

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ
Η' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
ΣΥΝΟΔΟΣ Α'
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΤ'
Δευτέρα 25 Οκτωβρίου 1993

Αθήνα, σήμερα στις 25 Οκτωβρίου 1993, ημέρα Δευτέρα και ώρα 11.07' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση. Παρακαλείται ο συνάδελφος Βουλευτής Λαρίσης κ. Ιωάννης Φλώρος να προσέλθει να δώσει το νενομισμένο όρκο ενώπιον του εκπροσώπου της Εκκλησίας. (Προσέρχεται ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Φλώρος και δίνει τον ακόλουθο όρκο: "Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας, να είμαι πιστός στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους Νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου"). ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Άξιος! ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Άξιος, άξιος! ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συνεχίζεται η συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπενθυμίζω ότι από σήμερα το όριο των ομιλιών των κυρίων Βουλευτών είναι 10 λεπτά.

Ο κ. Βασίλης Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, αργήσαμε πολύ τη συνεδρίαση και θα παρακαλέσω για την ανοχή σας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πριν εισέλθω στο κύριο θέμα της ομιλίας μου, ήθελα να σημειώσω ότι έχω τη βεβαιότητα ότι διέλαθε της προσοχής του κυρίου Υπουργού Προεδρίας χθες το γεγονός ότι στις παραμονές των εκλογών χιλιάδες προσελήφθησαν από τις ΔΕΚΟ με συμβάσεις ορισμένου χρόνου οι οποίοι προσληφθέντες με βάση τους εσωτερικούς κανονισμούς αυτών των ΔΕΚΟ καθίστανται μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι.

Θα παρακαλούσα, λοιπόν, να περιληφθεί στα όσα μας είπε χθές και κάποια διάταξη με την οποία ακυρώνονται ή καταργούνται όλα τα δικαιώματα κατάληψης θέσης πάσης φύσεως, που λειτουργούν στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς που προκύπτουν και από συμβάσεις που εκλήθησαν να υπογράψουν, υπεγράψουν ή έληξαν στο διάστημα από 01.09.93 έως 12.10.93. Λόγου χάριν, ασχέτως προκήρυξης ή πρόσκλησης κάθε μορφής, πας όστις υπέγραψε ετήσια σύμβαση εργασίας ή παροχής υπηρεσιών με τη ΔΕΗ, αυτοδικαίως είναι μόνιμος υπάλληλος. Τέτοιες συμβάσεις υπεγράφησαν πλέον των 6.500 μόνο στη ΔΕΗ, κύριε Υπουργέ Προεδρίας. Μόνο στο Αλιβέρι προσελήφθησαν με αυτό τον τρόπο 87, με ετήσια σύμβαση, οι οποίοι την επομένη του έτους είναι τακτικοί υπάλληλοι. Επίσης - δεν νομίζω ότι χρειάζεται να το τονίσω- προσλαμβάνονται όλοι όσοι απελύθησαν κατά τη διάρκεια της απεργίας που είχε γίνει στη ΔΕΗ.

Λυπούμαι, γιατί δεν υπήρξε καμία διαμαρτυρία του συνδικαλιστικού κινήματος για αυτού του είδους τις πράξεις που έγιναν και θα ευχόμουν ιδιαίτερα να διαψευσθώ. Ήθελα να ξέρω, με ποιο κύρος αυτό το συνδικαλιστικό κίνημα θα έχει λόγο στην παραγωγική διαδικασία. αυτό δε ταυτόχρονα, κύριε Υπουργέ της Προεδρίας, είναι

για πράξη υπονόμευσης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, όταν διογκώνονται κατά αυτόν τον τρόπο οι δαπάνες.

Πέραν των άλλων νομικών προσώπων, υπενθυμίζω, κύριε Υπουργέ της Προεδρίας, πως και στις Τράπεζες έχουν γίνει παρανομίες. Ακόμη επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω ότι για το ίδιο θέμα υπάρχουν διαφορετικές πρωτόδικες αποφάσεις.

Μπαίνω, κύριοι συνάδελφοι, στο κύριο θέμα της ομιλίας μου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, στις 10 Οκτωβρίου κατέρρευσε μια ηθική βάση. Κατέρρευσε η ηθική βάση της πολιτικής πρότασης της Νέας Δημοκρατίας του Απριλίου, του 1990, όχι μόνο στο σκέλος της κατηγορίας προς εμάς για τα σκάνδαλα, αλλά ως προς το σκέλος και κυρίως της ποιότητας της δικής σας. Και το μεγάλο κακό είναι αυτό. Διότι με την κατέρρευση αυτής της ηθικής βάσης επλήγη η πολιτική ως κυρίας και ζωογόνου δυνάμεως κίνησης της κοινωνίας, ως κυρίας δυνάμεως παρέμβασης στο κοινωνικό γίνεσθαι.

Και εξηγούμαι. Τι είπε η Νέα Δημοκρατία όταν ζητούσε την ψήφο του Ελληνικού Λαού; Μίλησε για σκάνδαλα. Κατέρρευσαν. Τι είπε ακόμη; Μίλησε για το μέγα οικονομικό πρόβλημα. Και πού έφτασε; Μας παρουσίασε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας τον κ. Χριστοδούλου, τον οποίο υμνούσε συνεχώς ότι έβαινε από επιτυχία σε επιτυχία και μια των ημερών, τον κύριο στυλοβάτη, υποτίθεται, της ανασυγκρότησης της οικονομίας, τον μεταθέτει στην Τράπεζα της Ελλάδος. Και έρχεται την επομένη ημέρα ο κ. Μάνος εδώ, τρίβοντας τα χέρια του και μας λέει ότι δυο χρόνια πήγαν χαμένα. Τι μας είπε ο κ. Μάνος; Ότι ο κ. Χριστοδούλου ήταν ένας αποτυχών Υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Διερωτήθηκαν έτσι οι οπαδοί σας: Έναν επιτυχημένο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, ένας Πρωθυπουργός που σέβεται τη χώρα, που λέει ότι η χώρα έχει οικονομικό πρόβλημα, τον στέλνει στην Τράπεζα της Ελλάδος; Αν είναι ανάποδα, δεν πρέπει να ξέρει ο Πρωθυπουργός ότι ο Υπουργός του ήταν αποτυχημένος; Και ένας αποτυχημένος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας γίνεται Κεντρικός Τραπεζίτης; Να, γιατί κατέρρευσε η Νέα Δημοκρατία. Και δεν είναι μόνο αυτό, αγαπητοί φίλοι. Κατέρρευσε από τις δικές της πράξεις.

Για ποιο λόγο έγιναν οι εκλογές; Διότι επέμενε η ηγετική ομάδα της Νέας Δημοκρατίας να τοποθετηθεί τώρα ο επενδυτής στον ΟΤΕ. Τι έλεγε ο Πρωθυπουργός και κυρίως τα ηγετικά της στελέχη; "Μεγάλη ζημιά αν γίνουν πρόωρες εκλογές". Γιατί έγιναν εκλογές; Γιατί επέμενε να τοποθετηθεί τώρα ο στρατηγικός επενδυτής. Και διερωτάται ο απλός πολίτης, ο οπαδός της Νέας Δημοκρατίας; Μα, το θέμα αυτό δεν μπορούσε να μετατεθεί μερικούς μήνες αργότερα και να αποφευχθεί αυτό το μέγα κακό; Κάποιους συνέφερε η επιμονή. Να, γιατί κατέρρευσε η ηθική βάση της Νέας Δημοκρατίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εισπράξαμε μια αρνητική ψήφο και έχουμε υποχρέωση να την μετατρέψουμε σε αποδοχή θετικής πρότασης. Η παρούσα Κυβέρνηση βρίσκεται σε εξαιρετικά δύσκολη θέση. Από τη μια πλευρά η Κυβέρνηση έχει την υποχρέωση να αντιμετωπίσει άμεσα προβλήματα και ταυτόχρονα να δημιουργήσει την ελπίδα και να εδραιώσει τη βεβαιότητα ότι έχουμε μια πορεία επιτυχή προς την Ενωμένη Ευρώπη. Όπως είπε ο Πρωθυπουργός, "δεν έχουμε άλλη επιλογή και άλλη δυνατότητα, παρά μόνο να επιτύχουμε".

Η Κυβέρνηση, αγαπητοί φίλοι, έχει την υποχρέωση να αντιμετωπίσει το θέμα των αυθαιρέτων.

Οφείλει να σχεδιάσει έναν μακροπρόθεσμο χωροταξικό σχεδιασμό, αλλά πρέπει να δώσει και ρεύμα σ' αυτόν τον αυθαίρετο οικιστή, ο οποίος είχε τρία παιδιά και ένα κτήμα και στάθηκε αδύνατο το Κράτος, η Πολιτεία, να του δώσει ένα πολεοδομικό σχέδιο να μπορέσει να πάρει νομίμως την άδεια. Δεν έκανε το αυθαίρετο εξ' ιδίας πρωτοβουλίας, το έκανε εξ' ανάγκης.

Γι' αυτό οφείλουμε να το αντιμετωπίσουμε.

Οφείλει αυτή η Κυβέρνηση να πληρώσει τους ρητινοσυλλέκτες για την αμοιβή που τους οφείλει για το 1992, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργήσει την ελπίδα και την προοπτική. Ποιο είναι το μέλλον αυτών των εργατών του δάσους με αυτήν τη βαριά εργασία, που ταυτόχρονα παρέχουν πυροπροστασία και τους αρνούμεθα την αμοιβή της εργασίας, την οποία παρέχουν, όχι μόνο για το δικό τους προϊόν, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο;

Η διαφύλαξη των προϊόντων και των εγκαταστάσεων είναι δημόσια υποχρέωση. Οφείλει, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση, οφείλει ο κύριος Υπουργός εθνικής Οικονομίας να πείσει τους Έλληνες πολίτες να πάνε ουρά στις εφορίες, να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, γιατί έχουμε ανάγκη. Και ταυτόχρονα οφείλει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις μιας αυτοτροφοδοτούμενης είσπραξης, για να έχουμε έσοδα, γιατί το μέγα πρόβλημα των ελλειμμάτων, είναι πρόβλημα εσόδων.

Οφείλει, αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση από τη μία πλευρά να σεβαστεί το ότι δεν θα επιβληθούν άλλες φορολογίες, αλλά διερωτώμαι: Πρόσφατα, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας και των Οικονομικών, κυκλοφόρησε μία απόφαση με την οποία καθορίζεται ο ετήσιος ΦΠΑ για τους ταξιτζήδες σε 40.000 δρχ. Δηλαδή οι ταξιτζήδες έχουν ακαθάριστα έσοδα το χρόνο 300.000 δρχ. μόνο; Θα δεχθείτε αυτές τις αποφάσεις; Αυτό λέγεται σεβασμός και μη επιβολή φορολογίας;

Θα δεχθούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτοκίνητα 2000 κυβικών και πάνω να πληρώνουν τέλη κυκλοφορίας 50.000 γιατί αυτό συνέφερε κάποιους εισαγωγείς αυτοκινήτων;

Θα δεχθούμε, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, αυτές τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων που υπάρχουν σήμερα στα βόρεια προάστια και στην Αττική, γιατί αυτό συνέφερε σε κάποιους κυρίους της Νέας Δημοκρατίας ή θα βάλουμε τα πράγματα εκεί που πρέπει;

Οφείλει, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση από τη μία πλευρά να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και από την άλλη να δημιουργήσει τη βεβαιότητα ότι η πορεία προς την Ευρώπη είναι και επιτυχής και αδιαπραγμάτευτη.

Για να γίνει αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις η Κυβέρνηση, για το ότι η Ελλάδα καθίσταται μία χώρα ισχυρή, με λόγο στο τραπέζι με τους εταίρους. Οφείλει να αποδείξει η Κυβέρνηση με τις πράξεις της ότι προχωρεί σε μία οικονομία ανταγωνιστική, με αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη.

Οφείλει, επίσης, η Κυβέρνηση, αγαπητοί συνάδελφοι, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια δικαιότερη κοινωνία. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε όλες τις προϋποθέσεις για το ότι θα έχουμε μια πολιτεία για μια δημοκρατική έκφραση μετά την προσβολή που υπέστη από τις πράξεις και παραλείψεις της Νέας Δημοκρατίας.

Τέλος, αγαπητοί συνάδελφοι, οφείλει η Κυβέρνηση να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ανάπτυξης των περιφερειών. Έχετε υποχρέωση, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα της διακοπής των έργων που έγινε, γιατί δεν μπορούσαν να απορροφήσουν τα κονδύλια με τους τρόπους που έχουν τελευταία εφεύρει, υποκύπτοντας στις ανάγκες της Κοινότητας, μεταφέροντας τις ευθύνες στην περιφέρεια, που δεν έχουν καμία ικανότητα απορρόφησης κονδυλίων.

Οφείλετε, λοιπόν, να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα της διακοπής των έργων στην Εύβοια, στην Κάρυστο, στην Κύμη, των έργων του κόμβου του Μαντουδίου, των έργων της Βορείου Ευβοίας. Οφείλετε να αντιμετωπίσετε αυτήν την κατάσταση και ταυτόχρονα να δημιουργήσετε την ελπίδα ότι σύντομα η Κάρυστος θα απαλλαγεί από το χόμα, θα απαλλαγεί από την απομόνωση, ότι η Κύμη και οι ανατολικές αρχές της Εύβοιας θα γίνουν πραγματικό κτήμα όλης της Ελλάδος, όλου του κόσμου. Οφείλετε

να δημιουργήσετε την ελπίδα ότι η Εύβοια δεν θα είναι μόνο ο πνεύμων και ο τροφός, αλλά θα έχει και την αντίστοιχη μεταχείριση από την Κυβέρνηση.

Οφείλουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις με τις οποίες οι περιφέρειες θα αναπτυχθούν και θα προσφέρουν μία εργασία με αίσθημα μονιμότητας και ταυτόχρονα θα προσφέρουν πολιτιστικές και κοινωνικές παροχές.

Οφείλετε, επαναλαμβάνω, σε ό,τι αφορά την περιφέρειά μου και επιτρέψτε μου την αναφορά, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας -είμαστε Βουλευτές της περιφέρειας και οφείλουμε και να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, αλλά και να δημιουργήσουμε την ελπίδα της προόδου- ένα ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα στο Νομό μας. Οφείλετε να δημιουργήσετε την ελπίδα ότι θα ξανανάψουν οι τσιμινιέρες στην περιοχή της Χαλκίδας, ότι θα ξανακαπνίσουν τα εργοστάσια στην περιοχή του Λευκολίθου, ότι θα πάψει η περιοχή του Μαντουδίου να είναι μονοψώνιο του Λευκολίθου, θα αποκτήσει ένα ακόμη ανατολικό λιμάνι στο Αιγαίο η Εύβοια.

Και ακόμα οφείλετε να δώσετε την ελπίδα ότι η Αιδηψός δεν θα είναι απλώς μία λουτρόπολη, αλλά θα είναι η λουτρόπολη όπως έπρεπε να είναι, με τις προϋποθέσεις που θα έπρεπε.

Κοντολογής, αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση είναι σε μεγάλη δυσκολία. Έχουμε όμως τη μεγάλη ευτυχία και την τύχη να προΐσταται του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας συνάδελφος πολιτικός από τους συμπαθέστερους της ελληνικής κοινωνίας και μεγάλου κύρους.

Σας συνιστώ λοιπόν, αγαπητέ Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας να πείτε ευθέως στον Ελληνικό Λαό ότι έχετε ανάγκη από χρήματα για να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα. Οφείλετε να το πείτε αυτό γενναία και ανοικτά σαν Υπουργός των Οικονομικών και ακόμα να πείτε πως είστε συνεταιίρος σε όλες τις δραστηριότητες, όπως στο 18% των ακαθαρίστων, όπως ο νόμος ορίζει. Πρέπει σαφώς να πείτε ότι αυτά θα τα διεκδικήσετε και ο Ελληνικός Λαός που έχει απόλυτη εμπιστοσύνη σε σας θα ανταποκριθεί. Μην έχετε την παραμικρή αμφιβολία και είμαι βέβαιος ότι οι Έλληνες θα σταθούν στην ουρά στις Εφορείες, ούτως ώστε να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, γιατί μας έχουν εμπιστοσύνη.

Οφείλετε ακόμα, κύριε Υπουργέ, να τους πείτε να πάνε στα μαγαζιά και να ψωνίσουν, να αποκτήσουν ελπίδα και εμείς είμαστε εδώ. Έτσι ώστε να γίνει τζίρος στα μαγαζιά, τα μαγαζιά να πάνε στις βιοτεχνίες και οι βιοτεχνίες θα προμηθευτούν πρώτες ύλες, έτσι ώστε να δημιουργηθεί κίνηση. Έχετε καθήκον να το κάνετε. Πρέπει από τη μια μεριά να δείτε τα προβλήματα άμεσα και από την άλλη μακροπρόθεσμα. Πρέπει να βρείτε άμεσα μέτρα είσπραξης εσόδων και υπάρχουν πάρα πολλές δυνατότητες. Προηγουμένως έφερα μερικά παραδείγματα και ένα ακόμα είναι ότι υπάρχουν διατάξεις μη βεβαιωθέντος ΦΠΑ. Υπάρχουν πολλά προβλήματα, αλλά μέχρι τώρα δεν υπήρχε η ελπίδα και η εμπιστοσύνη ότι η δραχμή που έδινε ο Έλληνας πολίτης στο Ελληνικό Δημόσιο είχε σαν στόχο την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του και γενικότερα της οικογένειάς του.

Αυτές οι προϋποθέσεις εξέλιπαν, κατέρρευσε η ηθική βάση της Νέας Δημοκρατίας και ο ελληνικός Λαός, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, σας περιβάλλει με ιδιαίτερη τιμή και εμπιστοσύνη και είναι έτοιμος να ανταποκριθεί στο κάλεσμά σας. Μη διστάζετε. Είναι έτοιμοι και να αναπτύξουν οικονομική δραστηριότητα αλλά να πληρώσουν και τα οφειλόμενα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κ. Κωνσταντινίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, προφανώς η σειρά η οποία καθορίστηκε δεν είναι η ενδεδειγμένη. Εν πάση

περιπτώσει παίρνω το λόγο με αφορμή κάποιες σημειώσεις από τις προγραμματικές δηλώσεις, για να κάνω τις σχετικές παρατηρήσεις.

Έγινε πολύς λόγος από τον κύριο. Πρωθυπουργό για αποκατάσταση και αναβάθμιση του κύρους των θεσμών. Για να κατανοήσει κανείς τι εννοεί σ' αυτήν την περίπτωση ο κάθε ομιλητής, ίσως θα πρέπει να προσδιορίσει το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου "θεσμός".

Προφανώς όλοι θα συμφωνήσουμε ότι θεσμός είναι ό,τι γίνεται δεκτό από παράδοση ή από κανόνα δικαίου και ακόμα ότι πρέπει να στηρίζεται έστω και αν στην αντιμετώπιση των θεσμών υπάρχουν κάποιες οριακές παρεκκλίσεις ανάμεσα στις διάφορες παρατάξεις.

Κατ' αρχήν θεσμός είναι η Δημοκρατία, το Κοινοβουλευτικό σύστημα, η Προεδρία, η Βουλή, η εκτελεστική εξουσία, η Δικαιοσύνη, η διάκριση των εξουσιών, για την οποία τόσα πολλά λέχθηκαν και κατά καιρούς δίδαξε και από το Κανάλι 29 ο Υπουργός Εργασίας κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος.

Θεσμός είναι ο Πρωθυπουργός. Επιμέρους θεσμοί είναι τα ίδια τα κόμματα, οι παρατάξεις. Θεσμό αποτελούν και οι προγραμματικές δηλώσεις. Και δικαιούμαι προφανώς να πω ότι η ιστορία του ΠΑ.ΣΟ.Κ, και αν θέλετε η ίδια η ιστορία του Αρχηγού του ΠΑΣΟΚ, έδειξε ότι κάθε άλλο παρά υπάρχει σεβασμός προς τους θεσμούς. Αυτό προκύπτει κατ' αρχήν από τα ίδια τα κείμενα, τα γραπτά και τις ομιλίες του. Εγώ θα σας ενθυμίσω εκείνο το οποίο προκάλεσε πράγματι ιδιαίτερη εντύπωση και θα έλεγα ανησυχία και φόβο, την έκφραση του Πρωθυπουργού στην Κοζάνη, όταν μίλησε στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, όπου ούτε λίγο ούτε πολύ είπε τότε, θεσμός, τι θα πει, θεσμός; Θεσμός είναι ο λαός. Με λίγα λόγια δηλαδή θεσμός είναι ο λαός, η πλειοψηφία του λαού και όχι όλος ο λαός, αλλά προφανώς το εκλογικό σώμα και αν θέλετε θεσμός είναι εκείνοι που ψήφισαν ΠΑ.ΣΟ.Κ, με δύο λόγια θεσμός είναι ο ίδιος ο Ανδρέας ο Παπανδρέου. Ούτε λίγο, ούτε πολύ αυτά υποστήριξε.

(Διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

Αυτά είπε στην Κοζάνη. Είναι γραπτά, ειπώθηκαν τον ίδιο τον ίδιο τον νυν Πρωθυπουργό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Ψευδής ερμηνεία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Και έδωσε απαντήσεις ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως ως προς την συμπεριφορά του νυν Πρωθυπουργού στη Βουλή στα 8 χρόνια, χρόνια που δεν μας επιτρέπουν να πιστέψουμε ότι θα υπάρξει σεβασμός προς τους θεσμούς.

Βέβαια, υπήρχε και ένα σύνθημα ή αν θέλετε, ένα σλόγκαν του ΠΑ.ΣΟ.Κ στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, "αλλαγή της αλλαγής". Και ούτε λίγο ούτε πολύ, το είπε και ο κ. Πάγκαλος χθες, ότι εμείς δεν είμαστε εκείνοι που ήμασταν το '80. Βέβαια, προσπάθησε να το διορθώσει κάπως και να πει ότι άλλαξαν οι συνθήκες, συνεπώς αλλάζουμε και εμείς. Μακάρι να είναι έτσι τα πράγματα, μακάρι το ΠΑ.ΣΟ.Κ να μην είναι εκείνο της δετίας του '81-'88. Η εντύπωση, όμως, που μας δώσατε με τις προγραμματικές δηλώσεις, αλλά και με τη συμπεριφορά ενίων υπουργών κατά το πρώτο 10ήμερο, δυστυχώς δεν μας ενθαρρύνουν να πιστέψουμε ότι αλλάξατε νοοτροπία και ότι από εδώ και πέρα θα υπάρξει ο σεβασμός αυτός προς τους θεσμούς.

Είπα, ήδη, ότι θεσμόν αποτελούν και οι προγραμματικές δηλώσεις. Αυτές πρέπει να διακρίνονται από σαφήνεια, να λέμε κάτι και να το εννοούμε και σε κάθε περίπτωση να μη λέμε κάτι που αρέσει απλώς και κυρίως να μη λέμε κάτι που αρέσει σε εκείνους που δεν το αντιλαμβάνονται. Και εξηγούμαι.

Έγινε λόγος πολύς για ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης και δεν διευκρινίστηκε πώς θα επιτευχθεί, διότι στο κάτω-κάτω έχουν γραφεί πάρα πολλά, έχουν υποστηριχθεί πάρα πολλά, έχουν κατά καιρούς πάρει θέσεις και οι άνθρωποι της πρακτικής, αλλά και οι άνθρωποι της επιστήμης και συνεπώς περιμέναμε να μας πει πώς θα διαφυλάξει το κύρος της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης. Και ασφαλώς, το κύρος της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης δεν εξασφαλίζεται με τις γνωστές δηλώσεις του νυν υπουργού της Δικαιοσύνης, ο οποίος έκανε -προσέξτε- δηλώσεις επί της ουσίας ορισμένων υποθέσεων. αυτό αποτελεί κατάφωρη επέμβαση στην αρμοδιότητα της Δικαιοσύνης ούτε με τις δηλώσεις του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως, που όπως και ο πρώτος είναι νομικός και κυρίως ούτε με τις δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου, ο οποίος ακριβώς επειδή σημείωσε το άστοχο των δηλώσεων του Υπουργού της Δικαιοσύνης, προσπάθησε να τις δικαιολογήσει, επιστρατεύοντας την προϊστορία του υπουργού, λες και έχει σημασία η οποιαδήποτε προϊστορία, όταν οι σημερινές ενέργειες εκφράζουν ακριβώς την αντίθετη θέση. Και ανάμεσα στα άλλα υποστήριξε ο κύριος Πρωθυπουργός ότι θα πρέπει η Δικαιοσύνη για να λειτουργήσει καλά να μην αποτελεί απειλή, αλλά να αποτελεί εγγύηση για τους πολίτες. Φοβούμαι ότι του διαφεύγει της προσοχής και διαφεύγει της προσοχής του ΠΑ.ΣΟ.Κ, ότι η αποστολή του δικαίου είναι δίπλευρη, το μεν να αποτελεί απειλή για κείνους, οι οποίοι ενδεχομένως ενεργήσουν αντικοινωνικά και από την άλλη πλευρά πράγματι έχει και εγγυητική λειτουργία. Πρέπει να προστατεύει τους πολίτες από τις κρατικές αυθαιρεσίες.

Ανάγγειλε εν συνεχεία την κατάργηση του νόμου περί τρομοκρατίας, πήρε την απάντηση από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, είπε ότι θα καταργήσει ή θα τροποποιήσει τον νόμο περί απορρήτου -θα τον τροποποιήσει προφανώς- και θα καταργήσει το άρθρο 181 του π.Κ. αυτά τα θεωρεί αρκετά για να αποκατασταθεί το κύρος της Δικαιοσύνης. Τέλος θα καταργήσει το έγκλημα της περιύβρισης αρχής και τον νόμο περί Τύπου, τον οποίο ονόμασε και μεταξικό.

Σας πληροφορώ λοιπόν κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν δεν το θυμάστε ότι το άρθρο 181 είναι διατυπωμένο όπως ακριβώς εσείς το διαμορφώσατε το 1987. Εσείς δηλαδή φτιάξατε αυτήν τη διάταξη και σε κάθε περίπτωση, παρά το γεγονός ότι έσπευσε και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως να συμφωνήσει με την κατάργηση της διατάξεως αυτής, θα έλεγα ότι πρέπει να γίνουν πολύ προσεκτικά βήματα, διότι δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα όσο νομίζετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Τον τροποποιήσαμε, δεν το φτιάξαμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Τον διαμορφώσατε είπα. Χρησιμοποίησα την λέξη "τον διαμορφώσατε το 1987". Η περιύβριση αρχής είναι παλιά διάταξη.

Δεν είναι λοιπόν τόσο απλά τα πράγματα, διότι θα κληθεί κάθε αρχή ή κάθε φορέας, ο οποίος κατά καιρούς υβρίζεται να πρέπει να υποβάλλει έγκληση, για να μπορέσει να προστατεύσει το κύρος της αρχής. Φοβούμαι ότι όταν θα θελήσετε να υλοποιήσετε αυτές τις σκέψεις σας θα βρεθείτε ενώπιον δυσκολιών.

Είπατε ότι θα καταργήσετε το νόμο περί Τύπου και τον ονομάσετε μεταξικό. Σας πληροφορώ ότι δεν είναι καθόλου μεταξικός ο νόμος αυτός. Και για να πάρουμε τα πράγματα χρονολογικά θα σας πω ότι ο Μεταξάς ορκίστηκε Πρωθυπουργός τον Απρίλιο του 1936, τον Αύγουστο του 1936 κήρυξε τη δικτατορία του και πέθανε στις 29 Ιανουαρίου του 1941. Ακούστε με πόσες διατάξεις τροποποιήθηκε αυτός ο νόμος πριν και μετά. Θα μου πείτε έχει καμία αξία αυτό που λέτε; Ναι έχει, διότι κολλάμε στο νόμο μια προμετωπίδα ότι είναι μεταξικός για να αρέσουμε στον κόσμο, ο οποίος -και καλά κάνει- στρέφεται εναντίον των δικτατορικών καθεστώτων. Από εκεί και πέρα θα δείτε ότι δεν είναι καθόλου απλό να καταργήσετε αυτό το νόμο, θα πρέπει να

φτιάξουμε, ενδεχομένως σε συνεργασία, κάποιον άλλον νόμο, για να μπορέσει να λειτουργήσει δημοκρατικά.

Εν τάχει σας λέω ότι το ν.δ. 3824/58, 2366/53, το 3686/57, οι νόμοι 1968/51, 2240/52, 618/68, 1072/80, 444/45, και για να μην σας αναφέρω νούμερα σας λέω ότι ολόκληρη η επόμενη σελίδα, περισσότεροι από τριάντα νόμοι τροποποίησαν αυτόν το νόμο, σε χρονικές περιόδους εκτός της περιόδου του Μεταξά. Θα σας πω ακόμη ότι τον νόμο αυτό κατήργησε η δικτατορία και εν συνεχεία ήρθε η δημοκρατία και τον επανέφερε εν ισχύ. Άρα, ούτε λίγο ούτε πολύ πήρε έναν νέο δημοκρατικό μανδύα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Η δικτατορία έφτιαξε άλλον και χειρότερο. Πέστε το αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Είπα ότι η δικτατορία έφτιαξε χειρότερο και εν συνεχεία κατηργήθη και επανήλθε ο ίδιος αυτός νόμος. Συνεπώς, ας μην μιλάμε για κατάργηση του νόμου αυτού, ας λέμε ότι θα φτιάξουμε έναν νέο νόμο, διότι ο νόμος αυτός έχει και ευεργητικές διατάξεις για τον Τύπο. Θα τις καταργήσουμε και αυτές; Και θα αναφέρω το θέμα της παραγραφής, που από 18 μήνες, επί των ημερών μας έφθασε στα 3 χρόνια και 6 μήνες. Μην ξεχνάτε δε -για τους νομικούς το λέω αυτό- ότι υπάρχουν τα εγκλήματα του Τύπου, όπως υπάρχουν και τα εγκλήματα δια του Τύπου, τα οποία δεν είναι τίποτα άλλο παρά τα κοινά αδικήματα και απλώς αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερο και όχι πάντα αυστηρό τρόπο, όταν γίνονται απο έντυπα και εφημερίδες. Συνεπώς να μην λέμε πράγματα τα οποία απλώς αρέσουν, αλλά να λέμε πράγματα τα οποία εννοούμε και τα οποία εν συνεχεία θα υλοποιήσουμε.

Νομίζω λοιπόν ότι και το θεσμό των προγραμματικών δηλώσεων δεν τον σεβάστηκε ο κύριος Πρωθυπουργός, που επειδή του είπαν ορισμένα πράγματα τα ανέφερε. Δεν ήταν γνώστης των όσων έλεγε και τα είπε απλώς σε μη ειδικούς για εκτυπώσεις και κυρίως να αρέσει στον κόσμο ο οποίος τον ακούει. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα απο την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ανδρέας Λεντάκης έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τη γενική τοποθέτηση, όπως αντιλαμβάνεσθε, της Πολιτικής Άνοιξης θα την κάνει ο Πρόεδρος Αντώνης Σαμαράς το βράδυ.

Συνεπώς εγώ δεν πρόκειται να κάνω καμιά τοποθέτηση επ' αυτού. Απλώς, θα αναφερθώ σε μερικά ζητήματα και ιδιαιτέρως θα σταθώ στο θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Παιδείας και του Πολιτισμού.

Οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως κινήθηκαν σε χαμηλούς τόνους και αυτό είναι θετικό. Αυτό εξ' άλλου έχει επισημανθεί νομίζω από όλες τις πλευρές. Σε πολλά καίρια σημεία έδειξαν ότι αντιμετωπίζουν ρεαλιστικά την πραγματικότητα και περιλαμβάνουν πολλές θετικές προτάσεις που αφορούν στο θεσμικό εκσυγχρονισμό, την αποκέντρωση, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τον Πολιτισμό και την Παιδεία.

Εν τούτοις, το κύριο γνώρισμα των δηλώσεων αυτών θα έλεγα ότι είναι η γενικολογία, η αοριστία και η ασάφεια, που ευθύς εξ' αρχής, αν δεν θέτουν σε αμφισβήτηση αυτές τις διακηρύξεις ή το μεγαλύτερο μέρος τους, τουλάχιστον το υπονομεύουν σημαντικά και το υπονομεύουν θα έλεγα εξ' αρχής. Παραδείγματος χάριν για να μη μένω απλώς στο σημείο των επισημάνσεων, θα επιχειρήσω να τεκμηριώσω αυτά που λέω.

Για την Τοπική Αυτοδιοίκηση αναγγέλθηκε επιτέλους ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που μάλιστα εξαγγέλθηκε -και αυτό είναι το πιο θετικό απ' όλα- ότι οι επόμενες εκλογές του Οκτωβρίου θα είναι μαζί και της Πρωτοβάθμιας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Επιτέλους στην Ελλάδα, ύστερα από 180 περίπου χρόνια ελεύθερου βίου, έρχεται να λειτουργήσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση δευτέρου βαθμού που είναι άμεση ανάγκη. Την έχουν όλες οι χώρες της Ευρώπης και της πρώην Ανατολικής, αλλά κυρίως της Δυτικής Ευρώπης και μόνο η Ελλάδα που γέννησε την Τοπική Αυτοδιοίκηση εστερείτο αυτού του βαθμού της Αυτοδιοικήσεως που σημαίνει αποκέντρωση.

Ταυτοχρόνως δηλώθηκε -και αυτό επίσης είναι θετικό- ότι θα έχουμε αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

Εδώ, όμως, μπαίνει το πρώτο ερωτηματικό. Η αναβάθμιση δεν προσδιορίστηκε καθόλου και θα έπρεπε, ανεξαρτήτως του ότι οι προγραμματικές δηλώσεις χαράζουν ένα πλαίσιο, να προσδιοριστεί και ο τρόπος, γιατί ο τρόπος είναι πάρα πολύ απλός.

Έχει ένα διπλό σκεπτικό η αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Πρώτον, μεταφορά αρμοδιοτήτων και δεύτερον ταυτόχρονη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Αν δεν γίνει αυτό, "σκορδαλιά χωρίς σκόρδο δεν γίνεται". Δεν μπορούμε να έχουμε Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θα έχουμε υποδιοίκηση ή ετεροδιοίκηση. Αυτό, λοιπόν, δεν αναφέρθηκε.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει απλούστατα ότι ένα τμήμα του προϋπολογισμού και της φορολογίας μεταφέρεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που σημαίνει ότι έχουμε λιγότερο κράτος, που σημαίνει ότι έχουμε περισσότερη Τοπική Αυτοδιοίκηση και από πλευράς αρμοδιοτήτων, αλλά και από πλευράς δυνατοτήτων.

Συγκεκριμένα παραδείγματα: Οι παιδικοί σταθμοί φεύγουν από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και μεταφέρονται στην αποκλειστικότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα νηπιαγωγεία φεύγουν από το Υπουργείο Παιδείας και μεταφέρονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τα γυμναστήρια και τα αθλητικά κέντρα φεύγουν από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και πάνε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τα Κέντρα Υγείας φεύγουν από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και μεταφέρονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αυτό θα πει Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό, όμως, δεν εξαγγέλθηκε και συνεπώς, είμαι πολύ σκεπτικιστής, στο κατά πόσο πράγματι νοείται στην πραγματικότητα η αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Προέρχομαι απ' αυτόν τον χώρο, τον έχω υπηρετήσει, τον γνωρίζω καλά, και ξέρω ότι δυστυχώς αυτό δεν προωθείται, διότι αυτό σημαίνει λιγότερο Κράτος. Σημαίνει ότι τα Υπουργεία θα κάνουν επιτελική δουλειά και όχι αυτήν τη δουλειά που κάνουν τώρα, στηριζόμενα κυρίως στη λογική των πελατειακών σχέσεων, που είναι αν θέλετε και η αχίλλειος πτέρνα του πολιτικού μας συστήματος, αν πράγματι θέλουμε να οδεύσουμε και προς την Ευρώπη και προς τον 21ο αιώνα και προς τον εκσυγχρονισμό.

Νομίζω ότι δεν αναφέρθηκε σκοπίμως. Γι' αυτό το επισημαίνω και θα ήθελα πράγματι να υπάρξει μια σαφής τοποθέτηση, στο κατά πόσο θα μεταφερθούν συγκεκριμένες αρμοδιότητες και πόροι, που σημαίνει ότι λιγότερη φορολογία και λιγότερα οικονομικά θα είναι στα χέρια του Κράτους.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να επισημάνω είναι ότι πάλι και στις προγραμματικές δηλώσεις δεν αναφέρεται ο γ' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είναι η περιφέρεια. Και η περιφέρεια είναι σημαντικός τομέας, διότι στην Ευρώπη είναι τρεις οι εταίροι που συνομιλούν. Ο τρίτος συνομιλητής είναι η περιφερειακή Τοπική Αυτοδιοίκηση, η ρεντζιόνε όπως λένε οι Ιταλοί ή ρεζιόν Γαλλικά. Είναι δηλαδή η ΕΟΚ, το κράτος, αλλά αυτός που απορροφά τα κονδύλια είναι η περιφέρεια. Αυτό δεν γίνεται ακόμα. Και όπως υπάρχει στη νομοθεσία, έχουμε απλώς τον τίτλο για να μπορούμε να απορροφούμε. Δεν έχουμε όμως περιφερειακή αυτοδιοίκηση, που σημαίνει άμεσα αιρετή από την περιοχή.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να επισημάνω είναι για τον πολιτισμό. Ορθά επισημάνθηκε ότι η ταυτότητα και το μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα της Χώρας μας είναι ο πολιτισμός και εξαγγέλθηκε ότι ο πολιτισμός και η τέχνη μπαίνουν στα σχολεία από την πρώτη δημοτικού ως μάθημα και δημιουργία. Και αυτό μάλιστα το είχα δει και σε μια συνέντευξη της κυρίας Υπουργού Πολιτισμού, της κας Μερκούρη, και είναι από τα πιο θετικά.

Πράγματι εάν θέλουμε να υπηρετήσουμε τον πολιτισμό, πρέπει να περάσει και ως μάθημα, αλλά όχι ως ένα μάθημα. Να περάσει ως συνολική αντίληψη, ως αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος μέσα από τα σχολεία, από το δημοτικό.

Όμως εδώ θα πρέπει να επισημάνω κάτι. Πρώτον, δεν αναφέρθηκε πώς θα γίνει αυτό, τι θα γίνει, και ποιος θα το κάνει, διότι αυτό σημαίνει ότι δεν μπορείς με το υπάρχον διδακτικό προσωπικό να περάσεις αυτά τα νέα μαθήματα και την νέα αντίληψη. Η ζωγραφική π.χ. που θα πρέπει να περνάει με φωτεινές διαφάνειες, που θα πρέπει να είναι μια συνολική ζωγραφική, αν θέλετε, ευαισθητοποίηση των μαθητών, όχι στο να γίνουν ζωγράφοι, αλλά να πλησιάζουν πλέον τα αντικείμενα της τέχνης. Η μουσική παιδεία δεν θα είναι πια μάθημα ωδικής, αλλά θα είναι μουσική καλλιέργεια ευαισθητοποίησης των μαθητών με όλη τη μουσική παραγωγή που υπάρχει, συστηματικά. Άρα πρέπει να υπάρχουν ειδικευμένοι οι οποίοι θα κάνουν αυτήν την εκμάθηση. Θα πρέπει να υπάρχει δισκογραφία στα σχολεία, θα πρέπει να λειτουργεί το κύκλωμα τηλεοράσεως ώστε να πιάνει πανελλαδικά αυτά τα πρότυπα μαθήματα. Αυτά δεν προσδιορίστηκαν και δεν λέγονται. Και φυσικά όταν λέγω αυτό, θα ήθελα να επισημάνω ότι αν εμείς πάμε να είμαστε ανταγωνιστικοί με την ΕΟΚ, δεν μπορούμε να τους ανταγωνιστούμε ούτε στην βιομηχανία ούτε στη γεωργία. Ένας μόνο τομέας, ο οποίος είναι πραγματικά το προνομιακό πεδίο της Ελλάδος για να ανταγωνισθεί, είναι ο πολιτισμός.

Το γεγονός ότι μια μικρή χώρα 10 εκατομμυρίων μόλις ανθρώπων, έχουμε δύο βραβεία Νόμπελ, είχαμε πάρει δύο βραβεία Λένιν, έχουμε και τόσες άλλες διακρίσεις, πρώτο βραβείο μυθιστορήματος του Τσίρκα στην Γαλλία του Ταχτσή κ.λπ., όλα αυτά δείχνουν ότι έχουμε τρομακτικές δυνατότητες ως λαός και δυνατότητες πάρα πολύ μεγάλες να αναδειχθούμε προνομιακά μέσα στο χώρο της ΕΟΚ. Ταυτοχρόνως, επειδή υπάρχει αυτή η πορεία προς μια ενοποίηση, η ελληνική γλώσσα πρέπει να καλλιεργηθεί, πρέπει να συντηρηθεί, πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Άρα, πολιτιστική παιδεία και πολιτιστική πολιτική δυστυχώς δεν αναγγέλθηκε και δεν υπάρχει.

Είχε αναφερθεί στο ΠΑ.ΣΟ.Κ το 1981 θυμάμαι με το συμβόλαιο προς το λαό, ότι είναι κατάντημα ότι ο ΕΟΤ έχει περισσότερα κονδύλια απ' ό,τι το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο είναι το τελευταίο όσον αφορά τα κονδύλια και δεν έχει ούτε το μισό τοις εκατό. Το 1988, το 8ο έτος της θητείας του ΠΑ.ΣΟ.Κ, το κονδύλιο για τον πολιτισμό στον κρατικό προϋπολογισμό ήταν 0,47%. Ούτε μισό τοις εκατό! Άρα, το κλειδί βρίσκεται εκεί. Εάν δεν τριπλασιασθεί το κονδύλιο του πολιτισμού, δεν μπορούμε να κάνουμε πολιτιστική πολιτική. Αυτό είναι το ένα. Και το δεύτερο, ένας τομέας θα έλεγα από τους πιο σημαντικούς, επειδή είμαστε χώρα κλασικών αρχαιοτήτων, αυτό έχουμε, αυτό θα πωλούσε η οποιαδήποτε άλλη χώρα, είναι η αρχαιολογική πολιτική. Και αρχαιολογική πολιτική σημαίνει ότι με 400 αρχαιολόγους δεν μπορούμε να πάμε μπροστά. Η Εφορία Εναλίων Αρχαιοτήτων, γιατί η υποθαλάσσια αρχαιολογία είναι πάρα πολύ σημαντική έχει μόνο πέντε αρχαιολόγους μόνιμους σε όλη την Ελλάδα. Συνεπώς χρειάζονται άμεσα να προσληφθούν 500 αρχαιολόγοι. Ταυτόχρονα χρειάζεται μισθολογική αναβάθμισή τους, για τα εκτός έδρας, για τις υπερωρίες και ταυτοχρόνως χρειάζεται και αναβάθμιση της παρεχόμενης παιδείας για την αρχαιολογία. Άρα, αν θέλουμε να

κάνουμε αρχαιολογική πολιτική και μουσειακή πολιτική, που επίσης είναι απόλυτα αναγκαία-και βλέπουμε κάθε φορά να γίνονται ληστείες και κάθε φορά κλοπές απο τους αρχαιολογικούς χώρους και από τα μουσεία μας-αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε τα μουσεία μας και την αρχαιολογική παραγωγή μας, θα πρέπει να διατεθούν κονδύλια. Χωρίς αυτά δεν γίνονται.

Παράλληλα θα πρέπει να υπάρξει πολιτιστική υποδομή και όχι απλώς εκδηλώσεις φεστιβαλικού χαρακτήρα. Δεν είναι απλώς να κάνουμε πελατειακές σχέσεις με αγορές βιβλίων ή με επιδοτήσεις συναυλιών. Θα πρέπει να ενισχυθεί πολιτιστικά η υποδομή, που σημαίνει δημιουργία πολιτιστικών στελεχών, ανιματέρ τους λένε στο εξωτερικό, και θα πρέπει να είναι πανεπιστημιακή παιδεία, ώστε να στελεχώσουν όλα τα πνευματικά κέντρα των δήμων Ταυτόχρονα θα πρέπει να υπάρξει μεταφραστική πολιτική, ώστε να γίνουν γνωστά τα ελληνικά έργα στο εξωτερικό, να μεταφράζονται γιατί είναι αποκλεισμένα λόγω της γλώσσας μας, και ταυτόχρονα να μεταφράζονται και έργα εδώ πέρα, όπως και των αρχαίων συγγραφέων. Μια τέτοια πολιτιστική πολιτική δυστυχώς δεν υπάρχει.

Για την Παιδεία, απλώς θα θίξω, ότι το κονδύλιο είναι πάρα πολύ χαμηλό και αν πράγματι είναι στις προτεραιότητές μας, αν η γνώση παίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη, τότε για τον πολιτισμό και για την παιδεία θα πρέπει να διατεθούν κονδύλια και να ανακοινωθούν. Διότι μέσα στον προϋπολογισμό γίνεται μια αναβάθμιση των Υπουργείων αυτών, και ταυτοχρόνως γίνεται μια διαφορετική κατανομή.

Τα παιδιά δεν πρέπει να αποστηθίζουν. Παρά τις θετικές εξαγγελίες και τους χαμηλούς τόνους, οι οποίοι δυστυχώς διαψεύστηκαν από την επακολουθήσασα συζήτηση, ο σκεπτικισμός είναι αυτός που επικρατεί, γιατί το ζήτημα δεν είναι να υπάρχουν εξαγγελίες σε λόγια, πρέπει να μετατραπούν σε έργα.

Κλείνοντας θα έλεγα, όπως λέει ο Όμηρος, περιγράφοντας τη Χίμαιρα ότι ήταν μπροστά λιοντάρι, πίσω ήταν δράκοντας, δηλαδή φίδι, και στη μέση ήταν κατσίκια. Θα έλεγα λοιπόν, ότι οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως ήταν πρόσθεν μεν αοριστία, όπισθεν ασάφεια, μέση δε γενικολογία. Και γι' αυτόν το λόγο είμαστε δύσπιστοι και αυτό είναι που επιβάλλει την επιφυλακτικότητα και το σκεπτικισμό. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Πολιτικής Άνοιξης).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Χρήστος Κηπουρός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις εκλογές στις 10 του Οκτώβρη και τη νίκη του ΠΑΣΟΚ έκλεισε η παρένθεση του νεοφιλελευθερισμού και του νεοσυντηρητισμού. Η πύρρειος νίκη του 1989, που στο μεν εθνικό επίπεδο μας οδήγησε στην επαναδορυφοροποίηση και στο νεοενδοτισμό, στον τομέα της οικονομίας, μας οδήγησε στη συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης, στον επαναμεταπρατισμό και στον αφελληνισμό της εθνικής οικονομίας, σε ό,τι δε αφορά το αγροτικό επάγγελμα στην πλήρη κατάρρευση. Στο πεδίο της οικονομίας και της κοινωνίας, μας οδήγησε στην κοινωνική βαρβαρότητα και στη νέα φτώχεια, ενώ παράλληλα μια πανοπλία αυταρχικών νόμων έλεγχε τους άνεργους και τους νέους φτωχούς και ταυτόχρονα ποινικοποιούσε τις ιδέες. Εκφραστής αυτής της πολιτικής ήταν ο κύριος πυρήνας της Νέας Δημοκρατίας, από τον κ. Μητσοτάκη μέχρι τον κ. Σαμαρά, από τους εκφραστές, τους εμπνευστές, τους σχεδιαστές αλλά και εκτελεστές αυτού του σχεδίου.

Και σε ό,τι αφορά τον κ. Μητσοτάκη, φάνηκε και από τη χθεσινή του ομιλία, ότι δεν κατάλαβε τι καταστρεπτική πολιτική είναι μια νεοφιλελεύθερη πολιτική σε μια χώρα σαν την Ελλάδα. Και αν σύμφωνα με την ανάλυσή του τη χθεσινή, με το κύκνειο άσμα του, όπως ειπώθηκε, προσδιόρισε ένα πρόβλημα δημοκρατίας σε σχέση με το

ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, πρέπει απόψε να δεχθεί και να ομολογήσει ότι και η νίκη του το 1989 και το 1990 ήταν μια νίκη μη δημοκρατική. Νομίζω, ότι είναι σαφής και αποκαλυπτικός ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης την περίοδο εκείνη.

Σε ό,τι αφορά τώρα τον κ. Σαμαρά, ο οποίος επιχειρεί να νομιμοποιηθεί πολιτικά και ηθικά, να ακολουθήσει μια άλλη διαδρομή, νομίζω ότι αυτό που τουλάχιστον έπρεπε να κάνει, είναι να ζητήσει συγνώμη από τον Ελληνικό Λαό. Μπορεί να το κάνει και απόψε. Και βεβαίως να ζητήσει συγνώμη από τα πλέον μαρτυρικά κομμάτια του Ελληνισμού, τους Θρακιώτες, τους Πόντιους, τους Κύπριους και τους Βορειοηπειρώτες. Και βεβαίως σε ό,τι αφορά τη διάσταση του Κυπριακού, μάλλον του διέφευγε όταν μαζί με τον κ. Μητσοτάκη, συναντώντο στο Νταβός με τον κ. Ντεμιρέλ και τον κ. Τσετίν.

Όσον δεν αφορά τους Ποντίους αδελφούς μας, νομίζω ότι το σημερινό φραστικό του ενδιαφέρον, που κατά καιρούς έχει δημοσιευτεί στις εφημερίδες και στις τηλεοπτικές συνεντεύξεις, δεν συναντάται με τους 250 Μεσσήνιους εκλογικούς του πελάτες που προσέλαβε στο Ίδρυμα Ποντίων, το αποκαλούμενο παλιννοστούντων, μια λέξη ύβρις για τους Ποντίους, που αποδεικνύει εκτός των άλλων ότι η νέα εθνοκροσύνη του κ. Σαμαρά, εκτός από πελατειακή, είναι και ανιστόρητη.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο αν δεν υπάρξει αυτή η συγνώμη τότε αυτός ο λόγος δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας πολιτικάντικος και καριερίστικος μεταμορφισμός που συναντάται και αλλού.

Επιπλέον ανάλογα παραδείγματα υπάρχουν και στη Θράκη. Για όσους και όποιους γνωρίζουν τα έργα και τις ημέρες του κ. Καλαμίδα, αλλά και της υφισταμένης του κ. Σαμαρά, της κας Τσουδερού, η οποία όταν έλεγε -σημειώστε, κύριοι συνάδελφοι- ότι η Θράκη παίρνει από το δεύτερο πακέτο Ντελέρ τη μερίδα του λέοντος, φαίνεται ότι ο λέων της Θράκης κάνει δίαιτα και τρέφεται με ψίχουλα και νομίζω ότι αυτά αποτελούν εμπαιγμό και προσβάλλουν τη νοημοσύνη του Θρακικού Ελληνισμού. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους η εκλογική νίκη του ΠΑΣΟΚ πρέπει να αποτελέσει μία νέα αφετηρία για τη Χώρα μας. Η νέα 4ετία πρέπει να είναι η 4ετία συγκρότησης και διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης ενιαίας εθνικής αμυντικής πολιτικής, που με την ένταξη της Κύπρου, σε ένα ενιαίο εθνικό αμυντικό σχεδιασμό, αυτό που θα κάνει θα είναι να συνδέει την Κύπρο με το Αιγαίο, τη Θράκη, τη Μακεδονία και την Ήπειρο.

Και όπως πολύ σωστά προχθές το βράδυ ο κύριος Πρωθυπουργός τόνισε ότι αυτό θα γίνει με την παλλαϊκή άμυνα, ήθελα να προσθέσω, ότι μόνο με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει και βεβαίως σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να ισχύουν οι προτάσεις του διδύμου των κυρίων Μητσοτάκη και Σαμαρά για εκείνη την ανεκδιήγητη αποστρατιωτικοποίηση της Θράκης, που αν μη τι άλλο αυτό που έκανε ήταν με την αφαίρεση της στρατιωτικής παρουσίας να διαμορφώνει κλίμα εθνικής ανασφάλειας στους κατοίκους και στο λαό της περιοχής.

Επιπλέον η 4ετία αυτή του ΠΑΣΟΚ οφείλει να είναι η 4ετία της ελληνικής περιφέρειας. Η αναγέννηση του Ελληνισμού βρίσκεται στην ελληνική επαρχία. Εδώ στην Αθήνα βρίσκεται η παρακμή του Ελληνισμού. Το μοντέλο της Αθήνας και του Αθηναϊσμού βρίσκεται πλέον σε ιστορικό αδιέξοδο. Η σημερινή υποαγροτική, δημογραφική, κοινωνική, οικονομική, και εθνική κατάρρευση Θράκη είναι το πλέον χαρακτηριστικό δείγμα και παράδειγμα μιας χρόνιας περιφρόνησης του Αθηναϊσμού, αλλά και εφαρμογής πολλαπλών αδικημάτων εις βάρος εκείνου του ιστορικού χώρου. Και νομίζω, ότι χρειάζεται να κάνουμε και μία σύγκριση με το τι πολιτική ακολούθησε η Τουρκία στην Ανατολική Θράκη που είναι η πλέον ανεπτυγμένη περιφέρεια του τούρκικου κράτους. Έπρεπε, δηλαδή, αυτό το Κράτος το Ελλαδικό να δει κάποια στιγμή την ανάπτυξη αυτού του ιστορικού χώρου ως αντίπαλο δέος, αν μη

τι άλλο, απέναντι στην ανάπτυξη της Ανατολικής Θράκης. Και βεβαίως νομίζω, ότι η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ πρέπει και μπορεί να αναδειχθεί σε μία κυβέρνηση της ελληνικής περιφέρειας χωρίς τάσεις σύγκρουσης με την Αθήνα που στο κάτω-κάτω της γραφής ένα πάρα πολύ μεγάλο μέρος αυτής της πόλης κατάγεται, ανήκει, προσδοκά και ελπίζει στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας.

Και τέλος νομίζω, ότι στη Θράκη, στο Αιγαίο, στη Μακεδονία, στην Ήπειρο, στη Θεσσαλία, σε ολόκληρη την ελληνική επαρχία, κρίνεται ο Ελληνισμός, κρίνεται η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ που έχει πλήρη συνείδηση της πραγματικότητας και βεβαίως θα ανταποκριθεί, όπως και εμείς, σ' αυτό το ιστορικό αίτημα. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Εργασίας, κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος, έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή συζητάει τις προγραμματικές δηλώσεις του Προέδρου μας της Κυβερνήσεως κ. Ανδρέα Παπανδρέου, τον οποίο ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ούτε μια φορά δεν τον προσαγόρευσε με το αξίωμά του. Θα του περάσει!

Κύριοι συνάδελφοι, άκουσα ότι οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως δεν είναι σαφείς και περιέχουν, δεν ξέρω τι νομίζει ο καθένας, πάντως όχι κατανοητές λέξεις ή φράσεις.

Ο δε κ. Κωνσταντινίδης είπε ακόμη, ότι ο Πρόεδρος μας σε κάποια ομιλία του στην Κοζάνη αναγόρευσε το λαό ως θεσμό. Για να πω στον κ. Κωνσταντινίδη ότι πράγματι κατά το άρθρο 1 του Συντάγματος, όλες οι εξουσίες εκπηγάζουν εκ του λαού, υπάρχουν υπέρ του λαού και του Έθνους και ασκούνται όπως ορίζει το Σύνταγμα.

Είναι λοιπόν θεσμός ο λαός, ναι ή όχι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Όχι ο μοναδικός.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Είναι η θέση του από τους κανόνες δικαίου.

Είπε ο Πρόεδρος μας, ότι ο λαός με την ψήφο στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., διατύπωσε την απαίτησή του για ασφάλεια, δικαιοσύνη, κοινωνική συνοχή, διατύπωσε την αξίωσή του για αποκατάσταση του κράτους δικαίου, αναβάθμιση των δημοκρατικών θεσμών, σταθερότητα, ανάπτυξη, κοινωνική προστασία.

Αυτή είναι η βασική μας φιλοσοφία και αυτή είναι η νοοτροπία με την οποία θέλουμε να κυβερνήσουμε. Είναι τα βασικά στηρίγματα όχι μόνο της οικονομίας, αλλά όλων των κρατικών, θα έλεγε κανείς, λειτουργιών, εξουσιών ή ενασχολήσεων.

Δεν μας ενδιαφέρει στην οικονομία η σταθερότητα, η σταθεροποίηση, η ανάπτυξη, η κοινωνική προστασία για τα οποία ειδικότερα θα μιλήσω;

Είπε ακόμη, ότι η εθνική κοινωνική συμφωνία, το κοινωνικό συμβόλαιο δεν ταυτίζεται με τη συλλογική αυτονομία και τις ελεύθερες κοινωνικές διαπραγματεύσεις. Δεν είναι μια απλή γενική συλλογική σύμβαση εργασίας. Είναι κάτι πάρα πολύ πιο φιλόδοξο. Πάνω από τα συνδικαλιστικά θέματα εργασιακές σχέσεις, προβλήματα των παραγωγικών τάξεων η Κυβέρνηση χρειάζεται -αυτή είναι η φιλοσοφία της- ένα κοινωνικό συμβόλαιο με όλες τις παραγωγικές τάξεις, ακριβώς για να μπορέσει να λύσει τα προβλήματα, που είναι και βαριά και δύσκολα και πολλά δεν έχουν και διέξοδο, όπως έχουν καταντήσει.

Είπε ο Πρωθυπουργός: Αντικείμενο του κοινωνικού συμβολαίου είναι όλα τα μεγάλα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει η Χώρα. Η φορολογική μεταρρύθμιση, η συγκράτηση των τιμών, η παραγωγικότητα όλων των συντελεστών της παραγωγής, ο ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών επενδύσεων, οι νέες

θέσεις εργασίας, το πλαίσιο της εισοδηματικής πολιτικής, το ασφαλιστικό σύστημα. Η Κυβέρνηση έχει την πρωτοβουλία και την πολιτική διάθεση του μεγάλου αυτού διαλόγου που οργανώνεται και θεσμικά.

Και έρχομαι, πρόσθεσε ο κύριος Πρωθυπουργός, σε άλλα γενικότερα θέματα. Θέματα όπως είναι: Η δικαιοσύνη που θα λειτουργεί ως εγγύηση και όχι ως απειλή για τους πολίτες. Η κατάργηση του περιβόητου τρομονόμου, η κατάργηση του εγκλήματος της περιύβρισης Αρχής, η προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, η κατάργηση του Μεταξικού νόμου περί Τύπου, είναι άμεσα μέτρα της Κυβέρνησής μας. Η προστασία του πολιτεύματος της Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας κλπ.

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι είναι σαφή, συγκεκριμένα, αναλυτικά. Το κάθε Υπουργείο επιμέρους, έχει ειδικότερα το χρέος να αναλύσει, πάνω σ' αυτήν τη γενική θέση την οποία ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως τοποθετεί τα πράγματα, ακριβώς θα σας απασχολήσω, και εγώ ως Υπουργός Εργασίας θα πω πώς εννοεί, ή τι βάσει των επιταγών των προγραμματικών δηλώσεων θα κάνει το Υπουργείο Εργασίας.

Το Υπουργείο Εργασίας λοιπόν, για την απασχόληση, την ανεργία, την κατάρτιση θα επιδιώξει την επίτευξη λειτουργίας κοινωνικού διαλόγου με τις παραγωγικές τάξεις της Χώρας και τη συναίνεση όλων των κοινωνικών εταίρων στην εφαρμογή μέτρων κοινωνικής-οικονομικής πολιτικής.

Βέβαια αυτά όλα σε ανώτατο βαθμό τα έχει το υπέρτερο Υπουργείο, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας το οποίο έχει τη γενική ευθύνη. Αλλά ακριβώς στον κύκλο της οικονομίας γενικότερα είναι και το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εμπορίου, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, το Υπουργείο Μεταφορών. Είναι όλη η εθνική οικονομία καθώς και άλλα Υπουργεία ακόμη.

Συνεπώς, το κάθε Υπουργείο θα σας αναλύσει εδώ, σε γενικότητες βεβαίως, τα θέματα εκείνα τα οποία θα βάλει προς υλοποίηση αυτού του σκοπού.

Η στρατηγική μας, λοιπόν, αυτή, έχει ως στόχο την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της ανεργίας, την οποία ανεργία δημιούργησε η προηγούμενη Κυβέρνηση με την αλόγιστη οικονομική πολιτική της, που, μέσα σε 4,5 χρόνια απουσίας του Π.Α.Σ.Ο.Κ. από την εξουσία, πήρε την ανεργία από 6,1% και την ανέβασε σε 12% και τους ανέργους σε 450.000.

Το Υπουργείο Εργασίας παρήγγειλε στις υπηρεσίες να καταγράψουν, όχι εκείνη, την εμφανιζόμενη στον Ο.Α.Ε.Δ. ανεργία των απολυόμενων, αλλά εκείνους που είχαν απολυθεί και πέρσι και πρόπερσι. Γιατί ο Ο.Α.Ε.Δ. καταγράφει εκείνους που επιδοτεί, όχι και εκείνους των οποίων έληξε η επιδότηση.

Και ξέρετε, τι λέει το Σύνταγμα για την ανεργία, κύριοι συνάδελφοι, στα άρθρα 21 και 22; "Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την υλική και ηθική εξύψωση του εργαζόμενου αγροτικού και αστικού πληθυσμού."

Το κράτος είναι υποχρεωμένο να δίνει δουλειά στους πολίτες. Και κράτος που δεν δίνει δουλειά στους πολίτες, είναι κράτος που εκφράζει άλλη φιλοσοφία και άλλους στόχους επιδιώκει. Και όταν λέμε "κράτος", το κράτος, βέβαια, εκφράζεται πάντοτε από την εκάστοτε κυβέρνηση.

Η εργασία, λοιπόν, αποτελεί δικαίωμα και το κράτος είναι υποχρεωμένο να δίνει δουλειά στους πολίτες.

Και οι άνεργοι, σήμερα, είναι 450.000. Ποια είναι τα αίτια; Πάρα πολλά. Αν μου μείνει καιρός, θα τα αναλύσω και αυτά.

Επίσης: "Το κράτος λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής μέσα στα όρια του νόμου." Το κράτος, λοιπόν, είναι υποχρεωμένο να διευκολύνει και με οικονομικά μέσα τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, για ν' ασκούν τα δικαιώματά τους και τα καθήκοντά τους οπωσδήποτε να εκπληρώνουν. Τι έχει γίνει στο μεταξύ, θα σας το πω ευθύς αμέσως. Μέχρι που να αποκτήσουν τα μέσα της Οικονομικής αυτοδυναμίας.

Η αντιμετώπιση, λοιπόν, της ανεργίας, σύμφωνα με τις προγραμματικές δηλώσεις, θα γίνει με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, που θα επιτευχθεί:

Με την εφαρμογή αναπτυξιακής οικονομικής πολιτικής και καταπολέμησης της ύφεσης, μέσω ενός νέου αναπτυξιακού προγράμματος.

Με την καταπολέμηση της διαρθρωτικής, κυρίως, ανεργίας και με την πρόνοια στους ανέργους.

Με την κατάρτιση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού και την αξιολόγησή τους, με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες.

Με το συντονισμό των προγραμμάτων απασχόλησης και κατάρτισης και τα προγράμματα επενδύσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις δυνατότητες κάθε περιοχής της Χώρας, ιδιαίτερα εκείνων που μαστίζονται από την ανεργία, ζώνες-περιοχές, όπως είναι οι ζώνες με βιομηχανική κάμψη και έκρηξη ανεργίας Πάτρα, Εύβοια, Κοζάνη, Σύρος, Λαύριο κ.λπ.

Στα πλαίσια αυτά και με τη δημιουργία ομάδων εμπειρογνομόνων, που θα παρέχουν πληροφορίες και θα συμβάλουν στην οργάνωση συστημάτων ροής πληροφόρησης της εξέλιξης των οικονομικών δυνατοτήτων και στόχων, θα επιτευχθούν οι σκοποί.

Θα λειτουργήσει, επίσης, η συμμετοχή των κοινωνικών φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης.

Εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για ίση εργασία, χωρίς διακρίσεις.

Αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου.

Συμμετοχή των εργαζομένων και των κοινοτικών εταίρων στα κέντρα λήψης των αποφάσεων, ιδιαίτερα σε ό,τι τους αφορά άμεσα.

Εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων απασχόλησης και κατάρτισης για τους νέους, τις γυναίκες, τους επιστήμονες, κ.λπ.

Ειδικότερα, θα γίνει αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ., με βασικούς στόχους τη δημιουργία Ειδικών Γραφείων Εργασίας σε κάθε δήμο. Και για τη μέγιστη αξιοποίηση του Οργανισμού, για να καταστεί ικανός για την ταχεία απορρόφηση κονδυλίων από την ΕΟΚ.

Λέγεται ότι υπάρχουν εισροές από την ΕΟΚ για τον ΟΑΕΔ και αναφέρονται και κάποια ποσά. Πληροφορούμαι τελευταία ότι ο κ. Ντελόρ θέλει λείει να τα ρίξει στην πληροφορική, να τα ρίξει στα Υπουργεία Παιδείας για όλα τα κράτη της Κοινότητας, αλλά πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για την Ελλάδα, γιατί εδώ έχουμε 450 χιλιάδες ανέργους και δεν μπορούμε να τους αφήσουμε χωρίς ψωμί έστω και με εκείνα τα επιδόματα που πρέπει να παίρνουν.

Αναμόρφωση της νομοθεσίας για την αποκατάσταση και πάλι της δημοκρατίας στο συνδικαλιστικό τομέα.

Η Κυβέρνησή μας κύριοι συνάδελφοι, της πρώτης δετίας με το ν. 1264/82 για την αποκατάσταση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων και τον εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος της Χώρας, εισήγαγε τη δημοκρατία στη λειτουργία των συνδικάτων και κατοχύρωσε τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα. Όμως η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με το ν.1915/90 και με τον ψευδεπίγραφο μάλιστα τίτλο "Προστασία των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και του κοινωνικού συνόλου, οικονομική αυτοτέλεια του συνδικαλιστικού κινήματος" αλλού κατάργησε

συνδικαλιστικά δικαιώματα, αλλού συρρίκνωσε και αλλού κατέστησε δυσμενή τη θέση των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργαζομένων. Και στέρησε στο συνδικαλιστικό κίνημα τη δυνατότητα λειτουργίας και των γραφείων τους ακόμη των οργανώσεων, με τον τρόπο που αντιμετώπισε τη βοήθεια του Κράτους προς οικονομική ενίσχυση των οργανώσεων. Άλλα αντ' άλλων δηλαδή σε όλους τους τομείς.

Επίσης, η κυβέρνησή μας με νόμο του Υπουργείου Εργασίας θα αποκαταστήσει τα πράγματα με κατάργηση όλων των διατάξεων του ν.1915. Δεν ξέρω τι θα πρέπει να απομείνει -γιατί βεβαίως όταν καταργείται ένας νόμος γενικά εάν έχει μία ευεργετική διάταξη μπορεί να κρατηθεί- αλλά σκοπός κυβερνητικός είναι αυτός ο νόμος ο οποίος κατήγγειλε σχεδόν όλα τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και τους άφησε βορά στο έλεος του εργοδότη, να καταργηθεί.

Επίσης, η Κυβέρνησή μας το 1981 με όργανο τον ΟΕΚ και με γενικό και ειδικό πρόγραμμα στεγαστικής αποκατάστασης είχε θέσει σε λειτουργία το μηχανισμό παροχής στέγης σε εργατοϋπαλλήλους και δανείων για απόκτηση στέγης. Και γύρω στους 82.500 εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα έλαβαν άλλοι σπίτι, άλλοι δάνεια για σπίτι, άλλοι για επισκευή και επέκταση κατοικίας. Μπήκε ακόμη σε εφαρμογή και ο μηχανισμός επιδότησης του ενοικίου για εργατοϋπαλλήλους μεγάλης οικονομικής ανάγκης.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πάγωσε αυτό το κυλιόμενο πρόγραμμα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, του άλλαξε και την ονομασία, θα την επαναφέρουμε για λόγους ιστορικούς, για λόγους ηθικούς και με νόμο εξέτρεψε τον οργανισμό από την κύρια αποστολή του. Νέος νόμος θα θεραπεύσει τις αδυναμίες και θα βελτιώσει το πρόγραμμα της Εργατικής Κατοικίας.

Κάποια μέτρα, για τα οποία ακόμα το Υπουργείο Εργασίας δεν έχει καταλήξει, θα πρέπει να πάρουμε για τους ξένους εργάτες. Ποια θα είναι αυτή η πολιτική σύντομα θα γίνει γνωστή, αφού συνεννοηθούμε και με τα συνδικαλιστικά όργανα της Χώρας.

Κύριε Πρόεδρε, για να μην τρώω την ώρα, θα παρακαλέσω να περιληφθεί στα Πρακτικά η δραστηριότητα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας 1981-1989, γιατί πρέπει να μάθει ο Ελληνικός Λαός τι κάναμε για τους εργαζόμενους.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας κ. Ε. Γιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο το οποίο έχει ως εξής:

"Β' ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΟΕΚ 1981-1989

Η συνολική βελτίωση και η αύξηση των δραστηριοτήτων του ΟΕΚ τον καθιέρωσαν ως υποδειγματικό στεγαστικό φορέα μέσα στις χώρες της ΕΟΚ. Έτσι:

- α. Εκδόθηκε νέος σύγχρονος Κανονισμός λειτουργίας των υπηρεσιών ΟΣΑΕ (ΟΕΚ).
- β. Δημιουργήθηκαν περιφερειακά γραφεία στα διαμερίσματα της χώρας και τοπικά γραφεία σε όλους τους νομούς.
- γ. Υπήρξε ποιοτική αναβάθμιση του κατασκευαστικού προγράμματος με ταυτόχρονη ποσοτική αύξηση των ανεγειρόμενων οικισμών.
- δ. Πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά πανελλήνια απογραφή (1983) για τον καθορισμό των στεγαστικών αναγκών των εργαζόμενων.
- ε. Δημιουργήθηκε δανειοδοτικό πρόγραμμα πενταετούς διάρκειας με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια, ενώ η σειρά προτεραιότητας καθορίστηκε για πρώτη φορά με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (μεικτά δάνεια μέσω ΕΚΤΕ).
- στ. Καθιερώθηκε ειδικό συνεχές δανειοδοτικό πρόγραμμα για πολύτεκνους, ανάπηρους (67% αναπηρία και πάνω) και βαριά ασθενείς.
- ζ. Μετατράπηκε το δανειοδοτικό πρόγραμμα επισκευής και αποπεράτωσης από διακεκομμένο σε συνεχές.
- η. Δημιουργήθηκαν νέα προγράμματα:

1. Επιδότησης ενοικίου
2. Ειδικού στεγαστικού ανακυκλούμενου κεφαλαίου (ΕΣΑΚ)
3. Επιδότησεως τοκοχρεολυτικών δόσεων δανείου
4. Αποκτήσεως δωρεάν οικοπέδων από Δήμους για ανέγερση οικισμών
5. Πρόγραμμα ενοικιαζόμενων κατοικιών
6. Αγοράς διαμερισμάτων από ιδιώτες
7. Αγοράς μικρών οικοπέδων εντός σχεδίου πόλεως
- θ. Τριπλασιάστηκαν και πλέον οι παρεχόμενες στεγαστικές μονάδες.
 - ι. Επεβλήθηκε η κατά περίπτωση εκπροσώπηση στις διάφορες επιτροπές και συμβούλια των κοινωνικών φορέων.
 - ια. Καθιερώθηκε η εκπροσώπηση στο ΔΣ - ΟΕΚ του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, της ΚΕΔΚΕ και των εκπροσώπων της ΓΣΕΕ, η οποία έχει ταυτόχρονα και το δικαίωμα της επιβολής "βέτο".
 - ιβ. Ο ΟΕΚ υπήρξε από τους θεμελιωτές της δημιουργίας του CECODHAS (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συντονισμού Κοινωνικής Κατοικίας), το δε ιδρυτικό της Συνέδριο, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το 1987.

Δεν πρέπει να διαφεύγει πέραν της ποσοτικής αύξησης υπήρξε τεράστιο άλμα στην ποιοτική βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση των δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής στον τόπο της διαμονής τους και όχι στο Κέντρο. Έτσι πλέον οι άστεγοι εργατοϋπάλληλοι αποφεύγουν την επίσκεψη στα Κεντρικά Γραφεία του ΟΣΑΕ από όλα τα μέρη της Χώρας".

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Επίσης, θέλω ακόμα να δώσω για τα Πρακτικά ένα σημείωμα για τα μέτρα που πήραμε για τους εργαζόμενους για να δει ο κόσμος και να θυμηθεί τι είχε δώσει το ΠΑΣΟΚ στους εργαζόμενους και πώς σχεδόν τα περισσότερα τα κατήγγησε η Νέα Δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας κ. Ε. Γιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο το οποίο έχει ως εξής:

- Μέτρα για τους εργαζόμενους
- Αποκατάσταση και κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων και εκδημοκρατισμός του συνδικαλιστικού κινήματος ν. 1264/82. Κύρωση όλων, σχεδόν των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας.
- 40 ώρες δουλειάς την εβδομάδα.
- 5 μέρες δουλειάς τη βδομάδα στη βιομηχανία και τη βιοτεχνία και σε άλλους κλάδους για τους περισσότερους εργαζόμενους.
- Άδεια τεσσάρων εβδομάδων για όλους τους εργαζόμενους.
- Κατάργηση κάθε διάκρισης στις εργασιακές σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων.
- Εφαρμογή της αρχής της ισότητας στις εργασιακές σχέσεις. Προστασία της μητρότητας - Άδεια από 12 σε 14 εβδομάδες.
- Άδειες στους εργαζόμενους γονείς.
- Κατάρτιση κανονισμών εργασίας με συμμετοχή εργαζομένων.
- Έλεγχος ομαδικών απολύσεων. Επέκταση του ελέγχου και στις επιχειρήσεις κάτω των 50 εργαζομένων, επιβολή της υποχρεωτικής διαβούλευσης πριν από κάθε ομαδική απόλυση.
- Αύξηση των οικογενειακών επιδομάτων από 20-80%
- Πρόσθετες οικογενειακές παροχές για κάθε παιδί εργαζόμενου.
- Καταβολή επιδόματος παιδιών και στη μη εργαζόμενη μητέρα.
- Παροχή οικογενειακών επιδομάτων χωρίς προϋποθέσεις σε άνεργους.
- Περιορισμός των παράνομα απασχολούμενων αλλοδαπών στην Ελλάδα.
- Επιδότηση σε δήμους για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών για θέσεις εργασίας.

- Επιδότησεις για τη διακίνηση του εργατικού δυναμικού στην περιφέρεια.
Οικονομική προστασία των ανέργων νέων χωρίς προϋποθέσεις.
Ευνοϊκότερες προϋποθέσεις επιδότησης για οικοδόμου, ξενοδοχοϋπαλλήλους και εποχιακούς εργαζόμενους.
Μείωση των προϋποθέσεων επιδότησης ανεργίας σε 2 χρόνια.
Αύξηση του χρόνου επιδότησης από 5 σε 8 μήνες.
Κατάργηση διάκρισης μεταξύ των εργατών και υπαλλήλων σε σχέση με το ύψος του επιδόματος ανεργίας.
Κατάργηση του περιορισμού του ανώτατου ορίου επιδότησης.
Δημιουργία και διατήρηση θέσεων εργασίας.
Οικονομική ενίσχυση στους παλιννοστούντες Έλληνες πρόσφυγες.
Νέες οικονομικές παροχές σε μαθητές εκπαιδευμένων ιδρυμάτων, μονάδων που κάνουν πρακτική άσκηση.

Απαλλαγή των επιδομάτων του ΟΑΕΔ από το φόρο εισοδήματος".
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Είναι επίσης και ο ν. 1915/90 που περιλαμβάνει τις περιπτώσεις εκείνες τις οποίες κατήργησε ο νόμος αυτός ή μάλλον άλλαξε. Εν πάση περιπτώσει όμως αυτά θα τα πούμε λεπτομερώς σε άλλη συνεδρίαση της Βουλής.

Θέλω και εγώ πράγματι κύριοι συνάδελφοι να αφήσω χρόνο και για σας να μιλήσετε. Να περάσω όμως τώρα σε θέματα που έθιξε ο κύριος Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας.

Επίσης, θα ήθελα να απαντήσω στις προκλήσεις από 4-5. Άκουσα άλλους επιχαρίτως, λαιδορούντες, να μιλάτε για το Κανάλι 29. Ναι, είμαι υπερήφανος. Είμαι υπερήφανος γιατί μ' αυτό το κανάλι βρίσκεσθε, εκεί! Και μ' αυτό το κανάλι! Εκεί που βρίσκεσθε! Είμαι υπερήφανος γιατί ανέλυσα την πολιτική επικαιρότητα, γιατί κατήγγειλα όλες τις πράξεις εκείνες της Νέας Δημοκρατίας οι οποίες πράξεις σας έφεραν εκεί που σας έφεραν. Και σας λέγαμε κάποτε "πού πάτε κύριοι συνάδελφοι έτσι;" Δεν είπα, πόσες φορές, "πολλούς εξ υμών δυστυχώς δεν θα επανίδω στην Αίθουσα αυτή"; Εκ της πλευράς σας περίπου 50-60 λείπουν. Μπήκαν και άλλοι βέβαια νέοι. Καλώς ήλθατε!

Πληρώνει ο λαός! Εμάς δεν μας έριξε διότι δεν κάναμε έργο, δεν μας έριξε διότι δεν κάναμε καλά για το λαό και την πατρίδα. Εμάς μας έριξε ο δόλος της πολιτικής σκευωρίας και οι απατηλές διακηρύξεις του Αρχηγού σας, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, που βγήκε σε όλα τα μπαλκόνια και τι δεν είπε και τι δεν έταξε. Είναι εκατό οι περιπτώσεις που τις έχω συγκεντρώσει σε ένα βιβλίο που σας χάρισα και θα το πάρετε και οι νέοι Βουλευτές. Σας έχω πει 7 φορές σ' αυτή τη Βουλή ότι καταντήσατε κυβέρνηση πολιτικών απατεώνων και ουδείς σηκώθηκε να διαμαρτυρηθεί, γιατί έλεγα την αλήθεια.

Συνεπώς, μην αρχίζετε την αντεπίθεση. Μην αρχίζετε να λέτε ότι γίνονται διώξεις, καταδιώξεις, κλπ. και δημιουργείτε προβλήματα. Δεν πρόκειται να σας ακούσει κανείς, δεν πρόκειται να σας πιστέψει κανείς. Ελάτε με άλλο πνεύμα εδώ, μια και θα αλλάξετε και αρχηγό. Ελάτε με άλλο πνεύμα, για να βοηθήσετε και εμάς. Στο τέλος του λόγου ο κ. Μητσοτάκης είπε ότι θα χαρεί να βοηθήσει, αλλά να είναι λίγες οι ημέρες μας, είπε. Θα είναι πολλές και οι μήνες και τα χρόνια. Εμείς μιλάμε για άλλη μια δετία.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κύριοι συνάδελφοι, είπε ο Πρόεδρος μας για την κατάργηση του περιβόητου τρομονόμου, την κατάργηση του εγκλήματος περιώβρισης αρχής, την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, την κατάργηση του μεταξικού νόμου "περί Τύπου".

Κύριε Κωνσταντινίδη, ο νόμος "περί Τύπου" ήταν του Βενιζέλου, ο οποίος Βενιζέλος κάποια φορά αναγκάστηκε να κάνει αυτό το νόμο, γιατί είχε εξαχρειωθεί ο Τύπος την εποχή εκείνη. Αλλά ο νόμος "περί Τύπου" του Βενιζέλου άλλαξε τελείως μορφή. Απ' αυτούς τους νόμους που αναφέρατε οι περισσότεροι είναι "χωροφυλακοειδείς", πώς θα δέσουν τον Τύπο, πώς θα κάνουν αυτόφωρα τα αδικήματα, ένα σωρό πράγματα. Και μερικές διατάξεις ήταν και για τα μέσα του Τύπου, για το χαρτί π.χ.. Σήμερα το χαρτί είναι φθηνότερο απ' έξω!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Μόνο το νούμερο έμεινε, του Μεταξά! (Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Κοιτάζτε, κάθε νόμος που τροποποιείται, κάτι θα κρατήσει, όπως π.χ. για την παραγραφή που είπατε, σωστά. Το έχουμε υπόψη μας. Ο νέος Υπουργός Δικαιοσύνης το έχει υπόψη του. Θέλω όμως να σας πω τούτο για την περιύβριση αρχής. Και ξέρετε γιατί μπαίνω σ' αυτό το θέμα; Γιατί διετελέσα επί 35 περίπου χρόνια -και ως πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, τιμήθηκα μ' αυτή την ιδιότητα- ως πρόεδρος της επιτροπής υπερασπίσεως των Συνταγματικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των Ελλήνων πολιτών.

Πολεμάγαμε την περιύβριση αρχής, πολεμάγαμε το νόμο περί Τύπου, πολεμάγαμε τους τρομονόμους. Να δείτε ποιους νόμους καταργήσαμε επί Υπουργίας του κ. Μαγκάκη που αν ήταν εδώ, θα του έλεγα να πει λίγα πράγματα. Καταργήσαμε τον ν.774/78 "περί καταστολής τρομοκρατίας". Κάναμε δημόσια συγκέντρωση με 50.000 λαό έξω από τα προπύλαια του πανεπιστημίου, με ομιλητή εμένα, ως πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, εναντίον αυτού του νόμου. Δεν υπήρχε τότε έξαρση της τρομοκρατίας, αλλά παρήγγελε η ΕΟΚ. Και επειδή παρήγγελε η ΕΟΚ, είπαμε και εμείς οι δικηγόροι "όχι, δεν θα περάσει της ΕΟΚ". Υπάρχουν οι νόμοι. Και καταργήθηκε αυτός ο νόμος. Είχαμε θύματα μ' αυτό το νόμο. Θυμούνται όλοι την υπόθεση "Ζηρίνη" και άλλων αθώων οι οποίοι στο τέλος αθώωθηκαν, αλλά έκατσαν στη φυλακή, προφυλακισμένοι, με βασανιστήρια, την εποχή εκείνη.

Επίσης καταργήσαμε το ν. 375/36 περί κατασκοπείας. Καταργήσαμε το ν. 4000/59 περί τεντιμποϊσμού. Καταργήσαμε τον ιδιώνυμο χαρακτήρα της αντίστασης κατά της αρχής. Κάθε φορά και μία διάταξη. Άλλαξε η Ποινική Δικονομία, άλλαξε ο ποινικός νόμος. Έλεγα με όσα έγιναν ότι θα τρίζουν τα κόκαλα του Χωραφά, του Τεγόπουλου, του Μπουρόπουλου, οι οποίοι ήταν οι συντάκτες του ποινικού νόμου και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή με όσα έγιναν για να φθάσω στην κυρία Μπενάκη, η οποία έκανε το περίφημο εκείνο κογκλάβιο των ποινικολογούντων δικαστών, οι οποίοι ορίζονται κατά διαταγήν του προϊσταμένου, για να δικάζονται ποινικές υποθέσεις στα ειδικά ποινικά τμήματα. Για να έχουμε τα ειδικά ποινικά τμήματα, ώστε να λέει ο ανακριτής, ελεύθερος ο Α, ή προφυλακιστέος ο Β και να λέει ο εισαγγελέας, ο σκληρότερος, μη προφυλακιστέος, ο εισαγγελέας της χούντας των συνταγματαρχών και να έρχεται στο Εφετείο και να λέει όχι στην φυλακή ο τάδε, να είναι όμως ο άλλος μέσα, ο οποίος και απεκάλυψε ένα έγκλημα.

Δεν θέλω να μπω στα επί μέρους θέματα. Μίλησε ο κ. Μητσοτάκης για επεμβάσεις στην Δικαιοσύνη. Δεκατρείς προσωπικές επεμβάσεις του κυρίου Μητσοτάκη έχω καταγγείλει εδώ στην Βουλή με επερώτηση, την οποία ο κύριος Τσαλδάρης ουδέποτε έφερε εδώ προς συζήτηση. Δεκατρείς περιπτώσεις, εκτός από "τους τρομοκράτες του Εξαρχείου" -ο ατυχής Σκυφτούλης από φυλακή σε φυλακή- έξω αυτά, ειδικές παρεμβάσεις! Είπε επίσης ότι "είμαι υπέρ βέβαιος ότι το Ειδικό Δικαστήριο θα δικαιώσει την Νέα Δημοκρατία" δηλαδή θα καταδικάσει τον Ανδρέα Παπανδρέου και άλλα τινά. Και λέει ο κ. Μητσοτάκης ο ίδιος χωρίς αιδώ, χωρίς να κοκκινίζει για επεμβάσεις σε βάρος της Δικαιοσύνης, τις οποίες τάχα έκανε ο νέος Υπουργός της

Δικαιοσύνης, γιατί είπε μία άποψη, ούτε σε ουσία ούτε σε τίποτε άλλο και για τον οποίο Υπουργό της Δικαιοσύνης δεν μπορείτε να λέτε οτιδήποτε. Τον καιρό που εστέναζε η Ελλάδα κάτω από την μπότα της χούντας των συνταγματαρχών ο κ. Κουβελάκης τύπωνε προκηρύξεις μέσα στο Συμβούλιο της Επικρατείας εναντίον της χούντας των συνταγματαρχών. Και μόλις διέφυγε τη σύλληψη μαζί με τον Σημίτη όταν απεκαλύφθη εκείνη η οργάνωση η οποία και είχε συνταράξει την κοινή γνώμη της εποχής εκείνης.

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Αυτοί είναι τρομοκράτες τώρα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Δεν μπορείτε να λέτε, γιατί έχουμε και εμείς να πούμε. Τι ζητάει ο κ. Γκόνης στην Βουλή παραδείγματος χάριν που όταν προτείνατε τον Γκόνη στη Βουλή, πρότεινε και το ΠΑΣΟΚ τον Κουβελάκη στη Βουλή. Τι ζητάει ο κ. Γκόνης, ο οποίος πήγε και ψευδομάρτυρας εναντίον του ατυχούς φίλου μας του Δημήτρη του Τσοβόλα για τον οποίο θα παρακαλέσω τον Υπουργό της Δικαιοσύνης ταχύτατα να κινήσει την διαδικασία για την απονομή χάριτος, όπως και για την απονομή χάριτος και στον Σπύρο τον Καρατζαφέρη.

Καταργήσαμε ακόμη τη μοιχεία σαν ποινικό αδίκημα. Καταργήσαμε ακόμη τον νόμο 946/45 περί συμβόλων κ.λπ., τότε που πήγαινε όλος ο κόσμος με δαύτον φυλακή. Τι έχω τραβήξει στον αγώνα ερμηνείας αυτών των νόμων δεν περιγράφεται!

Έπρεπε, λοιπόν, να καταργηθούν. Τροποποιείται ο νόμος για την περιύβριση αρχής. Ο κ. Μητσοτάκης είπε τι θα γίνει τώρα, πώς θα προστατευθούν όπως το λέει και ο κύριος Κωνσταντινίδης. Μήνυση! Ο καθένας θιγόμενος μήνυση! Άμα συκοφαντηθεί μήνυση. Εγώ ήμουν Υπουργός και τρεις φορές που πήγα εφημερίδες στην δικαιοσύνη και κατεδικάστησαν οι εκδότες τους, τρεις φορές έκανα εγώ μήνυση. Όταν με πήρε ο εισαγγελέας και μου είπε "ξέρετε κύριε Υπουργέ", ήμουνα τότε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών", υπάρχει αδίκημα περιύβρισης αρχής είπα. Όχι. Εγώ θα κάνω μήνυση για συκοφαντική δυσφήμιση. Πού το βρήκαμε γραμμένο ο κάθε χωροφύλακας της Εισαγγελίας και τους αποκαλώ χωροφύλακες γιατί μερικοί δεν τιμούν το επάγγελμα. Υπάρχουν και αυθεντίες, υπάρχουν και τίμιοι εισαγγελείς και είναι η πλειοψηφία αυτή. Αλλά υπάρχουν και άνθρωποι εγκάθετοι του καθεστώτος της Δεξιάς, οι οποίοι πολλές φορές με το παραμικρό, μήνυση και μήνυση για περιύβριση αρχής. Παλιά είχαμε "περιύβριση αρχής" για τον αγροφύλακα, είχαμε για το χωροφύλακα, είχαμε για τον διευθυντή του σχολείου, για τον μητροπολίτη, για τον αρχιμανδρίτη. Όλοι αυτοί ήταν αρχή. Τα κατήργησε το ΠΑΣΟΚ και είπε, δικαστικές αρχές, αρχηγοί των κομμάτων των ανεγνωρισμένων στην Βουλή, Κυβέρνηση-Βουλή αυτοί είναι "αρχή". Και τι έγινε; Δικαστική αρχή; Και το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο το περνάνε αρεοπαγίτες "εξ αρχής" που είναι διοικητικό όργανο -έχω δίωξη εγώ για τέτοιο θέμα- δεν τόλμησε βέβαια στο τέλος ο εισαγγελέας να προτείνει δίωξη, αλλά έγινε προκαταρκτική εξέταση. Δεν άφησαν τίποτε όρθιο. Με ψευδερμηνείες!

Και ο κ. Κόκκινος π.χ. κάνει μήνυση κατά του Καρατζαφέρη για περιύβριση αρχής, για συκοφαντική δυσφήμιση, για εξύβριση και ένα σωρό. Γιατί η περιύβριση αρχής; Διέστρεψαν δηλαδή τον ίδιο το νόμο. Και όταν οι δικαστές διαστρέφουν το νόμο, ο νόμος πρέπει να καταργηθεί.

Έγινε ο νόμος περί tenτιμποϊσμού και έπρεπε να γίνει. Κάποια εποχή υπήρχαν οι τότε χούλιγκανς, που τους λέγανε tenτιμποϊήδες, πέταξαν γιαούρτια, έκαναν επίθεση στις κοπέλες κ.λπ. Ξέρετε πού ο νόμος έφτασε στην εφαρμογή του; Να πάει γυμνασιάρχης κατηγορούμενος για tenτιμποϊσμό, αρχιμανδρίτης για tenτιμποϊσμό, γιατί οι εισαγγελείς έκαναν ένα χαρακτηρισμό στις υποθέσεις αυτές, συν και το νόμο 4.000 και τον καταργήσαμε.

Εμείς εξημερώσαμε τα δικαστικά ήθη. Η Δεξιά ουδέποτε σεβάστηκε την προσωπικότητα του πολίτη. Και έγινε ένας ποινικός νόμος αγνώριστος. Έτυχε να

θητεύσω ως ασκούμενος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον εκ των συντακτών του Ποινικού Κώδικα, τον αείμνηστο Σώτο Τεγόπουλο. Και εκεί, Μπουρόπουλος και Χωραφάς τα λέγανε και μαλώνανε για το αν θα αποτελέσει ποινικό αδίκημα η μοιχεία. Λέγανε "όχι, είναι εξευτελισμός και του συζύγου και της συζύγου και μέσα στα δικαστήρια να γίνονται δίκες". Με μια ψήφο πέρασε, γιατί ήταν 5μελής τότε η επιτροπή. Πόσος κόσμος, πόσα ζευγάρια δεν εξευτελίστηκαν μέσα στα δικαστήρια; Διαλύθηκαν οικογένειες με αυτό το νόμο.

Γι' αυτό, λοιπόν, αυτούς τους νόμους τους έλεγαν χωροφυλακοειδείς. Δηλαδή ο χωροφύλακας, αν σε πιάσει, θέλει να είσαι ένοχος και σε κλείνει και μέσα. Να μην μπορούμε όμως σ' αυτά τα θέματα.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να πω ορισμένα πράγματα για την κατάσταση της Δικαιοσύνης. Ας με συγχωρέσει ο κ. Κουβελάκης. Άλλωστε, ζήτησα την άδειά του. Ο νυν Πρόεδρος του Αρείου Πάγου έχει καταδιώξει δικαστές. Ξέρετε, έγιναν προαγωγές Αρεοπαγιτών. Πρόεδροι εφετών, αυθεντίες, οι οποίοι δεν επρόσκειντο στον κ. Κόκκινο έμειναν κάτω και προήχθησαν αρεοπαγίτες νεώτεροι. Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου κατέβασε τον κ. Μπίκο -δεν θα αναφέρω άλλα ονόματα- και τον έστειλε προϊστάμενο στο Εφετείο Πειραιώς, ενώ είχε υπερπηδήσει 5, 6, 7 ο κ. Κόκκινος για να κάνει Αρεοπαγίτη το φίλο του το Γεωργακόπουλο. Μιλώ για φιλική περίπτωση εδώ. Ο κ. Κόκκινος υπερπήδησε 9 αρχαιότερους του -εκ των οποίων 6 ήταν Αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου- για να γίνει Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, για να προεδρεύσει στο Ειδικό Δικαστήριο για το άρθρο 86 του Συντάγματος.

Ποιοι έγιναν αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου; Δεν πήγαν κατά σειρά αρχαιότητας. Υποτίθεται ότι αν είσαι Αρεοπαγίτης δεν έχεις πλέον κανένα κώλυμα, δεν έχεις κανένα κουσούρι, δεν έχεις κάποια έλλειψη πνευματικής αρτιμέλειας, που θα λέγαμε χαριτολογώντας τη λέξη και όμως "είναι ο τάδε κατάλληλος να γίνει αντιπρόεδρος, πίσω ο άλλος". Αυτούς τους αντιπροέδρους και βέβαια τον Πρόεδρο τους διορίζουν οι κυβερνήσεις. Εγώ είμαι εναντίον αυτών και έχω γράψει μελέτη, που είναι δημοσιευμένη και την ξέρουν όλοι, ότι πρέπει να γίνει ένα εκλεκτορικό σώμα, το οποίο να προτείνει 3 δικαστές. Ας βάλει τον ένα. Κάποια παραχώρηση δηλαδή.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι η Δικαιοσύνη στενάζει. Είδατε τις δίκες εκείνες. Δεν είδα το συνάδελφο Γιάννη Σταμούλη να μου πει τα περιστατικά και τι έγινε με μια μήνυση που κατέθεσε εναντίον ενός Προέδρου Εφετών, που ενώ τον είχαν στάσιμο, μόλις έβγαλε την καταδίκη, μετά 2-3 μέρες ή ωρρίτερα, τον προήγαγαν σε Πρόεδρο Εφετών.

Ο Πρόεδρος μας λέει για τη Δικαιοσύνη ότι η Δικαιοσύνη πρέπει να είναι ανεξάρτητη και δεν πρέπει να είναι εναντίον των πολιτών κλπ.

ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ. Χαρίζονται έδρες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας). Να πω την υπόθεση του Σπύρου του Καλούδη, του Βουλευτή της Κέρκυρας, την οποία έδωσε το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο -αυτό λέγεται πράγματι Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο το Εκλογοδικείο- στη Νέα Δημοκρατία γιατί η πλειοψηφία των εκλογοδικών ήταν η παρέα του κ. Κόκκινου. Και έτσι είπαν: ο κ. Μητσοτάκης τρεις μέρες μετά από εκείνες τις εκλογές "θα πάρουμε και την έδρα της Κέρκυρας" και ο κ. Θεοδωράκης "έχουμε να πάρουμε και την έδρα της Κέρκυρας, να τις κάνουμε μαζί με τον κ. Κατσίκη, 152".

Μπήκα σε αυτά τα θέματα, διότι ως Πρόεδρος του Δ.Σ.Α., επί 40 χρόνια εκδότης νομικού περιοδικού και σε εκατοντάδες χιλιάδες δίκες και στα έκτακτα στρατοδικεία έζησα όλη τη σαπίλα της Δικαιοσύνης και τη σαπίλα του τότε Αρείου Πάγου που μέχρι το 1979 5 Αρεοπαγίτες μπήκαν στη δικτατορία έγιναν Υπουργοί, αργότερα και το ψευδοσύνταγμα του Παπαδόπουλου το επεκύρωσαν και το δημοψήφισμα του 1973 για την προεδρία του Παπαδόπουλου, το επεκύρωσαν και τη νομοθεσία όλη την

έκαναν "άρματα" κατά το κοινώς λεγόμενο, προκειμένου να μην περάσει καμία προοδευτική ιδέα. Μέχρι που έλεγαν, διότι κάποτε είπε ο Ζαχαριάδης "τα όπλα παρά πόδα"....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Σας υπενθυμίζω την ευχή του Προεδρείου, την οποία τήρησαν όλοι οι κύριοι Υπουργοί, προς διευκόλυνση των κυρίων συναδέλφων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας). Σε ένα λεπτό θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε.

Τότε, τι είπαν; "Συνεχίζεται η ανταρσία". Και κράτησαν το νόμο του εμφυλίου πολέμου και έστειλαν στα στρατοδικεία και στα αποσπάσματα κόσμο και κοσμάκη με αυτή τη θεωρία τάχα, ότι δεν έληξε η ανταρσία, η οποία πανηγυρικά είχε λήξει με διαδηλώσεις κ.λπ.

Θα έλεγα, λοιπόν, και για τον κύριο Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας κάμποσα για το τι πολιτική εφαρμόστηκε σε όλα τα θέματα. Αλλά, τα αφήνω στους άλλους συναδέλφους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι μέρες αυτές είναι ιστορικές. Είναι ιστορική η μέρα που ο Ελληνικός Λαός -έχουμε και 1%-2% νοθεία και θα το αποδείξω άλλη μέρα- έδωσε την εξουσία στο Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα. Και το ΠΑΣΟΚ θα εφαρμόσει την πολιτική του. Όσες αντιδράσεις, όσες αντιρρήσεις, ό,τι και να κάνετε κύριοι της Νέας Δημοκρατίας -γιατί βγήκατε με πολλή όρεξη και φόρα- δε θα περάσουν. Γιατί ο Ελληνικός Λαός τα έχει πρόσφατα: Πείνα σε 2,5 εκατ. Έλληνες, ανεργία 450.000, δικαιώματα καταργημένα, συνταξιούχοι πεινάνε.

Και βέβαια θα έλεγε κανείς: Πώς είναι δυνατό να βρίσκονται άνθρωποι -θα μου επιτρέψει ο φίλος μου- τέως Δήμαρχος Πειραιώς, που είχαμε μία καλή συνεργασία τότε, και απελευθέρωσε τα πετρελαιοειδή για να πέσουν οι τιμές. Ένα ανόητο, ηλίθιο οικονομολογικό επιχείρημα για να δείξει ποια οικονομική πολιτική υπηρετήσατε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ για την υπομονή σας και ο Θεός το καλό, με υγεία. Και εκείνοι της ΝΔ εκεί. Και εμείς εδώ στην Κυβέρνηση και οι συναγωνιστές για τους οποίους είπα "άντε, νερό και αλάτι" κύρια Αλέκα. Και καλά το είπες 4 χρόνια γιατί ο Χαρίλαος λέει "ούτε στα 2,5 χρόνια δε θα μας αφήσει να σταθούμε σε χλωρό κλαρί" .

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Βάσει του καταλόγου, ο κ. Κοσκινάς έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ. Δε θα μιλήσει πρώτα ο κ. Μωραΐτης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Οι κύριοι Υπουργοί παίρνουν το λόγο, όποτε αυτοί το ζητήσουν. Δεν μπορεί να τους υποχρεώσει κανείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ. Έτσι, δε θα υπάρξει αντίλογος.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν νομίζω ότι είναι ανορθόδοξο -και συμβαίνει για πρώτη φορά- να απαντούμε σε προγραμματικές δηλώσεις, τις οποίες δεν ακούσαμε. Πάντα είθισται οι αρμόδιοι Υπουργοί να ομιλούν και να απαντούν οι αντίστοιχοι Βουλευτές στα θέματα, στα οποία θέτουν. Εφόσον, όμως, το Προεδρείο επιμένει στον τύπο, είμαστε υποχρεωμένοι να προηγηθούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επιχειρήσω να αποκρυπτογραφήσω τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, διότι στον τομέα της Γεωργίας ο κύριος Πρόεδρος της Κυβερνήσεως έδειξε πολύ μικρό ενδιαφέρον έως και ασήμαντο. Αναφέρθηκε με τρεις μόνο σειρές. Περιμένουμε λοιπόν από τον αρμόδιο Υπουργό να αναφερθεί για να μπορέσουμε να απαντήσουμε σ' αυτά τα οποία έθεσε ως αρχές ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως.

Αυτό το οποίο είπε βασικά ο κ. Παπανδρέου ήταν ότι θα προσπαθήσει να ανατρέψει το εχθρικό κλίμα που υπάρχει προς το συνεταιριστικό κίνημα από την προηγούμενη κυβέρνηση. Και δεύτερον, είπε ότι θα βοηθήσει τον αγρότη γενικώς και αορίστως, στο εισόδημά του υποθέτω και στις αναδιαρθρώσεις και στην εμπορία των αγροτικών προϊόντων.

Προσπαθώ λοιπόν να αποκρυπτογραφήσω τι εννοεί. Αν εννοεί ο κ. Παπανδρέου ότι θα καταργήσει το συνεταιριστικό νόμο που ψηφίσαμε πρόσφατα θα ήθελα να μας πει αν σκοπεύει να επανέλθει στο ν. 1541 τον οποίο οι ίδιοι οι Βουλευτές σας εδώ στη Βουλή κατήγγειλαν ότι δεν είναι ικανός πλέον να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών. Αυτό το οποίο κάναμε εμείς ήταν να φέρουμε ένα νέο νομοσχέδιο με το οποίο επιχειρήσαμε να φέρουμε τη διαφάνεια και την ανταγωνιστικότητα στο συνεταιριστικό κίνημα. Ένα συνεταιριστικό κίνημα που μας το άφησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1990 με 550 δισ. χρέη.

Αν, λοιπόν, αυτό το αποτυχημένο μοντέλο με αυτήν την υπερχρέωση και με τα γνωστά σκάνδαλα θέλουν να το επαναφέρουν νομίζω ότι δεν προσφέρουν καμία απολύτως υπηρεσία στον αγροτικό κόσμο. Και θα ήθελα να προειδοποιήσω το νέο Υπουργό Γεωργίας να μην ακούσει τι λένε μόνο οι συνεταιριστές, αλλά να αφουγκραστεί τι λένε οι ίδιοι οι αγρότες για το συνεταιριστικό κίνημα, όπως είχε ήδη διαμορφωθεί. Και βεβαίως ήταν ένα συνεταιριστικό κίνημα, το οποίο στην προηγούμενη δετία εξετέλεσε τυφλά τις επιταγές της τότε κυβέρνησης, στο λεγόμενο δήθεν κοινωνικό του ρόλο, αφήνοντας τεράστια χρέη και ρημάζοντας κυριολεκτικά τον αγροτικό τομέα.

Εάν εννοείτε ότι θα επαναφέρετε εκείνη την κατάσταση, την οποία δεν καταδικάσαμε μόνο εμείς, αλλά πολλές έντιμες φωνές απ' όλες τις παρατάξεις τότε κάνετε λάθος. Όταν μιλούσαμε για εκείνο το νομοσχέδιο κατέθεσα άρθρο του "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ" στο οποίο ο έγκριτος δημοσιογράφος κ. Μαρίνος αναφέρει ότι "είναι φυσικό το νομοσχέδιο του κ. Κοσκινά να προκαλέσει οξύτατη αντίδραση καθώς περιέχει διατάξεις οι οποίες πράγματι αποσκοπούν να καθαρίσουν την κόπρη του Αυγείου". Επίσης, στο "Βήμα" ο κ. Σταμπόγλης ο οποίος δεν πρόσκειται στην κυβέρνηση έλεγε ότι "της χάρισαν 187 δισ. και χρωστάει άλλα 407 δισ. Θα τα φορτωθούν όλα οι φορολογούμενοι. Τι είναι; Αίνιγμα. Για όσους δεν γνωρίζουν την απάντηση στο αίνιγμα είναι η ΚΥΔΕΠ, η συνεταιριστική οργάνωση που κατασπαταλά τα δισεκατομμύρια σαν να είναι χιλιάρικα".

Αν εννοείτε λοιπόν ότι θα ανανεώσετε την ΚΥΔΕΠ η οποία μόνη της οδηγήθηκε σε μια υπερχρέωση και κυριολεκτικά διέλυσε την εμπορία των αγροτικών προϊόντων τότε να μας εξηγήσει ο αρμόδιος Υπουργός αν αυτό που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός, σημαίνει ότι θα ξαναφτιάξει την ΚΥΔΕΠ των χιλίων ατόμων που είχε λειτουργικό κόστος 6 δρχ. το κιλό στο σιτάρι, όταν οι ενώσεις έχουν 2 δρχ. και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις μισή δραχμή το κιλό; Την ΚΥΔΕΠ που το 90% της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων το έδινε στους εμπόρους και τους έκανε δισεκατομμυριούχους. Ή ακόμη και την ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ η οποία αναμείχθηκε στα γνωστά σκάνδαλα και έχει παραπεμφθεί ο πρόεδρός της, επίλεκτο στέλεχό σας, στη Δικαιοσύνη. Αν εννοείτε αυτά τα πράγματα να μας τα πείτε καθαρά για να ξέρει ο Ελληνικός Λαός, τι ακριβώς σκοπεύετε να κάνετε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΙΔΗΣ: Θα τα ακούσετε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μη διακόπτετε. Θα δώσω εντολή να μη γράφονται οι διακοπές.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Αν εννοείτε ότι αυτή θα είναι η νέα σας πολιτική πρέπει να τη γνωρίζουν οι Έλληνες αγρότες για να ξέρουν ότι τόσα χρόνια που πληρώνουν χρέη τα πληρώνουν εξαιτίας αυτής της πολιτικής.

Και αν ανεβάζαμε κατά 1.000 δρχ. την αγροτική σύνταξη θα θέλαμε 11 δισ. ετησίως. Και αν δε χρεωστάγαμε αυτά τα 500 δισ. του 1990 που τώρα έγιναν με τους τόκους άνω των 900 δισ. θα μπορούσαμε να έχουμε κάνει μια άλλη πολιτική. Όταν λέτε ότι θα βοηθήσετε τον αγρότη στο εισόδημά του πώς το εννοείτε;

Προεκλογικά ο κύριος Πρωθυπουργός και τότε Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, εδήλωσε ότι το εισόδημα των αγροτών μειώθηκε τα τελευταία 3 χρόνια μειώθηκε κατά 50%.

Με τα στοιχεία της EURO STAT τα οποία έχουμε καταθέσει και βρίσκονται στη διάθεσή σας -δεν πιστεύω να αμφισβητείτε και την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα- αποδεικνύεται ότι το εισόδημα ανέβηκε κατά 15%.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Μη γελάτε κύριε συνάδελφε. Αν μειώθηκε κατά 50% και έχετε δίκιο, αν αμφισβητείτε τα στοιχεία της EURO STAT, περιμένουμε να μας πει ο κ. Υπουργός της Γεωργίας πως θα καλύψει αυτό το εισόδημα.

Να μας πει λοιπόν ο κύριος Υπουργός της Γεωργίας γι' αυτό το 50%, πώς θα καλύψει αυτήν την απώλεια του εισοδήματος.

(Θόρυβος στην Αίθουσα, κωδωνοκρουσίες)

Θα δώσει επιδοτήσεις, εθνικές επιδοτήσεις μη συμβατές με το Κοινοτικό πλαίσιο; Θα ξανακάνει την πολιτική των λιπασμάτων η οποία οδήγησε στο να μας αφήσετε 130 δισ. χρέη της ΣΥΝΕΛ και των βιομηχανιών λιπασμάτων στον αγροτικό τομέα; Αυτό εννοείτε ότι θα κάνετε;

Να μας πείτε λοιπόν, αν πράγματι πιστεύετε ότι μειώθηκε το εισόδημα κατά 50%, με ποιόν τρόπο θα το καλύψετε. Και θα είμαστε πάρα πολύ ευτυχείς να ακούσουμε τέτοια μέτρα τα οποία θα βοηθήσουν τον αγροτικό κόσμο. Αλλά να μας πείτε πώς, όχι αφοριστικές γενικές θέσεις.

Πέρα από αυτό υπήρξαν και ορισμένες δηλώσεις προεκλογικά, οι οποίες δείχνουν τουλάχιστον άγνοια ορισμένων βασικών θεμάτων.

Προεκλογικώς επισκέφθηκε η ΠΑΣΕΓΕΣ και η ΓΕΣΑΣΕ τον κ. Παπανδρέου. Ο κ. Παπανδρέου είπε ότι θα επιδιώξει στα πλαίσια της GATT να πετύχει μία ειδική μεταχείριση των μεσογειακών προϊόντων. Τρεις ημέρες πριν τις δηλώσεις του κ. Παπανδρέου είχα επιστρέψει από τις Βρυξέλλες, από το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας, όπου είχαμε την πράγματι μεγάλη επιτυχία, την οποία επιβεβαίωσαν και στο σημερινό εκπρόσωπο της Κυβέρνησης που πήγε, ότι πέτυχε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τη Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιταλία πράγματι τα μεσογειακά προϊόντα να τύχουν ειδικής μεταχείρισης.

Οι δηλώσεις λοιπόν οι οποίες γίνονται δείχνουν, ή ότι δεν παρακολουθούν τις τρέχουσες εξελίξεις, ή ότι εσκεμμένα γίνεται διαστρέβλωση συγκεκριμένων θεμάτων.

Αλλά πέρα από το εισόδημα, το οποίο καλούμε να το καλύψετε όπως δηλώσατε, μιλήσατε και περί ενίσχυσης του αγρότη. Η ενίσχυση γίνεται η με τα έργα υποδομής που είναι ένας έμμεσος τρόπος, ή άμεσος με επιδοτήσεις. Ας μας πουν τι θα κάνουν. Διότι οι πρώτες πράξεις τις οποίες είδαμε από τη νέα Κυβέρνηση ήταν να παγώσει το θέμα των κτηνοτροφικών χρεών, τα οποία χάρισαν διότι έπρεπε να τα δώσουμε στους κτηνοτρόφους διότι προκλήθηκαν από τα αρνητικά ΜΕΠ τα οποία εφάρμοσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και με τα οποία επιδοτούσαμε τους ξένους κτηνοτρόφους. Αυτή λοιπόν την πολιτική την παγώσανε, διότι πράγματι υπάρχει κάποιο ψέμα πλήρους συμβατότητας με της οδηγίες της Κοινότητας, αλλά τότε πως να βοηθήσετε τους αγρότες.

Το δεύτερο που ακούσαμε επίσης είναι οι ενστάσεις για τις πρόωρες συντάξεις τις οποίες πράγματι οι ίδιοι εσείς ζητούσατε να ολοκληρωθούν. Ολοκληρώθηκαν πρόσφατα και γι' αυτές υπάρχει από σας θέμα, ενώ κατ' εμάς δεν υπάρχει θέμα καταβολής διότι υπάρχουν χρήματα να πληρωθούν και αυτές.

Αν λοιπόν η στοργή, την οποία είχατε, έχει αυτά τα δείγματα, που βλέπουμε σαν πρώτα δείγματα, μας αφήνετε πράγματι παρα πολύ επιφυλακτικούς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Κοσκινά, θα έχετε την καλοσύνη να τα ακούσετε μετά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Κύριε συνάδελφε, ζήτησα να μιλήσει πρώτος ο κύριος Υπουργός για να έχω τη δυνατότητα να απαντήσω. Αλλά, όπως βλέπετε, δεν το δέχθηκε. Και είναι αντιιδεολογικά αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΙΔΗΣ: Προγραμματικές δηλώσεις κάνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, όχι διακοπές. Θα παρακαλέσω να μη διακόπτετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σεις κάνετε προγραμματικές δηλώσεις δεν κάνουμε εμείς, κάνετε λάθος.

Πέρα από αυτό κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εδώ αυτή τη στιγμή οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι το έργο το οποίο έκανε η Νέα Δημοκρατία στον τομέα των εγχειοβελτιωτικών, στον τομέα των αναδιαρθρώσεων, στον τομέα του κτηματολογίου, στον τομέα των αναδασμών, στον τομέα των μητρώων, ουδέποτε έχει ξαναγίνει.

Θα σας δώσω ένα νούμερο. Οι απορροφήσεις στα αρδευτικά έργα σε σταθερές τιμές στην εποχή του ΠΑΣΟΚ ήταν περίπου 14 με 15 δις. σταθερές τιμές 1992 ετησίως και μας έχουν ξεπεράσει τα 30 δις. το 1992 και προχωρούμε για πάνω από 40% δις το 1993 αν υπάρχει πλήρης χρηματοδότηση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Πόσα στρέμματα;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Οι αναδασμοί οι οποίοι ήταν 50 με 70 χιλιάδες στρέμματα ετησίως στην εποχή σας ξεπέρασαν τις 250.000 στρέμματα επί των δικών μας ημερών και έχουμε προκηρύξει άλλες 500.000 στρέμματα φέτος αναδασμού με ιδιωτικά συνεργεία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Που τα είδατε αυτά; Στα χαρτιά;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ Για το κτηματολόγιο έχουμε οι ίδιοι αναθέσει μελέτη με το ΥΠΕΧΩΔΕ στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος για να μας κάνει υποδείξεις, πώς θα μπορέσουμε το Εθνικό Κτηματολόγιο να προχωρήσει μέσα στα πλαίσια του Πακέτου Ντελέρ.

Το αμπελουργικό μητρώο ήδη το έχουμε προκηρύξει, ετοιμάζαμε και το ελαιοκομικό για να μπορέσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δώσουμε την υποδομή την οποία χρειάζεται.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Βουλευτή).

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, αν μπορώ ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τι να κάνουμε, αυτή είναι η απόφαση του Σώματος, την οποία θα τηρήσουμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Με όλα αυτά κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω, προσπάθησα να αποκρυπτογραφήσω στο λίγο χρόνο που είχα τις δηλώσεις του κυρίου Πρωθυπουργού και τις επιμέρους προγραμματικές θέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., οι οποίες μιλούσαν για αγορές, για σφαγεία, πράγματα τα οποία έπρεπε να έχει ξεχάσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Διότι οι αγορές και τα σφαγεία που ξεκινήσατε βρίσκονται σήμερα χωρίς να μπορούν να λειτουργήσουν, αδύναμα να τελειώσουν, αδύναμα να λειτουργήσουν.

Αν λοιπόν σκέπτονται τέτοια βοήθεια της εμπορίας τέτοιας μορφής ανασυγκρότηση, όπως τη λένε, του Αγροτικού Συνεταιριστικού Κινήματος πιστεύουμε ότι οδηγούμαστε πάλι σε μία καταβαράθρωση σαν αυτή την οποία είδαμε.

Εγώ θα κλείσω, τονίζοντας ότι εμείς σαν Κυβέρνηση, βάλαμε την υποδομή για μία ξεκάθαρη διαφανή πολιτική, για μία πολιτική έργων υποδομής και ανάπτυξης. Έφθασαν οι απορροφήσεις του Υπουργείου Γεωργίας να ξεπερνούν το 100% όταν ήταν 30% με 40% στην εποχή μου και θέσαμε τις προϋποθέσεις στα πλαίσια της Καπ και της Γκατ πλην του καπνού για τον οποίο κάνουμε ειδικές παρεμβάσεις να μπορέσουμε να δώσουμε την υποδομή που χρειάζεται για να προχωρήσουμε.

Εμείς, εάν η νέα Κυβέρνηση μπορέσει να δώσει έστω λύσεις -κάτι για το οποίο εγώ αμφιβάλω πάρα πολύ μ' αυτά που ακούω- θα σταθούμε κοντά της. Εάν όμως επιχειρήσουν να ξαναφέρουν αυτό το στρεβλό σύστημα το οποίο απέτυχε το οποίο δημιούργησε σκάνδαλα, χρέη και το οποίο οδήγησε σε μία πραγματικά αποεπένδυση της ελληνικής γεωργίας, τότε να είστε σίγουροι ότι θα ελέγξουμε απόλυτα αυτές τις πράξεις και ότι ο αγροτικός κόσμος θα αισθανθεί και θα καταλάβει τη διαφορά των δύο πολιτικών.

Με τις σκέψεις μου αυτές, κύριε Πρόεδρε, μια και δεν μπόρεσα να ακούσω τον Υπουργό Γεωργίας κρίνω τους βασικούς άξονες της Κυβέρνησης που πιστεύω ότι όπως τους χάραξε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έχουν καμία προοπτική επιτυχίας. Είναι ένα πισωγύρισμα, το οποίο θα πληρώσει ο αγροτικός κόσμος και θα είμαστε όλοι εδώ για να το ελέγξουμε και να ασκήσουμε την κριτική την οποία πρέπει για το καλό του αγροτικού κόσμου, τον οποίο εμείς σαν Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αντιμετωπίσαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο μέσα στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω άλλη μια φορά το αντιδεοντολογικές το οποίο γίνεται, να μη μπορούμε να απαντήσουμε σε προγραμματικές δηλώσεις και είμαι υποχρεωμένος από το Βήμα αυτό να το καταγγείλω σαν διαδικασία η οποία δε βοηθάει την πρόοδο του κοινοβουλευτικού έργου. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να εξηγήσετε, σας παρακαλώ, σε τι συνίσταται το προσωπικό σας θέμα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΝΗΣ: Ο κύριος Υπουργός Εργασίας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ανεφέρθη στο πρόσωπό μου και μεταξύ των άλλων είπε ότι πήγα ψευδομάρτυς στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο. Θεωρώ ότι υπάρχει προσωπικό ζήτημα κατά το άρθρο 68 του Κανονισμού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Με συγχωρείτε για την παρέμβαση. Στο τέλος της συζήτησης το προσωπικό θέμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΣ: Πρόεδρος είστε, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΣ: Πώς καταδέχεσθε, κύριε Υπουργέ, και μιλάτε μετά τον πρώην Υπουργό Γεωργίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε.

Κύριε Γκόνη, αμέσως μετά τον κύριο Υπουργό, θα αναπτύξετε το προσωπικό σας θέμα. Δόθηκε ο λόγος στον κύριο Υπουργό και εσείς επακολουθήσατε με το αίτημά σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εάν πρόκειται περί προσωπικού θέματος αναγομένου σε απόδοση γνώμης διαφορετικής στο τέλος της συζητήσεως. Εάν όμως πρόκειται περί κατηγορίας ως αυτή, είναι αυτονόητο κατά τον Κανονισμό ότι δικαιούται να μιλήσει ευθύς μετά το πέρας της ομιλίας του κατηγορήσαντος. Κατά συνέπεια, δικαιούται να μιλήσει αμέσως και δε μπορεί να περιμένει να μιλήσει μετά τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το πέρας της ομιλίας του κατηγορήσαντος δηλαδή του κυρίου Υπουργού της Εργασίας ακολούθησε η αγόρευση του κ. Κοσκινά. Το αίτημα του κ. Γκόνη ηγέρθη μετά αφού είχα δώσει το λόγο στον κύριο Υπουργό Γεωργίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εν πάση περιπτώσει, όσο μπορεί εγγύτερα προς την ομιλία του κατηγορήσαντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αμέσως μετά τον κύριο Υπουργό θα αναπτύξει το θέμα του ο κ. Γκόνης. Δόθηκε ο λόγος στον κύριο Υπουργό πριν ζητήσει το λόγο επί προσωπικού ο κύριος Γκόνης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πριν αρχίσει ο κύριος Υπουργός, θα ήταν σωστότερο να δώσετε το λόγο στον κ. Γκόνη, να τελειώσει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εάν δεν του είχα δώσει το λόγο, ναι. Αφ ης του έδωσα το λόγο το αίτημα του κ. Γκόνη θα ακολουθήσει μετά τον κύριο Υπουργό. Δεν υπάρχει θέμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Ζήτησα από τον κύριο Υπουργό, να μιλήσει πριν και είπε ότι δε θα μιλήσει. Γιατί μιλάει μετά; Δεν είναι αντιδεοντολογικό αυτό το πράγμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είναι δικαίωμα του κυρίου Υπουργού να πάρει το λόγο -το γνωρίζετε, χρηματίσατε Υπουργός- ανά πάσα στιγμή, όποτε εκείνος νομίζει, από το Σύνταγμα πλέον και δεν μπορώ να του το στερήσω.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο και θα παρακαλέσω να περιορισθείτε στο χρόνο που έχει προσδιορισθεί κατά την ευχή του Προεδρείου και της Βουλής την οποία όλοι τηρούν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κατ' αρχήν να πω δύο κουβέντες.

Συζητούμε όχι επερώτηση Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, αλλά συζητούμε προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης.

Ο κ. Κοσκινάς το ξέχασε και εξεστόμισε και ένα χαρακτηρισμό, που εγώ τουλάχιστον τον άκουσα. Δεν είναι ντροπή, κύριε Κοσκινά. Όσοι δε γνωρίζουν τις διαδικασίες στο Κοινοβούλιο, τουλάχιστον ας σιωπούν και ας μην κάνουν χαρακτηρισμούς. Διαβάστε τον Κανονισμό και θα δείτε πως γίνεται η διαδικασία της συζήτησης επί των προγραμματικών δηλώσεων.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Πώς γίνεται, κύριε Μωραΐτη, να είστε μπροστά και να μη μιλάτε; Πώς το καταλαβαίνετε, δηλαδή;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Κοσκινά, ίσως έκανα λάθος και το ότι ζήτησα να μιλήσω. Γιατί δε χρειάζεται να υποχρεωθώ να απαντήσω σε ένα σωρό ανακρίβειες που εκθέσατε στη Βουλή μέσα σε μια εντελώς ακατάλληλη ώρα. Θα έχετε την ευκαιρία να καταθέσετε και επερωτήσεις και να ελέγξετε την Κυβέρνηση για το έργο της στον αγροτικό τομέα. Όχι τώρα. Άλλα θα έπρεπε να πείτε, δεν τα είπατε.

Και με υποχρεώνετε ακριβώς, για να μη μένουν με τις εντυπώσεις οι κύριοι συνάδελφοι και όσοι παρακολουθούν αυτή τη συζήτηση, να πω δύο κουβέντες.

Αναφερθήκατε στο συνεταιριστικό κίνημα και καυχθήκατε ότι δώσατε λύσεις. Ούτε λίγο ούτε πολύ, κατηγορήσατε το ΠΑΣΟΚ για τη συνεταιριστική του πολιτική κατά

την προηγούμενη οκταετία, μια πολιτική που οδήγησε δήθεν σε συνεταιριστικά χρέη και σε σκάνδαλα.

Θα έχουμε την ευκαιρία πολλές φορές να κουβεντιάσουμε γι' αυτά. Δε θα ήθελα να αλλάξω το κλίμα της συζήτησης στη Βουλή. Κάποιοι όμως, δε θα πρέπει με τόση ευκολία να αναφέρονται σ' αυτά τα θέματα και να μιλούν για σκάνδαλα ή για την πολιτική τους απέναντι στο συνεταιριστικό κίνημα. Στραγγαλίσατε το συνεταιριστικό κίνημα σκόπιμα, για να παραδώσετε το μόχθο του αγρότη στην παραοικονομία, κύριε Κοσκινά και είσατε και εσείς, στο βαθμό που ασκούσατε τη γεωργική πολιτική, συνυπεύθυνος. Τα χρέη στα οποία αναφερθήκατε γνωρίζετε πολύ καλά πως προέκυψαν και γνωρίζετε πόσο επιτακτική ήταν η ανάγκη να διερευνηθούν δυνατότητες αντιμετώπισης τους. Και όχι μόνο δεν το κάνατε, σκόπιμα σταματήσατε και τις όποιες χρηματοδοτήσεις, ώστε να σταματήσει η όποια παρέμβαση του συνεταιριστικού κινήματος για στήριξη, για υποβοήθηση του εισοδήματος των αγροτών.

Αναφερθήκατε όμως και σε κάποιες συνεταιριστικές εταιρίες, που η πολιτική σας δεν οδηγούσε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των συνεταιριστικών εταιριών. Δυστυχώς, παρασυρθήκατε σε μια πολιτική που είχε στόχο να εκποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία αυτών των συνεταιριστικών εταιριών αντί πινακίου φακής και να περιέλθουν στην κυριότητα κάποιων εκλεκτών κομματικών σας φίλων. Και το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά.

Και κάτι ακόμη. Επειδή αναφερθήκατε σε δυό πράξεις μου, που έγιναν για λόγους πρόνοιας, με μια διάθεση κριτικής -εντονότατης μάλιστα- είμαι υποχρεωμένος για την πληροφόρηση του Σώματος να δώσω και σ' αυτό μία εξήγηση.

Σταμάτησα τη ρύθμιση των χρεών, γιατί και εσείς μιλήσατε για την ασυμβατότητά τους προς τις Κοινοτικές Οδηγίες. Το ξέρετε ότι έχετε υπερβεί τις Οδηγίες που εσείς οι ίδιοι απευθυνθήκατε στην Κοινότητα προκειμένου να εκδοθούν. Και υπάρχει ένα θέμα και επειδή έχετε και την προϊστορία των σχέσεών σας με παρόμοιου είδους συμπεριφορές προς τα Κοινοτικά όργανα, τουλάχιστον μη μας αποδίδετε ευθύνη, γιατί παγώσαμε κάποιες ρυθμίσεις μέχρι να δούμε τι γίνεται. Πολύ περισσότερο που οργιάζαν οι φήμες για το ποιους ευνοούσαν αυτές οι ρυθμίσεις, κύριε Κοσκινά, ποιους συγκεκριμένους επώνυμους επιχειρηματίες που χρωστούσαν δισεκατομμύρια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Λάθος ενημέρωση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Κοσκινά, να εξηγηθούμε σε κάτι. Μπορεί να έχουν ανάγκη προστασίας πάρα πολλοί μικροί παραγωγοί και κυρίως κτηνοτρόφοι, αλλά δεν μπορεί να προτάσσετε την ανάγκη προστασίας των μικρών κτηνοτρόφων για να προσφέρετε απλόχερα ρυθμίσεις χρεών αυτής της κατηγορίας σε ορισμένους μεγαλοεπιχειρηματίες φίλους σας.

Επιτέλους, μην το φέρνετε τουλάχιστον ως θέμα στη Βουλή, ενώ γνωρίζετε ότι δεν ήταν οι επωφελέστερες ρυθμίσεις αυτές που επιχειρήσατε ή οι συμβατές με το Κοινοτικό Δίκαιο.

Και αναφερθήκατε και στις πρόωρες συντάξεις. Ειλικρινά δεν είχα την πρόθεση να απαντήσω για να μη θεωρηθεί ότι αναφέρομαι στον προκάτοχό μου Υπουργό Γεωργίας με επιθετική διάθεση. Αλλά γιατί το είπατε;

Να ενημερώσω τους συναδέλφους. Κόψατε τις πρόωρες αγροτικές συντάξεις το 1991. Ήταν 71.000 οι αρχικοί δικαιούχοι. Σιγά-σιγά δώσατε αυτές τις συντάξεις σε 48.000 και μόνο τον Οκτώβρη -και αφαιρέσατε 9 και 10 του μηνός που ήταν Σαββατοκύριακο και το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, αρχές Οκτώβρη- δηλαδή μέσα σε 4-5 μέρες καταφέρατε να δώσετε 8.500 νέες συντάξεις, σε εκείνους που είχατε κόψει το 1991. Και γνωρίζετε και πώς μοιράζονταν οι αποφάσεις, κύριε Κοσκινά; Μοιράζονταν μέσα από πολιτικά γραφεία υποψηφίων της Νέας

Δημοκρατίας. Έχουν αποδώσει και σε σας προσωπικά ευθύνη για διανομές τέτοιων συντάξεων. Έ, μην το φέρνετε τουλάχιστον ως θέμα για να μας κατηγορήσετε, γιατί είπαμε επιτέλους, ας σταματήσουμε την καταβολή, για να δούμε πού θα βρούμε τα χρήματα, ώστε να μη γίνονται θύματα αυτοί οι άνθρωποι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Από το Μάρτιο...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Κοσκινά, σταθείτε. Θελήσατε να παγιδεύσετε αυτούς τους ανθρώπους, για να τους πάρετε την ψήφο. Έ, μην έρχεσθε τώρα, να ζητήσετε και τα ρέστα από αυτά τα θύματά σας. Εάν κάποιος παγιδεύτηκαν και σας ψήφισαν, ας όψονται εαυτούς. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, μην κατηγορείτε εμάς, γιατί ερχόμαστε να δούμε πώς θα αντιμετωπίσουμε το θέμα, ώστε να μην συνεχίσουν να είναι θύματα της δικής σας πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγγνώμη γι' αυτές τις παρενθέσεις. Υπάρχουν κάποια σοβαρότατα θέματα και επιτρέψτε μου στο σύντομο διάστημα που έχω στη διάθεσή μου, να τα αναφέρω στη Βουλή.

Ασφαλώς οι διεθνείς συνθήκες προσδιορίζουν και τις πολιτικές των επιμέρους κρατών. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι μπορούμε να σηκώσουμε τοίχους, να απομονώσουμε την οικονομία της Χώρας μας από τις οικονομίες των άλλων χωρών και να χαράξουμε τη δική μας πορεία, μόνοι μας, αδιαφορώντας γι' αυτές τις εξελίξεις.

Και επειδή χθες έκανε αναφορά και ο κ. Σκυλλάκος και στα θέματα της GATT και στα θέματα της αναθεώρησης της κοινής αγροτικής πολιτικής, που δημιουργούν περιοριστικούς όρους για τον αγροτικό τομέα, θα ήθελα να θυμίσω ότι η πρότασή μου ούτε ρομαντική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, ούτε ρεαλιστική. Οι ίδιοι λέτε ότι χρειάζεται, για να ακολουθήσουμε το δικό μας δρόμο ανάπτυξης του αγροτικού τομέα, για 15 - 20 χρόνια, να κάνουμε ό,τι θέλουμε, χωρίς δεσμεύσεις ούτε από GATT ούτε από ΚΑΠ. Αν αυτό είναι πρόταση που μπορεί να εφαρμοσθεί, πέστε το, για να δούμε τι απάντηση θα δώσουν με το αισθητήριό τους οι αγρότες.

Κύριε Σκυλλάκο, όχι όνειρα. Να μιλάμε για πολιτικές που, έστω δύσκολα, μπορούν όμως να εφαρμοσθούν. Όταν γνωρίζετε ότι το 1994 πιθανόν οι εισροές από την Κοινότητα στον αγροτικό τομέα, με αυτούς τους κανονισμούς, θα φθάσουν το 1 τρισ., όταν λέτε να αποδεσμευθούμε από αυτές τις πολιτικές, πέρα από τους άλλους όρους, που βάζουν ένα ερώτημα, το αν μπορούμε ή δεν μπορούμε, όταν λοιπόν έχουμε μία εισροή 1 τρισ. και εσείς λέτε να μην έχουμε αυτήν την εισροή, αλλά μόνοι μας θα κάνουμε την ανάπτυξη στον αγροτικό τομέα, τι εννοείτε;

Πού καταλήγω: Βεβαίως, υπάρχουν οι περιοριστικοί όροι και βεβαίως, είναι χρέος μας να παλέψουμε για να κερδίσουμε ό,τι μπορούμε περισσότερο, για τομείς της ελληνικής οικονομίας και μια και μιλάμε για τη γεωργία, για την ελληνική γεωργία. Βεβαίως, η προσυμφωνία ΗΠΑ και GATT δημιουργεί προβλήματα σε πολλά ελληνικά αγροτικά προϊόντα, κυρίως αυτά που λέμε μεσογειακά, υπάρχει όμως και η ΚΑΠ, η οποία για ορισμένα προϊόντα έχει αναθεωρηθεί και έχει δημιουργήσει ήδη προβλήματα πολύ μεγαλύτερα από αυτά που θα ανέμενε κανείς από την εφαρμογή της προσυμφωνίας ΗΠΑ και GATT. Η αναθεώρηση της ΚΑΠ, έτσι όπως συμφωνήθηκε το 1992 και μετείχε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σε αυτές τις διαπραγματεύσεις, επιβάλλει περιορισμούς πολύ μεγαλύτερους από αυτούς που προβλέπει η προσυμφωνία ΗΠΑ και GATT. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι μέσα σ' αυτό το πλαίσιο είμαστε υποχρεωμένοι να αναπτύξουμε τη δική μας πολιτική, για να προστατεύσουμε όσο μπορούμε τον αγροτικό μας τομέα.

Αλλά δεν αρκούν τα αναθέματα, ούτε μπορούμε να αναφερόμαστε μόνο στις εξωγενείς αδυναμίες. Να δούμε τι θα κάνουμε. Και ο Πρωθυπουργός έθεσε αυτό το βασικό ερώτημα - κατεύθυνση για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Ας

σταθούμε να το αναλύσουμε, επειδή το θεώρησε ο κ. Κοσκινάς ως ασήμαντη αναφορά. Όταν μιλάμε για ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας, τι εννοούμε; Είχατε μιλήσει και εσείς, κύριε Σκυλλάκο, χθες και είπατε ότι αυτοί οι όροι περιορίζουν την αύξηση της παραγωγής. Είναι αλήθεια η αύξηση της παραγωγής στόχος που από μόνος του έχει μεγάλη σημασία; Να αυξήσουμε την παραγωγή σε ποια προϊόντα και γιατί;

Και εδώ θα πρέπει να δώσουμε μία απάντηση οριστική, να συμφωνήσουμε όλοι. Το ότι έχουμε χρέος να αναπτύξουμε την παραγωγή εκείνων των προϊόντων που ζητάει η ελληνική αγορά και να εξασφαλίσουμε την αυτάρκειά μας σε τρόφιμα, είναι πρωταρχικός στόχος και βεβαίως θα πρέπει να δούμε ποια προϊόντα μπορούμε να παράγουμε με συγκριτικό πλεονέκτημα τα οποία θα αντέξουν στο διεθνή ανταγωνισμό για να μπορούμε να τα διαθέσουμε στις εξωτερικές αγορές. Το να παράγουμε πλεονασματικά προϊόντα που δεν μπορούν να σταθούν στις εξωτερικές αγορές δεν είναι σωστή πολιτική. Ούτε μπορούμε να πούμε ότι για μια περίοδο θα στηριχθούμε σε επιδοτήσεις. Το καταλαβαίνετε ότι αυτή η πολιτική δεν έχει διέξοδο. Μπορεί αυτό να το κάνεις τη μια χρονιά, να το κάνεις την άλλη, να το κάνεις αν θέλεις και την τρίτη, δεν μπορεί όμως συνεχώς να αξιώνεις επιδότηση εισοδήματος για παραγωγή κάποιων προϊόντων που δεν έχουν καμία προοπτική τοποθέτησής τους ούτε στην εσωτερική, ούτε στη διεθνή αγορά.

Η αναδιάρθρωση λοιπόν των καλλιεργειών είναι αναγκαίος όρος αν θέλουμε να πάμε μπροστά. Και βέβαια για να πετύχουμε την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, δεν είναι μόνο η αναγκαία πληροφόρηση και η συμπαράσταση από το Κράτος που πρέπει να έχει ο αγρότης. Πρέπει να γίνουν και πολλά άλλα πράγματα για την αντιμετώπιση εγγειοδιαρθρωτικών προβλημάτων, δηλαδή αυτά που είπατε για μικρό κλήρο, πολιτική γης, κτηματολόγιο και τόσα άλλα και επίσης τα εγγειοβελτιωτικά έργα στα οποία αναφερθήκατε. Ασφαλώς είναι μία δέσμη μέτρων τα οποία πρέπει να εφαρμόσει κανείς με στόχο όμως να παράγει αυτά που μπορούν να καλύψουν ανάγκες μας και να τοποθετηθούν στη διεθνή αγορά.

Είναι μία πολιτική ασφαλώς δύσκολη που χρειάζεται όχι μονάχα ο σχεδιασμός της από την Πολιτεία αλλά χρειάζεται η συνεννόηση και η συμπαράσταση με τον αγροτικό κόσμο και κατά το στάδιο του σχεδιασμού αλλά κυρίως κατά την εκτέλεση. Και έκφραση ο αγροτικός κόσμος δεν έχει παρά το συνεταιριστικό κίνημα και τον αγροτικό συνδικαλισμό. Να γιατί δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σ' αυτήν την αλλαγή κατεύθυνσης στην αγροτική μας πολιτική, κύριε Κοσκινά, αν δεν αντιστρέψουμε το κλίμα εχθρότητας προς το συνεταιριστικό κίνημα. Και ενώ εσείς τους είχατε στη γωνία, δακτυλοδεικτούμενους γιατί ήταν δήθεν συνδεδεμένοι με σκάνδαλα, εμείς έχουμε υποχρέωση αυτόν τον κόσμο να τον στηρίξουμε και βεβαίως να λειτουργήσουν, για να πετύχει αυτή η πολιτική, απαλλαγμένοι από τις όποιες αδυναμίες και μέσα στους κανόνες της αγοράς. Δεν είπα κανείς ότι με εύνοιες θα μπορέσουν να παίξουν αυτό το ρόλο τους. Είναι όμως άλλο να ζητήσεις να λειτουργήσουν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και οι συνεταιρισμοί και άλλο να τους έχεις στη γωνία. Είναι άλλο πράγμα να λες ότι εγώ προτιμώ τον ιδιώτη εκ των προτέρων και άλλο να λες "ελάτε να παλέψετε για να προστατέψετε το αγροτικό εισόδημα εσείς, οι κύριοι εκφραστές αυτής της αγωνίας για το αγροτικό εισόδημα", και εννοώ τους συνεταιρισμούς.

Ο κύριος Πρωθυπουργός αναφέρθηκε, με έμφαση μάλιστα, στον τομέα της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων και το καταλαβαίνετε ότι είναι βασικότατο θέμα. Αν δεν αλλάξουν οι δομές εμπορίας, είναι πάρα πολύ δύσκολο να προστατευθεί ο αγροτικός τομέας. Εννοώ δομές εμπορίας και στο εσωτερικό και βεβαίως δομές και στο

εξωτερικό μας εμπόριο. Και γνωρίζετε ότι υπάρχουν πάρα πολλές αδυναμίες αυτής της μορφής.

Αναφερθήκατε στα σφαγεία. Είναι ένα πλέγμα επενδυτικών προγραμμάτων που πρέπει να ολοκληρωθούν, αν θέλουμε να αλλάξουν οι δομές εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Και δεν είναι μόνο τα σφαγεία, είναι οι κρεαταγορές, οι ιχθυαγορές, οι ανθαγορές ή οι περιφερειακές αγορές των αγροτικών προϊόντων. Διαφορετικά δεν μπορούμε να μιλάμε για εξυγίανση αυτού του χώρου και για σωστές δομές εμπορίας, που υπάρχουν σε άλλες χώρες και κυρίως λειτουργούν με την ευθύνη του συνεταιριστικού κινήματος.

Αναφερθήκατε και σε ένα άλλο θέμα, στο τι θα κάνουμε με τους συνεταιρισμούς και με το νόμο. Γνωρίζετε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε εκφράσει την αντίθεσή του σ' αυτόν το νόμο, που ψηφίσατε, για πάρα πολλούς λόγους. Το συνεταιριστικό κίνημα, σχεδόν στο σύνολό του, είναι αντίθετο με αυτό το νόμο. Και υπάρχει ένα άμεσο πρόβλημα σχετικά με το πως θα γίνουν οι εκλογές και τότε. Προβλέψατε στο νόμο τη δυνατότητα αναβολής για ένα διάστημα προ των εκλογών. Βρισκόμαστε σε συνεννόηση με το συνεταιριστικό κίνημα για το πως θα εκμεταλλευτούμε αυτόν το χρόνο, ώστε να διορθωθούν όλα αυτά τα απαράδεκτα φαινόμενα που δημιούργησε το νομοθετικό σας έργο με το νόμο 2169. Εσείς μπορεί να καυχάσθε, δεν το θεωρεί όμως ευτύχημα το συνεταιριστικό κίνημα αυτό το νομοθέτημα.

Και επειδή αναφερθήκατε σε κάποιους συνεταιριστές που είναι υπόδικοι, όπως είπατε, έχουν ασκηθεί δίωξεις εναντίον τους, θα ήθελα να θυμίσω σ' όλους ότι δυστυχώς ήταν μία σκόπιμη πολιτική. Ασκήθηκαν δίωξεις εναντίον συνεταιριστικών στελεχών που ανήκαν πολιτικά σε άλλους χώρους όχι της Νέας Δημοκρατίας. Μάλιστα προβλήθηκαν πανηγυρικά αυτές οι δίωξεις από τον εισαγγελέα ποινικής αγωγής και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ποια σκοπιμότητα εξυπηρετούσε εκείνη η ανακοίνωσή του. Μετά βέβαια ήρθατε ακριβώς να αξιοποιήσετε όλο αυτό το σκηνικό και να απαγορεύσετε να αποτελούν μέλη συνεταιριστικών οργανώσεων εκείνοι εναντίον των οποίων ασκήθηκε ποινική δίωξη. Πού το ακούσατε αυτό; Με το να ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον κάποιου, χάνει το δικαίωμά του να προστατεύσει την περιουσία του ως μέλος μία συνεταιριστικής οργάνωσης και να αναδειχθεί στην ηγεσία της;

Και όμως, αυτό το θεσμοθετήσατε και το κάνατε σκόπιμα για να ασκείτε, με τη βιομηχανία των μηνύσεων, δίωξεις εναντίον κάποιων συνεταιριστικών στελεχών και έτσι να κερδίσετε τις εκλογές στους συνεταιρισμούς.

Κύριε Κοσκινά, όσες μεθοδεύσεις και αν κάνατε, ποτέ δε θα κερδίζατε το συνεταιριστικό κίνημα, ούτε τους αγρότες, γιατί η πολιτική σας ήταν ανταγροτική και αντισυνεταιριστική. Εμείς έχουμε χρέος να αναστρέψουμε αυτό το κλίμα και να προστατεύσουμε τον αγρότη. Έχουμε ακόμα το χρέος να δώσουμε λύση σε προβλήματα που αν δεν τα δημιουργήσατε εξ ολοκλήρου, τα επιδεινώσατε στη διάρκεια της θητείας σας και κάποια από αυτά τα κάνατε και θέματα πάρα πολύ σημαντικά όχι μόνο από πλευράς οικονομικής, αλλά και από πλευράς εθνικής. Ξέρετε πού αναφέρομαι, αναφέρομαι στις βιομηχανίες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που χωρίς ευαισθησία νομίζατε ότι ήταν εύκολη λύση να τις δώσετε σε κάποιους ιδιώτες και έτσι να έχουμε χιλιάδες ανέργους στο δρόμο.

Εμείς έχουμε χρέος να τα αντιμετωπίσουμε όλα αυτά, όπως επίσης, να διερευνήσουμε και τις δυνατότητες αντιμετώπισης των χρεών των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων συνεταιριστικών οργανώσεων στα πλαίσια μίας πολιτικής για αλλαγή του ρόλου και του χαρακτήρα της ΑΤΕ. Θα έχετε την ευκαιρία, κύριε Κοσκινά, να παρακολουθήσετε την πολιτική μας στη διάρκεια αυτής της 4ετίας. Δεν τάζουμε εμείς λαγούς με πετραχείλια, ούτε λέμε ότι θα κάνουμε θαύματα. Έχουμε

χρέος να δώσουμε τη μάχη για την ανάπτυξη και αυτού του τομέα της οικονομίας μας. Για μας έχει ιδιαίτερη σημασία, πολύ μεγαλύτερη από ότι έχει ο αγροτικός τομέας σε άλλες χώρες. Το 13% του εθνικού προϊόντος παράγεται από τον αγροτικό κόσμο, το 25% περίπου του ενεργού πληθυσμού ανήκει στον αγροτικό χώρο.

Υπάρχουν, λοιπόν, και οι διαστάσεις οι κοινωνικές και οι εθνικές πέραν των οικονομικών, που τονίζουν αυτή την ανάγκη προστασίας του χώρου που λέγεται αγροτικός.

Εμείς αυτήν τη διαβεβαίωση δίνουμε: ότι θα πορευτούμε μαζί με τους αγρότες, ώστε να αντιμετωπίσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτά τα προβλήματα και επιτέλους να αποκτήσει το πρόσωπο του Έλληνα αγρότη το χαμόγελο που του το στερήσατε τα 3,5 χρόνια εσείς και η πολιτική σας, η πολιτική των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Κοσκινά, περιμένετε. Θα προηγηθεί το προσωπικό του κ. Γκόνη, θα ακολουθήσει το δικό σας και θα παρακαλέσω να ειδοποιηθεί και ο καθ' ου η αιτίαση κύριος Υπουργός Εργασίας να παρευρίσκεται. Πριν από όλα αυτά, όμως, το Προεδρείο έχει και εκείνο να δώσει μία απάντηση στην αιτίαση τη δική σας, κύριε Κοσκινά, που είπατε ότι ο κατάλογος εφαρμόζεται παρατύπως.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Όχι παράτυπο, αντιδεοντολογικό είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είπατε κατά τρόπο παράτυπο και είναι γραμμένο στα Πρακτικά, το άκουσα κατά την αγόρευσή σας.

Το Προεδρείο, επειδή το αφορά η παρατήρησή σας, έχει να σας απαντήσει για να αρθεί και κάθε παρανόηση για να μην πω παρεξήγηση ότι οι εγγραφές στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως ακολουθούν αμέσως μετά τις προγραμματικές δηλώσεις. Τούτο σημαίνει ότι οι ομιλητές απαντούν στις προγραμματικές δηλώσεις, όπως αυτές εκτεθήκανε από τον κύριο Πρωθυπουργό.

Αυτό λέει όχι μόνο ο Κανονισμός της Βουλής, αλλά το λέει και η πάγια πρακτική του Σώματος. Οι Υπουργοί απαντούν στους ομιλητές, οι οποίοι αναφέρονται στις προγραμματικές δηλώσεις γι' αυτό και οι υπουργοί παίρνουν το λόγο κατά την κρίση τους. Εκείνοι αποφασίζουν πότε θα πάρουν το λόγο και πότε θα απαντήσουν στον εκάστοτε ομιλητή αν είναι σκόπιμο να απαντήσουν. Έτσι γίνεται σύμφωνα με την πάγια τακτική αυτού του Κοινοβουλίου, έτσι προβλέπει ο ΚτΒ και τον τηρήσατε και εσείς ως Υπουργός, κύριε συνάδελφε, επί σειρά ετών.

Συνεπώς, μην αιτιάστε το Προεδρείο και μη ζητάτε να προηγηθεί η αγόρευση του Υπουργού για να προσδιορίζετε τη δική σας απάντηση και θέση. Σεις εγγραφήκατε ως ομιλητής να απαντήσετε στις προγραμματικές δηλώσεις και κατά το κεφάλαιο των προγραμματικών δηλώσεων που εσείς νομίζετε ότι πρέπει να απαντήσετε. Ο Υπουργός ακολουθεί.

Και βεβαίως αν υπάρχει χρόνος υπάρχουν και οι δευτερολογίες, οι οποίες δεν αποκλείονται από τον Κανονισμό.

Κατά συνέπεια αυτή είναι η πρακτική, αυτή είναι η διαδικασία, αυτό προβλέπει ο Κανονισμός να μην υπάρχει καμία παρανόηση ως προς αυτό το σημείο. Ο Κανονισμός εφαρμόζεται απαρεγκλίτως προς πάσα κατεύθυνση και προς εξυπηρέτηση των Βουλευτών και των δικαιωμάτων τους.

Ο κ. Κοσκινάς έχει το λόγο για να μας εξηγήσει σε τι συνίσταται το προσωπικό του θέμα, διότι το Προεδρείο δεν το αντελήφθη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε ομιλώντας ο κύριος Υπουργός Γεωργίας - και δεν μπαίνω επί του διαδικαστικού, το οποίο σας είπα ότι είναι αντιδεοντολογικό

και όχι παράτυπο- είπε ότι τα χρέη των κτηνοτρόφων τα ρυθμίσαμε κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να χαριστούν τα χρέη στους φίλους μας μεγαλοκτηνοτρόφους.

Επειδή εγώ προσωπικώς κανένα φίλο μεγαλοκτηνοτρόφο δεν έχω και επειδή αντιθέτως φροντίσαμε και φρόντισα προσωπικώς εγώ, για τους μεγάλους να είναι στα 50% η ρύθμιση, έναντι στο 100% που είναι για τους μικρούς κτηνοτρόφους, προκαλώ τον κ. Μωραΐτη, αν αυτό το είπε εν τη ρύμη του λόγου να το ανακαλέσει ή αν έχει κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο ότι εγώ προσωπικώς επιχείρησα να ευνοήσω κάποιον, διότι επαναλαμβάνω δεν γνωρίζω κανέναν, να μας πει ποιον εννοεί και πώς αποδεικνύει ότι υπήρξε τέτοιου είδους πρόθεση εκ μέρους του Υπουργού Γεωργίας της εποχής εκείνης.

Επομένως τίθεται θέμα προσωπικό και παρακαλώ να έχω την απάντηση του κ. Μωραΐτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ τον κύριο Υπουργό Γεωργίας αν έχει κάτι να απαντήσει. Το Προεδρείο κρίνει ότι είναι πολιτικό το ζήτημα και όχι προσωπικό και νομίζω ότι δεν υπάρχει θέμα συνέχισης της συζήτησεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Ευχαρίστως, κύριε Πρόεδρε, να απαντήσω χωρίς να κρατήσω για πολύ τη συζήτηση. Είπα ότι η πρώτη σκέψη που οδήγησε στο πάγωμα και όχι στην ανάκληση των αποφάσεων ήταν να δούμε πώς θα πορευθούμε, γιατί είναι μη συμβατές με τις Κοινοτικές Οδηγίες. Εσείς είχατε προσφύγει εκεί και είναι ένα θέμα που κακώς δεν αντιμετωπίσατε.

Και δεύτερον υπήρχαν πολλές φήμες για το ποιοι θα ευνοούνταν με αυτές τις ρυθμίσεις.

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΕΡΥΓΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: Πέστε συγκεκριμένα πρόσωπα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας): Πολύ ευχαρίστως να σας δώσω πολύ πιο συγκεκριμένη την απάντηση, αν το νομίζετε. Αλλά όταν ο ίδιος ο κ. Κοσκινάς λέει ότι περιόρισε στους μεγάλους οφειλέτες Δημοσίου την ρύθμιση κατά 50%, έπρεπε να έχει όλα τα στοιχεία ποιοι ήταν αυτοί οι μεγάλοι οφειλέτες του Δημοσίου και γιατί αισθάνθηκε την ανάγκη να το περιορίσει στο 50%.

Εγώ έχω την υποχρέωση να συγκεντρώσω αυτά τα στοιχεία από την ΑΤΕ. Γνωρίζετε όμως ότι αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει διοίκηση στην ΑΤΕ, γιατί έχει παραιτηθεί ο κ. Κεφαλογιάννης και δε μου έχουν δώσει ακόμα τα στοιχεία για να μπορώ να πω επώνυμα ποιος ωφελήθηκε από αυτήν τη ρύθμιση. Και βεβαίως θα δοθούν και στη δημοσιότητα τα στοιχεία αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κατά την κρίση του Προεδρείου δεν υπάρχει περαιτέρω θέμα και θα παρακαλέσω να περιορίσουμε τα προσωπικά θέματα και εις το χρόνο και εις το ύψος, ούτως ώστε να μπούμε στην ουσιαστική συζήτηση της ημερήσιας διάταξης που είναι απαντήσεις και συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως.

Ορίστε, κύριε Γκόνη, έχετε το λόγο για να μας εξηγήσετε σε τι συνίσταται το προσωπικό σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εκλήθην ως μάρτυς στο Ειδικό Δικαστήριο και εκπληρώνοντας την υποχρέωση μου αυτή προσήλθα και κατέθεσα. Συγκεκριμένα μου ζητήθηκε η γνώμη εάν είναι νόμω επιτρεπτή η συμβατική ρύθμιση χρέους οφειλέτου προς το Δημόσιο και διατύπωσα την άποψή μου εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις είναι επιτρεπτή αυτή η ρύθμιση.

Εάν θυμάμαι καλά η άποψη την οποία διατύπωσα έγινε δεκτή από το Ειδικό Δικαστήριο. Μάλιστα, εξ όσων ενθυμούμαι, δεν μου απευθύνθηκε καμία ερώτηση από την υπεράσπιση του τότε κατηγορουμένου. Δε γνωρίζω πως αυτό

μεταμορφώνεται απο τον κύριο Υπουργό Εργασίας σε ψευδομαρτυρία. Η κατηγορία είναι βαρύτερη και ζητώ, κύριε Πρόεδρε απο τον κύριο Υπουργό Εργασίας να ανακαλέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω, κύριε Υπουργέ Εργασίας, να δώσετε διευκρινίσεις στον κύριο συνάδελφο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Ο κ. Γκόνης, κύριε Πρόεδρε, έχει την άποψή του. Εγώ έχω τη δική μου άποψη. Εάν θέλει να απλώσουμε το θέμα, θα παρακαλέσω να επιφυλαχτώ, να έχω το απόγευμα το σχετικό φάκελο με όλα τα σχετικά, σε βάρος του κ. Γκόνη ως Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για όσα υπέρ κάποιων περιπτώσεων υπέγραψε. Επιφυλάσσομαι το απόγευμα να έχω το σχετικό φάκελο για να απαντήσω σ' αυτά.

Όσον αφορά τη θέση μου ότι ψευδώς κατέθεσε, την υποστηρίζω ότι πράγματι ψευδώς κατέθεσε και με τη μαρτυρία του κατεδικάσθη ο αθώς ο Τσοβόλας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δε δίδεται ο λόγος σε κανέναν εκ των αντιτιθεμένων στο προσωπικό ζήτημα, κύριε Γκόνη.

Το Προεδρείο είναι υποχρεωμένο να εκφράσει την άποψή του. Ο κύριος Υπουργός επιφυλάσσεται το απόγευμα. Δεν μπορεί να έχει συνέχεια το ζήτημα. Εν πάση περιπτώσει εκείνο που έχει να πει το Προεδρείο είναι ότι ο κύριος Υπουργός Εργασίας ερμηνεύει την κατάθεσή σας ως μη νόμω βάσιμη, προφανώς, και με αυτήν την έννοια, να λήξει το προσωπικό ζήτημα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι διάφορο το θέμα, εάν υπάρχει διάφορος γνώμη επί ενός νομικού ζητήματος και εντελώς διάφορη περίπτωση -και γνωρίζει ο κ. Γιαννόπουλος- του αδικήματος της ψευδομαρτυρίας. Είναι εντελώς διάφορο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μ' αυτήν την έννοια υποστήριξε την άποψή του.

Έληξε το προσωπικό ζήτημα, συνεχίζεται η συζήτηση.

Ο κ. Αραβανής έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω πριν ξεκινήσω να κάνω μια παρατήρηση. Οι προγραμματικές δηλώσεις ήταν πάρα πολύ γενικές και ακούσαμε από τον κύριο Πρωθυπουργό όταν τις διάβαζε ότι θα τοποθετηθούν οι Υπουργοί πιο αναλυτικά κάθε ένας στο αντικείμενό του για να γίνει πιο ουσιαστική η συζήτηση. Εδώ όμως είδαμε τους 3 από τους 4 Υπουργούς που μίλησαν να απαντούν σε απόψεις που έθεσαν οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης και όχι να αναπτύσσουν βασικά στοιχεία της πολιτικής που θα ακολουθήσουν τα Υπουργεία τους. Μπορεί να γίνει κατ' αυτόν τον τρόπο συζήτηση και μάλιστα όταν οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης και η πολιτική που είχε εξαγγείλει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι αρκετά νεφελώδης δε θα έπρεπε να δώσουμε συγκεκριμένα στοιχεία, έστω βασικούς άξονες για να μπορεί να γίνει μια ουσιαστική συζήτηση; Μπορεί να γίνει μ' αυτόν τον τρόπο που τα πράγματα τίθενται; Νομίζω ότι θα πρέπει να το λάβουν υπόψη οι Υπουργοί που θα μιλήσουν και τουλάχιστον οι επόμενοι να μιλήσουν διαφορετικά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εργασίας): Σε ποιο θέμα δε σας ικανοποιήσαμε; Σας είπαμε τι θα κάνει το Υπουργείο Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, δεν έχετε το λόγο για να διακόψετε τώρα.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Θα ασχοληθώ κυρίως με τα θέματα της Παιδείας και της Υγείας και αν υπάρξει κάποιος χρόνος και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και θέλω να κάνω την εξής παρατήρηση. Λείπουν σ' αυτά τα θέματα οι συγκεκριμένες αναφορές. Και επιπλέον λείπει μια αναφορά στους πόρους που θα χορηγηθούν ώστε

αυτή η πολιτική που εξαγγέλλετε να γίνει πραγματικότητα. Είναι πάρα πολύ σοβαρό, δε θέλω να πω ότι σηματοδοτεί και την πολιτική και τα αποτελέσματα, αλλά είναι μια αδυναμία τουλάχιστον.

Μπαίνω στο θέμα της Παιδείας: Η κατάσταση στο χώρο της Παιδείας είναι κρίσιμη. Τα αδιέξοδα καθημερινά μεγαλώνουν, οι επιπτώσεις είναι πάρα πολύ μεγάλες, από την πολιτική της 4ετίας και όχι μόνο. Έχει ακολουθηθεί αυτό το διάστημα μια πολιτική που τα κύρια χαρακτηριστικά της ήταν οι χαμηλές δαπάνες, η πολιτική λιτότητα στην Παιδεία, πολιτική υπονόμευση στο δημόσιο δωρεάν χαρακτήρα της με πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τα οποία έχουν θεσμοθετηθεί με συγκεκριμένους νόμους της Κυβέρνησης. Έχει προωθηθεί η ανάπτυξη της ιδιωτικής δραστηριότητας σε μεγάλους τομείς. Απαιτείται κατά τη γνώμη μας ριζική ανατροπή αυτής της πολιτικής, κατάργηση του θεσμικού πλαισίου που ψηφίστηκε, γενναία αύξηση των δαπανών και αλλαγή της φιλοσοφίας και της κατεύθυνσης, αν θέλετε, να επικρατήσει η λογική ότι η εκπαίδευση του Ελληνικού Λαού δεν μπορεί να είναι υπόθεση των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων, είναι υπόθεση του Κράτους και πρέπει να δώσει όλα εκείνα τα μέσα και να πάρει όλα εκείνα τα μέτρα ώστε να υλοποιηθεί.

Να έλθω συγκεκριμένα στο θέμα των δαπανών. Πέρυσι το ποσοστό των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού ήταν στο χαμηλότερο ποσοστό, 7% περίπου. Τι θα γίνει φέτος; Θα υπάρχει ουσιαστική αύξηση, ώστε να προσεγγισθεί ο στόχος του 15%; Και δε λέμε να φθάσουμε το στόχο, αλλά τουλάχιστον να φθάσουμε στο 11%, που ήταν το υψηλότερο ποσοστό επί των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού, μετά τη μεταπολίτευση. Σ' αυτό το ερώτημα θα περιμένουμε μια απάντηση.

Επίσης, θέλουμε να ρωτήσουμε εάν θα αυξηθούν οι μισθοί των εκπαιδευτικών, ως βασικό στοιχείο της αντιμετώπισης των προβλημάτων της παιδείας.

Για την αναστολή της ιδιωτικοποίησης θέλω να πω ότι έχουν γίνει πάρα πολύ μεγάλα βήματα, τα οποία όχι μόνο δεν μπορούμε να συνεχίσουμε, αλλά πρέπει να ανατραπούν. Είναι πρώτη προτεραιότητα και δεν αναφερόμαστε μόνο στα ΙΕΚ, αλλά αναφερόμαστε και στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που έχει ξεκινήσει την δεκαετία του 1980 με τα διάφορα Ινστιτούτα, ως παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων και το τελευταίο διάστημα έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις μέσω του ΔΙΚΑΤΣΑ, που όπως φημολογείται θα περιορισθεί η αναγνώριση μόνο στους τίτλους και όχι στον έλεγχο των προϋποθέσεων. Και έτσι κινδυνεύουμε η άλωση των πανεπιστημίων μας από την ιδιωτική κερδοσκοπία, αν προχωρήσει αυτή η κατάσταση, να γίνει γεγονός.

Το θέμα των ΙΕΚ είναι ένα κορυφαίο θέμα. Απο την επαγγελματική κατάρτιση θα περάσουν όλοι οι απόφοιτοι των λυκείων, εκτός από αυτούς που θα εισαχθούν στο πανεπιστήμιο. Μιλάμε δηλαδή για μια βαθμίδα περίπου σε ό,τι αφορά τον όγκο των σπουδαστών και η λύση αυτού του θέματος σηματοδοτεί τις γενικότερες προθέσεις που έχει η κυβέρνηση.

Ήθελα να πω ότι σε αυτό το θέμα η πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι εξαιρετικά ασαφής. Υπάρχουν πολλές θέσεις και πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ποια είναι η συγκεκριμένη θέση της Κυβέρνησεως. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταψήφισε το νόμο όταν ήλθε στη Βουλή, χωρίς να αιτιολογήσει το γιατί επί της ουσίας. Στη συνέχεια τοποθετήθηκε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις 8 Ιουνίου και κατά τη γνώμη μας τοποθετήθηκε θετικά και ζήτησε την κατάργηση των ΙΕΚ, λέγοντας επί της ουσίας ότι ικανοποιείτε τους κομματάρχες των κέντρων σπουδών, εκπληρώνετε την υπόσχεση που δώσατε για ιδιωτικά πανεπιστήμια. Δεν μπορείτε να την εκπληρώσετε με άλλον τρόπο και τώρα κάνετε τα ΙΕΚ. Διασπαθίζονται με τρόπο απαράδεκτο οι πόροι της Κοινότητας και διαλύεται η τεχνική τουλάχιστον

εκπαίδευση, διότι δε θα έχει πλέον περιεχόμενο, επειδή τα ΙΕΚ είναι εκτός εκπαιδευτικού συστήματος. Προσυπογράφουμε αυτή την τοποθέτηση και φανταστήκαμε ότι είναι η τοποθέτηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Φαίνεται όμως ότι τα πράγματα δεν είναι έτσι, γιατί έρχεται ο νέος Υπουργός Παιδείας, αμέσως μόλις ορκίστηκε και μιλάει για κατάργηση η οποία θα γίνει αργότερα, τώρα όμως θα λειτουργήσουν τα ΙΕΚ. Και έρχονται οι προγραμματικές δηλώσεις που λένε ότι οι θεσμοί της επαγγελματικής εκπαίδευσης θα είναι με βάση αυστηρές προδιαγραφές, θα αποκλείουν κάθε προχειρότητα και κάθε τυχοδιωκτισμό. Πού πάει ο τυχοδιωκτισμός, αν όχι στην κατάργηση;

Επιτέλους πρέπει αυτή η κατάσταση να ξεκαθαρίσει, να μας πείτε ποια είναι η θέση σας και ποια είναι η πολιτική σας για να μπορεί να την ξέρει ο Ελληνικός Λαός και να μπορούμε να την κρίνουμε. Δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι θα λειτουργήσουν τα ΙΕΚ φέτος και θα καταργηθούν του χρόνου, γιατί αυτό σημαίνει "ό γέγονε, γέγονε".

Να περάσω σε ένα δεύτερο θέμα, στη σπουδαστική μέριμνα, που είναι βασικό στοιχείο της δωρεάν παιδείας, που πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού και να αναπτυχθεί, αν θέλουμε να μιλάμε για κάποια στοιχεία τουλάχιστον της δωρεάν παιδείας.

Το ερώτημα είναι το εξής: Οι νόμοι και οι διατάξεις που ψήφισε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, που αφαιρούν τη μέριμνα, θα λειτουργήσουν ή θα καταργηθούν; Θα υπάρξουν ουσιαστικά μέτρα και μια πολιτική που θα αναπτύσσει τη μέριμνα και τη δωρεάν Παιδεία; Γιατί απ' ό,τι ξέρουμε το πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε πολύ μεγάλο βαθμό δεν τα ξεκαθαρίζει αυτά τα ζητήματα. Η θέση μας για τα ΙΕΚ είναι ότι πρέπει να λειτουργήσουν δημόσιες μεταλκειακές σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και αυτή η διαδικασία να αρχίσει άμεσα, να καταργηθούν άμεσα τα ιδιωτικά ΙΕΚ και τα δημόσια ΙΕΚ να ενταχθούν στην πορεία στο θεσμό των μεταλκειακών σχολών.

Προοδευτικά η εισαγωγή των μαθητών στις σχολές αυτές θα γίνεται, χωρίς κανενός είδους κριτήρια και εξετάσεις και τα ποσά του Κοινωνικού Ταμείου, που απ' ότι ξέρουμε είναι μέχρι το 1995 1,4 τρις δρχ. πρέπει να διοχετευθούν εξ' ολοκλήρου στο δημόσιο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Για τη μέριμνα πρέπει να ξεκαθαρίσει το θέμα με τα συγγράμματα. Η Νέα Δημοκρατία ψήφισε ότι θα μειωθούν στο μισό, στη βάση κριτηρίων που έθεσε. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. λέει ότι τα συγγράμματα θα καταργηθούν, όταν γίνουν οι βιβλιοθήκες και ο τρόπος με τον οποίο είναι διατυπωμένο πάει στην κατάργηση και όχι στη δημιουργία βιβλιοθηκών κατά πανεπιστήμιο. Αυτό το στοιχείο πρέπει να ξεκαθαριστεί, όπως επίσης τα θέματα για τη σίτιση, που ενώ το 1986 σιτίζονταν 9.000 φοιτητές στο πανεπιστήμιο της Αθήνας, σήμερα που διατηρήθηκε το πλαφόν σταθερό και με τον τιμάρθμο, σιτίζονται μόνο 3.500. Και βέβαια αυτό το διάστημα οι φοιτητές αυξήθηκαν και οι Έλληνες δεν έγιναν πιο πλούσιοι.

Θα ήθελα να πω μία κουβέντα για το φάρμακο περισσότερο, γιατί για την υγεία δε θα προλάβω. Μιλάτε για φθηνό φάρμακο για τον Ελληνικό Λαό. Με βάση το νόμο που ψηφίστηκε το 1991 για την κοστολόγηση των νέων φαρμάκων, ένα φάρμακο κοστολογείται παίρνοντας τρεις τιμές από χώρες της ΕΟΚ του αντίστοιχου σκευάσματος και βγάζοντας το μέσο όρο. Αυτό έδωσε τιμές για τα φαρμακευτικά σκευάσματα πάνω από 5.000 για όσα θα κυκλοφορήσουν αυτό το διάστημα και είναι το 1/3% περίπου των φαρμάκων που κυκλοφορούν στην αγορά σήμερα.

Άρα, λοιπόν, φθηνό φάρμακο σημαίνει ότι ή καταργούμε αυτή τη διάταξη και την αλλάζουμε ή επιδοτούμε από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας τα φάρμακα, ώστε να μειωθούν οι τιμές τους.

Τι από τα δύο θα κάνετε, γιατί και τα δύο αντίκεινται στην πολιτική της ΕΟΚ και τη δική σας. Επιπλέον φθινό φάρμακο σημαίνει κατάργηση του 25% ή μείωση της συμμετοχής των ασφαλισμένων στα φάρμακα. Σ' αυτό θέλουμε την απάντησή σας.

Θα ήθελα να πω μία κουβέντα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θετικό είναι η εξαγγελία των εκλογών τον ερχόμενο Οκτώβρη για τη δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση, τα προβλήματα όμως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι τεράστια και σ' αυτό απαιτείται μια συγκεκριμένη τοποθέτηση έστω σε ένα δύο πολύ μεγάλα προβλήματα.

Εγώ θα βάλω μόνο δύο τρία ερωτήματα και θα κλείσω. Για την Τοπική Αυτοδιοίκηση δευτέρου βαθμού οι εκλογές θα γίνουν με το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει ή με άλλο και με ποιο εκλογικό σύστημα; Να το ξεκαθαρίσουμε αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Με την αναλογική.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Καλό είναι να το πει αυτό ο κύριος Υπουργός.

Ποιες αρμοδιότητες συγκεκριμένα θα έχει και μάλιστα ποιες αρμοδιότητες που να συμβάλουν στην αναπτυξιακή πορεία έχετε σκοπό να θεσμοθετήσετε;

Τρίτον, για τους πόρους που σήμερα βρίσκονται περίπου στο 2%, τι θα κάνετε; Εμείς έχουμε διατυπώσει την άποψη ότι πρέπει να πάνε έστω σταδιακά στο 4%. Ποια είναι η πολιτική σας σ' αυτό το θέμα; Θα επιστραφούν τα αυθαίρετα που έχουν παρακρατηθεί από τους νόμιμους πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης; Ορισμένοι νόμοι που γίνανε κόντρα στη θέληση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα στην Αθήνα για την τσιμεντοποίηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πέρασε ο χρόνος σας, όπως αντιλαμβάνεστε, κύριε Αραβανή και πρέπει να τελειώνετε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τα υπερτοπικά κέντρα, Χαϊδάρι, Μαρούσι, Ελληνικό, Μενίδι, θυμάστε ότι τότε τα καταγγείλαμε. Καταψηφίσαμε αυτό το νόμο. Θα τον καταργήσουμε σήμερα ή θα υλοποιηθεί; Το διάταγμα Μάνου για τον Ελαιώνα, τον ΤΑΠ, το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας που μαζί τον καταψηφίσαμε, τι θα γίνει; Τότε μου δόθηκε η εντύπωση ότι το καταψηφίζετε, ενώ συμφωνείτε. Για να δούμε λοιπόν σήμερα, τι θα κάνετε σε σχέση μ' αυτό;

Υπάρχουν και πάρα πολλά άλλα προβλήματα, αλλά δυστυχώς ο χρόνος έχει περάσει. Έχουμε πει τη γενική μας άποψη και την αντίθεσή μας με τις προγραμματικές δηλώσεις. Νομίζω ότι έχει στοιχειοθετηθεί επαρκώς η άποψή μας αυτή και επαναλαμβάνω ότι καταψηφίζουμε τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Καστανίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούνται οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, εν μέσω μιας βαθύτατης κρίσης που περιλαμβάνει δύο ουσιαστικά χαρακτηριστικά. Την βαθύτατη οικονομική ύφεση από τη μια και δεύτερον, τη χαμηλή αποδοχή εκ μέρους των πολιτών της φερεγγυότητας και της αξιοπιστίας της πολιτικής και του δημόσιου ήθους.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, η οποία ανέλαβε πριν από λίγες μέρες, καλείται με τις προγραμματικές της δηλώσεις και κυρίως με το έργο της, να αποδείξει ότι μπορεί να αντιστρέψει την παρούσα κατάσταση πραγμάτων και να οδηγήσει τη Χώρα σε μία διαφορετική προοπτική.

Πλανάται τούτες τις ώρες στη συζήτηση που διεξάγεται στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου το ερώτημα -και αυτό τουλάχιστον αποτελούσε βασική αναφορά πολλών ομιλητών- αν το έργο της Κυβέρνησεως θα κριθεί πρωτίστως από την οικονομική της πολιτική.

Είναι δεδομένο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής κοινοτικής πολιτικής ένα πρόγραμμα συγκλίσεως, ορισμένες πλευρές του οποίου θέλουν βεβαίως συζήτηση, αλλά ταυτόχρονα και ασφυκτικά οικονομικά περιθώρια.

Τούτων δεδομένων το έργο της Κυβέρνησης, θα κριθεί κυρίως -και σ' αυτό παρουσιάσθηκαν απολύτως πειστικές οι προγραμματικές δηλώσεις που ανέγνωσε ο κύριος Πρωθυπουργός- από δυο παραμέτρους.

Πρώτον από τη σοβαρότητα των στελεχών της Κυβέρνησης και δεύτερον από τις θεσμικές μεταβολές οι οποίες θα επιχειρηθούν προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του δημόσιου βίου.

Θα ήθελα ακριβώς σ' αυτό το τελευταίο να αναφερθώ, και θα επιχειρήσω να είμαι σύντομος γιατί ο χρόνος είναι αμείλικτος.

Ποιες είναι οι θεσμικές μεταβολές που συμβάλλουν στην αποκατάσταση του κύρους της πολιτικής και της πολιτείας; Δειγματοληπτικά. Θα διευκόλυνε την απογείωση της πολιτικής εάν επιχειρούσαμε να κτυπήσουμε ευθέως το πελατειακό σύστημα, το οποίο έχει αναπτυχθεί στη Χώρα μας, επί πολλές δεκαετίες. Οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης περιλαμβάνουν τουλάχιστον μια δέσμευση που σχετίζεται με τη διοικητική μεταρρύθμιση και την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του Κράτους. Πολλές φορές ειπώθηκε στο παρελθόν, αλλά κανείς μέχρι τώρα δεν ανέλαβε την ευθύνη. Είναι σημαντικό ότι την αναλαμβάνει αυτήν την ευθύνη η παρούσα Κυβέρνηση. Θέλοντας να αποκόψει τον ομφάλιο λώρο, κόμματος και κυβέρνησης, τον αποκόπτει κατ' αρχήν στην πρωτογενή βάση, στην πρόσληψη του δημοσίου υπαλλήλου. Και είναι θετικό για τα δημόσια πράγματα το γεγονός ότι εξαγγέλλεται ένα σύστημα προσλήψεων με πανελλαδικές εξετάσεις, τουλάχιστον για τους αποφοίτους της μέσης, ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης κατά το πρότυπο των εισαγωγικών εξετάσεων, για όλο το δημόσιο τομέα, με μια μείξη ταυτόχρονα κοινωνικών κριτηρίων, όπου δεν μπορεί να εφαρμοστεί το σύστημα των εξετάσεων, όπως π.χ. συμβαίνει με τους αποφοίτους της στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Αποτελεί ταυτόχρονα ένδειξη σοβαρής μεταρρυθμιστικής λογικής και πνεύματος το γεγονός ότι και από τον Υπουργό Προεδρίας, αλλά και κατά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων, δηλώθηκε ότι η διοικητική μεταρρύθμιση είναι ένα διαρκές σχέδιο, σύμφωνα τουλάχιστον με τα διεθνή πρότυπα. Και αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να συσταθούν, όχι μόνο μόνιμοι θεσμοί διοικητικής μεταρρύθμισης αλλά και σταθεροί μηχανισμοί ελέγχου των επιχειρουμένων διοικητικών μεταβολών.

Θα μπορούσε κανείς να αναζητήσει παρόμοιων προθέσεων κατευθύνσεων δηλώσεις και σε άλλους τομείς.

Επιτρέψτε μου και πάλι δειγματοληπτικά να αναφερθώ σε έναν άλλο μεγάλο τομέα - τον ερεθισμό μου τον έδωσε και ο κ. Αραβανής προηγουμένως-: στα εκπαιδευτικά. Το πρόγραμμα της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι απολύτως σαφές και συγκεκριμένο. Θα αναφερθώ σε τρεις-τέσσερις άξονες που συνθέτουν το πανόραμα της εκπαιδευτικής μας πολιτικής, πέρα από παρεξηγήσεις και παρερμηνείες που ορισμένοι επεχείρησαν τούτες τις μέρες σε βάρος της εξαγγελθείσας εκπαιδευτικής πολιτικής του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Είναι χρήσιμο για όλους μας να εννοήσουμε ότι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζεται σε ορισμένες βασικές αξίες.

Πρώτον, στις αξίες που συνιστούν τον γενικότερο παιδαγωγικό προσανατολισμό ενός εκπαιδευτικού συστήματος. Έχει συνεπώς αυτονόητη σημασία η αναφορά, και τις προγραμματικές δηλώσεις που ανέγνωσε ο Πρωθυπουργός, στο ιδεώδες του κοινωνικού ανθρωπισμού. Τούτο έχει και ορισμένες συνέπειες στη διαμόρφωση συγκεκριμένων αναλυτικών προγραμμάτων.

Δεύτερον, θα πρέπει να αναδειχθεί το κεντρικό πρόσωπο ενός εκπαιδευτικού συστήματος, δηλαδή ο δάσκαλος με την παιδαγωγική του σημασία. Και έχει ιδιαίτερη σημασία το τι προτείνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., για τη βασική κατάρτιση του εκπαιδευτικού, τη συνεχόμενη επιμόρφωσή του καθώς επίσης και τις αποδοχές του.

Τρίτος βασικός άξονας είναι ό,τι σχετίζεται με τα αναλυτικά προγράμματα. Πρέπει να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και όπως προεκλογικά ανηγγέλθη και βεβαίως σύμφωνα με όσα θα αναπτύξει ο Υπουργός της Παιδείας, στηρίζεται στη βασική έννοια των αναλυτικών προγραμμάτων και κυρίως των αναλυτικών προγραμμάτων στο γυμνάσιο.

Επιτρέψτε μου ένα παράδειγμα. Γίνεται πολύς λόγος -είναι παραδειγματική η αναφορά μου- για την αδυναμία ομάδων των νέων να χρησιμοποιήσουν με λεπτότητα, αλλά και με ποικιλία την νεοελληνική γλώσσα. Εάν δεχθούμε ότι ισχύει η έκφραση του Βιντγκεστάιν ότι "τα όρια του κόσμου μου είναι τα όρια της γλώσσας μου", σημαίνει ότι μία σοβαρή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, σχετική με το πρόβλημα που θίγω θα πρέπει να περάσει μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα, τα οποία θα προβλέπουν ένα ριζικά διάφορο τρόπο διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας.

Αντιλαμβάνεσθε με τούτο το παράδειγμα πόση σημασία έχει η εξαγγελθείσα από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δέσμευση ότι θα πρέπει να εργασθούμε συστηματικά στον τομέα των αναλυτικών προγραμμάτων. Μιλούμε βεβαίως επίσης για ένα διαρθρωμένο σύστημα επιμόρφωσης. Και κάτι που αποτέλεσε αντικείμενο παρεξήγησης, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Κύριε Αραβανή, εάν κανείς αναγνώσει προσεκτικά το προγραμματικό προεκλογικό κείμενο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., μπορεί να συναγάγει άνετα το συμπέρασμα. Η διατύπωση είναι σαφής. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση δεν μπορεί παρά να ανήκει στο δημόσιο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτό σημαίνει πως ό,τι έχει σχέση με την επαγγελματική αρχική εκπαίδευση, με την αναγόρευση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου σε κυρίαρχο τύπο λυκείου, αποδίδεται σε αυτό μέσα από τις συγκεκριμένες ειδικεύσεις και κατευθύνσεις. Η ύστερη ή εξειδικευμένη κατάρτιση έχει σχέση με ένα φάσμα ευρύτατων φορέων π.χ. σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ ή άλλες σχολές ταχύρυθμης εκπαίδευσης και κατάρτισης που υπάγονται πάντοτε στην εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας.

Σ' ό,τι έχει σχέση με αυτούς που στον ιδιωτικό τομέα ασχολούνται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, μία μόνο αρχή υπάρχει. Είναι η αρχή της αποφασιστικής ισχύος των ίδιων κανόνων που ισχύουν για τη δημόσια επαγγελματική εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει δέσμευση ως προς τους κανόνες λειτουργίας, δέσμευση επίσης ως προς τα αναλυτικά προγράμματα που θα εφαρμοσθούν, ως προς την επιλογή του προσωπικού κ.ο.κ., αλλά πάντοτε υπό την αποκλειστική εποπτεία και καθοδήγηση του Υπουργείου Παιδείας.

Δεν είναι όμως μόνο τα εκπαιδευτικά...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Τα ΙΕΚ; Είναι αρχική κατάρτιση και είναι ιδιωτικά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Αραβανή, έχω την εντύπωση ότι ο λόγος μου είναι σαφής και πιστεύω ότι μπορείτε να τον ακούσετε καλά.

Μία ακόμη σημαντική θεσμική μεταβολή με χαρακτήρα και διοικητικής αλλαγής και δημοκρατικής οργάνωσης, που εξήγγειλε ήδη ο Πρωθυπουργός, είναι η διοργάνωση του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης. Μία σοβαρότατη θεσμική μεταβολή που στηρίζεται στην αρχή ότι το πρόβλημα επιλύεται καλύτερα από αυτούς που το ζουν και εκεί όπου υπάρχει...

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο χαρακτηριστικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού).

Θα μου δώσετε κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό για να ολοκληρώσω τη σκέψη μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ευχαρίστως, ένα λεπτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Δεν είναι κάτι μονοσήμαντο η εξαγγελθείσα σύσταση του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης, της εκλογής του Νομαρχιακού Συμβουλίου και του Προέδρου του Νομαρχιακού Συμβουλίου. Είναι ταυτόχρονα πέρα από μία επιλογή αποκέντρωσης και επιλογή ριζικής διοικητικής αναθεώρησης και αναδιάρθρωσης. Ξέρετε ότι σήμερα, κάθε μία από τις υπηρεσίες της Νομαρχίας έχει κάθετη διασύνδεση με το αντίστοιχο Υπουργείο της Αθήνας απ' όπου εκπορεύονται οι εντολές. Το γεγονός ότι ο εκλεγμένος Νομάρχης και το Νομαρχιακό Συμβούλιο θα έχουν την αποκλειστική εποπτεία, σε οριζόντια διασύνδεση μεταξύ τους, των υπηρεσιών της Νομαρχίας, σημαίνει ότι επιχειρείται μιας ζωτικής σημασίας τομή σ' ό,τι έχει σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη και την αναζωογόνηση των ακροτάτων περιοχών αυτής της Χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή θέλω να είμαι συνεπής ως προς τον χρόνο που μου εδόθη από τον κύριο Πρόεδρο, κλείνω λέγοντας ότι όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως είναι κυριολεκτικά ενδεικτικές αναφορές σε ένα πρόγραμμα θεσμικών μεταβολών που κατατείνουν στην αξιοπιστία της πολιτικής, στην αξιοπιστία της λειτουργίας του κράτους και εν γένει στην ανάταξη των δημοσίων πραγμάτων.

Έχω την αίσθηση ότι, μέσα σε εξαιρετικά δύσκολες συγκυρίες, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μπορεί το στοίχημα που το μέλλον βάζει να το κερδίσει. Θα χρειασθεί σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες μία συγκλονιστική προσπάθεια, αλλά τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ γνωρίζουν -και αυτό είναι καλός σύμβουλος- ότι δε θα υπάρξει άλλη ιστορική ευκαιρία. Με αυτήν την έννοια οι προγραμματικές δηλώσεις αποκτούν και μία αυτονόητη αποτελεσματικότητα. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Τσιπλάκος έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ :Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημοσιεύματα μερίδος Τύπου, αλλά και βιαστικές δηλώσεις Υπουργών, και δεν ακούσαμε επίσημα τις απόψεις τους στη Βουλή, δηλώσεις που πιστεύω να οφείλονται σε μη επαρκή ενημέρωση ακόμη, ομιλούν περί αλλαγής πορείας σε ένα εθνικό θέμα, όπως είναι το σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης και υλοποίησης των κοινοτικών προγραμμάτων, με αναγκάζουν να πάρω το λόγο για να εκφράσω τις ανησυχίες μας για τη μελλοντική πορεία της Χώρας μας σε ένα νευραλγικό τομέα, στον οποίο η Νέα Δημοκρατία έδωσε εξετάσεις και πήρε άριστα και μάλιστα με βαθμολογητή την ίδια την commission, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία και έγγραφα που υπάρχουν.

Η Κυβέρνηση, κύριοι συνάδελφοι, οφείλει να ενημερωθεί σωστά, χωρίς προκαταλήψεις, για το σημαντικό έργο που έχει μέχρι τώρα γίνει στον τομέα αυτό και να χρησιμοποιήσει την πολύτιμη εμπειρία και τα θεσμικά μέτρα που πάρθηκαν σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα για τη σωστή και γρήγορη υλοποίηση των κοινοτικών πόρων.

Εμείς θα παρακολουθήσουμε από κοντά την πορεία αυτή, θα επικροτήσουμε κάθε ενέργεια προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά και θα αντιδράσουμε έντονα αν το ΠΑΣΟΚ επιστρέψει στην παλιά γνώριμη τακτική του να κατεδαφίζει ό,τι σωστό έκαναν οι προκάτοχοί του για μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Πιστεύω ότι οι διαφαινόμενες κατεδαφιστικές τάσεις δεν απηχούν στις απόψεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και είμαι βέβαιος ότι όταν ενημερωθεί θα αποτρέψει ενέργειες που μπορεί να είναι καταστρεπτικές για τη Χώρα μας.

Πολλή συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, και παραπληροφόρηση έχει γίνει σχετικά με την κατανομή των κονδυλίων του δευτέρου πακέτου Ντελέρ στις χώρες του στόχου 1. Περιττόν βέβαια να τονίσω ότι το κύριο θέμα είναι η δυνατότητα απορρόφησης

των σημαντικών αυτών κονδυλίων και ότι η δυνατότητα απορροφήσεως κάθε χώρας αποτελεί σοβαρό κριτήριο για την κατανομή των πόρων. Και απετέλεσε σοβαρό κριτήριο.

Εμείς με σκληρές διαπραγματεύσεις και με βασικά επιχειρήματα την απορροφητικότητα της 3ετίας, αλλά και τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες για τη Χώρα μας, όπως είναι η απόσταση από το κέντρο της ΕΟΚ, η κατάσταση των Βαλκανίων που μας αναγκάζει να κάνουμε επαναπροσανατολισμό των συγκοινωνιών μας, το χαμηλό εισόδημα κλπ., πετύχαμε τον Ιούλιο του 1993 ποσό για τη Χώρα μας που θα κυμανθεί από 19 δισ. έως 20 δισ. ECU, το ίδιο με την Πορτογαλία, η οποία το 1988 από το πρώτο πακέτο Ντελόρ είχε πάρει πολύ περισσότερα από μας, χωρίς βέβαια να υπάρχει καμιά διαμαρτυρία ή αντίδραση εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ τότε. Τελικά πετύχαμε 19,20 δισ. και μπορούμε να φθάσουμε τα 20 δισ. Αυτό εξαρτάται από την ποιότητα των προγραμμάτων και από το βαθμό απορροφητικότητας. Και εκεί πρέπει να ρίξουμε το βάρος και όχι σε αντιπαραθέσεις.

Ακόμη πέρα από αυτά, υπάρχει και προσωπική δέσμευση του κ. Ντελόρ για πρόσθετα κονδύλια 600 εκατ. ECU από το ταμείο FEOGA που πρέπει φυσικά να τα διεκδικήσουμε.

Αυτά τα χρήματα, κύριοι συνάδελφοι, είναι για την 7ετία 1993-1999. Εδώ θέλω να έχω την προσοχή του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για ένα σοβαρό θέμα.

Αυτά τα χρήματα τα 19,20 είναι για την 7ετία 1993-1999. Για την δετία 1994-1999 θα πρέπει από τα 19,2 να αφαιρέσουμε τα χρήματα του 1993.

Θα πρέπει να προσέξει η Κυβέρνηση μία λεπτομέρεια. Για να έχουμε τα χρήματα της δετίας από τα 19,2 δε θα αφαιρεθούν οι αρχικές δεσμεύσεις του 1993 που είναι 2,4 δισ. ECU, οπότε φθάνουμε τα 16,8, αλλά θα πρέπει να αφαιρεθούν οι τελικές δεσμεύσεις το 1,74 δισ. που ήταν λιγότερες από τις αρχικές λόγω μεγάλης υπεραπορροφήσεως που είχαμε το 1992. Δεν γνωρίζω αν η μείωση στα 16,8 που διαβάσαμε οφείλεται στο λογιστικό λάθος ή επέδρασε στην κρίση της Κομισιόν, το κακό παρελθόν του ΠΑΣΟΚ με την πενιχρότατη απορροφητικότητα την οποία είχε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτήν την προσοχή θέλετε να δώσω;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Αλλά έστω και το ποσό των 17 δισ. περίπου είναι σημαντικό και ουδέποτε το είχε πιστέψει το ΠΑΣΟΚ. Αν δείτε τα Πρακτικά της Βουλής (20-12-92, σελίς 2636) είχαμε τότε δηλώσει ότι αισιοδοξούμε να πάρουμε για την 5ετία 14,21 δισ. που σημαίνει για την δετία περίπου 17 δισ. Το ποσό αυτό το οποίο σήμερα το ΠΑΣΟΚ θεωρεί μικρό, το είχε χαρακτηρίσει τότε υπεραισιόδοξο και τελικά το πετύχαμε.

Κύριοι συνάδελφοι, για να μπορέσουμε να έχουμε τη μέγιστη ωφελιμότητα από τα κοινοτικά κονδύλια απαιτείται μία σωστή εθνική στρατηγική και ταχύς ρυθμός απορροφήσεως, στοιχεία που δεν υπήρχαν την 10ετία του '80 με αποτέλεσμα να χάσουμε πολύτιμους πόρους και να καθυστερήσουμε την ανάπτυξη της Χώρας.

Τα στοιχεία αυτά σήμερα υπάρχουν και τα δύο.

Θέλω να ενημερώσω τη Βουλή και ιδιαίτερα τους νέους συναδέλφους, χωρίς καμία δόση υπερβολής, ότι η απελθούσα κυβέρνηση, ίσως για πρώτη φορά στην ιστορία των νεωτέρων χρόνων, έχει επεξεργαστεί και έχει υποβάλει προς έγκριση στην Κομισιόν, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης, με συγκεκριμένους στόχους εθνικής στρατηγικής και με ξεκαθαρισμένους στόχους όπως είναι η ένταξή μας στην Ενωμένη Ευρώπη, όπως επίσης η Ελλάς ως πύλη εισόδου της Ευρώπης προς τα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή να επανακτήσει τον ιστορικό της ρόλο που κατείχε στους παλιούς χρόνους, ως σταυροδρόμι ροής αγαθών, διακίνησης ανθρώπων και συνάντησης πολιτισμών.

Ακόμη μελετήσαμε τις βασικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας και καθορίστηκαν οι τομείς που εμφανίζουν προοπτικές δυναμικής ανάπτυξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Για κάθε τομέα έγινε ειδική μελέτη από ειδικευμένα μελετητικά γραφεία για τις προτεραιότητες και την κατανομή των πιστώσεων με καθαρώς τεχνοκρατικά κριτήρια. Επίσης, παρόμοιες μελέτες έγιναν και από την ΕΟΚ με τα ίδια ακριβώς αποτελέσματα, πράγμα που αποδεικνύει την ορθότητα του όλου σχεδίου. Για την κατάρτιση του σχεδίου αυτού χρειάστηκε ενάμιση χρόνο να εργαστούν ομάδες των πιο εμπειρών στελεχών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, 100 ειδικευμένοι επιστήμονες του ΚΕΠΕ που καλύπτουν όλο το πολιτικό φάσμα, 36 μελετητικές εταιρείες του εσωτερικού και του εξωτερικού που επελέγησαν με συνεργασία και με σύμφωνη γνώμη της Κομισιόν.

Δεν έχω το χρόνο να αναφερθώ στις διαφανείς διαδικασίες καταρτίσεως του ΣΠΑ που έγινε με ουσιαστικό διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς, ούτε να αναφερθώ στην ποιότητα του σχεδίου αυτού που οι κοινοτικοί το χαρακτήρισαν ως ένα από τα πιο αξιόλογα στις δύο περιφερειακές διασκέψεις της Κρήτης και της Χαλκιδικής, όπου έγινε η δημοσιοποίηση και η κριτική του σχεδίου.

Κύριοι συνάδελφοι, παραδώσαμε στην Κυβέρνηση ένα πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα αναπτυξιακό πρόγραμμα και θα ήταν τραγικό σφάλμα να γυρίσουμε στην παλιά εποχή όπου τα περισσότερα αναπτυξιακά προγράμματα αποτελούσαν ευχολόγια, όπως οι προχθεσινές προγραμματικές δηλώσεις, ενώ οι προτεινόμενες λύσεις ήταν ένα συνονθύλευμα αλληλοσυγκρουόμενων και αποσπασματικών μέτρων, χωρίς συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους. Αυτή ήταν η εικόνα του πρώτου αναπτυξιακού προγράμματος, του πρώτου κοινοτικού πλαισίου στήριξης όταν αναλάβαμε τον Απρίλιο του 1990. Ένταξη πολλών έργων με μειωμένους προϋπολογισμούς για να χωρέσουν πολλά και κυρίως μικρά έργα για προεκλογικούς λόγους, ασάφεια και ανυπαρξία αναπτυξιακών στόχων, έλλειψη προτεραιοτήτων, με αποτέλεσμα τα χρήματα να κατευθύνονται απρογραμμάτιστα προς κάθε κατεύθυνση σε έργα αμφιβόλου χρησιμότητας, σε μικρά έργα.

Ο κρατικός μηχανισμός αδυνατούσε να ανταποκριθεί στην εκτέλεση των προγραμμάτων που παρέμεναν ανενεργά σε τέτοιο σημείο που δημιουργήθηκε στην Ευρώπη ο όρος "τα ελληνικά sleeping project", τα ελληνικά κοιμώμενα προγράμματα.

Μόλις αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της Χώρας, όσο ήταν δυνατόν συμπληρώσαμε τα 13 περιφερειακά προγράμματα, υποβλήθηκαν μέσα σε δύο μήνες και εγκρίθηκαν. Και από τότε άρχισε μία τιτάνια μάχη με το χρόνο για να σιγουρέψουμε τα χρήματα που είχαν δεσμευτεί για την Ελλάδα με σύνθημα να μη χαθεί ούτε μία δραχμή.

Μέσα σε μία τριετία έγινε το ακατόρθωτο. Καταφέραμε να απορροφήσουμε πολλαπλάσιες πιστώσεις απ' όσες την προηγούμενη δετία, έτσι ώστε όχι μόνο να εξασφαλίσουμε τα χρήματα που μας ανήκαν, αλλά και να εξασφαλίσουμε και ένα δισ. ECU από αναπορόφητα άλλων χωρών.

Δεν έχω το χρόνο να αναφερθώ στα θεσμικά μέτρα που μας βοήθησαν στο έργο μας, τα οποία εφαρμόστηκαν και σε άλλες χώρες, ούτε για τα συστήματα ελέγχου με πανελλήνιο δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τα αποτελέσματα ήταν αναπόφευκτα. Χιλιάδες έργα εθνικού επιπέδου δαπάνης πάνω από 3 δισ. εκτελούνται με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα περαίωσης, με αποτέλεσμα η Ελλάδα στην κυριολεξία να γίνει ένα απέραντο εργοτάξιο: Το Μετρό των Αθηνών, το φυσικό αέριο, οι μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι και η Εγνατία Οδός, το έργο του Εύηνου, εκσυγχρονισμός σιδηροδρομικού δικτύου που είχε να γίνει από την εποχή του Χαριλάου Τρικούπη, δεκάδες λιμνοδεξαμενές, μεγάλα γεωργικά έργα, βιολογικοί καθαρισμοί 100 και πλέον πόλεων μαζί και η Ψυτάλλεια, αεροδρόμια, λιμάνια,

νοσοκομεία, σχολεία και πλήθος άλλων έργων που αποτελούσαν όνειρο γενεών. Πράγματι, κύριοι συνάδελφοι ήταν απόλυτα επιτυχής η υλοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων την τελευταία ζετία και αυτή δεν είναι δική μας εκτίμηση, αλλά είναι εκτίμηση των ιδίων των κοινοτικών που είναι και οι πλέον αντικειμενικοί κριτές.

Ακούστε τις κρίσεις τους: Απρίλιος του 1990: Μόλις είχαμε αναλάβει την κυβέρνηση, Bruce Milan, επίτροπος, επί λέξει "Ακόμα και αν καταβληθεί η μείζων προσπάθεια, είναι ζήτημα αν η Ελλάδα, λόγω των καθυστερήσεων, κατορθώσει να αξιοποιήσει το 60% εκείνων που δικαιούται μέχρι τέλους του 1993". Και μέσα σε 1,5 χρόνο αλλάζει το σκηνικό.

Δεκέμβριος του 1991: Ο Gaudenzi, ο αρμόδιος διευθυντής της 16ης διευθύνσεως είτε τα εξής: "Όσοι πιστεύουν ότι τέτοια απορροφητικότητα κοινοτικών πόρων το 1991 είναι φυσιολογική, τους απαντώ ότι η τεράστια αυτή πρόοδος φέρνει την Ελλάδα από ουραγό μεταξύ των πρώτων και τη θέτει στο σωστό δρόμο. Τούτο οφείλεται στις προσπάθειες του ΥΠΕΘΟ και στα νέα θεσμικά μέτρα"

Φεβρουάριος του 1992: Η επίσημος έκθεση, την οποία καταθέτω στα Πρακτικά και είναι χρήσιμη για τους συναδέλφους, λέει τα εξής:

"Το 1991 υπήρξε ένα ιδιαίτερο σημαντικό έτος για το ελληνικό κοινοτικό πλαίσιο στο βαθμό που επέτρεψε σαφή επιτάχυνση του ρυθμού εκτέλεσης προγραμμάτων. Πριν το 1989 οι ετήσιες δαπάνες για τα ΜΟΠ εκυμαίνοντο μεταξύ 6% και 7%, ενώ το 1990 και 1991 είχαμε 16,5% και 18% σχεδόν τριπλασιασμό. Με την πρόοδο αυτή είναι πλέον εφικτή η απορρόφηση των πόρων του ΜΟΠ στον υπολειπόμενο χρόνο. Όσο για τα ΠΕΠ το ετήσιο ποσοστό υλοποίησης αυξήθηκε το 1991 σε 90% έναντι 60% του 1990". Και στη συνέχεια αναφέρει τους λόγους επιτυχίας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Α. Τσιπλάκος καταθέτει στα Πρακτικά την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Το Μάρτιο του 1993 ο Μπρους Μίλερ, σε συνέντευξη στη Μεγάλη Βρετανία, παρουσία εκπροσώπων της Αντιπολίτευσης και παρουσία του κ. Αρσένη, είτε τα εξής: "Η ελληνική κυβέρνηση πέτυχε το ακατόρθωτο να απορροφήσει όχι μόνο τα δικά της κονδύλια, αλλά και να προσβλέπει με επιτυχία σε αναπορρόφητα κονδύλια άλλων χωρών".

Απρίλιος 1993, Φερστρίγκε, διευθυντής ταμείου συνοχής, επί λέξει είπε: "Συγκριτικά με άλλες χώρες βρήκα εδώ στην Ελλάδα άριστη οργάνωση που υποδηλώνει την ποιότητα και άρτια εκτέλεση προγραμμάτων." Αλλά η πανηγυρική αναγνώριση της ελληνικής επιτυχίας έγινε με την επίσημο έκθεση για το 1992.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο χαρακτηριστικός ήχος της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ήδη ο χρόνος παρήλθε, κύριε συνάδελφε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Ένα λεπτό, τελειώνω.

Η επίσημη έκθεση του 1993 -δεν μου επιτρέπει ο χρόνος- αναφέρει ότι το 1992 επιτρέπει τη διαπίστωση μιας σταθεροποίησης του άριστου ρυθμού εκτελέσεως των προγραμμάτων που διαπιστώθηκε το 1991, αλλά για το 1993 δεν έχει βγει ακόμη έκθεση της Κομισιόν, θα βγει το Φεβρουάριο. Σας λέω όμως με στοιχείο τις συγκρίσεις των οκταμήνων θα είναι ακόμα θεαματική η απορρόφηση. Το πρώτο οκτάμηνο του 1990, 23 δισ., το 1991 62 δισ., το 1992 170 δισ. και το 1993 262 δισ. ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ να τελειώσετε, εξαντλήσατε και το ανώτατο όριο ανοχής.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Είναι δικαιολογημένες οι ανησυχίες μας αν αλλάξετε τον τρόπο υλοποίησης ή χάσετε πολύτιμο χρόνο με τη σύνταξη νέου ΣΠΑ. Είναι

ανάγκη να δουλέψει όπως είναι το σύστημα, χωρίς καθυστέρηση και πρέπει να γίνουν πολλά ακόμα σε ασφυκτικές προθεσμίες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Α. Τσιπλάκος καταθέτει ενημερωτικό σημείωμα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να πω και μία κουβέντα για το ταμείο συνοχής που πρέπει πράγματι να έχουν αρχίσει τα έργα για να μπορέσουμε μέχρι το Μάρτιο του 1994 να απορροφήσουμε 105 δισ.. Ακόμη δεν έχουν αρχίσει και τώρα θα αντιληφθείτε τις αγωνίες μας γιατί θέλαμε να αρχίσουμε το έργο προεκλογικά για να κερδίσουμε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ μη φέρνετε σε δύσκολη θέση το Προεδρείο. Ολοκληρώστε, σας δόθηκε ικανός χρόνος και πέραν εκείνου που εδόθη σε άλλους συναδέλφους.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δυνατόν μέσα σε 10 λεπτά να ολοκληρώσω όλες τις σκέψεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, αυτή ήταν η απόφαση του Σώματος, αυτή πρέπει να τηρήσουμε όλοι μας.

Ο κ. Νικήτας Κακλαμάνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να μείνω αυστηρά μέσα στα πλαίσια των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης. Διότι μέχρι στιγμής, απ' ό,τι έχω αντιληφθεί, περισσότερο αναπτύσσονται επερωτήσεις και λιγότερο γίνονται τοποθετήσεις πάνω στις προγραμματικές δηλώσεις, όπως τις διάβασε ο κύριος Πρωθυπουργός.

Συνάδελφος μάλιστα του ΠΑΣΟΚ, μπέρδεψε και ποια Κυβέρνηση ποίου κόμματος είναι στην εξουσία και επερωτούσε τον κ. Μητσοτάκη και τον κ. Σαμαρά! Δεν θα απαντήσω βέβαια, απλά θα του πω ότι θα έχουμε την ευκαιρία, καθ' οδόν, όταν θα δούμε ποια θα είναι η πολιτική του ΠΑΣΟΚ στην Θράκη, αναπτύσσοντας εμείς επερώτηση, να του δώσουμε και τις απαντήσεις.

Στην σελίδα 22 των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης υπάρχει η εξής φράση: "...στην λειτουργία της οικονομίας, με τον απεγκλωβισμό από τον διάχυτο και στείρο κρατισμό που κληρονόμησαν δεκαετίες του παρελθόντος, για την μετατροπή του γραφειοκρατικού κράτους σε ευέλικτο στρατηγείο".

Αυτή η φράση, σε συνδυασμό ότι μέσα στις πολυσέλιδες προγραμματικές δηλώσεις δεν είδα πουθενά την λέξη "σοσιαλισμός" ή κάποιο παραγωγό του, με κάνει να σας πω, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, ότι αν μεν λέτε αλήθεια, εμείς χαιρόμαστε, γιατί αυτό είναι το σύγχρονο ρεύμα, εάν όμως δεν λέτε αλήθεια, τότε υπάρχει πρόβλημα. Και αν λέτε αλήθεια ήρθε η ώρα μάλλον, για να αρχίσετε να σκέπτεσθε αλλαγή της ονομασίας του κόμματός σας, όπως έκαναν και αδέρφια προς εσάς κόμματα στην Ευρώπη.

Είναι η πρώτη ένσταση σ' ό,τι αφορά το πόσο πειστικοί είστε στις προγραμματικές σας δηλώσεις.

Την γενική τοποθέτηση θα την κάνει ο κ. Σαμαράς το απόγευμα και επομένως και εγώ επιγραμματικά θα αναφερθώ σε συγκεκριμένους μόνο τομείς.

Και πρώτα απ' όλα για τους συγκεκριμένους τομείς, εκεί που προεκλογικά εκπρόσωποί σας μιλούσαν στην τηλεόραση -είχαν δεχθεί ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση και μάλιστα μέσα στα πλαίσια εθνικής πολιτικής, έξω δηλαδή από θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, όπως η Παιδεία, η Υγεία και το Περιβάλλον- είδα ότι ελάχιστα πράγματα περιλαμβάνονται μέσα στις προγραμματικές σας δηλώσεις. Και δεν ήσασταν ένα μικρό κόμμα, το οποίο ξαφνικά βρέθηκε στην εξουσία. Εδώ και ένα χρόνο, όταν ασκούσατε αντιπολίτευση,

θεωρούσατε δεδομένο ότι θα γίνετε κυβέρνηση. Οφείλατε επομένως να είχατε θέσεις και να τις είχατε συμπεριλάβει, έστω και σαν προγραμματικούς στόχους, μέσα σ' αυτές τις προγραμματικές δηλώσεις. Και δεν υπάρχουν.

Για την Παιδεία θα ήθελα να πω μόνο μια φράση. Εγώ δε θα κάνω την εύκολη κριτική για κάποιες καλές ή κακές αποφάσεις, που ήδη ο Υπουργός Παιδείας έβγαλε τις πρώτες 10 ημέρες. Νομίζω ότι αυτό δεν είναι υπεύθυνο.

Εκείνο όμως που θέλω να μου απαντήσει -αν θα λάβει το λόγο- είναι αν η καινούργια διαδρομή της Παιδείας θα είναι προς ένα συγκεκριμένο στόχο. Και ποιος θα είναι αυτός ο στόχος; Θα είναι ο στόχος αποτροπής στα νέα παιδιά, που δεν μπαίνουν στα πανεπιστήμια, να μην αυτοκτονούν από απελπισία, επειδή κανείς από μας τόσα χρόνια δεν τους έχει πει ότι ακόμα και αν μπουν στο πανεπιστήμιο και αν πάρουν ένα χαρτί ή ένα πτυχίο, το πιθανότερο είναι ότι θα το έχουν στο συρτάρι και δε θα ξέρουν τι θα το κάνουν;

Εάν είναι προς αυτή την κατεύθυνση -και καταλαβαίνετε τον συμβολισμό- εμείς θα στηρίζουμε την οποιαδήποτε προσπάθειά σας. Αλλά είναι επιτακτικό να μας το ξεκαθαρίσετε σαν κεντρική φιλοσοφία, πέρα από τις όποιες αποσπασματικές λύσεις, που δικαίωμα της κάθε κυβέρνησης είναι, εφόσον εκλέγεται από το Λαό, να τις εφαρμόσει.

Σ' ό,τι αφορά το περιβάλλον, δε θα μπω στα μεγάλα και άμεσα προβλήματα, όπου και γι' αυτά δεν βρήκα τίποτα, δεν αναφέρονται καν, αλλά π.χ. κάτι που όλοι οι Βουλευτές μετεκλογικά λέμε στις συνεντεύξεις μας κάνοντας τους περιβαλλοντολόγους:

Προτίθεσθε να φέρετε, άμεσα, νομοσχέδιο που να απαγορεύει την αφισσορύπανση και την ηχορύπανση κατά την προεκλογική περίοδο; Μπορεί να μην έχει σχέση με τη λειψυδρία, που είναι το κυρίαρχο ή άλλα προβλήματα του περιβάλλοντος, που είναι πάρα πολύ σοβαρά, αλλά είναι μια ένδειξη του πώς εννοούμε τη προστασία του περιβάλλοντος.

Μιλάτε κάπου για περιορισμό των δαπανών. Για ποιες δαπάνες μιλάτε; Μιλάτε ενδεχόμενα για περιορισμό δαπανών σε έξοδα κίνησης ή έξοδα εμφάνισης ή σε συγκεκριμένους τομείς; Ποιοι είναι αυτοί οι τομείς; Διότι εάν δεν μας τους διευκρινίσετε, ο καθένας, καλόπιστα ή κακόπιστα, μπορεί να νομίσει το ο,τιδήποτε.

Μιλήσατε για θεσμούς. Και φέρνουμε και εμείς το ερώτημα για τον εκλογικό νόμο και κυρίως ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης. Διότι προεκλογικά, σε πάνελ που βρέθηκα με τον πρώτο τη τάξει Υπουργό, τον κ. Πεπονή, είπε ότι η θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ είναι ότι ο οποιοσδήποτε εκλογικός νόμος που ψηφίζεται, ισχύει για τις μεθεπόμενες εκλογές. Αυτή η προεκλογική δέσμευση -επαναλαμβάνω- από τον πρώτο τη τάξει Υπουργό σας, σε πάνελ που βρισκόμουν εγώ και η κυρία Μπενάκη και ο απουσιάζων κ. Κουβέλης, ισχύει και ως δέσμευση της Κυβέρνησής σας; Οφείλετε να μας απαντήσετε μέχρι το βράδυ στις 12.00', που θα ζητήσετε τη ψήφο του Κοινοβουλίου.

Και ο κύριος Υπουργός της Γεωργίας έβαλε ένα θέμα σε ό,τι αφορά τη διανομή αγροτικών συντάξεων κατά το τελευταίο οκταήμερο. Οφείλει να δώσει στοιχεία. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει από ποια πολιτικά γραφεία, ποιών συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας εμοιράζοντο. Αυτό είναι δικό τους, εσωτερικό θέμα. Μας ενδιαφέρει όμως, ως κόμμα, και πιστεύω ότι ενδιαφέρει ολόκληρο το Κοινοβούλιο αν πράγματι είχε ακολουθηθεί αυτή η μεθοδολογία κατά το τελευταίο οκταήμερο προεκλογικά. Και οφείλει να φέρει στοιχεία.

Και έρχομαι στο χώρο της Υγείας και της Κοινωνικής Ασφάλισης. Για την Κοινωνική Ασφάλιση -και διότι δεν γράφεται ουσιαστικά τίποτα, αλλά και διότι είναι ανεύθυνο να μιλάει κανείς αν δεν έχει μπροστά οικονομικά δεδομένα- θα

επιφυλαχθούμε μελλοντικά και τις θέσεις μας να σας πούμε και τις προτάσεις μας να σας κάνουμε, σε πρώτο νομοσχέδιο που θα φέρουμε ή και πριν από εσάς, εάν το καθυστερήσετε. Στο θέμα όμως της Υγείας το οποίο είδα ότι όταν το διάβαζε ο κύριος Πρωθυπουργός χειροκροτήθη πολύ, διερωτώμαι, τι χειροκροτήθη; Δύο πράγματα είπε μέσα εκεί: Την αλλαγή πάλι των εργασιακών σχέσεων των γιατρών και την εκ νέου διασύνδεση των Κέντρων Υγείας, με τα νοσοκομεία. Αλήθεια, αυτή είναι η επανάσταση που επαγγέλλεσθε στο χώρο της Υγείας; Και αυτή είναι η αναστήλωση του ΕΣΥ που είπε ο κ. Παπανδρέου; Και αυτή είναι η προετοιμασία στο χώρο της Υγείας, στην πορεία της Κυβέρνησης και κατ' επέκταση και του τόπου; Διότι όταν ένα κόμμα είναι Κυβέρνηση, πρέπει να το βλέπουμε και ευρύτερα -όχι μόνο στενά κομματικά- προς τον 21ο αιώνα! Μα, ούτε καν περιγραφή της κατάστασης δεν έγινε.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ:Και την είσοδο των πανεπιστημιακών στο ΕΣΥ!
ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:Και εμείς επειδή θεωρούμε ότι ο χώρος της Υγείας - και θα το κάνουμε έναντι οποιουδήποτε κομματικού κόστους δικού μας- είναι χώρος που πρέπει να έχει συναίνεση, είναι χώρος που πρέπει να βρεθούν 5-6 κοινά τουλάχιστον σημεία πάνω στα οποία θα χτίζεται η πολιτική του οποιουδήποτε κόμματος έρχεται μετά στην εξουσία, θέλουμε να σας πούμε επιγραμματικά τις πέντε θέσεις μας, από σήμερα, να τις ξέρετε. Και αν προς αυτή την κατεύθυνση κινηθείτε, επαναλαμβάνω ότι ανεξαρτήτως κομματικού κόστους, εμείς θα σας στηρίξουμε.

Το πρώτο δε και το κυριότερο -και φοβούμαι ότι δεν έχει απαλλαγεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ απ' αυτή τη νοοτροπία- είναι ότι πρέπει να γίνει ξεπέραςμα της διαμάχης ιδεολογικού χαρακτήρα όταν παίρνουμε μέτρα για την Υγεία. Πρέπει να βρεθούμε μπροστά στη σκληρή διεθνή πραγματικότητα, το τι επιτάσσει από την μια πλευρά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και το τι λένε τα οικονομικά δεδομένα της κάθε χώρας.

Διαφορετικά η οποιαδήποτε πολιτική στο χώρο της Υγείας θα αποτύχει.

Έτσι, εμείς σας προτείνουμε από σήμερα τη δημιουργία Κοινού Ταμείου Υγείας το οποίο να εγγυάται την ισότιμη κάλυψη και την επαρκή χρηματοδότηση. Ενδεχόμενα θα πρέπει να διευρυνθούν οι πόροι, με φορολογία σε καπνό, αλκοόλ κ.λπ. αλλά που θα πηγαίνουν προς αυτό το σκοπό. Τη θεσμοθέτηση -το γράφετε, αλλά δε ξέρω πώς το εννοείτε- του θεσμού του οικογενειακού γιατρού για εύκολη πρόσβαση.

Τη λειτουργία των μεγάλων νοσοκομειακών μονάδων ως "συγχρόνων επιχειρήσεων" με οικονομικά κριτήρια και με τη διεύθυνση από εξειδικευμένα στελέχη.

Την έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Και αυτό, κύριοι συνάδελφοι, δεν περνάει μόνο ή κύρια με το πού θα είναι συνδεδεμένα τα Κέντρα Υγείας. Θα έχουμε το χρόνο να τα πούμε αναλυτικά.

Τη δημιουργία μηχανισμών για τον έλεγχο της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγείας.

Τη θέσπιση εθνικού προϋπολογισμού, ώστε να ελέγχονται οι δραστηριότητες από τη Βουλή και τους πολίτες.

Την ενίσχυση του κύρους και της αξιοπρέπειας των ιατρών, ώστε όχι να εξαλειφθούν, αλλά να μειωθούν οι κρυφές συναλλαγές.

Και τέλος, τη λειτουργική συνεργασία με την εποπτεία του κράτους δημόσιου και ιδιωτικού φορέα.

Εάν προς αυτές τις κατευθύνσεις, που δεν απορρέουν από καμία ιδεολογική μας τοποθέτηση -είναι η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και ό,τι επικρατεί στη σύγχρονη οικονομία της υγείας διεθνώς- κινηθείτε, εμείς θα σταθούμε δίπλα σας. Εάν προς ιδεολογήματα ή ξεπερασμένες ιδεολογίες κινηθείτε, για να εφαρμόσετε την όποια πολιτική σας στο χώρο της Υγείας, λυπούμεθα, αλλά θα σταθούμε απέναντί σας.

Και τελειώνοντας, έχω να σας πω ότι, διαβάζοντας τις προγραμματικές δηλώσεις, - και το βράδυ των εκλογών δημόσια είπα ότι η δική μου εκτίμηση, βασιζόμενη σε διαίσθηση και όχι σε δεδομένα, ήταν ότι οι επόμενες εθνικές εκλογές θα είναι πολύ συντομότερα από την τετραετία με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ και όχι πάντως συνδεδεμένες με το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας- η διαίσθηση μου αυτή άρχισε να μορφοποιείται ακόμη περισσότερο. Πιστεύω ότι δεν είναι προγραμματικές δηλώσεις τετραετίας. Όταν, καθ' οδόν θα έχουμε τη δυνατότητα να μιλήσουμε αναλυτικότερα, θα μπορέσω και να σας το τεκμηριώσω.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Πολιτικής Άνοιξης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υφυπουργός Προεδρίας κ. Βενιζέλος, έχει το λόγο.

Θα μιλήσετε, χωρίς να σας προσδιορίσω το χρόνο, κύριε Υπουργέ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υφυπ. Προεδρίας της Κυβέρνησης): Προσδιορίστε μου 10 λεπτά και υπόσχομαι να μην τα εξαντλήσω. Θα ακολουθήσει, άλλωστε, ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Τσοχατζόπουλος, ο οποίος θα δώσει απαντήσεις σε ευρύ φάσμα θεμάτων. Γι' αυτό, θα εκμεταλλευτώ πολύ μικρό μέρος του λόγου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στην αμήχανη, είναι αλήθεια, αγόρευσή του, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Συνέδεσε -και σωστά- το ζήτημα των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του Τύπου με τη λειτουργία της Δημοκρατίας, με τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δεν απέφυγε, όμως, να επαναλάβει το γνωστό μοτίβο της προεκλογικής εκστρατείας της Νέας Δημοκρατίας, σύμφωνα με το οποίο η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη έπεσε θύμα άνομων οικονομικοεκδοτικών συμφερόντων.

Ποια είναι, όμως, η κατάσταση, που καταγράφεται σήμερα στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ποιο είναι το πλαίσιο, μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Κυβέρνησή μας;

Το πλαίσιο, μέσα στο οποίο θα κινηθεί η πολιτική της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, προσδιορίζεται από το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Από τις δύο αυτές θεμελιώδεις διατάξεις αναδεικνύονται τρεις αρχές: Η πολυφωνία, η πλήρης ενημέρωση και η αισθητική ποιότητα των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών. Αυτές τις τρεις αρχές η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να τις διασφαλίσει με κάθε δυνατό και θεμιτό τρόπο.

Παραλαμβάνουμε, όμως, μία κατάσταση, που θα μπορούσε να θεωρηθεί χαοτική, αλλά θα χρησιμοποιήσω έναν πιο επιεική όρο: μία κατάσταση πλήρους απορύθμισης στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Το περιβόητο θεσμικό έργο της Κυβέρνησης Τζαννετάκη του 1989 άφησε μέσα στα κατάλοιπά του και τον Ν.1866/89, με τον οποίο ιδρύθηκε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Το όργανο αυτό στη συνέχεια διευρύνθηκε, με μία σειρά υπουργικών αποφάσεων και κατάληξε να είναι ένα όργανο δυσκίνητο, δυσλειτουργικό, αναξιόπιστο. Ένα όργανο που φάνηκε ανίκανο να αντιμετωπίσει την κατάσταση στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Οι διαδικασίες για τη χορήγηση των ραδιοφωνικών αδειών έμειναν όλες εκκρεμείς, με αποτέλεσμα να ασκείται ένας έμμεσος και απαράδεκτος εκβιασμός σε όλους τους μη κρατικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, που λειτουργούν στη Χώρα.

Οι διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας για τηλεοπτικό σταθμό εθνικής ή τοπικής εμβέλειας κατέληξαν σε μια αδικαιολόγητη και προκλητική αντίφαση, γιατί άλλες από τις θετικές γνώμες του Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης έγιναν δεκτές και οδήγησαν στη χορήγηση άδειας, ενώ άλλες έμειναν ουσιαστικά ανεκτέλεστες με

αποτέλεσμα να κορυφωθεί προεκλογικά η ένταση στο χώρο της μη κρατικής ραδιοτηλεόρασης. Και τέλος, στο πολύ ευαίσθητο πεδίο των προεκλογικών ρυθμίσεων, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, ευνουχίστηκε. Δεν μπόρεσε να ασκήσει καμιά αρμοδιότητα και ζήσαμε όλοι -και προεκλογικά- την εικόνα μιας κρατικής τηλεόρασης που λειτουργούσε ως φερέφωνο της απερχόμενης κυβέρνησης. Μιας κρατικής τηλεόρασης που ήταν ουσιαστικά απύσχα από το τηλεοπτικό τοπίο, γιατί κανείς τηλεθεατής δεν είχε τόσο έντονες μαζοχιστικές τάσεις, ώστε να επιλέγει την κρατική τηλεόραση για την ενημέρωσή του.

Άρα, βασικός στόχος της Κυβέρνησης είναι να περάσουμε από αυτήν τη κατάσταση της πλήρους απορύθμισης σε μια κατάσταση, ει δυνατόν, αυτορρυθμισής μέσα από συμφωνημένες λύσεις. Λύσεις οι οποίες θα βρίσκουν σύμφωνους όλους τους παράγοντες που ενεργοποιούνται στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Και μεταξύ των παραγόντων αυτών συγκαταλέγω ως πρώτο και βασικό παράγοντα τον ίδιο τον τηλεθεατή, τον ίδιο τον ακροατή που πρέπει να νιώθει ότι γίνεται αντικείμενο σεβασμού από τους διάφορους εργαζόμενους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, απ' όλο το σύστημα της έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης.

Βέβαια το μείζον ίσως ερώτημα που τίθεται σε σχέση με τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης είναι η τύχη και η αποστολή της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης.

Πρέπει να σας πω κάτι που είναι αυτονόητο. Στη σημερινή κατάσταση, στο σημερινό τοπίο των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης, με τέτοιο πλουραλισμό και τέτοια ποικιλία στα μη κρατικά μέσα θα ήταν αφελές και μάταιο για την Κυβέρνηση να επιδιώξει το γνώριμο σε άλλες εποχές και το γνώριμο στην 3ετία 1990-1993 ασφυκτικό πολιτικό εναγκαλισμό και έλεγχο της ΕΡΤ. Αυτό θα καθιστούσε ακόμα περισσότερο αναξιόπιστη την ΕΡΤ, θα μείωνε ακόμα περισσότερο την ακροαματικότητά της και θα την καθιστούσε ένα φερέφωνο χωρίς σημασία και χωρίς καμιά προοπτική.

Στόχος μας είναι η ΕΡΤ να λειτουργήσει μέσα σε ένα θεσμικό κέλυφος που θα διασφαλίζει την ανεξαρτησία της και θα της επιτρέψει να διαδραματίσει τον υποδειγματικό της ρόλο στην ενημέρωση. Η ΕΡΤ δεν χρειάζεται να γίνεται αντιληπτή ως ένα ακόμη τηλεοπτικό κανάλι που λειτουργεί ανταγωνιστικά στο χώρο των ψυχαγωγικών εκπομπών αναζητώντας μάταια την αύξηση της ακροαματικότητάς της. Η ΕΡΤ μπορεί να πείσει για το κύρος της, να αποκτήσει ακροαματικότητα, να γίνει κερδοφόρα και να γίνει ανταγωνιστική από πλευράς ακροαματικότητας μόνο όταν λειτουργήσει υποδειγματικά. Μόνο όταν σέβεται την εθνική νομοθεσία, μόνο όταν σέβεται τη σχετική Οδηγία της ΕΟΚ, μόνο όταν μεριμνά ιδιαίτερα για την αισθητική ποιότητα των εκπομπών της, μόνο όταν σέβεται τον τηλεθεατή, με βασικό κριτήριο τον αριθμό των διαφημίσεων και τον αριθμό των διακοπών των εκπομπών, προκειμένου να μεταδοθούν διαφημίσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Είναι άλλωστε, θυμίζω, ανειλημμένη πολιτική υποχρέωση του ΠΑΣΟΚ και προγραμματική δέσμευση της Κυβέρνησης η πλήρης ραδιοτηλεοπτική κάλυψη των δραστηριοτήτων της Βουλής μέσα από την ΕΡΤ-2. Και βεβαίως είναι ειλημμένη υποχρέωσή της Κυβέρνησης ο ειδικός προσανατολισμός της ΕΡΤ-3 προς τον Απόδημο Ελληνισμό, η μετατροπή της σε κανάλι που θα μεταδίδεται δορυφορικά και θα συνδεθεί με το Κοινοβούλιο του Ελληνισμού.

Η ΕΡΤ-3 άλλωστε μπορεί να συντελέσει, ώστε η Θεσσαλονίκη να αποβάλει την αίσθηση της δευτερότοκης κόρης που έχει στα θέματα ενημέρωσης -είχε καταστεί και η Θεσσαλονίκη υποψήφια έδρα του EURO-NEWS στο παρελθόν, χωρίς αυτό να

επιτευχθεί. Να καταστεί και η Θεσσαλονίκη ένα δεύτερο ισότιμο, ει δυνατόν, κέντρο ενημέρωσης.

Απ' όσα είπα είναι προφανές ότι η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην τροποποίηση του ν. 1866/89, έτσι ώστε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης να καταστεί όργανο ολιγομελές, λειτουργικό, ευέλικτο, φερέγγυο, ένα όργανο που να μπορεί να λειτουργεί πράγματι ως θεματοφύλακας και της δεοντολογίας, αλλά και της πολυμέρειας και της ποιότητας στο χώρο των ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Ο κύριος Πρωθυπουργός, κατά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων, εξήγγειλε ρητά και πανηγυρικά την κατάργηση του Μεταξικού νόμου περί Τύπου. Πρέπει εδώ να διευκρινίσω ενώπιόν σας ότι πράγματι ο Τύπος δεν έχει ανάγκη από ειδικές ποινικές διατάξεις, είτε ουσιαστικές είτε δικονομικές. Και υπό την έννοια αυτή βεβαίως και πρέπει να προχωρήσουμε στη ρητή κατάργηση του Μεταξικού νόμου περί Τύπου, η συντριπτική πλειοψηφία των διατάξεων του οποίου είναι, είτε προκλητικά αντισυνταγματικές είτε απολύτως περιττές στη σημερινή εποχή.

Επιτρέψτε μου τώρα για ένα λεπτό, πέρα από το πεδίο της αρμοδιότητάς μου, να ασχοληθώ με ένα ζήτημα που απασχόλησε και τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στην απάντησή του προς τον Πρωθυπουργό. Πράγματι, το ΠΑΣΟΚ έχει εξαγγείλει την πρόθεσή του να ρυθμίσει σε νέα βάση το ζήτημα της λεγόμενης βασιλικής περιουσίας. Ήδη -το θυμίζω- το ΠΑΣΟΚ, εδώ και 4 περίπου μήνες, έχει δώσει στη δημοσιότητα πλήρες, νομοτεχνικά καταστρωμένο σχέδιο νόμου, με αναλυτική αιτιολογική έκθεση, όπου παρουσιάζεται ενδελεχώς η νομική, πολιτική και ιστορική βάση αυτής μας της επιλογής.

Είναι αλήθεια ότι το ΠΑΣΟΚ αντιμετώπισε το ζήτημα αυτό κατά την πρώτη περίοδο της διακυβέρνησης του Τόπου απ' αυτό, με τις γνωστές διαπραγματεύσεις για τη λεγόμενη βασιλική οικογένεια. Τότε, όμως, δεν είχαμε τις σημερινές προκλήσεις, τη σημερινή προπετή παρέμβαση του έκπτωτου βασιλιά στα πολιτικά πράγματα της Χώρας.

Η μεταπολίτευση το 1974 βρήκε τη βασιλική περιουσία αναγκαστικά απαλλοτριωμένη με βάση το άρθρο 134 του χουντικού συνταγματικού κειμένου του 1973 και το Νομοθετικό Διάταγμα 225/73. Με τις διατάξεις αυτές είχε κηρυχθεί και είχε συντελεστεί η αναγκαστική απαλλοτρίωση.

Στη συνέχεια, η μεταπολίτευση, με την καταστατική συντακτική πράξη της 1.8.74, με βάση την οποία εκδόθηκε το σχετικό νομοθετικό διάταγμα 72/74, εξάρτησε την τύχη της βασιλικής περιουσίας από την έκβαση του δημοψηφίσματος για τη μορφή του πολιτεύματος. Δεν απέδωσε την περιουσία αυτή, ως ιδιωτική περιουσία, στον έκπτωτο βασιλιά και την οικογένειά του. Την έθεσε υπό ειδική κηδεμονία, ακριβώς επειδή γνώριζε το ειδικό νομικό καθεστώς της απαλλοτρίωσης και ανέμενε την έκβαση του δημοψηφίσματος. Το δημοψήφισμα απέβη υπέρ της αβασίλευτης μορφής του πολιτεύματος. Αυτή η απόφαση έχει ενσωματωθεί στο σκληρό πυρήνα των διατάξεων του ισχύοντος Συντάγματος, που δεν υπόκεινται σε αναθεώρηση. Είναι ισχύον δίκαιο. Είναι ισχύων συνταγματικός κανόνας. Άρα αυτή τη στιγμή, εκ του Συντάγματος, η λεγόμενη βασιλική περιουσία εξακολουθεί να είναι αναγκαστικά απαλλοτριωμένη υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Κι αυτό αφορά την ακίνητη και την κινητή περιουσία, η οποία στη μεγάλη της πλειοψηφία έχει διαφύγει στο εξωτερικό, σύμφωνα με το γνωστό αστυνομικό θρίλερ που παίχτηκε στο Τατόι. Αυτό το ζήτημα, μαζί με τα ζητήματα που αφορούν την προσωπική κατάσταση του έκπτωτου βασιλιά και της οικογένειάς του, θα ρυθμιστούν με ειδικό νομοθέτημα.

Θυμίζω τούτο μόνο, ότι υπό το Σύνταγμα του 1952, ο βασιλιάς ήταν Έλληνας ως βασιλιάς και όχι ως πολίτης. Η απώλεια της βασιλικής ιδιότητας, δεν τον μεταφέρει

στην τάξη των Ελλήνων πολιτών κατά τρόπο αυτόματο και αυτονόητο. Όλα αυτά όπως το όνομα, το διαβατήριο, το ειδικό προσωπικό καθεστώς που ρυθμιζόταν με ειδικό νόμο, πρέπει να ρυθμιστούν έστω τώρα, παρ' ό τι αυτή η ρύθμιση έπρεπε να έχει γίνει ήδη από το 1974.

Και μια κουβέντα ακόμα ως προς το ζήτημα της αναθεώρησης του Συντάγματος, που το απηύθυνε ως ερώτημα ο κ. Μητσοτάκης. Εκείνο που προέχει, όπως γνωρίζετε και όπως τόνισε ήδη ο κύριος Υπουργός Προεδρίας, ο κ. Πεπονής, είναι η εφαρμογή και ο σεβασμός του Συντάγματος. Η εξάντληση των μεγάλων ρυθμιστικών περιθωρίων που αφήνει στον κοινό νόμο, που αφήνει στον Κανονισμό της Βουλής, που αφήνει στην κανονιστική ευχέρεια της διοίκησης, το ισχύον Σύνταγμα. Δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί -όταν διαθέτει το ΠΑΣΟΚ μια τέτοια πλειοψηφία- στην προοπτική του χρόνου, το ζήτημα της αναθεώρησης του Συντάγματος. Μόνο που τα μεγάλα κεφάλαια της αναθεώρησης, δεν είναι αυτά που προσδιόρισε ο κύριος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Τα μεγάλα κεφάλαια είναι η μεγαλύτερη και η αποτελεσματικότερη προστασία των ατομικών δικαιωμάτων. Είναι η ρύθμιση της δικαστικής ανεξαρτησίας, η παροχή πρόσθετων εγγυήσεων για την διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών. Και είναι βεβαίως η αναβάθμιση της Βουλής με την ενίσχυση του ρόλου της εκάστοτε αντιπολίτευσης.

Στόχος της Κυβέρνησης είναι η αποκατάσταση της σοβαρότητας και της αξιοπιστίας των θεσμών. Είναι η επανόρθωση του κράτους δικαίου. Και είμαι βέβαιος ότι και οι προγραμματικές δηλώσεις και οι αγορεύσεις των μελών της κυβέρνησης και των Υφυπουργών και οι τοποθετήσεις των μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ δίνουν αυτόν τον τόνο της αξιοπιστίας, της σοβαρότητας και της θεσμικής προοπτικής. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός των Εσωτερικών έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εκλογές σηματοδότησαν μία νέα εποχή και για την ελληνική κοινωνία. Μια εποχή που έχει ήδη αλλάξει εδώ και πολύ καιρό σε ολόκληρη την Ευρώπη, κάτι το οποίο η Νέα Δημοκρατία -η προηγούμενη ελληνική κυβέρνηση- αλλά και ολόκληρη η παράταξη της Δεξιάς στον Τόπο μας, δεν το αντέληφθη. Γι' αυτό άλλωστε επιχείρησε με ξεπερασμένες συνταγές του καταρρέοντος ανά την Ευρώπη νεοφιλελευθερισμού να χειραγωγήσει την ελληνική κοινωνία ελπίζοντας ότι μέσα από αυτό το επικάλυμμα θα έκρυβε τους πραγματικούς ταξικούς σκοπούς της, να υπηρετήσει τους λίγους σε βάρος των πολλών, να εξυπηρετήσει συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα, βάζοντας στο περιθώριο την μεγάλη λαϊκή πλειοψηφία και επιβάλλοντας στα 4/5 του Ελληνικού Λαού την βίαιη προσαρμογή στην σύγχρονη κοινωνία των 2/3, όπου οι πολλοί πληρώνουν και οι λίγοι νέμονται.

Βέβαια ήταν ένα αποτυχημένο επιχείρημα. Κατέληξε στην τιμωρία από τον Ελληνικό Λαό αυτής της επιχείρησης πολιτικής εξαπάτησης που πραγματοποιήθηκε τα τελευταία τρία χρόνια. Δυστυχώς, όμως, πλήρωσε ο Τόπος. Φθάσαμε στα εθνικά θέματα στο όριο της εθνικής ήττας. Διαλύθηκε το παραγωγικό δυναμικό της Χώρας. Επιχειρήθηκε το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου. Καταστράφηκε η κοινωνική συνοχή. Με μία λέξη, ο Λαός έμεινε πίσω, η Ελλάδα έμεινε πίσω και έτσι το αποτέλεσμα στις 10 Οκτώβρη είχε ένα τριπλό μήνυμα. Ήττα ολοκληρωτική του νεοφιλελευθερισμού, των ιδεών και των απόψεών του. Ήττα της Δεξιάς, της συντηρητικής και της νεοσυντηρητικής παράταξης με οποιοδήποτε προσωπείο και αν

αυτή ήθελε εκφρασθεί, γιατί σε τελική ανάλυση είναι η ίδια πολιτική η οποία εκφράζει τα συμφέροντα των ολίγων εις βάρος των συμφερόντων των πολλών. Και δεν είναι θέμα προσώπων, επιλογών ή σχημάτων. Και μια που η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται ενόψει εκλογικών διαδικασιών, εμείς θέλουμε να προτρέξουμε και να πούμε από τώρα στον Ελληνικό Λαό πώς οποιαδήποτε αλλαγή προσώπων δεν αλλάζει την πολιτική σας, που είναι μια πολιτική αντιλαϊκή, μια πολιτική εις βάρος της μεγάλης λαϊκής πλειοψηφίας και προς όφελος συγκεκριμένων οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Και αυτό είναι το μήνυμα στις εκλογές στις 10 Οκτώβρη. Ο Λαός επέλεξε τον άλλο δρόμο. Ο Λαός επέλεξε την άλλη πολιτική. Ο Λαός συμφώνησε και συγκροτήθηκε μία νέα κοινωνική και πολιτικής πλειοψηφία, η οποία στρατεύεται στην πρόταση εθνικής στρατηγικής που κατάστρωσε προεκλογικά το ΠΑΣΟΚ και στηρίζει τις επί μέρους πολιτικές. Που με λιτότητα, σαφήνεια και σιγουριά κατέθεσε προχθές το βράδυ ο Πρωθυπουργός στις προγραμματικές του δηλώσεις ζητώντας την έγκριση του Κοινοβουλίου. Για να οριοθετήσουμε πλέον σε μία νέα βάση την νέα σύγχρονη κοινωνική πορεία της Ελλάδας, των Ελλήνων, του Ελληνισμού. Μια πορεία που έχει ανάγκη σήμερα ο Τόπος περισσότερο από οτιδήποτε άλλο στο παρελθόν και για να βγούμε από την κρίση, την παρακμή και την καθυστέρηση που μας άφησε η Νέα Δημοκρατία, πάνω από όλα όμως για να μπούμε σε μία νέα σύγχρονη, δυναμική τροχιά ανάκαμψης, ξαναζωντανέματος της οικονομίας, ενίσχυσης των δημοκρατικών θεσμών, κινητοποίησης του λαού των πολιτών και των εκπροσώπων τους, έτσι ώστε σε ολόκληρη την ελληνική περιφέρεια οι πολίτες, οι φορείς που τον εκφράζουν, οι παραγωγικές τάξεις να αισθανθούν ότι ξαναμπάνουν στο προσκήνιο των εξελίξεων.

Μία νέα πορεία που θα απαντήσει συγχρόνως στην ανάγκη αποτελεσματικής υπεράσπισης των εθνικών δικαιών και δεύτερον στη δυνατότητα να ξεφύγουμε από την ύφεση, από την παρακμή και να μπούμε επιτέλους σε μια πορεία ανάκαμψης, ανάπτυξης, αναζωογόνησης της ελληνικής οικονομίας και αξιοποίησης των παραγωγικών δυνάμεων. Τρίτο, να αποκατασταθεί το κράτος δικαίου, η κοινωνική δικαιοσύνη και η κοινωνική συνοχή που είναι απαραίτητη για μια συλλογική προσπάθεια του Ελληνικού Λαού που πρέπει να πραγματοποιήσουμε.

Βέβαια, οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης ήταν και σαφείς και συγκεκριμένες. Θα ήθελα τώρα να απαντήσω σε μια προσπάθεια που έγινε από τη μεριά του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που υπεστήριξε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έρχεται να ακολουθήσει την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Νομίζω ότι η ταραχή και η σύγχυση από την έκταση της τρομακτικής εκλογικής ήττας, ίσως δικαιολογεί την προσπάθεια να κατηγορηθεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι δήθεν υλοποιεί την πολιτική που πρόσφατα με τόσο εντυπωσιακό τρόπο καταψηφίστηκε.

Τι σχέση όμως μπορεί να έχει η εθνική στρατηγική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την υπεράσπιση των εθνικών δικαιών με την εθνική ήττα στο θέμα των Σκοπίων, με την υποβάθμιση και περιθωριοποίηση του Κυπριακού, με την περιθωριοποίηση της Ελλάδος στα Βαλκάνια, με την αδυναμία της Νέας Δημοκρατίας να επιλύσει και να προωθήσει προς τη σωστή κατεύθυνση οποιοδήποτε εθνικό θέμα; Είναι ριζικά αντίθετες αυτές οι πολιτικές απέναντι στη λογική του συμβιβασμού και της διατήρησης διεθνών ισορροπιών, που ήταν ο βασικός κατευθυντήριος άξονας της ηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας ανεξάρτητα από πρόσωπα. Εμείς σε αυτή τη λογική αντιπαραθέτουμε την ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική η οποία στηρίζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδος και διατυπώνει σαφέστατα προς πάσα κατεύθυνση και ιδιαίτερα προς τον ευρωπαϊκό χώρο ότι η Ελλάδα έχει σαφή, ολοκληρωμένη θέση. Είμαστε αποφασισμένοι στη βάση μιας ειρηνικής πορείας, ως ώριμη και υπεύθυνη δύναμη να είμαστε συντελεστής ειρήνης, ασφάλειας και

συνεργασίας, Οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής στα Βαλκάνια. Θα αξιολογήσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματά μας εξασφαλίζοντας πρώτα απ' όλα την ειρήνη στην περιοχή. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα εγγυηθούμε την αντιστροφή των αρνητικών δεδομένων και τον εγκλωβισμό των εθνικών θεμάτων στον οποίο μας οδήγησε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Ήταν ένας εγκλωβισμός που είχε ένα πλαστό δίλημμα: Ή αναγνώριση ως Σλαβομακεδονία ή de facto αναγνώριση με την ονομασία "Μακεδονία" με τις καθυστερήσεις που επιχειρούνται από πολλές πλευρές. Δεν έχουμε λοιπόν καμία σχέση με την ΝΔ στη πολιτική μας στα εθνικά θέματα, αλλά ούτε και στην οικονομική πολιτική. Η πρότασή μας αντί της ύφεσης, της στασιμότητας, των ελλειμμάτων, της υψηλής ανεργίας, του ξεπουλήματος του εθνικού πλούτου και της μονόπλευρης λιτότητας της ΝΔ, είναι ανάκαμψη, αναζωογόνηση, επέκταση της ελληνικής οικονομίας, αξιοποίηση των επενδύσεων και παραγωγική δραστηριότητα όλων των δυνάμεων. Και μέσα από τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης θα έχουμε αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού και την ανακατανομή του παραγωγικού πλούτου που θα διασφαλίσει την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη παράλληλα σε μια πορεία.

Τρίτον, τι σχέση έχει η διάλυση και το ξεπούλημα και η καταστροφή της κοινωνικής πολιτικής που πραγματοποίησε η Νέα Δημοκρατία τα τελευταία τέσσερα χρόνια με την ολοκληρωμένη πρόταση κοινωνικής πολιτικής του ΠΑΣΟΚ, για υγεία, για παιδεία, για εκπαίδευση και κατάρτιση. Τελικά να ρωτήσω - ανεξάρτητα από τις διαφορές σε όλους αυτούς τους τομείς, πάνω απ' όλα τι σχέση έχει η πολιτική του ΠΑΣΟΚ, για αποκέντρωση, ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών, αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αξιοποίηση της περιφερειακής συγκρότησης της ελληνικής κοινωνίας, ενίσχυση της αναπτυξιακής δυνατότητας σε τοπικό περιφερειακό επίπεδο με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες, αξιοποιώντας συνολικά το παραγωγικό δυναμικό για τους πολίτες, με το συγκεντρωτισμό, αυτοκρατορικού και αναχρονιστικού περιεχομένου, που μια σειρά από επίλεκτα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, επέβαλαν τελικά στο τομέα της αποκέντρωσης, στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προωθώντας αποκλειστικά, την εξουσία σε κεντρικό επίπεδο στα χέρια των ολίγων. Διότι μόνο έτσι μπορούσατε να διαχειριστείτε μια αντιλαϊκή πολιτική, μια πολιτική εις βάρος του Λαού, η οποία βέβαια για να μπορέσει να περάσει, χρειάζεται να περάσει μόνο από ορισμένα σημεία κορυφής. Και φοβάται τη μαζική συμμετοχή της λαϊκής βάσης, των πολιτών, τη δημοκρατική εκπροσώπηση. Φοβάται τις οργανωμένες παρεμβάσεις κοινωνικών συνόλων. Δεν μπορεί να σταθεί σε ένα δημοκρατικό διάλογο και σε μια ειλικρινή συνεργασία των παραγωγικών δυνάμεων, των παραγωγικών τάξεων, των ελληνικών κοινωνικών φορέων με μια λέξη.

Να λοιπόν η νέα εποχή που ξεκίνησε από τις 11 Οκτωβρίου και που αποτελεί, όπως δήλωσε ο Ανδρέας Παπανδρέου, μια νέα κοινωνική πορεία στην οποία απαιτείται εθνική συστράτευση όλων. Αλλά με συγκεκριμένο σχέδιο, με προτεραιότητες και ιεραρχήσεις, για να οδηγήσουμε τη χώρα σε τακτό χρονικό διάστημα και σε έξοδο από τη σημερινή κρίση, πάνω από όλα όμως σε μια μονιμότερη ανοδική πορεία ανόρθωσης και πορείας πραγματικής σύγκλισης με το ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η μεγάλη τομή που δεσμεύεται η Κυβέρνηση να πραγματοποιήσει με την εκλογή της δευτεροβάθμιας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης τον Οκτώβριο του 1994 μαζί με τις εκλογές για τους δήμους και τις κοινότητες είναι μια ιστορικής σημασίας και εμβέλειας τομή.

Πάνω από εκατό χρόνια συζητάμε στην Ελλάδα τη δυνατότητα περιφερειακής συγκρότησης της ελληνικής κοινωνίας. Ήρθε η ώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, να γίνει πραγματικότητα αυτή η ιστορική ανάγκη.

Δεν είναι απλά θέμα εκλογικής διαδικασίας τον Οκτώβριο του 1994. Υπάρχει δέσμευση. Μεθαύριο στο συνέδριο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, είμαι έτοιμος να καταθέσω ολοκληρωμένη πρόταση νόμου, βάσει της οποίας θα λειτουργήσει ολοκληρωτικά σε αποκεντρωμένη βάση με πλήρεις αρμοδιότητες και εξουσίες η Δευτεροβάθμια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Μέσα από το διάλογο αυτό με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων θα οριστικοποιηθεί το σχέδιο εφαρμογής της Δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Με το νόμο που ψηφίστηκε τι θα κάνετε;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών): Ο νόμος, αγαπητέ συνάδελφε, όπως γνωρίζετε, είναι νόμος επίσης του ΠΑΣΟΚ, ο 1622 ...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι για εκείνον, για τον νόμο της Οικουμενικής μίλησα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών): ... και εν συνεχεία επικυρώθηκε για μια ακόμη φορά στο σύνολό του με την ψήφιση από τη Βουλή επί οικουμενικής κυβέρνησης, το 1989.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Άλλο αυτό, δεν έχει καμία σχέση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών): Είχε ένα μεγάλο μειονέκτημα. Παρέπεμπε σε προεδρικά διατάγματα. Και επειδή υπάρχει πάντοτε αμφιβολία, αν κάποτε αυτά τα προεδρικά διατάγματα θα βγουν, γι' αυτό εμείς προχωρούμε σε μια υπέρβαση ξεκαθαρίζοντας τα πράγματα. Θα φέρουμε μετά στο Συνέδριο Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων ολοκληρωμένη πρόταση λειτουργίας του θεσμού της Δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης με όλες τις αρμοδιότητες. Συγκεκριμένες, σαφείς, καθαρές, -να μην υπάρχει καμία αμφιβολία- ώστε να λειτουργήσει πραγματικά μετά τις εκλογές, τον Οκτώβριο του 1994, πλήρως και ουσιαστικά η αποκεντρωμένη Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση. Αυτό είναι το μήνυμα, αυτή είναι η επιλογή μας, αυτή είναι η δέσμευσή μας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Βέβαια, αγαπητοί συνάδελφοι, ελπίζω να συμφωνήσετε μαζί μου, ότι το αντικείμενό μας εδώ, δεν μπορεί να είναι, στο πλαίσιο των προγραμματικών δηλώσεων, οι επιμέρους εξειδικεύσεις και ρυθμίσεις. Εκείνο, όμως, το οποίο καλούμαστε να συμφωνήσουμε, είναι, αν και σε ποιο βαθμό είμαστε διατεθειμένοι, ως πολιτικοί φορείς, ως Κόμματα, δημοκρατικοί θεσμοί της κοινωνίας, να στηρίξουμε την πραγματοποίηση αυτού του θεσμού. Διότι η λειτουργία του η ολοκληρωμένη, η πλήρης, δεν σημαίνει απλά και μόνο ενίσχυση της αποκέντρωσης. Δεν σημαίνει απλά και μόνο κατοχύρωση της Δημοκρατίας. Σημαίνει πάνω απ' όλα ένα διαφορετικό τρόπο πολιτικής δράσης και παρέμβασης για όλους μας, απέναντι στα προβλήματα της κοινωνίας. Γιατί σημαίνει ότι πλέον στο επίπεδο του Νομού καταργούνται οι εκπρόσωποι της κρατικής εξουσίας. Σημαίνει ότι υπάρχουν εκλεγμένοι εκπρόσωποι του Λαού, που αναλαμβάνουν τις ευθύνες διαχείρισης όλων των θεμάτων τοπικής, λαϊκής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής εξουσίας και ότι, βέβαια, διασφαλίζονται οι πόροι. Όχι μόνο οι αρμοδιότητες, όχι μόνο η αποκέντρωση εξουσίας, αλλά οι οικονομικοί πόροι, που είναι ανάγκη -και γι' αυτό ακριβώς θα υπάρξει ειδικό νομοσχέδιο- ξεπερνώντας την αυτοτέλεια που κατοχυρώσαμε με τον 1828 στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, όσον αφορά τα έσοδα, ανεξάρτητα της επίθεσης την οποία δέχθηκε τα τελευταία τρία χρόνια η Τοπική Αυτοδιοίκηση από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Είναι τρομακτικό αυτό που βρήκα -επιτρέψτε μου μια μικρή παρένθεση- στο Υπουργείο Εσωτερικών. Γνωρίζετε ότι αυτή τη στιγμή 200 δισ. δραχμές διεκδικούν οι Δήμοι και οι Κοινοότητες τα τελευταία 3 χρόνια, απέναντι στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για απαράδεκτες αντισυνταγματικές και παράνομες παρακρατήσεις πόρων, που ο 1828 είχε προβλέψει

αποκλειστικά για τους ΟΤΑ; Στο όνομα κάποιων αυθαίρετων επιλογών, κάποιων αυθαίρετων υπουργικών αποφάσεων, κατακρατούντο οι πόροι, που βάσει του νόμου είχαν εκχωρηθεί αποκλειστικά χωρίς κανένα δικαίωμα, βάσει του Συντάγματος, βέβαια. Αλλά δυστυχώς δεν μας συνήθισε η Νέα Δημοκρατία σε λειτουργίες που να σέβονται ούτε το Σύνταγμα, ούτε τον νόμο, έστω και αν μιλάμε για ένα δημοκρατικό θεσμό, όπως είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γι' αυτό άλλωστε και πλήρωσε η Νέα Δημοκρατία, γι' αυτό και τιμώρησε ο Ελληνικός Λαός αυτή τη συμπεριφορά. Αυτό, όμως, που έχει σημασία, είναι να βρούμε πράγματι από τώρα, ξεκάθαρα, με ποιο τρόπο η οικονομική επάρκεια στο επίπεδο της Δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα διασφαλισθεί, χωρίς να εξαρτάται ούτε από τις επιλογές του οποιουδήποτε Υπουργού Οικονομικών, ούτε από την ελεημοσύνη του οποιουδήποτε άλλου κυβερνητικού στελέχους, ως αυτοτελείς πόροι που τόσο σε επίπεδο Νομού, μέσα από τα νομαρχιακά ταμεία, όσο όμως και σε επίπεδο περιφέρειας, μέσα από τα περιφερειακά ταμεία, τα οποία θα έχουν την ευθύνη, όχι μόνο για τον προγραμματισμό και τη σχεδιασμένη ανάπτυξη σε επίπεδο περιφέρειας. Εκεί, λοιπόν, που συναντάται ο εθνικός προγραμματισμός, αλλά και ο προγραμματισμός της τοπικής και της περιφερειακής ανάπτυξης, να υπάρχουν επαρκείς πόροι, μέσα από αντίστοιχα ταμεία, που θα δεσμεύουν από την αρχή τους αντίστοιχους πόρους, ώστε να τους διαχειρίζεται το περιφερειακό συμβούλιο, να τους διαχειρίζεται ο αναβαθμισμένος κρατικός εκπρόσωπος στην περιφέρεια, ο Γενικός Γραμματέας της περιφέρειας, μια που πέραν των προγραμματικών, συντονιστικών αρμοδιοτήτων του παρελθόντος, θα ενισχυθεί και με νέες αποκεντρωμένες αρμοδιότητες του κεντρικού κράτους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ: Δεν θα εκλέγεται αυτός.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών): Ως κρατικός εκπρόσωπος της κεντρικής εξουσίας, που πλέον σταματάει στο επίπεδο της περιφέρειας, αλλά με τη δυνατότητα να παντρέψουμε τις ανάγκες του πολίτη με τις αποκεντρωμένες νέες εξουσίες του κράτους, ώστε να μη χρειάζεται πλέον ο πολίτης να πάει στην Αθήνα, ή στη Θεσσαλονίκη, αλλά να έλθει το κράτος με αυτές τις εξουσίες, που πρέπει να διατηρήσει στην επόμενη περίοδο διαμόρφωσης του θεσμού, στο επίπεδο περιφέρειας, ώστε να έχουμε την αποτελεσματικότερη, δημοκρατικότερη, αλλά και οικονομικότερη λειτουργία συνολικά αυτού του νέου συστήματος αποκεντρωμένης συμμετοχικής πολιτείας, που πιστεύουμε πως αποτελεί τη σύγχρονη απάντηση της ελληνικής κοινωνίας στην κρίση, την παρακμή και την καθυστέρηση που μας οδήγησε ο συγκεντρωτισμός, ο αναχρονισμός της νεοφιλελεύθερης πολιτικής.

Είναι βέβαιο ότι η θεσμική κατοχύρωση μιας λειτουργίας αυτής της μορφής, χρειάζεται ενίσχυση στρατηγικά αλλά και πολιτικά. Χρειάζεται την πλήρη στήριξη από την Πολιτεία, από την Κυβέρνηση, αλλά και απ' όλους τους δημοκρατικούς πολιτικούς φορείς. Και γι' αυτό είναι πράγματι μια πορεία που κρινόμαστε και θα κριθούμε όλοι.

Το 12μηνο μέχρι τον Οκτώβριο του 1994, που θα κριθούμε μέσα από μία σειρά μαζικές διαδικασίες στο επίπεδο του νομού, στο επίπεδο της περιφέρειας, στο επίπεδο συνεδρίων μαζικών φορέων να ξεκαθαρίσουμε την θέση μας πάνω σ' αυτόν τον θεσμό, απευθύνω κάλεσμα σ' όλους τους πολιτικούς φορείς να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ.)

Να στηρίζουν τη συλλογική προσπάθεια ολοκληρωμένης δημοκρατικής δομής της ελληνικής κοινωνίας και επιπλέον να στηρίξουμε και με άλλους τρόπους αυτούς τους

νέους θεσμούς στο νομό και στην περιφέρεια που σκοπεύουμε όλοι μαζί να προωθήσουμε. Και αυτή η νέα μορφή στήριξης περνάει πολύ συγκεκριμένα από την εμπιστοσύνη την οποία πρέπει να δώσουμε στους ανθρώπους, οι οποίοι θα κληθούν να βοηθήσουν στο στέριωμα αυτού του νέου θεσμού.

Και τούτο έχει μεγάλη σημασία διότι, όπως ξέρετε, η περιφερειακή συγκρότηση της ελληνικής κοινωνίας δεν είναι μόνο θέμα δημοκρατίας, είναι πάνω απ' όλα θέμα αποτελεσματικής συμμετοχής στη συλλογική αναπτυξιακή προσπάθεια του Τόπου. Είναι πάνω απ' όλα θέμα ορθολογικής και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων του πακέτου Ντελέρ, της περιφερειακής ανάπτυξης και των περιφερειακών και τοπικών δυνατοτήτων ανάπτυξης για τις οποίες υπάρχει λύση. Άρα χρειάζεται οι εκπρόσωποι των κομμάτων, οι οποίοι θα λειτουργήσουν σ' όλα αυτά τα θεσμικά επίπεδα του νέου θεσμού είτε στο νομό, είτε στη περιφέρεια, να στηρίζουν τη παρουσία του νέου θεσμού, να στηρίζουν την ικανότητα παρέμβασής του, είτε όσον αφορά τη διεκδίκηση των πόρων είτε όσον αφορά την έγκριση των περιφερειακών και νομαρχιακών προγραμμάτων. Διότι βέβαια η Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να παραμείνει απλά και μόνο στο παραδοσιακό, που κατοχυρώσαμε από το 1988, ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, (ΕΑΠΤΑ) το οποίο τότε ξεκίνησε φιλόδοξα με 65 δισ. δραχμές. Δυστυχώς στο δρόμο εγκαταλείφθηκε και αυτή τη στιγμή είναι κάπου στον αέρα.

Επίσης, υπάρχει μία τεράστια ευθύνη στους δήμους και στις κοινότητες, αλλά και στα περιφερειακά συμβούλια να προχωρήσουν το γρηγορότερο δυνατόν στην εξειδίκευση των συγκεκριμένων μέτρων, που στο πλαίσιο του προγράμματος και του πακέτου Ντελέρ 2 έχουμε τη δυνατότητα να προωθήσουμε. Και εδώ πράγματι χρειάζεται μεγαλύτερη δυνατή συνεργασία και η κοινή προσπάθεια. Δεν είναι τόπος κομματικής αντιδικίας. Για να έχουμε άμεσο και ουσιαστικό αποτέλεσμα, για να μπορέσουμε στην 7ετία που έχουμε μπροστά μας να αξιοποιήσουμε με τον ορθολογικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο τους πόρους που προσφέρει αυτή τη στιγμή το πακέτο Ντελέρ 2, η ελληνική περιφέρεια και η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να βρουν και να ενισχυθούν στην προσπάθειά τους να έχουν ένα ειδικό βάρος. Σε τελική ανάλυση η ποιότητα ζωής, το περιβάλλον, τα τοπικά προβλήματα ανάπτυξης, οι όροι κίνησης-ζωής και δράσης του πολίτη, της νέας και του νέου, της γυναίκας και του άνδρα σ' ολόκληρη την ελληνική περιφέρεια, την ξεχασμένη ελληνική περιφέρεια, που έχει το δικαίωμα επιτέλους ξανά να μπει στο προσκήνιο των προοπτικών αυτού του Λαού και αυτού του Τόπου.

Η επίλυση αυτών των προβλημάτων περνά μέσα από την αναβάθμιση, την οικονομική ενίσχυση, αλλά και τις νέες δυνατότητες των αποκεντρωμένων δημοκρατικών θεσμών που δεσμεύεται η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με αυτές τις προγραμματικές δηλώσεις να προωθήσει. Έτσι μόνο θα μπορέσουμε να ξαναδούμε δυνατότητες να έχουμε καθαρές λίμνες, να έχουμε καθαρά ποτάμια, να έχουμε καθαρές θάλασσες. Έτσι μόνο θα ξαναβρούμε τη δυνατότητα να υπάρξει αντιμετώπιση των προβλημάτων του περιβάλλοντος τόσο στην επαρχία, τόσο στην περιφέρεια, όσο όμως και στα μεγάλα αστικά κέντρα ακόμα και στην Αθήνα και στο Λεκανοπέδιο, κάτω από αυτές τις τρομακτικές συνθήκες ζωής που τα τελευταία 3 χρόνια χειροτέρεψαν τρομακτικά και το βλέπει πλέον με το γυμνό μάτι ο Έλληνας πολίτης.

Δεν χρειάζονται ούτε στατιστικά στοιχεία, ούτε αριθμοί για να καταλάβει, ότι με τις τρομακτικά λανθασμένες επιλογές στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του περιβάλλοντος που έκανε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δεν υπάρχουν πλέον όχι ικανοποιητικοί, αλλά ανεκτοί όροι ζωής και κίνησης των πολιτών στα μεγάλα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα στο λεκανοπέδιο της Αττικής χωρίς, να σημαίνει ότι και

στη Θεσσαλονίκη είναι καλύτερες οι συνθήκες. Άρα, δεν είναι δυνατόν -και γι' αυτό άλλωστε κατανήφισε ο Ελληνικός Λαός την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας- να περιμένουμε από τα Υπουργεία να λύσουν αυτά τα τοπικής εμβέλειας και σημασίας προβλήματα των 80 δήμων στο λεκανοπέδιο ή των 20 δήμων στην ευρύτερη μείζονα περιοχή της Θεσσαλονίκης ή σε οποιοσδήποτε άλλες περιοχές. Μόνο η ουσιαστική αποκέντρωση εξουσιών, αρμοδιοτήτων στα περιφερειακά όργανα, στα περιφερειακά συμβούλια και στα εκλεγμένα όργανα δευτεροβάθμιας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και στο λεκανοπέδιο, θα δώσει την απάντηση στα προβλήματα που βασανίζουν τους πολίτες σήμερα.

Και η λύση, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μέσα από την προσπάθεια να στηρίξουμε αυτές τις θεσμικές επιλογές, να στηρίξουμε αυτή την πολιτική κατεύθυνση, αυτό το σχεδιασμό, αυτές τις προτεραιότητες. Ο Ελληνικός Λαός έχει κάνει την επιλογή του. Το 47%, σταθερή πλειοψηφία 4ετίας, εγγυάται τη στήριξη αυτής της πολιτικής. Καλούμαστε ως κόμματα, δημοκρατικοί θεσμοί αυτής της κοινωνίας να πράξουμε το δικό μας. Αν βέβαια, κάποιος έχει άλλη πολιτική, να την καταθέσει. Δικαίωμά του είναι να πει ότι έχει άλλη πολιτική.

Από εκεί και πέρα, νομίζω -και απευθύνομαι σ' όλους τους συναδέλφους και σε όλες τις Πτέρυγες- θα κριθούμε από την ικανότητά μας να πάρουμε σαφή, ξεκάθαρη θέση. Ώρα για μισόλογα, δεν υπάρχει. Ο χρόνος τρέχει, οι ανάγκες επείγουν, οι περιστάσεις επιβάλλουν δημοκρατική κινητοποίηση, εθνική συστράτευση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, συλλογική προσπάθεια, για να πετύχουμε, και ο Ελληνικός Λαός είναι βέβαιο ότι θα πετύχει. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, κύριοι Βουλευτές, ότι ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας με την από 25-10-93 επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής ορίζει ως αναπληρωτές Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους του κόμματός του κατά σειράν τον κ. Στέφανο Μάνο και την κυρία Άννα Ψαρούδα Μπενάκη.

Ο κ. Πετσάλνικος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κρίνονται οι Προγραμματικές Δηλώσεις της Κυβέρνησης, αλλά ταυτόχρονα κρίνεται και η Αντιπολίτευση αυτές τις μέρες. Και πράγματι, όπως διαπιστώσαμε όλοι μας από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, η μόνη αιτίαση που βρέθηκε να κάνουν είναι ότι είναι δήθεν γενικόλογες ή αφηρημένες οι Προγραμματικές Δηλώσεις. Οι Προγραμματικές Δηλώσεις έχουν συγκεκριμένο πλαίσιο, συγκεκριμένους στόχους και είναι αρκούντως εξειδικευμένες και εξειδικεύονται περισσότερο με τις τοποθετήσεις των αρμόδιων Υπουργών.

Αλλά η Αντιπολίτευση -δεν σας κρύβω ότι παρακολούθησα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις σχεδόν όλων των ομιλητών και από την Αντιπολίτευση- δυστυχώς, μας απογοήτευσε. Φαίνεται ότι δεν έχετε αντιληφθεί, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, σχεδόν τίποτα από τα όσα συνέβησαν και δεν έχετε αντιληφθεί και το μήνυμα που έδωσε ο Ελληνικός Λαός πριν από 15 μέρες στις τελευταίες εκλογές.

Οι τοποθετήσεις σας, θα έλεγα ο πολιτικός σας λόγος, ενώ θα έπρεπε να είναι εντελώς διαφορετικός, είναι ένας λόγος απηρχαιωμένος, εμπαθής, αλαζονικός. Ξανακούσαμε για "γαλάζια" και "πράσινα" καφενεία δια στόματος του κ.

Μητσοτάκη. "Τα γαλάζια και πράσινα καφενεία"! Το εφεύρημα της 10ετίας του 1980 της Νέας Δημοκρατίας επανέρχεται εν έτει 1993. Ταυτόχρονα, βέβαια, μέσα σ' όλα αυτά κάπου - κάπου εν τη ρύμη του λόγου και πολύ σημαντικές, σοβαρές ομολογίες.

Δεν σας κρύβω ότι με εξέπληξε όχι ως Βουλευτή, αλλά ως πολίτη αυτής της Χώρας, αυτό που άκουσα από τον κ. Μητσοτάκη σ' ό,τι αφορά την ΑΓΕΤ. Διαβάζω από τα

Πρακτικά: "Ειδικά για την ΑΓΕΤ" -λέει ο κ. Μητσοτάκης-" κύριε Παπανδρέου, θα ήθελα να μου διευκρινίσετε τι σημαίνει η γραφώδης φράση ότι οι θέσεις του ΠΑΣΟΚ είναι γνωστές. Θα πληρώσετε στους χρεοκοπημένους Ιταλούς τα χρήματα που έδωσαν; Αν το κάνετε, θα σας ευγνωμονούν αιωνίως".

Μα είναι δυνατή τέτοια ομολογία; Είναι όντως μια ομολογία τεράστιων διαστάσεων. Ο κ. Ανδριανόπουλος μας μίλαγε χθές το βράδυ εδώ για τις κρατικές επιχειρήσεις, ότι δεν είναι κερδοφόρες και για το ότι πολύ καλά έκανε η Νέα Δημοκρατία και προχωρούσε σε αυτό το ξεπούλημα. Μα ο ίδιος ο ακόμη Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας -και εδώ θα κάνω μια παρένθεση διαφωνώντας με κάποιον συνάδελφο που είπε ότι ακούσαμε το κύκνειο άσμα του κ. Μητσοτάκη, τροπάριο κανοναρχίας προς τους υποψήφιους δελφίνους ήταν η ομιλία του κ. Μητσοτάκη- ομολογεί ότι την μεγαλύτερη όχι απλά ελληνική αλλά ευρωπαϊκή επιχείρηση τσιμέντων την ξεπούλησαν σε χρεοκοπημένους Ιταλούς. Ο Ελληνικός Λαός σαφώς έχει καταλογίσει τις πολιτικές ευθύνες και περιμένει τις εξελίξεις με βάση αυτή την πάρα πολύ σοβαρή ομολογία.

Δυστυχώς λοιπόν από την πλευρά της Αντιπολίτευσης δεν υπήρξε λόγος επιπέδου. Και δεν έχετε αντιληφθεί -έχω την αίσθηση- γιατί ο Ελληνικός Λαός κατεπήφισε με αυτό το συντριπτικό ποσοστό τα πεπραγμένα σας. Τέλειωσαν 4 πέτρινα χρόνια πριν από 15 ημέρες. Σε κανέναν από τους τομείς δυστυχώς δεν μπορεί να ανακαλύψει κανείς θετικό έργο και φοβάμαι ότι η Ν. Δ. ξεκινά λάθος και ως Αντιπολίτευση για μια ακόμα φορά. Με παλλικαρισμούς του τύπου "ένα πρώτο μάθημα θα πάρετε στις επερχόμενες ευρωεκλογές" είναι κάθε άλλο παρά καλό ξεκίνημα.

Ο Ελληνικός Λαός απαιτεί σοβαρότητα, υπευθυνότητα, χρειάζεται συγκεκριμένο πρόγραμμα, δεν αναμένει μαγικές λύσεις, χρειάζεται διαφάνεια, αξιοκρατία. Και μια που μιλάμε για αξιοκρατία, άκουσα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας να προκαλούν μετά την ομιλία ή κατά την διάρκεια της ομιλίας του Υπουργού Προεδρίας του κ. Πεπονή να κατατεθούν στοιχεία για τις προσλήψεις που εγένοντο προεκλογικά. Δεν τα γνωρίζετε; Θέλετε να σας πω πολύ συγκεκριμένα ότι την Παρασκευή το μεσημέρι προ των εκλογών προσλαμβάνονταν και ορκίζονταν δασοφύλακες για παράδειγμα στο νομό Καστοριάς -αυτό την Παρασκευή το μεσημέρι- όπως και σε άλλες περιοχές; Δεν γνωρίζετε ότι σε αυτήν την απaráδεκτη προσπάθεια εκμαυλισμού της νέας γενιάς έστελναν οι Υπουργοί σας, οι Βουλευτές σας, οι πολιτευτές σας, οι υποψήφιοι, οι νομάρχες, δεκάδες και εκατοντάδες παιδιά να φέρνουν πιστοποιητικά από την Στρατολογία γιατί δήθεν θα τους διόριζαν αγροφύλακες; Και, όπως έλεγα προεκλογικά, με αυτήν την φόρα που είχαν πάρει υπήρχε ο κίνδυνος σε λίγο να κυκλοφορούν μόνο αγροφύλακες σε νομούς όπως ο νομός Καστοριάς. Είναι γνωστά αυτά.

Δεν αντιληφθήκατε επίσης ότι η πολιτική σας ιδιαίτερα στις παραμεθόριες περιοχές, την ραχοκοκαλιά της πατρίδας μας, τις είχε οδηγήσει όχι απλά σε υπανάπτυξη, αλλά σε μια πρωτοφανή υποβάθμιση σε όλους τους τομείς; Ανεργία, φτώχεια, παντελής έλλειψη επενδύσεων. Ακούγαμε πριν από το 1990 ότι θα έρεαν ποταμοί επενδύσεων και από κεφάλαια του εξωτερικού. Αντί για αυτό στις παραμεθόριες περιοχές -και όχι μόνο εκεί- είδαμε να ρέουν ποταμοί λαθρομεταναστών Αλβανών που ανέτρεψαν την αγορά εργασίας και δημιούργησαν ένα πρωτοφανές κλίμα ανασφάλειας που εξακολουθεί και σήμερα και είμαι βέβαιος ότι οι αρμόδιοι Υπουργοί θα προχωρήσουν γρήγορα στην λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Ο κ. Μητσοτάκης μας έδινε και συμβουλές εδώ, τώρα, πριν από μια ημέρα για το τι πρέπει να κάνουμε με τους λαθρομετανάστες. Να μην τους νομιμοποιήσουμε, λέει, όλους. Καταρχήν θα έπρεπε να απολογηθεί η Νέα Δημοκρατία και ο κ. Μητσοτάκης για τους 400.000 λαθρομεταναστών που εισήλθαν στην Ελλάδα μόνο από την πλευρά

της Αλβανίας. Ξέρετε τι σημαίνει ανασφάλεια στις παραμεθόριες περιοχές; Να μην αισθάνεται ασφαλής ο πολίτης στο σπίτι του, στο χωράφι του, στο χωριό του;

Και βέβαια αυτή η πολιτική είχε οδηγήσει σε μια αιμορραγία μετανάστευσης. Εκατό χιλιάδες μετανάστες απο την Βόρεια Ελλάδα σε 3,5 χρόνια μόνο προς την Γερμανία. Επτά χιλιάδες άτομα είχαν φύγει μόνο απο το δικό μου νομό. Σε ένα νομό πληθυσμού 55.000 καταλαβαίνετε τι σημαίνει να αιμορραγεί με 7.000 μετανάστες.

Και ο πρώην Υπουργός Γεωργίας ο κ. Κοσκινάς ήρθε εδώ και μας επαναβεβαίωσε ότι αυξήθηκε το πραγματικό εισόδημα των αγροτών. Καλά, πού ζούμε, πού ζούσαμε όλα αυτά τα χρόνια; Αγνοείτε τα απούλητα, τα αδιάθετα προϊόντα επί 3 ολόκληρα χρόνια; Αγνοείτε την δραματική μείωση εισοδήματος των αγροτών, την διάλυση των συνεταιρισμών; Η πλήρης αποτυχία της πολιτικής σας ήταν αυτή που οδήγησε πολύ γρήγορα -πρωτοφανές φαινόμενο αυτό- σε 3,5 χρόνια, να περάσει μια κυβέρνηση στην Αντιπολίτευση με μια τέτοια συντριπτική πλειοψηφία για το κυβερνών σήμερα Κόμμα.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρέπει με περισσότερη νηφαλιότητα, σοβαρότητα και αυτοκριτική να ξεκινήσετε και την αντιπολίτευσή σας.

Οι προγραμματικές δηλώσεις δείχνουν, ότι με πολύ υπευθυνότητα και σοβαρότητα και με καλή προετοιμασία ξεκινάει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Διαβάστε το κυβερνητικό πρόγραμμα. Δουλέψαμε καλά αυτά τα 3,5 χρόνια, όχι μόνο κάνοντας αντιπολίτευση, αλλά επεξεργαζόμενοι χιλιάδες στελέχη του ΠΑΣΟΚ και όχι μόνο στελέχη, αλλά και εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων και ευρύτερα εκπρόσωποι της κοινωνίας αυτό το κυβερνητικό πρόγραμμα.

Και εδώ θα κάνω μια παρένθεση, κύριε Νικήτα Κακλαμάνη, συμπαθέστατε κύριε Κακλαμάνη, για να σας μιλήσω για τα θέματα της Παιδείας. Το πρόγραμμά μας για την Παιδεία προβλέπει ακριβώς τη μετατροπή του Λυκείου ή αν θέλετε της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο σχολείο εκείνο που θα εξοπλίζει τα νέα παιδιά, όχι μόνο με γνώσεις που θα οδηγούν στην απόκτηση ενός απολυτηρίου, ένα χαρτί χωρίς αντίκρυσμα, δεν διαφωνούμε καθόλου σ' αυτό, αλλά η επιδίωξή μας είναι πράγματι να εξοπλίζονται οι νέοι ώστε να βγουν αργότερα στη ζωή, στην αγορά εργασίας, και να παλέψουν για να κερδίσουν τη ζωή τους και να μην συνωθούνται εσαεί στους προθαλάμους των πολιτικών γραφείων. Υπογραμμίζω ότι θεωρώ πραγματική επανάσταση τη δέσμευση του ΠΑΣΟΚ που περιλαμβάνεται στο κυβερνητικό πρόγραμμα μια για πάντα να τελειώσουμε με το ρουσφέτι, με διαδικασίες αδιαφανείς κλπ.

Πραγματική επανάσταση το ξεκίνημα της αξιοκρατίας με τη θεσμοθέτηση του νέου οργάνου προσλήψεων ανεξάρτητου από κυβερνήσεις και κόμματα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ: Τι κονδύλια διαθέτετε για την Παιδεία;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ: Δεν είμαι ο αρμόδιος Υπουργός, θα τα ακούσετε από τους αρμοδίους αυτά. Σαφώς είναι δέσμευσή μας, αφού είναι πρώτη προτεραιότητα η Παιδεία, και στο θέμα της χρηματοδότησης να είναι στις πρώτες προτεραιότητες της Κυβέρνησης. Άλλωστε θα έχουμε και τον προϋπολογισμό και εκεί θα συζητηθούν οι λεπτομέρειες.

Θα ήθελα ολοκληρώνοντας να πω, ότι αυτή η Κυβέρνηση και από τις προγραμματικές δηλώσεις, δια στόματος του κυρίου Πρωθυπουργού -αλήθεια, γιατί ο κ. Μητσοτάκης ντρέπεται ή φοβάται να αποκαλέσει τον κ. Παπανδρέου Πρωθυπουργό; Είναι Πρωθυπουργός με το 47% του Ελληνικού Λαού, βέβαια θα συνηθίσετε κάποια πράγματα- είπε όσα είχε να πει με σαφήνεια.

Αυτή η Κυβέρνηση αναλαμβάνει τις ευθύνες που της ανέθεσε ο Ελληνικός Λαός με πολύ σοβαρότητα και είμαστε σίγουροι ότι θα ανταποκριθούμε σε κάτι άλλο που είναι πιο σημαντικό, στις ελπίδες που στηρίζει ο λαός στο ΠΑΣΟΚ. Στις ελπίδες που

ο Ελληνικός Λαός στηρίζει επάνω μας. Αυτή η Χώρα χρειαζόταν και πάλι την ελπίδα, ο λαός χρειαζόταν ελπίδα και η ελπίδα ξαναγυρίζει και δεσμευόμαστε να μην τον διαψεύσουμε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι Βουλευτές παρακαλώ το Σώμα να εγκρίνει ολιγοήμερη άδεια απουσία στο εξωτερικό των συναδέλφων κυρίων Αβραμόπουλου και Καρατζαφέρη οι οποίοι έχουν υποβάλει για το αίτημά τους σχετικές αιτήσεις.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Κύριοι συνάδελφοι θα διακόψουμε τη συνεδρίαση μια και συμπληρώθηκε ο χρόνος ο οποίος έχει συμφωνηθεί. Διακόπτουμε τη συνεδρίαση για το απόγευμα ώρα 18.30' με το ίδιο φυσικά αντικείμενο, συνέχιση της συζητήσεως επί των προγραμματικών δηλώσεων.

(Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

(Μ Ε Τ Α Τ Η Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

Ο Πρόεδρος της Πολιτικής Άνοιξης κ. Αντώνης Σαμαράς έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ (Πρόεδρος Πολιτικής Άνοιξης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σε μία ώρα καθοριστική για τη Χώρα μας οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης δεν άγγιξαν το νεύρο των σκληρών προβλημάτων του Τόπου, διότι ήταν δηλώσεις για καλύτερη διαχείριση της κρίσης κι' όχι πρόγραμμα για έξοδο από την κρίση, γιατί δεν ξέφυγαν από την κατάκοπη αντίληψη του χθες και γιατί έτσι αρνήθηκαν, έκλεισαν τα μάτια σε μια γενναία και ιστορικά επιβαλλόμενη πρόταση μεταρρύθμισης, που τόσο έχει ανάγκη αυτός ο Τόπος.

Δεν τολμήσατε πρώτον κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, να κάνετε τη μεγάλη τομή για να απαλλαγεί η πολιτική μας ζωή από τη συστηματική ποινικοποίησή της, που το ίδιο το ΠΑ.ΣΟ.Κ άλλωστε επί τόσα χρόνια κατήγγειλε.

Η Επιτροπή Διαφάνειας που ανακοινώσατε δεν διασφαλίζει το αδιάβλητο της σοβαρής πολιτικής τομής που εμείς προτείναμε και εσείς τελικά δεν υιοθετήσατε. Έγινε απλά ένα μικρό βήμα. Το άλμα όμως θα γινόταν μόνο αν κόβατε οριστικά τον ομφάλιο λώρο εξάρτησης των δικαστικών από την Κυβέρνηση με την τομή που προτείναμε, δηλαδή την εκλογή τους από τον ίδιο το φυσικό τους χώρο και όχι από το εκάστοτε Υπουργικό Συμβούλιο.

Μόνο μια τέτοια γνήσια ανεξάρτητη ανώτατη επιτροπή κύρους που πρότεινε η Πολιτική Άνοιξη θα ήλεγχε πραγματικά και τα μεγάλα έργα και τις μεγάλες προμήθειες που παραμένουν τα εκτροφεία των σκανδάλων και εμφανίζουν στα μάτια του λαού μας τους πολιτικούς από αναξιόπιστους έως ανήθικους.

Τι να το κάνω λοιπόν που κοιτάτε μπροστά, όταν για άλλη μια φορά προχωράτε προς τα πίσω; Και όμως μόλις προ εβδομάδος είχα καταστήσει σαφές ότι θα στηρίζαμε ακόμα και τη δρομολόγηση συνταγματικών διαδικασιών που απαιτούν 180 ψήφους του Σώματος, προκειμένου να απαλλαγεί η ελληνική Δικαιοσύνη από τους πολιτικούς διορισμούς και να γίνει επιτέλους πράξη η διαφάνεια.

Κατά τον ίδιο τρόπο, δεύτερον, δεν τολμήσατε να προχωρήσετε τη διαδικασία για την περιστολή της βουλευτικής ασυλίας ή για τη θέσπιση του ασυμβίβαστου, Βουλευτή και Υπουργού ή για την πρόβλεψη ενός και μόνο πανελλήνιου, ετήσιου, αξιοκρατικού διαγωνισμού στα πρότυπα των θεσμών των γενικών εξετάσεων για τα

Πανεπιστήμια, για την κατάληψη θέσεων του δημόσιου τομέα ή για την εκλογή και όχι μόνο την έγκριση των διοικήσεων των ΔΕΚΟ από διακομματικές επιτροπές ή για την αναμόρφωση της νομοθεσίας περί ευθύνης Υπουργών.

Αναφέρομαι ενδεικτικά σε πρωτοβουλίες-τομές για την πολιτική μας ζωή, στις οποίες η Πολιτική Άνοιξη θα ήταν έτοιμη να συμπράξει με την οποιαδήποτε κυβέρνηση για να εξαλειφθεί όπως προβλέπεται στο πρόγραμμά μας, το δηλητήριο της σκανδαλολογίας και να γεννηθεί ένα νέο πνεύμα αξιοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Πολιτικής Άνοιξης)

Μόνο ένας τέτοιος νέος άνεμος θα μπορούσε να καταργήσει τις δύο διαφορετικές, αλλά τόσο όμοιες στη νοοτροπία Ελλάδες του διπολισμού και των εναλλασσόμενων ανά τετραετία πολιτικών διώξεων.

Και τέλος δεν τολμήσατε, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, να ανοίξετε τις διαβάσεις του αύριο στη νέα γενιά και ξαναπαίνουν τα νιάτα στη σκληρότητα της κρατικής αδιαφορίας, ιδιαίτερα όταν παραλείψατε να πείτε, έστω ένα λόγο, για το σύγχρονο μαρτύριο της ανεργίας που όπως είναι επόμενο τσακίζει πρώτα τα όνειρα των νέων παιδιών.

Θα συνεχίσετε τα ίδια ποσοστά του ΑΕΠ για την Παιδεία σήμερα στο παραπέντε του 2000; Θα είναι το λογιστήριο των οικονομικών σας μονότονα το ίδιο και για την υγεία και για το περιβάλλον που είναι τα άλλα δύο μεγάλα ζητούμενα της εποχής μας;

Ακούσαμε για παράδειγμα για διαδικαστικές ή διορθωτικές πάλι αλλαγές στα λύκεια και αλλού. Τομές υπέρβασης, όμως, απουσιάζουν.

Αναφέρθηκα όμως και στις διώξεις. Ως προς αυτές είναι σφάλμα ακόμα και η επιμέρους σας επίκληση της αποκατάστασης της νομιμότητας που εμφανώς δρομολογείται.

Δεν κρύβει διώξεις και νέες κομματικές εισβολές αυτή η θέση σας; Λησμονείτε ότι πάντοτε και παντού, με το πρόσχημα της αποκατάστασης της νομιμότητας το οποίο κόμμα εξουσίας, γίνεται αυτόματα εισαγγελέας και δικαστής μαζί, καταγράφοντας κοινωνικές και πολιτικές ιστορίες που για την Ελλάδα κινδυνεύουν να είναι και πάλι το λάδι στη φωτιά, για τις πράσινες και μπλε βεντέτες, που διχάζουν τους Έλληνες και οπισθοδρομούν τον Τόπο; Χθές είχαμε ΣΕΠ κατά ΕΑΣ. Σήμερα έχουμε ΕΑΣ κατά ΣΕΠ, καινούρια πολιτική βεντέτα. Και στη μέση όμηρος ο χαμηλοεισοδηματίας λαός, που χρησιμοποιεί το λεωφορείο, που έφθασε να παρακολουθεί στην τηλεόραση το ακραίο φαινόμενο του Κολλά είτε να απειλεί είτε να χαρίζει ελεημοσύνη στους πολύτεκνους νέους λεωφορειούχους.

Είναι επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Πολιτική Άνοιξη έτοιμη να στηρίξει πολιτικές πρακτικές, που θα ενώνουν, αντί να διαιρούν τον Ελληνικό Λαό. Δεν θα ανεχτούμε από την Κυβέρνηση, νέους γύρους οπισθοδρόμησης ή καινούριους κύκλους ρεβανσισμού. Αλλά επισημαίνουμε και στην Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι έχουν περάσει οι καιροί του φανατισμού και της αδιαλλαξίας, που συντηρεί για λόγους πατριωτισμού τις ψεύτικες διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των Ελλήνων.

Στον απερχόμενο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, δεν έχει πρακτική έννοια να απαντήσει κανείς σήμερα από το Βήμα αυτό. Γι' αυτό προχωρώ και στο συμπέρασμά μου. Την ώρα που σε παγκόσμιο επίπεδο σβήνουν τα ιδεολογικά σύνορα αντιπαράθεσης μεταξύ κρατών, αποτελεί προσβολή για τον Έλληνα ακόμα και η σκέψη συντήρησης τεχνιτών συνόρων οξύτητας ανάμεσα σε συμπατριώτες μας. Στο κάτω-κάτω καμιά κυβέρνηση δεν πέτυχε ποτέ χωρίς την συμπαράσταση όλων των πολιτών και κανένα έθνος δεν προχώρησε ποτέ σε επιτυχίες βασιζόμενο μόνο στους μισούς πολίτες.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτός από τις τομές στους θεσμούς, τα Κόμματα οφείλουν να κάνουν πράξη και τη δέσμευσή τους, για την ανύψωση του Κοινοβουλίου. Θετικά προς την κατεύθυνση αυτή, ήταν όσα ανέφερε ως Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Κακλαμάνης. Οφείλουμε όλοι να τηρήσουμε επιτυχημένους νέους θεσμούς, όπως η ώρα του Πρωθυπουργού, αλλά και να εργαστούμε για ένα νέο σύγχρονο Κανονισμό της Βουλής. Προς την κατεύθυνση αυτή η Πολιτική Άνοιξη θα έχει να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Ελλάδα, επηρεαζόταν πάντοτε από τις διεθνείς εξελίξεις. Σήμερα ο επηρεασμός είναι ακόμα μεγαλύτερος, γίνεται ολοένα και πιο ορατός. Οι παλαιές γεωπολιτικές σταθερές έδωσαν τη θέση τους σε νέους αλλά πολύπλοκους συνδυασμούς ισορροπίας. Γιατί, αν μέχρι τώρα η Χώρα μας συμμετείχε στις κάθε είδους αντιπαράθεσεις, μόνο ως μέλος μιας συμμαχίας, τώρα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι γινόμαστε οι ίδιοι μέρος μιας πιο σύνθετης αντιπαράθεσης. Μετά το 1989 η κατάρρευση των ιδεολογιών και η αναβίωση υπαρκτών και ανύπαρκτων μειονοτικών προβλημάτων, προκάλεσε μια πρωτοφανή ρευστότητα στο διεθνές, το ευρωπαϊκό και βέβαια το βαλκανικό σκηνικό.

Κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στην περίοδο 1981-1989 η Ελλάδα, διέθετε την πολυτέλεια -και τότε για μας λανθασμένη- της τριτοκοσμικής ισορροπίας μεταξύ ΝΑΤΟ και Συμφώνου της Βαρσοβίας. Τώρα τα εθνικά μας συμφέροντα, δεν αντέχουν ούτε δευτερόλεπτο συζητήσεων, δεν αντέχουν ούτε υποψία υπεκφυγής, ολιγωρίας ή αναβολών. Για μας σταθερές αρχές της εξωτερικής πολιτικής μας, πρέπει να είναι η διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, η προσήλωση στην ειρήνη και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, ο σεβασμός των συνόρων στη βαλκανική, η πλήρης αξιοποίηση της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ανάπτυξη σχέσεων με τις Ηνωμένες Πολιτείες σε επίπεδο ισοτιμίας.

Η εξωτερική μας πολιτική, χρειάζεται σύνεση στο σχεδιασμό και τόλμη στη δράση. Επιβάλλεται ο δυναμικός προγραμματισμός της με συχνό επαναπροσδιορισμό των προτεραιοτήτων της, ως αναγκαίο μέτρο διορατικότητας και αποφασιστικότητας μέσα σ' αυτό το εύθραυστο διεθνές περιβάλλον. Κρίσιμος όρος είναι η εθνική αξιοπρέπεια, στην πράξη και όχι στα λόγια. Τα δυο μεγάλα Κόμματα προτιμούν τις ετικέτες. Κάθε ισχυρή φωνή, κάθε τολμηρή πράξη, χαρακτηρίζεται βιαστικά και αυθαίρετα απομονωτική ή και εθνικιστική. Συνήθως όμως έτσι προετοιμάζεται, απλά κύριοι συνάδελφοι, ο συμβιβασμός. Αλλά η εθνική αξιοπρέπεια επιβάλλει μάχες όπου χρειάζονται και σε όλα τα διεθνή μέτωπα να δίνονται μέχρι το τέλος.

Στοιχεία που θα επηρεάζουν αποφασιστικά την εξωτερική μας πολιτική, για μακρό χρονικό διάστημα, θα είναι το Κυπριακό, ο κίνδυνος από την Τουρκία, το ζήτημα των Σκοπίων και η προστασία της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία.

Σ' αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο χρειάζεται επίσης άμεση δράση για την αξιοποίηση των διπλωματικών όπλων του ελληνισμού, της ορθοδοξίας και της οικονομικής διείσδυσης.

Επισημαίνω όσο το δυνατόν συντομότερα τις θέσεις μας, στα κυριότερα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής.

Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το όραμά μας είναι ολοκληρωμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, μιας όμως Ευρώπης της αλληλεγγύης, χωρίς μικρούς και μεγάλους μετόχους, χωρίς πλούσιες και φτωχές χώρες. Η τακτική μας μέσα στην ΕΟΚ πρέπει να κατοχυρώνει παράλληλα το σεβασμό της ιστορίας, της πολιτισμικής κληρονομιάς, της γλώσσας και της θρησκείας μας.

Η Ελλάδα πορεύεται με το νέο ευρωπαϊκό βηματισμό. Οφείλει να λάβει ενεργό μέρος στη δημιουργία της νέας Ευρώπης, με την προβολή της ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η διεύρυνση της ΕΟΚ προϋποθέτει

και την ταυτόχρονη εμφάνιση των δημοκρατικών της λειτουργιών, ώστε η συνοχή να γίνει από όραμα πράξη και η λειτουργικότητα να αντικαταστήσει τους φόβους για την Κοινότητα των δύο ταχυτήτων. Η συσπείρωση όλων των Κομμάτων θα κρίνει τελικά σε μεγάλο βαθμό την πορεία μας στην ευρωπαϊκή ένωση.

Υπάρχουν άλλωστε σημαντικές εξελίξεις σε ζητήματα που αφορούν την υλοποίηση της Συνθήκης του Μάαστριχτ, τις ανησυχητικές πτυχές της νομισματικής κρίσης, την παραγωγική ύφεση και την αγορά εργασίας.

Η επικείμενη διεύρυνση της Κοινότητας είναι σημαντική και η Ελλάδα πρέπει να την υποστηρίξει. Χτυπώ, όμως, το σήμα συναγερμού ότι οι διαπραγματεύσεις με τις χώρες της ΕΖΕΣ θα συνοδευθούν με την ανακίνηση σημαντικών φακέλων που ενδιαφέρουν τη Χώρα μας στους τομείς των κοινοτικών θεσμών, της περιφερειακής πολιτικής, του προϋπολογισμού και της γεωργίας.

Η Κυβέρνηση δεν πρέπει να κλείσει τα μάτια. Με πρόσχημα τη διεύρυνση προετοιμάζονται σημαντικές θεσμικές αλλαγές, σε βάρος των μικρότερων χωρών-μελών της Κοινότητας.

Η Χώρα μας, πέρα από την επείγουσα προετοιμασία της για την Προεδρία είναι χρήσιμο να χαράζει, κατά την άποψή μας, την ακόλουθη πολιτική:

Πρώτον, εφαρμογή της Συνθήκης του Μάαστριχτ και ιδιαίτερα της κοινής εξωτερικής πολιτικής για την προώθηση των εθνικών μας συμφερόντων.

Δεύτερον, προστασία των συμφερόντων της Χώρας στο πλαίσιο της διεύρυνσης, με παράλληλη προώθηση ένταξης της Κύπρου και μακροχρόνια των Βαλκανικών χωρών, ανάλογα με τις στάσεις τους στις εξελίξεις της περιοχής μας.

Η Κυβέρνηση φαίνεται εξ άλλου -άκουσα και χθες τον κ. Πάγκαλο- ότι συμφωνεί, η θεσμική μεταρρύθμιση της ΕΟΚ να γίνει μετά τη διεύρυνση. Αυτό κατά την άποψή μας θα ήταν λάθος.

Επειδή ακριβώς ακούγονται τα γνωστά σενάρια για μείωση των δικαιωμάτων των μικρών χωρών πρέπει να ζητήσουμε εγγυήσεις πριν από τη διεύρυνση, για την κατοχύρωσή τους, μέχρι και για την υφιστάμενη ακόμα διασφάλιση της ισοτιμίας, ακόμα και της ελληνικής γλώσσας μέσα στους δώδεκα.

Τρίτον, χρειάζεται πρόληψη της νομισματικής πορείας των δύο ταχυτήτων και επιμονή στους όρους του Μάαστριχτ.

Τέταρτον, θέσπιση μέτρων και πρωτοβουλιών που να ανταποκρίνονται στις ελληνικές συνθήκες για απασχόληση.

Πέμπτον, εξασφάλιση κάποιας έδρας κοινοτικού οργάνου που ακόμα δεν έχει η Χώρα μας.

Έκτον, επιτάχυνση των διαπραγματεύσεων για την κατάρτιση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης 1994-99 για να αξιοποιηθούν πραγματικά οι πόροι του δεύτερου πακέτου Ντελόρ.

Έρχομαι στα Σκόπια. Θα αποφύγω την αναδρομή στις νωπές πληγές της τελευταίας 2ετίας. Η υπόθεση έχει φωτισθεί σε αρκετό βαθμό. Αρκετά έως εδώ. Ας κοιτάξουμε τώρα να μη χάσουμε και άλλες ευκαιρίες. Ήλθε η ώρα της αλήθειας και της δράσης.

Προχθές η θέση της Κυβέρνησης στο θέμα αυτό υπήρξε κατ' αρχήν σωστή. Στον ΟΗΕ, όμως, απορρίψατε τη συζήτηση για το όνομα, αλλά προφανώς δίνετε την εντύπωση ότι ταλαντεύεσθε στο θέμα των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Αλλά κανείς -με την εξαίρεση ίσως του κ. Μητσοτάκη- δεν γνωρίζει τι περιέχουν τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και τι κινδύνους επιφυλάσσουν. Για παράδειγμα, περιλαμβάνεται ή όχι, όπως αναφέρουν συχνά δημοσιογραφικές πληροφορίες και ζήτημα μειονοτήτων;

Η παράταση μιας ανάλογης τακτικής οδηγεί κατά την άποψή μας -και εδώ είναι το πρόβλημα- σε σταδιακή de facto αναγνώριση των Σκοπίων με το όνομα Μακεδονία και με μια σειρά άγνωστων προς το παρόν δεσμεύσεων.

Είμαστε σαφείς. Χειροκροτούμε την εθνική θέση ότι η Κυβέρνηση δεν δέχεται το όνομα της Μακεδονίας και τα παράγωγά της. Αλλά επίσης προειδοποιούμε ότι δεν πρέπει η θέση αυτή να εξελιχθεί σε μια νέα εικόνα που να θυμίζει την πολιτική υποκρισία, όπως εκείνη που οι βάσεις έφευγαν και την ίδια στιγμή έμεναν με υπογραφή της τότε και σημερινής Κυβέρνησης. Δεν διαφωνώ με την τότε υπογραφή. Με την υποκρισία διαφωνώ.

Εμείς προτείνουμε συγκεκριμένη τακτική, δημοψήφισμα. Και με παντοδύναμο όπλο το αποτέλεσμά του -θυμίζω το προηγούμενο αποτέλεσμα της Δανίας σε ανάλογο δημοψήφισμα για τα δικά της συμφέροντα- χρήση του δικαιώματός μας επίκλησης του συγκεκριμένου άρθρου 12 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ορίζει ρητά ότι "τα κράτη μέλη συνεννοούνται για κάθε ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, ώστε" -όπως λέει το άρθρο- "να εξασφαλίζει τη συνδυασμένη επιρροή τους μέσω συντονισμένης και συγκλίνουσας δράσης". Αυτό γίνεται δυο φορές επιτακτικό μετά και από τις σημερινές απαράδεκτες για μας δηλώσεις του Γάλλου Υπουργού των Εξωτερικών.

Η λύση, λοιπόν, βρίσκεται μπροστά μας διότι τα Σκόπια λόγω οικονομικής εξάρτησης από την ΕΟΚ και κυρίως από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης ενδιαφέρονται μόνο για την ελληνική και κοινοτική αναγνώριση. Συνεπώς μόνο στην ΕΟΚ μπορούμε να κερδίσουμε.

Θέμα Τουρκίας: Οι δυο λαοί δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν. Οι λαοί μπορούν να συνεργασθούν. Αλλά η συνεργασία δεν γίνεται ούτε σε συνθήκες διαρκούς ανταγωνισμού εξοπλισμών, ούτε βέβαια σε κλίμα προκλήσεων και δημιουργίας τεχνητών προβλημάτων. Η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία της Άγκυρας γνωρίζει ότι το θέμα της υφαλοκρηπίδας μπορεί να εξετασθεί μόνο στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και ακόμα οφείλει να αντιληφθεί ότι πρέπει να τερματισθεί η προπαγάνδα και η έντεχνη εκμετάλλευση της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης. Όσο για την υπογραφή συμφώνου φιλίας και συνεργασίας, δεν είναι δυνατόν να γίνει πράξη πριν τη δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Και έρχομαι στο Κυπριακό: Η τοποθέτηση του κυρίου Πρωθυπουργού ότι η βίαιη αλλαγή της σημερινής κατάστασης θα αποτελέσει casus belli είναι αναμφισβήτητα εθνικά ορθή. Και επίσης θετική είναι η τοποθέτησή του για τη σύγκληση της πανεθνικής διάσκεψης. Δεν έχει, λοιπόν, παρά να επιδιώξει έμπρακτα τη σύγκλησή της. Και αν τελικά λόγω του στείρου κομματικού ανταγωνισμού και εδώ και στην Κύπρο, δεν καταστεί δυνατή μια τέτοια συνάντηση για το σύνολο του Κυπριακού προβλήματος, θα πρέπει τουλάχιστον, κύριε Πρόεδρε να συγκληθεί για το συντονισμό των ελληνικών και κυπριακών προσπαθειών στο μέγα θέμα της ένταξης της Κύπρου στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Η επικείμενη ελληνική προεδρία το πρώτο εξάμηνο του 1994 μεγιστοποιεί επίσης αυτές τις δυνατότητες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Έχουμε την ευκαιρία σε σύντομο χρονικό διάστημα να συγκαλέσουμε το συμβούλιο σύνδεσης της ΕΟΚ για να προωθήσουμε το αίτημα της Λευκωσίας.

Στο αίτημα της αποστολής ελληνικής μεραρχίας στη Μεγαλόνησο επισημαίνω μόνο στον απερχόμενο αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ό,τι δεν επιτρέπεται να τίθεται δημοσίως ερώτημα στον οποιονδήποτε Πρωθυπουργό αν συμφωνεί ή όχι σε μια τέτοια απόφαση.

Αλβανία και Βόρειος Ήπειρος: Τα Θλιβερά προχθεσινά επεισόδια θύμισαν άλλες εποχές. Η ελληνική μειονότητα χρειάζεται ουσιαστική προστασία. Ο κ. Μπερίσα έχει

περάσει κάθε όριο. Εξακολουθεί να παραβιάζει τις αρχές της ΔΑΣΕ και να στερεί με διάφορα προσχήματα την ελληνική μειονότητα από στοιχειώδη της δικαιώματα. Κορυφαία πρόκληση η απαγόρευση λειτουργίας εκκλησιών και σχολείων. Τα Τίρανα οφείλουν να λάβουν το σαφές μήνυμα να τερματισθεί πάραυτα η απαράδεκτη κατάσταση και να εφαρμοσθούν αμέσως και στη γειτονική χώρα όσα τα Τίρανα ζητούν για τους ομοεθνείς τους εκτός της Αλβανίας. Είναι μία θέση που πήρα δημοσίως από το Σεπτέμβριο του 1991 στο παγκόσμιο δικαστήριο, στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και χαίρομαι που συνεχίζει αυτήν την ίδια θέση και η Νέα Δημοκρατία.

Το Βαλκανικό πρόβλημα είναι σύνθετο. Ωστόσο το διπλωματικό πλεονέκτημα της συμμετοχής μας στην ΕΟΚ ανοίγει νέους δρόμους τακτικής. Είμαστε ο συνδετικός κρίκος ΕΟΚ-Βαλκανίων. Η Κυβέρνηση έχει την ευκαιρία ανάληψης σταθεροποιητικού ρόλου στη Βαλκανική. Αναφέρω χαρακτηριστικά δύο ζητήματα. Της άσκησης πίεσης στις Βρυξέλλες, τώρα κύριε Πάγκαλε, για την επικύρωση της κοινοτικής συμφωνίας με τη Βουλγαρία, αλλά και την πρωτοβουλία αποζημίωσης όσων κρατών της περιοχής έχουν πληγεί από το εμπάργκο στη Σερβία.

Στο κεφάλαιο για την εξωτερική πολιτική, σημασία αποκτούν επίσης και οι δύο νέοι μέθοδοι εξόρμησης για την προβολή των εθνικών μας συμφερόντων. Η οικονομική διπλωματία και η διπλωματία του πολιτισμού. Η πρώτη ζητεί τη δραστηριοποίηση των επιχειρηματιών με το συντονισμό του Κράτους και η δεύτερη αξιοποιεί, κατά τη γνώμη μας με καλύτερο μοχλό, το ίδρυμα ελληνικού πολιτισμού, το πνεύμα και την παράδοση της Χώρας μας.

Κάτι ακόμα σημαντικό, που θα έρθει σύντομα στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας. Τις τελευταίες εβδομάδες, η Γαλλία έχει ρίξει το βάρος της στην πολιτιστική πτυχή της GATT. Έχει εξασφαλίσει την υποστήριξη όλων των γαλλόφωνων κρατών της Αφρικής και Ασίας, αλλά και του Καναδά και ζητεί τη λεγόμενη "πολιτιστική εξαίρεση", δηλαδή τα προϊόντα του πολιτισμού να μην αντιμετωπίζονται σαν απλά εμπορεύματα και κατά συνέπεια να εξαιρεθούν από τις εμπορικές απελευθερώσεις της GATT. Η κίνηση αυτή βρίσκει θερμή υποστήριξη από διάσημους ευρωπαίους διανοούμενους. Η επιχειρηματολογία τους τονίζει ότι σε λίγα χρόνια στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση, δεν θα υπάρχουν παρά αμερικανικά προϊόντα, αν απαγορευθεί από την GATT η κρατική επιδότηση και η λήψη άλλων προστατευτικών μέτρων από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Όμως, ο πολιτισμός είναι αναντικατάστατο μέσο έκφρασης των λαών. Και, ανεξάρτητα από τις οικονομικές επιπτώσεις -γιατί πρέπει να ξέρετε ότι η ευρωπαϊκή αγορά αντιπροσωπεύει αξία 30 δισ. δολαρίων- πολλοί λαοί δεν θα έχουν πλέον δυνατότητα έκφρασης. Η Ελλάδα θα πρέπει να λάβει σ' αυτό το ζήτημα σαφή θέση και η άποψή μας είναι υπέρ γαλλικής πρότασης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμπαραστάτης μας σε κάθε προσπάθεια της εξωτερικής μας πολιτικής είναι ο απόδημος ελληνισμός, που μας επιτρέπει με σιγουριά να δηλώνουμε πως οι Έλληνες σε όλο τον κόσμο είμαστε 20 και όχι 10 εκατ. Αισθάνομαι χρέος, διαθέτοντας και άμεση προσωπική αντίληψη, να ευχαριστήσω τους απόδημους για την προσφορά τους στους εθνικούς αγώνες τα τελευταία χρόνια. Και να επισημάνω ότι δεν πρέπει να ζητούμε, αλλά και να προσφέρουμε λύσεις και στα δικά τους αιτήματα, όπως είναι τα οικονομικά κίνητρα επαναπατριsmού, η ελληνική μόρφωση των νεότερων γενεών και η κατοχύρωση των ασφαλιστικών τους δικαιωμάτων. Στην ίδια λογική είναι απαραίτητη και η μεταβολή της εκλογικής νομοθεσίας, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχεται επιτέλους δικαίωμα ψήφου στις πρεσβείες και στις προξενικές μας αρχές, στους Έλληνες του εξωτερικού,

στους οποίους περιλαμβάνονται φυσικά και οι πολυάριθμοι φοιτητές μας, κυρίως στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Για την άμυνα χρειάζεται ασφαλώς ουσιαστική συζήτηση. Στο ζήτημα της αναλογίας 7 προς 10 στην αμερικανική βοήθεια προς την Ελλάδα και την Τουρκία, η νέα Κυβέρνηση πρέπει να επιδιώξει την κατοχύρωση όχι μόνο του ποσοτικού αλλά και του ποιοτικού στοιχείου. Γιατί όταν ο εξ' ανατολών γείτονας έχει τη δυνατότητα συμπαραγωγής με τις ΗΠΑ, σύγχρονων F-16 και των ακόμα πιο προηγμένων ηλεκτρονικών τους συστημάτων, η Ελλάδα δεν είναι δυνατόν να αρκείται στην απόκτηση υλικού απαραίτητου μεν, αλλά ξεπερασμένης τεχνολογίας.

Λήψη μέτρων επιβάλλεται ακόμη και για τα αιτήματα των στρατιωτικών και των πολιτικών υπαλλήλων των Ενόπλων Δυνάμεων που στερούνται, κατά τα καθήκοντά τους, πολλά υλικά μέσα. Η πολιτεία δεν είναι δυνατόν να προσφέρει ελάχιστα και να αναμένει τα μέγιστα. Από τη στιγμή μάλιστα που η άμυνα αποτελεί έναν από τους ελάχιστους τομείς με ορατή διακομματική συναίνεση, το ελπίζουμε, πιστεύουμε πως μπορεί να εγκαινιαστεί ουσιαστικός διάλογος για όλα τα προβλήματα του συγκεκριμένου τομέα.

Περνώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην οικονομία. Η Πολιτική Άνοιξη πιστεύει πως τα άκαμπτα δόγματα απαγορεύουν τελικά την ίδια την ανάπτυξη της οικονομίας. Γιατί αποτελεί βέβαια επείγουσα ανάγκη ο περιορισμός του τεράστιου δημόσιου τομέα, αλλά η Πατρίδα μας δεν έχει την πολυτέλεια της απόλυτης συρρίκνωσης του Κράτους, όταν ευαίσθητες περιοχές της χρειάζονται στήριξη από την Πολιτεία.

Πιστεύουμε στο "λιγότερο κράτος", αλλά απορρίπτουμε εντελώς το σύνθημα για "καθόλου κράτος". Δεν μένουμε τυφλά προσηλωμένοι σε δόγματα. Αυτό ελπίζω να το κατάλαβε ακόμα και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μια που η λέξη "σοσιαλισμός" αναφέρεται πλέον -για τους τύπους- μόνο στο όνομά του.

Η δέσμευση από τον κ. Παπανδρέου όλων σχεδόν των οικονομικών πολιτικών, δηλαδή της συναλλαγματικής, νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, στην προώθηση της σταθεροποίησης, συνεπάγεται την πλήρη αδυναμία πραγματοποίησης των στόχων ανάκαμψης και ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Πρόκειται ουσιαστικά για συνέχιση της πολιτικής της σκληρής δραχμής που εγκαινίασε το ΠΑΣΟΚ το 1988. Δηλαδή ξαναδίνετε, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, αποκλειστικό ενδιαφέρον στη μείωση του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων. Αλλά δεν έλεγε τίποτα το διαφορετικό η πολιτική που ασκήθηκε τα τελευταία χρόνια. Γι' αυτό και χθες ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας θριαμβολόγησε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προσχώρησε και αυτό στην οικονομική πολιτική του Κόμματός του. Αποτύχατε, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, να αντιληφθείτε ότι μόνο η ταχεία και ουσιαστική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας αποτελεί τη λυδία λίθο για την έξοδό μας από την κρίση.

Η οικονομία έχει χάσει το δυναμισμό της. Οι όροι του Μάαστριχτ αντί για πρόκληση ευθύνης, έχουν εξελιχθεί σε απειλή υποβάθμισης μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Όλοι ζουν στην ασφυξία της κρίσης. Η αγορά γνωρίζει πρωτοφανή πίεση. Καμιά παραγωγική μονάδα δεν είναι ευχαριστημένη. Οι κατώτερες εισοδηματικές τάξεις, λόγω της λιτότητας, παλεύουν στο όριο της αντοχής τους, ενώ οι μεσαίες τάξεις βλέπουν το εισόδημά τους να εξαφανίζεται. Ακόμη και όσοι διαθέτουν κάποιο ικανοποιητικό εισόδημα γνωρίζουν και αυτοί ότι είναι εφήμερο, επειδή απουσιάζουν τα υγιή θεμέλια της οικονομίας.

Προχθές το βράδυ ο κ. Παπανδρέου βάφτισε τη λιτότητα με μία καινούργια φράση. Ονόμασε το 1994 "χρονιά περισυλλογής" για την οικονομία. Περισυλλογή, λοιπόν, θα λέμε την κρυφή στα λόγια και φανερή για το λαό λιτότητα από εδώ και πέρα. Η διαρκής, όμως, λιτότητα έχει εξελιχθεί σε χρόνια ασθένεια της ελληνικής οικονομίας.

Ταλαιπωρεί τον πολίτη και δεν προσφέρει την ελάχιστη υπόσχεση ότι τελικά οι θυσίες του θα έχουν αποτέλεσμα. Η μόνη συνέπειά της είναι η αναπαραγωγή του συνεχούς φαύλου κύκλου του νέου δανεισμού για την κάλυψη των παλαιών ελλειμμάτων. Οι κρατικοί προϋπολογισμοί αποτελούν ουσιαστικά επιταγές με αμφίβολο αντίκρουσμα, επειδή οι πιστώσεις τους εξαρτώνται πάντα από την εύνοια των ξένων δανειστών και την αντοχή των μισθωτών στις φοροεπιδρομές της κάθε κυβέρνησης.

Η Κυβέρνηση οφείλει και πάλι να εντοπίσει τα αίτια της κρίσης. Το ΠΑΣΟΚ ευθύνεται ασφαλώς για τη χαμένη οικονομικά δεκαετία του '80. Τα αδιάκοπα καταναλωτικά δάνεια, κατά την προηγούμενη διακυβέρνηση του κ. Παπανδρέου, σκιάζουν και τη δεκαετία του '90. Οι καταπτώσεις των εγγυήσεων του Δημοσίου κτυπούν και πάλι σήμα συναγερμού στα κρατικά ταμεία. Και αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα, για να διαπιστώσουμε το μέγεθος της κρίσης.

Η βιομηχανία παρήγαγε το 1992 όσα ακριβώς και το 1980. Η ανεργία πέρυσι τριπλασιάστηκε, σε σχέση με το 1980. Το κόστος ζωής το 1992 αυξήθηκε οκτώ φορές, σε σχέση με το 1980. Το πραγματικό εισόδημα των εργαζόμενων στην ίδια περίοδο έμεινε σχεδόν στάσιμο. Η κρίση, λοιπόν, οξύνεται. Ο μισθωτός και ο συνταξιούχος επιβαρύνονται με την ποινή της λιτότητας, που μόνο χρώμα αλλάζει. Το περιεχόμενό της γνωστό, ο στόχος της γνωστός, οι συνέπειές της γνωστές. Η απειλή της ανεργίας οξύνει την κρίση και συσσωρεύει απειλητικά σύννεφα, κυρίως για τη νέα γενιά.

Στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης ο κύριος Πρωθυπουργός, όπως όλοι αναμέναμε, ξιφομάχησε πάλι με το χθές. Ξαναφέρατε έτσι την ίδια εικόνα. Ο ένας κατηγορεί τον άλλο για την οικονομία. Όλα κινούνται γύρω από έναν οικονομικό τακτικισμό και κυλάνε στην ουσία την πέτρα του Σίσυφου χωρίς αποτέλεσμα. Μέτρο κανένα. Η ανάπτυξη στην άκρη και τον πρώτο λόγο πάντα έχει η εισπρακτική νοοτροπία. Γι' αυτό και απορώ με την κριτική από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Πρόκειται στην ουσία για καταδίκη της πολιτικής που ακολούθησε η Νέα Δημοκρατία τα τελευταία χρόνια, παραβιάζοντας το ίδιο της το πρόγραμμα. Φυσικά ο κύριος Πρωθυπουργός πρόβαλε και πολλές νεφελώδεις διακηρύξεις για την ανάπτυξη. Αλλά η ουσία της όποιας οικονομικής στρατηγικής δεν κρίνεται μόνο από τους στόχους της, αλλά από την εσωτερική της συνέπεια και τα μέτρα και μέσα πολιτικής που περιλαμβάνει.

Παρα την καταδίκη στα λόγια της οικονομικής πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας, οι εξαγγελίες της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αποτελούν την άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Εγγυώνται την παράταση της ίδιας της πολιτικής που απέτυχε να βγάλει τη Χώρα από τα οικονομικά αδιέξοδα και αποδοκιμάστηκε δικαιολογημένα στις εκλογές της 10ης Οκτωβρίου.

Οι προτεραιότητες, η στρατηγική και το μείγμα της οικονομικής πολιτικής παραμένουν αμετάβλητα. Η δέσμευση του κυρίου Πρωθυπουργού για συνέχιση της πολιτικής της "σκληρής δραχμής" εκδίδει δεύτερη καταδικαστική απόφαση για την οικονομία. Καθιστά αδύνατη την προώθηση του στόχου της ανάκαμψης, χωρίς νέα επιδείνωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Έτσι, η ανάκαμψη, αν επιτευχθεί, είναι δυνατή μόνο με υψηλό πληθωρισμό και η σταθεροποίηση, δηλαδή ο ουσιαστικός έλεγχος του πληθωρισμού, μόνο με παράταση και επιδείνωση της ύφεσης.

Δεν θα αναφερθώ σε συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία για τον πολλαπλασιασμό των ελλειμμάτων και του Δημόσιου χρέους από το 1981 έως το 1989 και από το 1989 έως το 1993. Μας ενδιαφέρει το μέλλον. Και μας ενδιαφέρει να μη βάζουμε στόχο-διάγραμμα, στόχο-πρόγραμμα, αλλά κανονικό πρόγραμμα συγκεκριμένων θέσεων.

Τονίζω ότι, χώρες όπως η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία οι οποίες το 1980 είχαν το ίδιο ή μικρότερο πολλές φορές κατά κεφαλήν εισόδημα από τη Χώρα μας, σήμερα έχουν σχεδόν φθάσει σε διπλάσιο επίπεδο.

Αν ήθελε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποκτήσει αξιοπιστία η κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης, η Κυβέρνηση θα έπρεπε να δώσει δείγμα γραφής σε δύο κρίσιμα προβλήματα που δεν επιδέχονται αναβολή.

Πρώτον, στην άμεση χορήγηση διορθωτικής αύξησης 10% στους μικροσυνταξιούχους του ΟΓΑ, του ΙΚΑ, του ΤΕΒΕ, του ΝΑΤ και άλλων Ταμείων που έχουν ιδιαίτερα πληγεί από την πολιτική της άδικης λιτότητας, που εφαρμόζεται εδώ και 10 χρόνια. Την ίδια πρόταση είχα κάνει με επιστολή μου και προς τον κ. Μητσοτάκη, χωρίς δυστυχώς ανταπόκριση. Είναι ηθικά απαράδεκτο να κλείνουμε τα μάτια μας μπροστά στην απόγνωση εκατοντάδων χιλιάδων συνανθρώπων μας, όταν σαν συνέπεια της πολιτικής λιτότητας που εφάρμοσε ως κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ και συνέχισε η Νέα Δημοκρατία, συντελέστηκε μεταφορά εθνικού εισοδήματος της τάξης των 2 ως 3 τρισ. δρχ. από τις λαϊκές τάξεις, στην παραοικονομία και τους προνομιούχους.

Δεύτερο κρίσιμο πρόβλημα, που δεν επιδέχεται και αυτό αναβολή, είναι η αποφασιστική στήριξη της δημογραφικής ανάπτυξης της Χώρας που επιβάλλεται για λόγους υψίστης εθνικής σκοπιμότητας. Η Κυβέρνηση πρέπει να παράσχει αμέσως ισχυρότατα κίνητρα για τη δημογραφική αναβάθμιση της Χώρας, με άξονα την προστασία της μητρότητας, καθώς και την κοινωνική καταξίωση και ουσιαστική εισοδηματική ενίσχυση των πολύτεκνων οικογενειών.

Σαν πρώτο βήμα προτείνουμε την αύξηση κατά 50% του επιδόματος πολύτεκνης μητέρας και την επέκτασή του και στις οικογένειες με 3 παιδιά. Πρέπει να καταστεί συνείδηση ότι μόνο αν οι ελληνικές οικογένειες αποφασίσουν να αποκτήσουν τρίτο παιδί, μπορεί να λυθεί οριστικά το δημογραφικό πρόβλημα της Χώρας.

Ως προς το συγκεκριμένο πλαίσιο πολιτικής που εξήγγειλε ο κύριος Πρωθυπουργός, επισημαίνουμε ιδιαίτερα τα εξής: Πρώτον, συνεχίζεται η πολιτικής της "σκληρής δραχμής". Δεν αντιμετωπίζεται, συνεπώς, το κρίσιμο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής παραγωγής. Με τα κυβερνητικά μέτρα θα απαιτηθεί τουλάχιστον μια 10ετία και θα εξακολουθήσουμε να χάνουμε αγορές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, να δημιουργούμε καινούριες υπερχρεωμένες και προβληματικές επιχειρήσεις, να χαρίζουμε ευκαιρίες απασχόλησης σε ξένους ανταγωνιστές μας και να καταδικάζουμε εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες νέους, στην ανεργία. Διότι πώς - όπως μας δήλωσε ο κύριος Πρόεδρος - θα αυξηθεί η παραγωγικότητα της οικονομίας μας όταν δεν γίνονται επενδύσεις; Και πώς θα γίνουν επενδύσεις με τέτοια υψηλά πραγματικά επιτόκια που επιβάλλει η πολιτική της "σκληρής δραχμής";

Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να γίνει σαφές ότι τα σημερινά υψηλά επιτόκια στην αγορά αυτό ακριβώς αντικατοπτρίζουν. Δηλαδή την ασφάλεια που ζητάει ο δανειστής σε δραχμές, από το δανειζόμενο, για να κατοχυρωθεί μελλοντικά από την υποτίμηση της δραχμής, που αφύσικα βρίσκεται στη ζώνη των "σκληρών" νομισμάτων. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Γι' αυτό και εμείς απορρίπτουμε την ευθεία υποτίμηση και προτείνουμε ήδη την επιθετική και προγραμματισμένη διολίσθηση της δραχμής.

Δεύτερον, δεν αντιμετωπίζονται τα αίτια των πληθωριστικών πιέσεων, -παρά μόνο- με ανεπαρκή παυσίπονα όπως το προσωρινό "πάγωμα" των τιμολογίων που κάθε τόσο εξαγγέλλονται. Η ταυτόσημη όμως πολιτική της περιόδου 1988-1989 ήταν εκείνη που προκάλεσε την πληθωριστική έκρηξη του 1990.

Τρίτον, δεν προωθείται μια διατηρήσιμη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας που προϋποθέτει: την άμεση βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αλλά και την υγιή, ενεργό ζήτηση, μέσω της αύξησης των εξαγωγών μας, κυρίως, και των επενδύσεων.

Τέταρτον, δεν προωθείται η δημοσιονομική προσαρμογή προς τους όρους του Μάαστριχτ. Τα μέτρα περιστολής της φοροδιαφυγής -όπως αυτά που εξήγγειλε η Κυβέρνηση- έχουν περιορισμένη απόδοση, με δεδομένες μάλιστα και τις συνθήκες μειωμένης φοροδοτικής ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Δεν προβλέπονται εξάλλου σοβαρά μέτρα για την περιστολή της σπατάλης και την εκλογίκευση των δημόσιων δαπανών.

Το μόνο βέβαιο για το 1994: Η νέα διεύρυνση των δημοσίων ελλειμμάτων και η επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του δημόσιου χρέους.

Πέμπτον, λαμβάνεται μόνο στα λόγια μέριμνα για την ανάπτυξη των εθνικά ευαίσθητων περιοχών, ιδίως των ακριτικών περιοχών και των νησιών μας, ενώ δεν έγινε από τον κύριο Πρωθυπουργό καμιά μνεία για τις περιοχές με τα οξυμένα προβλήματα παραγωγής και ανεργίας, όπως το Λαύριο, η Εύβοια και η Σύρος.

Συμπερασματικά, η οικονομική πολιτική της νέας Κυβέρνησης δεν είναι μόνο αντιλαϊκή και αναποτελεσματική, αλλά ανατρέπει και τον εθνικό στρατηγικό στόχο του ευρωπαϊκού οράματος, επειδή μας οδηγεί σε συνεχή πραγματική και ονομαστική αποσύγκληση σε σχέση με την ΕΟΚ.

Η πρόταση η δική μας, της Πολιτικής Ανοιξης, για την οικονομία διασφαλίζει την ταχεία και μη πληθωριστική ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και συγχρόνως τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη δημιουργία προϋποθέσεων ταχύρυθμης οικονομικής ανάπτυξης. Η δυναμική εκκίνηση της Χώρας προς τον 21ο αιώνα απαιτεί μεταβολή νοοτροπίας και θεσμών και στην οικονομία.

Στο θεσμικό μέρος κρίνουμε απαραίτητη την άμεση κατάργηση της προσωποκράτησης, το συμψηφισμό κάθε είδους χρεών μεταξύ του Δημοσίου και των φορολογουμένων, καθώς και την έντοκη απόδοση των καθυστερουμένων οφειλών του Δημοσίου προς τους ιδιώτες και της επιχειρήσεις.

Η νέα Κυβέρνηση οφείλει να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή στο διαρθρωτικό τομέα με τη μείωση της επιβάρυνσης των μισθωτών, συνταξιούχων και πολύτεκνων από το φόρο εισοδήματος, αλλά και με τη διασφάλιση απαλλαγής εισοδήματος μέχρι 2.500.000 δραχμές με πρόβλεψη ετήσιας αναπροσαρμογής.

Θεωρούμε εθνικά επιβεβλημένες τις φορολογικές διευκολύνσεις στη Θράκη και σε άλλες παραμεθόριες περιοχές, μαζί με την παροχή κινήτρων για τη μετεγκατάσταση οικονομικά ενεργού πληθυσμού από το λεκανοπέδιο της Αττικής στην περιφέρεια.

Προτείνουμε τη λειτουργία ενός νέου θεσμού, του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας με εκπροσώπους όλων των παραγωγικών τάξεων και με πεπειραμένους τεχνοκράτες, που θα μπορεί να μετρά με ακρίβεια τις επιπτώσεις όλων των προτεινόμενων μέτρων οικονομικής πολιτικής στη συνολική ανταγωνιστικότητα της Χώρας. Η γνωμοδότηση αυτού του νέου συμβουλίου προτείνουμε να συνοδεύει κάθε νομοσχέδιο που κατατίθεται εδώ στη Βουλή. Η υποστήριξη μιας τέτοιας πρακτικής και από άλλους νέους θεσμούς, όπως τα κλαδικά συμβούλια που προτείνουμε στη βιομηχανία και το διυπουργικό όργανο εξωτερικών σχέσεων προσφέρει τον αναγκαίο συντονισμό ανά παραγωγικό κλάδο, αλλά και σε διεθνές επίπεδο για την αναζωογόνηση της οικονομίας.

Η εξέλιξη της αγοράς εργασίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξαιρετικά ανησυχητική. Η ανεργία έχει κτυπήσει πρώτα τους νέους, αλλά και όλες τις ηλικίες. Η απασχόληση εξαρτάται από το ρυθμό ανάπτυξης της παραγωγής και τελικά από την ίδια την ανταγωνιστικότητα μας. Όσο καιρό η ανταγωνιστικότητα παραμένει καθηλωμένη, ο ρυθμός ανάπτυξης θα παραμένει χαμηλός και η ανεργία υψηλότερη.

Γι' αυτό και προτεραιότητα για την Πολιτική Άνοιξη έχει η αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας και ίσως, το κυριότερο, η θεμελίωσή της σε μακροχρόνια βάση.

Η γοητευτική εκλογικά λύση των μαζικών προσλήψεων στο Δημόσιο λύνει μόνο προσωρινά τα προβλήματα, αλλά μακροπρόθεσμα, δυστυχώς, τα πολλαπλασιάζει.

Πιστεύουμε πως χρειάζεται ειδικά κίνητρα για την κατανομή του εργατικού δυναμικού η οικονομία μας, ανά κλάδο και ανά περιοχή, την άμεση έναρξη επιδοτούμενων προγραμμάτων μαθητείας και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, την έρευνα αγοράς και από κρατικές υπηρεσίες για νέα επαγγέλματα και ειδικότητες, τη διεύρυνση του επαγγελματικού προσανατολισμού, αλλά, και τη λειτουργία και ιδιωτικών Γραφείων Εύρεσης Εργασίας.

Όμως, μίλησε ο κύριος Πρωθυπουργός και για κατοχύρωση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων. Απέφυγε να δεσμευθεί σε συγκεκριμένα μέτρα. Η κατοχύρωση και εγγύηση του εισοδήματος είναι ρεαλιστική και η δέσμευση στο λαό αληθινή μόνο με πραγματική αποκατάσταση και διατήρηση υψηλού ρυθμού ανάπτυξης σε συνθήκες νομισματικής σταθερότητας. Η Κυβέρνηση καλείται να λάβει επομένως μια απόφαση συνείδησης και ευθύνης. Απόφαση συνείδησης να τερματίσει την εξόντωση του πολίτη με τη λιτότητα, αλλά και απόφαση ταυτόχρονα ευθύνης επειδή ο τερματισμός της δεν πρέπει να συνοδευτεί από ασυδοσία, αλλά από αυτοσυγκράτηση.

Γιατί, πέρα από την κάλυψη των απωλειών του πληθωρισμού, επιπλέον οι αυξήσεις πρέπει να εξαρτώνται από τα αποτελέσματα των ελεύθερων διαπραγματεύσεων εργοδοτών και εργαζομένων.

Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις -κάποτε ονομάζονταν από πολλούς η ραχοκοκαλιά του Έθνους- που σήμερα έχουν ξεχαστεί και από τις προγραμματικές δηλώσεις, προτείνουμε την πρωτοτυπία στη φορολογική πολιτική για την ενθάρρυνση επενδύσεων των νέων επιχειρήσεων, κίνητρα στους νέους επιστήμονες, οικονομική και τεχνική ενίσχυση των πρωτοβουλιών συνεργασίας των μικρομεσαίων, διευκολύνσεις στις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων και προνομιακή αντιμετώπιση στα θέματα εξασφάλισης της επαγγελματικής τους στέγης.

Στη βιομηχανία η στασιμότητα της παραγωγής μπορεί να αντικατασταθεί σε σύντομο χρόνο, αν εφαρμοστεί μία νέα βιομηχανική πολιτική, με βαρύτητα στα ειδικά κίνητρα για την είσοδο στο βιομηχανικό τομέα νέων επιχειρήσεων, σχεδιασμό και παραγωγή νέων προϊόντων ένταξης τεχνολογίας κυρίως και την υποστήριξη της διείσδυσης σε νέες αγορές. Τα κίνητρα και η ίδρυση χρηματιστηρίου και στη Θεσσαλονίκη θα αναβαθμίσουν κυρίως τη βιομηχανική δράση και στη Βόρεια Ελλάδα.

Εξάλλου, για την αντιμετώπιση της κρίσης στο εμπόριο, επιβάλλεται η θεσμοθέτηση άδειας άσκησης του εμπορικού επαγγέλματος και εμπορικού μητρώου η ίδρυση κέντρου εμπορικών μελετών, η απαγόρευση ίδρυσης πολυκαταστημάτων σε ορισμένες περιοχές, η χρηματοδότηση προγραμμάτων αναζωογόνησης του εμπορίου σε παραδοσιακά κέντρα, η οργάνωση της αποχώρησης των φορέων εμπορικών επιχειρήσεων και της ένταξης σε άλλες δραστηριότητες, η αποτελεσματικότερη λειτουργία της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή και η μείωση κατά 15%, όπως προβλέπει το πρόγραμμά μας, για τα 3 πρώτα χρόνια λειτουργίας των φορολογήσιμων κερδών κάθε νέας εμπορικής επιχείρησης.

Για το θέμα της φορολογίας είναι σημαντική η εμπέδωση φορολογικής συνείδησης ασφαλώς στους πολίτες. Όμως δεν είναι δυνατόν το Κράτος να ζητεί τα πάντα από τους πολίτες, αν δεν δίνει πρώτα το ίδιο το παράδειγμα της συνέπειας και της εντιμότητας.

Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δίνει σχεδόν καθημερινά διαβεβαιώσεις ότι δεν θα υπάρξουν αιφνιδιασμοί. Πρόκειται ασφαλώς για μία θετική δέσμευση, που ωστόσο θα εξανεμισθεί, εάν δεν συνδυαστεί με μία γενναία κίνηση, που θα σπάσει την ακύλωση βαριάς μορφής στις σχέσεις κράτους-πολίτη.

Να καταργηθεί, λοιπόν, στην πράξη η βαριά προσβολή των ατομικών δικαιωμάτων του πολίτη, που τον αναγκάζει να κινείται περισσότερο σαν πελάτης των κομμάτων και λιγότερο ως ελεύθερος άνθρωπος.

Η ύπαρξη ενός σταθερού και έντιμου φορολογικού συστήματος αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για τον οικογενειάρχη, τον επενδυτή, τον εργαζόμενο και τον επιχειρηματία.

Εν όψει λοιπόν, της κατάρτισης του προϋπολογισμού του '94, αντικρύζουμε τη δυσάρεστη πραγματικότητα της δυσχέρειας στη συλλογή εσόδων, αλλά και τη μεγάλη αύξηση των δαπανών, από τις οποίες το 90% αφορά την πληρωμή τοκοχρεολυσίων, μισθών, συντάξεων και επιχορηγήσεων.

Εμείς ζητούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνταγματική επιβολή περιορισμών στην αύξηση δαπανών, με εξαίρεση την άμυνα, την υγεία, πρόνοια, το περιβάλλον και τις δημόσιες επενδύσεις.

Επαναλαμβάνουμε ότι η καθιέρωση του θεσμού μόνιμου υπερκομματικού Υφυπουργού Προϋπολογισμού θα φωτίσει πλήρως τη δημοσιονομική κατάσταση της Χώρας, αντί ο καθένας μας κάθε φορά να μιλάει με τους δικούς του τους αριθμούς και να διαψεύδεται από την εκάστοτε κυβέρνηση για κομματικούς και μόνο λόγους. Και θα στηριχθεί ακόμα περισσότερο αυτός ο νέος θεσμός με έναν ετήσιο στόχο εξοικονόμησης δαπανών, την αποδοτική αξιοποίηση των πόρων από τα κοινοτικά ταμεία και την ορθή εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, που σήμερα βρίσκεται σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα.

Ας πω μόνο ότι η σημερινή αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας και της περιουσίας των ασφαλιστικών οργανισμών βρίσκεται κάτω από το 2%, σε σχέση με το 6%, που απαιτείται από τον απλό ιδιώτη ως ελάχιστη απόδοση για την ενοικίαση ακινήτου από την εφορία.

Η ορθή αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας με το ποσοστό του 6% απλά και μόνο θα απέδιδε επιπλέον μόνο αυτό 50 δισ., δηλαδή πολύ πάνω από το μισό κόστος των παροχών στους πολύτεκνους, που μόλις προτείνουμε.

Ο κύριος Πρωθυπουργός έθεσε το μεγάλο θέμα της δημοσιονομικής προσαρμογής. Με τα διαδοχικά εισπρακτικά μέτρα και τη λιτότητα και του ΠΑ.ΣΟ.Κ και της Νέας Δημοκρατίας, επιδιώκεται η μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος με τεράστιο όμως κοινωνικό κόστος.

Η ύφεση παρατείνεται και αυτόματα βλέπουμε και αυτόνομη μείωση των δημοσίων εσόδων. Ο φαύλος κύκλος έτσι αυτοτροφοδοτείται. Με τις δικές μας προτάσεις, είναι ρεαλιστική το πρώτο έτος η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης κατά 2%, η μείωση των πραγματικών επιτοκίων κατά 4%, η επιβράδυνση του πληθωρισμού με αντίστοιχη πτώση των ονομαστικών επιτοκίων κατά 4% και η μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ως προς το ΑΕΠ, κατά 1%. Οι δημοσιονομικές ωφέλειες από μια τέτοια μακροοικονομική προσαρμογή υπολογίζονται για το πρώτο έτος σε 1,6 τρισ. και το δεύτερο σε 2,5 τρισ. περίπου. Από τα διαρθρωτικά μέτρα πάταξη φοροδιαφυγής, έλεγχος δημοσίων δαπανών, αποκρατικοποίηση και αξιοποίηση περιουσίας του δημοσίου, προκύπτουν άλλα 700 δισ. το πρώτο έτος, που αυξάνονται σε περίπου 1 τρισ. το δεύτερο. Με την πλήρη δηλαδή απόδοση των μέτρων της πολιτικής μας, είναι εφικτή η δημοσιονομική ωφέλεια 3-3,5 τρισ., που σημαίνει ότι μπορεί να αντιμετωπισθεί συνολικά το δημοσιονομικό πρόβλημα της Χώρας. Και επειδή συνήθως όταν λέμε αυτά από του

Βήματος της Βουλής, επόμενο είναι η Κυβέρνηση να ζητάει συγκεκριμένα πώς βλέπουμε αυτές τις επιπτώσεις μαθηματικώς, έχω το συγκεκριμένο αυτό αναλυτικό σημείωμα για την εκτίμηση των επιπτώσεων της οικονομικής πολιτικής μας στο δημοσιονομικό έλλειμμα, που θα ήθελα να το δώσω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό, ο κ. Πρόεδρος της Πολιτικής Άνοιξης, κ. Αντ. Σαμαράς καταθέτει το προαναφερθέν σημείωμα για τα Πρακτικά το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

Στο κεφάλαιο της αποκρατικοποίησης, η νέα Κυβέρνηση έχει ως μόνη της φιλοδοξία να ακυρώσει το έργο της προηγούμενης. Ωστόσο, τους επόμενους μήνες, είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση της μεταβίβασης των επιχειρήσεων για τις οποίες έχουν ήδη αρχίσει οι σχετικές διαδικασίες με την εξαίρεση, βέβαια, όσων επιχειρήσεων θεωρούνται στρατηγικής σημασίας. Και εδώ, βέβαια, θα ισχύσει ο δεδομένος δικός μας όρος για την ύπαρξη αδιάβλητης επιτροπής διαφάνειας για κάθε τέτοια μεταβίβαση.

Η θέση μας για τον ΟΤΕ υπήρξε σαφής. Η αποκρατικοποίηση πρέπει να προχωρήσει μέχρι το 49% των μετοχών και με το υπόλοιπο 51% υπό εθνικό έλεγχο. Η πώληση, πρέπει να ακολουθήσει την οδό του Χρηματιστηρίου σταδιακά με ονομαστικές μετοχές σε μικρομετόχους και με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αλλά κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα έσοδα να αφιερωθούν σε επενδύσεις και να εκσυγχρονίσουν τον ΟΤΕ και να μη διοχετευθούν σε ταμειακή χρήση κάλυψης του ελλείμματος του προϋπολογισμού. Η ταμειακή βελτίωση θα προκύψει μεσοπρόθεσμα από την αύξηση των κερδών του οργανισμού. Τα έσοδα από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μαζί μ' εκείνα από την αναγκαστική και λόγω ΕΟΚ αύξηση των τιμολογίων, υπεραρκούν για την υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος εκσυγχρονισμού του ΟΤΕ. Αντίθετα, ο άγνωστος στρατηγικός επενδυτής θα έπαιρνε το 1994-'98 μεγάλη προίκα. Εδώ, υπάρχουν δύο εναλλακτικές εκτιμήσεις. Η πρώτη με αστική μονάδα κλήσης στις 15 δρχ. έναντι των 7 σημερινών θα του προσέφερε καθαρό κέρδος 1,7 τρισ. και η δεύτερη εκτίμηση με τιμή αστικής μονάδας στις 22 δρχ. κέρδος καθαρό 3,1 τρισ. Και επειδή και πάλι στα μαθηματικά πρέπει να λέμε τα συγκεκριμένα στοιχεία με το όνομά τους, ιδού 7 σελίδες πλήρους ανάλυσης για τα όσα είπα για τον ΟΤΕ.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Πρόεδρος της Πολιτικής Άνοιξης κ. Αντ. Σαμαράς καταθέτει το προαναφερθέν έγγραφο για τα Πρακτικά το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

Ως προς το θέμα των αστικών συγκοινωνιών, από το νέο νόμο δεν είναι δυνατόν να προκύψουν, κατά την άποψη της Πολιτικής Άνοιξης, ούτε νικητές ούτε νικημένοι. Σημασία έχει η ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών σε σχέση με την τιμή τους και όχι τόσο το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Εμείς πάντως, με πρόταση νόμου που θα καταθέσουμε σύντομα, θα προτείνουμε την ίδρυση δημοτικής συνεταιριστικής εταιρείας όπου το 51% θα ελέγχεται από το Δήμο και το 49% από τους ιδιώτες. Οι οδηγοί θα παραμείνουν ιδιοκτήτες των λεωφορείων τους και θα συμμετέχουν στην εταιρεία με ίσους όρους και οι παλιοί και οι νέοι.

Οι προγραμματικές δηλώσεις του Πρωθυπουργού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν ακόμα αόριστες και για τα αγροτικά θέματα. Περιορίζομαι να επισημάνω ότι οι αγρότες απαιτούν και αξίζουν ουσιαστική μέριμνα του Κράτους, όχι μόνο για προφανείς κοινωνικούς λόγους, αλλά και για οικονομικούς. Από τον κυβερνητικό προγραμματισμό, λείπουν ουσιαστικά μέτρα για τη σταθεροποίηση και ανάπτυξη του αγροτικού εισοδήματος, την εναρμόνιση προς την κοινή πολιτική της Κοινότητας, την εκτέλεση έργων υποδομής, τη στήριξη βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την ενίσχυση των νέων αγροτών.

Μέσα στους επόμενους λίγους μήνες, η Κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει σε επίπεδο προεδρίας Ε.Ο.Κ. τις διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό νέων τιμών των αγροτικών μας προϊόντων, την ενδεχόμενη αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά και την πιθανή εφαρμογή της νέας συμφωνίας για το διεθνές εμπόριο των αγροτικών προϊόντων στο πλαίσιο της GATT, με την επαναφορά θεμάτων για τα οποία η Χώρα μας έχει επανειλημμένα εκφράσει επιφυλάξεις.

Στο επίπεδο της εθνικής αγροτικής πολιτικής παρουσιάζονται τα ζητήματα στήριξης των τιμών παραγωγού ορισμένων βασικών μας προϊόντων -ροδάκινα, εσπεριδοειδή- και προβλημάτων διάθεσης του λαδιού μας, του ελαιολάδου και της σταφίδας.

Θα στηρίξετε, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, ναι ή όχι -διότι στήριξη υποσχθήκατε προεκλογικά- τις γαλλικές θέσεις που αντιστέκονται στην εξουδετέρωση πολλών παραδοσιακών πλεονεκτημάτων που διατηρούσαν μέχρι σήμερα τα αγροτικά μας προϊόντα;

Προσθέτω, επίσης, στο αγροτικό θέμα ότι η άμεση καταβολή της πρόωρης συνταξιοδότησης με αναδρομική μάλιστα ισχύ, αλλά και η καταβολή των εξισωτικών αποζημιώσεων, χωρίς τις γνωστές καθυστερήσεις, αποτελούν δίκαιο αίτημα του αγροτικού μας κόσμου.

Στον τομέα του τουρισμού αντικρίζουμε ολιγωρία μπροστά στη στασιμότητα. Όσο η ανάπτυξη της υποδομής αναβάλλεται αόριστα για το μέλλον, δεν κάνουμε ουσιαστικά τίποτα για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και την προσέλκυση του λεγόμενου ακριβού τουρισμού. Έτσι, και συναλλαγματικές απώλειες θα έχουμε και φυγή των τουριστών προς άλλες γειτονικές χώρες.

Καταντήσαμε π.χ. χωρίς σύγχρονες μαρίνες στις ελληνικές ακτές και τα νησιά μας, να έχουμε δώσει ρόλο πρωταγωνιστή στον τουρισμό -αν είναι δυνατόν- ακόμη και στην Τουρκία.

Κυρίες και κύριοι, η έξοδος από τη σημερινή κρίση που κρατά την Ελλάδα στο περιθώριο με το άγχος του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων, πρέπει επιτέλους να τερματιστεί. Και θα τερματιστεί σίγουρα, όταν η πολιτική μας ζωή πάψει να στραγγαλίζει την οικονομική με τις αλληπάλληλες αλλαγές μέτρων και επιλογών, με τις μεταβολές του φορολογικού συστήματος και με τη συντήρηση του κράτους-δυνάστη που προσβάλλει και ζητεί τα πάντα από τον πολίτη ενώ το ίδιο στέκεται υπεράνω των νόμων και προσφέρει ελάχιστα.

Η καχύποπτη σχέση κράτους-επιχειρηματία αποτελεί αντανάκλαση της πολύπλευρης κυρίως θεσμικής και ηθικής κρίσης που περνάει ο Τόπος μας. Η Ελληνική Κοινωνία βρίσκεται στο κρίσιμο σταυροδρόμι των αποφάσεων. Βρίσκονται μπροστά μας επιλογές που θα καθορίζουν την πορεία του Τόπου για 10ετίες. Το Κράτος απουσιάζει από τους τομείς εκείνους που καθορίζουν τα έστω ελάχιστα επίπεδα παροχών προς τους πολίτες .

Η έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού έχει ήδη φθάσει δυστυχώς και στη Χώρα μας. Το φαινόμενο του αποκλεισμού ανθρώπων, ομάδων και περιοχών από την κοινωνική ζωή, έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις. Κοινωνικός αποκλεισμός σημαίνει έλλειψη δυνατότητας άσκησης των κοινωνικών δικαιωμάτων, όχι μόνο για τους ανέργους αλλά και για τους λειτουργικά αναλφάβητους, τους προβληματικά στεγασμένους και τους άστεγους, τους κατοίκους απομακρυσμένων και δύσβατων περιοχών, τους παλινοστούντες, τους μετανάστες και όλους όσους βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, κάτω από ένα ανεκτό επίπεδο διαβίωσης. Αυτές οι ομάδες του περιθωρίου τι σχέση θα έχουν στην Ελλάδα του αύριο με την Ευρώπη του αύριο;

Το τρίπτυχο υγεία - παιδεία - περιβάλλον αποτελεί, επίσης, ξεχασμένη για όλους υπόσχεση. Αλλά η έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης πρέπει να αποτελέσει καθημερινό οδηγό δράσης. Οι παλιότερες γενιές χρωστούν στις νέες μία καλύτερη

ζωή, την ευκαιρία τουλάχιστον για μία καλύτερη ζωή. Ως τότε θα λειτουργεί αυτό το μίζερο λογιστήριο σε αυτούς τους τρεις τομείς των ελληνικών προϋπολογισμών; Ως τότε θα υποβαθμίζεται το μέλλον της νεολαίας μας και θα αναβαθμίζεται η λογιστική μίζερια;

Ας σταματήσει αυτός ο λογαριασμός των πιστώσεων και ας καταλάβουν όλοι ότι υγεία - παιδεία - περιβάλλον αποτελούν κεφάλαια εθνικής ανάγκης. Και θα το πω στα ίσα, όπως το αισθάνομαι, κύριε Πρόεδρε. Πιστεύω ότι είναι και οι μόνοι τομείς για τους οποίους το σύνολο του έθνους ήταν έτοιμο να υποστεί θυσίες, προκειμένου αυτοί οι τρεις τομείς να αναβαθμιστούν πραγματικά.

Στο κεφάλαιο της Παιδείας η παράταση του πολιτικού διπολισμού αναβάλλει συνεχώς την αξιόπιστη υπογραφή του Τόπου με το μέλλον. Αντικρύζουμε με θαυμασμό την ταχύτατη πορεία άλλων μικρών ή μεγάλων χωρών, αλλά παραμελούμε μία πραγματικότητα που δεν μας αρέσει: Ότι η οικονομική τους ανάπτυξη, η πολιτισμική τους παρουσία και η κοινωνική τους πρόοδος οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στα στέρεα θεμέλια της Παιδείας τους.

Γι' αυτό ακριβώς και την Πολιτική Άνοιξη δεν την ενδιαφέρει αν τα Ελληνικά Πανεπιστήμια θα είναι σοσιαλιστικά ή φιλελεύθερα, όσο το αν θα υπάρχουν πραγματικά ανώτατες σχολές που να προετοιμάζουν το νέο για την επαγγελματική του πορεία και θα προσφέρουν στη Χώρα πολίτες άξιους να την οδηγήσουν στην απαιτητική, ανταγωνιστική, ευρωπαϊκή πορεία του αύριο.

Οι νέες συνθήκες απαιτούν ανάπτυξη του ανθρώπινου παράγοντα στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, αλλά και εκπαίδευση ποιότητας που δεν θα αναπαράγει τεχνητά πρότυπα, αλλά θα κεντρίζει το όραμα του νέου για μια καλύτερη κοινωνία. Το κρατικό ενδιαφέρον, όπως προκύπτει και από τον προϋπολογισμό του 1989 αλλά και του 1993, είναι ελάχιστο και εκφράζεται σε ποσοστό 3,9%. Στα μέτρα άμεσης προτεραιότητας η Πολιτική Άνοιξη κρίνει χρήσιμη τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας με νέες αρμοδιότητες. Το συγκεκριμένο θεσμικό όργανο, προβλέπεται με νόμο από το 1985, αλλά δεν έχει λειτουργήσει με αποτέλεσμα να απουσιάζει ένα κεντρικό όργανο εκπαιδευτικού σχεδιασμού με άμεση σύνδεση με όλες τις βαθμίδες. Λόγω χρόνου, δεν μπορώ να αναφερθώ σε συγκεκριμένα μέτρα. Επιθυμώ όμως να επισημάνω από το βήμα της Εθνικής Αντιπροσωπείας μόνο τις απαραίτητες κύριες αρχές της κρατικής χρηματοδοτικής υποστήριξης για την έρευνα, την αναγκαία σταθερότητα του εξεταστικού συστήματος, τη σύνδεση των ανώτατων σχολών με την αγορά εργασίας και την υποδομή διαρκούς επιμόρφωσης και ενημέρωσης των δασκάλων και των καθηγητών για την πρόοδο στον επιστημονικό τους κλάδο και στα νέα πρότυπα διδασκαλίας.

Ο Πρωθυπουργός όμως μίλησε και για σημαντικές πρωτοβουλίες και στο Υπουργείο Πολιτισμού. Οι προθέσεις είναι καλές. Σημασία έχει το έργο. Σημασία έχει η πλήρης αμεροληψία και ο τερματισμός του συχνού στο παρελθόν φαινόμενου της επιλεκτικής στήριξης των δημιουργών με βάση την κομματική τους ταυτότητα. Ο πολιτισμός αποτελεί πολιτική με την υψηλή της έννοια, ως συμπύκνωση της δράσης του ελεύθερου πολίτη για τον καθορισμό της ζωής του και των αξιών της. Αποτελεί εθνική ανάγκη η συγκρότηση ενιαίου Υπουργείου ή έστω στενότερα συνεργαζόμενου πολιτισμού - παιδείας - έρευνας, ώστε όλοι οι τομείς που έχουν αντικείμενο τον πνευματικό πολιτισμό και την καλλιέργειά του να ενοποιηθούν λειτουργικά, προς το όραμα μιας ελληνικής δημοκρατικής αναγέννησης. Σε αυτό το φορέα, είναι σκόπιμο να θεσμοθετηθεί και ένα συμβούλιο πολιτισμού για τη χάραξη πολιτισμικής στρατηγικής με ευθύνη της Κυβέρνησης, αλλά και πνευματικών προσώπων της Χώρας που θα συμμετάσχουν εθελοντικά.

Η προσπάθεια χειραγώγησης της ελεύθερης σκέψης αποτελεί ίσως την πιο σκοτεινή όψη του χθές. Η Πολιτική Άνοιξη κρίνει σκόπιμη την αύξηση των κονδυλίων για το Υπουργείο Πολιτισμού με ταυτόχρονα άμεσα μέτρα παροχής κινήτρων σε ιδιώτες και οργανισμούς, που αναλαμβάνουν οι ίδιοι πολιτισμικές πρωτοβουλίες. Να υπάρξει πρόσληψη νέων αρχαιολόγων και σύγχρονη φύλαξη των μουσείων και ειδικές απαλλαγές για συγκεκριμένους τομείς, όπως είναι το βιβλίο. Η Παιδεία και ο πολιτισμός είναι για την Ελλάδα το κορυφαίο θέμα, λόγω του βάρους της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά και λόγω της επίθεσης διάρκειας που δεχόμαστε από ξένα πρότυπα. Η αναβάθμιση της Παιδείας είναι βασικό μέσο για την αυτογνωσία και την απόκτηση αυτοπεποίθησης του Ελληνικού Λαού. Η διοργάνωση διαρκών εκθέσεων προβολής του κλασικού και του λαϊκού μας πολιτισμού, αποτελεί τον καλύτερο πρεσβευτή της Πατρίδας μας στο εξωτερικό. Και στο εσωτερικό με την αναβάθμιση της δημόσιας κυρίως Παιδείας, μπορούμε να αποκαταστήσουμε το δάσκαλο και τον καθηγητή στη θέση τους, ως πνευματικών ηγετών. Μόνο με αυτόν τον τρόπο το σχολείο από αγγαρεία και βάρος για τους νέους θα μεταμορφωθεί σε σπουδαστήριο του έρωτα του γνώσης. Και βέβαια τέτοιος έρωτας δεν θα προκύψει ποτέ, όταν στη θέση του Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ, επίσημα η Πολιτεία κακοποιώντας τη γλώσσα μας καθιερώνει το βάρβαρο, Υφυπουργός "στον" Πρωθυπουργό. Σε λίγο και το Δόξα τω Θεώ, προβλέπω να το λέμε Δόξα "στο" Θεό. Στην υγεία, η ανεκτίμητη ανθρώπινη αξία, εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται ψυχρά σαν λογιστική μονάδα. Η υποδομή, τα μέτρα νοσηλείας, είναι απηρχαιωμένα. Η ανισότητα στην περίθαλψη είναι ολοφάνερη. Σε πολλές περιπτώσεις μεγαλύτερη σημασία αποδίδεται στο διοικητικό σκέλος της υγείας και μικρότερη στη χρηματοδότηση της έρευνας και στην επιμόρφωση και αμοιβή του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Η Ελλάδα έχει τη χαμηλότερη κατά κεφαλήν δαπάνη στην υγεία από κάθε άλλη χώρα της ΕΟΚ. Η υγεία όμως είναι για μας, μετά την Παιδεία, ο δεύτερος κατ' εξαίρεση τομέας μεγίστης κρατικής χρηματοδότησης. Με βάση τα στοιχεία του προϋπολογισμού ήταν ως προς το ΑΕΠ το 1989, 8,3 και το 1993 συρρικνώθηκε σε 6,9. Αν όμως αφαιρεθούν οι επιχορηγήσεις προς τους ελλειμματικούς Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, τότε το ποσοστό του 1989 γίνεται 4,6 και του 1993 μόλις 3,8. Γι' αυτό και η χάραξη μιας εθνικής στρατηγικής, κοινωνικής αντίληψης είναι επιτακτική.

Πέρα από την αύξηση των επιχορηγήσεων του προϋπολογισμού, ως άμεσα και μεσοπρόθεσμα μέτρα προτείνουμε τη δημιουργία ενιαίου φορέα λειτουργίας των νοσοκομείων. Την καθιέρωση χάρτη πρωτοβάθμιας φροντίδας για την πρόληψη και χάρτη πρωτοβάθμιας περίθαλψης για τη θεραπεία, αλλά και τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του συστήματος της διαμόρφωσης των τιμών, του συστήματος διανομής και της ταυτότητας -πρότυπο αντίγραφο- των φαρμάκων.

Προβλήθηκε και πάλι προχθές, σε δεύτερη έκδοση, το θαύμα του ΕΣΥ. Ο καθένας θυμάται ακόμα τα Κέντρα Υγείας με τους πολλούς κηπουρούς και τους λίγους παθολόγους. Δείχνει από την Κυβέρνηση, κατά την άποψή μας, έλλειψη κρίσης, αλλά και αντικειμενικότητας, η επιμονή σ' ένα σύστημα του χθες, το οποίο εν πάση περιπτώσει απέτυχε.

Η Άνοιξη με την νέα αντίληψη για την άσκηση της αντιπολίτευσης, προτείνει και για την υγεία συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις, για την εξάλειψη της προσβολής του πολίτη και τη μείωση της οικονομικής του επιβάρυνσης. Σε αυτό το πλαίσιο προτεραιότητα αποκτούν η μεταρρύθμιση του τρόπου ελέγχου των βιβλιαρίων νοσηλείας, η θεσμοθέτηση της ελεύθερης επιλογής γιατρού και νοσηλευτηρίου, η ετήσια αναπροσαρμογή του τιμολογίου των ιατρικών πράξεων, η δωρεάν αντιμετώπιση ορισμένων βαρέων και χρόνιων νοσημάτων, καθώς και η θεσμοθέτηση

της πλήρους κάλυψης από το Κράτος της ιατρικής περίθαλψης του τέταρτου και πλέον τέκνου κάθε οικογένειας, μέχρι και την πρώτη σχολική ηλικία.

Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, παρά τις προφανείς διαρθρωτικές και οικονομικές αδυναμίες, είναι εφικτή η βελτίωση των παροχών, μέσω της κατάργησης των ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, της εφαρμογής διαφορικού ασφαλιστρού και της εισαγωγής προστιθέμενης αξίας στον υπολογισμό των προσφορών, αλλά και με την προσφυγή άντλησης κεφαλαίων από ήδη υπάρχοντες τομείς της γενικής φορολογίας. Χρειάζονται τολμηρές τομές. Τομές εφικτές ακόμη και στη σημερινή περίοδο της δυσάρεστης οικονομικής συγκυρίας. Η πλήρης απελευθέρωση των αποθεματικών των ασφαλιστικών οργανισμών, η απαλλαγή τους από τις επιβαρύνσεις ανάπτυξης παραγωγής υπηρεσιών και η κατάργηση των διακρίσεων μεταξύ των ταμείων με σταδιακή μεταβολή του νομικού τους καθεστώτος, αποτελούν μέτρα ρεαλιστικά με προοπτική άμεσης απόδοσης.

Η Άνοιξη, πονά όλες τις ηλικίες. Έπρεπε να πω τα συγκεκριμένα αυτά ζητήματα, εκτός αν προτιμούμε σε προγραμματικές δηλώσεις να αναφερόμαστε σε όλα τα θέματα αόριστα. Εμάς η θέση μας θα είναι "η ταμπακέρα", η θεωρία του συγκεκριμένου, και επί του συγκεκριμένου θα κάνουμε την αντιπολίτευση.

Η Άνοιξη, λοιπόν, πονά όλες τις ηλικίες. Και τονίζουμε ότι προέχει η εξυγίανση του κλάδου των συντάξεων και η εισαγωγή νέων θεσμών, όπως η καθιέρωση δύο κατηγοριών σύνταξης γήρατος. Η πρώτη ως ανταποδοτική και η δεύτερη γενική. Με δεδομένη, επίσης, την οικονομική κρίση, μεγάλη σημασία αποκτά και ο αποπροσανατολισμός της ασφάλισης ανεργίας, με σκοπό την πρόληψη μέσω παροχών για την επέκταση του τριτογενούς τομέα και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Κύριε Πρόεδρε, οι Αθηναίοι ξαναέζησαν την περασμένη εβδομάδα τον εφιάλτη του νέφους. Απειλούμαστε, επίσης, από την έλλειψη νερού και την γενικότερη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, που παρατηρείται σε πολλές περιοχές της Χώρας. Κινδυνεύουμε να δημιουργήσουμε και νέες πόλεις σαν την Αθήνα, με τα γνωστά προβλήματα της άναρχης δόμησης, της ελλιπούς υποδομής, του βεβαρημένου κυκλοφοριακού και της ακόμα πιο βεβαρημένης ατμόσφαιρας. Και εν πάση περιπτώσει, ποια λύση προτείνει η Κυβέρνηση για την υδροδότηση της Αθήνας, δεν ακούσαμε.

Στο γενικότερο αυτόν τομέα του περιβάλλοντος, "στον κόσμο το μικρό, το μέγα" που ζούμε, μία ματιά στους αριθμούς είναι χαρακτηριστική. Οι δαπάνες στο αρμόδιο Υπουργείο το 1993 εκτιμώνται στον Κρατικό Προϋπολογισμό σε 1,7 του ΑΕΠ. Αλλά στο σύνολό τους οι δαπάνες αφορούν την μισθοδοσία του προσωπικού, δημόσια έργα και απαλλοτριώσεις. Από κανένα κωδικό του προϋπολογισμού τους, είτε το αρμόδιο Υπουργείο είτε το Υπουργείο Βιομηχανίας, δεν διακρίνεται πρόβλεψη κεφαλαίων για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Η ριζική, όμως, αντιμετώπιση των προβλημάτων της Αθήνας απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα και αυξημένα κεφάλαια. Ωστόσο αυτό που προέχει είναι η συνεπής εφαρμογή του προγράμματος που θα υιοθετηθεί, χωρίς τις διακρίσεις της συνήθους κρατικής ανετοιμότητας.

Γιατί είναι ανέντιμο να διώκεται ο πολίτης, να ελέγχεται το Ι.Χ. του και να διαθέτει κάποια ιδιότυπη ασυλία το Δημόσιο με τα χιλιάδες ρυπογόνα αυτοκίνητα των Υπουργείων, των αστικών συγκοινωνιών και των Ενόπλων Δυνάμεων. Γιατί είναι ανέντιμο να διώκεται ο απλός οικογενειάρχης, ο μέσος καταναλωτής νερού, όταν το Κράτος δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη διαρροών είτε από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ είτε από τις προβληματικές εγκαταστάσεις του Μόρνου. Γιατί όσο και αν χρειάζεται σε μέρες αιχμής της ρύπανσης, είναι ανέντιμο να επιβάλλονται

αιφνιδιαστικά κατασταλτικοί μηχανισμοί στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, όταν οι εκπρόσωποί τους ζητούν προληπτικά, χρόνια τώρα, κίνητρα και διευκολύνσεις για την απομάκρυνσή τους από την επιβαρημένη περιοχή της Αττικής. Όμως η πρωτεύουσα αντιμετωπίζει και άλλη μία απειλή, το οργανωμένο έγκλημα. Τα κρούσματα επιθέσεων κατά προσώπων ή κατά των περιουσιών τους γίνονται ολοένα συχνότερα. Η λαθρομετανάστευση επιτείνει το πρόβλημα τόσο στις παραμεθόριες περιοχές, όσο και στα αστικά κέντρα. Η πρόταση βέβαια του Πρωθυπουργού για την "παλλαϊκή άμυνα" αποτελεί μέτρο απολύτως θετικό, αρκεί να έχει αυστηρά εθνικό χαρακτήρα και να μείνει απ' έξω κάθε ιδέα κομματισμού. Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί ως κόρη οφθαλμού ο υπερκομματικός χαρακτήρας του νέου αυτού θεσμού. Θεωρώ ανταπόδοκτη την ανάγκη συνεργασίας των πολιτών με τα Σώματα Ασφαλείας, αλλά την ίδια στιγμή και το Κράτος να στηρίζει τους κατώτατους αστυνομικούς και τους αξιωματικούς, τόσο στα μισθολογικά τους αιτήματα, όσο και στο σκέλος του τεχνολογικού εξοπλισμού και της εκπαίδευσης, ώστε να αντιμετωπιστούν οι, δυστυχώς, καλύτερα πολλές φορές οργανωμένοι εγκληματίες.

Και με την ευκαιρία αυτή, επισημαίνω το απειλητικό πάντοτε πρόβλημα της τρομοκρατίας που απαιτεί σύμπνοια των πολιτικών Κομμάτων και των κοινωνικών φορέων, αλλά και μεθοδικότητα από τις διοικητικές αρχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές ήταν οι θέσεις μας. Πιστεύουμε ότι επείγον θέμα των καιρών μας είναι να ξεφύγουμε από την αδιόρθωτη νοοτροπία που θέλει το κακό το χθες να αθώνει πάντοτε το κακό το σήμερα σε βάρος του αύριο. Είναι επείγον θέμα της εποχής μας να υποχωρήσει επιτέλους ο κομματικός εγωισμός και να υπερισχύσει και εδώ η νέα αντίληψη που θα δώσει στη Χώρα μας τις ευθείες της εξόδου από την πολύπλευρη κρίση. Είναι το κρίσιμο ζητούμενο των καιρών μας να κοιτάζουμε μόνο μπροστά. Και λυπούμαι που είμαι υποχρεωμένος να πω, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, κύριε Υπουργέ, ότι οι προγραμματικές σας δηλώσεις βλέπουν κυρίως προς τα πίσω και πλάγια και ελάχιστα μπροστά. Δυστυχώς διαγράφουν την αρχή μιας νέας χαμένης ευκαιρίας.

Καταψηφίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης γιατί βασίζονται στη λογική, ότι η Ελλάδα μπορεί να περιμένει. Εμείς αντίθετα πιστεύουμε ότι έχουμε προσπεράσει κάθε περίοδο χάριτος. Πιστεύουμε ότι έχουμε ξεπεράσει τα όριά μας. Πιστεύουμε ότι από τώρα και στο εξής η μόνη που βιάζεται είναι η Ελλάδα. Ευχαριστώ πολύ.

(Ορθιοι οι Βουλευτές της Πολιτικής Άνοιξης χειροκροτούν ζωηρά)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ, κ. Ανδρέας Παπανδρέου, με το από 25-10-1993 έγγραφό του προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ το Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας, κ. Χρήστο Ροκόφυλλο.

Επίσης, με την υπ' αριθμόν 5815/4257/25-11-1993 απόφαση του Προέδρου της Βουλής, συγκροτήθηκαν οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 31 και 32 του Κανονισμού της Βουλής διαρκείς επιτροπές για την Α' Σύνοδο της Η' Περιόδου των Εργασιών της Βουλής και οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 46 και 49Α του Κανονισμού της Βουλής επιτροπές α) Κανονισμού της Βουλής και β) Δημοσίων Επιχειρήσεων Τραπεζών και Οργανισμών Κοινής Ωφελείας για την Η' Περίοδο των Εργασιών της Βουλής.

Ερωτάται: Το Σώμα εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα ενέκρινε και η σχετική απόφαση κοινοποιείται στους κυρίους Βουλευτές και καταχωρίζεται στα Πρακτικά. Το κείμενο της απόφασης έχει ως εξής:

"ΠΕΡΙΟΔΟΣ Η' - ΣΥΝΟΔΟΣ Α' Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 1993

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Πρωτ.
Αριθμ.
Διεκπ.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο Πρόεδρος της Βουλής,

Έχοντας υπόψη :

1. Τα άρθρα 31, 32, 33 σε συνδυασμό με το άρθρο 25 παρ. 9 αναλόγως εφαρμοζόμενο και το άρθρο 15 παρ. 5, καθώς και τα άρθρα 46 και 49Α του Κανονισμού της Βουλής και 2. Τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε,

συγκροτούμε τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 31 και 32 του Κανονισμού της Βουλής διαρκείς επιτροπές της Ολομέλειας, για την Α' Σύνοδο της Η' Περιόδου των Εργασιών της Βουλής και τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 46 και 49 Α' του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπές α) Κανονισμού της Βουλής και β) Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών και Οργανισμών Κοινής Ωφελείας για την Η' Περίοδο των Εργασιών της Βουλής, ως ακολούθως:

1) διαρκής επιτροπή μορφωτικών υποθέσεων των υπουργείων:

α) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
β) Πολιτισμού

1. Αδαμόπουλος Γεώργιος
2. Αθανασόπουλος Νικόλαος
3. Ακρίτα Σύλβα
4. Ακριτίδης Νικόλαος
5. Ανουσάκη Ελένη
6. Αρβανίτης Φώτης
7. Βαλυράκης Ιωσήφ
8. Γιατράς Σπυρίδων
9. Δημητρακόπουλος Αθανάσιος
10. Δροσογιάννης Αντώνιος
11. Καλούδης Σπυρίδων
12. Καστανίδης Χαράλαμπος
13. Κατσέλη Ελεωνόρα
14. Κατσικόπουλος Δημήτριος

15. Κατσιλιέρης Πέτρος
16. Κοτσώνης Θεόδωρος
17. Μαγκάκης Γεώργιος - Αλέξανδρος
18. Μιχελογιάννης Ιωσήφ
19. Μπρακατσούλας Βασίλειος
20. Νιώτης Γρηγόριος
21. Παπαηλίας Ηλίας
22. Παπαστρατής Ορέστης
23. Πετσάλνικος Φίλιππος
24. Ροκόφυλλος Χρήστος
25. Σαρρής Δημήτριος
26. Στάθης Θεόδωρος
27. Τζουμάκας Στέφανος
28. Τσακλίδης Ιωάννης
29. Χατζημιχάλης Φώτης
30. Γιαννάκου - Κουτσίκου Μαριέττα
31. Γεωργολιός Κων/νος
32. Ευμοιρίδης Κων/νος
33. Καλαντζής Γεώργιος
34. Κοραχάης Βασίλειος
35. Κωνσταντινίδης Πασχάλης
36. Μπρατάκος Άγγελος
37. Μπεκίρης Βασίλειος
38. Μπακογιάννη Θεοδώρα
39. Μητράς Θεόδωρος
40. Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα
41. Νικολόπουλος Νικόλαος
42. Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος
43. Παπαθανασίου Χαράλαμπος
44. Σπηλιόπουλος Αναστάσιος
45. Σουφλιάς Γεώργιος
46. Σημαιοφορίδης Κων/νος
47. Χαραλαμπόπουλος Κων/νος
48. Ψωμιάδης Παναγιώτης
49. Λεντάκης Ανδρέας
50. Αραβανής Γεράσιμος

2) διαρκής επιτροπή εθνικής άμυνας και εξωτερικών υποθέσεων των υπουργείων:

- α) Εξωτερικών
- β) Εθνικής Άμυνας
- γ) Μακεδονίας - Θράκης
- δ) Αιγαίου

1. Ακριβάκης Αλέξανδρος
2. Ακρίτα Σύλβα
3. Βασιλακάκης Βασίλειος
4. Βερυβάκης Ελευθέριος

5. Βουνάτσος Δημήτριος
6. Γικόνογλου Μόσχος
7. Γλαβίνας Ιωάννης
8. Δαμιανίδης Χαράλαμπος
9. Δροσογιάννης Αντώνιος
10. Καψής Ιωάννης
11. Κεδίκογλου Βασίλειος
12. Λαμπαδάρης Νικόλαος
13. Λουκάκης Εμμανουήλ
14. Μιχελογιάννης Ιωσήφ
15. Μπαντουβάς Κων/νος
16. Ντεντιδάκης Αντώνιος
17. Οικονόμου Χρήστος
18. Παπαστρατής Ορέστης
19. Πετραλιάς Αυγερινός
20. Πετσάλνικος Φίλιππος
21. Σκουλαρίκης Ιωάννης
22. Σοφούλης Κων/νος
23. Σπυριούνης Κυριάκος
24. Σωτηρλής Δημήτριος
25. Τζουμάκας Στέφανος
26. Φωτιάδης Απόστολος
27. Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης
28. Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ
29. Αβραμόπουλος Δημήτριος
30. Βαρβιτσιώτης Ιωάννης
31. Βυζοβίτης Χρήστος
32. Γιαννάκου - Κουτσίκου Μαριέττα
33. Καραμανλής Κων/νος
34. Καραγκούνης Ανδρέας
35. Κωνσταντινίδης Πασχάλης
36. Μαγγίνας Βασίλειος
37. Μάνος Στέφανος
38. Παπαδόγγονας Αλέξανδρος
39. Παπαθανασίου Χαράλαμπος
40. Παπακωνσταντίνου Μιχαήλ
41. Παπαστάμκος Γεώργιος
42. Πυλαρινός Κων/νος
43. Σταθόπουλος Ιωάννης
44. Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
45. Χαϊτίδης Ευγένιος
46. Χατζηνικολάου Παναγιώτης
47. Νικόπουλος Αναστάσιος
48. Στεφανόπουλος Στέφανος
49. Κόρακας Στρατής
50. Κολοζώφ Ορέστης

3) διαρκής επιτροπή οικονομικών υποθέσεων των υπουργείων:

α) Εθνικής Οικονομίας

β) Οικονομικών

γ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

1. Αδαμόπουλος Γεώργιος
2. Ανωμερίτης Γεώργιος
3. Βερυβάκης Ελευθέριος
4. Γερανίδης Βασίλειος
5. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
6. Δημητρακόπουλος Αθανάσιος
7. Διαμαντίδης Ιωάννης
8. Καλούδης Σπυρίδων
9. Καραμούτσος Σπυρίδων
10. Κεδίκογλου Βασίλειος
11. Κοκελίδης Θεόδωρος
12. Κοκκινοβασίλης Χρήστος
13. Κολιοπάνος Θεόδωρος
14. Κουλούρης Κίμων
15. Μπενετάτος Παναγής
16. Μπένος Σταύρος
17. Παλαιοθόδωρος Δημήτριος
18. Παπανδρέου Βασιλική
19. Παπασπύρου Ιωάννης
20. Παπαστεφανάκης Εμμανουήλ
21. Πασχαλίδης Γεώργιος
22. Ποττάκης Ιωάννης
23. Σούγγαρης Πέτρος
24. Σφυρίου Κοσμάς
25. Σωτηρλής Δημήτριος
26. Ταταρίδης Κυριάκος
27. Τσακλίδης Ιωάννης
28. Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ
29. Ανδριανόπουλος Ανδρέας
30. Βουλγαράκης Γεώργιος
31. Γαλενιανός Μιχαήλ
32. Γεωργολιός Κωνσταντίνος
33. Δεσύλλας Αλέξανδρος
34. Δήμας Σταύρος
35. Κατσιγιάννης Χρήστος
36. Κωστόπουλος Δημήτριος
37. Κορκολόπουλος Βασίλειος
38. Χατζηγιάκης Σωτήριος
39. Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ
40. Καραμανλής Αχιλλέας
41. Μείμαράκης Ευάγγελος
42. Μιχαλολιάκος Βασίλειος
43. Παπαδημητρίου Ελισάβετ
44. Παυλίδης Αριστοτέλης
45. Τατούλης Πέτρος
46. Τσιπλάκος Αριστείδης
47. Λεντάκης Ανδρέας

48. Στεφανόπουλος Στέφανος
49. Αραβανής Γεράσιμος
50. Κατσαρός Ιωάννης

4) διαρκής επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων των υπουργείων

- α) Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- β) Εργασίας
- γ) Μεταφορών και Επικοινωνιών

1. Ακριβάκης Αλέξανδρος
2. Αλαμπάνος Δημήτριος
3. Αποστολίδης Λουκάς
4. Γαλανός Νικόλαος
5. Ζαφειρόπουλος Ιωάννης
6. Κανελλόπουλος Λάμπρος
7. Κατσιλιέρης Πέτρος
8. Κίρκος Γεώργιος
9. Κοτσώνης Θεόδωρος
10. Κουράκης Ιωάννης
11. Κωνσταντινίδης Ελευθέριος
12. Μαγκούφης Χρήστος
13. Μαλέσιος Ευάγγελος
14. Ματής Αθανάσιος
15. Μπεντενιώτης Εμμανουήλ
16. Μπρακατσούλας Βασίλειος
17. Οικονομίδης Παναγιώτης
18. Οικονόμου Χρήστος
19. Πάλμος Παναγιώτης
20. Παπαδέλλης Φραγκλίνος
21. Παπαναγιώτου Κων/νος
22. Ρέππας Δημήτριος
23. Σμυρλής Χρήστος
24. Σουμάκης Σταύρος
25. Φαρμάκης Νικόλαος
26. Φλώρος Ιωάννης
27. Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ
28. Φουντάς Παρασκευάς
29. Αναστασόπουλος Νικόλαος
30. Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος
31. Βαρίνος Αθανάσιος
32. Βεζδρεβάνης Ηλίας
33. Γιακουμάτος Γεράσιμος
34. Γιαννόπουλος Αθανάσιος
35. Δαβάκης Αθανάσιος
36. Καβαρατζής Ιωάννης
37. Κατσίκης Θεόδωρος
38. Καλαντζάκος Αριστείδης
39. Λυμπερακίδης Λεωνίδα
40. Πάλλη - Πετραλιά Φάνη

41. Παπανδρέου Νικόλαος
42. Σιούφας Δημήτριος
43. Σούρλας Γεώργιος
44. Φούσας Αντώνιος
45. Φουντουκίδου Παρθένα
46. Χωματάς Ιωάννης
47. Χειμάρας Αθανάσιος
48. Κακλαμάνης Νικήτας
49. Κουμπούρης Δήμος
50. Κωστόπουλος Δημήτρης

5) διαρκής επιτροπή δημόσιας διοίκησης, δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης των υπηρεσιών :

- α) Προεδρίας της Κυβέρνησης
- β) Εσωτερικών
- γ) Δημόσιας Τάξης
- δ) Δικαιοσύνης

1. Αθανασόπουλος Νικόλαος
2. Αρσένη Μαρία
3. Αφεντουλίδης Νικόλαος
4. Βαλυράκης Ιωσήφ
5. Δημοσθενόπουλος Δημοσθένης
6. Ζήση Ροδούλα
7. Θωμά Μαρία
8. Κασταντίδης Χαράλαμπος
9. Κατσιμπάρδης Γεώργιος
10. Καφαντάρης Ευριπίδης
11. Κηπουρός Χρήστος
12. Κοκκίνης Νικόλαος
13. Λάλος Κανέλλος
14. Λουκάκης Εμμανουήλ
15. Μαγκάκης Γεώργιος - Αλέξανδρος
16. Μελίδης Ιωάννης
17. Μπαντουβάς Κων/νος
18. Μπέης Δημήτριος
19. Ντούτσος Ανδρέας
20. Παπαδήμας Λάμπρος
21. Παπαηλίας Ηλίας
22. Πετραλιάς Αυγερινός
23. Ροκόφυλλος Χρήστος
24. Σαατσόγλου Ανέστης
25. Σηφουνάκης Νικόλαος
26. Τζανής Λεωνίδα
27. Φούρας Ανδρέας
28. Χατζηανδρέου Λεονάρδος
29. Ανδρεουλάκος Απόστολος
30. Γκελεστάθης Νικόλαος
31. Γκόνης Αναστάσιος
32. Γιοβανούδας Βαρσάμης

33. Έβερτ Μιλτιάδης
34. Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας
35. Καρατζαφέρης Γεώργιος
36. Καμμένος Παναγιώτης
37. Κεφαλογιάννης Ιωάννης
38. Κούβελας Σωτήριος
39. Κωνσταντινίδης Κων/νος
40. Λαμπρόπουλος Ιωάννης
41. Μαρκογιαννάκης Χρήστος
42. Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα
43. Νάκος Αθανάσιος
44. Νεράντζης Αναστάσιος
45. Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος
46. Πολύδωρας Βύρων
47. Τρυφωνίδης Γεώργιος
48. Οικονομόπουλος Νικόλαος
49. Στεφανοπούλου Φωτεινή
50. Σκυλλάκος Αντώνης

6) διαρκής επιτροπή παραγωγής και εμπορίου των υπηρεσιών:

- α) Γεωργίας
- β) Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας
- γ) Εμπορίου
- δ) Εμπορικής Ναυτιλίας

1. Ακριτίδης Νικόλαος
2. Αργύρης Ευάγγελος
3. Βασιλακάκης Βασίλειος
4. Βλαχόπουλος Ηλίας
5. Βρεττός Κωνσταντίνος
6. Βουνάτσος Δημήτριος
7. Γαϊτανίδης Δημήτριος
8. Γιαννακόπουλος Ιωάννης
9. Γιαννάκης Ιωάννης
10. Γικόνογλου Μόσχος
11. Γλαβίνας Ιωάννης
12. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
13. Διαμαντής Κωνσταντίνος
14. Δριβελέγκας Ιωάννης
15. Δρυς Γεώργιος
16. Κατσιμπάρδης Γεώργιος
17. Κουλούρης Κίμων
18. Λωτίδης Λάζαρος
19. Ντεντιδάκης Αντώνιος
20. Πιπεργιάς Δημήτριος
21. Ποττάκης Ιωάννης
22. Σκαμνάκης Δημήτριος
23. Σκουλαρικής Ιωάννης
24. Στάθης Θεόδωρος

25. Σφυρίου Κοσμάς
26. Τσερτικίδης Παντελής
27. Τσετινές Δημήτριος
28. Φλώρος Ιωάννης
29. Φουντάς Παρασκευάς
30. Αντωνίου Χρήστος
31. Δαμιανός Θεόδωρος
32. Κασσίμης Θεόδωρος
33. Κοσκινάς Χρήστος
35. Κονταξής Αθανάσιος
36. Κρικέλης Αναστάσιος
37. Κάκκαλος Νικόλαος
38. Καλαϊτζίδης Χρήστος
39. Κουρτίδης Ευάγγελος
40. Κυριαζόπουλος Στέφανος
41. Λιάπης Μιχαήλ - Γεώργιος
42. Μπέλλος Τριαντάφυλλος
43. Πασσαλίδης Θεόδωρος
44. Παπαληγούρας Αναστάσιος
45. Παπαφιλίππου Νικόλαος
46. Παναγιωτόπουλος Γεώργιος
47. Σερέτης Θωμάς
48. Τζιτζικώστας Γεώργιος
49. Μαχαίρα Μαρία
50. Χατζηδημητρίου Κωνσταντίνος
51. Στριφτάρης Σπυρίδων

Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής

1. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
2. Δημητρακόπουλος Αθανάσιος
3. Κρητικός Παναγιώτης
4. Μπεντενιώτης Εμμανουήλ
5. Παπαστρατής Ορέστης
6. Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος
7. Ψαρούδα-Μπενάκη Άννα
8. Κακλαμάνης Νικήτας
9. Σκυλλάκος Αντώνης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών και Οργανισμών Κοινής Ωφελείας

1. Κακλαμάνης Απόστολος
2. Κρητικός Παναγιώτης
3. Ζακολίκος Πανσανίας
4. Σγουριδής Παναγιώτης
5. Ακριτίδης Νικόλαος
6. Καψής Ιωάννης
7. Ροκόφυλλος Χρήστος
8. Σκουλαρικής Ιωάννης

9. Κατσαρός Νικόλαος
10. Γκελεστάθης Νικόλαος
11. Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας
12. Παυλίδης Αριστοτέλης
13. Πολύδωρας Βύρων
14. Βενιζέλος Νικήτας
15. Κουμπούρης Δήμος

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Κοινοποίηση:

1. Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
2. Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου
 - α) Τμήμα Γραμματείας
 - β) Τμήμα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα ήθελα επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να επαναλάβω την αναφορά που έκανε ήδη κατά την πρώτη συνεδρίαση του Σώματος ο Προεδρεύων έως τότε Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. Κατσαρός, ότι οι θέσεις των Κομμάτων στην Αίθουσα είναι προσωρινές και οι οριστικές θέσεις θα κανονιστούν με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

Τέλος, θα ήθελα να σας γνωστοποιήσω ότι η Βουλή καλύπτεται με το δίκτυο της ΔΕΗ.

Είναι ενδεχόμενο να υπάρξει πρόβλημα. Στην πορεία θα λειτουργήσει το ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος που διαθέτει η Βουλή. Έχουν ληφθεί, όπως και πάλι εβεβαίωσε η αρμόδια Υπηρεσία, τα μέτρα ώστε να μην υπάρξει το χθεσινό πρόβλημα. Σε κάθε περίπτωση θα αντιμετωπιστεί και αυτό το ενδεχόμενο.

Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα θα πάει μπροστά. Και παρόλο που σέβομαι τις προτάσεις δεν αποδεχόμαστε τέτοιας μορφής υποδείξεις.

Ο πολιτικός λόγος των Προγραμματικών Δηλώσεων του Πρωθυπουργού νομίζω ότι έχει δώσει τον τόνο και έχει καλλιεργήσει το κλίμα εμπιστοσύνης και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Η δε σύγκρισή του με το ύφος του λόγου του τέως Πρωθυπουργού, του σημερινού Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δείχνει ακριβώς ποια θα είναι η τεράστια διαφορά της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας με την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ένα ακόμα θετικό χαρακτηριστικό για την Ελλάδα, που θα πάει μπροστά, είναι η ευπρέπεια που έδειξαν οι ηγέτες των άλλων Κομμάτων της Αντιπολίτευσης, ανεξάρτητα αν διαφωνώ με πολλές ή με τις περισσότερες από τις προτάσεις τους.

Όμως αυτό δείχνει, μαζί με τον εμπνευσμένο παρθενικό λόγο του Προέδρου της Βουλής, ότι τούτο το Σώμα μπορεί να διαδραματίσει σοβαρότατο ρόλο και για την εθνική στρατηγική και για την οικονομία, που αποτελεί το πρώτο όπλο της εθνικής στρατηγικής, όπως είπε ο Πρωθυπουργός, αλλά και για όλα τα άλλα ζητήματα. Γιατί; Μπορεί το κοινωνικό συμβόλαιο να είναι ο μεγάλος θεσμός της υπέρβασης, μπορεί να προτείνονται άλλοι θεσμοί από άλλα κόμματα, αλλά ένας είναι ο κορυφαίος θεσμός: το Εθνικό Κοινοβούλιο. Και το Εθνικό Κοινοβούλιο θα διαδραματίσει τον πρώτο ρόλο και για την εθνική οικονομία.

Πρώτιστο μέλημά μας στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας είναι να διασφαλίσουμε ομαλή λειτουργία της αγοράς και το κλίμα της εμπιστοσύνης που καλλιεργήθηκε μετά τις εκλογές. Παρά την κινδυνολογία -και θα αναφερθώ σ' αυτήν στη συνέχεια- τόσο η κοινωνία όσο και η αγορά γνωρίζουν ότι αυτή η Κυβέρνηση και θέλει και μπορεί να βγάλει τη Χώρα από το αδιέξοδο και να προχωρήσει στην ανάπτυξη -και όχι μόνο σταθερότητα- και να δώσει κοινωνική προστασία και όχι κοινωνική αναλγησία, για την οποία κατηγορούσαν πρωτοκλασάτα στελέχη της την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά ψήφιζαν όμως όλα τα στελέχη αυτά τα νομοθετήματα, που και ανάπτυξη δεν έφεραν και κοινωνική αναλγησία τελικά έδειξαν. Δεν ήταν δικές μου φράσεις αυτές. Είναι φράσεις πρωτοκλασάτων στελεχών της Νέας Δημοκρατίας.

Πυξίδα μας -όπως είπε ο Πρωθυπουργός- είναι πράγματι το τρίπτυχο: Ανάπτυξη, σταθερότητα, κοινωνική προστασία. Και δεν μπορούμε να αγνοήσουμε κανένα από αυτά και πρέπει να τα δούμε με τη σχέση που τα τρία αλληλοσυνδέονται και με το χρονοδιάγραμμά τους.

Κύριε Αρχηγέ της Πολιτικής Άνοιξης, ο Πρωθυπουργός είπε ότι "το 1994 είναι χρονιά περισυλλογής και νέας αφετηρίας". Κόψατε το δεύτερο.

Η νέα αφετηρία, βεβαίως, στηρίζεται σε ορισμένα πράγματα και εμείς έχουμε άμεσο στόχο πράγματι τον πληθωρισμό -και θα εξηγήσω στη συνέχεια γιατί- και ακόμα πράγματι η βραχυπρόθεσμη επιλογή μας είναι η χρηματοδότηση του ελλείμματος. Γιατί αν η ανάπτυξη ξεκινήσει με όρους σαν και αυτούς που θα σας πω εάν δεν πάρουμε μέτρα, τότε θα οδηγηθούμε στο φαύλο κύκλο που οδηγεί δυστυχώς το σενάριο που είπατε και θα έρθω ξανά σ' αυτό.

Βασικό εργαλείο μας είναι ο διάλογος, η αποφυγή του αιφνιδιασμού. Και οι θεσμοί του κοινωνικού συμβολαίου -όπως τους ανέπτυξε ο Πρωθυπουργός- θα τεθούν στην κρίση των κοινωνικών εταίρων ως πρώτο μέτρο, πριν έρθουμε στη Βουλή να νομοθετήσουμε ακριβώς αυτούς τους θεσμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι προτεραιότητές μας κινούνται και επηρεάζονται -θα έλεγα ότι επηρεάζουν κιόλας, ή πρέπει να επηρεάσουν- 5 βασικές περιοχές και ενότητες σε παράγοντες, που θα μπορούσα να τους χαρακτηρίσω περιοριστικούς, με την παραδοσιακή έννοια του όρου.

Πρώτον, σαφής διάγνωση της κρίσης της οικονομίας.

Δεύτερον, πορεία στην Ευρώπη, ενιαία αγορά και εξέλιξη της τραυματισμένης ήδη, αλλά υπαρκτής πορείας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Τρίτον, το τρίπτυχο, ανταγωνιστικότητα -παραγωγικότητα- και υγιής ανταγωνισμός.

Τέταρτον, βαθμός ετοιμότητας του διοικητικού μηχανισμού και αποκέντρωση.

Και πέμπτον, ανθρώπινο δυναμικό.

Δηλαδή κοινωνική συνοχή, άρα κοινωνική προστασία.

Η δεύτερη ενότητα είναι αυτή που αφορά στο πιο κρίσιμο σημείο αυτής της εποχής, το τετράπτυχο, παιδεία - εκπαίδευση - κατάρτιση - εφαρμοσμένη έρευνα. Δεν λέω βασική, παρόλο που και εκεί θα μπορούσε η Ελλάδα σε ορισμένους τομείς -σε ορισμένους, λίγους τομείς- να παίζει ρόλο. Θα έλεγα και πολιτισμός, γιατί χωρίς πολιτισμό δεν μπορούμε να αναπτύξουμε αυτό το τετράπτυχο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος να δώσω μια πρώτη συνοπτική καταγραφή για το πού βρισκόμαστε σήμερα. Η αλήθεια δεν είναι ποτέ κινδυνολογία. Η αλήθεια πρέπει να λέγεται παντού. Και εμείς θα λέμε μόνο την αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Οι καθαρές δανειακές ανάγκες του Δημοσίου, κεντρική διοίκηση μόνο, προβλέπονταν να είναι 1371 δισ. και φθάνουν στα 2,500 τρισ. περίπου. Ως ποσοστό

στο ΑΕΠ από 7,9%, σε 14,4%. Και εάν περιλάβουμε τους τόκους της μεταφοράς και εάν περιλάβουμε και τις ΔΕΚΟ, θα φθάσουμε στο 18%, αυτό που ήταν το 1990. Το πρωτογενές πλεόνασμα από συν 879 δισ. που προβλεπόταν, έγινε πλην 208. Το συνολικό ακαθάριστο έλλειμμα φθάνει τα 4250 δισ. δραχμές. Έχω τον πίνακα της 20ής Διεύθυνσης του προϋπολογισμού που βεβαίως είναι ακριβώς η απεικόνιση της πραγματικότητας.

(Στο σημείο αυτό, ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Γεννηματάς καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής το σχετικό πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:"

(ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Έχουμε μια ελπίδα στο Υπουργείο ότι κάτι μπορούμε να κάνουμε με τα φορολογικά έσοδα αυτό το τρίμηνο. Δύσκολα πράγματα. Και είπε ο τέως Πρωθυπουργός, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι δεν έχει καμιά σημασία το ακαθάριστο έλλειμμα. Δεν το κατάλαβα αυτό. Δηλαδή τα χρεολύσια τα χαρίζουμε; Δεν προστίθενται στο δημόσιο χρέος; Δεν πρέπει να χρηματοδοτηθούν; Άλλο είναι, κύριε Πρόεδρε. Οι σύμβουλοι σας δεν σας είπαν ότι οι καθαρές δανειακές ανάγκες μετράνε απλώς στην Κοινότητα. Μετράει όμως στην Κοινότητα το συνολικό δημόσιο χρέος, επομένως και τα χρεολύσια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Δεν καταλάβατε τι είπα, κύριε Υπουργέ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτό είπατε εσείς και το άκουσε όλη η Αίθουσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Προφανώς δεν καταλάβατε. Είναι κακό σημάδι, αν δεν καταλάβατε τι είπα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τα σημάδια θα τα κρίνει ο Ελληνικός Λαός. Αν θέλετε, κρίνετε και εσείς. Δεν ενοχλούμαι από αυτό.

Η υπέρβαση του ελλείμματος είναι 1,3 τρις., όπως δυστυχώς το είχαμε προβλέψει. Σε αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε 461 δισ. στον προϋπολογισμό του 1994, που είναι η μεταφορά των τόκων -εκείνη που λέγαμε, θα το θυμάστε- που γινόταν από το 1991 και το 1992 κυρίως.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Των χρεών σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτά τώρα κρίθηκαν και θα έρθω και σ' αυτό, αν χρειαστεί. Υπάρχουν ακόμα 250 δισ. είναι από τα συν και τα πλην ορισμένων προεκλογικών αποφάσεων ανεξάρτητα αν είναι δίκαιες ή άδικες. Ξεκινάνε και αυτές στον προϋπολογισμό του 1994. Και ακόμη πρέπει να σχηματίσουμε -και αυτό δεν το είπε ποτέ κανείς Υπουργός στην Εθνική Αντιπροσωπεία- ένα απόθεμα την 1.1.94 περίπου 400 δισ., λόγω των σχέσεων της Τραπέζης Ελλάδας και Υπουργείου Οικονομικών που αλλάζουν από 1.1.94.

Καταλαβαίνετε λοιπόν ποια είναι η αφετηρία στα δημοσιονομικά. Είναι μια δύσκολη, θα έλεγα πολύ δύσκολη, ίσως η δυσκολότερη κατάσταση που υπήρξε ποτέ στη Χώρα μας. Αλλά αυτό ισχύει και για άλλα μεγέθη. Η μεγέθυνση του ΑΕΠ προβλεπόταν 2% στο πρόγραμμα σύγκλισης -μας ειπώθηκε αν θα το τηρήσουμε κι' εμείς θέλουμε να το τηρήσουμε- και έφθασε στο 0,8%. Οι ακαθάριστες επενδύσεις από 6,3% έγιναν 4,3%. Το ισοζύγιο πληρωμών, ως ποσοστό στο ΑΕΠ σε

εθνικολογιστική βάση, από -2,1% πήγε στο -4,3%. Και θα έρθουμε σ' αυτά τα οποία είτε ο Αρχηγός της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης για την καλύτερη χρονιά.

Άλλος ένας δείκτης είναι ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής. Ήταν 106,2% τον Ιούνιο του 1989, και προβλέπεται να φθάσει στα τέλη του έτους στο 98%. Δηλαδή η βιομηχανική παραγωγή πέφτει συνέχεια. Οι εξαγωγές προς τις εισαγωγές- γιατί σημασία έχει το εμπορικό ισοζύγιο και όχι οι εισροές από την ΕΟΚ, δηλαδή τα 16 δισ. που πήραμε από την ΕΟΚ στα 4 χρόνια μέχρι τον Ιούλιο- από 39,7% το 1989 στο σύνολο του έτους φθάσανε 30,7% μέχρι τον Αύγουστο. Το δε εμπορικό ισοζύγιο που κινήθηκε στα 6,5 δισ. σε όλη τη δεκαετία του 1980 -και αυτή ήταν μια περίεργη σταθερότητα- έχει φθάσει να κινείται στα 12,5 και 13 δισ. σήμερα. Και αυτό έχει σημασία, δηλαδή το εμπορικό ισοζύγιο. Εκεί θα κριθεί η ανταγωνιστικότητα και όχι από το νόμισμά μας.

Όσον αφορά τα πραγματικά επιτόκια των εντόκων γραμματίων 12μηνης λήξης, από 5,9% τον Ιούνιο του 1989, έφθασαν στο 7,45% το Σεπτέμβριο και έχουν δημιουργηθεί ασφυκτικές καταστάσεις σε όλη τη βιομηχανία και στο εμπόριο.

Το χρέος της κεντρικής διοίκησης και αυτό ουσιαστικά κινείται μεταξύ τριπλασιασμού και τετραπλασιασμού ανάμεσα στο 1988 και στο τώρα. Και ταυτόχρονα έγινε πράγματι μεταφορά εισοδήματος. Είναι αυτή που ειπώθηκε από το Κ.Κ.Ε., αλλά και από πολλούς ομιλητές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Έγινε μεταφορά του εισοδήματος αγροτών και εργατών μεταξύ 1989 και 1993 κατά 4 μονάδες του ΑΕΠ και μόνο το 1992 ήταν 450 δισ. η απώλεια αγροτών και εργατών.

Καταθέτω αυτήν τη συνοπτική καταγραφή γιατί θα χρειαστεί όταν θα συζητήσουμε τον προϋπολογισμό. Τότε θα πρέπει να κατατεθούν οι συγκεκριμένες προτάσεις αφού μελετηθεί η αφετηρία.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Γεννηματάς καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:"

ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

1. Πρόβλεψη στο προ- Εκτίμηση σημερινή
γράμμα σύγκλισης για 1993. Μεγέθυνση ΑΕΠ 2.0% κάτω από 0.8%. Ακαθ.
επενδύσεις 6.3% 4.3%. Ισοζύγιο πληρωμών
ως % ΑΕΠ (εθνικολογιστική βάση) -2.1% -4.3%

. Καθαρές δανειακές

ανάγκες δημοσίου: (Κεντρική Διοίκηση) - Ποσά (πρόβλεψη προϋπ/σμού) 1371 δισ.

2448 δισ. - % ΑΕΠ 7,9% πάνω 14.4%. Πρωτ/νές πλεόνασμα (δισ. δρχ.) +879

πλεόνασμα -208 έλλειμμα

- ως % ΑΕΠ -5.1% + 1.2%

. Συνολικό ακαθάριστο έλλειμμα: 4.250 τρισ.

. υπέρβαση ελλείμματος: 1,3 τρισ.

2. Άλλοι δείκτες:

. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής από 106.6 τον Ιούνιο 1989 προβλέπεται να φτάσει στο 98 στα τέλη του έτους, δηλ. η βιομηχανική παραγωγή είναι 8% χαμηλότερα από το επίπεδο του 1989.

Μέσος όρος αποβιομηχάνισης 1990 - 1993: -1.8%.

. Εξαγωγές προς εισαγωγές: 39.7% 1989 (σύνολο έτους)

30.7% 1993 (με βάση Ιαν. - Αυγ.)

. Πραγματικά επιτόκια εντόκων γραμματίων 12μήνου λήξης:

5.9% Ιούνιος 1989 (19% μείον 13.1% πληθωρισμός)

7.45% Σεπτέμβριος 1993 (20.25% μείον 12.8% ")

.Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης τετραπλασιάστηκε από το 1988."

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Στη συνέχεια θα ήθελα να δώσω μερικές απαντήσεις.

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης μας ρώτησε από πού θα βρούμε χρήματα. Διεκτραγώδησε έτσι την κατάσταση που μας παρέδωσε. Γιατί μη μου πείτε ότι λείπουν τα 300 δισ. του ΟΤΕ μετά από αυτά τα νούμερα που ακούσατε- τα οποία είναι 200 δισ. στην ουσία, αφού τα άλλα ήταν από άλλες πηγές- γιατί θα σας πω αμέσως ότι σύμφωνα με τον προϋπολογισμό το δικό σας, ο ΟΤΕ έχει κέρδη 154 δισ. δραχμές το χρόνο. Ξέρετε κανέναν επιχειρηματία, κύριοι συνάδελφοι, που θα πουλούσε τον ΟΤΕ, που θα πουλούσε την επιχείρησή του η οποία θα του απέδιδε σχεδόν σε ένα χρόνο τόσα κέρδη όσο θα ήταν το τίμημα, πέρα από την εθνική ασφάλεια, το management κλπ.;

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μας είπε "όχι" στον εξωτερικό δανεισμό. Θα μελετήσουμε πάρα πολύ σοβαρά τις πηγές και ο Πρωθυπουργός είπε ποιες πηγές περίπου θα χρησιμοποιήσουμε. Η πρώτη σας κίνηση δεν ήταν ο εξωτερικός δανεισμός; Δεν πήγατε και θυσιάσατε πολιτικά όπλα μέσα στην Κοινότητα για τον εξωτερικό δανεισμό; Ή αυτός δεν είναι εξωτερικός δανεισμός; Ή μήπως τα ομόλογα με ρήτρα ECU που εμείς χρησιμοποιήσαμε πρώτοι στην Οικουμενική, μαζί με τον κ. Σουφλιά και το σοφό Καθηγητή κ. Ζολώτα, με αντίδραση της Νέας Δημοκρατίας, επίσης δεν είναι έμμεσος εξωτερικός δανεισμός; Ναι, ή όχι;

Είναι κανείς που το αμφισβητεί; Σαφώς και μάλιστα βραχυπρόθεσμος.

Όσο για τα επιτόκια, ο κ. Σαμαράς είπε να τα μειώσουμε 4 μονάδες και εσείς είπατε να τα αυξήσουμε. Εννοώ τα έντοκα γραμμάτια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Εγώ είπα τέτοιο πράγμα; Εγώ σας ρώτησα τι θα κάνετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Χαίρομαι αν δεν το είπατε. Πάντως η πρόθεσή μας είναι αυτή που είπε ο Πρωθυπουργός, να μειώσουμε τα επιτόκια. Αλλά για να μειώσουμε τα επιτόκια, πρέπει πρώτα να αξιολογήσουμε το διεθνές κλίμα. Και ευτυχώς η Μπούντεσμανκ, μετά τον Μπαλαντύρ, και άλλες κεντρικές τράπεζες δικαίωσαν τις προεκλογικές προβλέψεις μας που αμφισβητούνταν από τη Νέα Δημοκρατία. Συνεπώς, το εξωτερικό περιβάλλον μας δίνει τη δυνατότητα να οδηγηθούμε σε μείωση των επιτοκίων. Αλίμονο όμως αν δεν κάνουμε συστηματική προσπάθεια μείωσης του πληθωρισμού. Και αν μάλιστα, κύριε Σαμαρά, κάνουμε πολιτική ταχείας διολίσθησης, τότε σε πρώτη φάση θα έχουμε φαύλο κύκλο. Θα έχουμε αύξηση των πληθωριστικών πιέσεων, θα έχουμε ανάγκη μεγαλύτερης διολίσθησης και μεγαλύτερων ελλειμμάτων. Βεβαίως αυτό το σενάριο θα πρέπει να το αποφύγουμε για να κάνουμε ανάπτυξη.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ (Πρόεδρος Πολιτικής Άνοιξης): Αν μου επιτρέπετε, για μισό λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Εγώ επιτρέπω. Βέβαια δεν έχω πολύ χρόνο και μην ξεχνάμε ότι πρέπει να μιλήσουν και οι άλλοι Υπουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ(Πρόεδρος Πολιτικής Άνοιξης): Δεν πρόκειται να κάνω άλλη διακοπή και θα σας παρακαλέσω πολύ να το καταλάβετε αυτό που θα πω, γιατί το θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό μια και είσθε ο υπεύθυνος Υπουργός για την οικονομία.

Σαν ποσοστό του ΑΕΠ το σύνολο των εισαγομένων πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων στην Ελλάδα είναι 20%. Αυτό το 20% επί 4%-5% διολίσθηση πέραν του διαφορικού πληθωρισμού που προτείνουμε το χρόνο είναι κάτω του 1% πληθωρισμός κόστους που και αυτό θα εξαφανισθεί αν αυξηθεί η παραγωγικότητα. Επομένως, η επιθετική διολίσθηση δεν δημιουργεί πληθωρισμό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε της Άνοιξης, ξεχνάτε τους κερδοσκοπούς και επίσης ξεχνάτε τι έκαναν στο διάστημα το προεκλογικό. Ξεχνάτε ακόμα τι μπορούν να κάνουν στην οικονομία της Χώρας μας, αν εμείς δεν δείξουμε αποφασιστικότητα αυτήν τη στιγμή. Και είναι η μοναδική ευκαιρία να το κάνουμε για να προχωρήσουμε στην ανάπτυξη. Άλλωστε η Βουλή γνωρίζει την ευαισθησία μας και στο θέμα της ανάπτυξης.

Είτε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ προσαρμόζει την πολιτική του σε αυτήν της Νέας Δημοκρατίας, γιατί ο κύριος Πρωθυπουργός μίλησε για διαρθρωτική πολιτική. Μα ήταν διαρθρωτική πολιτική η αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος που επιχειρήσατε; Είναι διαρθρωτική πολιτική το κλείσιμο των βιομηχανιών και οι νεκρές πόλεις; Και την ταυτίζει το Κ.Κ.Ε. με τη δική μας πολιτική; Θυμάστε να σταμάτησε καμία τσιμινιέρα; Και αν έγινε αυτό, προσπαθήσαμε με πάθος να μη σταματήσει καμία. Και δεν είναι βέβαια η εκποίηση, διαρθρωτική πολιτική. Αν εννοείτε αυτή, εμείς διαφωνούμε ριζικά.

Θα ήθελα να μελετήσουμε τα ντοκουμέντα των εφτά σοφών που θα τους αξιολογήσουμε και πάλι, όπως τον καθηγητή κ. Ζολώτα, κ. Αγγελόπουλο, ώστε να δούμε τι εννοούν διαρθρωτική πολιτική.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):
Ανανέωση!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Και τους νέους ανθρώπους. Πάρτε το Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων που έχουμε στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, για να δείτε τι δυναμικό έχει συγκεντρωθεί σήμερα στο Υπουργείο.

Μας μίλησε για την αυτοχρηματοδότηση ο κ. Μητσοτάκης. Δεν την αρνούμαστε, αρνούμαστε τον τρόπο που την κάνατε. Όταν το αεροδρόμιο των Σπάτων υπερτιμολογείται από 200 δισ. σε 500 δισ. και έρχεται το Δημόσιο και βάζει το Σπατόσημο με όλη την επιρροή στον τουρισμό που έχει και τόσα άλλα, τότε δεν έχουμε αυτοχρηματοδότηση, έχουμε χρηματοδότηση του επενδυτή. Και αυτό είναι μεμπτό οικονομικά, κύριε Μητσοτάκη, και δε λέγεται αυτοχρηματοδότηση.

Έρχομαι στη ΔΕΗ. Το απέδειξαν οι τρεις καθηγητές, ότι εάν πηγαίναμε με το BOOT θα είχαμε 70% παραπάνω κόστος ισχύος στις βιομηχανίες ή χρεοκοπία της ΔΕΗ αν δεν εναρμόνιζε τα τιμολόγια της. Θα χρεοκοπούσαν ή οι βιομηχανίες ή η ΔΕΗ και το αποσύρατε την τελευταία στιγμή. Αυτό είναι αυτοχρηματοδότηση; Αυτά είναι τα έργα που πρέπει να γίνουν σύμφωνα με τις δικές σας αρχές;

Μιλήσατε για άφρονα πολιτική, που μπορεί να καταστρέψει τα συναλλαγματικά μας αποθέματα. Πρώτον, συγκεντρώθηκαν, προφανώς, κυρίως με εξωτερικό δανεισμό. Υπάρχουν τα στοιχεία στην Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλά εγώ συμφωνώ με τη λέξη "άφρονα" πολιτική. Ξέρετε όμως ότι στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, σύμφωνα με σημείωμα του διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος -έχει γραφτεί σε εφημερίδες γι' αυτό το λέω- από 6/9 έως 8/10 χάσαμε 1,5 δισ. δολάρια; Ξέρετε γιατί; Από την κινδυνολογία. Μήπως θυμάστε ποιος κινδυνολογούσε εναντίον της δραχμής, για δήθεν υποτίμηση; Ποιος; Εμείς; Εμείς θα ακολουθήσουμε σώφρονα πολιτική.

Είπατε για την ΑΓΕΤ. Εμείς δεν θέλαμε να μπούμε στο θέμα ΑΓΕΤ και δεν θα μπούμε. Είπατε για χρεοκοπημένους Ιταλούς. Δεν είναι μόνο χρεοκοπημένοι και βέβαια δεν είναι δείγμα αποκρατικοποίησης και δεν είναι δείγμα διαγωνισμού. Έχει

τόσα νομικά προβλήματα το θέμα, είναι τόσο πολυσύνθετο, που θα προτιμούσα και εγώ ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας -και φαντάζομαι όλοι μας- να μη συζητηθεί και μάλιστα στις προγραμματικές δηλώσεις. Γι' αυτό ο Πρωθυπουργός ήταν πολύ λιτός στο θέμα αυτό.

Θα ήθελα να πω δυο λόγια για το θέμα του κρατικού τομέα. Να διαλύσω ένα μύθο, γιατί είπε ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης προχθές ότι εμείς δεν πρόκειται να λύσουμε το θέμα της ανεργίας με διόγκωση του δημόσιου τομέα. Και εδώ αδικήθηκε από κάποιους Αρχηγούς, γιατί επέμενε πολύ στο θέμα της ανεργίας και το πως θα λυθεί. Αλλά δεν θα το λύσουμε με τη διόγκωση του δημόσιου τομέα και το εννοούμε. Και για να τελειώσει ο μύθος της διόγκωσης του τομέα από το ΠΑΣΟΚ καταθέτω έναν πίνακα -όχι δικό μου, του τέως Υπουργού Οικονομικών του κ. Παλαιοκρασσά- από τον προϋπολογισμό, όπου φαίνεται -διαβάζω μόνο το τελικό νούμερο- ότι το 1988 κατ' αρχήν -γιατί το 1989 είναι μισό - μισό- 269.000 είναι όλοι οι υπάλληλοι. Στις 31 Οκτωβρίου 1991 -προϋπολογισμός του κ. Παλαιοκρασσά- 277.000 υπάλληλοι. Οι έκτακτοι ήταν 18.000 το 1988. Το 1991 οι έκτακτοι υπάλληλοι έφτασαν τις 31.900. Οι συνταξιούχοι -προσέξτε- το 1988 ήταν 262.000. Το 1990 ήταν 329.000. Αυτά είναι τα νούμερα και είναι από τον προϋπολογισμό του κ. Παλαιοκρασσά. Ήταν από τις φορές που ήταν ειλικρινής ο Υπουργός των Οικονομικών. Αυτό καταθέτω. (Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Γεννηματάς καταθέτει το σχετικό πίνακα που έχει ως εξής:

(ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα ήθελα να απαντήσω για την αποκρατικοποίηση, κυρίως στο ΚΚΕ και στον Πρόεδρο κ. Κωστόπουλο τα εξής: Δεν διάβασε όλες τις κατηγορίες που λεπτομερώς ο Πρωθυπουργός ανέφερε, και που είναι ακριβώς αυτά που λέει το πρόγραμμά μας. Ίσως δεν είπαμε πράγματι για τα ΕΛΔΑ. Πράγματι έπρεπε να το πούμε επί λέξει. Είναι όμως αδιανόητο σήμερα ο δημόσιος τομέας -συμφωνώ ότι πρέπει να ισχυροποιηθεί και πρέπει να εκσυγχρονιστεί- να ασχολείται με αρμοδιότητες και δραστηριότητες, που ασχολήθηκε επί δεκαετίες -όχι μόνο επί ημερών μας- που δεν έχουν καμία σχέση με την ανάπτυξη, με την κοινωνική ωφέλεια, με την άμυνα, με την ενέργεια ή με τις τηλεπικοινωνίες.

Είναι δυνατόν να ασχολείται ο δημόσιος τομέας με τα καζίνα; Λοιπόν αυτά θα προχωρήσουν να αποδοθούν στους ιδιώτες, αλλά με διαφάνεια και με τρόπο που θα τον βρούμε και θα ενημερώσουμε εγκαίρως και τη Βουλή. Αυτό ενοχλεί πράγματι; Ποιον άραγε ενοχλεί. Εμείς μιλάμε για κράτος στρατηγείο. Δεν μιλάμε για κράτος τζογαδόρων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:Εμείς μιλάμε για την Πειραιϊκή, όχι για τζόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ(Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Καλώς. Μας ταυτίσατε με την οικονομική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Δεν μας ενοχλούν οι ετικέτες, εμείς έχουμε τεράστια διαφορά με την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Στο κάτω - κάτω της γραφής η αποθέωση της μυσταγωγίας της Δημοκρατίας είναι η διαφωνία. Και εμείς σεβόμαστε τις απόψεις. Διαφωνούμε ριζικά με τη Ν.Δ.. Εμείς έχουμε άμεση σχέση με την κοινωνία και το έχουμε αποδείξει. Εμείς θα προχωρήσουμε μαζί με την κοινωνία, όχι χάρια όπως προχωρούσε αποξενωμένη η Νέα Δημοκρατία. Δεν με ενόχλησε καθόλου η κριτική σας. Και πολλές φορές ήταν και ευπρεπέστατη. Υπήρξε μια βαριά φράση, ότι το "κράτος

στρατηγείο του ΠΑΣΟΚ θα είναι δεκανίκι σε κάποια συμφέροντα". Εμείς πάντως δεν υπήρξαμε ποτέ δεκανίκι της δεξιάς και των συμφερόντων της.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Με αυτό που είπατε δώσατε τροφή στον Ταύρο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ήταν βαρύτατη η φράση που ακούστηκε!

Φυσικά και οι όμιλοι των τραπεζών που είναι κρατικές παραμένουν στον πλήρη έλεγχο του δημόσιου τομέα και δεν έχουν κανένα πρόβλημα που είναι οι μετοχές τους στο χρηματιστήριο. Αντίθετα ισχυροποιούνται. Η Εθνική π.χ. που ζητήσατε να παραμείνει ως έχει. Άρα ενοχλεί ότι θα πάει το 15% του ΟΤΕ στο χρηματιστήριο. Πρέπει να αναβαθμίσουμε το χρηματιστήριο. Και πρέπει και έχει τεράστια σημασία αυτό, να αναζητηθούν κεφάλαια και για τις ΔΕΚΟ από το χρηματιστήριο, από την κεφαλαιαγορά και όχι από την αύξηση των τιμολογίων που θα επιβαρύνουν τον καταναλωτή. Αυτό έχει τεράστια σημασία. Και αν δεν έγινε, κακώς δεν έγινε τόσα χρόνια. Είναι ώρα να το πράξουμε και θα το πράξουμε.

Κύριε Αρχηγέ της Πολιτικής Άνοιξης, για τη Θράκη είπε ο κ. Πρωθυπουργός ότι η Θράκη, η Μακεδονία, η Ήπειρος προς Βορρά, το Αιγαίο στο νότο, θα γίνουν εφαλτήρια ανάπτυξης, ειρήνης και συνεργασίας και θα το πράξει. Αλλά εγώ ρωτώ. Πού είναι τα δυο υποκαταστήματα της Εθνικής Τράπεζας που είχατε δεσμευθεί όλοι σας να ανοίξετε στη Βόρεια Ήπειρο; Γιατί δεν το πράξατε; Όταν μιλάμε για εφαλτήριο και για ανάπτυξη και για Θράκη και για Ήπειρο και για Βόρεια Ήπειρο, πρέπει να κάνουμε αυτοκριτική πρώτα.

Για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού ήταν σαφέστατος ο Πρωθυπουργός. Αλλά το πόσο και πότε και πώς, θα ειπωθούν στον προϋπολογισμό. Μα είναι δυνατόν να μας ζητάτε να διευκρινίσουμε σήμερα τα στοιχεία του προϋπολογισμού; Τρεις μέρες Κυβέρνηση είμαστε. Και δεν είμαστε καν Κυβέρνηση επίσημα. Δεν έχουμε πάρει ψήφο εμπιστοσύνης ακόμα. Και μας ζητάτε να δώσουμε στοιχεία. Έχει ξαναγίνει ποτέ;

Μας είπε, ο κύριος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι είμαστε ασαφείς. Έχετε διαβάσει τις δικές σας προγραμματικές δηλώσεις; Ξέρετε πού ήσασταν σαφής; Τις έχω μελετήσει μία προς μία. Ξέρετε πού; Μόνο εκεί που λέτε για τη μερική απασχόληση, που το κάνατε, και για τις 100.000 νέες θέσεις εργασίας. Ψάξτε να βρείτε πόσες νέες χιλιάδες θέσεις ανεργίας έχουμε.

(Χειροκροτήματα από την κυβερνητική Πτέρυγα)

Για τους αγρότες που είναι το τεράστιο θέμα μας. Γιατί- και μάλιστα κάπου, σε κάποιο έγκυρο οικονομικό περιοδικό γράφτηκε αυτό- η αύξηση της παραγωγικότητας του αγροτικού τομέα είναι κλειδί για την οικονομία και την ανάπτυξη. Και συμφωνούμε όσον αφορά τη βιομηχανία και τον αγροτικό τομέα ότι πρέπει να μεταφερθούν εκεί πόροι από το πακέτο Ντελόρ. Το είπε άλλωστε ο Πρόεδρος. Και για τις τηλεπικοινωνίες. Εκεί που χωλαίνουμε δηλαδή, στην ανταγωνιστική βάση. Αλίμονο αν αρχίσει σήμερα η μείωση του αγροτικού τομέα και στην Ελλάδα.

Γιατί σήμερα, το ότι η ανεργία είναι εκεί που είναι, που πήγε ψηλά αλλά κρατιέται ακόμα σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με την Ισπανία ή με άλλες χώρες, είναι γιατί υπάρχει αγροτικός τομέας και θα τον στηρίξουμε. Μην πείτε όμως άλλη φορά ότι η Ισπανία και η Πορτογαλία έχουν διπλάσιο εισόδημα από εμάς. Μπορώ να κάνω κριτική και στη Νέα Δημοκρατία, μπορώ να κάνω και αυτοκριτική, αλλά μη λέτε τέτοια στοιχεία.

Λοιπόν, ο αγροτικός τομέας θα τύχει της πλήρους υποστήριξής μας, γιατί τον έχουμε ανάγκη. Αλλά απευθύνομαι στους αγρότες ότι πρέπει και εκείνοι να βοηθήσουν.

Πρέπει να βοηθήσουν και τους νέους θεσμούς που θα προωθήσουμε, που υπαινίχθηκε

ή προσδιόρισε ο Υπουργός Γεωργίας και τους συνεταιρισμούς, αλλά πρέπει να δώσουν τη μάχη της ποιότητας, τη μάχη των επώνυμων προϊόντων, που δεν την έδωσαν τόσο καιρό. Φταίμε και εμείς όλοι, αλλά και οι αγρότες έχουν ευθύνη να δώσουν τη μάχη των επώνυμων προϊόντων και να αυξήσουν την παραγωγικότητα του αγροτικού τομέα.

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (Από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας): Θα φορολογηθούν οι αγρότες;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Οι αγρότες φορολογούνται. Απλώς, δεν γίνεται διασταύρωση στοιχείων, μέσω της Αγροτικής Τράπεζας που έπρεπε να γίνουν και μέσω των αγροτικών επιδοτήσεων. Τα είχαμε αποφασίσει επί Οικουμενικής, αλλά δεν τα εφαρμόσατε. Επί Οικουμενικής τα είχαμε αποφασίσει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Θα το κάνετε εσείς;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τώρα θα το κάνουμε.

Οι προτεραιότητές μας είναι να στηρίξουμε χωρίς αιφνιδιασμούς τη λειτουργία των αγορών και θα προχωρήσουμε χωρίς αιφνιδιασμούς με άσκοπες και ανυπολόγητες αναταραχές στο οικονομικό περιβάλλον.

Ωστόσο, θα πάρουμε αποφασιστικά μέτρα, αν υπάρξει οποιαδήποτε απόπειρα διατάραξης ή θέληση κερδοσκοπίας.

Θα επιδιώξουμε συστηματική συμπίεση του πληθωρισμού. Προβλέπουμε ότι στα τέλη του 1994 μπορεί να εδραιωθεί ο πληθωρισμός κατώτερος από το φράγμα του 10%.

Θα ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητα της παραγωγής, κυρίως μέσα από τη στήριξη των επενδύσεων, και των διαρθρωτικών παρεμβάσεων, καθώς και τη βελτίωση της παραγωγικότητας, κυρίως μέσα από τη μείωση του κόστους χρήματος που έχει τεράστια σημασία και βεβαίως θα προωθήσουμε δημοσιονομική σταθεροποίηση. Η υποτίμηση, όπως είπε ο Πρωθυπουργός και το επαναλαμβάνω, δεν θα συμβεί. Δεν συμφωνούμε σε αυτήν τη φάση με την ταχεία διολίσθηση και θα προχωρήσουμε με λογική διολίσθηση. Θα αξιοποιήσουμε τους πόρους του πακέτου Ντελόρ, παρ' όλη την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Και δε θα το έλεγα αυτό αν δεν ακούγαμε το πρωί τον κ. Τσιπλάκο να μας χρεώνει εμάς το 19,2%, όταν εμείς είχαμε πει σε όλους τους τόνους -και είχα αυτήν την ευκαιρία και πριν από το Μάαστριχτ προσωπικά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και μετά το Εδιμβούργο- και κάναμε συγκεκριμένες προτάσεις -μίλησε ο Πρωθυπουργός, τότε Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- και προειδοποιήσαμε. Τώρα λοιπόν μας χρεώνετε την αποτυχία σας; Δεν θα έλεγα ποτέ "την αποτυχία σας". Άλλωστε δεν το είπα εγώ, το είπε ο τέως Υπουργός σας. Εγώ δεν θα το έλεγα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Δεν σας είπα αυτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Στην εισοδηματική πολιτική θα διασφαλίσουμε -αυτό μπορούμε τώρα- το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων, σε ποσοστό ίσο με τον πληθωρισμό.

Δεν μπορούμε παραπάνω. Σας είπα την κατάσταση. Πρέπει όμως να γίνει. Και είναι η ίδια πολιτική το μηδέν συν μηδέν, με τον πληθωρισμό; Είναι η ίδια πολιτική αυτό το 3% με τον πληθωρισμό;

Ταυτόχρονα θα σεβαστούμε τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, που όπως είπε ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης δεν υποκαθίστανται από το κοινωνικό συμβόλαιο. Κατά τη γνώμη μου υποβοηθούνται.

Η μείωση του πληθωρισμού θα οδηγήσει στη μείωση των επιτοκίων, κατά τη γνώμη μου συντόμως, μέσα στο 1993. Το μπορούμε, αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι οι ρυθμοί των ελλειμμάτων προσδιορίζουν και τους ρυθμούς της μείωσης των επιτοκίων. Γι' αυτό πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Γι' αυτό και δεν έφερα σενάριο σαν και αυτό που φέρατε κ. Σαμαρά. Μη νομίζετε ότι δεν δουλεύουν αυτήν τη στιγμή στο Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων και οι 7 καθηγητές τα σενάρια. Αλλά αλίμονο, αυτήν τη στιγμή αν αποκαλύψουμε στους κερδοσκόπους τα χαρτιά μας σ' αυτόν τον τομέα.

Και πρέπει να σας πω ότι εδώ και 4 μέρες υπάρχει αντιστροφή, υπάρχει εισροή και οφείλεται στο ότι υπάρχει ένα κλίμα εμπιστοσύνης και μια καθημερινή συνεργασία του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας με το Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος. Και οι χειρισμοί της Τράπεζας της Ελλάδος σ' αυτήν τη φάση, όπως γίνονται, είναι της απόλυτης έγκρισής μου. Είναι καθημερινή η συνεργασία, θα έλεγα σε ημερήσια βάση.

Ξέρετε τι τραγωδία είναι αυτή η ιστορία και πόσο μας απασχόλησε τώρα, κατά τη διάρκεια των προγραμματικών δηλώσεων, για να αποφύγουμε τις εκροές που είχαμε σε όλη την προεκλογική περίοδο;

Άρα, θα έχουμε πολλές πηγές και όχι μόνο μία ή δύο, για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων. Ιδίως μιλάω για τα πρόσθετα ελλείμματα. Ο προϋπολογισμός θα βασισθεί σε ένα φορολογικό νομοσχέδιο δίκαιο. Θα προσπαθήσουμε ούτε καν να έχουμε ένα φορολογικό νομοσχέδιο το χρόνο. Θα προσπαθήσουμε να έχουμε ένα φορολογικό νομοσχέδιο δίκαιο, που να συμφωνήσουν, αν είναι δυνατόν, όλες οι Πτέρυγες της Βουλής και τουλάχιστον να συμφωνήσουν οι παραγωγικές τάξεις, με ουσιαστικό διάλογο. Για να κτυπηθεί κάποτε η φοροδιαφυγή πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι. Μόνο έτσι θα γίνει.

Το πετύχαμε σε κάποια φάση στην Οικουμενική και είχαμε ομοφωνία. Αλλά πού είναι εκείνος ο νόμος; Εκείνος ο νόμος αλλοιώθηκε στη συνέχεια.

Ως αφετηρία, λοιπόν, θα ξεκινήσουμε με το νόμο της Οικουμενικής, συν τις προτάσεις μας. Είναι κάτι στο οποίο έχουμε συμφωνήσει όλες οι Πτέρυγες.

Είναι η ώρα να προχωρήσουμε σταδιακά στην αλλαγή των σχέσεων αμέσων και εμμέσων φόρων. Έχουμε φθάσει να είναι περίπου 3,7 τρισ. δραχμές οι έμμεσοι φόροι, 1,5 εκατ. για κάθε τυπικό ελληνικό νοικοκυριό. Αυτό είναι τρομακτικό.

Άρα, η δημοσιονομική και φορολογική μεταρρύθμιση είναι απόλυτης αναγκαιότητας, όχι τόσο για να λύσει το δημοσιονομικό πρόβλημα, όσο για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης και ανάπτυξης.

Σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη μειώνουν τους έμμεσους φόρους. Εμείς τους αυξάνουμε συνέχεια.

Η ανάπτυξη, με την ενίσχυση της παραγωγικότητας και με την αναστροφή της τάσης συρρίκνωσης των επιχειρήσεων και του ΑΕΠ θα επιδιωχθεί μέσα από διαδικασίες πραγματικής αναδιάρθρωσης του παραγωγικού μετασχηματισμού. Η ανάπτυξη δεν είναι το αποτέλεσμα ενός υδραυλικού συστήματος που μεταφέρει αυτόματα πόρους από το κράτος και το κοινωνικό σύνολο στο παραγωγικό σύστημα, όπως νόμιζε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ότι μπορούσε να το κάνει και μάλιστα η αγορά. Δεν το έκανε προφανώς. Η αγορά επιδιώκει το κέρδος, αλλά το κέρδος δεν αρκεί για την ανάπτυξη. Χρειάζεται και η αγορά και το κράτος και χρειάζεται κυρίως, μια αλυσίδα -που εκεί μπορεί να υπάρξει- αυτόματης μεταφοράς νέων τεχνολογικών δεδομένων και γνώσης.

Να, γιατί είπα το τετράπτυχο της παιδείας, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της εφαρμοσμένης έρευνας και κυρίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις -εκεί είναι το

ζητούμενο-, όπως επίσης κίνητρα που αναπροσαρμόζονται προς αυτήν την κατεύθυνση και προς τη συγχώνευση.

Ξέρετε τι κίνητρα έχουμε σήμερα; Έχουμε κίνητρα για Ιερές Μονές. Εγώ είμαι υπέρ της επιδότησης των Ιερών Μονών, αλλά από τις δημόσιες επενδύσεις και όχι από τις ιδιωτικές. Δεν είναι επιχείρηση η Ιερά Μονή. Έχουμε κίνητρα για εφημερίδες. Έχουμε λίγες στην Ελλάδα; Τι σήμαινε αυτό; Έχουμε κίνητρα σε κορεσμένες περιοχές για ξενοδοχεία. Θα τα συνεχίσουμε; Και δεν έχουμε κίνητρα για συγχώνευση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έχουμε μόνο για τις μεγάλες. Δεν έχουμε κίνητρα για εκσυγχρονισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Δεν θα τις εκσυγχρονίσουμε;

Να πώς γίνεται η ανάπτυξη. Δεν γίνεται με τα μακροοικονομικά σενάρια. Να γιατί χρειάζονται μικροοικονομικές επιλογές, αλλά και αποφάσεις. Ο ιδιωτικός τομέας θα στηριχθεί, αλλά ζητούμε και από αυτόν όχι κατανόηση, αλλά ζητούμε να στρατευθεί στην υπόθεση της ανάπτυξης και του περιορισμού του πληθωρισμού. Και είναι θετικό ότι οι έμποροι αλλά και οι βιομήχανοι και οι βιοτέχνες ζήτησαν ελάχιστα και πρόσφεραν -ανεξάρτητα αν θα το πράξουν ή όχι, θα το δούμε- σημαντική, όπως είπα, προσπάθεια για τη μείωση του πληθωρισμού. Αν αυτό αληθεύει, αν αυτό γίνει πράξη, τότε μπορούμε πράγματι να ευελπιστούμε ότι από το 1995 θα αρχίσουν πιο ευοίωνα πράγματα στην Ελλάδα.

Οι ΔΕΚΟ πρέπει να αποκτήσουν πράγματι διευθυντική και επιχειρηματική αυτοτέλεια. Αλλά, πρέπει να λειτουργούν στο πρόγραμμα που θα καθοριστεί. Και εδώ με την ευκαιρία πρέπει να πω ότι- λόγω συντομίας δεν το είπε ο Πρωθυπουργός - Θα καταθέσουμε μέσα στο 1994- οίκοθεν νοείται άλλωστε και κακώς δεν το είχε κάνει η Νέα Δημοκρατία- πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όπου θα γίνει ουσιαστική συζήτηση και στη διαρκή επιτροπή και με τις παραγωγικές τάξεις στους θεσμούς του κοινωνικού συμβολαίου και αν ακόμα δεν έχουν λειτουργήσει μέσα στη διαρκή επιτροπή, και ταυτόχρονα τριετές ή τετραετές σχέδιο αντιμετώπισης του δημόσιου χρέους, που θα συζητηθεί και αυτό μέσα στη Βουλή. Γι' αυτό είπα ότι η Βουλή θα παίζει ουσιαστικό ρόλο στην οικονομία. Δεν πρόκειται να δείτε τους αιφνιδιασμούς που είχαμε και τους ζήσαμε. Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έζησα τους μεγαλύτερους αιφνιδιασμούς όταν συζητούνταν νομοσχέδια για την οικονομία. Συζητούσαμε νομοσχέδιο για τα κίνητρα στην οικονομία και είδαμε να έρχεται πακέτο η Αγροφυλακή και η Πρεσβεία του Ισραήλ και ολόκληρο πρόγραμμα Παιδείας! Τέλος πάντων, τι να πρωτοθυμηθούμε απ' αυτά; Κακώς τα θυμάμαι. Εδώ ήταν λάθος μου. Αλλά αφορμή ήταν η κριτική που κάνατε, κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Θα είχα πάρα πολλά να πω. Αλλά έχω δεσμευθεί να μιλήσω 45 λεπτά για να μιλήσουν και άλλοι Βουλευτές. Θα πούμε πολλά περισσότερα στον προϋπολογισμό. Βασίζομαστε στη Βουλή των Ελλήνων, σ' όλες τις Πτέρυγες. Εμείς πιστεύουμε ότι στο μέλλον θα δείξει όλη η Βουλή το ενδιαφέρον μόνο για την εθνική οικονομία και όχι για μικροκομματικά ή άλλα συμφέροντα.

Αντιμετωπίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την πιο πολύπλοκη και την πιο δύσκολη και πιο σύνθετη κατάσταση των τελευταίων δεκαετιών και για λόγους εσωτερικής κρίσης και για λόγους διεθνούς οικονομικής κρίσης, για να είμαστε δίκαιοι. Και θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα ύφεσης και ανεργίας και στην Ευρώπη. Και πρέπει να δώσουμε μάχη στην Ευρώπη, γιατί κάποιοι και εκεί απεργάζονται σχέδια που φαντάζομαι καμιά Πτέρυγα εδώ δεν θα ήθελε πράγματι να συνεργήσει. Εμείς θα αντισταθούμε. Και ως Προεδρία θα κατευθύνουμε την προσπάθειά μας ώστε η αντιμετώπιση της ύφεσης και της ανεργίας να πάει προς την προοδευτική κατεύθυνση. Χρειάζεται όμως να κινητοποιήσουμε όλες τις ζωντανές

δυνάμεις του Έθνους, της παραγωγής, της εργασίας, του πνεύματος, της τέχνης, και του πολιτισμού, ναι για την οικονομία.

Πιστεύουμε ότι το μπορούμε. Πιστεύουμε, ότι μπορούμε να βγάλουμε τη Χώρα από το αδιέξοδο και να ανοίξουμε καινούριους δρόμους. Να ανοίξουμε καινούριους δρόμους κυρίως για τη νέα γενιά της Πατρίδας μας. Και να της δώσουμε ένα μέλλον με χαμόγελο, για να μην είναι οι νέοι της Πατρίδος μας οι παρίες της άλλης Ευρώπης, όπως δυστυχώς, οι περισσότερες από τις γενιές, αν όχι όλες που είναι εδώ μέσα, ήταν στο παρελθόν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς ως Κυβέρνηση θα δώσουμε τη μάχη μας χωρίς να λογαριάσουμε προσωπικό πολιτικό ή οποιοδήποτε άλλο κόστος. Ζητούμε πράγματι να στηρίξετε την εθνική οικονομία όλοι σας. Εμείς θα κάνουμε το καθήκον μας. Το μπορούμε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Στέφανος Μάνος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα ζει σήμερα σε ένα διεθνές περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεγάλη ρευστότητα. Οι αλλαγές στον κόσμο που ζούμε είναι όλο και πιο γρήγορες και συχνά τελείως απρόσμενες. Η ψυχροπολεμική περίοδος τελείωσε. Και εξαιτίας του γεγονότος αυτού, το μέλλον έγινε λιγότερο προβλεπτό, περισσότερο αβέβαιο. Όλες οι χώρες τους κόσμου ανοίγουν τις αγορές τους. Όλες δίνουν τη μάχη του ανταγωνισμού, της παραγωγικότητας και της προσέλκυσης των επενδύσεων. Όλα αλλάζουν, προχωρούν μπροστά. Η Ελλάδα του Κωνσταντίνου Καραμανλή επένδυσε στην Ενωμένη Ευρώπη. Οι εξελίξεις δικαίωσαν αυτήν την επένδυση. Σήμερα μετά από τόσα χρόνια, δεν υπάρχει κανείς, εκτός ίσως του απροσάρμοστου ΚΚΕ, που να μη δέχεται το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης, να μη δέχεται τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Ελλάδος, που να μη θέλει την Ελλάδα και τους Έλληνες να είναι και να δρουν μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη. Η Ελλάδα του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη έκανε την πρώτη σοβαρή προσπάθεια να μεταρρυθμίσει τις απαρχαιωμένες, θα έλεγα ίσως επί το ακριβέστερον, παλιομοδίτικες δομές της, να ανοίξει τις αγορές της, να προσελκύσει το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον, να αποβάλλει το μικροελλαδικό σύμπλεγμα φοβίας των ξένων. Η Ελλάδα του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη άνοιξε ένα παράθυρο στην Ευρώπη και φύσηξε ένας καινούριος αέρας. Προσέξτε να μην κλείσει αυτό το παράθυρο. Ο αέρας αυτός έφερε το επενδυτικό ενδιαφέρον για το αεροδρόμιο στα Σπάτα, για το σταθμό της ΔΕΗ στη Θίβη, για την κινητή τηλεφωνία, για τον ΟΤΕ, για τα οκτώ νέα καζίνα, για τη γέφυρα στο Ρίο, για το μετρό της Θεσσαλονίκης, για τα υπόγεια γκαράζ της Αθήνας και τόσα άλλα μεγάλα έργα που οι πρόωρες εκλογές ανέκοψαν.

Μερικές από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κόσμου, μετά από χρόνια αποχής από την Ελλάδα, ενδιαφέρθηκαν να επενδύσουν εδώ και να δημιουργήσουν χιλιάδες νέες παραγωγικές θέσεις εργασίας. Θελήσαμε να κάνουμε την Ελλάδα και ιδίως τη Μακεδονία, το στρατηγικό κέντρο για την ανάπτυξη των τέως κομμουνιστικών Βαλκανικών χωρών.

Χίλιες τριακόσιες ελληνικές επιχειρήσεις έχουν ήδη επενδύσει τα κεφάλαιά τους στις χώρες αυτές. Προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, να μην ανακόψετε αυτήν την εξέλιξη.

Η απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος και της κίνησης κεφαλαίων άρχισε να δημιουργεί τις προϋποθέσεις να γίνει η Αθήνα τραπεζικό κέντρο των Βαλκανίων.

Μετρήστε τις Τράπεζες που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα. Η Θεσσαλονίκη ακραίο σημείο της Ενωμένης Ευρώπης μπορεί να γίνει το βιομηχανικό ορμητήριο για την κατάκτηση των αγορών των Βαλκανίων. Γι' αυτό ξεκίνησε η δική μας

Κυβέρνηση τη λειτουργία του Μακεδονικού Κέντρου Συναλλαγών στο παλιό αεροδρόμιο του ΣΕΔΕΣ στη Θεσσαλονίκη. Προσέξτε και αυτή η προσπάθεια να μη σταματήσει.

Για όλες αυτές τις πρωτοβουλίες μας και τις προσπάθειές μας κερδίσαμε την εμπιστοσύνη των αγορών και των επενδυτών. Απόδειξη, κύριοι συνάδελφοι, η πορεία της δραχμής ως τις εκλογές, η πορεία του ισοζυγίου πληρωμών, η μέχρι τον περασμένο μήνα άνετη χρηματοδότηση του Δημοσίου. Οι προσπάθειές μας αναγνωρίστηκαν απ' όλους τους μεγάλους ξένους οργανισμούς που παρακολουθούν τις εξελίξεις των οικονομιών όλων των χωρών του κόσμου. Απόδειξη, ότι οι εκθέσεις τους για πρώτη φορά μετά τη δεκαετία του '70 εκφράζουν αισιοδοξία για την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Και σημειώνω, ότι από τις εκθέσεις αυτές των οργανισμών αυτών εξαρτάται εν πολλοίς η πιστοληπτική ικανότητα της Χώρας και το κόστος δανεισμού της.

Ακόμα και ο σοσιαλιστής κ. Ντελόρ όταν αναλάβαμε εμείς την ευθύνη διακυβέρνησης της Χώρας μας έγραφε: "Αν θέλετε να μείνετε στην Ευρώπη αλλάξτε αμέσως πολιτική". Ενώ τώρα δύο μέρες μετά τις εκλογές μας διαμηνύει: "Αν θέλετε να μείνετε στην Ευρώπη συνεχίστε την ίδια πολιτική".

Ο ΟΟΣΑ στην έκθεσή του για την Ελλάδα του 1993, πριν μόλις 50 ημέρες, έγραφε το εξής. Είναι ένα απόσπασμα που ανέφερε χθες και ο κ. Μητσοτάκης: "Η πρόοδος" - λέει ο ΟΟΣΑ- "που επετεύχθη τα τελευταία δύο χρόνια ήταν σημαντική. Αν ακολουθηθεί η ίδια πολιτική, τότε η ελληνική οικονομία θα σημειώσει πρόοδο στους επόμενους 18 μήνες".

Αντίθετα, κύριοι συνάδελφοι, στο τέλος του 1989 πάλι ο ΟΟΣΑ έγραφε στην έκθεσή του και σας διαβάζω: "Αυτό που χρειάζεται είναι η μακρόπνοη αναμόρφωση, κυρίως στο δημοσιονομικό τομέα και στον ασφαλιστικό και στον υπό κρατικό έλεγχο επιχειρηματικό τομέα".

Την αναμόρφωση την κάναμε και γι' αυτό όλοι συνιστούν συνέχιση της πολιτικής μας.

Παρέδωσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον κ. Γεννηματά μια πλήρη καταγραφή της κατάστασης της ελληνικής οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη και το πρώτο οκτάμηνο του 1993. Του είπα τότε χαρακτηριστικά, ότι αν πραγματοποιηθούν οι αποκρατικοποιήσεις η απόκλιση στον προϋπολογισμό θα είναι η μικρότερη που σημειώθηκε σε προεκλογικό έτος. Του είπα ότι το έλλειμμα του ΑΕΠ θα φθάσει στο 11%, ενώ το 1989 ήταν επισήμως στο 20% και στην πραγματικότητα πολύ μεγαλύτερο γιατί το Κράτος δεν εξυπηρετούσε μεγάλο μέρος των χρεών του.

Του παρέδωσα όλους τους φακέλους με τα μεγάλα εκκρεμή θέματα και του ζήτησα να πάρει γρήγορες αποφάσεις.

Καταθέτω αντίγραφο της επιστολής παραδόσεως προς τον κ. Γεννηματά χωρίς τους συνημμένους φακέλους βέβαια για τους οποίους θα χρειαζόντουσαν πολλοί τόμοι των Πρακτικών της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Σ. Μάνος καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν αντίγραφο της επιστολής παραδόσεως το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Έκτοτε το ΠΑ.ΣΟ.Κ μελέτησε και ήλθε σήμερα να μας παρουσιάσει το δικό του πρόγραμμα, τη δική του πρόταση. Μας απογοήτευσε, διότι ενώ υιοθέτησε τους στόχους που είχαμε θέσει εγκατέλειψε το κρισιμότερο μέσο επίτευξης των στόχων αυτών! Την αποκρατικοποίηση.

Η ματαίωση των αποκρατικοποιήσεων θα δημιουργήσει μόνο φέτος πρόσθετο έλλειμμα 350 δισ. - 400 δισ. δραχμών και άλλα τόσα σχεδόν το 1994.

Ο κ. Παπανδρέου μας είπε ότι τα πρόσθετα ελλείμματα του τρέχοντος έτους, που θα προκαλέσει αυτή η ματαίωση, δηλαδή από τη δική του πολιτική, θα στηριχθεί στις υφιστάμενες πηγές δανεισμού και στην εντατικοποίηση των μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών. Αυτά είναι τα λόγια του κ. Παπανδρέου. Θέλω να επισημάνω, ότι η μόνη υφιστάμενη πηγή δανεισμού για την κάλυψη ελλειμμάτων στον προϋπολογισμό είναι η εσωτερική αγορά. Αν λοιπόν, προσφύγει σε αυτήν ο κ. Παπανδρέου, αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση και των πραγματικών και των ονομαστικών επιτοκίων. Το γεγονός αυτό έρχεται σε σύγκρουση με το διακηρυγμένο στόχο του κ. Παπανδρέου, για μείωση των επιτοκίων και ανάπτυξη. Κατά κάποιον τρόπο το ομολόγησε πριν λίγο ο κ. Γεννηματάς.

Αν πάλι ο κ. Παπανδρέου θελήσει να ανατρέψει την πρόσφατη πολιτική και να προσφύγει σε εξωτερικό δανεισμό, όπως έκανε ο κ. Παπανδρέου στο παρελθόν, αυτό θα ισοδυναμεί με νομισματική χρηματοδότηση και συνεπώς με αύξηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Και αν, τέλος -πράγμα που φαίνεται ότι δυστυχώς μελετιέται και αυτό- καταφύγει σε χρηματοδότηση μέσω των κρατικών τραπεζών, καταστρατηγώντας έτσι την απαγόρευση νομισματικής χρηματοδότησης, τότε, κύριοι συνάδελφοι, όχι μόνο θα δημιουργήσει πληθωριστικές πιέσεις, αλλά θα υπονομεύσει και την προσπάθεια συγκράτησης της ισοτιμίας της δραχμής.

Αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με πολύ λίγα λόγια είναι μέρος μόνο από τα αδιέξοδα στα οποία οδηγείται η οικονομία, από την εγκατάλειψη της κρίσιμης επιλογής μας για την αποκρατικοποίηση. Είναι, όμως και απόδειξη του πόσο νεφελώδης είναι η οικονομική πολιτική του κ. Παπανδρέου. Όχι μόνο δεν καθιερώνει κανόνες καθαρούς για το παιχνίδι, αλλά δημιουργεί τη βεβαιότητα ότι θα υπάρξουν αιφνιδιασμοί, διότι ακριβώς η πολιτική του είναι αδιέξοδη. Επαναλαμβάνω: Επειδή η πολιτική του είναι αδιέξοδη, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν αιφνιδιασμοί, παρά τις διαβεβαιώσεις για το αντίθετο.

Ο κ. Παπανδρέου μας υποσχέθηκε ότι θα ακολουθήσει μία πολιτική σταθεροποίησης, ανάπτυξης, κοινωνικής προστασίας. Το πιστεύετε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν παρέδωσα στον κ. Γεννηματά -θα το δείτε στην επιστολή που κατέθεσα πριν λίγο- του παρέδωσα τους πίνακες προακτών του Υπουργείου Οικονομικών, όπως είχαν διαμορφωθεί από το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αυστηρώς αξιοκρατικά κριτήρια. Είπα στον κ. Γεννηματά, ότι επειδή η πολύμηνη αυτή διαδικασία για τους χιλιάδες υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών ολοκληρώθηκε δύο μόλις εβδομάδες πριν από τις εκλογές, αρνήθηκα ως Υπουργός Οικονομικών να επικυρώσω τους πίνακες, παρόλο που είχα κάθε δικαίωμα να το κάμω, για να μην υπάρχει η παραμικρή έστω υποψία για τα κίνητρά μου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Του συνέστησα όμως να προχωρήσει ο ίδιος στην άμεση κύρωσή τους, για να σταματήσει η διοικητική αρρυθμία που έχει προκληθεί απ' αυτήν την εκκρεμότητα. Όπως αντιλαμβάνεσθε, κύριοι συνάδελφοι, τα φορολογικά έσοδα εξαρτώνται από την προθυμία με την οποία οι ίδιοι οι πολίτες εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, αλλά και από τη δραστηριότητα που επιδεικνύουν οι φορολογικές υπηρεσίες. Όσο, λοιπόν, αυτές οι φορολογικές υπηρεσίες κατατρέχονται από αβεβαιότητες, δεν ασχολούνται με τα καθήκοντά τους, με συνέπεια να περιορίζονται τα φορολογικά έσοδα. Φαντάζομαι, ότι αυτό είναι κατανοητό σε όλους. Πρώτη, όμως, ενέργεια της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, δια του κ. Πεπονή, ήταν να παγώσει όλες τις διαδικασίες. Για το Υπουργείο Οικονομικών η ενέργεια αυτή του κ. Πεπονή, για την οποία δεν φαίνεται να διαμαρτυρήθηκε ο κ. Γεννηματάς, συνιστά εξαγγελία κομματισμού και

κατακόρυφη πτώση των φορολογικών εσόδων. Το συμπέρασμα είναι, ότι αντί να υπάρξει μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων από την εντατικοποίηση των μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών, όπως εξήγγειλε ο κύριος Πρωθυπουργός, θα υπάρξει, εκ του γεγονότος που μόλις περιέγραψα, διοικητική αρρυθμία που θα μειώσει τα φορολογικά έσοδα και θα αυξήσει ακόμα περισσότερα τα δημοσιονομικά ελλείμματα.

Κατά συνέπεια, η ματαίωση των αποκρατικοποιήσεων και η διοικητική απορύθμιση των φορολογικών αρχών οδηγεί ευθέως σε αύξηση των δανειακών αναγκών και αύξηση των επιτοκίων ή και του πληθωρισμού. Με αυτές τις προϋποθέσεις δεν μπορούμε να έχουμε σταθεροποίηση, ούτε βέβαια ανάπτυξη. Θα ξαναμπούμε σε βαθιά κρίση. Καλοί είναι οι στόχοι, αλλά πρέπει να υπάρχουν ρεαλιστικά μέσα για την επίτευξή τους.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχω 30 λεπτά ως Εκπρόσωπος Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, έχετε 15 λεπτά. Άρθρο 167, παρ. 2 του Κανονισμού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, στο παρελθόν έδιναν ημίωρο στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

Τώρα θυμηθήκατε τι λέει ο Κανονισμός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι. Πάντοτε όταν μιλούσε ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ουδέποτε είχε αμφισβητηθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αμφισβητείτε τη διάταξη του Κανονισμού;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Δεν αμφισβητώ τίποτα, λέω απλώς ότι εισάγετε καινά δαιμόνια και καλό είναι το καινούριο Προεδρείο, τουλάχιστον τις πρώτες μέρες να προσπαθήσει να φερθεί αντικειμενικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το Προεδρείο εφαρμόζει τον Κανονισμό απαραιτήτως και κατά το γράμμα και κατά το πνεύμα.

Σας κράτησα το χρόνο, κ. Μάνο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Οι αποκρατικοποιήσεις, ο περιορισμός και ο εκσυγχρονισμός του Κράτους παραμένει βασική επιλογή για την Ελλάδα, η μόνη διαθέσιμη. Μόνο με την αποκρατικοποίηση μπορούμε να κάνουμε άλματα ανταγωνιστικότητας. Χωρίς αυτά θα μείνουμε αθεράπευτα πίσω από την υπόλοιπη Ευρώπη και τους άλλους ανταγωνιστές μας. Μόνο με την αποκρατικοποίηση μπορούμε να περιορίσουμε, σχετικώς ανώδυνα, για κάθε Έλληνα το υπέρογκο δημόσιο χρέος, που προκάλεσε η προηγούμενη Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Μόνο με την αποκρατικοποίηση μπορούμε να προσελκύσουμε το διεθνές μεγαλοεπενδυτικό ενδιαφέρον, με τις τεράστιες πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη.

Με όλα αυτά τα θετικά αποτελέσματα από την αποκρατικοποίηση, ενισχύεται, όπως αντιλαμβάνεσθε, η διεθνής παρουσία της Ελλάδος και διευκολύνονται ασφαλώς και οι εθνικές της επιδιώξεις.

Έπρεπε, κύριοι συνάδελφοι, ο έγκυρος "ΕΚΟΝΟΜΙΣΤ" να μας θυμίσει στην περασμένη του έκδοση τη σημασία όλων αυτών; Αυτά τα αυτονόητα για όποιον στοιχειωδώς γνωρίζει την Ελλάδα και τον τρόπο που λειτουργεί, θέλει να αγνοεί ο κ. Παπανδρέου.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να σας υπενθυμίσω ότι για τους Βουλευτές υπήρχε ομιλία 20 λεπτών. Χθες το Προεδρείο το περιόρισε στα 15 λεπτά και τώρα σε 10. Μου φαίνεται αδιανόητο ότι για κάποιον που επί τόσο χρόνο διετέλεσε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και με τον οποίο ησχολήθη και ο Πρωθυπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Μάνο, παρερμηνεύετε ορισμένα πράγματα. Δεν το περιόρισε το Προεδρείο. Υπήρξε ομόφωνη απόφαση του Σώματος. Πώς καταλογίζετε ευθύνες στο Προεδρείο;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Όχι για τους εκπροσώπους. Θα σας παρακαλέσω να ρωτήσετε την Κυβέρνηση. Αν συναινεί και η Κυβέρνηση, να μου δώσετε 5 λεπτά ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν είναι θέμα της Κυβερνήσεως, είναι θέμα του Σώματος.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Είναι απίστευτη η συμπεριφορά του Προεδρείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συναινεί το Σώμα να παραταθεί η ομιλία του κυρίου συναδέλφου για 5 λεπτά;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το Σώμα συναινέσει.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, συνεχίστε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Αντί της απαραίτητης εκσυγχρονιστικής τομής, ομιλεί για ανεπαρκή ημίμετρα περί πώλησης μικρού ποσοστού, 15% για παράδειγμα, του ΟΤΕ και άλλων ΔΕΚΟ στο χρηματιστήριο. Μα, καλά, πιστεύει ότι έτσι θα εκσυγχρονιστεί ο ΟΤΕ; Ότι έτσι θα βελτιωθούν οι υπηρεσίες που προσφέρει; Ο ΟΤΕ δεν έχει πρόβλημα κεφαλαίου, αλλά διοίκησης. Και το πρόβλημα της διοίκησης δεν είναι πρόβλημα ενός ή περισσοτέρων στελεχών, αλλά πρόβλημα ολόκληρης της διοικητικής κουλτούρας και τεχνογνωσίας. Επί τη ευκαιρία, θέλω να θέσω δύο ερωτήματα. Σύμφωνα με παλαιότερες δηλώσεις του κ. Παπανδρέου, η αξία του ΟΤΕ υπερβαίνει τα 2 τρισ. δρχ. Πόσα χρήματα περιμένει να εισπράξει από την πώληση του 15% στο χρηματιστήριο; Τριακόσια δισ.; Και τότε ακριβώς προτίθεται να πραγματοποιήσει την πώληση; Πάντως εγώ θα περιμένω την οριστικοποίηση της πώλησης αυτής και τότε είμαι βέβαιος ότι θα μπορέσουμε να διευκρινίσουμε τι πράγματι συνιστά ξεπούλημα της εθνικής περιουσίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ενωμένη Ευρώπη προχωρεί στην κατάργηση όλων των οικονομικών συνόρων και στην κατάργηση όλων των μεγάλων κρατικών μονοπωλίων. Σε 10 χρόνια από σήμερα, δεν θα υπάρχει κρατικό μονοπώλιο στις τηλεπικοινωνίες, μονοπώλιο στην ενέργεια, μονοπώλιο στις μεταφορές. Παντού ανοικτός, ανελέητος ανταγωνισμός.

Οι κρατικοί δεινόσαυροι, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Ολυμπιακή και οι εργαζόμενοι στους οργανισμούς αυτούς κινδυνεύουν. Κινδυνεύουν να έχουν την τύχη των κρατικών Ναυπηγείων στο Σκαρामαγκά. Χωρίς δουλειά, χωρίς προοπτική, έτοιμοι να κλείσουν. Αποτέλεσμα και αυτό της ΠΑΣΟΚικής μυωπίας, όταν κρατικοποίησαν τα ναυπηγεία. Αυτήν την προοπτική οραματίζεσθε;

Πριν από 8 μήνες, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ενέκρινε, με ομοφωνία όλων των κρατών-μελών, το πρόγραμμα σύγκλισης Ελλάδος. Το πρόγραμμα αυτό είχε συγκεκριμένους στόχους και συγκεκριμένα μέσα για την επίτευξή του. Είναι ασφαλώς ευχάριστο ότι ο κ. Παπανδρέου δέχεται τους στόχους του προγράμματός μας και μερικές από τις γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής μας. Είναι, όμως,

εξαιρετικά ανησυχητικό ότι απεμπολεί κρίσιμα εργαλεία για την επίτευξη αυτών των στόχων, χωρίς να βάζει τίποτε στη θέση τους.

Με αυτά τα δεδομένα, η Χώρα δεν θα μπορέσει να παρακολουθήσει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και να συνεργαστεί ομότιμα με τους εταίρους της. Σας ερωτώ: Με αυτά τα δεδομένα θα μπορέσουμε να παίζουμε κυρίαρχο ρόλο στα Βαλκάνια; Θα μπορέσουμε να απορροφήσουμε τους πόρους του Κοινοτικού Ταμείου Συνοχής; Θα έχουμε τη συμπαράσταση των κοινοτικών εταίρων μας στην προώθηση των εθνικών μας θεμάτων;

Γιατί -λείπει τώρα ο κ. Σαμαράς- για να ζητούμε από την Κοινότητα στήριξη στο Σκοπιανό, πρέπει να μπορούμε να την παρακολουθούμε οικονομικά και όχι να είμαστε ο φτωχός της συγγενής.

Ο κ. Σαμαράς συμφώνησε απόψε με τις κρίσιμες οικονομικές επιλογές του ΠΑΣΟΚ. Συμφώνησε για τη ματαίωση των κρατικοποιήσεων. Συμφώνησε, δηλαδή, με τα νέα ελλείμματα, με την εκ νέου αποσταθεροποίηση της οικονομίας. Από σήμερα ή σωστότερα από της 9 Σεπτεμβρίου, ΠΑΣΟΚ και Πολιτική Άνοιξη είναι συνυπεύθυνοι για όσα συμβούν.

Η διαφωνία του κ. Σαμαρά σε ό,τι αφορά τη δραχμή, δεν φθάνει για να τον διαφοροποιήσει από την Κυβέρνηση. Αφήστε που, αν η Κυβέρνηση υιοθετούσε την πρότασή του για επιθετική διολίσθηση της δραχμής, τα πράγματα θα πήγαιναν ακόμα χειρότερα και ασφαλώς όχι καλύτερα.

Η πρόταση του κ. Σαμαρά για διολίσθηση δοκιμάστηκε στο παρελθόν και πάντοτε απέτυχε.

Κατά τα άλλα, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Σαμαράς με τις προτάσεις του, επέτυχε πράγματι σήμερα να κάνει την υπέρβαση. Το 100% το έκανε 150%. Μπροστά μας έγινε αυτό το θαύμα απόψε. Είχα την αίσθηση ότι ένας κλάδος μόνο έμεινε χωρίς να του λυθούν τα προβλήματά του, αυτός των αλιέων. Είναι οι μόνοι διαμαρτυρόμενοι. Γιατί, για όλους τους άλλους, έλυσε τα προβλήματα ο κ. Σαμαράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω, κύριε Μάνο. Μη φέρετε σε δύσκολη θέση το Προεδρείο. Το Προεδρείο έχει όλη την καλή διάθεση να διευκολύνει τη συζήτηση, όχι όμως σε βάρος των δικαιωμάτων των άλλων συναδέλφων.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Θα τελειώσω σε 30' δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώθηκε, άλλωστε και ο χρόνος που σας εδόθη με την άδεια του Σώματος. Θα παρακαλέσω να τελειώνετε. Γνωρίζετε άλλωστε ότι περιορίστηκε ο χρόνος για όλους τους ομιλητές, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα να μιλήσουν περισσότεροι Βουλευτές. Ας σεβαστούμε αυτήν την απόφαση.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Οι προγραμματικές δηλώσεις του κ. Παπανδρέου δημιούργησαν, κύριοι συνάδελφοι, ατέλειωτη σειρά ερωτημάτων. Ερωτήματα χωρίς απάντηση. Αυτά τα αναπάντητα ερωτήματα θα διαλύσουν γρήγορα το νεφέλωμα που εμφανίζεται ως πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, πρέπει να είμαστε έτοιμοι, ενωμένοι, σύγχρονοι, ξεκάθαροι στις σκέψεις, τις ιδέες και το πρόγραμμα, για να μπορεί ο Ελληνικός Λαός να βρει σε μας αυτό το οποίο με τόση αγωνία αναζητεί.

Και ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, όλος ο κόσμος τη δική μας πολιτική ακολουθεί, την πολιτική που ξεκινήσαμε. Μην έχετε την παραμικρή αμφιβολία ότι θα κληθούμε να την ολοκληρώσουμε.

Λυπάμαι για τις διακοπές του Προεδρείου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το Προεδρείο θα περίμενε και ένα ευχαριστώ, γιατί σας εδόθη και χρόνος πέραν εκείνου τον οποίο δικαιούσθε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αμέσως, κύριε Πρόεδρε, όμως πρέπει να δώσει μια απάντηση το Προεδρείο στις αιτιάσεις οι οποίες δημιουργήθηκαν.

Το άρθρο 168 παρ.2 είναι σαφές και λέει ότι οι αναπληρωτές εκπρόσωποι Κοινοβουλευτικής Ομάδας, δεν μπορούν να μιλήσουν περισσότερο από 3 φορές αθροιστικά για το ίδιο θέμα. Εάν προηγήθηκε αγόρευση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και τον διαδεχθεί αναπληρωτής του, τότε ο αναπληρωτής δικαιούται να μιλήσει μόνο 2 φορές ακόμη και με το χρόνο που αντιστοιχεί στη δευτερολογία ή την τριτολογία. Αυτό λέει ο Κανονισμός και αυτήν τη διάταξη εφαρμόζει το Προεδρείο.

Σε ό,τι αφορά την άλλη αιτίαση του κ. Μάνου, ότι το Προεδρείο αποφάσισε και περιόρισε το χρόνο, θα τον πληροφορήσω ότι αυτό ήταν απόφαση του Σώματος η οποία είναι σεβαστή για όλους. Και ελήφθη αυτή η απόφαση για να διευκολύνει τους ίδιους τους κυρίους Βουλευτές. Περιοριζόμενου χρονικά του δικαιώματος ενός εκάστου, αποκτούν το δικαίωμα περισσότεροι Βουλευτές να μιλήσουν. Αυτό είναι κοινοβουλευτική πρακτική σε αυτό το Σώμα χρόνια τώρα και μάλιστα κατά την άποψή μου εποικοδομητική και εξυπηρετική για το δικαίωμα του λόγου των Βουλευτών.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Δεν ζήτησα το λόγο για τον Κανονισμό, τον ζήτησα για να αναφερθώ επί του θέματος στο οποίο αναφέρθητε.

Ήθελα απλώς να πω ότι έχουμε ένα καινούριο Προεδρείο, αρχίζει μια καινούρια περίοδος της Βουλής, ακούσαμε καλές προθέσεις από τον κ. Κακλαμάνη και τις χειροκροτήσαμε. Φροντίστε να σταθείτε στο ύψος σας. Την εποχή του κ. Αλευρά και την εποχή του κ. Τσαλδάρη τέτοια πράγματα δεν συνέβαιναν. Ο εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης πάντοτε μιλούσε μισή ώρα. Ουδέποτε προσπαθήσαμε να ερμηνεύσουμε τα άρθρα του Κανονισμού. Επιτέλους, η Βουλή είναι ζωντανό Σώμα!

Ο κ. Μάνος πήρε επάνω του την κύρια ευθύνη της οικονομικής πολιτικής. Ήταν δυνατόν να τον περιορίσετε σε ένα τέταρτο, επικαλούμενος μια στενή ερμηνεία ενός άρθρου του Κανονισμού;

Κύριε Πρόεδρε, επισημαίνω, ότι το καινούριο Προεδρείο πρέπει να δώσει δείγματα ότι όντως θέλει να είναι Προεδρείο ολόκληρης της Βουλής. Και τον κίνδυνο να διολισθήσετε προς την αντίθετη κατεύθυνση, τον αντιλαμβάνομαι. Σας κρούω εγκαίρως τον κώδωνα του κινδύνου.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, είμαι υποχρεωμένος να σας απαντήσω, ότι το Προεδρείο στέκεται και στο ύψος του και στο ανάστημά του και εφαρμόζει ακριβώς τον Κανονισμό, όπως αυτός ισχύει σήμερα. Και μάλιστα με διασταλτική εφαρμογή. Όπως άλλωστε είδατε απευθύνθηκε το Προεδρείο και στο Σώμα, για να δώσει το ίδιο το Σώμα την άδεια και την ευχέρεια να μιλήσει λίγο περισσότερο ο κ. Μάνος ως χρηματίσας Υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Όπως είδατε λοιπόν, απευθύνθηκε το Προεδρείο στο Σώμα, γιατί δεν έχει το δικαίωμα από μόνο του να υπερβεί τον Κανονισμό. Είναι υποχρεωμένο μόνο

να τον εφαρμόζει. Γιατί μόνο με την εφαρμογή του Κανονισμού θα έχουμε αναβάθμιση του Κοινοβουλίου.

Ο Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας, Τεχνολογίας και Εμπορίου, κ. Σημίτης, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη συζήτηση που προηγήθηκε, ακούστηκαν μερικά επιχειρήματα στα οποία πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο να σταθώ.

Ακούστηκε στην Αίθουσα ότι ο σοσιαλισμός αναφέρεται μόνο για τους τύπους στο όνομα του Κόμματός μας και ότι η πολιτική μας, δεν έχει σχέση με αυτή μας τη θέση.

Ο κ. Σαμαράς ο οποίος υποστήριξε αυτήν την άποψη, παραπλανάται προφανώς από τις τεχνικές συζητήσεις σε σχέση με την οικονομία, τους τεχνικούς όρους, τα θέματα τα οποία αφορούν ελλείμματα, ισοζύγια κ.λπ. Τα θέματα αυτά, συγκαλύπτουν την ουσία. Η ουσία όμως για μας, είναι ξεκάθαρη. Στόχος αυτής της πολιτικής που υπερασπίστηκε και παρουσίασε ο κύριος Πρωθυπουργός με τις προγραμματικές δηλώσεις, είναι η βελτίωση της θέσης του εργαζόμενου. Στόχος αυτής της πολιτικής είναι μια διαφορετική λειτουργία της Κοινωνίας. Στόχος αυτής της πολιτικής είναι εκείνοι οι οποίοι μοχθούν καθημερινά σ' αυτόν τον Τόπο και κερδίζουν με τον ιδρώτα τους το ψωμί τους, να έχουν αποφασιστική γνώμη στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Στόχος είναι αυτοί να είναι το κύριο αντικείμενο της φροντίδας μας.

Ο σοσιαλισμός δεν είναι μόνο για μας ένας τύπος, ο σοσιαλισμός είναι μια κατεύθυνση, ένας στόχος, παραμένει το όραμά μας.

Ακούστηκε επίσης ότι η Νέα Δημοκρατία και η Κυβέρνηση ακολουθούν την ίδια πολιτική. Και πάλι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε κάποια εξωτερικά γνωρίσματα της πολιτικής, στο γεγονός ότι χρησιμοποιούμε τη δημοσιονομική πολιτική, τη φορολογία, την αντιπληθωριστική πολιτική, την εισοδηματική πολιτική για να πετύχουμε τους στόχους μας. Αλλά εμείς θέλουμε κάτι τελείως διαφορετικό από τη Νέα Δημοκρατία και αυτό δεν πρέπει να μας ξεφεύγει. Εμείς θέλουμε μία ανάπτυξη στην οποία να συμμετέχει όλη η Κοινωνία, εμείς θέλουμε μία ανάπτυξη η οποία δεν είναι μόνο για ορισμένους, ενώ στην πολιτική της Νέας Δημοκρατίας τα οφέλη προσπορίστηκαν, τα οφέλη κέρδισαν, οι λίγοι. Εμείς θέλουμε μια ανάπτυξη για τους πολλούς και όχι για τους λίγους.

Μέσα στη νοοτροπία αυτή, που θέλει τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να κάνουν την ίδια πολιτική, μας έγιναν και κάποιες συστάσεις για παροχές τις οποίες πρέπει να δώσουμε στη μία ή στην άλλη ομάδα πληθυσμού, παροχές οι οποίες παρουσιάστηκαν ως κοινωνικά δίκαιες.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι η Παράταξή μας είναι μια παράταξη, η οποία δεν ασπάζεται τη νοοτροπία του κράτους παροχών, τη νοοτροπία η οποία δίνει στη μία ή στην άλλη ομάδα κάτι για να είναι ευχαριστημένη, να συνεργάζεται, να υποστηρίζει, να έχει πολιτικό όφελος.

Εμείς επιδιώκουμε μία συνολική βελτίωση. Εμείς επιδιώκουμε τη συνολική ανάπτυξη. Εμείς επιδιώκουμε ως στόχο να βελτιωθεί η θέση όλων σταθερά και αποφασιστικά. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ακριβώς θα εξετάσουμε, βέβαια, κοινωνικές παροχές, οι οποίες είναι δικαιολογημένες, δίκαιες, αντιμετωπίζουν προβλήματα, αλλά θα εξετάσουμε επίσης τη γενικότερη επίπτωση, γιατί, επαναλαμβάνω, εκείνο που έχει σημασία είναι η βελτίωση της γενικής κατάστασης.

Μας είπε πριν ο κ. Μάνος ότι η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας άνοιξε ένα παράθυρο στην Ευρώπη και εμείς να φροντίσουμε να μην το κλείσουμε. Αλλά ποιο παράθυρο στην Ευρώπη άνοιξε η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας; Εγώ διαπίστωσα ότι στην Ευρώπη επικρατεί δυσπιστία, αβεβαιότητα, αμφιβολία για την Ελλάδα και η δυσπιστία, η αβεβαιότητα και η αμφιβολία αυτή οφείλονται στην πολιτική της Νέας

Δημοκρατίας, οφείλονται στις υποσχέσεις οι οποίες δόθηκαν και δεν κρατήθηκαν, οφείλονται στα ανύπαρκτα σχέδια ή στα σχέδια τα οποία δεν στηρίζονταν σε πραγματικούς υπολογισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ίσως θυμόσαστε το πρόγραμμα της δημοσιονομικής εξυγίανσης που παρουσίασε η Νέα Δημοκρατία ως Κυβέρνηση το 1990. Στο πρόγραμμα αυτό δημοσιονομικής εξυγίανσης με το οποίο συμφωνήθηκε το δάνειο που έδωσε η Κοινότητα, ο στόχος του πληθωρισμού ήταν 7% το 1993. Επετεύχθη αυτός ο στόχος; Ο στόχος των καθαρών δανειακών αναγκών ήταν 3% το 1993. Επετεύχθη αυτός ο στόχος; Πώς, λοιπόν, να μην αμφιβάλλουν οι Ευρωπαίοι και γιατί υπάρχει ένα ανοικτό παράθυρο; Εμείς πρέπει να ανοίξουμε το παράθυρο.

Μας είπε επίσης ο κ. Μάνος ότι εμείς πρόκειται να πετάξουμε, να μη χρησιμοποιήσουμε το κρισιμότερο μέσον της οικονομικής πολιτικής και ως κρισιμότερο μέσον της οικονομικής πολιτικής εμφάνισε την αποκρατικοποίηση.

Πρώτα απ'όλα θέλω να τονίσω, ότι η αποκρατικοποίηση έχει χρησιμοποιηθεί ως μέσο διαρθρωτικής πολιτικής σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Αλλά ήταν μέσο το οποίο χρησιμοποιήθηκε με συγκεκριμένους σκοπούς για ν' αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα στην αγορά, για να υπάρξουν φθηνότερες παροχές, για να υπάρξουν περισσότερες υπηρεσίες. Δεν χρησιμοποιήθηκε ως εισπρακτικό μέσο. Δεν χρησιμοποιήθηκε με τη νοοτροπία να τα ξεπουλήσουμε όλα γιατί πρέπει να τελειώνουμε. Είχε διαρθρωτική αξία, γιατί υπήρχε μία διαρθρωτική αντίληψη πίσω από την αποκρατικοποίηση στη Μεγάλη Βρετανία ή στη Γαλλία.

Εδώ, όμως, δεν υπήρχε διαρθρωτική αντίληψη. Εδώ υπήρχε η αντίληψη ότι πρέπει να φύγουν οι επιχειρήσεις. Και τι έγινε με το "πρέπει να φύγουν οι επιχειρήσεις;" Θέλω να ενθυμίσω σ' αυτήν την Αίθουσα -γιατί η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να μας κάνει να το ξεχάσουμε- ότι υπάρχουν περιοχές της Χώρας, όπως το Λαύριο, η Εύβοια, η Βοιωτία, η Κοζάνη, όπου επικράτησε δυστυχία, όπου υπήρξε πείνα, όπου υπήρξε μεγάλη αμφιβολία για το αν αυτή η Πολιτεία φροντίζει για τους δυστυχείς. Αυτά τα ξέχασε η Νέα Δημοκρατία. Αλλά η δική μας υποχρέωση είναι να τα θυμόμαστε. Και η δική μας υποχρέωση είναι να κάνουμε μία διαρθρωτική πολιτική τέτοια, ώστε να μη δημιουργεί πρόσθετες περιφερειακές και εισοδηματικές ανισότητες.

Βεβαίως, πρέπει να διακόπτεται η δραστηριότητα μίας βιομηχανικής επιχείρησης, η οποία μακροπρόθεσμα δεν πρόκειται να είναι βιώσιμη. Αλλά υπάρχουν και επιχειρήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν συγκυριακά προβλήματα. Και η διακοπή δραστηριότητας επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν συγκυριακά προβλήματα, αποτελεί σπατάλη πόρων, τόσο ανθρωπίνων όσο και υλικών.

Στην εποχή μας, όπου η απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών επιτρέπει την επινόηση και εφαρμογή σχημάτων αναδιάρθρωσης και στήριξης επιχειρήσεων, μπορούμε για επιχειρήσεις οι οποίες συναντούν συγκυριακά μόνο προβλήματα, να εξετάσουμε όλες τις δυνατότητες, ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται, να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους και τελικά ν' αποκτήσουν τα στοιχεία της μόνιμης βιωσιμότητας.

Δεν πρέπει να έχουμε -και αυτό πιστεύουμε εμείς- δογματικές αντιλήψεις. Γιατί οι δογματικές αντιλήψεις οδηγούν σε ανεργία και σε αρνητικές αλυσιδωτές επιδράσεις στο δίκτυο των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την προβληματική επιχείρηση. Οδηγούν στην περιφερειακή εγκατάλειψη.

Πρέπει να εξετάσουμε, λοιπόν -και αυτός θα είναι ο στόχος της βιομηχανικής μας πολιτικής- τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και να αντιμετωπίζουμε τα συγκυριακά φαινόμενα.

Είπα πριν ότι η Νέα Δημοκρατία δεν είχε διαρθρωτική αντίληψη. Είχε την αντίληψη της εκποίησης. Και μέσα στο πλαίσιο της αντίληψης αυτής της εκποίησης θα έπρεπε σήμερα ν' αναρωτηθούμε τι απέδωσαν όλα αυτά.

Ζήτησα από την υπηρεσία του Υπουργείου που προΐσταμαι και μου έδωσε ένα φάκελο σχετικά με τον ΟΑΕ. Προσπάθησα απ' αυτόν το φάκελο να καταλάβω αν η πολιτική αυτή οδήγησε σε μεγαλύτερες εισπράξεις. Ένα στόχο τουλάχιστον αυτής της πολιτικής. Διαπιστώνω απ' αυτόν το φάκελο, ότι αν εξαιρέσουμε την ΑΓΕΤ που είναι μία ιδιαίτερη περίπτωση, από τις εκποιήσεις εισπράχθηκαν μόνο 10 δισ. δρχ. ενώ δαπανήθηκαν συνολικά 65 δισ. δρχ. για την ίδια περίοδο.

Προσπάθησα να δω από τον φάκελο αν με βάση αυτές τις εκποιήσεις και την αποκρατικοποίηση που έγινε, στις περιοχές που πραγματοποιήθηκε έγινε άλλη μορφή βιομηχανική ανάπτυξη, ότι το διαρθρωτικό μέτρο είχε διαρθρωτικά αποτελέσματα. Αλλά δεν διαπίστωνα τίποτα σχετικό. Διαπίστωνα μονάχα τεράστιες αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις σε μεγάλα γεωγραφικά διαμερίσματα της Χώρας.

Προσπάθησα να διαπιστώσω εάν υπήρξαν νέες επενδύσεις, αν αυξήθηκαν οι επενδύσεις. Τίποτα σχετικό δεν προκύπτει. Αντίθετα, όπως ξέρετε όλοι, η βιομηχανική παραγωγή αυτά τα χρόνια υπήρξε στάσιμη και ακολούθησε μία αρνητική πορεία. Οι ιδιωτικές επενδύσεις, αν εξαιρέσουμε τον τομέα της οικοδομής, δεν παρουσίασαν μία καλύτερη εικόνα. Αλλά διαπιστώνεται και από τους φακέλους, ότι μερικές από τις αποκρατικοποιημένες με τη διαδικασία που ακολούθησε η Νέα Δημοκρατία επιχειρήσεις, έπαψαν να εργάζονται ή ξανάγιναν προβληματικές. Προσπάθησα να διαπιστώσω, αν υπήρξαν νέες θέσεις εργασίας. Η διαπίστωση είναι ότι χάθηκαν περίπου 10.000 έως 15.000 θέσεις εργασίας. Και βεβαίως, οι νέες θέσεις εργασίας υπήρξαν πολύ λιγότερες και πάντως δεν υπήρξαν οι περίφημες 100.000 θέσεις εργασίας, τις οποίες υποσχέθηκε η Νέα Δημοκρατία.

Προσπάθησα επίσης να διαπιστώσω, εάν κάποιος είχε ωφέλεια από όλη αυτή την ιστορία. Υπάρχει εδώ ένας κατάλογος συμβούλων για την αποκρατικοποίηση. Στον κατάλογο αυτό βλέπω ότι υπάρχουν αξιόλογες αμοιβές. Σε μία επιχείρηση δίνονται 98 εκατ., σε άλλη 91 εκατ., 136 εκατ., 53 εκατ., 58 εκατ. κ.ο.κ. Προσπάθησα επίσης να δω μήπως και πρόσωπα είχαν κάποια οφέλη. Εδώ υπάρχει ένας κατάλογος για τις ακαθάριστες αποδοχές του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου του ΟΑΕ. Ο πρόεδρος το 1988 είχε εισπράξει 4.165.000. Τους 10 πρώτους μήνες του 1993 έχει εισπράξει 26 εκατ.

Διαπιστώνω, λοιπόν, ότι αυτό το οποίο είχαμε πει, υπάρχει σε αυτή την εξέλιξη. Υπάρχουν, δηλαδή, κάποιος που χάνουν, οι πολλοί, και οι λίγοι που κερδίζουν. Αυτή ήταν η αποκρατικοποίηση της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Εμείς, στο Υπουργείο Βιομηχανίας, θα εξετάσουμε όλους αυτούς τους φακέλους, θα εξετάσουμε τις συμβάσεις. Και βεβαίως, εάν υπάρχουν συμβάσεις, οι οποίες δεν είναι νόμιμες και δεν ανταποκρίνονται στις επιταγές της ελληνικής νομοθεσίας, τότε θα παραπέμψουμε το θέμα στα αρμόδια δικαστήρια.

Σε σχέση τώρα με την πολιτική την οποία ακολουθήσατε στο θέμα του ανταγωνισμού, επειδή μας ασκείτε κριτική, θέλω να πω δύο λόγια. Η Νέα Δημοκρατία ισχυρίστηκε ότι είναι μία νεοφιλελεύθερη παράταξη και ως νεοφιλελεύθερη παράταξη, είχε στόχο την προαγωγή του ανταγωνισμού. Ρώτησα, λοιπόν, στο Υπουργείο Εμπορίου, εάν η επιτροπή ανταγωνισμού, το κύριο όργανο για την προώθηση του ανταγωνισμού, εξέδωσε αποφάσεις αυτά τα χρόνια και αν καταδίκασε επιχειρήσεις για ολιγοπωλιακές συμπεριφορές, για συντονισμένες πρακτικές και αν εργάστηκαν για την πραγματοποίηση του ανταγωνισμού. Δεν ήταν

βέβαια έκπληξη για μένα, διότι τα λόγια δεν συμφωνούν με τα έργα, όταν διαπίστωσα ότι δεν υπάρχουν τέτοιες αποφάσεις, ότι η υπηρεσία για τον ανταγωνισμό είναι υποβαθμισμένη, ότι όλοι εκεί αισθάνονται ότι κανέναν δεν ενδιαφέρει το θέμα και ότι υπάρχουν 10 περίπου εκκρεμείς υποθέσεις εδώ και καιρό στην επιτροπή ανταγωνισμού, η οποία δεν λειτουργεί και φάκελοι για 136 ολιγοπωλιακές πρακτικές. Εμείς δεν πρόκειται να ακολουθήσουμε αυτήν την πορεία, διότι εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να περιοριστούν τα ολιγοπώλια, ότι πρέπει να περιοριστούν οι συντονισμένες πρακτικές και πρέπει να υπάρξει ανταγωνισμός σ' αυτήν την αγορά, διότι αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο θα περιοριστεί και η οικονομική εξουσία.

Εμείς πιστεύουμε στη βιομηχανική πολιτική, όπως ανέπτυξε ο κύριος Πρόεδρος της Κυβέρνησης. Πιστεύουμε σε ένα κράτος στρατηγείο, το οποίο θα προωθήσει πραγματικά τη βιομηχανική ανάπτυξη.

Αυτές τις μέρες και τους προηγούμενους μήνες έγινε πολλή συζήτηση για το πακέτο Ντελόρ II. Και σε μία χώρα όπου η βιομηχανία υστερεί ακόμα, θα πίστευε κανείς ότι η Νέα Δημοκρατία θα είχε δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη βιομηχανική πλευρά του πακέτου Ντελόρ II. Αλλά για τη βιομηχανική πλευρά έχουν διατεθεί μονάχα 172 δισ. δραχμές, το 7% των πόρων για βιομηχανία και ενέργεια.

Αυτό δείχνει ότι το κύριο μέλημα της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας ήταν -να μου επιτραπεί η έκφραση- να ριζώσουμε μπετόν, να φανούν έργα, να προσληφθούν άνθρωποι, να κινητοποιηθούν κάποιοι εργολάβοι. Το κύριο μέλημα δεν ήταν λοιπόν να δημιουργηθεί η βιομηχανική υποδομή, η οποία θα οδηγήσει στην αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη.

Γι' αυτό, εμείς τις μέρες αυτές εργαζόμαστε για να τριπλασιάσουμε τους πόρους οι οποίοι θα διατεθούν στη βιομηχανία και στην ενέργεια για να ξεπεράσουμε τα 500 δισ. δραχμές. Έτσι πραγματοποιείται η ανάπτυξη και όχι με αποκρατικοποιήσεις του τύπου ΟΑΕ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ.)

Κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να πω και δυο λόγια σε σχέση με την πολιτική, την οποία θέλουμε να ακολουθήσουμε στον τομέα μας. Μίλησα ήδη για το πακέτο Ντελόρ και θέλω εδώ να προσθέσω ότι θέλουμε να εισαγάγουμε τεχνικές αξιολόγησης για την επιλογή των πλέον καταλλήλων έργων που θα λαμβάνουμε υπόψη τις ενδεχόμενες ενέργειες και επιπτώσεις στην εθνική και περιφερειακή οικονομία. Όχι ένα έργο πάση θυσία, όχι ένα εργοστάσιο να στήσουμε ή να συνεχίσουμε ένα εργοστάσιο, αλλά να δούμε αυτό το έργο ποια επίπτωση έχει, αυτό το εργοστάσιο πώς λειτουργεί στο συνολικό πλαίσιο της εθνικής οικονομίας. Και μέσα σ' αυτό το στόχο θα δώσουμε και ιδιαίτερη προσοχή στην περιφέρεια, θα δώσουμε και ιδιαίτερη προσοχή στο χωροταξικό σχεδιασμό για να αναπτυχθεί απρόσκοπτα η βιομηχανία.

Πρώτο σημείο λοιπόν είναι η βιομηχανική υποδομή. Δεύτερο κεντρικό σημείο της πολιτικής μας είναι η ποιότητα και ο έλεγχος. Διότι δεν πρόκειται να κατακτήσουμε διεθνείς αγορές, αν δεν βελτιώσουμε την ποιότητά μας.

Η Χώρα μας διακρίνεται ακόμα για την παραγωγή προϊόντων τα οποία δεν έχουν όνομα, διακρίνεται για την παραγωγή προϊόντων φασόν, που προορίζονται για επιχειρήσεις του εξωτερικού. Πρέπει να ξεφύγουμε από αυτό το στάδιο, πρέπει να παράγουμε προϊόντα ποιότητας, να παράγουμε επώνυμα προϊόντα. Και γι' αυτό θέλουμε να ενισχύσουμε τους παραδοσιακούς κλάδους με νέες τεχνολογίες, θέλουμε να διακρίνουμε το ρόλο του ΕΟΤ, θέλουμε να ενσωματώσουμε ευρωπαϊκά πρότυπα και θέλουμε να δημιουργήσουμε την απαραίτητη υποδομή για την πιστοποίηση προϊόντων, για τη διοχέτευση τεχνολογίας, η οποία θα βελτιώσει την ποιότητα.

Ένα τρίτο σημείο το οποίο θέλω να προσέξουμε είναι να ξεφύγουμε από την αντίληψη ότι, αντικείμενα φροντίδας πρέπει να είναι μόνο η μεμονωμένη επιχείρηση. Οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι μικρές, αλλά για να μπορέσει να λειτουργήσει η οικονομία μας χρειάζονται δίκτυα επιχειρήσεων, δίκτυα τα οποία αρχίζουν από την έρευνα και την εισαγωγή τεχνολογίας και καταλήγουν στη διάθεση των επωνύμων προϊόντων.

Θέλουμε λοιπόν να δούμε πως θα δημιουργήσουμε αυτά τα δίκτυα, με κίνητρα να ενισχύσουμε τους ασθενείς κρίκους, επειδή εδώ στην Ελλάδα τα δίκτυα είναι ατελή. Θέλουμε να ενισχύσουμε τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για συνεργασίες, για συνεταιριστική προσπάθεια για να ενταχθούν σε ένα κοινό πλαίσιο, ώστε όλοι μαζί να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την πρόκληση του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού.

Και για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις βεβαίως πρέπει να δοθούν κίνητρα για την αγορά τεχνογνωσίας, για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, για την ενίσχυση της κεφαλαϊκής βάσης για να καλύψουν τις ανάγκες για τις επενδύσεις και ιδίως πρέπει να αναβαθμισθεί ο ρόλος του ΕΟΜΜΕΧ ο οποίος εγκαταλείφθηκε από τη Νέα Δημοκρατία.

Ένα επόμενο σημείο της πολιτικής μας είναι η πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και η διαβαλκανική συνεργασία. Χρειάζεται η ενθάρρυνση και η ενίσχυση κλαδικών οργάνων για εξαγωγές. Χρειάζεται η πληροφόρηση για εξωτερικές αγορές. Χρειάζεται να δημιουργήσουμε το πλαίσιο εκείνο ώστε οι επιχειρήσεις να αντλούν όλα τα σχετικά στοιχεία με αγορές και να παίρνουν πρωτοβουλίες για τις αγορές αυτές. Χρειάζεται να δώσουμε εμείς στις εξωτερικές αγορές, τις πληροφορίες για την εσωτερική παραγωγή.

Ο κύριος Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στις κρατικές προμήθειες ότι χρειάζεται μια άλλη αντίληψη για τις κρατικές προμήθειες, ώστε να αποτελέσουν και αυτές ένα μοχλό για την ανάπτυξη.

Σας μίλησα για τις αποκρατικοποιήσεις και θέλω να πω και δύο λέξεις για την αποβιομηχάνιση και τις προβληματικές περιοχές. Η Β. Χαλκιδική, η βόρεια και κεντρική Εύβοια, ο Νομός Κοζάνης, ο Νομός Βοιωτίας, το Λαύριο, ο Νομός Αχαΐας, οι Κυκλάδες και ιδιαίτερα η Σύρος θα αποτελέσουν αντικείμενο ιδιαίτερης φροντίδας μας.

Στον τομέα της ενέργειας, πέρα από το γενικό στόχο για την εξασφάλιση του αναγκαίου ενεργειακού ισοζυγίου και την εξοικονόμηση της ενέργειας, θέλω να τονίσω ότι πρέπει να προσέξουμε το θέμα του φυσικού αερίου. Το έργο του φυσικού αερίου παραλαμβάνεται με μεγάλα προβλήματα. Το κόστος του, λόγω των αστοχιών και υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, έχει διογκωθεί. Θα πρέπει να υπάρξει επιτάχυνση εκτέλεσης του έργου καθώς και φροντίδα για την ορθολογική αξιοποίηση του αερίου.

Στην Κοινότητα αποτελεί σταθερή επιλογή η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακος. Γι' αυτό πρέπει να φροντίσουμε την αύξηση της συμμετοχής των ήπιων μορφών ενέργειας με τη μέγιστη κοινοτική υποστήριξη. Πρέπει, επίσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες της προστασίας του περιβάλλοντος, να αξιοποιήσουμε όσο το δυνατόν γίνεται περισσότερο το λιγνίτη, ο οποίος υπάρχει στη Χώρα.

Και τέλος, ένα κεντρικό σημείο της πολιτικής μας είναι η βελτίωση της λειτουργίας της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού. Κριτήρια θα είναι η μεγαλύτερη προσοχή στη σχέση κόστους-απόδοσης, η αυτοτέλεια, η διαφάνεια, η προώθηση του κοινωνικού ελέγχου, η ανταπόκριση στις επιθυμίες του κοινού.

Όσον αφορά την έρευνα, θέλω να τονίσω το εξής: Δεν πρέπει να εξακολουθήσουμε κατά τον ίδιο τρόπο να παρέχουμε τα κίνητρα σε μεμονωμένες επιχειρήσεις. Ούτε πρέπει να παρέχουμε τα κίνητρα μόνο για προϊόντα που έχουν καλές προοπτικές

εμπορευσιμότητας. Πρέπει να παρέχουμε τα κίνητρα σε κοινές προσπάθειες επιχειρήσεων. Πρέπει να παρέχουμε τα κίνητρα σε κλάδους οι οποίοι έχουν καλές προοπτικές ανάπτυξης τεχνολογικών δραστηριοτήτων και οι οποίες θα έχουν πολλαπλασιαστικές, θετικές επιδόσεις. Και βέβαια, πρέπει να φροντίσουμε για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της τεχνολογίας.

Όσον αφορά τον τομέα του Υπουργείου Εμπορίου, αναφέρθηκα ήδη στο θέμα του ανταγωνισμού. Θέλω να τονίσω ότι επιδίωξη μας σταθερή είναι η αποτελεσματικότερη προστασία του καταναλωτή, όπως με την καταπολέμηση της παραπλανητικής διαφήμισης.

Και η Νέα Δημοκρατία έδωσε δείγματα ότι δεν ενδιαφέρεται για το εάν το κοινό παρασύρεται ή όχι. Θυμίζω τις ρυθμίσεις για τα παιδικά παιχνίδια και τη διαφήμισή τους στην τηλεόραση. Θυμίζω τις διαφημίσεις για τα κολέγια και τα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Πρέπει να σταματήσουν αυτά τα φαινόμενα παραπλάνησης του κοινού, όπως πρέπει να σταματήσουν φαινόμενα νοθείας και γι' αυτό θέλουμε να κάνουμε μία αναδιοργάνωση σ' όλον αυτόν τον τομέα και να προσπαθήσουμε να κάνουμε το καταναλωτικό κίνημα ένα φορέα πραγματικού ελέγχου της δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Και βεβαίως η εξέλιξη των τιμών θα είναι ένα κεντρικό σημείο της προσοχής μας. Η προσπάθεια είναι να ελέγξουμε τις τιμές με τον ανταγωνισμό. Και μονάχα εφόσον με τον κοινωνικό διάλογο, τις συνεννοήσεις και τον ανταγωνισμό δεν επιτυγχάνεται ο έλεγχος αυτός -παρατηρούνται φαινόμενα αισχροκέρδειας και εκμετάλλευσης- θα επεμβαίνουμε μέσα στα πλαίσια, τα οποία μας δίνει η νομοθεσία.

Το έργο το οποίο σας περιέγραψα, κυρίες και κύριοι, είναι από τη φύση του έργο δύσκολο και απαιτεί πολύ χρόνο. Απαιτεί συντονισμό, απαιτεί συνεχή προσπάθεια σε μακροχρόνιους στόχους. Προϋποθέτει επίσης κλίμα συναίνεσης, συνεργασίας, συνεχή διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους για τη δημιουργία μηχανισμών και θεσμών που θα προωθήσουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο, τον εκσυγχρονισμό.

Θα κάνουμε αυτήν την προσπάθεια και θα κάνουμε επίσης την προσπάθεια για δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος και του πλούτου, την προσπάθεια για κοινωνική δικαιοσύνη, την προσπάθεια για περισσότερη δημοκρατία σ' αυτή την κοινωνία, για να μην έχουν καμία αυταπάτη οι κύριοι της Αντιπολίτευσης ότι εμείς είμαστε πραγματικά ένα σοσιαλιστικό κίνημα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Μπενάκη έχει το λόγο.

Κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε της Νέας Δημοκρατίας, το πρωί απ' ό,τι γνωρίζετε δώσατε έναν κατάλογο βάσει του οποίου σχηματίστηκε το εναλλάξ σύστημα των ομιλητών και το οποίο τηρείται αυτήν τη στιγμή με αυστηρότητα, όπως προβλέπει άλλωστε και ο Κανονισμός.

Στη σειρά του καταλόγου αυτού είναι να μιλήσει η κυρία Ψαρούδα-Μπενάκη βάσει του καταλόγου τον οποίο εστείλατε. Μόλις τώρα μου στείλατε ένα σημείωμα που ζητάτε να μιλήσει ο κ. Αναγνωστόπουλος. Δεν μπορεί να γίνει αυτό. Όπως αντιλαμβάνεστε δεν μπορεί να αλλάξει η σειρά αυτήν τη στιγμή. Είναι καθορισμένη και δεν μπορεί τα κόμματα να εναλλάσσουν τους ομιλητές ανά πάσα στιγμή.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να μιλήσουμε και εμείς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αφήστε με να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το πρωί μαζί με τον κατάλογο το μεγάλο, ο οποίος περιείχε τους εγγραφέντες κατά σειρά, σας παρέδωσα έναν μικρότερο -όπως μου εξητήθη- κατάλογο, δηλαδή περιορισμού του συνόλου των υποψηφίων ομιλητών σε ένα μικρότερο αριθμό υποψηφίων ομιλητών. Μεταξύ αυτών -και αν δεν σφάλλω και κατά σειράν- περιλαμβάνεται το όνομα του κ. Αναγνωστόπουλου. Δεν έκανα λοιπόν, καμία απολύτως παράβαση. Δεν θέλω να απασχολήσω το Σώμα περισσότερο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Στον κατάλογο αυτό δεν έχετε το όνομα του κ. Αναγνωστόπουλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν το έχετε. Είναι ο κ. Κοσκινάς, ο κ. Τσιπλάκος, η κα Μπενάκη, ο κ. Μπρατάκος, ο κ. Σούρλας, ο κ. Σταθόπουλος, ο κ. Σιούφας, ο κ. Μάνος -πριν ακόμα οριστεί Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- ο κ. Καλαντζάκος και η κα Κουτσίκου Μαριέττα.

Δεν υπάρχει το όνομα του κ. Αναγνωστόπουλου. Δεν μπορεί να αλλάξει αυτήν τη στιγμή η σειρά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν πειράζει, δεν χάθηκε ο κόσμος. Δεν επιμένω, αλλά λέω ότι υπάρχει και άλλος κατάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το Προεδρείο έχει τον κατάλογο τον οποίο δώσατε. Δεν έχει άλλον.

Ορίστε, κυρία Μπενάκη, έχετε τον λόγο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι υπάρχει και μία επιστολή, η οποία με ορίζει ως Αναπληρωτή Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπάρχει και αυτή η επιστολή, βεβαίως. Ποίου δικαιώματος ή ποίας ιδιότητας θέλετε να κάνετε χρήση;

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Για το λόγο αυτό, προκειμένου να σας δηλώσω ποιο δικαίωμα θα χρησιμοποιήσω, θα ήθελα να ρωτήσω αν πρόκειται να μιλήσει ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης. Βέβαια δικαίωμα του είναι αν θέλει να μιλήσει και όποτε θέλει να μιλήσει. Αλλά, προκειμένου να διευκολυνθεί η συζήτηση, δι' υμών τον ερωτώ εάν πρόκειται να πάρει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν μπορεί το Προεδρείο να υποχρεώσει τον κύριο Υπουργό να πάρει τον λόγο όποτε επιθυμείτε εσείς.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Δεν σας είπα να τον υποχρεώσουμε. Απλώς ρωτώ για λόγους διευκόλυνσης της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχει εκδηλώσει την επιθυμία να μιλήσει ο κύριος Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, μπορείτε να το δηλώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, εγώ, για να εξυπηρετήσω και την κ. Μπενάκη δέχομαι να ομιλήσω πρώτος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όσα τιμητικά είφε για μένα ο κ. Μητσοτάκης χθές το βράδυ, εκφράζω τη λύπη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αλλά έτσι ο κύριος Υπουργός θα χρειαστεί περισσότερο χρόνο, γιατί θα αναγκαστεί να δευτερολογήσει, μετά την κα Μπενάκη.

Συνεχίστε κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): ... Και για τον τρόπο με τον οποίο υποδέχθηκε ο κ. Μητσοτάκης έναν νέο Βουλευτή και Υπουργό, αλλά κυρίως για έναν

άλλο λόγο. Φταίω εγώ βέβαια, που δεν μπορώ να το ξεπεράσω αλλά πάντα με γεμίζει μελαγχολία, η διαπίστωση ότι υπεύθυνοι και πολύπειροι δημόσιοι άνδρες όταν βρεθούν μπροστά σε αντίθετη προς τις αποφάσεις τους στάση, καταφεύγουν στην εύκολη λύση. Στην αμφισβήτηση, δηλαδή, της καλής πίστης και της συνείδησης των αντιφρονούντων. Ποτέ δεν πέρασε άραγε από το μυαλό του κ. Μητσοτάκη ότι η νομιμοποίηση π.χ. των αυθαιρέτων που επεχείρησε η κυβέρνησή του ήταν αντίθετοι με τους όρους του Συντάγματος και ότι έδινε το τελευταίο κτύπημα σε ό,τι απόμεινε από την ποιότητα ζωής και του περιβάλλοντος; Τέλος πάντων.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ: Πολεοδόμος και εσείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ! Το Προεδρείο δεν θα επιτρέψει σε καμία περίπτωση διακοπές από καμία πλευρά!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Ο καθένας, δεν έχει μόνο την ιστορία του, είναι η ιστορία του.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το ΠΑΣΟΚ διαιώνισε αυτήν την κατάσταση, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Ζαφειρόπουλε, σας παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Και τώρα θα αναφερθώ στη Δικαιοσύνη, στον τομέα μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το δίκαιο, η Δικαιοσύνη, είναι πρωταρχική εθνική επένδυση. Και η Κυβέρνηση θα αποκαταστήσει και τη δικαιοσύνη και την κοινωνική τους αξία. Το "έλλειμμα" δημοκρατίας που εξ αιτίας του σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια, πρέπει να καλυφθεί. Ταχύτατα λοιπόν, θα κατατεθεί σχέδιο νόμου στη Βουλή που θα αποβλέπει στην αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Δικαιοσύνης και στη δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που θα της επιτρέψουν να λειτουργήσει χωρίς εμπόδια, όχι μόνο ως φορέας εξουσίας, αλλά και ως φραγμός της εξουσίας.

Προβλήματα βέβαια υπάρχουν και στην πολιτική και στη διοικητική Δικαιοσύνη. Τα οξύτερα όμως προβλήματα που έχουν δημιουργήσει βαθιά κρίση και αναζητούν άμεσες λύσεις, είναι εκείνα που συνδέονται με την απονομή της ποινικής Δικαιοσύνης και την ποινική νομοθεσία.

Ως πρώτη λοιπόν ανάγκη προκύπτει η αποκατάσταση, αλλά και η διεύρυνση εκείνων των κανόνων που θα ξαναδώσουν στη Δικαιοσύνη το χαρακτήρα εξουσίας που πραγματοποιεί την προσδοκία της προάσπισης της αξίας του ανθρώπου και τους κράτους-δικαίου.

Άξονες για την πραγματοποίηση αυτού του στόχου είναι:

Η αποκατάσταση και η διεύρυνση των ουσιαστικών και δικονομικών εγγυήσεων δικαστικής προστασίας του πολίτη. Δηλαδή, διασφάλιση του φυσικού δικαστή, προστασία του πολίτη από αυθαίρετες ενέργειες στο πλαίσιο προανακριτικών πράξεων. Τις έχουμε ξεχάσει. Κατοχύρωση του τεκμηρίου αθωότητας τους κατηγορουμένου, αποκατάσταση των εγγυήσεων της δίκαιης δίκης, κατοχύρωση του δικηγορικού λειτουργήματος και του θεσμικού ρόλου του συνηγόρου-υπερασπιστή. Κατοχύρωση της ελεύθερης έκφρασης και κυκλοφορίας ιδεών και απόψεων και, βέβαια, της ελευθερίας του Τύπου. Διασφάλιση του πολίτη από κάθε καταχρηστική παρέμβαση των κρατικών οργάνων. Ορθολογιστική αντιμετώπιση και πάντως περιορισμός του φαινομένου της υπερποινικοποίησης. Νομοθετική κατοχύρωση των συλλογικών πολιτικών δικαιωμάτων.

Ένα μέτρο για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η σύνταξη νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Δεν γίνεται τίποτα με τις μέχρι τώρα αλλαγές και τροποποιήσεις. Έχω την τιμή να πληροφορήσω το Σώμα ότι επιτροπή υπό την προεδρία του καθηγητή Γιάννη Μανωλεδάκη αναλαμβάνει το βαρύ αυτό έργο. Η

επιτροπή αυτή που θα εδρεύει στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης θα παραδώσει για περαιτέρω συζήτηση το σχέδιό της στους δικαστές, στα πανεπιστήμια, στις νομικές σχολές και στο δικηγορικό κόσμο μέσα σε ένα χρόνο.

Πριν από την ολοκλήρωση όμως αυτής της προσπάθειας, πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα. Δηλαδή πρέπει να γίνει άμεση κατάργηση των διατάξεων εκείνων που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις αλλοίωσης του δημοκρατικού-δικαιοκρατικού χαρακτήρα της δικαιοσύνης.

Η κατάργηση του περιβόητου τρομονόμου είναι εξυπακουόμενη υποχρέωση της κυβέρνησης απέναντι στους πολίτες αυτής της Χώρας. Ο νόμος αυτός αντιμετώπισε την ελληνική κοινωνία ως κοινωνία υπόπτων όταν η αντίδραση στη βία και στο έγκλημα είναι κοινή στάση όλων των παρατάξεων και του συνόλου του λαού μας.

Όλες οι διατάξεις του νόμου 1941/91 και του νόμου 2145/93 -του περίφημου πολυνομοσχεδίου το οποίο θα θυμόσατε εσείς- που καθιστούν προβληματική την διεξαγωγή δίκαιης δίκης, καταργούνται.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Καθιερώνεται πλήρης προστασία του απορρήτου της κάθε μορφής επικοινωνίας και για πρώτη φορά -και αυτό το κάνει πρώτα η κυβέρνηση γιατί το ζητούσε πάντοτε η αντιπολίτευση, η οποία το ξεχνούσε όταν γινόταν κυβέρνηση- καταργείται η διάταξη για περιύβριση αρχής που είναι πάγιο αίτημα του νομικού κόσμου.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Αναμορφώνονται φυσικά και οι διατάξεις του αδικήματος της διασποράς ψευδών ειδήσεων και διέγερσης των πολιτών σε αμοιβαία διχόνοια.

Μετά τη λήψη των άμεσων αυτών μέτρων, θα προχωρήσουμε στην αναθεώρηση του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, στην αναθεώρηση του Σωφρονιστικού Κώδικα και στην αξιοποίηση του υπάρχοντος σχεδίου που το έχει ετοιμάσει η προκάτοχος, στην αναθεώρηση του Δικαίου Ανηλίκων, στην κατάργηση των ειδικών ποινικών νόμων για τον Τύπο και στο δημοκρατικό εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας και στην εκκαθάριση και αποποινικοποίηση σειράς μικροπαραβάσεων.

Όσον αφορά τώρα το χώρο της απονομής της δικαιοσύνης, επείγουσες ρυθμίσεις είναι η νέα και διαφορετική αντιμετώπιση της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής νέων δικαστών, η ίδρυση Σχολής Δικαστών στην οποία θα φοιτούν πτυχιούχοι νομικών σχολών -κατά το πρότυπο της Γαλλικής Εθνικής Σχολής Δικαιοσύνης-, η διαρκής επιμόρφωση των δικαστών με την αξιοποίηση των υπάρχοντων μηχανισμών, η νομοθετική τυποποίηση και εξειδίκευση των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία διενεργούνται οι τοποθετήσεις, οι μεταθέσεις, οι χορηγήσεις εκπαιδευτικών αδειών και οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών. Μεταθέσεις εκτός των πειθαρχικών δεν θα είναι δυνατές πια πριν από την πάροδο ορισμένου χρόνου.

ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ: Πειθαρχικές αγωγές θα ασκήσετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Περιμένετε, κύριε συνάδελφε.

Θα γίνει καθιέρωση ενός βαθμού δημοσιότητας των συνεδριάσεων των δικαστικών συμβουλίων, -ίσως με την παράσταση ως ακροατών και μόνο δύο εκπροσώπων από την κατηγορία και το βαθμό των κρινομένων δικαστικών λειτουργών, αντιμετώπισης σε νέες βάσεις της ανάδειξης των συμβουλίων και των προϊσταμένων των μεγάλων δικαστηρίων και των εισαγγελιών, απόλυτος σεβασμός της αρχής του φυσικού δικαστή που έχει σαν συνέπεια την κατάργηση των ποινικών τμημάτων και γενίκευση του μέσου της κλήρωσης στις ποινικές δίκες χωρίς εξαιρέσεις και αποκλίσεις.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Ακόμη θα γίνει καθιέρωση νέας τεχνικής κληρώσεων συμβουλίων δικαστηρίων, δικαστών που θα πείθει τον καθένα πέρα από κάθε αμφιβολία για τη γνησιότητα του αποτελέσματος.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πώς θα γίνει αυτό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Θα το δείτε, κύριε συνάδελφε.

Θα γίνει ρύθμιση του καθεστώτος της επιθεώρησης πειθαρχικής ευθύνης των δικαστών. Οι πλειοψηφούσες και μειοψηφούσες γνώμες που περιλαμβάνονται στις δικαστικές αποφάσεις πρέπει επιτέλους να είναι επώνυμες.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Η προσωπική ευθύνη του δικαστή δεν μπορεί να διαχέεται σε μία θολή και απροσδιόριστη συλλογικότητα που δημιουργεί τόσο η φαινομενική ομοφωνία, όσο και η ανώνυμη μειοψηφία.

Τέλος, αναβάθμιση του ρόλου του δικηγορικού λειτουργήματος, βαθιά μελέτη σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας του προβλήματος των νομικών σπουδών της Χώρας μας. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αποβλέπει σε στενή συνεργασία με τους δικηγορικούς συλλόγους της Χώρας για την ανεύρεση των πλέον πρόσφορων λύσεων.

Η κατάσταση στις φυλακές είναι προβληματική και το ξέρουμε όλοι. Η Κυβέρνηση θα εξαντλήσει κάθε προσπάθεια για εξασφάλιση ανθρώπινης διαβίωσης και ιατρικής περίθαλψης των κρατουμένων. Παράλληλα θα εξετάσουμε τη δυνατότητα αποφυλάκισης ορισμένων κατηγοριών κρατουμένων και θα λάβουμε ουσιαστικά μέτρα για την επαγγελματική αποκατάσταση και κοινωνική ένταξη των αποφυλακισμένων, αφού τόσα προγράμματα και της ΕΟΚ και του Συμβουλίου της Ευρώπης μένουν αχρησιμοποίητα μέχρι σήμερα.

Η υπόθεση Δημήτρη Τσοβόλα αντικατοπτρίζει τη βαθιά κρίση των θεσμών που πέρασε η Χώρα ανάμεσα στην Κυβέρνηση, στο Κοινοβούλιο και στη Δικαιοσύνη. Η προσπάθεια σπίλωσής του δεν κατάφερε να το θίξει ως δημόσιο άνδρα και η αποκατάστασή του είναι και αναστήλωση του κύρους των θεσμών της δημοκρατίας μας και της πίστης των πολιτών σ' αυτούς.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Στόχος και όραμα κάθε κοινωνίας δεν μπορεί παρά να είναι η ουσιαστική δικαιοσύνη, το δίκαιο δηλαδή που τόσο το ξεχνάμε που είναι ο ασφαλέστερος και μονιμότερος συνεκτικός ιστός της κοινωνίας. Αυτό το δίκαιο θα μας ξαναδώσει μαζί με την αποκατάσταση του κράτους πρόνοιας το αίσθημα ότι αξίζει τον κόπο να κάνουμε θυσίες γι' αυτήν την Κοινότητα στην οποία ανήκουμε. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Μπενάκη-Ψαρούδα έχει το λόγο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι παρακολουθήσαμε με πολλή προσοχή από τη μία μεριά την ολιγόλογη στα θέματα δικαιοσύνης αλλά πολύ αποκαλυπτική τοποθέτηση του Πρωθυπουργού και από την άλλη πλευρά την προηγουμένως παρουσιασθείσα τοποθέτηση του νέου Υπουργού Δικαιοσύνης.

Και δεν θα εδίσταζα επί τω ακούσματι των όσων εξέθεσε και των προθέσεων που παρουσίασε να πω για αρκετά από αυτά "σωστά προχωρείτε" γιατί και εμείς τα είχαμε ξεκινήσει και ήταν θέμα χρόνου για να συμπληρωθούν...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω να κάνετε απόλυτη ησυχία για να ακουστούν όλοι οι ομιλητές ελεύθερα και ανεμπόδιστα.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: ... εάν οι πρώτες δέκα ημέρες λόγων και έργων του κυρίου Υπουργού Δικαιοσύνης δεν βρισκόντουσαν σε κραυγαλέα αντίθεση με

όσα ωραιοποιημένα μας παρουσίασε προ ολίγου, αν πραγματικά δεν εκμηδένιζαν και δεν διέψευδαν τις όποιες καλές προθέσεις ήθελε να παρουσιάσει.

Βεβαίως για πολλοστή φορά ακούσαμε τα περί παλινορθώσεως των θεσμών, περί λειτουργίας του κράτους δικαίου και βεβαίως εμειδιάσαμε με το συνεχώς επαναλαμβανόμενο ρεφρέν για την κατάργηση του Μεταξικού νόμου περί Τύπου και για την περιύβριση αρχής.

Κύριοι συνάδελφοι, ήσασαν οκτώ χρόνια στην εξουσία με τον ίδιο Μεταξικό νόμο και δεν τολμήσατε να τον θίξετε. Και την περιύβριση της αρχής απλώς την βελτιώσατε. Είναι λοιπόν δυνατόν να επαναλαμβάνονται τα ίδια τροπάρια;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Μπενάκη, αν μου επιτρέπετε και αν ο Πρόεδρος συμφωνεί, θα ήθελα να κάνω μια μικρή παρατήρηση.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ κατέθεσα πρόταση νόμου για την κατάργηση της περιυβρίσεως αρχής και εισηγητής που απέρριψε την πρόταση αυτή, ήταν ο εθνικός δικαστής κ. Ντεγιάννης και νομίζω ότι προήδρευε ο κ. Βερυβάκης.

Έτσι απέρριψαν την πρότασή μου για την κατάργηση περιυβρίσεως αρχής.

Επανερχονται λοιπόν τώρα σε εκείνο που εμείς πρώτοι είχαμε προτείνει.

(Θόρυβος φωνές από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ(Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας): Γιατί δεν το κάνατε όταν ήσαστε Υπουργός;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πέρασα τόσα πολλά νομοθετήματα, που τα γνωρίζετε. Και αυτό είναι κατατεθειμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όλα αυτά διαπιστώνονται από τα Πρακτικά και από το αρχείο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριε Κανελλόπουλε, δεν απορώ γιατί απερρίφθη από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Απερρίφθη για να μπορεί σε κάθε προγραμματικές δηλώσεις, όπως έκανε το '81 και το '85 να μας ξαναμιλάει είτε για τον Μεταξικό νόμο είτε για την περιύβριση αρχής είτε για την τρομοκρατία. Δεν υπάρχει άλλο θέμα για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και στο τελευταίο θα έρθω μάλιστα πολύ αποκαλυπτικά.

Μας ομίλησαν περί αποκαταστάσεως της νομιμότητας και στη Δημόσια Διοίκηση και στη Δικαιοσύνη. Ποιοι, κύριοι συνάδελφοι; Αυτοί που κατήγησαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους; Αυτοί που αποδυνάμωσαν ουσιαστικά τον έλεγχο των δαπανών με την αποδυνάμωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν από το 85 έως το 87 δεν υπήρχε ούτε προληπτικός ούτε κατασταλτικός έλεγχος και το 1998 απέσυραν και τους Παρέδρους από τα Υπουργεία; Εκείνοι που απέλυσαν τους επί θητεία δικηγόρους, οι οποίοι όλοι δικαϊώθηκαν, ή εκείνοι που κατήγησαν τα συνδικαλιστικά όργανα και έβαλαν δοτές διοικήσεις;

Ομίλησε ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης και για νέο οργανισμό των δικαστηρίων. Ανέφερε και για κατάργηση των ποινικών τμημάτων. Αλλά ποιοι ήταν εκείνοι που εψήφισαν τον οργανισμό των δικαστηρίων του 1989, τον οποίο ο ίδιος ο κ. Μαγκάκης ο πρώην Υπουργός σας Δικαιοσύνης, τον χαρακτήρισε ως "πρόϊόν νοσηρών εγκεφάλων";

Αλλά για να εκτιμήσουμε την αξιοπιστία των όσων λέτε, δεν χρειάζεται να πάμε στο παρελθόν. Αυτό τελείωσε. Ας δούμε τι συνέβη τις πρώτες 10 μέρες της διακυβέρνησης αυτής της Χώρας, για να καταλάβουμε και να εκτιμήσουμε την αξιοπιστία των όσων μας εξέθεσε ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης.

Αποτελεί πραγματικά μια εντυπωσιακή σύμπτωση το ότι η μοναδική μέριμνα με έργα και λόγια εν σχέσει με τη δικαιοσύνη, τις 10 πρώτες αυτές μέρες, και το πρώτο μέλημα του κυρίου Υπουργού, ήταν το θέμα της τρομοκρατίας. Και διερωτώμαι,

κύριοι συνάδελφοι, ποιο σύνδρομο διακατέχει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ποιο σύμπλεγμα διακατέχει αυτήν την οργάνωση, αυτό το κόμμα...

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

(Θόρυβος, φωνές, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ).

Ποιο σύμπλεγμα καταδιώκει το ΠΑΣΟΚ;

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ -κωδωνοκρουσίες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, ησυχία.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Ποιο σύμπλεγμα καταδιώκει το ΠΑΣΟΚ, ώστε μόλις αναλαμβάνει την εξουσία να κάνει εύκολη τη ζωή στους τρομοκράτες; Γιατί τι σημαίνει, κύριοι συνάδελφοι...

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ ησυχία, κύριοι συνάδελφοι.

Ένα άλλο ύφος και χαμηλότεροι τόνοι θα ήταν καλύτερο στην περίπτωση αυτή, κυρία Μπενάκη.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μας ακούει ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός. Αφήστε την κυρία Μπενάκη να αγορεύσει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ(Υπ. Εργασίας): Δεν μπορεί να συκοφαντεί η κυρία Μπενάκη. Για ποιο σύνδρομο μιλά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχετε την ψυχραιμία να ακούσετε τι είπατε και τι κάνατε μόλις αναλάβατε την εξουσία; Υποσχεθήκατε κατάργηση του νόμου για την τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα, κάτι που διαθέτουν όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες. Και με απροκάλυπτες παρεμβάσεις ο Υπουργός της Δικαιοσύνης προσπάθησε να επηρεάσει τη Δικαιοσύνη, όταν εκκρεμούσε η αίτηση αποφυλάκισης γνωστού τρομοκράτη χαρακτηρισμένου ως επικίνδυνου.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ -κωδωνοκρουσίες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:Χωρίς στοιχεία, τον αποκαλείτε τρομοκράτη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ. Θα αναγκαστώ να λάβω μέτρα. Να μην καταχωρούνται οι διακοπές.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ:Θέλετε να ακούσετε τι έγινε ακριβώς;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):Παρακαλώ πολύ, μας παρακολουθεί ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός.

Κυρία Μπενάκη, παρακαλώ ηπιότερους τόνους.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ:Μα αυτός είναι ο σκοπός σας, κύριοι συνάδελφοι; Να μην πληροφορηθεί ο Ελληνικός Λαός και να μην εκτιμήσει τη στάση σας;

Ακούστε με ψυχραιμία. Ακούστε δεδομένα.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):Παρακαλώ κύριε συνάδελφε. Να μη καταχωρηθεί καμία διακοπή.

Συνεχίστε, παρακαλώ.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ:Περιμένω να ηρεμήσουν, κύριε Πρόεδρε.

Ακούστε λοιπόν. Στις 16 Οκτωβρίου ο κύριος Υπουργός Υγείας επισκέπτεται το γνωστό Σκυφτούλη στο νοσοκομείο και δηλώνει ότι θεωρεί την κατάστασή του κρίσιμη. Αυτό κανείς δεν θα μπορούσε να το ψέξει και θα ευχόμουν σε κάθε περίπτωση απεργίας πείνας κρατούμενου ο κύριος Υπουργός Υγείας, να μεταβαίνει και να ελέγχει την κατάσταση της υγείας του. Αλλά έχει και συνέχεια το πράγμα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Υπάρχει μάλιστα και ένα πρόσφατο δεδομένο για κάποιον άλλο κρατούμενο που θα σας τον αναφέρω μετά και θα περιμένω να δω αν ο κύριος Υπουργός Υγείας, ο κύριος Υπουργός Δημόσιας Τάξης και ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, θα συμπεριφερθούν κατά τον ίδιο τρόπο, όπως συμπεριφέρθηκαν εν συνεχεία για την ίδια περίπτωση.

(Θόρυβος διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ομαλή συζήτηση μέχρι στιγμής, ας μην την οξύνουμε. Πάμε προς το τέλος αυτής της διαδικασίας, βοηθήστε όλοι να πάει ομαλά. Έχουμε χρέος να τηρήσουμε την τάξη.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Εντάξει κύριε Πρόεδρε, επεβλήθη η τάξη δε χρειάζεται άλλο.

Στις 19.10.93 ο κύριος Υπουργός Δημόσιας Τάξης ο κ. Παπαθεμελής, ανακοινώνει επισήμως ότι από τους φακέλους της Αστυνομίας, δηλαδή από την αστυνομική προανάκριση, δεν προκύπτουν ενοχοποιητικά στοιχεία κατά του Επαμεινώνδα Σκυφτούλη. Με τον αστυνομικό φάκελο να βρίσκεται και να είναι ενσωματωμένο στη δικογραφία του ανακριτή, είναι ποτέ δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι, Υπουργός της Κυβέρνησης, να αποφαινεται ότι από τους αστυνομικούς φακέλους δεν προκύπτουν ενοχοποιητικά στοιχεία, όταν η υπόθεση εκκρεμεί στον ανακριτή;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επικρατεί ηρεμία αυτή τη στιγμή. Δεν σας αρέσει;

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Γικόνου σας παρακαλώ δε γίνεται διάλογος κατ' αυτόν τον τρόπο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Εντάξει κύριε Πρόεδρε προχωρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Απευθύνομαι στο Σώμα, κυρία Μπενάκη.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Θα τα ακούσουν οι κύριοι συνάδελφοι είτε θέλουν είτε δε θέλουν. Θα τα ακούσει και ο Ελληνικός Λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κυρία Μπενάκη, να συνεχίσετε το λόγο σας με κάποιο ηπιότερο τόνο της φωνής σας. Και δεν είναι ανάγκη να προσωποποιούμε τη συζήτηση.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Συνεχίζω, κύριοι συνάδελφοι.

Στις 20.10.93 και ενώ εκκρεμεί ακόμα η απόφαση του δικαστικού συμβουλίου που επρόκειτο να αποφασίσει επί της προσφυγής του Σκυφτούλη με αίτημα την αποφυλάκισή του για λόγους υγείας, ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, που κόπτεται για την ανεξαρτησία της, που ενδιαφέρεται για την κατοχύρωση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών απευθύνει προς τους δικαστές την εξής παραίνεση: "Υποχρέωση του δικαστή ως ανθρώπου είναι να εκτιμήσει και τον παράγοντα υγεία, κατά το σχηματισμό της δικαστικής του κρίσης". Το αφήνω στη δική σας εκτίμηση, κύριοι συνάδελφοι, και του Ελληνικού Λαού αν μία τέτοια παρέμβαση Υπουργού Δικαιοσύνης, δεν αποτελεί κατάφωρη παραβίαση και γιατί; Για ένα χαρακτηρισμένο από τη δικαιοσύνη επικίνδυνο τρομοκράτη.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, να κρατήσετε την ψυχραιμία σας, κύριοι συνάδελφοι.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Ταυτόχρονα όμως δηλώνει ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης και την κατάργηση, λέει, του τρομονόμου και όλες τις ειδικές διαδικασίες για τη δίωξη της τρομοκρατίας. Θα έχει όμως ξεχάσει τι ακριβώς είπε ο

κ. Παπανδρέου όταν συζητούσε με τους πολιτικούς αρχηγούς ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κυρία Μπενάκη, να ολοκληρώσετε την αγόρευσή σας.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Έχω 15 λεπτά, κύριε Πρόεδρε γιατί είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ).

Ξέχασε, λοιπόν, τι έλεγε ο κ. Παπανδρέου κατά τη συνομιλία των Πρωθυπουργών, που είναι επίσημα καταγεγραμμένη στα Πρακτικά; Λέει ο κ. Παπανδρέου: "Κοίταξε να πω κάτι Κώστα" -απευθύνεται στον κ. Μητσοτάκη- "Εφόσον επιτρέπεται και είναι λάθος η δημοσίευση κειμένων τρομοκρατικών οργανώσεων, από εκεί πήγαμε σε λάθος πορεία". Συνεχίζεται η συζήτηση και λέει πάλι ο κ. Παπανδρέου στον κ. Μητσοτάκη, που επέμενε ότι έπρεπε να ψηφισθεί ο νόμος: "Δεν μπορεί να περάσει ένας τέτοιος νόμος για να απαγορευθεί η δημοσίευση;" Μητσοτάκης: "Ναι, να απαγορευθεί η δημοσίευση. Φλωράκης: Να το δούμε. Παπανδρέου: Διότι αυτοί....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Έχω 15 λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι, έχετε 10 λεπτά κατά τον Κανονισμό.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχει υπολογισθεί ο χρόνος. Ακριβώς ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος αυτήν τη στιγμή κάνετε χρήση του δικαιώματος του δεκαλέπτου.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριε Πρόεδρε, με διακόπτετε στο σημείο που θα διάβαζα τι θα έλεγε ο κ. Παπανδρέου στον κ. Μητσοτάκη; Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρία Μπενάκη, σε εσάς απευθύνομαι. Θα παρακαλέσω να σεβαστείτε τον Κανονισμό και τη Βουλή. Παρακαλώ να ολοκληρώσετε σε ένα λεπτό.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Και τελειώνει ο κ. Παπανδρέου: "Διότι αυτή κυρίως τη δημοσίευση κάνουν και σκοτώνουν ανθρώπους, κυρίως λόγω της δημοσιεύσεως. Εάν δεν υπήρχε η δημοσίευση δεν θα υπήρχε και ενδιαφέρον".

Γ' αυτό το νόμο, κύριοι συνάδελφοι, μάχεσθε και αυτό το νόμο θέλετε να καταργήσετε. Εγώ δεν θα αντιταχθώ στις προθέσεις σας, αλλά είναι ποτέ δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι, με αυτόν τον τρόπο και με αυτές τις παρεμβάσεις να επιβάλετε τις θελήσεις σας; Και για ποιους, κύριοι συνάδελφοι; Για ένα πτωχό εγκληματία ή για τους αναγνωρισμένους τρομοκράτες;

Και θα ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, γιατί καλέσατε στο γραφείο σας τον ανακριτή του Σκυφτούλη; Ήθελα να ήξερα, ήταν για να ενημερωθείτε για τη δικογραφία;

(Φωνές-διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Είναι ποτέ δυνατόν αυτό να γίνεται από Υπουργό Δικαιοσύνης;

Κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να σχολιάσω τα άλλα θέματα που έθιξε ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, δηλαδή την ανάκληση των ερωτημάτων και των διαγωνισμών. Θεωρώ όμως ευτυχές ότι και με τα δείγματα που έδωσα, έδωσα ένα δείγμα του ποια είναι η πολιτική που πρόκειται να ακολουθηθεί στη Δικαιοσύνη και μάλιστα από ένα τέως ανώτατο δικαστικό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Βερυβάκη έχετε το λόγο για να εξηγήσετε σε τι συνίσταται το προσωπικό θέμα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όπως άκουσε η Βουλή, ο κ. Κανελλόπουλος διακόπτοντας την κυρία Μπενάκη είπε ότι εισηγείτο την κατάργηση του νόμου περί περιωβρίσεως αρχής και ο κ. Ντεγιάννης τον αντέκρουσε, με εμένα Προεδρεύοντα. Δεν ξέρω τι ακριβώς εννοούσε. Είναι ακατανόητο αυτό που είπε. Αλλά αυτό το οποίο είναι ουσιαστικό ερωτηματικό είναι ότι ο κ. Κανελλόπουλος, ως Υπουργός Δικαιοσύνης της Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας είχε την ευχέρεια να καταργήσει το νόμο περί περιωβρίσεως αρχής. Γιατί δεν το έκανε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κανελλόπουλε, αφήστε να αποφανθεί πρώτα το Προεδρείο αν υπάρχει προσωπικό θέμα.

Δεν νομίζω ότι υπάρχει προσωπικό θέμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν δεν έθιξα τον κ. Βερυβάκη, αντιθέτως είπα ότι προήδρευε της επιτροπής. Τίποτε άλλο. Εισηγητής του ΠΑΣΟΚ ήταν ο κ. Ντεγιάννης, ο οποίος απέρριψε την πρόταση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε κύριε Κουβελάκη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Θα δώσω μια διευκρίνιση σε κάτι πραγματικό, το οποίο επικαλέσθηκε η κυρία Ψαρούδα πριν από λίγο. Είπε ότι εκάλεσα τον ανακριτή του Σκυφτούλη στο γραφείο μου.

Δεν είναι ακριβές, κυρία Μπενάκη. Ο κ. Βαζέος πράγματι είναι μέλος φαίνεται -εγώ δεν το ήξερα- του Δ.Σ. της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, που με επισκέφθηκαν όλοι στο γραφείο μου και όταν έφυγαν ...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Μόνος του ήταν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Ήταν μαζί με τον κ. Κωστάκο και όλα τα μέλη του Δ.Σ.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Εκεί, κύριε Πρόεδρε, έγινε βέβαια η έκκληση την οποία έκανα και δημόσια, ότι δεν είναι δυνατόν από άνθρωπο, και άνθρωπο δικαστή, να μη ληφθεί υπόψη ότι υπάρχει κίνδυνος ζωής ή μόνιμων βλαβών σε έναν υπόδικο. Το λέω ανοικτά μέσα στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Η δικονομία το λέει, εσείς θα το υποδείξετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Ζαφειρόπουλε, σας παρακαλώ .

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι εξωνομικά αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ να σεβαστείτε τη Βουλή που είστε μέλη της. Έτσι θα σεβαστείτε και τον εαυτό σας. Παρακαλώ καμία διακοπή.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, συνεχίστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας θα τα ακούσετε.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καμία διακοπή παρακαλώ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Δεν μπορεί να λέγονται αυτά τα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Μπρατάκο, σας παρακαλώ καθήστε κάτω. Καθήστε κάτω.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι η Πολιτεία, της οποίας εικόνα θέλησε να μας δώσει η κυρία Μπενάκη είναι μια Πολιτεία μίζερη, στενόκαρδη, αυταρχική, μόνο τιμωρούσα, ουδέποτε συντρέχουσα και γι' αυτό ανελεύθερη.

Η κοινωνία και η πολιτεία που αντιπροσωπεύουμε εμείς είναι Πολιτεία ανεκτική, πολυφωνική, συναινετική και γι' αυτό τελικά δημοκρατική.

(Χειροκροτήματα απο την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ροκόφυλλος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι όλων των πτερύγων της Βουλής, στα δημοκρατικά πολιτεύματα η αντιπολίτευση είναι θεσμός ισότιμος με την κυβέρνηση, γιατί η δημοκρατία ενδιαφέρεται για την γόνιμη διασταύρωση των ιδεών και για την τελική διαλεκτική σύνθεση των απόψεων και των προτάσεων.

Αλλά βεβαίως στο λειτουργικό της ρόλο, στο ρόλο του κριτή των προγραμματικών δηλώσεων και κάθε άλλης πράξης ή δήλωσης ή δράσης της κυβέρνησης, η αντιπολίτευση ελέγχεται και οι κρίνοντες κρίνονται στη δημοκρατία.

Θα έλεγε κανείς πώς η Νέα Δημοκρατία θα έπρεπε να έχει μεταλλάξει το μήνυμα της λαϊκής αποδοκιμασίας σε δίδαγμα σωτήριο και για την ίδια και για το δημοκρατικό πολίτευμα.

Φαίνεται, όμως, πώς κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει γιατί έχουμε σειρά από περιστατικά που δείχνουν πως η Νέα Δημοκρατία, ίσως σοκαρισμένη από μια ήττα που δεν την περίμενε ή που δεν την ανέμενε στην έκταση που αποφάσισε κυρίαρχα ο Ελληνικός Λαός να την πραγματοποιήσει, δεν μπόρεσε να συναγάγει τα αναγκαία συμπεράσματα.

Έτσι, δεν είδαμε εδώ στη Βουλή κατά την άσκηση κριτικής, καμιά αυτοκριτική. Γιατί τάχα ο Ελληνικός Λαός καταδίκασε την Νέα Δημοκρατία και την πολιτική της; Έκαμε λάθος, όπως βιαστικά κάποια στιγμή, λίγες ημέρες πριν, το Σάββατο, είπε ο απερχόμενος Αρχηγός της;

Δεν μπορέσατε να αντιληφθείτε λ.χ. ότι η οικονομική και κοινωνική σας πολιτική ήταν μια τρομακτική σε διεθνές επίπεδο αποτυχία; Υποβάλατε τον Ελληνικό Λαό σε προγραμματισμένες στερήσεις, σε εσκεμμένες θυσίες για να βελτιώσετε τους δείκτες της οικονομίας. Και όμως όλοι οι δείκτες της οικονομίας, παρά την παρατεταμένη άσκηση αντιλαϊκής λιτότητας, χειροτέρεψαν, ακόμη και ο δείκτης της δικής σας επιλογής. Εκεί όπου κυριολεκτικά χαλάσατε κόσμο, ο δείκτης με το δημόσιο χρέος με τα "βερεσέδια" του ΠΑΣΟΚ, ακόμα και αυτός, παρά τη σκληρή λιτότητα, παρά το κλείσιμο της στρόφιγγας προς κάθε παροχή προς το λαό και παρά τις φορολογικές επελάσεις σε είδη ευρύτατης λαϊκής κατανάλωσης, όπως είναι η βενζίνη, όπως είναι το πετρέλαιο, όπως είναι τα λιπάσματα και ένα σωρό άλλα είδη απο τα οποία εξαρτάται το εισοδηματικό επίπεδο, παρ' όλα αυτά επαναλαμβάνω, ακόμη και αυτός ο δείκτης του δημόσιου χρέους πήρε την ανιούσα και τριπλασιάστηκε. Μετά λοιπόν από αυτήν την αποτυχία, δεν είχατε να πείτε τίποτα στον εαυτό σας, αλλά και στην Εθνική Αντιπροσωπεία και μέσα από αυτήν στον Ελληνικό Λαό, που επιτέλους παρακολουθεί να δει αν έχετε κατανοήσει το μήνυμα και το βαθύτερο νόημα της τελευταίας του ετυμηγορίας.

Υπάρχει και ένας άλλος τομέας στον οποίο έχετε αποτύχει οικτρά, όπως είναι η αμελέτητη προσπάθεια εκποίησης του εθνικού μας πλούτου με στρατηγικούς επενδυτές και με όλα τα άλλα κατασκευάσματα που δεν τα έχει δει πουθενά ο πολιτισμένος κόσμος και τα οποία φαίνεται πως ανακαλύψατε εσείς ανοίγοντας υπερβολικά το ευρωπαϊκό παράθυρο για το οποίο μας μίλησε πριν απο λίγο ο κ. Μάνος. Και εκεί πια φθάσατε στο σημείο να έχετε συνεταιίρους, να έχετε συνομιλητές

ανθρώπους με τους οποίους διαπραγματευθήκατε κάποιους που καταδιώκονται δια δημοσίας κατακραυγής στην πατρίδα τους και σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο. Και δεν βρήκατε και εκεί μια λέξη να πείτε ώστε να κατανοήσει επιτέλους ο Ελληνικός Λαός τη δύσκολη θέση στην οποία είχατε βρεθεί. Αλλά και τώρα που είναι γνωστό το αποτέλεσμα και έχετε αλλάξει θέση και βρίσκεσθε πια απέναντί μας, και τώρα τι έχετε να πείτε; Προκλητικά ισχυρίζεσθε κάτι το αδιανόητο. Λέτε ότι, έτσι όπως έχει καταντήσει η οικονομία με τα υπέρογκα χρέη που την βαραίνουν πια και που βρίσκονται σε τριπλάσιο επίπεδο απο το 1989, έτσι όπως με την ανορεξία των επενδυτών, που είναι φαινόμενο που δεν μπορεί κανείς αντικειμενικός παρατηρητής να μην διαπιστώσει οπουδήποτε και αν ανήκει ιδεολογικά, πολιτικά και κομματικά, λέτε ακόμη ότι έτσι τώρα με αυτούς τους χρεοκοπημένους Ιταλούς, στους οποίους εμπιστευθήκατε τον γίγαντα της ελληνικής βιομηχανίας την ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, ότι με αυτούς τους χρεοκοπημένους δεν θα μπορέσετε εύκολα να την πάρετε πίσω γιατί έχουν τόσο πολύ μειώσει την αξία της, ώστε θα χαρούν πολύ αν τους δώσετε το τίμημα το οποίο κάποτε κατέβαλαν. Δηλαδή λέτε κάτι το καταπληκτικό. Έτσι όπως έγιναν τα πράγματα- και έγιναν τα πράγματα δυσάρεστα εξαιτίας της δικής σας αντιλαϊκής πολιτικής- δεν θα μπορέσει το ΠΑΣΟΚ να κάνει τίποτε και πού θα βρει - είτε ο κ. Μάνος και προεκλογικά, το επανέλαβε και σήμερα- τα χρήματα για να εξοικονομήσει τα ποσά τα οποία θα προσποριζόσασταν με την εκποίηση μονάδων του εθνικού μας πλούτου; Μα, για όνομα του Θεού, δεν έχει γίνει ακόμη αντιληπτό ότι επιτέλους, ακόμα και τα δικά σας κορυφαία στελέχη- κορυφαία και αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, ο Κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος, σεβαστός κατά πάντα, ο επίδοξος αρχηγός σας ίσως ο πιο πιθανός- δεν έγραψαν μαζί με τον κ. Δήμα, όχι σε στιγμή εκνευρισμού, ένα υπόμνημα προς τον Πρωθυπουργό στο οποίο του προέλεγαν, θα έλεγα, προφητικά, κάτι όμως που το έβλεπε ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός εκείνη την εποχή με θάρρος και με παρρησία και με ειλικρίνεια ότι η οικονομική του πολιτική είναι αδιέξοδη, ότι είναι ατελέσφορη, ότι θα οδηγήσει στο εντελώς αντίθετο αποτέλεσμα και δεν του τόνιζαν ακόμη ότι αυτή η πολιτική είναι υστερημένη απο την παραμικρή κοινωνική ευαισθησία;

Εσείς οι ίδιοι τα λέγατε και τα διατυμπανίζατε, γιατί ακριβώς αυτά τα πράγματα έγιναν κοινός τόπος και αυτά οδήγησαν στο αναποδογύρισμα της εξουσίας στην πατρίδα μας. Δεν θα το εισπράξετε αυτό, ώστε να εμφανιστείτε με ένα άλλο πνεύμα, που σημαίνει ότι καταλαβαίνει κανείς, όχι μόνο τα ανοιχτά παράθυρα προς την Ευρώπη, αλλά και τα ανοιχτά παράθυρα προς το λαϊκό στοιχείο, προς αυτό το λαό που τον αγνοήσατε, που τον περιφρονήσατε σαν τον άφρονα του Ευαγγελίου επί 4 ολόκληρα χρόνια; Και όμως, και εκεί δεν βλέπουμε καμία προσπάθεια για σοβαρή παρουσίαση κάποιων απόψεων που θα άξιζαν τον κόπο να συζητηθούν. Αλλά εάν στην οικονομία, εάν στο κοινωνικό κράτος που κυριολεκτικά το διαλύσατε, αν στα θέματα της αποβιομηχάνισης και του αφελληνισμού της βιομηχανίας δεν είχατε κάποιο σωτήριο πνευματικό τίναγμα, που θα σας επέτρεπε επιτέλους να διεκδικήσετε από εδώ και πέρα τη συμπάθεια και γιατί όχι κάποτε και την εμπιστοσύνη του Ελληνικού Λαού, τι να πει κανείς για την προσπάθεια που μόλις πριν από λίγο παρακολούθησαμε κατάπληκτοι από την πρώην Υπουργό Δικαιοσύνης την κα Ψαρούδα Μπενάκη, αλλά και από ένα όμιλο ομιλητών ή αν θέλετε παρεμβάσεων στη συζήτηση από την πλευρά σας για τα θέματα της δικαιοσύνης. Μα, μιλάνε, κυρία Ψαρούδα Μπενάκη, για σχοινί στο σπίτι του κρεμασμένου; Για όνομα του Θεού! (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

Δεν καταλάβατε ότι ευτελίσατε κυριολεκτικά τη Δικαιοσύνη, πρώτα-πρώτα με την οργάνωση αυτής της φοβερής σκευωρίας εναντίον των πολιτικών σας αντιπάλων με μόνο στόχο να κερδίσετε τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και παρασύρατε στην

κατάστρωση αυτής της σκευωρίας και μία παράταξη που δεν είχε ποτέ διακριθεί, ούτε συμμετάσχει σε τέτοιου είδους κακοήθειες.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Ο Αρχηγός σας είναι ακόμα υπόδικος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Ανδρεουλάκο, σας παρακαλώ!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Δεν μιλάνε για σχοινί στο σπίτι του κρεμασμένου.

Ενδυσθήκατε την τήβεννο του αγγέλου- και του αρχαγγέλου, κάποιος- της κάθαρσης για να αποδειχθεί τελικά ότι δεν είσαστε καθαροί. Για όνομα του Θεού!

Είναι δυνατόν, κυρία Μπενάκη, να μην είχατε αντιληφθεί πως με την αλλαγή αμέσως μετά τη νεοδημοκρατική εκτίναξη προς την εξουσία έφτασε ο καινούριος προϊστάμενος του Εφετείου Αθηνών και τηλεγραφικά, με τηλεγράφημα που επιδόθηκε τη νύχτα έπαψε τα 11 από τα 12 μέλη του ποινικού τμήματος προδικασίας στο Εφετείο Αθηνών, με αποτέλεσμα από στοιχειώδη έκρηξη φιλοτιμίας ένας από τους αδάμαντες του δικαστικού σώματος ο κ. Γκουλούσης, πρώτος στο διαγωνισμό, πρώτος στις προαγωγές, παντού, πρώτος στην ΕΟΚ, να αναγκαστεί να υποβάλει την παραίτησή του; Αυτό δεν μπόρεσε επιτέλους να βρει κάποια ανταπόκριση στα καλά σας καθηγητικά αισθήματα και στην καλή σας νομική παιδεία; Τόσο πολύ σας παρέσυρε η κομματική μισαλλοδοξία;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Ροκόφυλλε, παρακαλώ.

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ, επειδή κατ' εξακολούθηση διακόπτετε και αδιαφορείτε για τις συστάσεις του Προεδρείου, θα με υποχρεώσετε να λάβω μέτρα και δεν το θέλω. Να σεβασθείτε τη Βουλή και τον εαυτό σας επιτέλους!

Ορίστε, κύριε Ροκόφυλλε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Και έπειτα η Νέα Δημοκρατία, πώς θα αποβάλει το άγος της συμπαράστασής της και της συμπαράταξής της με ένα πρώην στέλεχός της, Πρόεδρο της ΟΝΝΕΔ Πάτρας που δολοφόνησε εν ψυχρώ μέσα στην αυλή του λυκείου ένα μάρτυρα καθηγητή τον Νίκο Τεμπονέρα; Με συγχωρείτε, συμπαράταχθήκατε και του συμπαρασταθήκατε, με κάθε δυνατό τρόπο ακόμα και με κοτόπουλα δηλητηριασμένα, προκειμένου να πετύχει την πολυπόθητη αναβολή της δίκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Γνωρίζετε πολύ καλά ότι είναι αθώος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Με συγχωρείτε γιατί εδώ υπάρχει και κάποια κομματική ευθύνη. Έχετε γεμίσει τους τοίχους της Πάτρας αλλά και απέναντι των βουνών της Αιτωλοακαρνανίας και της ακτής μέχρι το Κιάτο και την Κόρινθο με συνθήματα ότι ο Γιάννης Καλαμπόκας είναι αθώος. Και παρά το γεγονός ότι ομόφωνα τον παρέπεμψαν 15 εισαγγελείς και δικαστές πρώτου βαθμού και δεύτερου και ομόφωνα τον κατεδίκασε...

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες)

Δεν θέλετε να ακούγονται φαίνεται οι αλήθειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Ροκόφυλλε, παρακαλώ να αναπτύσσετε τις απόψεις σας χωρίς να αναφέρεσθε και να απευθύνεσθε συγκεκριμένα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Δεν απευθύνομαι σε κανέναν, κύριε Πρόεδρε, αλλά φαίνεται ότι κάποιοι θίγονται αμέσως από αυτά τα οποία ακούγονται.

Πως είναι δυνατόν να διαλάβει της προσοχής σας αλλά και της ευαισθησίας όλων σας, όλων των Πτερυγών αυτής της Βουλής ένα γεγονός συγκλονιστικό που συνέβη τον τελευταίο καιρό κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας από την οποία προέκυψε αυτή η Βουλή;

Στο Αγρίνιο, στο Μεσολόγγι, στη Ναύπακτο, στο Θέρμο για να αναφέρω πόλεις της ιδιαίτερης εκλογικής μου περιφέρειας και της ιδιαίτερης πατρίδας μας έγιναν

επιθέσεις αήθεις, ανοίκειες και βάνανσες εναντίον του αρχηγού της Πολιτικής Άνοιξης με τον οποίο εμείς δεν έχουμε τίποτα κοινό. Μας συνδέει μόνο η ελευθερία του λόγου και η ελευθερία του αντίλογου. Έγιναν επιθέσεις με το σύνθημα "Τιμή και δόξα στο Γιάννη Καλαμπόκα".

Αν αυτό, κυρία Μπενάκη, δεν σας δημιουργεί πρόβλημα, ε, τότε έχετε δικαίωμα να πείτε και αυτά που είπατε για έναν πράγματι αδάμαντα της Δικαιοσύνης για τον Υπουργό κ. Κουβελάκη, ο οποίος στις δύσκολες ώρες τότε που δοκιμάζονταν τα μέταλλα των ανθρώπων είχε το θάρρος να υψώσει το ανάστημά του...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΥΝΑΤΣΟΣ: Ήταν μέλη της χούντας και της ΕΠΕΝ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Είχε το θάρρος -επαναλαμβάνω- γιατί φαίνεται πως μερικοί δεν θέλουν να ακούνε μερικές καθαρές αλήθειες, ο κ. Κουβελάκης ο Υπουργός Δικαιοσύνης στις δύσκολες ώρες που πέραγε η πατρίδα μας βουλιάζοντας μέσα στο τέλμα της φασιστικής δικτατορίας και εσωτερικής κατοχής είχε το θάρρος - θάρρος που μόνο ελάχιστοι δικαστικοί λειτουργοί το συμμερίστηκαν μαζί του- να υψώσει το ανάστημά του και να προβεί σε συγκεκριμένες πράξεις αντίστασης. Ε, λοιπόν, αυτός ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί να μιλάει για ανθρωπιά και αυτή η παράταξη μπορεί να ενσαρκώνει τον αγώνα για το δίκιο. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Μπρακατσούλας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, είχα δώσει το λόγο στον κ. Μπρακατσούλα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ναι, κύριε Κωνσταντινίδη. Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, αν έχετε την καλοσύνη να ακουσθώ πρώτα εγώ και ευχαρίστως μετά εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας) Νόμιζα ότι μου δώσατε το λόγο. Δεν θα αγορεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) Είχα δώσει το λόγο στον κ. Μπρακατσούλα, όταν ζήτησε το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ο κ.

Ροκόφυλλος. Ο κ. Κωνσταντινίδης θεωρεί ότι υπάρχει προσωπικό θέμα από αναφορά την οποία έκανε ο κ. Ροκόφυλλος. Θα οικονομήσουμε τα πράγματα ως εξής:

Ο κ. Μπρακατσούλας θα μιλήσει, διότι είχε λάβει το λόγο, αμέσως μετά θα πάρει το λόγο επί προσωπικού θέματος ο κ. Κωνσταντινίδης, θα απαντήσει ο κ. Ροκόφυλλος, αν υπάρχει λόγος να απαντήσει, αφού πρώτα το Προεδρείο αποφανθεί αν υπάρχει προσωπικό θέμα ή όχι. Και θα προχωρήσουμε όπως αρχίσαμε ομαλά και απευθύνομαι και σε σας, κύριε Πρόεδρε, που συμμετέχετε στην κοινή ευθύνη για την ομαλή περαίωση αυτής της συζητήσεως και σε όλους τους άλλους συναδέλφους να τελειώσουμε ομαλά όπως αρχίσαμε τη συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Αν με είχατε αφήσει το χρόνο που καταναλώσατε για να μου τα εξηγήσετε αυτά, θα είχα τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν απευθύνομαι μόνο σε σας, κύριε Πρόεδρε, απευθύνομαι σε όλη τη Βουλή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Επιθυμώ να διευκολύνω την ομαλή πορεία της συζήτησης και θα ήθελα να επισημάνω τα εξής.

Είπε, όπως αντελήφθην, ο κ. Ροκόφυλλος στο συνάδελφο, τον κ. Κωνσταντινίδη, ότι ήταν υπερασπιστής του Καλαμπόκα. Δεν αρχίσαμε εμείς την υπεράσπιση. Πρώτα Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ πήγαν ως κατηγοροί και στη συνέχεια Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας ως υπερασπιστές.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι είναι τελείως διαφορετικό να υπάρχει σε μια μερίδα της κοινής γνώμης η εντύπωση ότι ένας καταδικασθείς -μη ξεχνούμε ότι ο Καλαμπόκας κατεδικάσθη εις ισόβια- κατεδικάσθη, αθώος ων. Μπορεί να έχει κάθε πολίτης το δικαίωμα αυτό να κρίνει μια απόφαση της Δικαιοσύνης, η οποία άλλωστε δεν είναι τελεσίδικη και τελείως διαφορετικό αν αυτό το κάνει ο Υπουργός της Δικαιοσύνης. Μη συγκρίνουμε τα ανάμεσα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι κύριε Ροκόφυλλε, διότι ο κύριος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως ανεφέρθη μεν σε όσα είπατε, δεν σας εμέμφθη όμως. Κύριε Ροκόφυλλε, σας παρακαλώ!

Δεν υπάρχει πλέον θέμα για τον κ. Κωνσταντινίδη. Ο κ. Μπρακατσούλας έχει το λόγο και στη συνέχεια έχει ζητήσει το λόγο η κα Παπαρήγα.

Ορίστε, κύριε Μπρακατσούλα, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μένω έκπληκτος από την τοποθέτηση την οποία έκανε η πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας πάνω στα θέματα τα οποία έθιξε. Και μένω έκπληκτος από το γεγονός ότι η πανεπιστημιακή αυτή δάσκαλος ξεχνάει ή θέλει να ξεχνάει, εν ονόματι της κομματικής σκοπιμότητας, το γεγονός ότι ο οποιοσδήποτε κατηγορούμενος ή διωκόμενος έχει το τεκμήριο της αθωότητας αν δεν καταδικαστεί αμετάκλητα με απόφαση δικαστηρίου. Και ήρθε εδώ και μας είπε ότι τάχα το ΠΑΣΟΚ καλύπτει τρομοκράτες. Θέλησε ακόμα -που, κατά τη γνώμη μου, ξέρει και η ίδια ότι υπέπεσε σε βαρύ ποινικό παράπτωμα- να κατηγορήσει μια ολόκληρη παράταξη, που μόλις πήρε το 47% των ψήφων του Ελληνικού Λαού, ότι υποθάλλει ή καλύπτει ή εν πάση περιπτώσει προστατεύει τρομοκράτες.

Αυτό και μόνο το γεγονός, κυρία Μπενάκη, σας αφαιρεί το δικαίωμα να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Μπρακατσούλα, με συγχωρείτε! Παρακαλώ να αναπτύξετε τις απόψεις σας χωρίς να απευθύνεσθε ή να αναφέρεσθε προσωπικώς σε κανένα συνάδελφο!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, επικρίνω τις απόψεις της κας Μπενάκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, να μην αναφέρεσθε προσωπικά σε κανένα συνάδελφο. Να αναπτύξετε τις απόψεις σας!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Αυτό και μόνο το γεγονός νομίζω ότι δεν συνάδει προς ένα καλό πολιτικό λόγο και επιστημονικό λόγο, που πρέπει να απευθύνεται στη Βουλή από το Βήμα αυτό.

Θα ήθελα, επίσης, να δώσω την πληροφορία στο Σώμα ότι η πρόσκληση του Βαζαίου, ή η μετάβαση του Βαζαίου μαζί με τους άλλους δικαστικούς στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, είχε βέβαια το στοιχείο ότι πήγαν ως εκπρόσωποι των δικαστών. Επιπλέον ο Βαζαίος δεν έχει πλέον καμία ευθύνη και καμία αρμοδιότητα στην "υπόθεση Σκυφτούλη". Έχει επεκδυθεί από κάθε ευθύνη, από κάθε αρμοδιότητα. Η υπόθεση πλέον είναι στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών και κατά συνέπεια δεν θα είχε καμία σημασία και καμία έννοια ή κανένα ενδιαφέρον ο οποιοσδήποτε διάλογος με το Βαζαίο.

Αλλά θέλω να ρωτήσω το εξής την κυρία πρώην Υπουργό της Δικαιοσύνης. Γιατί μετέθεσαν από τη Λάρισα τους Εφέτες και περιόρισαν τον αριθμό σε 15 μόνο Εφέτες; Για να έχουν το δικαίωμα της επιλογής χωρίς κλήρωση του Εφετείου που θα δικάσει την υπόθεση Καλαμπόκα; Θα ήθελα μια απάντηση σ' αυτό όταν θα έρθει η ώρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Μην ασχολείσθε με τον κατηγορούμενο! Αρκετά τον κατηγορήσατε!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δεν ήσασταν εδώ που η κυρία Υπουργός σας είπε τα τόσα εναντίον του ΠΑΣΟΚ. Θα έπρεπε λοιπόν, αν είσθε δίκαιος, αν απευθύνετε εκεί τον ψόγο και όχι σε μένα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Όχι, για κατηγορούμενο, όμως!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, παρέστην εδώ και άκουσα τις αγορεύσεις των κυρίων Αρχηγών της Αντιπολίτευσης πάνω στις προγραμματικές δηλώσεις του Προέδρου της Κυβερνήσεως. Θα πρέπει να πω ότι ο μεν Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ο κ. Μητσοτάκης υπήρξε αντιφατικός, διότι από τη μια μεριά είπε ότι το ΠΑΣΟΚ προσχώρησε στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, και από την άλλη μεριά στην αγόρευσή του έθεσε σειρά σχοινοτενών ερωτημάτων. Οι δε άλλοι Υπουργοί έκαναν μια πλήρη έκθεση κινδυνολογίας και καταστροφολογίας.

Ο δε κύριος Αρχηγός της Πολιτικής Άνοιξης, μίλησε, θα μου επιτρέψετε να πω, σαν να μην ήταν παρών στη Βουλή αυτή, σαν να μην ήταν στέλεχος της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, σαν να μην ήταν εκείνος ο οποίος χειρίστηκε τα εθνικά θέματα ή ως Υπουργός των Οικονομικών στην κυβέρνηση Τζαννετάκη, σαν να ήταν εντελώς αμέτοχος όλης αυτής της πρακτικής και συμπεριφοράς της Νέας Δημοκρατίας.

Τουλάχιστον εκπλήσσομαι και εν πάση περιπτώσει, θέλω να πω ότι δεν μπορεί να λέει ο κ. Σαμαράς ότι αυτός είναι το μέλλον ή το σήμερα και ότι το ΠΑΣΟΚ είναι το χθές. Το ΠΑΣΟΚ είναι το σήμερα, νωπό, με τη λαϊκή εντολή του 47% και το ΠΑΣΟΚ είναι εντεταλμένο από τον Ελληνικό Λαό να εφαρμόσει το πρόγραμμα.

Επομένως, όλα αυτά, τα οποία είπε είναι εκτός πραγματικότητας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, λίγα ελέχθησαν για το αγροτικό θέμα. Είμαι υποχρεωμένος, επιγραμματικά, γιατί δεν επαρκεί ο χρόνος, να πω λίγα πράγματα. Η Νέα Δημοκρατία με την πολιτική της έφερε το κόστος της παραγωγής των αγροτικών προϊόντων σε απλησίαστο σημείο, σε δυσθεώρητα ύψη. Το τριπλασίασε και στα καύσιμα και στα φυτοφάρμακα και παντού, ενώ τις τιμές τις άφησε στο αυτό επίπεδο ή και χαμηλότερα. Η τιμή του σταριού πέφτει, ενώ η τιμή του ψωμιού που ήταν 90 επί ΠΑΣΟΚ, τώρα έχει 240. Η τιμή του γάλακτος είναι η ίδια, ενώ η τιμή των γαλακτοκομικών προϊόντων έχει τριπλασιαστεί από τότε που την άφησε το ΠΑΣΟΚ. Το ίδιο και η τιμή του πετρελαίου για άντληση.

Πρέπει να πούμε, επίσης, ότι αυτή η απόσταση ανάμεσα στις τιμές των πρώτων υλών και στις τιμές των παραγόμενων προϊόντων από τα αγροτικά προϊόντα, έχει δημιουργήσει μια αφόρητη κατάσταση στην αγορά και σε βάρος των καταναλωτών και σε βάρος των αγροτών. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο να υπάρξει νέα πολιτική περιορισμού του κόστους της παραγωγής των αγροτικών προϊόντων. Και είναι αναγκαίο επίσης να υπάρξει μια μείωση των τόκων των χορηγήσεων στους αγρότες, οι οποίοι έχουν φτάσει στο 36% σήμερα για τους υπερήμερους. Και νομίζω ότι είναι λύση αυτό που προγραμματίζει το ΠΑΣΟΚ για την ίδρυση μιας κρατικοσυνεταιριστικής τράπεζας, διότι πλέον η Αγροτική Τράπεζα έπαψε να διαπνέεται από το πνεύμα του Παπαναστασίου. Είναι τράπεζα καθαρώς εμπορική και δεν μπορεί να βοηθήσει στην παραγωγή.

Θέλω ακόμα να επισημάνω ότι η νέα κυβέρνηση έχει μεγάλο αγώνα να κάνει πλησίον της ΕΟΚ, ώστε να περιορίσει τις συνέπειες από τις συμφωνίες GATT-EOK και σύστασή μου αν θέλετε είναι να συνταχθεί απολύτως με τη γαλλική θέση, ώστε να ασκήσει βέτο και να μην ισχύσει η συμφωνία αυτή τουλάχιστον για τα δικά μας ευπαθή προϊόντα.

Ακόμα θα πρέπει να βοηθήσει ώστε οι επιδοτήσεις που δίνονται στον καπνό, στο βαμβάκι και αλλού να είναι επιδοτήσεις στους πραγματικούς γεωργούς και όχι στους πλασματικούς, αυτούς οι οποίοι καλλιεργούν βαμβάκι ή καπνό ή άλλα προϊόντα σαν επιχειρηματίες και είναι επιχειρηματίες. Αυτό μπορεί να το πετύχει με διαπραγματεύσεις και να πείσει επίσης και τους εταίρους μας στην ΕΟΚ. Πρέπει, επίσης, τουλάχιστον ως προς το βαμβάκι, να καταργήσει αυτήν την περίφημη δίγραμμη επιταγή, η οποία αποτελεί πραγματικά ένα σημαντικό στοιχείο, που δεν βοηθάει τον αγρότη, αλλά αντίθετα, βοηθάει τους εκκοκκιστές να κατακρατούν τις επιδοτήσεις 2 και 3 μήνες, για να ωφελούνται αυτοί τους τόκους και τα διάφορα άλλα ωφελήματα.

Θέλω επίσης, να επισημάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι όταν ψηφίστηκε ο νόμος εδώ για την κατάργηση του επιδόματος, το οποίο έδωσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την Εθνική Αντίσταση -τότε υπολογίζονταν σε 17 δισ.- είχαμε πει, σαν ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι ο νόμος αυτός θα καταργηθεί. Πρέπει, πραγματικά και τώρα να τον καταργήσουμε και όλοι αυτοί οι οποίοι έπαιρναν αυτό το επίδομα -και δεν είναι πάρα πολλοί- πρέπει να το πάρουν αναδρομικά. Και όχι να το παίρνουν και να έχουν τα ωφελήματα μόνο αυτοί οι οποίοι αναγνωρίστηκαν ως αντιστασιακοί με τους χουντικούς νόμους, που τους διατήρησε σε ισχύ η Νέα Δημοκρατία.

Είναι, ακόμη, αναγκαίο η Κυβέρνησή μας στην Ε.Ο.Κ. να φροντίσει να δοθεί η πρόωρη σύνταξη των 103.000 δρχ. για τον αγρότη και των 64.000 δρχ. για τη σύζυγο. Γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν υπέβαλε ούτε αίτημα στην Ε.Ο.Κ. και έτσι, χάνουμε δωρεάν χρήματα, τη στιγμή κατά την οποία παίρνουν αυτές τις χορηγήσεις οι αγρότες, που είναι πλούσιοι, της Ολλανδίας ή του Βελγίου ή και άλλων χωρών.

Και πρέπει ακόμη, αγαπητοί μου φίλοι, να υπάρξει μία πολιτική ενθάρρυνσης γενικά του αγροτικού κόσμου και των νέων αγροτών. Γιατί, μέσα στα πλαίσια της ΚΑΠ και της συμφωνίας με την GATT, τώρα δεν ευκολύνονται και πολλοί νέοι αγρότες. Δεν μπορούν να γίνουν καλλιεργητές ούτε καπνού ούτε σιταριού, γιατί τους κόβεται αυτό το δικαίωμα. Αν συνεχισθεί αυτή η πορεία, αν συνεχισθεί αυτή η διαδρομή της συμπίεσης του πληθυσμού των αγροτών, με αστυνομικά, θα έλεγα, κριτήρια και όχι με κριτήρια δημιουργίας εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης, τότε θα ερημώσει η ύπαιθρος, τότε δεν θα έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε πληθυσμό στα χωριά. Και αυτό εγκυμονεί, βεβαίως, κινδύνους και δημογραφικούς, αλλά και εθνικούς, όταν φθάνουμε σ' αυτό το σημείο της απογύμνωσης.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι δεν μπορεί να υπάρξει αντίρρηση υπερψήφισης αυτών των προγραμματικών προτάσεων που έκανε η Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η κα Αλέκα Παπαρήγα, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κ.Κ.Ε. έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας Κ.Κ.Ε.): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εμείς στα πλαίσια των θέσεών μας για τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, κάναμε και ορισμένες συγκεκριμένες προτάσεις που, κατά τη γνώμη μας, θα μπορούσε να τις μελετήσει, ακόμα και να τις εγκρίνει μία Κυβέρνηση που δεν έχει αριστερή πολιτική, αριστερό πρόγραμμα. Μιλάμε για προτάσεις, που εκφράζουν

τη θέλησή μας για την ελάχιστη τουλάχιστον αντίσταση στα αιτήματα του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και των πολυεθνικών. Το τονίζω, εκφράζουν ελάχιστη αντίσταση.

Και τι εισπράξαμε σ' αυτές τις προτάσεις; Δύο χαρακτηρισμούς.

Ο πρώτος: Είστε "ρομαντικοί". Δηλαδή είμαστε ρομαντικοί, όταν ζητάμε να υπάρξει η ΑΤΑ, η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή, που είναι η ελάχιστη άμυνα στους εργαζόμενους. Όταν ζητάμε να υπάρχει αναγνώριση των απωλειών που υπέστησαν οι εργαζόμενοι και προγραμματισμός αποκατάστασής τους; Εισπράξαμε το χαρακτηρισμό του ρομαντικού, όταν ζητάμε να προστατευθούν οι αγρότες στην πιο γεωργική Χώρα της Ευρώπης.

Αλλά εισπράξαμε και μία άλλη τοποθέτηση από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, τον κ. Γεννηματά.

Λίγο-πολύ, κύριε Γεννηματά, μας είπατε ότι: "Εσείς δεν δικαιούσθε να μας κάνετε κριτική, διότι, εν πάση περιπτώσει, στηρίζατε την κυβέρνηση Τζαννετάκη".

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Ψέμα είναι;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας Κ.Κ.Ε.): Συγγνώμη, μη με διακόπτετε.

Εάν σας μιμηθώ και εγώ, μπορώ να πω το επιχείρημα: Και εσείς δε δικαιούσθε να τοποθετείσθε, διότι και εσείς συμπράξατε με τη Νέα Δημοκρατία στα πλαίσια της Οικουμενικής Κυβέρνησης και μάλιστα, ήσασταν και Υπουργός.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Εμείς δεν τρομοκρατούμαστε με τέτοια επιχειρήματα και με τέτοια προσχήματα.

Πιο συγκεκριμένα, κύριε Γεννηματά, δεν προτείναμε ο τζόγος να είναι στο Κράτος, στο δημόσιο τομέα. Μιλήσαμε πολύ συγκεκριμένα για επιχειρήσεις. Είναι τζόγος, δηλαδή, οι ΔΕΚΟ; Είναι τζόγος η ΑΓΕΤ, η ΛΑΡΚΟ, η Πειραιϊκή Πατραϊκή, ο Σκαλιστήρης, τα Ναυπηγεία και μία σειρά άλλες επιχειρήσεις, που προτείναμε και τεκμηριώσαμε για ποιο λόγο αυτές οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα συγκεκριμένα πρέπει να είναι στο δημόσιο τομέα; Ίσα - ίσα, εάν αυτές οι επιχειρήσεις μπουκν στη δήτην ελευθερη αγορά, πραγματικά θα γίνουν αντικείμενο τζόγου, κερδοσκοπίας των πολυεθνικών, τζόγος θα γίνουν επίσης στο Χρηματιστήριο. Και ξέρουμε πολύ καλά τι τεράστιος τζόγος παίζεται στις αγοραπωλησίες των επιχειρήσεων. Αγοράζονται, όχι για να διατηρηθούν ως παραγωγικές επιχειρήσεις, αλλά για να γίνουν το πολύ - πολύ, εάν δεν κλείσουν, εμπορικά υποκαταστήματα των ξένων εταιριών. Τζόγος είναι αυτές οι επιχειρήσεις;

Όσον αφορά δε, το αντιτουριστικό νομοσχέδιο της Νέας Δημοκρατίας, το οποίο καταψηφίσαμε, το ξαναλέμε για άλλη μια φορά ότι δε γίνεται λόγος μόνο για τα καζίνο και τις μαρίνες. Εδώ πρόκειται να εκποιηθούν με βάση αυτόν το νόμο, εάν εσείς τον διατηρήσετε, παραλίες ολόκληρες και "πάνω στο κύμα" να γίνουν τεράστια ξενοδοχειακά συγκροτήματα. Πέρα από τις συνέπειες για το περιβάλλον, ούτε κέρδη θα έχουμε εδώ στην Ελλάδα, μια και αυτά τα συγκροτήματα, τα χρήματά τους θα τα βγάζουν στο εξωτερικό.

Εν πάση περιπτώσει, σκεφτείτε και την περίπτωση αυτή. Στην Ελλάδα των ελλειμμάτων σήμερα, δεν θα ήταν άσχημο το Κράτος, το Δημόσιο, να εισπράττει και αυτά τα τεράστια κέρδη που αφήνουν τα καζίνο. Αλλά το κυριότερο είναι οι συγκεκριμένες βιομηχανικές επιχειρήσεις που στηρίζουν κλαδική πολιτική.

Τελειώνω, κάνοντας μια πρόταση σε ένα άλλο θέμα που ανέκυψε για τα ζητήματα της Δικαιοσύνης. Με ενημέρωσαν ότι στην προηγούμενη Βουλή, Βουλευτής της Συμπολίτευσης σήμερα, είχε επεξεργαστεί μια πρόταση, η οποία έλεγε ότι μπορεί και με το υπάρχον συνταγματικό καθεστώς να επιλυθεί το ζήτημα της εκλογής της ηγεσίας της Δικαιοσύνης από αντιπροσωπευτικό σώμα των Δικαστικών λειτουργών.

Εμείς θα θέλαμε αυτήν την πρόταση να τη μελετήσετε -υποθέτω ότι ο Βουλευτής βρίσκεται αυτήν τη στιγμή μέσα στο χώρο της Βουλής- γιατί πραγματικά αυτό είναι το κυρίως ζήτημα πέρα από τις διάφορες αντεγκλήσεις που αναπτύχθηκαν εδώ, κατά τη γνώμη μας για λόγους εντυπώσεων.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, έχει το λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κυρία Γενική Γραμματέα του ΚΚΕ, πιστεύω ότι σας απάντησα σε όλες σχεδόν τις ερωτήσεις, στις προτάσεις σας, που βρήκα μάλιστα πολλές ως εποικοδομητικές. Απάντησα και για το γεωργικό τομέα και για τη βιομηχανία και για τα ΕΛΔΑ συγκεκριμένα και για το πρόγραμμα το δικό μας σε σχέση με το δημόσιο τομέα. Όχι το δικό σας, το δικό μας. Και δεν απάντησα σε εσάς και το ανακάλεσα μάλιστα, το θέμα του τζόγου. Και προφανώς εννοούσα μόνο τα καζίνο. Το είπα μάλιστα και "καζίνα" γιατί με το "καζίνο" μπορεί να μπερδευτεί ότι είναι ένα. Είπα για όλα. Το είπα κακώς στα ελληνικά. Αλλά το είπα για να το καταλάβουν όλοι. Απάντησα σε όλα. Απάντησα και για την εισοδηματική πολιτική, ακριβώς ποια θα είναι, που μου είπατε και τι μπορούμε και τι δεν μπορούμε.

Και δεν σας είπα καθόλου ρομαντικούς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας Κ.Κ.Ε.): Οι άλλοι μας είπαν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Σ' ό,τι αφορά αυτό που είπατε για το δεκανίκι. Εσείς το είπατε. Είπατε ότι εμείς δεν φτιάχνουμε κράτος -στρατηγείο του ΠΑ.ΣΟ.Κ αλλά κράτος- στρατηγείο που θα είναι δεκανίκι των μεγάλων συμφερόντων. Και εγώ είπα ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είναι δεκανίκι. Εάν αυτό σας υπέμνησε αυτό που εσείς είπατε, δεν φταίμε εμείς. Άλλοι φταίνε. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας Κ.Κ.Ε.): Με συγχωρείτε, μιλήσατε συγκεκριμένα για την κυβέρνηση Τζαννετάκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, κ. Κωνσταντίνος Λαλιώτης, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρκετά έχει κρατήσει ο διάλογος και έχει μονοπωληθεί γύρω από ορισμένες λέξεις θα εκφράσω τις λέξεις με απαρέμφατα. Διάλογος γύρω από το έχουν, το κατέχουν, το φαίνεσθαι, το λέγειν, διάλογος γύρω από το βουλευέσθαι, το βολεύεσθαι και τελευταία και το τζογάρειν.

Ας δώσουμε μια άλλη νότα στο διάλογο, ας μιλήσουμε για το είναι, για το υπάρχουν και το ζειν των ανθρώπων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Καινούριο στυλ βλέπω!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Για τούτο, ο Πρωθυπουργός έδωσε έμφαση στις αναφορές του για τον πολιτισμό, για το περιβάλλον, για την Παιδεία, για την οικολογία, για την ποιότητα της ζωής.

Οι λέξεις οικολογία, περιβάλλον και ποιότητα ζωής αποκτούν κρίσιμη σημασία. Οι λέξεις αυτές με τους συνειρμούς τους, μας οδηγούν σε κριτικές σκέψεις και σε έντονους προβληματισμούς για τις συσχετίσεις ανάμεσα στην ανάπτυξη, τη φύση, τον πολιτισμό και τον άνθρωπο, ανάμεσα στην οικολογία, την τεχνολογία και την κοινωνία. Κάθε μέρα γίνεται συνείδηση σε όλους και κτήμα των ανθρώπων ότι κάθε ανάπτυξη δεν συμβαδίζει και δεν είναι συνώνυμη πάντα με την πρόοδο. Η ανάπτυξη

και η πρόοδος είναι έννοιες συμβατές, μόνο όταν διασφαλίζονται και ανανεώνονται τα φυσικά θεμέλια της ζωής, όταν το παρόν δεν υποθηκεύει το μέλλον.

Όμως, η ανάπτυξη και η πρόοδος με την προβολή των ποσοτικών τους μεγεθών συνυπάρχουν με την οικολογική καταστροφή, με το φαινόμενο του θερμοκηπίου, με την κατάρρευση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με την υποβάθμιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με την υποβάθμιση και την κρίση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων σε όλη τη γη.

Και στην Ελλάδα η φύση φαίνεται ότι εκδικείται τον άνθρωπο, εμάς, για την απληστία, την άγρια εκμετάλλευση, τη ματαιοδοξία και την καταστροφική δύναμή μας. Ο αέρας δηλητηριάζεται, οι θάλασσες ρυπαίνονται, οι υδάτινοι πόροι λιγοστεύουν, σπαταλούνται και ρυπαίνονται. Οι κλιματολογικές συνθήκες αλλάζουν, η πανίδα και χλωρίδα καταστρέφονται. Το έδαφος διαβρώνεται, τα δάση χάνονται, η ξηρασία απειλεί. Η λειψυδρία, το όζον, τα οξείδια του άνθρακος, του αζώτου και του θείου, το νέφος, δεν είναι εφιάλτης των ευαισθητοποιημένων οικολόγων, αλλά όλων των ανθρώπων. Ευτυχώς, τα θέματα αυτά αρχίζουν να γίνονται κυρίαρχα. Κάποια στιγμή ίσως γίνουν και μοναδικά και εδώ και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Η αφύπνιση, ο προβληματισμός και η αγωνία των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων είναι δεδομένα. Τα μέσα ενημέρωσης αντιμετωπίζουν αυτά τα προβλήματα ως ζωτικά προβλήματα για την Ελλάδα, για την Κοινωνία μας, για τον κόσμο, την Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Ευτυχώς, τα προβλήματα αυτά έχουν περάσει -είναι ευτύχημα- στην πρώτη σελίδα των εφημερίδων, στις πρώτες ειδήσεις των άλλων μέσων ενημέρωσης και οπωσδήποτε έχουν σημασία τα αφιερώματα που κάνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Θα φέρω ορισμένα παραδείγματα απλά, με στοιχεία και αριθμούς, για να κατανοήσουμε τα κρίσιμα προβλήματα και τις ανυπολόγιστες επιπτώσεις στη ζωή μας. Θα πω ορισμένα πράγματα για την καταστροφή των δασών. Για να υπάρξει ένα ηλεκτροσόκ πιστεύω, για κάθε σκεπτόμενο και ευαίσθητο πολίτη και οπωσδήποτε για την Εθνική μας Αντιπροσωπεία.

Πρώτον, το 40% έως 50% της συνολικής έκτασης της Ελλάδας κινδυνεύει, γιατί έχει υψηλή ευαισθησία στο φαινόμενο της διάβρωσης. Αν σ' αυτές τις εκτάσεις δεν προστατευθεί και δεν επεκταθεί η βλάστηση, τότε θα υπάρξουν οδυνηρές συνέπειες, γιατί θα επηρεαστούν αρνητικά και οι εδαφικοί και οι υδάτινοι πόροι της Ελλάδας. Η διάβρωση έχει οδηγήσει το 10% περίπου του εδάφους της Χώρας σε ερήμωση. Η Σαχάρα έρχεται σιγά-σιγά και στην Ελλάδα.

Δεύτερον, κάθε χρόνο από τις βροχές, τους χειμάρρους και τα ποτάμια και από τα βουνά, αλλά και από άλλες παραγωγικές και καλλιεργημένες εκτάσεις, μεταφέρονται στη θάλασσα, 100 εκατ. τόνοι παραγωγικού εδάφους και περίπου 600.000 - 700.000 τόνοι θρεπτικών ουσιών.

Αυτά τα 100 εκατ. τόνοι χώματος αντιστοιχούν σε 200.000 περίπου στρέμματα παραγωγικού εδάφους. Για να έχουμε πιο χειροπιαστές προσλαμβάνουσες παραστάσεις, αυτά τα στρέμματα αντιστοιχούν με το μέγεθος της Αργολικής πεδιάδας, περίπου με την έκταση της Νήσου Χίου. Αυτό χάνεται, αγαπητοί συνάδελφοι, κάθε χρόνο.

Τρίτον, κάθε χρόνο 500.000 στρέμματα δασών και δασικών εκτάσεων γίνονται στάχτη.

Τέταρτον, κάθε χρόνο περίπου 2.000 στρέμματα μεταμορφώνονται ή βαπτίζονται στην Αττική σε οικόπεδα. Σε αυτό βοηθάει και ο κ. Κατσιγιάννης.

Πέμπτον, στις ευρωπαϊκές χώρες σε κάθε έναν κάτοικο αντιστοιχούν 25 τετραγωνικά μέτρα αστικού δάσους, ενώ στην Αττική για κάθε κάτοικο αντιστοιχεί μόνο 1,5 τετραγωνικό μέτρο αστικού και περιαστικού δάσους.

Το νέφος δεν είναι μόνο προνόμιο της Αθήνας. Νέφος έχουν και άλλες πόλεις, όπως η Θεσσαλονίκη, η Κοζάνη, ο Πειραιάς και η Μεγαλόπολη. Τα όρια επιφυλακής, τα όρια συναγερμού, τα έκτακτα μέτρα αποκαλύπτουν μία αλήθεια για τη ζωή μας. Τη συνύπαρξή μας με καταστάσεις που υπονομεύουν και υποβαθμίζουν την υγεία μας και τη ζωή μας.

Λειψυδρία δεν αντιμετωπίζει μόνο η Αθήνα αλλά και άλλες πόλεις, όπως και άλλες περιοχές αντιμετωπίζουν μεγάλη ξηρασία. Θα αναφέρω ορισμένα στοιχεία για τις ελληνικές θάλασσες που ρυπαίνονται και αργοπεθαίνουν. Και όταν λέμε για τις ελληνικές θάλασσες πρέπει να δούμε ότι γύρω από την θάλασσα και τον ήλιο και το τοπίο μας υπάρχει μία ολόκληρη βιομηχανία, που αντιπροσωπεύει ο τουρισμός και όλα τα συναφή επαγγέλματα που αντιπροσωπεύουν περίπου το 25% περίπου της οικονομίας μας.

Θα παραθέσω και για τις ελληνικές θάλασσες ορισμένα στοιχεία. Θα αναφέρω μόνο για το Θερμαϊκό και τον Κορινθιακό κόλπο.

Πρώτον, στο Θερμαϊκό Κόλπο πέφτουν κάθε μέρα 120.000 κυβικά μέτρα αστικά λύματα και 60.000 κυβικά μέτρα βιομηχανικά απόβλητα. Επίσης, από τις απορροές των γεωργικών καλλιεργειών πέφτουν κάθε χρόνο 60.000 τόνοι λιπάσματα και 150-300 τόνοι φυτοφάρμακα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Δεύτερον, ο Κορινθιακός, ο οποίος είναι ένας ιδιαίτερα κλειστός κόλπος δέχεται εκτός από τα συνηθισμένα αστικά λύματα των πόλεων, τα βιομηχανικά απόβλητα, τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα, επιπρόσθετα μία ερυθρά λάσπη. Μία λάσπη η οποία έχει στα συστατικά της βαριά μέταλλα και οφείλεται στην επεξεργασία του βωξίτη, σε προϊόντα αλουμινίου και προέρχεται από το εργοστάσιο της ΠΕΣΙΝΕ.

Τρίτον, για το Σαρωνικό δεν θέλω να αναφέρω στοιχεία, γιατί δεν θέλω να χαλάσω το μακάριο ύπνο των μέχρι σήμερα κρατούντων και κυβερνώντων, ίσως και τον ύπνο όλων μας.

Για τον ίδιο λόγο δεν θέλω ν' αναφέρω ορισμένα στοιχεία για τη Μεσόγειο, που είναι μία θάλασσα κλειστή και αυτή, και σιγά-σιγά αργοπεθαίνει.

Θα περάσω σε ένα άλλο θέμα που έχει σχέση με την Αττική. Ίσως να μην σας έχουν απασχολήσει ποτέ, πως φεύγουν και που πηγαίνουν τα οικιακά απορρίμματα και τα βιομηχανικά απορρίμματα.

Η χωματερή των Άνω Λιοσίων, αγαπητοί συνάδελφοι, μέσα σε πολύ λίγο χρόνο - ίσως και σε ορισμένους μήνες- μπορεί να φθάσει στο σημείο κορεσμού. Υπάρχει κίνδυνος να ξεχειλίσει, υπάρχει κίνδυνος να κλείσει. Τότε τι θα γίνει; Ποιοι ευθύνονται γι' αυτήν την τραγική αμέλεια, γι' αυτήν την ολιγωρία, γι' αυτό το έγκλημα; Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τέσσερα χρόνια δεν έκανε απολύτως τίποτα. Δεν προώθησε καμία εναλλακτική λύση για τη διαχείριση των απορριμμάτων, κανένα σχέδιο ανακύκλωσης και υγειονομικής ταφής.

Θα ήθελα να σας αναφέρω ορισμένα στοιχεία: Τα απορρίμματα οικιακού

τύπου, που πηγαίνουν στη χωματερή Άνω Λιοσίων, είναι 1.240.000 τόνοι το χρόνο.

Τα μπάζα ή τα απορρίμματα για την Αττική είναι περίπου 1,5 εκατομμύριο κυβικά μέτρα κάθε χρόνο. Τα εξωοικιακά απορρίμματα που απορρίπτονται στη χωματερή των Άνω Λιοσίων είναι περίπου 140.000 τόνοι ετησίως. Και αυτά είναι τα νοσοκομειακά απορρίμματα, οι αμμοβολές, τα πετρελαιοειδή, τα απορρίμματα παραγωγής. Μπορείτε να φανταστείτε την Αττική με ένα ανύπαρκτο και κατεστραμμένο σύστημα διαχείρισης των απορριμμάτων; Θα είναι μία κόλαση και αυτή μπορεί να έλθει σε πολύ λίγο χρόνο, γιατί δεν κάνατε τίποτε. Εμείς θα κάνουμε.

Θα προωθήσουμε την ανακύκλωση και τους χώρους υγειονομικής ταφής και πάρα πολύ σύντομα.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω το λόγο επί προσωπικού, επειδή αναφέρθηκε σε μένα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στις 10 Οκτωβρίου ο Ελληνικός Λαός ανέδειξε με την ετυμηγορία του μία νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία με ευαισθησίες και απαιτήσεις, με αγωνίες και ελπίδες. Αυτή η μεγάλη πλειοψηφία απαιτεί από το ΠΑΣΟΚ και από την Κυβέρνηση να είναι πραγματικά μία δύναμη ευθύνης, μία δύναμη προοπτικής. Η 4ετία 1993-1997 μπορεί και πρέπει να σηματοδοτήσει ένα νέο ιστορικό κύκλο με ορατό χρονικό ορίζοντα δύο τουλάχιστον δεκαετίες. Μπορεί και πρέπει να είναι η αφετηρία της συντεταγμένης πορείας μας για τον 21ο αιώνα. Αυτή η διαπίστωση, αυτή η ομολογία μας αναγκάζει όλους μας να σκεφτούμε τον Ελληνισμό, την Ελλάδα και τους Έλληνες, το όνομα, την ψυχή και την ταυτότητά μας, την κοινωνία, οικονομία και τους θεσμούς μας μέσα σε ένα χρόνο και χώρο, μέσα στις προκλήσεις της Ενωμένης Ευρώπης.

Είναι σκόπιμο και αναγκαίο να σκεφτούμε το συναρπαστικό ταξίδι της Ελλάδας και του Ελληνισμού μέσα στο χρόνο και το χώρο και σε συνδυασμό με τα τεκταινόμενα στον περίγυρό μας. Μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες οι Έλληνες θα είμαστε ένας μαγικός σταθμός, 10 εκατ. άνθρωποι. Οφείλουμε όμως να σκεφτούμε τη χωροταξική διάταξή τους. Να σκεφτούμε πού θα ζουν, πώς θα ζουν, τι θα παράγουν και τι θα καταναλώνουν αυτά τα 10 εκατ. άνθρωποι. Ποιο θα είναι το μοντέλο της οικονομικής και κοινωνικής μας οργάνωσης. Ποιες θα είναι οι συνθήκες της ζωής μας. Ποιοι θα είναι οι φυσικοί πόροι της ζωής μας και ποια θα είναι η ισορροπία των οικοσυστημάτων μας. Ποιες θα είναι οι σχέσεις και ποια θα είναι η συνύπαρξή μας με τους γείτονες.

Να σκεφτούμε μέσα από αντίξοες συνθήκες, μέσα από υπαρκτές και κλιμακούμενες απειλές, ποιος θα είναι ο ζωτικός μας χώρος, τα όρια και τα σύνορά μας και ποια θα είναι η δημιουργική συμβολή μας στο οικουμενικό γίγνεσθαι. Οφείλουμε να σκεφτούμε ποια θα είναι η συνοχή της Χώρας μας και της Κοινωνίας μας. Ποιες θα είναι οι σχέσεις και οι αντιθέσεις, οι ανισότητες, οι θεσμοί και η αλληλεγγύη ανάμεσα στις 13 περιφέρειες της Χώρας μας. Ποιο θα είναι το παραμεθόριο τόξο, ποιος ο πληθυσμός του και ποιες οι παραγωγικές του δραστηριότητες.

Σίγουρα έχει έρθει το πλήρωμα του χρόνου για να αλλάξουμε ριζικά το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης. Να υπερβούμε το αθηνοκεντρικό μοντέλο με τα τραγικά αδιέξοδα και τα σύνδρομά του. Έχει έρθει η ώρα να ξεκαθαρίσουμε, ποια θα είναι η σχέση της Αττικής, της Αθήνας, με τις μικρές Αθήνες, δηλαδή με τα κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν της αστικά κέντρα. Ποιες θα είναι οι σχέσεις της μεγάλης Αθήνας και των μικρών Αθηνών με τον υπόλοιπο χώρο και τον υπόλοιπο πληθυσμό της Ελλάδος. Δηλαδή, ποια θα είναι η σχέση της Αθήνας και της αστικής Ελλάδας με την "ξεχασμένη, την ξορκισμένη και την "έρημη" Ελλάδα και γιατί.

Για όλα αυτά αλλά και για χιλιάδες άλλα, τι, γιατί, πώς, πότε και ποιοι, έχουμε χρέος να στοχαστούμε και να φροντίσουμε τα πολλαπλά ισοζύγια της Ελλάδας και του Ελληνισμού. Βεβαίως πρέπει να φροντίσουμε τα οικονομικά ισοζύγια και τα μεγέθη της οικονομίας. Όμως οι στόχοι και το περιεχόμενο της ανάπτυξης δεν αρχίζουν και δεν τελειώνουν και δεν εξαντλούνται μέσα στα οικονομικά μεγέθη. Ας ανακαλύψουμε και να μην ξεχνάμε ποτέ την κρίσιμη έννοια, δηλαδή τη σχέση και την αλληλεγγύη των πολλαπλών ισοζυγίων. Στο οικολογικό, στο πολιτισμικό, στο

δημογραφικό, στο δημοκρατικό, στο εκπαιδευτικό, αλλά και στο κοινωνικό ισοζύγιο μας έχουμε τρομακτικά ελλείμματα.

Όλα αυτά τα ισοζύγια εκπέμπουν SOS. Αν σήμερα δεν ακούμε τίποτα είναι βέβαιο ότι το μέλλον μας επιφυλάσσει οδυνηρές εκπλήξεις. Ας αμφισβητήσουμε την κατεστημένη και κοντόθωρη σκέψη, ας απορρίψουμε τις σημαντικές παραδοσιακές αναλύσεις μας. Ας θυμηθούμε ότι και στην Ελλάδα, αλλά και παντού στον κόσμο, πέρα από την οικονομική και τη γεωπολιτική τάξη πραγμάτων, υπάρχει και η γεωφυσική τάξη πραγμάτων και η ανθρωπογεωγραφική και πολιτισμική τάξη πραγμάτων με μέτρο των πάντων τον άνθρωπο και τη φύση.

Ας μη λησμονούμε ποτέ ότι ακόμα και στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού καταμερισμού και σχεδιασμού, αναγνωρίζονται οι περιοχές του ήλιου, η ανάπτυξη του ήλιου, οι περιοχές της ιστορίας και του πολιτισμού. Η Ελλάδα είναι γεωγραφικά, κλιματολογικά και πολιτισμικά η πιο προνομιακή χώρα της Ευρώπης. Γι' αυτό πρέπει να εξαντλήσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα και να αποκομίσουμε όλα τα οφέλη από το νέο Ευρωπαϊκό καταμερισμό και από τη νευραλγική μας θέση στη Μεσόγειο και τα Βαλκάνια.

Αυτό που όμως προϋποθέτει επιλογές, σχέδια και ιεραρχήσεις, προϋποθέτει άλλους προσανατολισμούς, αλλά και συμβατά πρότυπα ανάπτυξης. Έχει έρθει η στιγμή να φανταστούμε και να σχεδιάσουμε την πορεία της Ελλάδας με τις εξής θεωρήσεις και συσχετίσεις: Πρώτον. Χώρος - χρόνος - Ελληνισμός - πολιτισμός. Δεύτερον. Φύση - ζωή - άνθρωπος - κοινωνία - ανάπτυξη.

Μόνο αν δούμε έτσι τα πράγματα και την εξέλιξή μας μπορούμε να μην έχουμε μόνο τη μνήμη του παρελθόντος. Μπορούμε να αποκτήσουμε και τη μνήμη του μέλλοντός μας, αυτήν τη μνήμη του μέλλοντός μας που προβάλλει μπροστά και είναι η μοναδική και ικανή αναγκαία συνθήκη για την επιβίωσή μας.

Ας αναφέρουμε ένα κλασσικό παράδειγμα της στρεβλής και της κοντόθωρης ανάπτυξης που επικράτησε μετά τον πόλεμο. Η Αττική είναι μία περιφέρεια, ένας χώρος της Πατρίδας μας που αντιστοιχεί περίπου στο 4% της συνολικής έκτασης και φιλοξενεί το 40% του Ελληνικού πληθυσμού, το 55% των υπηρεσιών, το 50% των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και το 55% των ΙΧ.

Η Αττική όπως έγινε και όπως είναι εκπροσωπεί το γόρδιο δεσμό της Ελλάδας και του Ελληνισμού. Με το βρόγχο της δεν πνίγεται η ίδια μόνο, αλλά ταυτοχρόνως πνίγει και ολόκληρη την Ελλάδα.

Το σημερινό αττικό τοπίο φέρει το ανεξίτηλο στίγμα της νεοελληνικής μας ταυτότητας. Καταστρέψαμε μέσα σε 40 χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι, ίσως οριστικά και αμετάκλητα τη φύση, την ισορροπία, την αρμονία, το μέτρο, την ιστορία και την ομορφιά ενός σπάνιου στον κόσμο τοπίου, με αδιατάρακτη συνέχεια χιλιάδων ετών. Αυτό έγινε μέσα σε 40 χρόνια νεοελληνικής πραγματικότητας και ό,τι έγινε έχει βγει ως απόφαση μέσα από εδώ ή από τις κυβερνήσεις που κυβέρνησαν τον Τόπο ορισμένες δεκαετίες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας): Δεξιά, Δεξιά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ.): Αυτό το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης έχει εκπνεύσει, έχει πεθάνει, αλλά έχει αφήσει μία βαριά κληρονομιά και μία ιδιότυπη συννεοχή στην Ελληνική Κοινωνία. Αυτό ίσως να βολεύει πολλούς να μένει αυτό το μοντέλο άταφο.

Όμως, αν εμείς δεν αρνηθούμε τις σκέψεις, την αισθητική, τα πρότυπα, τα συμφέροντα και τους φορείς που ταυτίστηκαν μ' αυτό το μοντέλο, υπάρχει κίνδυνος να βρικολακιάσει. Ασφαλώς και υπάρχουν φυσικοί και ηθικοί αυτουργοί για την καταστροφή, η οποία βαφτίστηκε θαύμα, πρόοδος, ανάπτυξη, χρυσή δετία. Όμως, αυτή η καταστροφή δεν έχει σχέση μόνο με την πολιτική και το σχέδιο, την ιστορία

και τα συμφέροντα μίας ιδιότυπης πολιτικής και κοινωνικής ολιγαρχίας, αλλά και με τις πολιτισμικές και τις αισθητικές αναφορές της.

Η συντηρητική Παράταξη με τα διαδοχικά της πρόσωπα τις τελευταίες 10ετίες αλλά και σήμερα ακόμα επιμένει να μας θυμίζει τον Αβδηριτισμό και τους Αβδηρίτες.

Ακόμα και σήμερα δεν έχει αναλάβει αυτή η Παράταξη τις ιστορικές της ευθύνες.

Δεν έχει αναλογιστεί το απαιτούμενο διορθωτικό, ίσως και ανυπολόγιστο κόστος για να αποκατασταθούν οι ζωτικές ισορροπίες τόσο για τους ανθρώπους όσο και για τη φύση, όχι μόνο στην Αττική, αλλά και σε όλη την Ελλάδα.

Γι' αυτά, κύριε Σαμαρά, έχετε και εσείς μεγάλες ευθύνες. Δεν γεννηθήκατε με κρίνο.

Είστε παιδί αυτής της Παράταξης και έχετε πολύ μεγάλες ευθύνες.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ (Πρόεδρος Πολιτικής Άνοιξης): Βλέπω και το δικό σας το πρόβλημα τώρα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Όλα αυτά τα επισημαίνω έντονα, για να γίνει κατανοητό ότι δεν μπορεί κανείς να διαχειριστεί τη σημερινή πολύμορφη κρίση. Ένα κίνημα όπως είναι το ΠΑΣΟΚ, που πιστεύει στο Δημοκρατικό σοσιαλισμό, τον άνθρωπο, τον πολιτισμό και τη φύση, μπορεί να εμπνεύσει και να συγκινήσει, αν αρνηθεί αυτό το μοντέλο. Αν αρνηθεί αυτό το σύστημα που γεννά και αναπαράγει την κρίση, που γεννά και αναπαράγει μια μπλοκαρισμένη κοινωνία.

Το όραμά μας, οι στόχοι, οι κατευθυντήριες αρχές και οι προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα, έχει κατατεθεί, έχει συζητηθεί, μπορεί να αποτελεί και κοινό τόπο.

Αναλυτικά οι στόχοι μας και οι μεγάλες επιλογές μας περιλαμβάνουν:

Πρώτον, τη σύζευξη της οικονομίας με το περιβάλλον, τη σύζευξη της οικολογίας με την αειφόρο, τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Δεύτερον, την εφαρμογή του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος.

Τρίτον, την διατήρηση και την ανανέωση της ισορροπίας, της αρμονίας και της ποικιλότητας της ελληνικής φύσης.

Τέταρτον, τη μάχη κατά της ρύπανσης και την βελτίωση του περιβάλλοντος ζωής και εργασίας.

Πέμπτον, την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής παιδείας και της περιβαλλοντικής αγωγής και ενημέρωσης.

Έκτον, την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών και την επικύρωση των διεθνών συμβάσεων.

Έβδομον, τη συνεργασία με τα κινήματα οικολογίας, περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής και την προώθηση των εναλλακτικών προτάσεων με το κύρος και τη δύναμη των τοπικών δημοψηφισμάτων.

Αναφέρομαι και αναφέρθηκε και ο Πρωθυπουργός στα δημοψηφίσματα. Πιστεύουμε ότι μόνο έτσι μπορεί να μπει τέλος στην θεωρία και στο φόβο για το πολιτικό κόστος σε μια κυβέρνηση ή σε ένα κόμμα. Θεωρούμε επιτακτική ανάγκη, σε ορισμένες περιπτώσεις, να καθιερωθούν και να προωθηθούν τα δημοψηφίσματα, είτε γενικά είτε τοπικά, για την άμεση έκφραση της λαϊκής ετυμηγορίας σε κρίσιμα ζητήματα. Ενδεικτικά αναφέρω για τα προβλήματα της Αττικής, όπου οι πολίτες μπορούν με τα ΝΑΙ και τα ΟΧΙ τους να αποφασίσουν:

Πρώτον, για συγκεκριμένες παρεμβάσεις και λύσεις.

Δεύτερον, για την συγκρότηση ενός αυτόνομου και ανεξάρτητου κοινωνικού συλλογικού οργάνου που θα οργανώνει και θα ορθώνει τον οικολογικό περιβαλλοντικό λόγο της Κοινωνίας απέναντι στον μονόλογο του Κράτους.

Τρίτον, για την υιοθέτηση ενός πόρου περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής που θα κατανέμεται αυτοτελώς για συγκεκριμένα έργα, χωρίς να διαχέεται και χωρίς να χάνεται μέσα στην μαύρη τρύπα του κρατικού προϋπολογισμού.

Εδώ θα ήθελα να σας αναφέρω ένα παράδειγμα. Η Νέα Δημοκρατία το 1991 επέβαλε μια πρόσθετη φορολογία στη βενζίνη, στα καύσιμα. Η αιτιολογία τότε ήταν ότι τα χρήματα αυτά θα διατεθούν για τη χρηματοδότηση έργων για την καταπολέμηση του νέφους. Τα έσοδα από αυτήν την ειδική φορολογία ανέρχονται περίπου σε 32 δισεκατομμύρια. Μετά από ένα χρόνο, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ομολόγησε ότι για τα 32 δισεκατομμύρια δεν είχε συσταθεί ειδικός λογαριασμός. Χάθηκαν αυτά τον πρώτο χρόνο στην μαύρη τρύπα του κρατικού προϋπολογισμού. Για τον δεύτερο χρόνο πρέπει να έχουν συγκεντρωθεί για το λογαριασμό αυτό περίπου άλλα 32 δισεκατομμύρια. Τα συγκοινωνιακά έργα που χρηματοδοτούνται απ' αυτόν όμως τον πόρο, έχουν απορροφήσει για το 1993 μόλις 3,5 με 4 δισεκατομμύρια. Ακριβώς γι' αυτό προτείνουμε τα δημονηφίσματα, για να ξέρει ο Λαός, για να ξέρουν οι πολίτες τι αποφασίζουν, ποιες λύσεις προωθούν και εάν αποφασίσουν τον πόρο περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, να ξέρουν ποιος τον διαχειρίζεται και που πηγαίνει.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω ορισμένα λόγια για τα δημόσια έργα. Τα δημόσια έργα για το ΠΑΣΟΚ αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους μοχλούς οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της Χώρας.

Τα μεγάλα έργα, τα έργα πνοής είναι ζωτική ανάγκη για την Ελλάδα. Είναι μια βασική προϋπόθεση να απαντήσουμε θετικά και δημιουργικά και η Ελλάδα και οι Έλληνες στις προκλήσεις των καιρών μας, στις μεγάλες προκλήσεις της Ενωμένης Ευρώπης. Είναι μία μεγάλη ευκαιρία αυτά τα έργα να συνδεθούν άρρηκτα με την προοπτική της βιώσιμης ανάπτυξης και την απαίτηση για ποιότητα ζωής, για ανθρώπινη ζωή σε ανθρώπινο περιβάλλον.

Ο σχεδιασμός, οι βασικές επιλογές και οι προτεραιότητές μας για τα δημόσια έργα καθορίζονται από ορισμένα κριτήρια και ορισμένες συγκεκριμένες αρχές. Αυτά τα κριτήρια και αυτές οι αρχές είναι οι εξής:

Πρώτον, οι ευρύτερες εθνικές προτεραιότητες για την ανάπτυξη της Χώρας, για τη βελτίωση των υποδομών όλων των περιφερειών σε συνδυασμό με τις διεθνείς διασυνδέσεις της Ελλάδας και την ανάγκη αναβάθμισης του ρόλου της στα Βαλκάνια.

Δεύτερον, η ένταξη του σχεδιασμού και της εκτέλεσης των μεγάλων έργων στη διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης με τη συσσώρευση της τεχνογνωσίας σε Έλληνες επιστήμονες και εταιρείες, με τη δημιουργία χιλιάδων θέσεων απασχόλησης καθώς και με τις συμπληρωματικές και πολλαπλασιαστικές θετικές επιδράσεις σε ελληνικές παραγωγικές μονάδες.

Τρίτον, η βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας των διαθέσιμων οικονομικών πόρων, είτε αυτοί προέρχονται από την Κοινότητα είτε από εθνικούς πόρους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ).

Τέταρτον, η διαφάνεια στην όλη διαδικασία παραγωγής των έργων και ο αυστηρός έλεγχος τόσο του κόστους, όσο και των ποιοτικών προδιαγραφών.

Πέμπτον, ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου μελέτης και κατασκευής των έργων με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις και τα νέα ευρωπαϊκά δεδομένα. Για το σκοπό αυτό έχουμε αρχίσει εποικοδομητικό διάλογο με το Τεχνικό Επιμελητήριο, με τους εργοληπτικούς φορείς και με τους άλλους επιστημονικούς φορείς.

Έκτον, η σωστή ιεράρχηση και διασύνδεση όλων των επιλογών έτσι ώστε τα χρονοδιαγράμματα, οι ρυθμοί εκτέλεσης, οι συγκεκριμένοι στόχοι για την ποιότητα

των έργων να μην αποτελούν κενό γράμμα ή γενικές και αφηρημένες αναφορές προς παραβίαση, αλλά δεσμευτικές διαδικασίες που θα έχουν συγκεκριμένο αναπτυξιακό, τεχνικό και οικονομικό περιεχόμενο.

Έβδομον, η διαμόρφωση όρων έτσι ώστε το ελληνικό τεχνικό και κατασκευαστικό δυναμικό να ανασυγκροτηθεί και να ανταποκριθεί στις αναπτυξιακές ανάγκες της Χώρας. Επίσης, δημιουργία των βασικών προϋποθέσεων για την έξοδο των Ελλήνων τεχνικών και των εταιρειών σε άλλες χώρες.

Όγδοον -πιο κρίσιμο και πιο σημαντικό- ο σεβασμός στο περιβάλλον και στην οικολογική ισορροπία πρέπει να είναι στοιχείο αναπόσπαστο κάθε επιλογής μας.

Απαραίτητες συνιστώσες, τόσο στο αρχικό πλαίσιο των επιλογών μας όσο και στο σχεδιασμό και την εκτέλεση των έργων, αποτελούν οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι μελέτες περιβαλλοντικών όρων. Άλλωστε τις μελέτες αυτές προβλέπουν ως προϋπόθεση πια τόσο η κοινοτική νομοθεσία όσο και η ελληνική νομοθεσία.

Εσείς, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ποτέ δεν τηρήσατε αυτήν την προϋπόθεση. Όσες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων έγιναν, έγιναν κατόπιν εορτής. Το δεύτερο Πακέτο Ντελόρ, το Ταμείο Συνοχής, αλλά όλοι οι διαθέσιμοι πόροι παρέχουν μία σοβαρή δυνατότητα που δεν πρέπει να σπαταληθεί και να χαθεί.

Το ΠΑΣΟΚ θα προωθήσει τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα και τα έργα υποδομής με σωστό σχεδιασμό και γρήγορους ρυθμούς. Όμως δεν θα παραβλέψουμε ποτέ τα έργα του τοπικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στην ταχύρυθμη ανάπτυξη, συγκρατούν τους τοπικούς πληθυσμούς και δίνουν ορίζοντες ζωής στις περιφέρειες, στους νομούς, στις επαρχίες, στα νησιά μας, στις πόλεις μας, στα χωριά μας. Το παραμεθόριο τόξο Ήπειρος - Μακεδονία - Θράκη θα στηριχθεί έτσι ώστε να αποτελέσει τις πύλες προς τη Βαλκανική Χερσόνησο και ευρύτερα προς την Ευρώπη. Τα νησιά μας με αιχμή το Αιγαίο θα ενισχυθούν για να αποτελέσουν και την ασπίδα της Πατρίδας, αλλά και αναπτυγμένες περιοχές.

Για κάθε έργο, είτε μεγάλο εθνικής κλίμακας είτε περιφερειακό είτε νομαρχιακό είτε τοπικό πρέπει να υπάρχουν απαντήσεις πειστικές και διάφανες στα εξής ερωτήματα: Γιατί είναι αναγκαίο να σχεδιαστεί και να γίνει αυτό το έργο; Πώς θα είναι και ποιες είναι οι ποιοτικές προδιαγραφές του; Πότε θα γίνει;

Πότε αρχίζει και πότε τελειώνει; Πόσα θα κοστίσει; Ποιοι έχουν την ευθύνη της εκτέλεσης; Ποιοι έχουν την ευθύνη της απόφασης και του ελέγχου; Για κάθε έργο θα υπάρχει μια ταυτότητα με όλα τα στοιχεία του έργου, μια χάρτα διαφάνειας που θα είναι αναρτημένη στους δημόσιους χώρους.

Θα φέρω ορισμένα παραδείγματα για τα έργα που προώθησε η Νέα Δημοκρατία.

Για το Μετρό Αθηνών: Από τα στοιχεία της έκθεσης, που η ίδια η εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ συνέταξε, προκύπτει ότι υπάρχει σοβαρότατη καθυστέρηση στην πρόοδο εργασιών του έργου. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της επίβλεψης θα έπρεπε να είχε εκτελεσθεί μέχρι τον Αύγουστο του 1993 το 17,5% του έργου, ενώ στην πράξη έχει κατασκευασθεί μόλις το 9%.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Θα τα ακούσετε. Κύριε Κατσιγιάννη, θα τα ακούσετε και εσείς.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας, Κωδωνοκρουσίες).

Θα φέρω ορισμένα συγκεκριμένα παραδείγματα, για το πώς εξελίσσονται τα έργα συμβατικού προϋπολογισμού πάνω από 500 εκατ., που έχει στην αρμοδιότητά του και στην ευθύνη του το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Αυτά τα έργα δημοπρατήθηκαν μετά τον Ιούνιο του 1989. Όλα αυτά τα έργα αναφέρονται στο πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Εγχειοβελτιωτικά έργα: Από 15 έργα συνολικού προϋπολογισμού 16 δισ., μόνο ένα έχει ολοκληρωθεί.

Έργα αεροδρομίων: Από τα 10 έργα συνολικού προϋπολογισμού 15 δισ., μόνο δύο έχουν ολοκληρωθεί.

Λιμενικά έργα: Από τα 6 Λιμενικά έργα συνολικού προϋπολογισμού 5 δισ., μόνο το ένα έχει ολοκληρωθεί.

Μεγάλα συγκοινωνιακά έργα Αττικής: Από τα 3 συνολικού προϋπολογισμού 14 δισ., κανένα δεν ολοκληρώθηκε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Τι είναι αυτά που λέτε; Πού τα είδατε αυτά;
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Μεγάλα έργα στον άξονα Αθήνας-Λαμίας: Από τα 5 έργα συνολικού προϋπολογισμού 40 δισ., δεν έχει τελειώσει κανένα. Η απορροφητικότητα σ' αυτόν τον άξονα κατά κάποιο τρόπο, ενώ θα έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί, έχει πάει καλά, έχει πάει στο 65%.

Όμως στα μεγάλα έργα, στον οδικό άξονα Αθήνας-Κορίνθου, από τα 12 έργα συνολικού προϋπολογισμού 54 δισ., έχει τελειώσει μόνο το ένα, ενώ τα υπόλοιπα έχουν καθυστέρηση ένα και δύο χρόνια. Η απορροφητικότητα σ' αυτά τα οδικά έργα είναι μόνο 38%.

Αυτά τα λέω να τα ακούσει ο κ. Τσιπλάκος, γιατί το πρωί μας έλεγε άλλα στοιχεία. (Στο σημείο αυτό, εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως, χειροκροτούμενος από τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ).

Για τον Αχελώο: Μίλησε ο κ. Μητσοτάκης χθες και είπε ότι χρησιμοποιούμε διπλή γλώσσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Αυτό είπα;
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Η θέση του ΠΑΣΟΚ, κύριε Μητσοτάκη, είναι πολύ συγκεκριμένη. Η σύμβαση που έχει υπογραφεί από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι μια σύμβαση-σκάνδαλο με όλη την σημασία της λέξης. Το έχουμε πει πολλές φορές, το λέμε άλλη μία. Αυτή η σύμβαση έχει δημιουργήσει σάλο και στην Ελλάδα και στην Κοινότητα και δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να προχωρήσει.

Η επίλυση του προβλήματος της άρδευσης του Θεσσαλικού κάμπου είναι θέμα πρώτης προτεραιότητας. Σε αυτό το πλαίσιο της άρδευσης περιλαμβάνεται και η αξιοποίηση υδάτινων πόρων με το έργο του Αχελώου. Είναι οι αδιαφανείς και διάτρητες μεθοδεύσεις της Νέας Δημοκρατίας που στην ουσία έχουν υπονομεύσει και αναιρέσει αυτό το μεγάλο έργο.

Οι προβληματισμοί που είχαν και έχουν αναπτυχθεί στο ΠΑΣΟΚ, αλλά και από άλλους πόρους και από άλλες δυνάμεις, δεν οδηγούν στην ακύρωση του έργου, το οποίο είναι έργο πνοής για την Θεσσαλία. Αφορούν την προσαρμογή στις νέες συνθήκες και πραγματικότητες, ώστε με την προοπτική της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών να υπάρξει ισόρροπη ανάπτυξη και βέλτιστη αξιοποίηση των φυσικών πόρων, με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, με την εκπόνηση και την εφαρμογή των απαραίτητων μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών όρων, όπως άλλωστε προβλέπει η ελληνική και κοινοτική νομοθεσία.

Η άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου θα αντιμετωπιστεί και θα προχωρήσει υπεύθυνα με το ΠΑΣΟΚ. Η Νέα Δημοκρατία το μόνο που σχεδίασε, προώθησε και για το οποίο συνεχίζει να φονασκεί είναι ένα ακόμα σκάνδαλο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, δεν τελειώνει ο κύριος Υπουργός. Να σεβαστεί τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ τελειώνετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Σέβομαι τη Βουλή και σέβομαι όλους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Να σεβαστείτε τη Βουλή και να τελειώσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Δεν θα μου πείτε εσείς, υπάρχει Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει χρόνο, αλλά παρακαλώ να κλείσει για να τελειώσει και στις 12.00 η συνεδρίαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να αναφερθώ πολύ σύντομα για το πρόβλημα του νερού της Αττικής.

Η Αθήνα και ολόκληρη η Αττική, αγαπητοί συνάδελφοι αντιμετωπίζει τον κίνδυνο και την απειλή της λειψυδρίας. Πρέπει να χτυπήσει η καμπάνα του συναγερμού. Βρισκόμαστε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η Αττική τέσσερα χρόνια τώρα εκπέμπει το σήμα SOS. Οφείλουμε όλοι να προσπαθήσουμε και να μοχθήσουμε. Να δώσουμε τη μάχη και να κερδίσουμε το χαμένο χρόνο.

Θα επισημάνω μια κοινή διαπίστωση και μια κοινή ομολογία όλων των φορέων και όλων των ειδικών η οποία συμπίπτει με την απογραφή που κάνει η διοίκηση της ΕΥΔΑΠ για την ύδρευση της Αθήνας. Επάρκεια αποθεμάτων νερού χωρίς το νερό των γεωτρήσεων έχουμε μόνο για 35 μέρες. Αν προσθέσουμε και τις γεωτρήσεις και τις βροχοπτώσεις τους επόμενους μήνες, για το υδρολογικό έτος 1993-94 και αν αυτό το έτος έχει την ανομβρία των προηγούμενων χρόνων, τότε θα έχουμε επάρκεια νερού μέχρι το καλοκαίρι του 1994.

Αυτή είναι η αλήθεια και δεν μπορεί κανείς να την αμφισβητήσει. Έχετε φέρει την κατάσταση στα όρια ενός εφιαλτικού ονείρου. Δεν κινδυνολογώ. Ενημερώνω και προειδοποιώ. Η Νέα Δημοκρατία ολιγόρησε επικίνδυνα. Αφήσατε τα πάντα στην τύχη τους. Το έργο του Εύηνου καθυστερεί. Οι γεωτρήσεις είναι μία λύση που από δω και πέρα πρέπει να προσέχουμε πολύ για να μην προξενήσουμε βλάβες στον υδροφόρο ορίζοντα. Γι' αυτό πρέπει και είμαστε υποχρεωμένοι να βάλουμε όριο και δείκτη ασφαλείας στην άντληση.

Αν θέλετε, αγαπητοί συνάδελφοι, μπορείτε να δείτε σε δύο πίνακες πού ήταν το απόθεμα το 1989, το 1990, το 1991, το 1992, το 1993.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Κ. Λαλιώτης επιδεικνύει στη Βουλή σχετικό διάγραμμα)

Αυτά είναι τα έργα και οι ημέρες σας. Αυτό είναι το διάγραμμα της κατανάλωσης, που δείχνει πού ήταν το 1989, το 1990, το 1991, το 1992 και μόλις το 1993 καταλάβατε τι συμβαίνει. Έχετε καθοριστικές ευθύνες.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο για 3 λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός, όπως γνωρίζετε, προηγείται και κλείνει τη συζήτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Έχω να κάνω μια παρατήρηση τριών λεπτών.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές, η Βουλή των Ελλήνων...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, τι γίνεται;

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κλείνω τη συζήτηση, όπως γίνεται κάθε φορά.

(Φωνές, διαμαρτυρίες, θόρυβος από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Είναι ντροπή αυτό που κάνετε, κύριε Παπανδρέου.

(Θόρυβος κωδωνοκρουσίες)

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ποιο είναι ντροπή;

(Συνεχείς κωδωνοκρουσίες)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Έχω ζητήσει το λόγο για 3 λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πάντοτε ο Πρωθυπουργός κλείνει τη συζήτηση.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες, κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεχίστε κύριε Πρωθυπουργέ.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ (Από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας): Αίσχος, αίσχος!

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεχίστε, κύριε Πρόεδρε, το λόγο σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): ... η Βουλή των

Ελλήνων ζει ξανά, μια από τις ιστορικές της εμπειρίες, μετά την απολύτως

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Παπανδρέου, ντρέπομαι για λογαριασμό σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ συνεχίστε το λόγο σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Μητσοτάκη, δεν είναι, ούτε ήταν πρόθεσή μου, να σας αφαιρέσω το λόγο. Παρακαλώ, δεν ήταν πρόθεσή μου να σας αφαιρέσω το λόγο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Είχατε τόσες ευκαιρίες. Γιατί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ συνεχίστε το λόγο σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Παπανδρέου έχω ζητήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρωθυπουργέ, παρακαλώ να συνεχίσετε την ομιλία σας. Δεν έχει κανένας άλλος το λόγο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Παρακαλώ επιτέλους!

Κύριοι συνάδελφοι, σεβαστείτε τον Κανονισμό.

Κύριε Πρωθυπουργέ, παρακαλώ να συνεχίσετε το λόγο σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Τι να κάνω κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ να συνεχίσετε, κύριε Πρόεδρε.

Να μη γράφεται τίποτε άλλο πέραν των όσων λέγει ο κύριος Πρωθυπουργός.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Η Βουλή των Ελλήνων ζει σήμερα μια από τις ιστορικές της ώρες μετά την απολύτως σαφή και καταλυτική λαϊκή ετυμηγορία. Σε λίγα λεπτά καλείστε να επικυρώσετε αυτό που ο Λαός απαιτεί για τον Τόπο και τη ζωή του. Αλλαγή πορείας για να βγει η Χώρα από

την κρίση και το αδιέξοδο. Για να βγουν οι πολίτες από την ανασφάλεια και την μοιρολατρία. Η Κυβέρνηση νοιώθει σιγουριά και εμπιστοσύνη, γιατί μέσα από την τριήμερη συζήτηση στη Βουλή, επικυρώνονται πανηγυρικά οι θέσεις της και οι Προγραμματικές της Διακηρύξεις.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Παρουσίασα στο Σώμα τις Προγραμματικές Δηλώσεις με τις κατευθύνσεις, τους στόχους και τις βασικές επιλογές της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Ανοίγουν μια νέα εποχή, γυρίζουν μια νέα σελίδα.

Και οι Υπουργοί στις δικές τους παρεμβάσεις, εξειδίκευσαν τις επιλογές κατά τομέα, με συγκεκριμένα μέτρα και ιεραρχήσεις. Από τη διήμερη συζήτηση έγινε σαφής η πολιτική της Κυβέρνησης, η οποία είναι βασισμένη στο πρόγραμμα που ενέκρινε μόλις προ ημερών ο Ελληνικός Λαός.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Έγινε πιστεύω, σαφής επίσης ο τρόπος άσκησης αυτής της πολιτικής, το πνεύμα της Κυβέρνησής μας. Γνωρίζουμε ότι κρινόμαστε από τις πράξεις μας και είμαστε αποφασισμένοι κάθε πράξη μας, κάθε ενέργειά μας, να ανταποκρίνεται κάθε στιγμή στην απαίτηση του Λαού, ο οποίος ζητά σοβαρότητα, υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα.

Η Αντιπολίτευση παρουσίασε τις δικές της θέσεις και άσκησε την κριτική της. Δεν είμαι αρνητικός σε όλα όσα ειπώθηκαν. Ορισμένα, θα έχουμε την ευκαιρία να τα συζητήσουμε ξανά σ' αυτήν την Αίθουσα. Οφείλω όμως να επισημάνω απευθυνόμενος προς την Αξιωματική Αντιπολίτευση, πως ήταν επιλογή μου να μη συμπεριλάβω στις προγραμματικές δηλώσεις αναφορές για το παρελθόν. Δεν θα το κάνω ούτε τώρα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση, γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλον τι μας παρέδωσε, τι προβλήματα κληρονομούμε απ' αυτή. Γι' αυτό θα έλεγα ότι αποτελούν πρόκληση τα ερωτήματα και οι δήθεν απορίες της.

Ίσως πιστεύουν ότι η Κυβέρνησή μας θα εγκλωβιστεί μπροστά στο τέλμα και στη δύνη των προβλημάτων που δημιούργησαν. Θα τα αντιμετωπίσουμε με την πανεθνική προσπάθεια και τη συστράτευση όλων των δυνάμεων του Ελληνισμού. Αυτή η 4ετία θα είναι μια δημιουργική 4ετία.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Δεν υποσχθήκαμε και δεν υποσχόμαστε θαύματα. Θα δουλέψει όμως αυτή η Κυβέρνηση με όλες τις δυνάμεις, για να βγει η Χώρα από την κρίση, για τη σταθερότητα, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία για μια Ελλάδα δημοκρατική και σύγχρονη, που θα βαδίζει προς τον 21ο αιώνα με σιγουριά και αισιοδοξία.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτήν τη στιγμή καλείσθε με την ψήφο σας, σε απόλυτη αρμονία με τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, να ανοίξετε ένα νέο κεφάλαιο για τον Τόπο. Η Κυβέρνησή μας προσβλέπει σε σας, στο Εθνικό Κοινοβούλιο, τον άλλο πόλο της δημοκρατικής διακυβέρνησης του Τόπου, τη νομοθετική εξουσία, που θα εγγυηθεί τη δημοκρατική νομιμότητα και θα διασφαλίσει την πολιτική σταθερότητα που έχει ανάγκη η Χώρα.

Η ψήφος σας δε θέλουμε να περικλείει απλώς ένα "ναι". Θέλουμε να είναι ψήφος κριτικής συμμετοχής και συνευθύνης στη γιγάντια αναγεννητική προσπάθεια, που μαζί με όλους τους άλλους Έλληνες ανεξάρτητα από κομματική στάση ή προτίμηση ξεκινούν.

Είμαι αισιόδοξος ότι το παρελθόν αποτελεί μακρινή εικόνα. Το όραμά μας είναι η Ελλάδα και στόχος μας η αναγέννηση του Ελληνισμού. Και θέλουμε και μπορούμε να κυβερνήσουμε, αντλώντας τη δύναμη από το Λαό, με συμμετοχο σε κάθε βήμα

μας τον πολίτη, υπηρετώντας με συνέπεια και αφοσίωση τον άνθρωπο και την Πατρίδα. Θα πετύχουμε.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ χειροκροτούν παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως.

Η Εξεταστική Επιτροπή για την διερεύνηση των θεμάτων που συνδέονται με την υπόθεση της πώλησης της Ελληνικής Τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ-Ηρακλής και τις τυχόν ευθύνες ατόμων του δημόσιου βίου, που συστήθηκε με την υπ'αριθμ.1552/1138/26.3.93 απόφαση του Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 144 του Κανονισμού της Βουλής, ύστερα από ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, υποβάλλει το πόρισμά της σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 148 του Κανονισμού της Βουλής το οποίο καταχωρίζεται στα Πρακτικά και το κείμενο έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
1993

Αθήνα, 15 Ιουνίου

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
"ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΣΙΜΕΝΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ "ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ"
ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΕΥΘΥΝΕΣ ΑΤΟΜΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΒΙΟΥ"

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α

ΕΝΟΡΚΗΣ ΑΝΑΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ
ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΣΙΜΕΝΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ "ΑΓΕΤ ..LAYOUT 1 ΗΡΑΚΛΗΣ" ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ
ΕΥΘΥΝΕΣ ΑΤΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΒΙΟΥ

Η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, αποτελούμενη από τους βουλευτές: Ιωάννη Τραγάκη Πρόεδρο, Γ. Καλό, Αντιπρόεδρο και Ι. Λαμπρόπουλο Γραμματέα και τα μέλη Χρ. Αντωνίου, Κ. Γεωργολιό, Αν. Καραμάριο, Στ. Κυριαζόπουλο, Χρ. Μαργογιαννάκη, Β. Μπεκίρη, Τρ. Μπέλλο, Ελ. Παπαγεωργόπουλο, Ι. Παπαδημόπουλο, Γ. Σαλαγκούδη, Ν. Ακριτίδη, Γερ. Αρσένη, Κ. Βρεττό, Δ. Γεωργακόπουλο, Π. Ζακολίκο, Φ. Ιωαννίδη, Γ. Κατσιφάρα, Δ. Μπέη, Π. Μπενετάτο, Ηλ. Παπαηλία, Π. Σκοτινιώτη και Αθ. Παφίλη και ευρισκόμενη σε νόμιμη απαρτία,
α φ ο ύ ε λ α β ε υ π ό ψ η τ η ς:

1. Την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων, που πάρθηκε στη συνεδρίαση Ρ' της 22ας Μαρτίου 1993, όπου συζητήθηκε σχετική πρόταση 121 βουλευτών του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.) και που αποφασίστηκε ομόφωνα η σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής από 25 μέλη, με αντικείμενο "τ η δ ι ε ρ ε υ ν η σ η τ ω ν θ ε μ ά τ ω ν π ο υ σ υ ν δ ε ο ν τ α ι μ ε τ η ν υ π ό θ ε σ η τ η ς π ώ λ η σ η ς τ η ς ε λ λ η ν ι κ ή ς τ σ ι μ ε ν τ ο β ι ο μ η χ α ν ι α ς "Α Γ Ε Τ Η Ρ Α Κ Λ Η Σ" και τ ι ς τ υ χ ό ν ε υ θ ύ ν ε ς τ ο υ δ η μ ό σ ι ο υ β ί ο υ" και η υποβολή του πορίσματός της μέχρι την 25η Μαΐου 1993.

2. Την 1552/1138/26.3.1993 απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, που συγκρότησε την παραπάνω Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 68 παρ. 2 του

Συντάγματος και 144 του Κανονισμού της Βουλής, που προβλέπουν τη σύνθεσή της ανάλογα με τη δύναμη των κομμάτων και που αποτελέστηκε από τους βουλευτές:

Από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας

1. Αντωνίου Χρήστο
2. Γεωργολιό Κωνσταντίνο
3. Καλό Γεώργιο
4. Καραμάριο Αναστάσιο
5. Κυριαζόπουλο Στέφανο
6. Λαμπρόπουλο Ιωάννη
7. Μαρκογιαννάκη Χρήστο
8. Μπεκίρη Βασίλειο
9. Μπέλλο Τριαντάφυλλο
10. Παπαγεωργόπουλο Ελευθέριο
11. Παπαδημόπουλο Ιωάννη
12. Σαλαγκούδη Γεώργιο
13. Τραγάκη Ιωάννη

Από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα

1. Ακριτίδη Νικόλαο
2. Αρσένη Γεράσιμο
3. Βρεττό Κωνσταντίνο
4. Γεωργακόπουλο Δημήτριο
5. Ζακολίκο Πανσανία
6. Ιωαννίδη Φοίβο
7. Κατσιφάρα Γεώργιο
8. Μπέη Δημήτριο
9. Μπενετάτο Παναγιώτη
10. Παπαηλία Ηλία

Από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου

1. Σκοτινιώτη Παναγιώτη

Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας

1. Παφίλη Αθανάσιο

3. Τη συγκρότησή της σε Σώμα, κατά τις νόμιμες διαδικασίες του Κανονισμού της Βουλής, στις 30 Μαρτίου 1993, όπου και παρευρέθη το σύνολο των μελών της, τα οποία εξέλεξαν το Προεδρείο της, που αποτελέστηκε από τους βουλευτές Ιωάννη Τραγάκη, Πρόεδρο, Γεώργιο Καλό, Αντιπρόεδρο και Ιωάννη Λαμπρόπουλο, Γραμματέα.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 68 του Συντάγματος, κατά την παρ. 2 του οποίου ορίζεται ότι "Η Βουλή συνιστά εκ των μελών αυτής εξεταστικές επιτροπές δι' αποφάσεώς της λαμβανομέ-

νης δια πλειοψηφίας των δύο πέμπτων του συνόλου των Βουλευτών", σύμφωνα με την οποία διάταξη η σύσταση των εξεταστικών επιτροπών γίνεται είτε για διαπίστωση παραλείψεων ή παρανόμων πράξεων της Κυβέρνησης ή άλλων κρατικών οργάνων ή για μελέτη ειδικού θέματος ή καταστάσεως, προκειμένου η Βουλή να αποφασίσει γι' αυτά.

5. Τις διατάξεις των άρθρων 144 και επόμενα του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων, που προβλέπουν τη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία των Εξεταστικών Επιτροπών για την εξέταση ειδικών θεμάτων δημόσιου ενδιαφέροντος και συγχρόνως αναγνωρίζουν το δικαίωμα σ' αυτήν να περιορίζει τις εξουσίες της Εξεταστικής Επιτροπής (άρθρο 145 παρ.1, εδάφιο β), καθώς και τις συναφείς διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που έχουν απόλυτη εφαρμογή για την εκτέλεση του έργου της,
αποφασίστηκε να ρυθιστούν κριτικώς τα εργασιώ της, κατά τη συνεδρίαση της 7-4-1993, που συνεχίστηκαν ανελλιπώς μέχρι 14 Ιουνίου 1993 - ύστερα από μία παράταση που της εδόθη στις 20 Μαΐου 1993 με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων, γιατί διαπιστώθηκε ότι ήταν αντικειμενικά αδύνατη η ολοκλήρωση του έργου της της εξέτασης των μαρτύρων μέσα στην αρχική προθεσμία- οπότε και έκρινε περαιωμένη την ανακριτική της έρευνα και διασκέφθηκε για την έκδοση του παρόντος πορίσματός της.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ - ΛΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Κατά τις δύο πρώτες συνεδριάσεις της (30 Μαρτίου και 6 Απριλίου 1993) η Επιτροπή μας ασχολήθηκε με διαδικαστικά θέματα και διέγραψε σε γενικές γραμμές την πορεία που θα ακολουθούσε για την έρευνα της υποθέσεως, που της ανατέθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων και ιδιαίτερα με τις ανακριτικές πράξεις που θα ενεργούσε, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής και τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που καθορίζουν τις εξουσίες και τις ανακριτικές αυτής αρμοδιότητες για την επίτευξη του σκοπού της.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το αντικείμενο του έργου της Επιτροπής μας, σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω, είχε προσδιοριστεί συγκεκριμένα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων στη συνεδρίαση Ρ' της 22ας Μαρτίου 1993, δηλαδή η διερεύνηση των θεμάτων που συνδέονται με την υπόθεση της πώλησης της ελληνικής τσιμεντοβιομηχανίας "Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ" και οι τυχόν ευθύνες ατόμων του δημόσιου βίου".

Σκοπός της ανακρίσεως ήταν εκείνος, που τίθεται σε κάθε περίπτωση ανακριτικής έρευνας, δηλαδή η συλλογή των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων και, για το λόγο αυτόν, η Επιτροπή μας έπρεπε να ενεργήσει οποιαδήποτε κατά την κρίση της πρόσφορη και αναγκαία ανακριτική πράξη, σύμφωνα και με τους κανόνες της Ποινικής Δικονομίας, που εφαρμόζονται και στη συγκεκριμένη έρευνά μας, για να μπορέσει να στηρίξει το πόρισμά της σε στοιχεία πειστικά και να μην αφήσει περιθώρια για αμφισβητήσεις και αμφιβολίες από άστοχες ενέργειες ή δυνάμενες να προβλεφθούν παραλείψεις της.

Έτσι, στην αναζήτηση της αλήθειας, η Επιτροπή μας προσέφυγε σε όλα σχεδόν τα νομοθετημένα και από την επιστήμη και νομολογία αποδεκτά γενόμενα μέχρι σήμερα αποδεικτικά μέσα, δηλαδή σε προσωπικές αποδείξεις (μάρτυρες) και πραγματικές

αποδείξεις (έγγραφα), για να μπορέσει στη συνέχεια, με τους κανόνες της λογικής, εμπειρίας και γνώσεως, να προσεγγίσει την αλήθεια.

ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η Επιτροπή μας λειτούργησε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 144 έως και 147 του Κανονισμού της Βουλής και του Κώδικα της Ποινικής Δικονομίας και, προκειμένου να αρχίσει την ανακριτική της έρευνα, εζητήθη να κατατεθεί όλο το υλικό το οποίο είχε κατατεθεί στην Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, που λειτούργησε σύμφωνα με το άρθρο 41Α του Κανονισμού της Βουλής. Ακολούθως, απεδέχθη πρόταση του Προέδρου της όπως κάθε μέλος της προτείνει για εξέταση οποιονδήποτε έκρινε ως ουσιώδη μάρτυρα, που τελικά για την ανακριτική του δοκιμασία θα αποφάσιζε η Επιτροπή μας κατά τις νόμιμες διαδικασίες, πράγμα που έγινε, και έτσι προτάθηκαν ως μάρτυρες οι:

- 1) Κων/νος Παπαναγιώτου, πρώην Υπουργός Υ.Β.Ε.Τ. του ΠΑΣΟΚ
 - 2) Στελ. Παναγόπουλος, πρώην Διοικητής Ε.Τ.Ε.
 - 3) Κων/νος Λουκόπουλος, νομικός σύμβουλος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ
 - 4) Στ. Πλακαντωνάκης, τέως οικονομικός δ/ντής της ΑΓΕΤ
 - 5) Κων/νος Φραντζής, μέλος του Δ/κού Συμβουλίου της ΑΓΕΤ
 - 6) Γεώργ. Ανωμερίτης πρώην Διοικητής του ΟΑΕ
 - 7) Γεωργάνας
 - 8) Μανταβός
 - 9) Σάρρας
 - 10) Σεϊτανίδης
 - 11) α. Τα μέλη της Δ.Ε.Α.:
Στ. Μάνος, Ευθ. Χριστοδούλου, Ι. Παλαιοκρασσάς, Α. Ανδριανόπουλος
β. Ο γραμματέας της ΔΕΑ Ι. Πιπέρογλου και ο Β. Μαντζώρης.
 - 12) Ο Π. Παπαγεωργίου, πρώην Πρόεδρος του Ο.Α.Ε. και τα μέλη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε. (κατά την περίοδο των διαπραγματεύσεων για την πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ").
 - 13) Ο Διοικητής και οι Υπ/τές της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος κ.κ. Μιχ. Βρανόπουλος, Στεφ. Βαβαλίδης, Καπράλος, Σορώτος και διευθυντικά στελέχη: κ. Γεώργ. Αποστολίδης και ο υπεύθυνος της Νομικής Διεύθυνσης για τη σύνταξη της σύμβασης CAL - NAT.
 - 14) Ο L. Panzavolta, Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
 - 15) Ο Νικ. Γεωργιάδης, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
 - 16) Ο Στ. Σταυρίδης, τέως γ. δ/ντής της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
 - 17) Εκπρόσωπος της Italcementi.
 - 18) Εκπρόσωπος των τσιμεντών "ΧΑΛΚΙΣ"
 - 19) Ο Κων. Φραντζής, εκπρόσωπος της Ισπανικής Τσιμεντοβιομηχανίας και μέλος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
 - 20) Εκπρόσωπος της Morgan Stanley
 - 21) Εκπρόσωπος της Andersen
 - 22) Εκπρόσωπος της ΕΤΕΒΑ, για τη συνεργασία της με την Morgan Stanley
- από τους οποίους και εξετάστηκαν στη συνέχεια με ομόφωνη απόφαση όλων των μελών της Επιτροπής μας, κατά σειρά, οι:

- 1) Π. Παπαγεωργίου, πρώην Πρόεδρος του Ο.Α.Ε.

- 2)Αν. Ανδριανόπουλος, πρώην Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας
- 3)Στέφ. Μάνος, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας
- 4)Ευθ. Χριστοδούλου, Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος
- 5)Κων. Παπαναγιώτου, πρώην αναπληρωτής Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας
- 6)Γ. Αποστολίδης, Γενικός Διευθυντής Επενδύσεων της ΕΤΕ
- 7)Ι. Παλαιοκρασσάς, πρώην Υπουργός Οικονομικών
- 8)Στ. Βαβαλίδης, Υποδιοικητής της ΕΤΕ
- 9)Στ. Παναγόπουλος, πρώην Διοικητής της ΕΤΕ
- 10)Κων. Λουκόπουλος, Νομικός Σύμβουλος της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 11)Στ. Πλακαντωνάκης, πρώην Οικονομικός Διευθυντής της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 12)Σωτ. Παπασπηλιωτόπουλος, Διευθυντής Λογιστηρίου της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 13)Νικ. Γεωργιάδης, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 14)Μιχ. Βρανόπουλος, Διοικητής της ΕΤΕ
- 15)Στ. Σταυρίδης, πρώην Γεν. Διευθυντής της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 16)Π. Τακόπουλος, Πρόεδρος του Δ.Σ. των Τσιμέντων Χαλκίδος
- 17)Ι. Φίλος, Εκπρόσωπος της ΕΤΕΒΑ
- 18)Π. Κέλλνερ, Εκπρόσωπος της Morgan Stanley
- 19)Κων. Φραντζής, μέλος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 20)Χ. Ρηγόπουλος, πρώην μέλος του Δ.Σ. του ΟΑΕ
- 21)Θ. Βασιλάκης, Νομικός Σύμβουλος του ΟΑΕ
- 22)Λ. Παντσαβόλτα, Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"

Ο μάρτυρας Γ. Ανωμερίτης δεν προσήλθε, αδικαιολόγητα, να καταθέσει.

Ε ξ ά λ λ ο υ , κ α τ ά τ η ν π ο ρ ε ί α τ η ς α ν α κ ρ ί σ ε ω ς
π ρ ο έ κ υ ψ α ν ω ς ο υ σ ι ώ δ ε ι ς μ ά ρ τ υ ρ ε ς κ α ι ω ς
έ χ ο ν τ ε ς ά μ ε σ η σ χ έ σ η μ ε τ ο α ν τ ι κ ε ί μ ε ν ο
τ η ς ρ ε υ ν ά ς μ α ς κ α ι ο ι :

- 1) Κ. Βορίδης, πρώην νομικός σύμβουλος της ΕΤΕ
- 2) Ελ. Καλογεροπούλου - Τσαμαδού, νομικός σύμβουλος της ΕΤΕ
- 3) Β. Σαρσέντης, πρώην Πρόεδρος του Δ.Σ., της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"
- 4) Αν. Κυριαζής, πρώην Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.
- 5) Γ. Πρασιανάκης, βουλευτής
- 6) Ι. Μπρατσιώτης, πρώην Ειδικός Σύμβουλος της ΔΕΑ,
ο ι ο π ο ί ο ι κ α ι ε ξ ε τ ά σ θ η κ α ν α π ο τ η ν Ε π ι τ ρ ο π ή μ α ς , ε κ τ ό ς α π ό τ
ο ν Γ . Π ρ α σ ι α ν ά κ η , α π ο κ λ ε ί σ θ η κ α ν δ ε τ η ς ε ξ ε τ ά σ ε ω ς ο ι λ ο ι π ο ί
π ρ ο τ α θ έ ν τ ε ς κ α ι μ η ε ξ ε τ α σ θ έ ν τ ε ς γ ι α τ ί κ ρ ί θ η κ α ν ω ς μ η ο υ σ ι
ώ δ ε ι ς κ α ι ο π ω σ δ ή π ο τ ε μ η ε ξ υ π η ρ ε τ ο ύ ν τ ε ς τ ο α ν τ ι κ ε ί μ ε ν ο τ η
ς έ ρ ε υ ν ά ς μ α ς .

Ο Γ. Πρασιανάκης επικαλέσθηκε, ως Βουλευτής, το άρθρο 61 παρ. 1 του Συντάγματος και δεν προσήλθε στην Επιτροπή.

Ο μάρτυρας Ι. Μπρατσιώτης, ο οποίος εκλήθη από την Επιτροπή για κατάθεση, επικαλέσθηκε το επαγγελματικό απόρρητο ως νομικός σύμβουλος, καθώς και προδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου και δεν κατέθεσε.

Ε Γ Γ Ρ Α Φ Α

Η Επιτροπή μας έδωσε ιδιαίτερη σημασία σε πλήθος εγγράφων, τα οποία έλαβε υπόψη της και τα οποία είναι τα εξής:

1. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit A)
2. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit B)
3. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit C)
4. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit D)
5. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit E)
6. Sale out Purchase Agreement dated 27.3.92 (Exhibit F)
8. Letter of Guarantee 1322/28.2.92 (Γράμμα στον ΟΑΕ 23.3.92 της ET84)
9. Letter of Guarantee 1322/28.2.92 (Περιεχόμενο Εγγυητικής)
10. Agreement ETE -Calcestruzzi 23.12.91 με τροποποιήσεις και καταστατικό Cal - Nat.
11. Confidentiality Agreement (FAX Morgan 5.11.91)
12. Confidentiality Agreement (" " 5.11.91)
13. Confidentiality Agreement (FAX ETE στη Morgan 4.11.91)
14. Γράμμα Morgan 30.10.91
15. Γράμμα ETE στη Morgan για την εκδήλωση ενδιαφέροντος αγοράς 24.10.91.
16. Γράμμα στον ΟΑΕ 26.6.87.
17. Υπουργείο Οικονομικών 10.10.86/92653. Εγγύηση Δημοσίου /ETE ομόλ. ΟΑΕ 20.772δ
18. Γράμμα ETE στον ΟΑΕ 31.12.86.
19. Υπουργείο Εμπορίου Κ3-869/9.3.87 (Έγκριση υπέρβασης 1/5 κατά δρχ. 12,112,100.000.
20. Έγκριση Τ.Ε. 340/29.1.87 (Επένδυση και υπέρβαση 1/5)
21. Γράμμα ETE στο Υπουργείο Εμπορίου 9.1.87 για έγκριση υπέρβασης 1/5.
22. Υπουργείο Εμπορίου προς Τ.Ε. Κ3-79/26.1.87.
23. Γράμμα ETE στο Υπουργείο Οικονομικών 9.1.87.
24. Απόφαση Υφυπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για υπαγωγή ΑΓΕΤ στο ν. 1386/ΑΠ203 78.
25. ΦΕΚ Β' 677/13.10.86.
26. ΦΕΚ Β' 677/13.10.86.
27. ΦΕΚ Β' 547/11.8.86.
28. Εξώδικο παλαιών μετόχων 30.11.90.
29. Αίτηση παλαιών μετόχων 17.7.91 για μη καταβολή μερίσματος.
30. Σύμβαση αγοράς από ΟΑΕ μετοχών ΑΓΕΤ (Draft 12.3.92).
31. Γράμμα Morgan Stanley σε Calcestruzzi 30.12.91.
32. Γράμμα σε κ. Βρανόπουλο 10.1.92.
33. FAX Calcestruzzi για επίσκεψη σε ΑΓΕΤ 17.1.92.
34. 30.1.92 με σχόλια επί σχεδίου πώλησης ΑΓΕΤ.
35. FAX 3.2.92 για παροχή πληροφοριών από Morgan Stanley.
36. FAX 3.2.92 ως αριθμ. 34.
37. Γράμμα ETE σε ETBA 13.2.92 για εγγ/κή.
38. FAX ETE σε δικηγόρο Calcestruzzi 13.2.92.
39. FAX για σχέδιο εγγ/κής.
40. Γράμμα Morgan Stanley 13.2.92 σε ETE και Cal.
41. "Cal14.2.92 σε Morgan Stanley.
42. FAX Morgan Stanley 19.2.92 σε ETE με ερωτήματα.
43. FAX ETE σε Cal 25.2.92 (Casadio).
44. Γράμμα ETE σε Τ.Ε. για έγκριση αγοράς 25.2.92.

45. FAX ETE σε δικ. Morgan Stanley 26.2.92.
46. "" "ETBA 26.2.92.
47. Γράμμα ΟΑΕ σε Cal με κοιν. ETE 27.2.92.
48. "Cal σε Morgan Stanley 9.3.92.
49. "" σε ETE 13.3.92 (κ. Βρανόπουλος).
50. "ETE σε ETBA 17.3.92 σχετικά με εγγ/κές.
51. Κατάσταση ακινήτων ΑΓΕΤ.
52. Επιστολή προς ETBA της Εθνικής Τράπεζας 24.2.92.
53. ""Calcestruzzi"24.3.92.
54. "ΟΑΕ προς ETBA της 26.3.92.
55. FAX της Calcestruzzi προς ETE της 23.3.92.
56. """" 23.3.92.
57. Επιστολή ETE προς Istituto Bancario 26.3.92.
58. """"""26.3.92.
59. FAX ETE προς Calcestruzzi 26.3.92.
60. FAX SAN PAOLO προς ETE 27.3.92.
61. FAX ETE προς CITIBANK.
62. Επιστολή ETE προς Istituto Bancario SAN PAOLO της 27.3.92.
63. """"CITIBANKτης 27.3.92.
64. """"Istituto Bancario SAN PAOLO της 27.3.92.
65. Πληροφοριακό υλικό ΑΓΕΤ Ιανουάριος 1992.
66. Κείμενο σύμβασης προς υπογραφή 21.2.92.
67. FAX ETE προς Morgan Stanley 12.11.91.
68. FAX Morgan Stanley προς Calcestruzzi ETE της 16.12.91.
69. Επιστολή Calcestruzzi προς ETE 17.12.91. 70. FAX Morgan Stanley προς ETE 23.12.91.
71. Επιστολή Morgan Stanley προς ETE 27.12.91.
72. """"12.11.91. Πρόσκληση για υποβολή προσφοράς.
73. Επιστολή Morgan Stanley 6.12.91. Τροποποίηση διαδικασιών.
74. ""9.12.91. Τήρηση διαδικασιών.
75. "Εθνικής Τράπεζας 10.12.91 προς Morgan Stanley.
76. Κοινή προσφορά Εθνικής Τράπεζας - Calcestruzzi προς Morgan Stanley (10.12.91).
77. Επιστολή Εθνικής Τράπεζας 17.12.91.
78. Επιστολή Morgan Stanley 31.12.92. Σχέδιο σύμβασης.

0126

79. Επιστολή Calcestruzzi 26.2.92.
80. FAX Morgan Stanley 27.2.92.
81. Αίτηση προς την Τράπεζα Ελλάδος 26.3.92.
82. Επιστολή προς τη CITIBANK, Αθήνα 27.3.92.
83. Αγωγή ενώπιον Πολυμελούς Πρωτ. Αθηνών παλαιών μετόχων 16.1.92.
84. Πρόσθετη παρέμβαση """"""30.1.92.
85. Προτάσεις ETE κατά ΑΓΕΤ Πολυμελούς Πρωτ. Αθηνών παλαιών μετόχων 4.3.92.
86. Προτάσεις ETE κατά παλαιών μετόχων Πολυμελούς Πρωτ. Αθηνών 4.3.92.
87. Παρέμβαση ΟΑΕ Πολυμελούς Πρωτ. Αθηνών κατά παλαιών μετόχων 3.3.92.
88. Πρόσθετη παρέμβαση ETE υ/ΟΑΕ κατά παλαιών μετόχων 17.3.92.

130. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 51216/19.10.90 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
131. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 51218/19.10.90 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
132. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 35819/31.7.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
133. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 35820/31.7.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
134. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 35821/31.7.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
135. Έγγραφο ΕΤΕ αριθμ. 45606/27.9.91 προς ΟΑΕ.
136. Επιστολή αριθμ. 4963/1595/3.10.91 του ΟΑΕ.
137. Έγγραφο αριθμ. 51984/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
138. Έγγραφο αριθμ. 51986/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
139. Έγγραφο αριθμ. 51985/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
140. Έγγραφο αριθμ. 51982/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
141. Έγγραφο αριθμ. 51981/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
142. Έγγραφο αριθμ. 51983/22.10.91 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
143. Έγγραφο αριθμ. 2057126/13761/0025/17.10.90 του Υπουργείου Οικονομικών.
144. Έγγραφο αριθμ. 204496/25.2.92 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
145. Έγγραφο αριθμ. 204497/25.2.92 προς Δημόσιο Ταμείο ΦΑΒΕ Αθηνών.
146. Κείμενο αγωγής ΕΤΕ από 3.3.92 κατά ΟΑΕ και Ελληνικού Δημοσίου, που θα συζητηθεί στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών 5.6.92.
147. Συγκεντρωτική κατάσταση μετοχοποίησης οφειλών Επιχειρήσεων Ν. 1386/83.
148. Φάκελος αναλυτικών Υπολογισμών Απαιτήσεων σε καθυστέρηση κατά ΟΑΕ από ομολ. δάνεια κ.λπ.
149. Έγγραφο της ΔΟΥ ΦΑΒΕ Αθηνών με την έκθεση προσωρινού ελέγχου για την Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ".
150. α. Αίτηση Δικαστικής Συνδρομής προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές της πόλεως του Μιλάνου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.
β. Διαβιβαστικό της αίτησης αυτής προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης.
γ. Διαβιβαστικό από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της αίτησης αυτής προς την Ιταλία.
151. Αντίγραφο συνέντευξης του κ. Παπαναγιώτου στην Εφημερίδα "Κέρδος", που κατετέθη στη συνεδρίαση της 4.4.93.
152. Εισήγηση της Rothschild προς τον Ο.Α.Ε. για τους τρεις υποψήφιους συμβούλους.
153. Εισήγηση της Morgan Stanley για την πρόσληψη της American Appraisal.
154. Σύμβαση μεταξύ Rothschild και Ο.Α.Ε. και μετάφρασή της στα ελληνικά, καθώς και σχετική με αριθμ. 3556/215 κατατεθείσα ερώτηση προς τον Υπουργό Βιομηχανίας.
155. α. Διευκρινιστική απάντηση του κ. Χριστοδούλου επί των ερωτημάτων που τέθηκαν σ' αυτόν κατά την εξέτασή του.
β. Απόφαση με αριθμ. πρωτ. 3627/6.8.90 της Δ.Ε.Α. για την ιδιότητα και το καθεστώς απασχόλησης του κ. Μπρατσιώτη στη Δ.Ε.Α..
γ. Αντίγραφο Πρακτικών της Δ.Ε.Α. της συνεδρίασης 10.10.90.
δ. Αντίγραφο του με αριθ. 154/11.9.91 Φ.Ε.Κ., όπου δημοσιεύθηκε η με αριθμ. 6064/29.8.91 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για το διορισμό του κ. Μπρατσιώτη στο Πολιτικό Γραφείο του Υπουργού Εθν. Οικονομίας ως ειδικού συμβούλου.
ε. Επιστολή Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας προς κ. Μπρατσιώτη για την αυτοδίκαιη λήξη της θητείας του στο γραφείο του κ. Χριστοδούλου στις 17.2.1992.
156. Ενημερωτικό σημείωμα από 27.2.1987 του Ο.Α.Ε. προς τον κ. Γ. Πέτσο για την πολιτική διαχείρισης εταιρειών Ο.Α.Ε..

157. Βιογραφικό σημείωμα του μάρτυρα Στ. Πλακαντωνάκη με τα τρία αναφερόμενα σ' αυτό συνημμένα αντίγραφα αποδείξεων, που κατατέθηκε κατά την εξέτασή του στις 11.5.93.
158. Αντίγραφο αποσπάσματος του ημερολογίου της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" της 31.1.93 και 23.1.93, που κατατέθηκε από το μάρτυρα Παπασπηλιωτόπουλο κατά την εξέτασή του στις 11.5.93.
159. Επιστολή Panzanolta προς την Εξεταστική Επιτροπή, που κατατέθηκε από το μάρτυρα Λουκόπουλο κατά την εξέτασή του στις 11.5.93.
160. Έκθεση Ε.Ο.Κ. "για το τσιμέντο" και αντίγραφα αποσπασμάτων πράξεων του Δ.Σ. της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" με αριθμ. 2699/25.6.86, 2703/23.7.86 2711/29.9.86, 2714/29.10.86, 2724/17.12.86 και 2760/15.7.87.
161. Αντίγραφα από το Βιβλίο Πρακτικών του Δ.Σ. της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" των πρακτικών της συνεδρίασης της 1.4.92, καθώς και αντίγραφα των πρακτικών της Γ.Σ. των μετόχων της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" της 29.4.92 και της νέας επαναληπτικής Γ.Σ. των μετόχων της 10.6.92.
162. Κατεχόμενες από Ε.Τ.Ε. μετοχές της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" στις 31.12.91, 31.12.92 και 29.4.92.
163. Έγγραφο της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος για τις κατεχόμενες απ' αυτήν παλαιές μετοχές της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" με συνημμένο αντίγραφο του με αριθμ. 203B/1986 Φ.Ε.Κ. για την υπαγωγή της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" στις ρυθμίσεις του ν. 1386/1983.
164. Έγκριση της Τ.Ε. προς την Ε.Τ.Ε. για την καθ' υπέρβαση του 1/5 των κεφαλαίων της διάθεση ποσού για την αγορά μετοχών της Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ" και τη συμμετοχή της Ε.Τ.Ε. σε ιδρυθησόμενη εταιρεία με Calcestruzzi.
165. Επιστολή της Ε.Τ.Ε. προς Τ.Ε. της 25.2.92 για χορήγηση έγκρισης για διάθεση ποσού πέραν του 1/5 των κεφαλαίων της.
166. Καταστατικό της Cal-Nat στην ελληνική.
167. Δήλωση Ι. Μπρατσιώτη και αντίγραφα πρακτικών της Δ.Ε.Α. των συνεδριάσεων 10.10.90 και 1.4.92, που κατατέθηκαν από τον Ι. Μπρατσιώτη κατά την εξέτασή του στις 25.5.93.
168. Κατάσταση με πιστωτές των Τσιμέντων Χαλκίδος και υπόλοιπα οφειλών στις 31.12.91.
169. Δημοσιευμένη επιστολή του κ. Σαρσέντη προς τους μετόχους της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".
170. Παραστατικά δραχμοποίησης τους εισαχθέντος συναλλάγματος από την Calcestruzzi για την εξαγορά μέρους της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".
171. Πρωτότυπο πρακτικό της Δ.Ε.Α. της συνεδρίασης της 10.10.90.
172. Αντίγραφο της από 8.7.92 Σύμβασης μεταξύ Ο.Α.Ε. και Μ.Σ. - ΕΤΕΒΑ στην ελληνική.
173. Αντίγραφο ολόκληρου του Πρακτικού της Γ.Σ. των μετόχων του Ο.Α.Ε. της 12.3.92.
174. Αντίγραφο της επιστολής της ITALCEMENTI προς τον Ο.Α.Ε. της 7.2.92.
175. Αντίγραφο των παραστατικών εισπράξεως από τον Ο.Α.Ε. των 124 δις σε δρχ. και συνάλλαγμα.
176. Έκθεση της Νομικής Υπηρεσίας του Ο.Α.Ε. σε σχέση με τη σύμβαση αγοραπωλησίας των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".
177. Στοιχεία που ζητήθηκαν από το μάρτυρα Π. Τακόπουλο κατά την εξέτασή του ως μάρτυρα στις 2.5.93 (Επιστολές Τσιμέντων Χαλκίδας προς Ε.Τ.Ε., πιστωτές, ΕΤΕΒΑ κ.λπ.).
178. α. Βούλευμα με αριθμ. 887/92 του Συμβουλίου Εφετών.

β. Αναίρεση κατ' αυτού.

γ. Απόφαση του Αρείου Πάγου επί της ασκηθείσας αναίρεσης.

179. Αντίγραφα πρακτικών του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε. των συνεδριάσεων 20.12.91 και 12.3.92.

180. Γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Δικαστικού της ΕΤΕ.

181. Επιστολή της 26.3.1992 της ΕΤΕ προς την Τράπεζα Ελλάδος.

182. Επιστολή της 13.4.1992 της Τράπεζας της Ελλάδος προς την ΕΤΕ.

183. Έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ιταλίας σχετικά με την κλήση Παντσαβόλτα.

184. Γνωμοδότηση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής για την επίκληση του επαγγελματικού απορρήτου από το μάρτυρα Ι. Μπρατσιώτη.

185. Ο φάκελος της ΕΤΕ για την υπόθεση σύστασης της CAL- NAT.

186. Εκτιμήσεις - αξιολογήσεις της ROTHSCILD, της ARTHUR ANDERSEN, του ορκωτού λογιστή Ι. Λάμπρου και της MORGAN STANLEY.

187. Τα πρακτικά διαπραγματεύσεων μεταξύ ΟΑΕ- ΕΤΕ, ΟΑΕ - CALCESTRUZZI και ΟΑΕ -ITALCEMENTI.

188. Απόσπασμα πρακτικών της Δ.Ε.Α. της 26.11.1991.

189. Εκτίμηση αξίας των εταιρειών του Ο.Α.Ε. από CITICORP της 31.3.92.

190. Περιληπτικό υπόμνημα για τις ενέργειες του Ο.Α.Ε. από Μάρτιο 1992.

191. Έγγραφο της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" προς τον Ο.Α.Ε. της 2.4.92.

192. Απόσπασμα πρακτικών Γ.Σ. μετόχων του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε. της 12.3.92.

193. Πρακτικό υπ' αριθμ. 233/2.3.92 της συνεδρίασης του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.

194. Έκθεση - Εισηγήσεις της Morgan Stanley (έγγραφα από 3.3.92, 20.3.92, 18.3.92, 20.3.92, 18.3.92, 28.2.92, 25.2.92 και 2.3.92)

195. Έγγραφα της Morgan Stanley της 12.11.91 και 6.12.91.

196. Έγγραφο της Ε.Τ.Ε. της 12.11.91 (Confidentiality Agreement)

197. Αλληλογραφία Morgan Stanley - Ο.Α.Ε. (4.12.91, telefax 6.12.91, επιστολή 6.12.91, 9.12.91, 12-13.12.91, 13.12.91, 3.1.92, ημερολόγιο συναντήσεων της Morgan Stanley, 13.12.91, 8.1.92, 9.1.92, 13.1.92 (έγγραφο της Holderbank προς Μ.Σ., με κοινοποίηση προς Ο.Α.Ε.), 23.1.92, 29.1.92, ημερολόγιο συναντήσεων με Holderbank, 3.2.92, ημερολόγιο συναντήσεων με Holderbank, 31.1.92, 6.2.92, 9.2.92, 10.2.92, 7.2.92 (επιστολή Italcementi προς Μ.Σ.), 16.2.92, 17.2.92, 18.2.92, 20.2.92 (Guarantees on Sale of AGET), 20.2.92 (Memorandum), 20.2.92 (Escrow Account), 5.3.92, 10.3.92.

198. Μη δεσμευτικές προσφορές.

199. Αλληλογραφία Morgan Stanley - Ε.Τ.Ε. (24.10.91, 9.12.91, 10.12.91, 11.12.91, 15.12.91, 17.12.91 (επιστολή Calcestruzzi προς Μ.Σ.), 27.12.91, 30.12.91 (επιστολή Μ.Σ. προς Παντσαβόλτα), 10.1.92 (επιστολή Calcestruzzi προς Μ.Σ.), 13.2.92 (επιστολή Italcementi προς ΕΤΕ), 14.2.92 (επιστολή Calcestruzzi προς Μ.Σ.), 17.2.92 (επιστολή ΕΤΕ προς Italcementi), 21.2.92, 21.2.92 (επιστολή Calcestruzzi και ΕΤΕ προς Μ.Σ.), 26.2.92 (επιστολή Calcestruzzi προς Μ.Σ.), 27.2.92 (επιστολή Ο.Α.Ε. προς Παντσαβόλτα), 27.2.92, 27.2.92 (επιστολή ΕΤΕ προς Μ.Σ.) και 27.2.92.

200. Αποσπάσματα Πρακτικών του Ο.Α.Ε., που αφορούν στην πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

201. Ερώτηση με αριθμ. 7692/20.5.93 των Βουλευτών κ.κ. Γ. Πρασιανάκη, Ε.

Βερυβάκη, Π. Κρητικού και Α. Δαμιανίδη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

202. Απάντηση με αριθμ. 3630/28.5.93 του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας στη με αριθμ. 7692/20.5.93 ερώτηση.

203. Δήλωση του μάρτυρα Ι. Μπρατσιώτη ενώπιον της Επιτροπής.

204. Δήλωση του μάρτυρα Γ. Πρασιανάκη προς την Επιτροπή.

205. Επιστολή του μάρτυρα Γ. Ανωμερίτη προς την Επιτροπή.
206. Επιστολή Calcestruzzi προς First Boston και ΕΤΕΒΑ, της 13.3.91.

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

(Βάσει του άρθρου 148 του Κανονισμού της Βουλής)

Α. Καταχωρίζεται η γνώμη του Βουλευτού κ. Αθανάσιου Παφίλη του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.)

Πρώτη προσέγγιση του Κ.Κ.Ε. για την πορεία της ΑΓΕΤ και το σκάνδαλο πώλησής της

1. Η επιχείρηση ΑΓΕΤ - ΗΡΑΚΛΗΣ, η πορεία της τα μεταπολιτευτικά χρόνια, καθώς και η τελική κατάληξη με την πώληση - σκάνδαλο στην Ιταλική εταιρεία Καλτσετρούτσι, αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα πολιτικού κομπραδορισμού που εφαρμόστηκε από όλες τις μέχρι τώρα κυβερνήσεις στη χώρα μας. Παρ' ότι αποτελεί αντικείμενο δικομματικής κυρίως αντιπαράθεσης με αφορμή τις αποκαλύψεις στην Ιταλία, αντιπαράθεση που κυρίως επικεντρώνεται στις διαδικασίες, η ιστορία και η εξέλιξή της είναι ένας αδιάψευστος μάρτυρας της ολέθριας πολιτικής που ακολούθησαν η Ν.Δ. παλιά και σήμερα, και το ΠΑΣΟΚ στην οκταετία.

Είναι ακόμα το πιο χαρακτηριστικό δείγμα όπου ανάγλυφα παρουσιάζεται και η δράση της διαβόητης "ιδιωτικής πρωτοβουλίας" με την παραδοσιακή μορφή των Τσάτσων ή με την σύγχρονη της πολυεθνικής Καλτσεστρουτσι, όπως επίσης και τα "περίεργα" σοσιαλιστικά πειράματα του ΠΑΣΟΚ που τελικά αποδείχτηκαν κολυμπήθρα του Σιλβάμ για την "ιδιωτική πρωτοβουλία" και προθάλαμος εξαγνισμού για την παράδοση επιχειρήσεων στη νέα "ιδιωτική πρωτοβουλία".

Γι' αυτό ακριβώς τα δύο κόμματα εστιάζουν την αντιπαράθεσή τους στη διαδικασία της πώλησης. Για να κρύψουν τις τεράστιες ευθύνες τους και να αποφύγουν την απάντηση που οφείλουν στην θεωρία της ιδιωτικοποίησης, της περίφημης ελεύθερης αγοράς, αλλά και της "ενωμένης" Ευρώπης που οικοδομούν οι πολυεθνικές με τη συνθήκη του Μάαστριχ.

Περιληπτικά η ιστορία της ΑΓΕΤ είναι η κλασική ιστορία "ανάπτυξης" της ελληνικής βιομηχανίας. Οι Τσάτσοι με χρήματα, κυρίως, του ελληνικού λαού φτιάχνουν ένα χρυσωρυχείο, την ΑΓΕΤ. Είναι χαρακτηριστικό ότι είχαν το 12% των μετοχών, ενώ η ΕΤΕ το 40%. Φυσικά αυτοί είχαν το μάνατζμεντ, αυτοί είχαν το κουμάντο. Αφού καταληστεύουν, αφού δεν κάνουν εκσυγχρονισμό, με διάφορες κομπίνες τελικά την καθιστούν προβληματική.

Το 1982 δημοσιεύονται στοιχεία για υπερτιμολογήσεις, το 1983 η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υποβάλλει μήνυση στους Τσάτσους, κουνώντας απειλητικά τους φακέλους με τα στοιχεία, λέγοντας ότι το λόγο έχει ο Εισαγγελέας. Τα στοιχεία όμως "εξαφανίζονται". Τα δικαστήρια τους αθώνουν!

Η απαίτηση του εργατικού κινήματος θα γίνει διαχειριστικός έλεγχος, να πληρώσουν οι υπεύθυνοι και να κρατικοποιηθούν, να εκσυγχρονισθούν και να αναπτυχθούν οι προβληματικές, πετιέται στο καλάθι των αχρήστων. Οι επιχειρήσεις αυτές, ιδιαίτερα μετά το 1985 αφήνονται στο έλεος των κομματαρχών, στο έλεος των μίζαδόρων.

Το ΠΑΣΟΚ προχωρά στην λεγόμενη "κοινωνικοποίηση" των χρεών, απαλλάσσοντας τους παλιούς ιδιοκτήτες και αμέσως με την είσοδο των μετοχών στο χρηματιστήριο αρχίζει η πορεία ιδιωτικοποίησης της ΑΓΕΤ. Ταυτόχρονα αναθέτει στην CITY - CORP την αποτίμησή της (βλέπε υποτίμησή της, γιατί έτσι ενεργούν οι "διεθνούς κύρους" τέτοιου είδους εταιρείες).

Επομένως οι σημερινές φωνές περί ιδιωτικοποίησης, περί καταστροφής κ.λπ., από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ είναι τουλάχιστον αναξιόπιστες με αυτά τα δεδομένα. Σε όλο αυτό το διάστημα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εργαζόμενοι σταθερά υποστήριξαν τη θέση για παραμονή της ΑΓΕΤ στο Δημόσιο και ήταν αυτοί που με θυσίες στήριξαν την ανόρθωση της επιχείρησης. Ένα ελάχιστο δείγμα των δυνατοτήτων της ΑΓΕΤ αποτελεί το διάστημα 1990 - 1991, όπου η επιχείρηση με άλλο Δ.Σ., το οποίο εξαναγκάστηκε αργότερα σε παραίτηση από τη Ν.Δ., πραγματοποιεί κέρδη 4,7 και 6,4 δις αντίστοιχα. Ξεκίνησε ταυτόχρονα η πορεία εξυγίανσης και ανάπτυξης της επιχείρησης, με σημαντική συμβολή των εργαζομένων, όμως η προσπάθεια προσέκρουε στις πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης και στις επιλογές της ΕΟΚ.

Με την άνοδο της Ν.Δ. στην Κυβέρνηση η πορεία του ξεπουλήματος της ΑΓΕΤ, στο έδαφος που διαμόρφωσε το ΠΑΣΟΚ, επιταχύνεται. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το βήμα της Βουλής η Κυβέρνηση της Ν.Δ., δυσφήμιζε την ΑΓΕΤ, αναφέροντας ότι τα εμφανιζόμενα κέρδη ήταν πλαστά και οι ισολογισμοί "μαϊμούδες". Άλλωστε ήδη επί ΠΑΣΟΚ έχουν πωληθεί μετοχές στο χρηματιστήριο, μέρος των οποίων έχει, από τότε, αποκτήσει η Καλτσεστρότσι!

Εκτελείται το μεγάλο έγκλημα για την εθνική οικονομία και την παραγωγική βάση της χώρας η οποία είτε διαλύεται, είτε παραδίδεται στις Ευρωπαϊκές πολυεθνικές χωρίς να υπάρχει κανένα πρόβλημα όπως λέει ο κ. Πρωθυπουργός απευθυνόμενος προς το ΠΑΣΟΚ στη Βουλή γιατί "είμαστε Ευρωπαίοι", μετά το Μάαστριχ ακόμα περισσότερο, αφού πωλήθηκε εντός και όχι εκτός.

2. Γιατί όμως είναι ΕΘΝΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ και τι κρύβεται πίσω από την ΑΓΕΤ; Η ΑΓΕΤ - ΗΡΑΚΛΗΣ είναι ένας πραγματικός κολοσσός στρατηγικής σημασίας με όλο τη σημασία της λέξης. Γιατί;

α) Είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας τσιμέντων στον κόσμο, καθιστώντας τη χώρα μας δεύτερη μετά την Ιαπωνία σε εξαγωγή τσιμέντου.

β) Έχει μεγάλα αποθέματα πρώτων υλών, τεράστιες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, το μεγαλύτερο λιμάνι στη Μεσόγειο με το μεγαλύτερο τερματικό σταθμό άνθρακα, τεράστια ακίνητη περιουσία, 41 θυγατρικές εταιρείες, ανάμεσά τους ναυτιλιακή εταιρεία με 15 πλοία μεταφοράς.

γ) Έχει την πλεονεκτικότερη θέση στην Ευρώπη γιατί μπορεί και πουλά φθηνότερο τσιμέντο από όλες τις άλλες χώρες (10.196 ο tn) και ανταγωνίζεται έτσι όλο το Ευρωπαϊκό καρτέλ τσιμέντου.

δ) Με βάση αυτή τη δυνατότητα κρατά χαμηλές τις τιμές στην εσωτερική κυρίως αγορά με αποτέλεσμα να μη μπορούν και οι ξένες αλλά και οι ντόπιες ιδιωτικές εταιρείες να ανεβάζουν την τιμή γιατί δεν θα είναι ανταγωνιστικές.

Εξ αντικειμένου αποτελεί ανταγωνιστή των πολυεθνικών, προνόμιο για τη χώρα, αλλά και φιλέτο για όποιον την αποκτήσει. Ίσως δεν είναι τυχαίο και οι αποκαλύψεις που προκύπτουν καμιά φορά από τον πόλεμο των πολυεθνικών.

Από αυτή την άποψη η ίδια η πώληση τη ΑΓΕΤ μπορεί να χαρακτηριστεί σαν άμεση μεσιτεία και καραμπινάτη περίπτωση εξυπηρέτησης γιγάντιων ξένων οικονομικών συμφερόντων.

Μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ΕΓΚΛΗΜΑ ΕΘΝΙΚΟ γιατί ένα όπλο της χώρας στον διεθνή καταμερισμό εργασίας παραδίνεται τελικά στους ξένους.

Εκτός των ευτελών και ανάξιων απαντήσεων -επιχειρημάτων του τύπου "όλοι πωλούν", ή "το σύγχρονο ρεύμα είναι η αποκρατικοποίηση", η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι η απόδοση κεφαλαίου της ΑΓΕΤ είναι το 1/3 των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Εκτός του ότι αυτό δεν είναι σωστό, αυτοί που φταίνε είναι οι Κυβερνήσεις για το πως διοίκησαν την ΑΓΕΤ. Όχι "πονάει δόντι κόβει κεφάλι", που

είναι η προσφιλής μέθοδος της Κυβέρνησης και των θιασωτών της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Τα αποτελέσματα της παράδοσης της Ελληνικής Τσιμεντοβιομηχανίας στις πολυεθνικές είναι πια κατανοητά για τον σκεπτόμενο άνθρωπο. Πλήρης κυριαρχία των πολυεθνικών και του καρτέλ τσιμέντου στην Ευρώπη.

3.Ο οικονομικός κύκλος της ΑΓΕΤ όπως και των άλλων επιχειρήσεων κλείνει. Αφού ιδιωτικοποιήθηκαν τα κέρδη από τους Τσάτσους, επί Κυβέρνηση Ν.Δ., κοινωνικοποιούνται τα χρέη επί ΠΑΣΟΚ, προετοιμάζει το έδαφος για νέα ιδιωτικοποίηση των κερδών και η Κυβέρνηση της Ν.Δ. πουλά την ΑΓΕΤ στην Ιταλική πολυεθνική.

Στην όλη διαδικασία αποδεικνύεται ότι το πολυεθνικό κεφάλαιο θέλει την ΑΓΕΤ και την θέλει με το λιγότερο δυνατό τίμημα. Αυτό και έγινε.

Πρώτη πλευρά του σκανδάλου η αποτίμησή της. Με βάση αντικειμενικούς υπολογισμούς η αξία της ΑΓΕΤ ανέρχεται σε πάνω από 300 δις. Όμως οι διάφορες ξένες "εκτιμητικές" εταιρείες την κατεβάζουν στα 100 δις.

Δεύτερη πλευρά ο διαγωνισμός ο οποίος τελικά αποδεικνύεται ότι ήταν στημένος. Η Εθνική Τράπεζα σαν ο μεγαλύτερος μέτοχος παρεμβαίνει και "καθαρίζει" τελικά για την Καλτσεστρούτσι. Συστήνει εταιρεία Εθνικής - Καλτσεστρούτσι, την CAL - NAT, η οποία αναδεικνύεται και στο μόνο πλειοδότη.

Τι όμως αποκαλύπτεται από αυτή τη σύμπραξη; Ότι η Καλτσεστρούτσι καταφέρνει να ελέγχει την ΑΓΕΤ καταβάλλοντας μόνο το ασήμαντο ποσό των 34,6 δις. δρχ.!!

Πώς γίνεται αυτό;

Στην εταιρεία CAL - NAT, η οποία αγοράσει το 35,3 των μετοχών της ΑΓΕΤ η Καλτσεστρούτσι έχει το 51% των μετοχών, άρα την ελέγχει. Έτσι ελέγχει το 35,3 των μετοχών. Προσθέτοντας και το 7% που είχε αγοράσει στο χρηματιστήριο θα διαθέτει μόνη το 42% και φυσικά το μανάτζμεντ. Έτσι με 34,6 δις. δρχ. θα διαχειρίζεται μία επιχείρηση αξίας άνω των 300 δις που εύκολα τα επόμενα χρόνια μπορεί να φθάσει ετήσια κέρδη 15 - 20 δις. Σημειώνεται ότι στην CAL - NAT περιέχεται μεγαλύτερο ποσοστό μετοχών, όμως στη συμφωνία Εθνικής - Καλτσεστρούτσι περιλαμβάνεται όρος για πώληση σημαντικού μέρους των μετοχών στην ΑΓΕΤ.

Μαζί βέβαια με την ΑΓΕΤ -σαν τσιμεντοβιομηχανία- πωλήθηκαν και οι 41 θυγατρικές της εταιρείες.

Με αυτή τη σκανδαλώδη διαδικασία η οποία αποφασίστηκε με αλαστή συνεργασία Κυβέρνησης - Εθνικής Τράπεζας εκποιήθηκε η ΑΓΕΤ. Σε μία δημοπρασία -μαϊμού όπου τελικά συμμετείχαν οι εξής ένας: Η Κοινοπραξία Εθνικής - Καλτσεστρούτσι. Δεν χρειάζεται ούτε βαρύγδουπες φράσεις, ούτε μεγάλες νομικές γνώσεις για να κρίνει κανείς αν είναι σκάνδαλο η εκχώρηση του ελέγχου αυτής της εταιρείας έναντι 34,6 δις.

Ένα επιχείρημα -φύλλο συκής- που επικαλείται η Κυβέρνηση και η Εθνική είναι ότι η Καλτσεστρούτσι δεσμεύτηκε να αγοράσει και τα τσιμέντα Χαλκίδας στο δήθεν "υψηλό" τίμημα των 41 δις. δρχ., που στην πραγματικότητα είναι χαμηλό. Αυτό αμφισβητείται ως σήμερα από την Καλτσεστρούτσι, εκτός αυτού όμως δεν απαντά στη θέση ότι η ΑΓΕΤ μαζί με τα τσιμέντα Χαλκίδας κάτω από έναν ενιαίο δημόσιο φορέα θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια σοβαρή βιομηχανική και οικονομική μονάδα με μεγάλη συμβολή στην εθνική οικονομία.

Η ανάμειξη του ομίλου Φερούτσι στην χρηματοδότηση πολιτικών στην Ιταλία ξανάφερε στο φως της δημοσιότητας την υπόθεση της ΑΓΕΤ - ΗΡΑΚΛΗΣ. Η προπαγάνδα περιστράφηκε στο κατά πόσο έχουν φύγει χρήματα από την ΑΓΕΤ και δόθηκαν σε πολιτικούς του Σοσιαλιστικού ή Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος στην Ιταλία. Οι πάντες γνωρίζουν ότι εταιρείες χρηματοδοτούν τα αστικά πολιτικά

κόμματα. Το πρόβλημα όμως δεν είναι για γενική χρηματοδότηση, αλλά οι μίζες που εισπράττονται για διευκολύνσεις αγοραπωλησιών κ.λπ. Αυτό που δεν σημειώθηκε όμως από τις άλλες δυνάμεις, πλην του ΚΚΕ, είναι η διαπλοκή των πολυεθνικών με το πολιτικό κατεστημένο της Ιταλίας και άλλων χωρών, καθώς και τα τεράστια συμφέροντα και ο ρόλος των κυβερνητικών κομμάτων στην λεγόμενη αποκρατικοποίηση. Αν υπάρχουν τέτοιες πλευρές στην πώληση της ΑΓΕΤ ή και σε άλλες επιχειρήσεις μέχρι τώρα είναι αρκετά δύσκολο να αποδειχθεί. Σε αυτές τις περιπτώσεις άλλωστε δεν δίνονται αποδείξεις τις οποίες διαφημίζει ο κ. Μάνος στην τηλεόραση. Μπορεί και αυτή η πλευρά να παραμείνει αιωρούμενη και σκοτεινή εκτός αν από τη σύγκρουση οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων βγουν όλα στο φως. Ίδωμεν! Πάντως όχι απλά αποχρώσεις ενδείξεις αλλά αποδείξεις ότι η συναλλαγή - σκάνδαλο ζημίωσε τη χώρα με πολλά δισ. δραχμές, είναι απόλυτα σωστό.

4. Ανεξάρτητα όμως από αυτές τις πλευρές το ΚΚΕ εμμένει στην ίδια θέση που με συνέπεια και σταθερότητα υποστήριξε όλα αυτά τα χρόνια.

Η ΑΓΕΤ ως επιχείρηση στρατηγικής σημασίας να επιστραφεί στο δημόσιο και να ΑΚΥΡΩΘΕΙ Η ΠΩΛΗΣΗ ΤΗΣ για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Αυτή είναι η απάντησή μας στον πονηρό εκβιασμό της CAL-NAT ότι "αν δεν σας αρέσει η συναλλαγή η ΑΓΕΤ σας επιστρέφεται".

Να δημιουργηθεί ενιαίος φορέας τσιμεντοβιομηχανίας στον οποίο να ενταχθούν και τα Τσιμέντα Χαλκίδας και να εξετασθεί η δυνατότητα για συνεργασία με το TITAN. Να γίνουν οι απαραίτητοι εκσυγχρονισμοί και στις δύο επιχειρήσεις έτσι ώστε να μεγαλώσει η απόδοση, και να μειωθεί και άλλο το κόστος παραγωγής.

Με αυτά τα δεδομένα θα αυξηθούν και τα κέρδη και οι εξαγωγές.

Ταυτόχρονα θα υπάρξει ανακούφιση στην εσωτερική αγορά ειδικά σ' ότι αφορά το κόστος της οικοδομής που έχει φτάσει στα ύψη.

Το ΠΑΣΟΚ σήμερα ανάγει σαν τεράστιο θέμα τη διαδικασία πώλησης της ΑΓΕΤ. Πολλά όμως ερωτηματικά πρέπει να απαντηθούν σ' ότι αφορά την ιστορία αλλά και τη σημερινή θέση της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ.

- Τι έγινε η δήλωση του κ. Παπανδρέου ότι "οι Τσάτσοι θα καθίσουν στο σκαμνί;"

- Πόση πρακτική αξία είχε η θέση ότι "θα πληρώσουν αυτοί που δημιούργησαν τα χρέη στις προβληματικές", όταν η μετοχοποίηση των χρεών απάλλαξε τους προηγούμενους ιδιοκτήτες;

- Πόσες αλήθειες κρύβει η θέση "η ΑΓΕΤ στο Δημόσιο" όταν επί ΠΑΣΟΚ άρχισε η αποτίμηση και όταν πουλήθηκαν μέσω χρηματιστηρίου μετοχές της ΑΓΕΤ τις οποίες αγόρασε η Καλτσεστρούτσι;

- Τι εννοεί και σήμερα το ΠΑΣΟΚ όταν διακηρύσσει ότι θα αντιμετωπίσει την επιστροφή της ΑΓΕΤ στο Δημόσιο στα πλαίσια της "νομιμότητας"; Μήπως προετοιμάζεται άλλοθι για ένα νέο "ο γέγονε γέγονε";

Με αυτά και άλλα ερωτηματικά το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι χρειάζεται πριν απ' όλα η ανάπτυξη ενός ισχυρού κινήματος των εργαζομένων και του λαού σε ριζοσπαστική κατεύθυνση που θα απαιτεί την ακύρωση του ξεπουλήματος της παραγωγικής βάσης της χώρας, ώστε να μην μπορούν κάποιοι να παίζουν με τα λαϊκά αιτήματα και τα ύψιστα συμφέροντα του τόπου.

Οι εργαζόμενοι να σκεφθούν και με βάση την εμπειρία τους από την οκταετή διακυβέρνηση της χώρας από το ΠΑΣΟΚ αλλά και από τη σημερινή πολιτική της Ν.Δ. Ας κρίνουν ποια ήταν η πολιτική δύναμη που με συνέπεια και σταθερότητα υποστήριξε τις θέσεις του συνδικαλιστικού κινήματος και δεν τις έκανε λάστιχο παραλλάζοντας ανάλογα με το αν βρίσκονταν στην κυβέρνηση ή στην αντιπολίτευση. Γιατί η επανάληψη της ιστορίας θα έχει ολέθριες συνέπειες για τον τόπο.

Συνοψίζοντας:

Η υπόθεση της ΑΓΕΤ - ΗΡΑΚΛΗΣ απασχολεί δικαιολογημένα εδώ και καιρό την κοινή γνώμη. Το κύριο όπως προκύπτει από τα δημοσιεύματα και τις συζητήσεις είναι ποιοι και πόσα χρήματα πήραν για να ξεπουλήσουν αυτόν τον στρατηγικό μοχλό στους ύποπτους, όπως προκύπτει, ιταλούς επιχειρηματίες. Το ΚΚΕ κατηγορηματικά τοποθετήθηκε: Να ερευνηθεί, σε βάθος η υπόθεση και να τιμωρηθούν, αυστηρά, εκείνοι που θα διαπιστωθεί ότι ενέχονται σε μίζες, σκάνδαλα, απάτες. Η υπόθεση για το ΚΚΕ δεν έκλεισε με την εξεταστική επιτροπή. ΤΟ ΚΚΕ έθεσε και θέτει ένα κρίσιμο ερώτημα: Ανεξάρτητα από την εξέλιξη της έρευνας, τι θα γίνει στο μέλλον με την ΑΓΕΤ; Προτείνουμε, σαν κόμμα να υπάρξει ρητή δέσμευση από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ότι με την πτώση της κυβέρνησης της Ν.Δ. η επιχείρηση, αυτόματα θα περιέλθει στο δημόσιο, με μόνο ένα άρθρο νόμου από τη Βουλή. Αυτό χωρίς αποζημίωση, πέρα από τα χρήματα που έχουν καταβληθεί τα οποία μπορούν να επιστραφούν. Αν όμως αποδειχθούν οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευθεί, ότι, δηλαδή, τα χρήματα που έδωσε η Καλτσεστρότσι είναι λιγότερα από τις υποχρεώσεις τρίτων προς την ΑΓΕΤ, δεν υπάρχει κανένα θέμα αποζημίωσης. Τη στιγμή που δεν ξεκαθαρίζεται αυτό το κρίσιμο ζήτημα, δεν απαντιέται αυτό το ερώτημα ρητά και κατηγορηματικά, μπορούμε να πούμε ότι παίζεται ένα προεκλογικό παιχνίδι που πιθανά να μην οδηγήσει πουθενά παρά μόνο σε εντυπώσεις. Με δεδομένο ότι η μόδα των αποκρατικοποιήσεων θα πάρει σίγουρα τέλος, η πρόταση αυτή για ρητή δέσμευση επιστροφής της ΑΓΕΤ στο Δημόσιο, αφορά το μέλλον και την πορεία της βιομηχανίας του τόπου. Και μ' αυτά τα ζητήματα κανείς δεν μπορεί να παίζει προεκλογικά παιχνίδια.

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

(Βάσει του άρθρου 148 του Κανονισμού της Βουλής)

Β. Καταχωρίζονται οι γνώμες των Βουλευτών κ.κ. Νικόλαου Ακριτίδη, Γεράσιμου Αρσένη, Κωνσταντίνου Βρεττού, Δημήτριου Γεωργακόπουλου, Πausανία Ζακολίκου, Φοίβου Ιωαννίδη, Γεώργιου Κατσιφάρα, Δημήτριου Μπέη, Παναγιώτη Μπενετάτου και Ηλία Παπαηλία του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.) και του Βουλευτού κ. Παναγιώτη Σκοτινιώτη του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Των Βουλευτών κ.κ. Νικόλαου Ακριτίδη, Γεράσιμου Αρσένη, Κωνσταντίνου Βρεττού, Δημήτριου Γεωργακόπουλου, Πausανία Ζακολίκου, Φοίβου Ιωαννίδη, Γεώργιου Κατσιφάρα, Δημήτριου Μπέη, Παναγιώτη Μπενετάτου και Ηλία Παπαηλία του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.) και του Βουλευτού κ. Παναγιώτη Σκοτινιώτη του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου

1. Η ασφυκτική προθεσμία για την περάτωση του έργου της Επιτροπής, που όρισε η Ολομέλεια της Βουλής, με προσωπική παρέμβαση του ίδιου του Πρωθυπουργού, αποσκοπούσε στην παρεμπόδιση της πλήρους διαλεύκανσης της υπό εξέταση υπόθεσης. Πράγματι, το έργο της Επιτροπής δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ολοκληρωθεί και υπάρχουν ακόμη πτυχές του θέματος που δεν έχουν διερευνηθεί: - Ελλείπει χρόνου, δεν κατέστη δυνατόν να εξετασθούν ουσιώδεις μάρτυρες (όπως έχει καταγραφεί στα πρακτικά) ούτε να γίνει κατ' αντιπαράσταση εξέταση μαρτύρων των οποίων οι καταθέσεις εμπεριέχουν αντιφατικές μαρτυρίες.

- Υλικό, κρίσιμο για τη διερεύνηση της υπόθεσης δεν έχει, μέχρι σήμερα, κατατεθεί στην Επιτροπή, αν και έχει ζητηθεί από καιρού. Ενδεικτικά, αναφέρονται:

α) αποσπάσματα των καταθέσεων του κ. Panzanolta στον Ιταλό εισαγγελέα που αφορούν την Επιτροπή

β) το Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά στην εμπλοκή της Τράπεζας στην πώληση της ΑΓΕΤ και τη σύσταση της CAL-NAT

γ) καταθέσεις μαρτύρων ενώπιον του εισαγγελέα, που ερευνά την υπόθεση της ΑΓΕΤ.

- Συζήτηση στην ολομέλεια της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση του ανακριτικού της υλικού δεν έγινε, πάλι ελλείπει χρόνου. Ούτε δόθηκε ο χρόνος στα μέλη της Επιτροπής να μελετήσουν, ικανοποιητικά, το υλικό για τη σύνταξη του πορίσματος.

2. Παρά τις παραπάνω αδυναμίες, τα στοιχεία που προέκυψαν μέχρι σήμερα είναι σημαντικότερα και δικαιώνουν πλήρως τη θέση μας όταν αποκαλέσαμε την πώληση της ΑΓΕΤ μεγάλο σκάνδαλο.

3. Τα συμπεράσματά μας συνοψίζονται ως εξής:

Πρώτο: Είναι εξόφθαλμο ότι το τίμημα είναι χαμηλό. Ρεαλιστικές εκτιμήσεις ανεβάζουν την πιθανή ζημιά του Δημοσίου σε 50 δισ. δρχ.

Δεύτερο: Στις παραπάνω εκτιμήσεις δεν περιλαμβάνεται η ζημιά 825 εκ. δρχ. του Ελληνικού Δημοσίου από τη δόλια μεθόδευση για την είσπραξη από την CAL-NAT του μερίσματος της ΑΓΕΤ χρήσεως 1991, νόμιμος δικαιούχος του οποίου ήταν ο ΟΑΕ.

Τρίτο: Η πώληση της ΑΓΕΤ στην CAL-NAT είναι ιδιαίτερα επιζήμια για την Εθνική Τράπεζα, που ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Η Εθνική Τράπεζα που διαθέτει συνολικά το 42,91% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΓΕΤ, έναντι 41,94% της Calzestruzzi, μεταφέρει τον πλειοψηφικό έλεγχο της ΑΓΕΤ στην τελευταία, με την ίδρυση της CAL-NAT, που κατέχει το 50,5% του συνόλου των μετοχών της ΑΓΕΤ, με συμμετοχή σ' αυτήν κατά 47,5% της Εθνικής Τράπεζας και 52,5% της Calzestruzzi. Έτσι, η Calzestruzzi με ποσοστό μόνο 26,50% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου (= 52,5x50,5), δηλ. με 48 δισ. δρχ., αποκτά τον απόλυτο έλεγχο της ΑΓΕΤ μέσω της CAL-NAT. Το τεράστιο κέρδος της CAL από αυτή τη λεόντειο συμφωνία επιτυγχάνεται εις βάρος των συμφερόντων της ΕΤΕ. Η ζημιά της ΕΤΕ μόνο από την αγορά μετοχών μειοψηφίας σε τιμές πακέτου μειοψηφίας ανέρχεται σε 12,6 δισ. δρχ.

Τέταρτο: Οι διαδικασίες του δήθεν διαγωνισμού είναι τελείως διαβλητές. Στην πραγματικότητα, πρόκειται περί μιας χονδροειδούς σκηνοθεσίας για τη συγκάλυψη της πώλησης σε ήδη προεπιλεγμένο αγοραστή.

Πέμπτο: Η κυβέρνηση χειρίστηκε την πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" με τέτοια ανεπίτρεπτη προχειρότητα, ώστε χρειάστηκε να καταφύγει σε φωτογραφικές διατάξεις προκειμένου να νομιμοποιήσει εκ των υστέρων σαφείς παρατυπίες (άρθρο 72 του ν. 2065/92 για την εξωχρηματιστηριακή πώληση μετοχών με πίστωση μέρους του τιμήματος).

Έκτο: Η πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στο συγκρότημα FERUCCI δημιουργεί σοβαρότατες ανησυχίες για το μέλλον της εταιρείας αλλά και της Ελληνικής Τσιμεντοβιομηχανίας. Σήμερα φημολογείται π.χ. ότι η Ferrucci (μητρική της Calzestruzzi) προτίθεται να πωλήσει την CAL ή την ίδια την ΑΓΕΤ. Με λίγα λόγια, με την πώληση της η ΑΓΕΤ μετατρέπεται από εταιρεία στρατηγικής σημασίας για τον κλάδο και τις Ελληνικές εξαγωγές σε έρμαιο του ανταγωνισμού των ξένων συμφερόντων.

Έβδομο: Επειδή δεν κατέστη δυνατό να τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής δωροδοκιών οι καταθέσεις Panzavolta στον Ιταλό εισαγγελέα, σχετικά με δωροδοκίες και δεν τέθηκαν στην διάθεση της Επιτροπής, είναι αναγκαίο να ζητηθεί από την Ελληνική Δικαιοσύνη η συνδρομή των Ιταλικών Δικαστικών Αρχών στην παροχή πληροφοριών, για λογαριασμούς σε Ελβετικές Τράπεζες ή αλλού, που μπορεί να σχετίζονται με την πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

4. Άμεσα εμπλεκόμενοι στη μεθόδευση πώλησης της ΑΓΕΤ, εις βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου, είναι οι εξής:

Α. Ο Πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης

Από τις καταθέσεις μαρτύρων και τα στοιχεία που εδόθησαν, προκύπτει, σαφώς, ότι στις κρίσιμες φάσεις της διαδικασίας η κατεύθυνση εδίνετο από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Ενδεικτικά, μόνον, αναφέρονται τα εξής:

i) Πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, πιθανότατα το θέρος του 1991 (ακριβής ημερομηνία δεν μας έχει δοθεί), ο κ. Πρωθυπουργός έδωσε το "πράσινο φως" για τον "ανεξάρτητο" ρόλο της ΕΤΕ. Η ευχέρεια της ΕΤΕ να λειτουργεί, "ανεξάρτητα" και ως αγοραστής, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι είναι ο κυριότερος μέτοχος των λεγόμενων παλαιών μετοχών, προδίκασε ότι ο τελικός νικητής, του δήθεν διαγωνισμού, θα ήταν αυτός που θα μπορούσε να αποκτήσει προνομακική συνεργασία με την ΕΤΕ. Με άλλα λόγια, με πρωθυπουργική έγκριση, ο διαγωνισμός είχε κριθεί πριν ακόμη προκηρυχθεί.

ii) Την 26/4/91, σε συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, ο κ. Πρωθυπουργός προαναγγέλλει στους ενδιαφερομένους την τιμή πώλησης της ΑΓΕΤ, που θα ήταν αρεστή στην Κυβέρνηση. "Εάν μπορούσαμε να πάρουμε 800 εκ. δολ. από την πώληση των Τσιμέντων ΗΡΑΚΛΗΣ, με τα οποία θα πληρώσουμε χρέη του Κράτους, δεν είναι καλύτερα παρά να έχουμε τη βιομηχανία;". (Πρακτικά Βουλής 26/4/91, σελ. 7585). Φυσικά, η ΑΓΕΤ πωλήθηκε σε αυτή την τιμή.

iii) Στις 5/12/91, στα πλαίσια άτυπης ΔΕΑ, παρουσία του Πρωθυπουργού, δίνεται η έγκριση στην ΕΤΕ να κατέβει στο διαγωνισμό σε συνεργασία με την CAL. Η απόφαση αυτή κρατείται μυστική από τους χρηματοπιστωτικούς συμβούλους της Κυβέρνησης, Rothchild και Morgan-Stanley, οι οποίοι εξακολουθούν να έχουν σοβαρότατες αντιρρήσεις για την ανάμειξη της ΕΤΕ στο διαγωνισμό. Έτσι, στις 6/12/91 η Morgan Stanley ζητάει, για μια ακόμη φορά, τη μη ανάμειξη της ΕΤΕ στη διαδικασία, ενώ η Rothchild, αναφερόμενη σε πληροφορίες ότι η ΕΤΕ πιθανόν να συμμετάσχει στο διαγωνισμό, γράφει την ίδια ημερομηνία: "Θα εισηγούμεθα έντονα εναντίον αυτής (της πρωτοβουλίας)... γιατί είναι πιθανόν να οδηγήσει σε έκπληξη και απογοήτευση από την μεριά των διεθνών επενδυτών...". Οι πραγματικοί λόγοι της απομάκρυνσης του υπευθύνου για το θέμα μέχρι εκείνης της ημερομηνίας και της αντικατάστασής του από τον κ. Kellner, επίσης της Morgan Stanley, λίγες μέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή μη δεσμευτικών προσφορών (11/12), ίσως σχετίζονται και με αυτές τις παράτυπες παρεμβάσεις.

iv) Την 12/12/91, δηλ. την επόμενη της υποβολής των προσφορών στο Λονδίνο, όπου με έκπληξη και η Morgan Stanley και ο ΟΑΕ παρατηρούν ότι η ΕΤΕ συμμετέχει στο διαγωνισμό μαζί με την CAL, μέσω της εταιρείας CAL-NAT, η οικονομική σύμβουλος του Πρωθυπουργού, κ. Ξαφά τηλεφωνεί στον κ. McArthur της Morgan Stanley, προφανώς για να αντιστρέψει το αρνητικό κλίμα, και τον πληροφορεί ότι: "ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι δεν τον απασχολεί τόσο το ζήτημα της Εθνικής (θα λυθεί) και ότι ο κ. Βρανόπουλος επιβεβαίωσε αυτή τη θέση". Στην πίεση αυτής της παρέμβασης υπέκυψε η Morgan Stanley και αποδέχθηκε την προσφορά της CAL-NAT και για τον πρόσθετο λόγο ότι, κατά την άποψη του ΟΑΕ, "η τυχόν απόρριψη

θα δημιουργούσε πολιτικά προβλήματα". Η παρέμβαση αυτή ουσιαστικά κατέλυσε το διαγωνισμό και κατέληξε στην κατακύρωση της πώλησης στην CAL-NAT!

Β. Ο Διοικητής της ΕΤΕ κ. Μ. Βρανόπουλος

Ο κανονισμός της ΕΤΕ αναδεικνύει το Διοικητή σε απόλυτο άρχοντα που παίρνει τις τελικές "εκτελεστές" αποφάσεις και φέρει ακέραια την ευθύνη. Φυσικά, δεν στερούνται ευθυνών και οι Υποδιοικητές και υπηρεσιακοί παράγοντες της ΕΤΕ, που εισηγήθηκαν ή δεν αντέδρασαν στις μη νόμιμες αποφάσεις του Διοικητή της. Από τις μαρτυρικές καταθέσεις και τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεσή μας προκύπτει ότι ο κ. Βρανόπουλος εδέχθη να χρησιμοποιηθεί η ΕΤΕ ως αγωγός μεταφοράς και υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής, για να καταλήξει η πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στην CAL.

Οι ενέργειες της ΕΤΕ, κυρίως η ίδρυση της CAL-NAT, είχαν ως αποτέλεσμα:

- i) την ουσιαστική ακύρωση των όρων του διαγωνισμού με τον αποκλεισμό των οποίων άλλων ενδιαφερομένων,
- ii) τη διευκόλυνση της CAL-NAT να πραγματοποιήσει χαμηλό τίμημα για την ΑΓΕΤ εις βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου,
- iii) σημαντική ζημιά της περιουσίας της Τράπεζας, όπως αναλύεται εκτενέστερα στο κεφάλαιο
- iv) τη ματαίωση της αγοράς από την CAL των Τσιμέντων Χαλκίδος αντί 41 δισ. δρχ. που είχε συμφωνήσει να καταβάλει η CAL.

Γ. Ο Πρόεδρος του Δ. Σ. του ΟΑΕ κ. Π. Παπαγεωργίου

Ενώ ο ΟΑΕ είναι ο πωλητής και έχει την ευθύνη του διαγωνισμού, στην πράξη μεταβάλλεται σε "αποδέκτη πληροφόρησης" των όσων διαδραματίζονται με πρωταγωνιστή τον κ. Βρανόπουλο. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο κ. Παπαγεωργίου δεν συμμετέχει στην κρίσιμη συνεδρίαση της άτυπης ΔΕΑ στις 5/12/91.

Ο κ. Παπαγεωργίου παρακολουθεί, ανέχεται και νομιμοποιεί την απαράδεκτη διαδικασία γελοιοποίησης του διαγωνισμού και τελικά, μετά από την πίεση μελών του Δ.Σ. του ΟΑΕ (υπήρξε και παραίτηση του κ. Ρηγόπουλου), μεταφέρει την ευθύνη της υπογραφής στη Γ.Σ. των μετόχων του ΟΑΕ.

Δ. Τα μέλη της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων (ΔΕΑ), οι υπουργοί Χριστοδούλου, Παλαιοκρασσάς, Ανδριανόπουλος, Μάνος.

Η εμπλοκή των συγκεκριμένων ατόμων διαφέρει γιατί υπηρέτησαν σε διαφορετική χρονική περίοδο. Έτσι, π.χ. ο κ. Παλαιοκρασσάς είχε μεγαλύτερη ανάμειξη στα κρίσιμα αρχικά στάδια, ενώ ο κ. Μάνος συμμετείχε προς το τέλος της διαδικασίας. Κοινή είναι η ευθύνη που τους βαρύνει γιατί δέχθηκαν να επικυρώσουν πράξεις και ενέργειες εμπνευσμένες εκ των άνω, που απέφεραν ζημιά στο Δημόσιο.

Ο σημαντικός παρασκηνιακός ρόλος των Μπρατσιώτη-Πιπέρογλου δεν κατέστη δυνατό να διερευνηθεί, διότι ο μεν Μπρατσιώτης αρνήθηκε να καταθέσει, ο δε Πιπέρογλου δεν εξετάστηκε λόγω έλλειψης χρόνου.

Ε. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Χριστοδούλου

Η έγκριση της Τ.Ε. να διαθέσει 60,4 δισ. δρχ. για την αγορά από τον ΟΑΕ μετοχών της ΑΓΕΤ είναι αντίθετη με την 2η Τραπεζική Οδηγία που θα άρχιζε να εφαρμόζεται μετά λίγους μήνες (έχει ενσωματωθεί στο ν. 2076/1992). Γιατί εδόθη η άδεια, αφού μάλιστα ήταν βέβαιη η ζημιά της Εθνικής Τράπεζας από την αγορά αυτή; Παράβλεψε, επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος ότι η συμμετοχή της Εθνικής Τράπεζας

στην CAL-NAT αποτελεί, στην πραγματικότητα, έμμεση συμμετοχή της Εθνικής Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΓΕΤ;

ΣΤ. Morgan Stanley

Οι υπηρεσίες της Morgan Stanley δεν προσέγγισαν την υψηλή ποιότητα που αναμένεται από έναν οίκο διεθνούς κύρους.

Η αξιολόγηση της ΑΓΕΤ είναι ανεπίτρεπτα πρόχειρη και επιφανειακή. Η στάση της μπροστά στις συνεχείς παραβιάσεις των κανόνων του διαγωνισμού, που η ίδια θέσπισε, είναι ανεξήγητα ενδοτική. Το γεγονός ότι η Μ.Σ. έχει καταγράψει αυστηρότητα αυτές τις παραβάσεις και έχει διαμαρτυρηθεί εγγράφως δεν την απαλλάσσει από την υποχρέωση που είχε να καταγγείλει αυστηρά τη μεθόδευση και να αποκαταστήσει τα αδιάβλητο του διαγωνισμού.

Z.H Calzestruzzi (κ. L. Panzavolta)

Οι μεθοδεύσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω έγιναν με σκοπό τη διευκόλυνση και εξασφάλιση της απόκτησης του πλειοψηφικού ελέγχου της ΑΓΕΤ από την Calzestruzzi, με τους συμφερότερους γι' αυτήν όρους, παρά την πρόδηλη μεγάλη ζημιά που επέφεραν στην περιουσία του Δημοσίου και της Εθνικής. Θα ήταν παράλογο να υποθέσουμε ότι τα πρόσωπα που αναφέρθηκαν πιο πάνω ενήργησαν από επιθυμία να ωφελήσουν την Calzestruzzi, βλάπτοντας το Δημόσιο, χωρίς να τους είχε πείσει ο ενδιαφερόμενος εκπρόσωπος της ωφελούμενης Calzestruzzi.

Εν όψει των ευθυνών των προσώπων που μνημονεύονται ανωτέρω, προτείνουμε να σταλούν το πόρισμα, τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής και το αποδεικτικό υλικό, που τέθηκε στην διάθεση της Επιτροπής, στη Δικαιοσύνη για τη διεύρυνση του θέματος προς όλες τις κατευθύνσεις.

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ιδρύθηκε στις 19.8.1911. Το αρχικό εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας ανήρχετο σε 14.600.000 δρχ. διηρημένο σε 146.000 μετοχές των 100 δρχ. Έκτοτε και μέχρι τις 18.9.1982 έγιναν 10 αναπροσαρμογές του μετοχικού κεφαλαίου και έφθασε τα 2.792.048.985 δρχ. διαιρούμενο σε 4.614.957 μετοχές ονομαστικής αξίας 605 δρχ. Στο σύνολο αυτών των 2.792.048.985 δρχ., μόνο το 22.414.500 δρχ. εισέρευσαν στην εταιρεία σε μετρητά μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 4.12.1972, δι' εκδόσεως μετοχών στο Χρηματιστήριο, ενώ όλο το υπόλοιπο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας προήλθε από αναπροσαρμογές των παγίων. Από αυτή και μόνη την εικόνα φαίνεται ότι η διαχείριση της εταιρείας από την οικογένεια Τσάτσων βασίστηκε στον τραπεζικό δανεισμό.

Την περίοδο 1979-1982 έγιναν σημαντικές επενδύσεις -το εργοστάσιο της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στο Μιλάκι Ευβοίας- οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν κατ' αποκλειστικότητα με δανειακά κεφάλαια. Το 50% τουλάχιστον των δανειακών αυτών κεφαλαίων ήταν σε ξένο νόμισμα (κυρίως σε δολάρια). Ταυτόχρονα την περίοδο αυτή ενώ η εταιρεία διενεργούσε επενδύσεις με τον πιο πάνω τρόπο διένειμε σημαντικό μερίδιο των εμφανιζομένων κερδών ως μέρισμα. Κατ' αυτόν τον τρόπο και λόγω της διολίσθησης της δραχμής έφθασε το 1983 να έχει δανειακές υποχρεώσεις 25 δισ. δρχ., με μετοχικό κεφάλαιο 2,8 δισ. Δηλαδή σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια 1:9. Την 13.9.83 υποβλήθηκε μήνυση από τον Γ.Γ. του ΥΠΕΘΟ (13.9.83) κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και κατά διευθυντικών της στελεχών.

Μετά την υποβολή της μήνυσης και με παρέμβαση του μεγαλύτερου μετόχου της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, που κατείχε άνω του 40% του μετοχικού κεφαλαίου, σε σχέση με την οικογένεια Τσάτσου, που κατείχε το 15% περίπου, άλλαξε όλο το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στις 15.9.83, μέσα στα πλαίσια τα προβλεπόμενα από το ν.2190 "περί ανωνύμων εταιρειών" και το οποίο με μερικές αλλαγές παρέμεινε μέχρι το Σεπτέμβριο του 1989.

Η σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια, που είχε διαμορφωθεί την περίοδο 1979-83 και ταυτόχρονα το γεγονός ότι το 50% από τα δάνεια ήταν συναλλαγματικά ήταν αδύνατο να καλυφθεί από τα μικτά κέρδη της εταιρείας, αν και η αύξηση τους ήταν σημαντική την περίοδο '84-'86. Έτσι η ενδεδειγμένη λύση ήταν η μετοχοποίηση τον Δεκέμβριο 1986 μέρους των δανειακών υποχρεώσεων και οφειλών της.

Το ύψος της μετοχοποίησης δηλ. 27,8 δισ. δρχ. άφησε υπόλοιπο οφειλών 15 δισ. και τον επόμενο χρόνο άρχισε να παρουσιάζει κέρδη συνεχώς και το 1989 πραγματοποίησε κέρδη ύψους 3,5 δισ. δρχ. Επίσης από την περίοδο '85-'86 άρχισε η εταιρεία να εξάγει και προς αγορές όπου μέχρι τότε μόνο το ΚΑΡΤΕΛ είχε πρόσβαση (BLUE-CIRCLE, LAFARGE HOLDER BANK, ITALCEMENTI), δημιουργώντας έντονες αντιδράσεις εκ μέρους διαφόρων οικονομικών συμφερόντων, ακόμη και κυβερνήσεων. Οι αγορές αυτές ήταν οι ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι ήταν σε γνώση της Κυβέρνησης και των επιτελών της ότι από το 1988 η Ιταλία έθετε σχεδόν ανυπέρβλητα εμπόδια στην εισαγωγή τσιμέντου από την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Στρατηγική Σημασία της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ"

Η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" είναι μια μονάδα στρατηγικής σημασίας. Η θέση του ΠΑΣΟΚ και του Συνασπισμού είναι, ότι η ΑΓΕΤ πρέπει να παραμείνει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, γεγονός, που είχε γίνει δεκτό και από την Οικουμενική Κυβέρνηση Ζολώτα.

Η ΑΓΕΤ είναι μια εταιρεία που πραγματοποιεί εξαγωγές άνω των 100 εκ. USD/έτος, έχει δική της τεχνολογία και απασχολεί άμεσα 3.700 εργαζόμενους και έμμεσα πάνω από 20.000 εργαζόμενους. Η ΑΓΕΤ επίσης, λόγω, του μεριδίου της στην εγχώρια αγορά, αποτελεί τον ηγέτη (leader) του κλάδου. Πέραν τούτου, με την εξαγωγική της δυνατότητα αποτελεί την κύρια εξαγωγική αιχμή της χώρας, αλλά και την κύρια γραμμή άμυνας της χώρας έναντι των ήδη καρτελοποιημένων ανταγωνισμών της ΕΟΚ.

Μια βιομηχανία που έχει τη δυνατότητα να εξάγει με άκρως ανταγωνιστικούς όρους στις χώρες μέλη της ΕΟΚ, που έχουν τις έδρες τους οι εταιρείες του ΚΑΡΤΕΛ, δεν είναι δυνατό να μην είναι κρίσιμης σημασίας για την ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ της ΧΩΡΑΣ.

Η ΑΓΕΤ, συνεπώς, αλλά και η ελληνική τσιμεντοβιομηχανία γενικότερα, αποτελούν κερδοφόρα, δυναμική, ανταγωνιστική διεθνώς βιομηχανία, που μπορεί να ανταγωνίζεται με επιτυχία τις μεγάλες πολυεθνικές, ακόμη και σε αγορές, που σε μεγάλο βαθμό ελέγχονται απ' αυτές. Με μοχλό δε τη δημόσια ΑΓΕΤ, η ελληνική τσιμεντοβιομηχανία θα μπορούσε να ισχυροποιηθεί ακόμη περισσότερο, μετατρέπόμενη σε μια "πολυεθνική" δύναμη (διατηρώντας την ελληνικότητά της), με τρόπο ώστε να εξασφαλισθούν και οι σημερινές θέσεις εργασίας και η εισροή συναλλάγματος και η αποκομιδή κερδών. Η περίπτωση της ελληνικής τσιμεντοβιομηχανίας είναι ίσως η πλέον ιδανική, όπου οι συνθήκες επέτρεπαν να υπάρξει αρμονική και αμοιβαία επωφελής συνεργασία της δημόσιας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας (ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", Τσιμέντα Χαλκίδος και ΤΙΤΑΝ -εφ' όσον το επιθυμούσε) και ταυτόχρονα διασύνδεση με εταιρείες παραγωγής σκυροδέματος ή

εμπορίας τσιμέντου στο εξωτερικό. Μια τέτοια εναλλακτική πολιτική είναι απόλυτα ρεαλιστική και εθνικά συμφέρουσα και πράγματι ανταγωνιστική απέναντι στο ευρωπαϊκό Καρτέλ.

Η Κυβέρνηση όμως, δέσμια των νεοφιλελεύθερων ιδεοληψιών της, της εισπρακτικής υστερίας και συγκεκριμένων συμφερόντων, προχώρησε στην ιδιωτικοποίηση της ΑΓΕΤ, χωρίς μάλιστα να αξιώσει τουλάχιστον ένα δεσμευτικό επιχειρηματικό σχέδιο, που να διασφαλίζει το μέλλον της μεγάλης αυτής ελληνικής τσιμεντοβιομηχανίας.

Η Κυβέρνηση, κατά συνέπεια και ιδιαίτερα ο Πρωθυπουργός και τα μέλη της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων, που σχεδίασαν, μεθόδευσαν και υλοποίησαν την πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", είναι πολιτικά υπόλογοι για μια επιλογή που αδυνατίζει τη θέση της ελληνικής τσιμεντοβιομηχανίας και δημιουργεί αβεβαιότητες και ανησυχίες για το μέλλον της ΑΓΕΤ. Λόγοι αναπτυξιακοί, οικονομικοί και κοινωνικοί και, βεβαίως, λόγοι που σχετίζονται με την υπονόμηση του διαγωνισμού και το χαμηλό τίμημα που επετεύχθη (θα αναφερθούμε αναλυτικά πιο κάτω,) καθιστούν επιβεβλημένη την ακύρωση της σύμβασης πώλησης της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Δ Ι Α Δ Ι Κ Α Σ Ι Α

Α. Βασική αρχή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου είναι η διενέργεια διαγωνισμού και η εξασφάλιση διαφάνειας σε όλη τη διαδικασία, μέχρι την κατοχύρωσή του στον τελικό πλειοδότη, κάτω από συνθήκες ανταγωνισμού.

Σε αντίθεση με τον ιδιώτη πωλητή, που έχει την απόλυτη ευχέρεια να διαθέτει την ιδιοκτησία του κατά την απόλυτη κρίση του χωρίς δεσμεύσεις και προς την ακολουθούμενη διαδικασία και το τελικό τίμημα που θα επιτύχει.

Β. Στη συγκεκριμένη εξεταζόμενη από την Επιτροπή μας περίπτωση της πώλησης της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", όλα τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα, τόσο οι πολιτικοί (Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης και Υπουργοί -Μάνος, Παλαιοκρασσάς, Ανδριανόπουλος, Χριστοδούλου), όσο και διοικητές και υπηρεσιακά όργανα Οργανισμών και Τραπεζών (Βρανόπουλος, Παπαγεωργίου κλπ) ενήργησαν, σε όλες τις φάσεις μέχρι την πώληση, όχι ως διαχειριστές δημόσιας περιουσίας, αλλά ως ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ της πωλούμενης επιχείρησης.

Έτσι, χωρίς την τήρηση και των στοιχειωδών κανόνων εκποίησης δημόσιας περιουσίας, διαπραγματευόμενοι προσωπικά κατήυθναν την πώληση στον ήδη προεπιλεγμένο αγοραστή που συμφωνήθηκε σε συναντήσεις και διαπραγματεύσεις, πριν την έναρξη του ΔΗΘΕΝ διαγωνισμού, προκαλώντας αναμφισβήτητη βλάβη του δημόσιου συμφέροντος, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα της CALCESTRUZZI και των ατόμων που συνηλλάγησαν με αυτήν.

Απόδειξη ότι η συμφωνία για τον συγκεκριμένο αγοραστή (CALCESTRUZZI) είχε γίνει πολύ πριν την έναρξη της διαδικασίας του ΔΗΘΕΝ διαγωνισμού και η απόφαση (επιλογή) είχε ληφθεί σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο αποτελούν συγκεκριμένα γεγονότα και ενέργειες, που συνέβησαν στο χρονικό διάστημα προγενέστερο της έναρξης της διαδικασίας του διαγωνισμού, τα οποία μάλιστα συνέβαλαν στην υποτίμηση της αξίας της ΑΓΕΤ.

Συγκεκριμένα:

1. Η συσταθείσα (με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου) Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποίησης (Δ.Ε.Α.) αποφασίζει το ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ 1990 την ιδιωτικοποίηση της ΑΓΕΤ.

2. Η CALCESTRUZZI αρχίζει τη συστηματική αγορά μετοχών της ΑΓΕΤ στο Χρηματιστήριο και εκτός αυτού από τα μέσα του 1990 μέσω του εκπροσώπου της κ. Γεωργιάδη συγκεντρώνει 3,5 εκ. μετοχές της ΑΓΕΤ, ήτοι ποσοστό περίπου 7% (βλ. κατάθεση Γεωργιάδη).

3. Ενωρίτερα όμως έχει αρχίσει η μεθοδευση υπονόμευσης της πραγματικής σχέσης και αξίας της ΑΓΕΤ ως εξής:

α. Ο τότε Πρόεδρος του ΟΑΕ Γ. Γιαννόπουλος στις 25.5.90 δηλώνει ότι "...Το αποτέλεσμα της χρήσης 1989 θα είναι σαφώς αρνητικό".

β. Ενισχύει την προσπάθεια υποτίμησης της αξίας της ΑΓΕΤ ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας Γ. Σουφλιάς, ο οποίος σε δηλώσεις του (Ιούνιος 1990) αμφισβητεί τα στοιχεία του ισολογισμού της ΑΓΕΤ του έτους 1989 (χρησιμοποίησε τη φράση "λογιστικό μασάζ του ισολογισμού").

Αποτέλεσμα αυτών των μεθοδεύσεων ήταν η κατακόρυφος πτώση της αξίας της μετοχής της ΑΓΕΤ, παρά τις μεταγενέστερες διορθωτικές δηλώσεις τους και την δημοσίευση του ισολογισμού με κέρδη 3,5 δις.

Την εποχή όμως αυτή αρχίζει να αγοράζει μαζικά μετοχές για λογαριασμό της CAL ο Γεωργιάδης.

4. Εκδηλώνεται αντίδραση στις μεθοδεύσεις αυτές από τους εργαζόμενους με αποκορύφωμα την παραίτηση του διορισμένου από την Κυβέρνηση Προέδρου της ΑΓΕΤ Καθηγητή Β. Σαρσέντη, που με επιστολή του δίνει τελείως διαφορετική εικόνα της κατάστασης της εταιρείας και των προοπτικών της. (βλ. Φάκελο εγγράφων Επιτροπής).

Γ. Μετά την απόφαση για αποκρατικοποίηση της ΑΓΕΤ, που πήρε η Διυπουργική Επιτροπή (Δ.Ε.Α.) το Δεκέμβριο του 1990 και την ολοκληρωθείσα αγορά από την CAL του κατά την κρίση της αναγκαίου ποσοστού μετοχών της ΑΓΕΤ, η μεθοδευση συγκεκριμενοποιείται με στόχο τελικό την απόκτηση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" από την CAL.

Σειρά συγκεκριμένων κινήσεων της Κυβέρνησης, που χρησιμοποιεί για όργανά της τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) με τον κ. Γιαννόπουλο και αργότερα την Εθνική Τράπεζα, με τον κ. Βρανόπουλο, εκδηλώνεται το πρώτο (Α') εξάμηνο του 1991.

1. Παρά το γεγονός ότι η Rothschild (σύμβουλος της Κυβέρνησης και του ΟΑΕ για τις αποκρατικοποιήσεις) προτείνει τρεις ισοδύναμες εταιρείες για να λειτουργήσουν ως διαμεσολαβητές στην πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", την U.B.S., την Hambros και τη Morgan Stanley (M.S.), με σημαντική διαφορά αμοιβής τους (175 εκατ. U.B.S. και 1 δις δρχ. η M.S.), η Διυπουργική Επιτροπή (Δ.Ε.Α.) αναρμοδίως επιλέγει τη M.S. με διαφορά τιμής, που προφανώς υπερβαίνει τα 500 εκ. δρχ. και επιβάλλει στον ΟΑΕ τη σύναψη σύμβασης μαζί της.

2. Τα μεγάλα όμως συμφέροντα μεταφέρουν τη σύγκρουσή τους και μέσα στους κόλπους του κυβερνητικού χώρου.

Έτσι η μεθοδευμένη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εθνικής Τράπεζας με το άρθρο 85 του ν. 1969/91 και ο τρόπος κάλυψής του (115 δις από το Ελληνικό Δημόσιο, δηλαδή με χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων), έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη και κατακόρυφη πτώση του Χρηματιστηρίου, που φυσικά παρασύρει και τη μετοχή της ΑΓΕΤ. Ο διορισμένος από την Κυβέρνηση Πρόεδρος του ΟΑΕ, Γ. Γιαννόπουλος, παραιτείται και διαμαρτυρόμενος καταγγέλλει τις μεθοδεύσεις του αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας Ε. Χριστοδούλου και τον Γραμματέα της ΔΕΑ, Πιπέρογλου, με ιδιόγραφη επιστολή του στις 15/6/1991. Προσδιορίζει τη μείωση της αξίας της ΑΓΕΤ κατά 50 δις και κατονομάζει τα συμφέροντα που εξυπηρετούν οι Χριστοδούλου, Πιπέρογλου (βλ. συνημ. επιστολή Γιαννόπουλου)

3. Οι προηγούμενες μεθοδεύσεις, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η ΕΤΕ ήταν κάτοχος μεγάλου πακέτου παλαιών μετοχών, όπως και η CAL τελευταία, φέρνουν τις δύο αυτές εταιρείες σε πλεονεκτική θέση έναντι όλων των άλλων τυχόν ενδιαφερόμενων αγοραστών.

4. Μετά τη βασική αυτή παρέμβαση της Μ.Σ., που "δείχνει" πλέον τον αγοραστή, αρχίζει μια σειρά παρασκηνιακών επαφών και συνεννοήσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων παραγόντων.

4.1. Στην αρχική διαδικασία επαφών και συνεννοήσεων εμπλέκεται και η οικονομική σύμβουλος του Πρωθυπουργού ΜΙΡΑΝΤΑ ΞΑΦΑ (που δεν έχει καμιά απολύτως αρμοδιότητα -βλέπε και αυστηρό εμπιστευτικό μνημόνιο της Μ.Σ., στις 12-13 Δεκ. 1991). Ο θόρυβος που δημιουργείται από τον Τύπο αναγκάζει το πρωθυπουργικό περιβάλλον σε υποχώρηση.

4.2. Το καλοκαίρι του '91 ο Πρωθυπουργός, ύστερα από πίεση του Δ/ντή της ΕΤΕ, δεσμεύεται να προωθηθεί η ρύθμιση της εκκρεμότητας των οφειλών προς την Τράπεζα και συγχρόνως εγκρίνει τον "ανεξάρτητο" ρόλο της ΕΘΝΙΚΗΣ στο διαγωνισμό της ΑΓΕΤ (βλ. κατάθεση κ. Βρανόπουλου). Αποτέλεσμα αυτών των αποφάσεων ήταν να προκαθορισθεί ως νικητής του διαγωνισμού εκείνος, που θα εξασφάλιζε τη συνεργασία με την ΕΤΕ.

Η ΕΤΕ, με βάση τα προηγούμενα, γνωστοποιεί στη Μ.Σ. -στις 24 Οκτωβρίου- την πρόθεσή της να συμμετάσχει στο διαγωνισμό για λογαριασμό της και για λογαριασμό πελάτου της (προφανώς της CAL).

4.3. Οι παρασκηνιακές επαφές μεταξύ CAL και ΕΤΕ αρχίζουν από το φθινόπωρο του '91, παρά τον περιορισμό του άρθρου 9 της Confidentiality Agreement της Μ.Σ.. Οι επαφές αυτές καταλήγουν στη μυστική συμφωνία σύστασης κοινοπραξίας, της CAL - NAT, με όρους που συμφωνήθηκαν "σε επίπεδο κορυφής" και στην από κοινού υποβολή της ΜΗ δεσμευτικής προσφοράς της 10.12.91.

4.4. Εν τω μεταξύ στις 26.11.91, σε συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής, ο κ. Βρανόπουλος δεν επιτυγχάνει την έγκριση της από κοινού συμμετοχής του στο διαγωνισμό. Παρά ταύτα, στις 5.12. παίρνει την έγκριση απ' ευθείας από τον κ. Πρωθυπουργό. Και τούτο παρά το γεγονός ότι και η Morgan Stanley και η Rothschild έχουν αντίθετη γραμμή και ο Πρόεδρος του ΟΑΕ, ο κ. Παπαγεωργίου (βλ. πρακτικά κατάθεσής του) δεν είχε καμιά γνώση των τεκταινομένων.

4.5. Μετά το άνοιγμα των προσφορών στο Λονδίνο διαπιστώθηκε με έκπληξη από την πλευρά του ΟΑΕ και της Μ.Σ. ότι η ΕΤΕ και η CAL συμμετέχουν σ' αυτόν από κοινού. Σχεδόν ταυτοχρόνως η πρωθυπουργική σύμβουλος κ. Ξαφά απευθύνεται τηλεφωνικά στην Μ.Σ. -στις 12.12.- παρεμβαίνει τηλεφωνικά και διαμηνύει ότι "...ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρει τόσο το ζήτημα της Εθνικής. Θα λυθεί από μόνο του" και ο κύριος Βρανόπουλος επιβεβαίωσε αυτήν τη θέση (βλέπε επιστολή Μ.Σ. 18.12.91)

4.6. Στις 17.12., παρά τις αντιρρήσεις της Μ.Σ., γίνεται δεκτή η κοινή προσφορά της CAL-NAT, μετά από παρέμβαση του ΟΑΕ με το αιτιολογικό ότι τυχόν απόρριψη θα δημιουργούσε πολιτικά προβλήματα.

4.7. Από τις 17 έως τις 23 Δεκεμβρίου προωθούνται εντατικές διαδικασίες συνεννόησης μεταξύ CAL και ΕΤΕ, οι οποίες καταλήγουν στη συμφωνία της 23.12.91.

4.8. Σύμφωνα με όλα τα στοιχεία, και κυρίως τη γραπτή έκθεση (18.2.92) της Μ.Σ. προς τον Πρόεδρο του ΟΑΕ:

α. Η Italcementi επέδειξε ζοηρότατο ενδιαφέρον για το διαγωνισμό. Ήταν ο μόνος διαγωνιζόμενος που έστειλε μεγάλο κλιμάκιο εμπειρογνομόνων για επί τόπου εξέταση των εγκαταστάσεων και οικονομικών στοιχείων της ΑΓΕΤ.

β. Από την πρώτη φάση του διαγωνισμού εξέφρασε ζωνηρές ανησυχίες για το ιδιοκτησιακό πρόβλημα της ΑΓΕΤ (παλιές μετοχές).

γ. Καθ' όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού και με την ενθάρρυνση της Μ.Σ.Α. και του ΟΑΕ προσπάθησε επί ματαίω να εξασφαλίσει για λογαριασμό της τους ίδιους όρους συνεργασίας με την ΕΤΕ, όπως και η CAL.

δ. Η ΕΤΕ μέχρι και την 14/2/92 απέκρυψε απ' όλους (ΟΑΕ, Μ.Σ., ΙΤΑΛ) το δεσμευτικό χαρακτήρα της συμφωνίας της με την CAL, κατά ΩΜΗ παράβαση αμοιτέρων των αποφάσεων της Διυπουργικής Επιτροπής (26/11 και 5/12).

ε. Κατά τις ανεπίσημες επαφές που είχε η ΕΤΕ με την ΙΤΑΛ (κατά παράβαση της συμφωνίας CAL-NAT), παρείχε πληροφορίες στην ΙΤΑΛ. Από το τελικό αποτέλεσμα, αλλά και τις συνεχείς διαμαρτυρίες της ΙΤΑΛ, συνεπάγεται ότι η ΕΤΕ απέκρυψε από την ΙΤΑΛ κρίσιμα σημεία της σύμβασης CAL-NAT.

4.9. Οι υπόλοιποι, λοιπόν, διαγωνιζόμενοι και κυρίως η ΙΤΑΛCEMENTI διαμαρτύρονται. Και είναι χαρακτηριστική η παραπλανητική κίνηση του κ. Βρανόπουλου να δηλώνει στην ΙΤΑΛ, ότι θα συνεργαστεί μαζί της εάν προσφέρει πλέον των 63 δις και άλλα 150 δις σε τέσσερα χρόνια.

4.10. Αποκαλυπτική της μεθόδευσης της όλης ιστορίας είναι η κατάθεση του κ. Παντσαβόλτα ότι το τελικό κλείσιμο του τιμήματος στο ύψος των 124 δις και όχι στα 107 δις της προσφοράς της κοινοπραξίας οφείλετο στη συμμετοχή και την προσφορά της ΙΤΑΛ.

Είναι χαρακτηριστικά τα όσα αναφέρονται από το σημερινό Πρόεδρο του ΟΑΕ, κ. Ν. Αποστολίδη, στην από 27/5/93 επιστολή του προς την Επιτροπή μας στη σελ. 2 (βλ. Φάκελ. Επιτροπής)

Αναφέρει ο κ. Αποστολίδης επί λέξει:

"Επί του Σχεδίου Συμβάσεως έγιναν διαπραγματεύσεις αρχικώς και με τις δύο υποψήφιες αγοράστριες. Η ΙΤΑΛCEMENTI μετά τις πρώτες διαπραγματεύσεις επί του θέματος της επιδικίας των πωλουμένων μετοχών εξήτησε την κατάρτιση εγγράφου συμφωνίας με την Εθνική Τράπεζα προκειμένου να προχωρήσει σε περαιτέρω διαπραγματεύσεις. Μετά την άρνηση της ΕΤΕ, ως εκ της δεσμεύσεώς της με την CALCESTRUZZI SPA, η ΙΤΑΛCEMENTI δεν συνέχισε τη διαπραγμάτευση και απεχώρησε. Η Κοινοπραξία CALCESTRUZZI/ΕΤΕ διεπραγματεύθη τους όρους και μετά την επελθούσα συμφωνία επ' αυτών το οριστικό πλέον Σχέδιο μονογραφήθηκε και ακολούθησε η υποβολή της δεσμευτικής οικονομικής προσφοράς".

Αλλά και ο Υποδιοικητής της ΕΤΕ Στ. Βαβαλίδης, με το από 17.2.92 έγγραφό του προς την Italcementi, αρνείται σαφώς την οποιαδήποτε επικοινωνία της ΕΤΕ με την Italcementi, λόγω των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει με την Calcestruzzi.

Πιστεύουμε ότι μετά τις σαφείς αυτές αναφορές και την αποχώρηση της ΙΤΑΛCEMENTI από το "διαγωνισμό" λόγω της άρνησης της ΕΤΕ (ως εκ της δεσμεύσεώς της με την CAL για τη σύσταση της CAL-NAT) να συνεργασθεί με τους ίδιους όρους μαζί της, όπως και με την CAL, είναι περιττό να ασχοληθούμε με την παράθεση επιχειρημάτων για το "διαγωνισμό μαϊμού", που μεθόδευσε η Κυβέρνηση με τα κινούμενα από αυτήν πρόσωπα (ΟΑΕ-Παπαγεωργίου και ΕΤΕ-Βρανόπουλος).

Δ. Άμεσα εμπλεκόμενοι στις μεθοδεύσεις αυτές, που δεν έχουν σχέση με οποιαδήποτε διαδικασία διαφάνειας και ίσου ανταγωνισμού διεθνούς διαγωνισμού, είναι οι εξής:

1. Από τη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.), οι Υπουργοί Χριστοδούλου - Παλαιοκρασσάς - Ανδριανόπουλος - Μάνος και οι Πιπέρογλου - Μπρατσιώτης. Από την Κυβέρνηση, επίσης, ο Πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης και η σύμβουλος του Μιράντα Ξαφά.

2. Από την Εθνική Τράπεζα (ΕΤΕ), ο Διοικητής κ. Βρανόπουλος και οι Υποδιοικητές κ.κ. Βαβαλίδης, Σορώτος, Καπράλος, ο Δ/ντής Χαρτοφυλακίου κ. Αποστολίδης, το Δικαστικό Τμήμα της Τραπέζης (κ. Τσαμαδού) και υπηρεσιακοί παράγοντες.

3. Από τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.), ο Πρόεδρος και σημερινός Δ/ντής του πολιτικού γραφείου του Πρωθυπουργού κ. Παπαγεωργίου και τα μέλη του Δ.Σ. του ΟΑΕ.

4. Η Morgan Stanley.

5. Η Calcestruzzi και κυρίως ο κ. Παντσαβόλτα.

Δ.1. Ο ρόλος της ΔΕΑ και των Υπουργών.

Δ.1.1. Η ΔΕΑ αρχικά αποδέχθηκε εισήγηση της Μ.Σ., ότι θα έπρεπε για καλύτερο αποτέλεσμα στο διαγωνισμό από πλευράς τιμήματος στην πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", η ΕΤΕ να πωλήσει ΜΑΖΙ με τον ΟΑΕ το πακέτο των μετοχών της.

Σε αντιρρήσεις όμως του κ. Βρανόπουλου ο κ. Χριστοδούλου δέχεται τελικά η ΕΤΕ να συμμετάσχει μόνη της στο διαγωνισμό και να στηρίζει στην τελευταία φάση τον πλειοδότη του διαγωνισμού.

Δ.1.2. Ο κ. Ανδριανόπουλος παραμένει στην αρχική θέση της από κοινού πώλησης των μετοχών της ΕΤΕ με τον ΟΑΕ.

Δ.1.3. Η ευθύνη του Χριστοδούλου έγκειται στο γεγονός ότι είτε απεδέχθη είτε από κοινού συμφώνησαν με τον κ. Βρανόπουλο στη μεθόδευση για την αγορά της ΑΓΕΤ.

Δ.1.4. Ο κ. Μάνος, παρά το ότι συμμετείχε προς το τέλος της διαδικασίας πώλησης της ΑΓΕΤ και παρά το ότι ομολόγησε στην Επιτροπή μας (βλ. πρακτικά κατάθεσής του) ότι ο διαγωνισμός δεν εξελίχθηκε και δεν κατέληξε όπως θα έπρεπε, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες, τελικά αφ' ενός αποδέχθηκε τη διαδικασία και αφ' ετέρου την ολοκλήρωσε, διαπραγματευόμενος με αδιαφάνεια και ΜΟΝΟΣ του, χωρίς την παρουσία άλλων Ελλήνων υπηρεσιακών παραγόντων, το τελικό τίμημα των 124 δις με τον κ. Παντσαβόλτα.

Δ.1.5. Ο σημαντικός παρασκηνιακός ρόλος των Μπρατσιώτη - Πιπέρογλου δεν κατέστη δυνατόν, να διερευνηθεί, διότι ο μεν κ. Μπρατσιώτης μεθόδευσε και με κάλυψη του Προεδρείου της Εξεταστικής Επιτροπής αρνήθηκε να καταθέσει, επικαλούμενος στην Επιτροπή μας, δήθεν, δικηγορικό απόρρητο, ο δε κ. Πιπέρογλου δεν εξετάστηκε (όπως και πολλοί άλλοι ουσιαστικοί μάρτυρες), λόγω της ασφυκτικής προθεσμίας που μας έθεσε η κυβερνητική πλειοψηφία στη Βουλή (με παρέμβαση του ίδιου του Πρωθυπουργού Μητσοτάκη) μέχρι 15/6/93.

Δ.1.6. Ο ρόλος και η συμμετοχή του Πρωθυπουργού κ. Κ. Μητσοτάκη.

Δ.1.7. Από τις καταθέσεις των μαρτύρων και τα στοιχεία που μας εδόθησαν (υπάρχουν βασικότατα έγγραφα τα οποία δεν έφθασαν, αν και ζητήθηκαν, ακόμη στην Επιτροπή μας), προκύπτει ότι ο κ. Μητσοτάκης είναι το πρόσωπο που έδωσε το "πράσινο φως", με την απόφαση της 5ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991, στην ΕΤΕ να έλθει σε επαφή με την CAL (βλέπε και κατάθεση Ανδριανόπουλου).

Από του σημείου αυτού ανατρέπεται πλήρως όλη η διαδικασία πώλησης της ΑΓΕΤ, αχρηστεύεται ο διαγωνισμός και οργιάζουν οι παρασκηνιακές συνεννοήσεις και συναλλαγές.

Δ.1.8. Ο ρόλος της κας Ξαφά (οικονομικού συμβούλου του Πρωθυπουργού), παρά το ότι η Επιτροπή εντόπισε την ανάμειξή της, δεν έγινε δυνατό να διερευνηθεί, επειδή ο χρόνος μας ήταν ασφυκτικά περιορισμένος.

Δ.2. Ο ρόλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ)

Ο ιδιαίτερος ρόλος του κ. Βρανόπουλου

Δ.2.1. Πρέπει να σημειωθεί εισαγωγικά ότι ο κ. Βρανόπουλος, ως Διοικητής της ΕΤΕ, είχε την κύρια πρωτοβουλία στην εξέλιξη της όλης διαδικασίας και υπερκέρασε και υποκατέστησε τελικά τον ΟΑΕ, που τυπικά πλέον ήταν ο πωλητής.

Δεν στερούνται βέβαια ευθύνης και υπηρεσιακοί παράγοντες της ΕΤΕ, που εισηγήθηκαν ή δεν αντέδρασαν στις μη νόμιμες αποφάσεις του Διοικητού της.

Δ.2.2. Ο κ. Βρανόπουλος, από τα υπάρχοντα στην Επιτροπή μας στοιχεία, αλλά και τις μαρτυρικές καταθέσεις, προκύπτει ότι χρησιμοποιήθηκε από την κυβέρνηση ως "αγωγός" μεταφοράς και υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής, για να καταλήξει η πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στην CAL.

Δ.2.3. Μετά την απόφαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη της 5/12/91, που μετέβαλε την ΕΤΕ από πωλητή σε αγοραστή, η ΕΤΕ κυριαρχεί στο συνολικό παιχνίδι του "δήθεν διαγωνισμού".

Ο ρόλος της όμως ενισχύεται ακόμη περισσότερο με την απόφαση της κυβέρνησης όχι μόνο να μεταβληθεί από πωλητής σε αγοραστή, αλλά και την ευχέρεια που της παρέχει, να μην είναι μόνη της στην τελική προσφορά, αλλά να έχει τη δυνατότητα να προσφέρει ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ με άλλο ενδιαφερόμενο αγοραστή.

Δ.2.4. Η ΕΤΕ, πλέον, ασυναγώνιστη έναντι των άλλων πιθανών ενδιαφερόμενων αγοραστών, διαλύει πλήρως το διαγωνισμό.

Με το πρόσχημα ότι οι ενέργειές της συντελούν δήθεν στην επίτευξη υψηλότερου τιμήματος (προς όφελος της ελληνικής οικονομίας δήθεν, αν και λογικά είναι αντίθετο με την ιδιότητά της ως αγοραστή) και ασφαλώς με τη στήριξη του Πρωθυπουργού. Ο ίδιος, άλλωστε, ο κ. Βρανόπουλος, στην τελευταία κατάθεσή τους (11.6.93), ομιλεί για αντίπαλα συμφέροντα σε σχέση με τον ΟΑΕ.

Επί πλέον, η άποψη του Διοικητή της ΕΤΕ, ότι στην πραγματικότητα πρόκειται για πώληση υπό προθεσμία, αποδείχθηκε πλήρως μετέωρη. Το συμφέρον, συνεπώς, της ΕΤΕ ήταν να επιτύχει χαμηλό τίμημα, ώστε να μη χάσει, αν το 1996 οι μετοχές της πωληθούν στο Χρηματιστήριο.

Έτσι, αν και αγοραστής υποκείμενος στις δεσμεύσεις του offering memorandum, της Μ.Σ., η ΕΤΕ συνομιλεί με τον Πρωθυπουργό, τη Δ.Ε.Α., τον Ο.Α.Ε. και ΟΛΟΥΣ τους αγοραστές.

Δ.2.5. Συνάπτει μυστική συμφωνία την 23 Δεκεμβρίου 1991, με την Calcestruzzi, που περιλαμβάνει ολόκληρη τη συμφωνία συνεργασίας μετόχων και όρους του καταστατικού της υπό σύσταση CAL-NAT ΑΕ, με προσδιορισμό όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ΕΤΕ, με κυριότερη την κατά ετεροβαρή τρόπο εκχώρηση της διαχείρισης, διοίκησης και ελέγχου της ΑΓΕΤ στην Calcestruzzi, καίτοι υποχρεώθηκε στην κατά 50% περίπου καταβολή της αξίας αγοράς των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", που κατείχε ο Ο.Α.Ε.. Ενώ ταυτόχρονα παραμένει και σήμερα ο πλειοψηφών κάτοχος μετοχών.

Το σημαντικότερο δε στοιχείο είναι ότι η βασική αυτή συμφωνία, που ουσιαστικά εξουδετέρωνε κάθε άλλο υποψήφιο αγοραστή, συνομολογείται χωρίς να τη γνωρίζουν!!! (όπως τουλάχιστον δηλώνουν). Η Κυβέρνηση (εκπλήσσεται όπως κατέθεσε ο κ. Μάνος), ο ΟΑΕ (δεν την είδε ποτέ δηλώνει ο κ. Παπαγεωργίου) και η Morgan Stanley (δήλωσή της στα πρακτικά του Δ.Σ. του ΟΑΕ της 2/3/92. Η ΕΤΕ πλέον δεν ελέγχεται από κανέναν (Κυβέρνηση ΟΑΕ-Μ.Σ.) ή μήπως ο κ. Βρανόπουλος έχει τη σύμφωνη γνώμη για τις πρωτοβουλίες του αυτές από τον ίδιο τον κ.

Μητσοτάκη; Το ερώτημα μέχρι στιγμής δεν έχει απαντηθεί, αλλά είναι περίεργο ο κ. Βρανόπουλος να ανέλαβε από δική του πρωτοβουλία την τεράστια αυτήν ευθύνη.

Δ.2.6. Οι ενέργειες αυτές της ΕΤΕ είχαν ως αποτέλεσμα:

- Ουσιαστική ακύρωση των όρων του διαγωνισμού με τον αποκλεισμό των όποιων άλλων ενδιαφερομένων.

- Αποχώρηση της ITALCEMENTI (βλ. επιστολή Προέδρου ΟΑΕ κ. Αποστολίδη στην Επιτροπή μας)

- Εκταμίευση ρευστού χρήματος από την ΕΤΕ άνω των 42 δις δρχ. όταν στόχος της αρχικός ήταν αντίθετα η είσπραξη με την πώληση από το χαρτοφυλάκιό της μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

- Σημαντική πτώση των δεικτών φερεγγυότητας της ΕΤΕ, όπως σαφώς προκύπτει από τους πρόσφατους πίνακες της Τράπεζας Ελλάδος.

- Με την εμπλοκή της στην όλη διαδικασία ως αγοράστριας και τις συγκεκριμένες ενέργειες της ματαίωσε ΟΡΙΣΤΙΚΑ την αγορά από την CAL των Τσιμέντων Χαλκίδος, αντί 41 δις δρχ. που είχε συμφωνήσει να καταβάλει η CAL, με προφανή βλάβη του ευρύτερου δημόσιου συμφέροντος. Ο κ. Παντσαβόλτα, άλλωστε, στην κατάθεσή του δήλωσε ότι το ενδιαφέρον του για τα Τσιμέντα Χαλκίδος ατόνησε μόλις δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις να εξαγοράσει η CAL την ΑΓΕΤ.

Δ.2.7. Επιζήμια για την Εθνική Τράπεζα αγορά από τον ΟΑΕ 17.270.751 μετοχών ΑΓΕΤ σε τιμή μετοχών πακέτου πλειοψηφίας, ενώ ήσαν μετοχές μειοψηφίας. Οι μετοχές αυτές αγοράστηκαν από την Εθνική Τράπεζα, αδικαιολόγητα στην ίδια ουσιαστικά, ανά μετοχή, τιμή, στην οποία αγόρασε η Calcestruzzi τις δικές της 17.975.679 μετοχές πλειοψηφίας, δηλ. 25%, επάνω από την τρέχουσα χρηματιστηριακή τιμή τους. Η ενέργεια αυτή του κ. Μ. Βρανόπουλου, σε βάρος της περιουσίας της Τράπεζας, εξημίωσε την Τράπεζα με δρχ. 12.587.530 δις περίπου. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί, ότι η Εθνική Τράπεζα μεταβίβασε στη CAL-NAT και το σημαντικό αριθμό τέτοιων μετοχών που μεταβίβασε η Calcestruzzi και οι οποίες, παλαιές μετοχές, κατά τον κ. Βρανόπουλο, είχαν πολύ μεγαλύτερη αξία από τις υπόλοιπες νέες μετοχές.

Δ.2.8. Πρόσθετη ζημία στην Εθνική Τράπεζα από την αγορά 9.592.921 μετοχών ΑΓΕΤ (μέρους των συνολικά 17.975.679 μετοχών, που αγόρασε από τον ΟΑΕ), επί πλέον αυτών που θα μεταβίβαζε στην CAL-NAT, με βαρύτατο δόλο του κ. Βρανόπουλου για την αγορά αυτή. Τις μετοχές αυτές αγόρασε η Τράπεζα στην προαναφερθείσα στην παρ. 1 τιμή μετοχών πλειοψηφίας 25% πλέον της χρηματιστηριακής, αποκλειστικά και μόνο για να απαλλαγεί η Calcestruzzi από τη δαπάνη αγοράς τους. Και τούτο, παρά το ότι η σύμφωνα με τη 2η τραπεζική κοινοτική οδηγία και τη σχετική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος (λόγω της υπέρβασης του 1/5 των κεφαλαίων της), δεν είχε δικαίωμα να τις κρατήσει, αλλά είχε την υποχρέωση να τις ξαναπωλήσει. Και επί πλέον η Εθνική Τράπεζα ανέλαβε με το παραπάνω συμφωνητικό την υποχρέωση απέναντι της CAL να τις ξαναπουλήσει.

Δ.2.9. Οι ισχυρισμοί του κ. Βρανόπουλου για ωφέλεια της ΕΤΕ από τη συγκεκριμένη σύμβαση με την CAL (σύσταση CAL - NAT S.A.)

Βασικός ισχυρισμός, που προβλήθηκε από τον κ. Βρανόπουλο, για την εμπλοκή της ΕΤΕ σε μια τέτοια πρωτοφανή στα συναλλακτικά δεδομένα πολύπλοκη εξωτραπεζική σύμβαση, ήταν ο εξής:

- Η ΕΤΕ πραγματοποίησε μια επικερδή τραπεζική εργασία, εξασφάλισε τις απαιτήσεις της και ΟΤΑΝ ολοκληρωθεί η σύμβαση, σε 4 χρόνια, το κέρδος της θα υπερβεί τα 100 δις δρχ.!!!

Την αισιοδοξία του αυτή στηρίζει σε δύο ΑΒΕΒΑΙΑ γεγονότα:

α. Τη νομική, άλλως εκ των πραγμάτων, υποχρέωση της CAL, να αγοράσει το σύνολο των μετοχών της ΑΓΕΤ, που κατέχει η ΕΤΕ.

Πλην όμως ο "συνεταίρος" του, ο κ. Παντσαβόλτα, στην κατάθεσή του στην Επιτροπή μας, αμφισβητεί τη νομική υποχρέωση της CAL και θέτει θέμα ερμηνείας του σχετικού όρου.

β. Θεωρεί ως εξασφάλιση της ΕΤΕ ότι η CAL δεν έχει τη δυνατότητα να μεταβιβάσει τις μετοχές της στην CAL-NAT σε τρίτους, χωρίς την έγκριση της ΕΤΕ. Έτσι, κατά τους ισχυρισμούς του, διασφάλισε και τον αποκλεισμό της περίπτωσης να περιέλθει η ΑΓΕΤ στο "ΚΑΡΤΕΛ" τσιμέντου.

Τον ισχυρισμό αυτό επεκαλέσθησαν και οι Υπουργοί της Κυβέρνησης, αλλά και με αυταρέσκεια στη Βουλή στις (20.3.92) ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, για να δικαιολογήσει τις άκυρες και παράνομες διαδικασίες πώλησης, επιβεβαιώνοντας όμως με τον τρόπο αυτόν την προαποφασισμένη επιλογή να δοθεί η ΑΓΕΤ στην CAL.

Ο ισχυρισμός όμως αυτός πάσχει σοβαρά και το αντίθετο επιχείρημα είναι απλό! Διότι ναι μεν υπάρχει συμβατική δέσμευση για τη μη μεταβίβαση των μετοχών της CAL (στην "CAL-NAT S.A."), αλλά δεν υπάρχει και δεν ήταν δυνατό να υπάρχει δέσμευση για πώληση ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ της CALCESTRUZZI προς οποιονδήποτε, χωρίς να εξαιρείται και το "ΚΑΡΤΕΛ" που δόθηκε με την επιλογή της CAL η Κυβέρνηση απέκλεισε!!!

Σήμερα μάλιστα, που ο όμιλος FERUZZI, αντιμετωπίζει τεράστια οικονομικά προβλήματα και πιθανόν να αποφασίσει να εγκαταλείψει τις δραστηριότητές του στο χώρο του "τσιμέντου"! Ο κ. Τακόπουλος, μάλιστα (Διευθύνων Σύμβουλος των Τσιμέντων Χαλκίδος), κατέθεσε στην Επιτροπή μας για τις προθέσεις του ομίλου Feruzzi να πουλήσει την ΑΓΕΤ στο ΚΑΡΤΕΛ.

Αποδεικνύεται δε αναμφισβήτητα (από τα πιο πάνω) πόσο επιτυχής υπήρξε ο χειρισμός και ο ρόλος της ΕΤΕ, για διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, αλλά κύρια των συμφερόντων των μετόχων της ΕΤΕ!!!

Είναι χαρακτηριστική η κατάθεση ΠΑΝΤΣΑΒΟΛΤΑ ενώπιον της Επιτροπής μας στη Ρώμη (βλέπε πρακτικά), όπου ανέφερε ότι: Κανένα ρόλο δεν έπαιξε η ΕΤΕ για να φθάσει το τίμημα στα 124 δις. Η CAL έκανε τις δικές της εκτιμήσεις για την αξία της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Η τιμή ανέβηκε από τα 107 σε 116 και τελικά στα 124 δις, επειδή υπήρξε η αναγγελία της ITALCEMENTI για προσφορά 120 δις και μόνο για το λόγο αυτό!!!

Δ.3.Ο ρόλος του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) και του κ. Παπαγεωργίου.

Δ.3.1. Ο ΟΑΕ κατέχει το 69,8% των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Είναι ο ΠΩΛΗΤΗΣ, κανείς άλλος δεν πουλάει μετοχές και, ενώ είναι το υποκείμενο της όλης διαδικασίας, είναι σκόπιμα υποβαθμισμένη η συμμετοχή του.

Ενώ έχει την πλήρη ευθύνη του διαγωνισμού ως "ο ΠΩΛΗΤΗΣ", εμφανίζεται μόνο σε δευτερεύουσες ουσιαστικά πράξεις, που δεν επηρεάζουν σημαντικά τις κρίσιμες αποφάσεις.

Δ.3.2. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ΟΑΕ και ειδικά ο Πρόεδρος του κ. Παπαγεωργίου, από πρωταγωνιστής (ΠΩΛΗΤΗΣ) μεταβάλλεται απλά σε "αποδέκτη πληροφόρησης" των όσων διαδραματίζονται στην όλη διαδικασία με πρωταγωνιστή τον κ.

Βρανόπουλο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν συμμετέχει στην κρίσιμη συνεδρίαση της ΔΕΑ, στις 5.12.1991 και ουδείς των συμμετεχόντων φαίνεται να τον ενημέρωσε επίσημα με τις αποφάσεις που ελήφθησαν.

Ο κ. Παπαγεωργίου παρακολουθεί, ανέχεται και νομιμοποιεί την απαράδεκτη διαδικασία του διαγωνισμού και τελικά προ των τεράστιων ευθυνών του και μετά από την πίεση μελών του Δ.Σ. του ΟΑΕ (υπήρξε και παραίτηση του κ. Ρηγόπουλου), μεταφέρει την ευθύνη της υπογραφής στη Γ.Σ. των μετόχων του ΟΑΕ (δηλαδή στους αρμόδιους υπουργούς), που με τη σειρά τους εξουσιοδοτούν τον κ. Μάνο, ο οποίος και "ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ", με την προσωπική διαπραγμάτευση με ΠΑΝΤΣΑΒΟΛΤΑ!!!

Δ.3.3. Είναι σημαντικά στοιχεία για την έρευνά μας τα ακόλουθα έγγραφα, που έχουν σχέση με τον ΟΑΕ και ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ πλήρως τη μεθόδευση της Κυβέρνησης και των οργάνων της στην πώληση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ":

α. Οι από 16,17 και 18/2/92 επιστολές της Morgan Stanley προς τον κ. Παπαγεωργίου, ειδικότερα η από 16/2/92 επιστολή, στην αγγλική, η οποία σε μετάφραση αναφέρει επί λέξει σε παράγραφο της:

"Η ITAL (Pesenti & Santa Maria) μας πληροφόρησαν "στις 14/2/92;.. ότι η ΕΤΕ (Βρανόπουλος και Βαβαλίδης) τους είπε τα εξής:

"α. Η ΕΤΕ δεν μπορεί να δει την ITAL γιατί θα παραβίαζε την συμφωνία της με την Cal.

β. Η ΕΤΕ υπέδειξε να ασκηθεί πίεση στην ΕΤΕ από την Μ.Σ., τον ΟΑΕ ή την Κυβέρνηση για να αποκαλύψει - ΕΤΕ - Cal..... Ο κ. Διοικητής υπέδειξε τότε πως αν η Μ.Σ. ή η Κυβέρνηση απεκάλυπταν τη συμφωνία στην ITAL, τότε η ΕΤΕ θα ελευθερωνόταν να συναντήσει την ITAL".

Στην αυτή επιστολή της, η Μ.Σ. υποδεικνύει στον ΟΑΕ να απορριφθεί η πρόταση της ΕΤΕ και προειδοποιεί τον κ. Παπαγεωργίου ότι:

(μετάφραση επί λέξει)

"Αν δεν λυθεί το θέμα της ΕΤΕ μέχρι τη Δευτέρα 17/2/92, υπάρχει σαφής κίνδυνος να καταλήξουμε σε ένα μόνο πλειοδότη".

Παρά τις προειδοποιήσεις όμως της Μ.Σ. το "σύστημα κινείται" όπως έχει προαποφασισθεί, ασφαλώς σε πολιτικό επίπεδο, μέχρι το τέλος, που είναι η κατακύρωση στην CAL - NAT S.A.

β. Τα πρακτικά της υπ' αρ. 233/2-3-92 συνεδρίασης του Δ.Σ. του ΟΑΕ (βλέπε συνημ. υπ' αρ.....)

Είναι χαρακτηριστική η προσπάθεια αποστασιοποίησης του κ. Παπαγεωργίου από τις ευθύνες του με τις "επεξεργασμένες" διατυπώσεις του στην ενημέρωσή του προς τα μέλη του Δ.Σ.

Σημειώνουμε εδώ ότι είναι η μοναδική φορά, που ενημερώνεται στην ουσία το Δ.Σ. του ΟΑΕ, για τη σοβαρή αυτή μεταβίβαση του πλέον σημαντικού περιουσιακού στοιχείου του ΟΑΕ. Είναι χαρακτηριστικό, ότι στη συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΟΑΕ στις 20.12.91 ο κ. Παπαγεωργίου απέκρυψε την κοινή προσφορά της ΕΤΕ με την CAL και ανακοίνωσε ότι στην επόμενη φάση (δεσμευτικές προσφορές) θα συμμετάσχουν τρεις εταιρείες: η CAL, η ITALCEMENTI και η ΕΤΕ (βλέπε βιβλίο πρακτικών ΟΑΕ).

Παραθέτουμε χαρακτηριστικά σημεία των πρακτικών του ΟΑΕ της 2ας Μαρτίου 1992.

- σελ. 3 - 1054

"...12.2.93. Σημειώνεται τέλος ότι κατά τη συνάντηση αυτή μετεβλήθη η θέση της άλλης πλευράς ως προς τον τρόπο και τους φορείς εξαγοράς των μετοχών του ΟΑΕ με τη δήλωση ότι η εξαγορά θα γίνετο τελικώς όχι από 3 αγοραστές - PURCHASERS (CALCESTRUZZI/ ETE/ CAL - NAT), αλλά από 2 (CALCESTRUZZI/ETE), οι οποίοι στη συνέχεια θα εισέφεραν μέρος των μετοχών στη δημιουργηθείσα εταιρεία "CAL - NAT". Η μεταβολή αυτή, η οποία ανακοινώθηκε το απόγευμα της Τετάρτης 12.2.92, έθετε θέμα αναθεωρήσεως ορισμένων ρυθμίσεων της Συμφωνίας. Τέλος παρέμεινε εκτός συζητήσεως το θέμα των WARRANTIES και του DISCLOSURE LETTER -υλικό εξαιρετικά σημαντικό κατά τον όγκο και τη σημασία του".

- σελ. 5 - 1056

"Την επομένη πραγματοποιήθηκε η συνάντηση που είχε ζητήσει ο Πρόεδρος της ITALCEMENTI μεταξύ του ιδίου, του Προέδρου του ΟΑΕ και της Μ.Σ. Κατά τη

συνάντηση αυτή ετέθη κατά τρόπον πλέον σαφή και συγκεκριμένο εκ μέρους της ITALCEMENTI το θέμα της πιθανής επαφής - συνεργασίας με την ΕΤΕ, για την εξασφάλιση της καλύψεως της στο ιδιοκτησιακό πρόβλημα μέσω των "παλαιών" μετοχών της τελευταίας".

σελ. 7 - 1058

A) ITALCEMENTI

"Μετά την ανακοίνωση της παρατάσεως της προθεσμίας για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών την 13.2.92 και τη συνεννόηση Μ.Σ. - ΙΤΑΛ εν σχέσει προγραμματιζόμενες επαφές της τελευταίας με ΕΤΕ και έναρξη διαπραγματεύσεων επί του Σχεδίου SPA τη Δευτέρα 17.2.92 (βλ. ΜΕΜΟ του ΟΑΕ για την πρώτη εβδομάδα των διαπραγματεύσεων στο τέλος), η ΙΤΑΛ εκάλεσε επειγόντως την Μ.Σ. αργά το μεσημέρι της Παρασκευής 14.2.92. Στη συνάντηση αυτή η ΙΤΑΛ ανακοίνωσε ότι στην πρότασή της προς ΕΤΕ να πραγματοποιηθεί άμεση συνάντηση με επίσκεψη του Προέδρου της στην Ελλάδα, έλαβε προ ολίγης ώρας πλήρως αρνητική απάντηση. Κατόπιν τούτου η ΙΤΑΛ διετήρησε επιφυλάξεις κατά πόσον θα προσήρχετο τη Δευτέρα 17.2.92 σε διαπραγματεύσεις επί του Σχεδίου SPA, εφόσον όχι μόνο δεν επελύετο από την ΕΤΕ το γνωστό βασικό της πρόβλημα, αλλά δεν παρείχετο ούτε καν στοιχειώδες έδαφος για τη διερεύνηση της δυνατότητας επιλύσεώς του. Τη Δευτέρα 17.2.92 πράγματι η ΕΤΕ δια της υπό ιδίαν ημερομηνίαν επιστολής της προς τον Πρόεδρο της ΙΤΑΛ, η οποία κοινοποιήθηκε προς τον ΟΑΕ και την Μ.Σ., επανεβεβαίωσε και γραπτώς την αδυναμία της να συναντήσει και συζητήσει οποιαδήποτε λύση με την ΙΤΑΛ, ως εκ των δεσμεύσεων της συμφωνίας της με την CAL".

- σελ. 10 - 1061

Οι παρατιθέμενοι παράγραφοι αναφέρονται στις θέσεις που ανέπτυξαν οι σύμβουλοι του ΟΑΕ.

"Ο κ. Μπίκος ζήτησε να συζητήσουν λίγο τα μέλη μεταξύ των πριν την παρουσίαση της Μ.Σ.

κ. Μπίκος: Πιστεύουμε ότι σαν ΟΑΕ υπήρξαμε δίκαιοι στην Italcementi; Νομίζω ότι τους φέραμε σε δύσκολη θέση.

Πρόεδρος: Όχι, καθόλου.

κ. Κυριαζής: Η Μ.Σ. έκανε τις διαδικασίες σωστά;

κ. Πρόεδρος: Άψογα. Η Κυβέρνηση έβαλε και τους συμβούλους της Rothschild να ελέγξουν και δεν βρήκαν τίποτα το αρνητικό. Έχω επίσης και επιστολή του κ. Pesenti της Italcementi της 19 Φεβρουαρίου 1992.

κ. Σιφνάκης: Η Italcementi όμως διαμαρτυρήθηκε ότι οι διαδικασίες ήταν αδιαφανείς.

Απαντώντας ο Πρόεδρος ανέγνωσε την επιστολή του κ. Pesenti της 19 Φεβρουαρίου 1992 (αντίγραφο επισυνάπτεται στις εισηγήσεις).

κ. Παιδακάκης: Έχω ήδη καταηφιώσει την πώληση. Η θέση της ΓΣΕΕ είναι ότι είναι επιχείρηση στρατηγικής σημασίας για την Εθνική Οικονομία, κερδοφόρα, και πιστεύουμε ότι πρέπει να παραμείνει υπό κοινωνικό έλεγχο. Επί της διαδικασίας έχω να κάνω δύο παρατηρήσεις: 1) Τον ύποπτο ρόλο της ΕΤΕ με αποτέλεσμα να έχουμε μόνο μια προσφορά και να μετατραπεί ο διαγωνισμός σε ανάθεση και μάλιστα σε συγκεκριμένη επιχείρηση. 2) Το τίμημα είναι ευτελές για την ΑΓΕΤ. Έπρεπε να είναι τουλάχιστον τριπλάσιο στη χειρότερη περίπτωση. Και τούτο διότι δεν πουλάμε μόνο την ΑΓΕΤ αλλά όλο τον όμιλο, περίπου 40 επιχειρήσεις.

Στο σημείο αυτό απεχώρησε ο κ. Παιδακάκης, δηλώνοντας ότι δεν έχει έννοια η παραμονή του στη συνεδρίαση αυτή του Δ.Σ., διότι δεν πρόκειται να μεταβάλει άποψη.

κ. Σιφνάκης: Η ενημέρωσή μου σχετικά με την πώληση του ΗΡΑΚΛΗ είναι πολύ μικρή για το μέγεθος της εταιρείας, ούτε είχα ενημέρωση από το Δ.Σ. της ΑΓΕΤ για την οικονομική επιφάνεια και δραστηριότητα αυτή τη στιγμή της εταιρείας. Ως έχω πει και σε άλλα συμβούλια, παρακαλώ τα θέματα της ημερήσιας διάταξης να τα έχω 5 ή 4 μέρες νωρίτερα για να μπορώ να ενημερωθώ.

κ. Ρηγόπουλος: Αυτή τη στιγμή στο μυαλό μου αιωρούνται κάποια ερωτήματα: 1) Γιατί έχουμε τόσο ασφυκτικά μικρά χρονικά περιθώρια, με πενιχρή έως τώρα πληροφόρηση και πιθανώς πληρέστερη σήμερα προφορική, για να αποφασίσουμε για ένα τόσο σημαντικό θέμα;

κ. Πρόεδρος: Έχουμε στα χέρια μας εγγυητική επιστολή 20 εκατ. ECU μέχρι την 13/3/92 και έχουμε ένα μαραθώνιο μπροστά μας.

κ. Ρηγόπουλος: Καλούμεθα, λοιπόν, να αποφασίσουμε εδώ και τώρα. 2) Όσον αφορά τη διαδικασία της δεύτερης φάσεως, δημιουργήθηκαν συνθήκες ανταγωνισμού, με ίσους όρους; Πώς δημιουργήθηκε το φαινόμενο ενώ συμμετέχουν..".

Και εν συνεχεία σελ. 11 - 1062

"3 εταιρείες να έχουμε τελικά μόνο 1 οικονομική προσφορά; 3) Πρέπει να γίνει εισήγηση για το εύλογο ή μη του τιμήματος της μοναδικής προσφοράς που υπάρχει. Με ποια στοιχεία; Και μπορεί να θεωρηθεί εύλογη, όταν διαμορφώθηκε χωρίς ουσιαστικό ανταγωνισμό;

κ. Μπίκος: Υπάρχει δήλωση της Italcementi για 120 δισ. και του Πρωθυπουργού για 150 δισ. δρχ. Αυτό που πρέπει επίσης να συζητήσουμε είναι η δεσπόζουσα θέση που παίρνει η Calcestruzzi μετά την εξαγορά και της εταιρείας "Τσιμέντα Χαλκίδος".

κ. Τατσόπουλος: Δεν έχω καμιά αμφιβολία επί της τακτικής του ΟΑΕ. Ενεργήσατε, κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα και σώφρονα και επί της ουσιαστικής διαδικασίας. Το πρόβλημα είναι η ΕΤΕ. Εγώ σαν απλός Έλληνα πολίτης ξεπλάγην όταν η ΕΤΕ δεν τήρησε την απόφαση της ΔΕΑ.

Ο Πρόεδρος ανέγνωσε στο Δ.Σ. απόφαση της ΔΕΑ (η οποία επισυνάπτεται) με ημερομηνία 26.11.91, όπου φαίνεται ότι η Μ.Σ. θέτει το θέμα ΕΤΕ και η ΔΕΑ απεφάσισε ότι η ΕΤΕ θα συνεργαστεί με τον πλειοδότη του διαγωνισμού. Τις τελικές προσφορές δε, θα τις γνωρίζουν μόνο 4 άτομα, 1 από ΟΑΕ, 2 από Morgan Stanley και 1 από ΕΤΕΒΑ, το οποίο απεσύρθη μετά τη συμμετοχή της ΕΤΕ στο διαγωνισμό.

κ. Κυριαζής: Τη συζήτηση αυτή δυσκολεύομαι να την παρακολουθήσω και να θέσω ερωτήσεις λόγω μη προηγούμενης ενημέρωσης της όλης διαδικασίας που ακολουθήθηκε από τη Μ.Σ.. Δυστυχώς η όλη ενημέρωση γίνεται τώρα στο Δ.Σ. και ειδικότερα η όλη σειρά των διαδικασιών και των διαμειφθέντων μετά τις προσφορές.

κ. Πρόεδρος: Με εξουσιοδότησή σας τα χειρίζομουν εγώ και δεν βγήκε τίποτα στον Τύπο. Ό,τι βγήκε ήταν από πλευράς ΕΤΕ ή από τους ίδιους τους υποψηφίους. Προτείνω όμως να καλέσουμε στο Δ.Σ. τη Μ.Σ. και αν έχετε κάποιες ερωτήσεις που θέλετε να τους θέσετε, και εκείνοι θα σας απαντήσουν.

Είναι χαρακτηριστική η ερώτηση του συμβούλου κ. Κυριαζή προς την Morgan Stanley για τη γνώση από αυτήν της μυστικής συμφωνίας GAL και ΕΤΕ της 23/12/91 (σελ. 15 - 1066).

κ. Κυριαζής: Πότε έγινε γνωστό ότι υπήρχε συμφωνητικό;

Μ.Σ.: Σε μας έγινε γνωστό προφορικά στις 14/2 και εγγράφως στις 17/12/92".

σελ. 20 - 1071

Η θέση της MS για τη συμπεριφορά της ΕΤΕ προκύπτει αβίαστα από την παράθεση των πρακτικών.

Μετά το πέρας της ενημέρωσης από τη MS τα μέλη έθεσαν ερωτήσεις.

"κ. Ρηγόπουλος: Άσχετα από τις προσπάθειες της MS και του Προέδρου του ΟΑΕ, η MS νομίζει ότι η προκύψασα, στη διαδικασία της Β' φάσεως, μοναδική προσφορά προήλθε από ανταγωνισμό με ίσους όρους και διαμορφώθηκε σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς, ή λόγω της στάσεως εταιρειών, που συμμετείχαν, δεν έγινε έτσι;

MS: Πιστεύουμε ότι αντικειμενικός σκοπός της ΕΤΕ ήταν να μεγιστοποιήσει το τίμημα. Η μέθοδος όμως που ακολούθησε δεν ήταν η σωστή και θα ήταν καλύτερα να είχαν ακολουθήσει τις οδηγίες που τους είχαμε πει, δηλαδή να παραμείνουν απέξω μέχρι το τελικό στάδιο, όπου αυτή τη στιγμή θα είχαμε δύο προσφορές.

κ. Ρηγόπουλος: Αντιλαμβάνομαι από την απαντήσή σας, ότι το αποτέλεσμα της διαδικασίας "πάσχει". Η στάση ορισμένων εταιρειών (ΕΤΕ, Calcestruzzi), δημιούργησε συνθήκες που δεν βοήθησαν τον ανταγωνισμό.

MS: Δεν θέλουμε να κατηγορήσουμε εμείς την ΕΤΕ, αλλά πιστεύουμε ότι θα μπορούσαν να ήταν καλύτερα τα πράγματα, αν η ΕΤΕ είχε ακολουθήσει τις οδηγίες μας".

Και προς αποφυγή των ευθυνών ο κ. Παπαγεωργίου και οι ελλιπώς ενημερωμένοι σύμβουλοι του Δ.Σ. του ΟΑΕ αποφάσισαν ΟΜΟΦΩΝΑ!!

"Το Δ.Σ. απεφάσισε επίσης, ομόφωνα, ότι επιβάλλεται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του ΟΑΕ για την επικύρωση της διαδικασίας που ακολούθησε ο ΟΑΕ με πρόταση της Morgan Stanley Int., την έγκριση της παραπάνω αποφάσεώς του και την παροχή σχετικής εξουσιοδοτήσεως σε πρόσωπο της επιλογής."

Πιστεύουμε ότι δεν χρειάζεται σχολιασμός στα πρακτικά του Δ.Σ. του ΟΑΕ.

Αποδεικνύουν απόλυτα ότι στην ουσία πρόκειται για απευθείας πώληση στην CAL και όχι για διαγωνισμό!!!

Δ.4. Ο ρόλος της Morgan Stanley

Προκύπτει αβίαστα (βλέπε άνω αναφερόμενες επιστολές της προς κ. Παπαγεωργίου και πρακτικά Δ.Σ. - ΟΑΕ), ότι η Morgan Stanley προσπαθεί μεν να εξασφαλίσει τη φήμη και αξιοπιστία της καταγγέλλουσα την ΕΤΕ για το σύνολο της παράτυπης δραστηριότητάς της, τελικά όμως εγκρίνει πλήρως την από την ίδια καταγγεληθείσα συνολικά διαδικασία.

Έτσι αποδεικνύεται ότι δέχθηκε ή συμφωνήθηκε μαζί της να χρησιμοποιηθεί (με το κύρος της) για νομιμοποίηση της προκατασκευασμένης από την Κυβέρνηση ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στην CALCESTRUZZI!!!

Δ.5. Ο ρόλος της CALCESTRUZZI και του κ. Παντσαβόλτα.

Από τα υπάρχοντα έγγραφα στοιχεία, τις καταθέσεις των μαρτύρων και του ίδιου του κ. Παντσαβόλτα προκύπτει αβίαστα ότι μεθοδικά και από πολλά χρόνια σχεδίασαν "στρατηγικά" την αγορά της ελληνικής τσιμεντοβιομηχανίας.

Τα ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ υπήρξαν ο αρχικός στόχος, στον οποίο προσέφεραν 41 δις.

Με το ίδιο ποσό περίπου και με τη βοήθεια της ΕΤΕ και με "ό χ η μ α" την CAL - NAT, απέκτησαν την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" και τον πλήρη έλεγχο της διοίκησής της, που κυρίως ενδιαφέρει ένα στρατηγικό επενδυτή.

Με 46 δις. δρχ. ελέγχουν το 52,5 της CAL - NAT, η οποία ελέγχει το 50,5% της ΑΓΕΤ!!!

Φυσικά μια τέτοια σημαντική μεταβίβαση της μεγαλύτερης επιχείρησης του ΟΑΕ (το καλύτερο περιουσιακό του στοιχείο) δεν μπορεί να είναι απόφαση Βρανόπουλου - Παπαγεωργίου.

Έτσι, την άμεση συμμετοχή στην απόφαση αυτήν έχει η Κυβέρνηση και μάλιστα στο υψηλότερο επίπεδό της!!!

Δείγμα, τέλος, της επικίνδυνης προχειρότητας και της ανεπίτρεπτης ανευθυνότητας, που χαρακτηρίζει την Κυβέρνηση κατά τη διαχείριση του δημοσίου πλούτου, είναι το γεγονός ότι κατέφυγε σε φωτογραφική διάταξη (άρθρο 72 του ν. 2065/92, για την εξωχρηματιστηριακή πώληση μετοχών με πίστωση μέρους του τιμήματος), για την εκ των υστέρων νομιμοποίηση της πώλησης της ΑΓΕΤ. Αλλά και η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, για την απόκτηση μετοχών της ΑΓΕΤ από την ΕΤΕ καθ' υπέρβαση του 1/5 των κεφαλαίων της, εκ των υστέρων δόθηκε.

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ του ΟΑΕ

Από την πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ, που κατείχε ο ΟΑΕ, ο τελευταίος (και κατ' επέκταση το Ελληνικό Δημόσιο), εξημιώθη κατά ποσά που κυμαίνονται μεταξύ και 70 δισ. δρχ., ανάλογα με τις επί μέρους εκτιμήσεις και οπωσδήποτε πάνω από 50 δισ. δραχμές. Η ζημία του Δημοσίου οφείλεται σε πολλούς λόγους, εκ των οποίων τρεις είναι οι πιο βασικοί:

1. Οι εκτιμήσεις της αξίας του ομίλου ΑΓΕΤ, που έκανε ή αξιοποίησε η Μ.Σ., κατέβασαν την πραγματική αξία του ομίλου σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα.
2. Ο "στημένος" διαγωνισμός, δηλ. η απουσία κάθε ανταγωνιστή από την τελευταία φάση του δήθεν "διαγωνισμού", στέρησε τον ΟΑΕ από κάθε δυνατότητα ουσιαστικής βελτίωσης της ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ προσφοράς που έκανε η CAL - NAT.
3. Από πωλήσεις τσιμεντοβιομηχανιών, που έγιναν την ίδια περίοδο με την ΑΓΕΤ και όπως δημοσιεύθηκαν σε έγκυρα διεθνή περιοδικά του κλάδου, φαίνεται ότι η ΑΓΕΤ πωλήθηκε σε κλάσμα μόνο του τιμήματος των αντίστοιχων διεθνών αγοραπωλησιών. Τέτοια παραδείγματα είναι η VALENCIANA (220 USD/τόννο), η AUXIALAR DE LA CONSTRUCCION (292 USD/τόννο), η CCB (227 USD/τόννο) και η CEMENTIR (190 USD/τόννο). Σε αντίθεση με τα ανωτέρω, η ΑΓΕΤ πουλήθηκε με 145 USD/τόννο, παρά την τεράστια υπεροχή της σε υποδομή και παραγωγικότητα. Η ALPHA FINANCE, που υπέβαλε την έκθεσή της στον ΟΑΕ τον Ιανουάριο του 91, χρησιμοποίησε και συμβούλους διεθνούς κύρους. Μεταξύ αυτών είναι και ο Husein Mustafa, ειδικός συνεργάτης - σύμβουλος της παγκοσμίου τραπεζής για την τσιμεντοβιομηχανία. Οι εκτιμήσεις της Α.Φ. είναι όλες εκφρασμένες σε δολάρια ΗΠΑ, όπως γίνεται στις διεθνείς αγοραπωλησίες. Με όλες τις αποδεκτές μεθόδους εκτίμησης οι δέσμες εκτιμήσεων της Α.Φ. για το 100% των μετοχών της ΑΓΕΤ ξεπερνούν το 1 δισ. δολ. με μέσο όρο 1,12 δισ. και με ανώτερο προσδοκώμενο τίμημα άνω του 1,5 δισ. δολ.. Οι συντηρητικές αυτές εκτιμήσεις εκφρασμένες σε δραχμές (με USD1=190 δρχ.), και για το 70% των μετοχών του Ομίλου είναι 150 δισ. δρχ. κατά μέσο όρο και με εύλογες προσδοκίες μέχρι και 204 δισ. δρχ.. Στη Morgan Stanley ο ΟΑΕ ανέθεσε τη διαμεσολάβηση για την πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ. Οι εκτιμήσεις της Μ.Σ., που ετέθησαν υπόψη της Εξεταστικής Επιτροπής, φαίνονται τουλάχιστον ατεκμηρίωτες. Προσδιορίζουν το προσδοκώμενο τίμημα για το σύνολο των μετοχών του Ομίλου σε 140 δισ. δρχ. (κατά μέσο όρο) και για το 70% προσδιορίζουν δέσμη 90-112 δισ. δρχ.. Οι εκτιμήσεις που έγιναν ή υιοθετήθηκαν από την Μ.Σ. έχουν τεράστια σημασία για την τελική έκβαση της αγοραπωλησίας. Η Μ.Σ. διεμόρφωσε ΔΕΣΜΗ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΚΑΤΩΤΕΡΗ από αυτήν της Α.Φ. κατά 30-100 δισ. δρχ. περίπου. Οι χαμηλές αυτές προσδοκίες προσδιόρισαν και χαμηλές αρχικές προσφορές. Αυτή η εκκίνηση, σε συνδυασμό με τον ουσιαστικό αποκλεισμό ανταγωνιστών, προδίκασαν το αποτέλεσμα και ως προς το τίμημα, αλλά και ως προς τον πλειοδότη.

Οι εκτιμήσεις, που η M.S. χρησιμοποίησε, ήταν κατά κανόνα χαμηλές και προέρχονταν από επιλεκτική χρήση στοιχείων και δεδομένων. Όποιες μεθόδους και αν χρησιμοποίησε, η δέσμη τιμών που διαμόρφωσε υπολείπεται της αντίστοιχης δέσμης της A.F. κατά εκατοντάδες εκατομ. δολάρια.

Ευθύνη τεράστια στο θέμα των εκτιμήσεων έχει ο ΟΑΕ, που είχε στη διάθεσή του στοιχεία πιο έγκυρα και πλέον κατάλληλα για τον σκοπό του από αυτά, τα οποία η M.S. παρουσίασε στο Δ.Σ. του ΟΑΕ και στους Υπουργούς. Η μελέτη της A.F., που ανετέθη από τον ΟΑΕ και εγκρίθηκε από τον ΟΑΕ, αγνοήθηκε συστηματικά τόσο από το σύμβουλο M.S., όσο και κυρίως από τον ΟΑΕ, που την είχε αναθέσει στην A.F.

Ο ΟΑΕ ουδέποτε φαίνεται να εξήτησε εξηγήσεις για τις διαφορές των εκτιμήσεων και η M.S., όταν περιπτωσιακά αναφερόταν στην A.F., υποβάθμιζε τα συμπεράσματά της με επιχειρήματα ανορθόδοξα ή αφελή.

Εξ άλλου, τα στοιχεία των μελετών της M.S. (αν τέτοιες μελέτες έγιναν πραγματικά) ουδέποτε φαίνεται να υποβλήθηκαν σε έλεγχο και αξιολόγηση από καταρτισμένους και έμπειρους επιστήμονες. Γι' αυτό και τα συμπεράσματα της M.S., αν και προήρχοντο από στοιχεία της ΑΓΕΤ, ουδέποτε ηλέγχθησαν από τα ίδια τα στελέχη της ΑΓΕΤ ή του ΟΑΕ.

Παράδειγμα επιλεκτικής χρήσης συγκριτικών στοιχείων εκ μέρους της M.S. είναι η περίπτωση της Valenciana. Με εκτιμώμενη τιμή πώλησης της τελευταίας με USD 220/ΤΕΠΙ η πώληση της ΑΓΕΤ έγινε με USD 145/ΤΕΠΙ. Μόνο από αυτήν τη σύγκριση προκύπτει ζημία του ΟΑΕ διαφορά τουλάχιστον 60 δισ. δρχ.

Η έλλειψη κάθε δυνατότητας ανταγωνισμού ήταν γνωστή τόσο στην M.S. όσο και στον ΟΑΕ. Επίσης η M.S. κατέστησε κοινωνούς των ανησυχιών της τόσο τη Διυπουργική Επιτροπή, όσο και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό ακόμη και γραπτώς την 6/12/1991. Ο ίδιος, όμως, ο Πρωθυπουργός ενέκρινε την παρωδία διαγωνισμού, που επέβαλλε η ΕΤΕ και επιβεβαίωσε την έγκρισή του με παρέμβαση της κ. Ξαφά προς την M.S. (βλέπε επιστολή M.S. προς ΟΑΕ 18.12.91).

Το κόστος της παρέμβασης του Πρωθυπουργού με την ανοχή του Προέδρου του ΟΑΕ και των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας, κόστος, για το οποίο ευθύνονται οι ανωτέρω, ανέρχεται, όπως αναφέραμε και πιο πάνω, στα 50 δισ. δρχ. τουλάχιστον.

Το τίμημα των 124 δισ. δρχ., που κατεβλήθη από την CAL-NAT για το 70% των μετοχών του ΟΑΕ, υπολείπεται ενός εύλογου και ανταγωνιστικού τιμήματος, διότι η έλλειψη ανταγωνισμού δεν επέτρεψε στους ΑΓΟΡΑΣΤΕΣ και στον ΠΩΛΗΤΗ να αναδείξουν και να ενσωματώσουν στην τιμή πώλησης του ομίλου σωρεία περιουσιακών στοιχείων, μερικά εκ των οποίων εμπεριέχονται στις εκτιμήσεις της A.F. και άλλα δεν εμπεριέχονται, ως μη δυνάμενα να αποτιμηθούν.

Οι συνέπειες της στημένης αγοραπωλησίας εκτιμώνται ιδιαίτερα από τον τέως Πρόεδρο της ΑΓΕΤ (και νυν Πρόεδρο της CAL-NAT) Παντσαβόλτα. Κατά την ένορκη κατάθεσή του ενώπιον κλιμακίου της Εξεταστικής Επιτροπής στη Ρώμη, ανέφερε ότι μόνο το γράμμα της ITALCEMENTI (χωρίς δεσμευτική προσφορά) τον ανάγκασε να ανεβάσει το προσφερόμενο τίμημα κατά 10 δισ. δρχ. (σελ. 22 της κατάθεσης). Αποκαλυπτική είναι όμως και η ευκολία, με την οποία ο κ. Παντσαβόλτα εκφράζει τη σίγουρη γνώμη του, ότι η επανάληψη του διαγωνισμού μπορούσε να εξασφαλίσει υψηλότερο τίμημα. Προκειμένου να εμποδίσουν έναν επιχειρηματία καταναλωτή, το ΚΑΡΤΕΛ "κάνουν όλοι μαζί συμμαχία οδηγούμενοι ακόμη και στο να πληρώσουν αστρονομικά ποσά" (κατάθεση σελ. 62).

Με τα ήδη εκτιμηθέντα πάγια και άυλα στοιχεία του Ομίλου, μια εύλογη και εφικτή τιμή (ανταγωνιστική) κατά την A.F. θα διαμορφωνόταν πολύ άνω του ενός δισεκ.

δολαρίων, μέχρι και 1,54 δισ. δολάρια. Σ' αυτήν την εκτίμηση της A.F. δεν περιλαμβάνονται άυλα στοιχεία, όπως:

- Τεχνολογία ενσωματωμένη στις εγκαταστάσεις της.
- Τεχνογνωσία ενσωματωμένη στο προσωπικό της.
- Η αποδοτικότητα της λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
- Η αφθονία, άριστη ποιότητα και άμεση πρόσβαση των πρώτων υλών.
- Η μοναδική στην Μεσόγειο χωροταξική και ποιοτική υποδομή των μεταφορών της.
- Η άριστη χωροταξική κατανομή των κέντρων διανομής.
- Ο πλήρης εξοπλισμός και η λειτουργία του τμήματος R και D στην ΑΓΕΤ και σε θυγατρικές της.
- Τα ήδη αποκτηθέντα πιστοποιητικά ποιότητας από τις χώρες της ΕΟΚ και τις ΗΠΑ.
- Η τεχνική δυνατότητα κατασκευής ΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ποιότητας τσιμέντου και τσιμέντων ειδικών προδιαγραφών.
- Η τεχνολογική ανεξαρτησία (Δεν καταβάλλει Royalties).
- Σήμερα πρέπει να θεωρείται αδύνατη η δημιουργία ενός συγκροτήματος σαν αυτού της ΑΓΕΤ σε οιοδήποτε σημείο της Ευρώπης.

Τελικά από τα στοιχεία και τις συγκρίσεις και τις αναλύσεις, που παρατίθενται αναλυτικά στα παραρτήματα 1, 2 και 3, προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα πως από την πώληση της ΑΓΕΤ ο Έλληνας φορολογούμενος ζημιώθηκε αναμφισβήτητα κατά 50 έως 70 δισεκατομμύρια δρχ. τουλάχιστον υπό τη στενή "οικονομική" έννοια και υπέστη ακόμη μεγαλύτερη ζημιά, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του ρόλου του Ομίλου στην Εθνική Οικονομία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Η αποτίμηση της αξίας μιας επιχείρησης αποτελεί χρονοβόρο, πολύπλοκο και πολυδιάστατο εγχείρημα. Είναι δε το εγχείρημα αυτό ιδιαίτερα δύσκολο όταν αναφερόμαστε σε μία επιχείρηση του μεγέθους και με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πολλαπλές δραστηριότητες όπως ο ΟΜΙΛΟΣ της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Γι' αυτό σε τέτοιες περιπτώσεις η διεθνής βιβλιογραφία και πρακτική δεν βασίζεται σε κάποια μοναδική μέθοδο, αλλά σε πολλές παράλληλες προσεγγίσεις προς την πραγματική αξία μιας επιχείρησης.

Στην αποτίμηση μιας επιχείρησης περιλαμβάνονται διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, υπεισέρχονται όμως και αστάθμητοι παράγοντες και μελλοντικές προσδοκίες.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ως αντικείμενο εκτίμησης, είναι τα πλέον προσιτά από πλευράς μεθόδων. Επιδέχονται όμως διάφορες προσεγγίσεις, οι επικρατέστερες των οποίων είναι "το κόστος αντικατάστασης" και η "εύλογη τρέχουσα αξία". (Fair Market value).

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι δυσκολότερο να αποτιμηθούν. Σαν τέτοια αναφέρονται συχνά τα εξής: φήμη της επιχείρησης, ποιότητα και συνέχεια της Διοίκησης, μερίδιο αγοράς (κυρίως σε ομάδες ολιγοπωλιακής ή μονοπωλιακής δομής), η τεχνολογία και τεχνογνωσία ενσωματωμένες στα πάγια περιουσιακά στοιχεία και στο προσωπικό, η δυνατότητα εναρμόνισης της επιχείρησης στα στρατηγικά σχέδια του αγοραστή, η δυνατότητα διείσδυσης της επιχείρησης σε ανταγωνιστικές αγορές κ.λ.π.

Τελικά, η αξία μιας επιχείρησης εξαρτάται και από παράγοντες εξωγενείς (π.χ. διεθνείς συγκυρίες) αλλά και από μελλοντικές εξελίξεις στο βαθμό που μπορούν να προβλεφθούν.

Αν ο πωλητής δεν φροντίσει να εξασφαλίσει έντονο ανταγωνισμό μεταξύ των υποψήφιων αγοραστών, είναι σχεδόν βέβαιο ότι η αξία της επιχείρησης θα υποβαθμισθεί και θα περιορισθεί στην καταβολή κλάσματος μόνον της πραγματικής αξίας, που ίσως υπολείπεται ακόμη και αυτής της αξίας των παγίων της περιουσιακών στοιχείων.

Υπό αυτές τις συνθήκες έλλειψης ανταγωνισμού κάθε άλλο θετικό στοιχείο της επιχείρησης θα υποβαθμισθεί, αν δεν εκμηδενισθεί τελείως.

Δεχόμενοι, λοιπόν, ότι δεν μπορεί να υπάρξει απλή και γενικά αποδεκτή "μέθοδος αποτίμησης", προχωρούμε στην αξιολόγηση των μελετών αποτίμησης που είχε στη διάθεσή του ο ΟΑΕ (που ως πωλητής είναι και ο άμεσα ενδιαφερόμενος).

Η αξιολόγηση των μελετών γίνεται με κριτήρια τη συμβολή τους στην επίτευξη του καλλίτερου δυνατού αποτελέσματος για τον πωλητή, δηλ. τον ΟΑΕ, και κατ' επέκταση του Ελληνικού Δημοσίου.

- την ανάδειξη κρίσιμων στρατηγικών επιλογών
- την αντικειμενικότητά τους
- την επαγγελματική σωστή προσέγγιση του στόχου
- το βάθος της έρευνας
- την εξαντλητική ή όχι εξέταση των δεδομένων
- και τις τυχόν παραλείψεις (εκούσιες ή ακούσιες) ουσιωδών δεδομένων.

Συγκριτική αξιολόγηση των 2 μελετών αποτίμησης

Στη διάθεση του ΟΑΕ και της Κυβέρνησης υπάρχουν οι μελέτες της συνολικής αξίας της ΑΓΕΤ από την ALPHA FINANCE (A.F.) και την M.S.. Προηγούμενες εκτιμήσεις, όπως της Citibank και της ETEBA/FIRST BOSTON, έγιναν στα πλαίσια μιας γενικής εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων του ΟΑΕ, αλλά δεν είχαν σχέση με τη συγκεκριμένη διαδικασία πώλησης.

Οι δύο μελέτες αποτίμησης της ΑΓΕΤ, που ήταν σε γνώση του ΟΑΕ και της Κυβέρνησης, παρουσιάζουν αρκετές και σημαντικές διαφορές μεταξύ τους.

ALPHA FINANCE

Η πρώτη χρονικά μελέτη της ALPHA FINANCE, σε συνεργασία με την Samuel Montagy ICAP HELLAS, την Ernst young, και του Hussein Mustala, παραδόθηκε στον ΟΑΕ τον Ιανουάριο του 1991. Είναι η πιο πλήρης και η καλύτερα τεκμηριωμένη από τις δύο.

Συνοπτικά, τα συμπεράσματα της ALPHA FINANCE είναι:

1. Με βάση τη χρηματιστηριακή της αξία η ΑΓΕΤ αποτιμάται δηλαδή 1,1 έως 1,2 δισ. δολάρια, που αντιστοιχεί σε 230 δολ. ανά ετήσιο παραγωγικό τόνο τσιμέντου (Τ.Ε.Π.Ι.).
2. Για τα δύο εργοστάσια της ΑΓΕΤ η Α.Φ. εκτιμά ότι η τιμή αντικατάστασής τους είναι 981-1,102 εκατομ. δολάρια, ενώ η παρούσα αξία του είναι 551 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι:
"Οι εκτιμήσεις αυτές είναι συντηρητικές και δεν λαμβάνουν υπόψη τους αξίες γης, αποτελεσματικότητα λειτουργίας, πρώτες ύλες κ.λ.π.". Και επί πλέον. Ακόμη σημαντικότερο, δεν αξιολογούν ποιοτικά τη δυσκολία χωροθέτησης και αδειοδότησης λειτουργίας, που ισχύουν για νέες τσιμεντοβιομηχανίες, καθώς και το στρατηγικό ενδιαφέρον που θα επιδείξει ένα πιθανός επενδυτής στην ΑΓΕΤ" (σελ. 18, Α.Φ.).
3. Αξιολογώντας τις παρατηρήσεις της ERNST & YOUNG, η ALPHA FINANCE καταλήγει σε μια αναπροσαρμοσμένη καθαρή λογιστική αξία της τάξης των 73 έως

96 δις. δρχ., δηλαδή 470 - 619 εκατ. δολάρια, γεγονός όμως που, όπως τονίζει (βλ. σελ. 20 της Α.Φ.), δεν είναι ενδεικτική της "αξίας" της εταιρείας, αλλά απεικονίζει καλύτερα τη λογιστική της ευταξία.

4. Από την ανάλυση των μελλοντικών χρηματοροών και με βάση αισιόδοξες παραδοχές, για την ALPHA FINANCE, υπολογίζεται με τη μέθοδο των προεξοφλημένων χρηματοροών η παρούσα αξία της ΑΓΕΤ από μια ελάχιστη, 945 εκ. δολάρια, έως μια μέγιστη τιμή 1.147 εκ. δολάρια (Σελ. 23 Α.Φ.). Η μέθοδος στην πράξη αποτελεί συντηρητική προσέγγιση της πραγματικότητας για την πενταετία 1991 - 95.

Συγκεκριμένα προβλέπει προσέγγιση της τιμής πώλησης του τσιμέντου στην ελληνική αγορά με την τιμή στην ευρωπαϊκή με πολύ αργούς ρυθμούς. Δεν λαμβάνει υπόψη της ότι:

1. Προωθείται με βάση την ΕΟΚική νομοθεσία η πλήρης απελευθέρωση της αγοράς του τσιμέντου.

2. Αυξάνει η ζήτηση για τσιμέντο λόγω των μεγάλων κατασκευαστικών έργων στα πλαίσια του πακέτου Dello II, κυρίως στη Νότια Ευρώπη.

5. Χρησιμοποιώντας τη διεθνώς παραδεκτή μέθοδο αποτίμησης των τσιμεντοβιομηχανιών με βάση την ετήσια παραγωγική τους ικανότητα σε τόννους τσιμέντου PORTLAND, η Α.Φ. καταλήγει σε μια αξία της τάξης των 800 έως 900 εκατ. δολάρια. Ενώ, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική ΤΕΠ, η αξία αυτή ανέρχεται σε 1050 - 1170 εκατ. δολάρια.

Καταλήγοντας, η Α.Φ. τονίζει ότι το τίμημα που θα πρέπει να καταβάλει ένας στρατηγικός επενδυτής για την ΑΓΕΤ υπερβαίνει όλα τα ποσά, που προέκυψαν από αυτές τις εκτιμήσεις (που έκανε η ίδια η Α.Φ.) διότι ο πωλητής πρέπει να απαιτήσει από τον αγοραστή Premium (υπερτέρημα) λόγω

1. σπανιότητας, που οφείλεται στη δυσκολία ίδρυσης και λειτουργίας νέων εργοστασίων τσιμέντου,

2. μεγέθους και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ΑΓΕΤ και

3. του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η απόκτηση του ελέγχου της ΑΓΕΤ για κάποιον στρατηγικό επενδυτή.

Το υπερτίμημα αυτό εκτιμάται ότι είναι λογικό να φθάνει το 20% - 40% της αξίας, κατά την Α.Φ. (σελ. 25).

Με βάση τη μέθοδο αυτή, η πιθανή τιμή της αγοραπωλησίας για το 100% της ΑΓΕΤ βρίσκεται ανάμεσα στα 1269 και 1481 εκατ. δολάρια, αφού η εύλογη αξία της εταιρείας χωρίς το premium βρίσκεται μεταξύ 945 εκ. δολαρίων (DCF Μέθοδος) και 1170 (Μέθοδος στηριγμένη στη παραγωγική ικανότητα της εταιρείας) και συνεπώς η μέση αξία χωρίς premium είναι 1058 εκ. δολάρια. (Βλέπε Α.Φ. σελ. 25).

MORGAN STANLEY

Από τις μαρτυρίες που ακούσαμε κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Εξεταστικής Επιτροπής, όσο και από το σύνολο των στοιχείων που ετέθησαν υπόψη της Εξεταστικής Επιτροπής, κατέστη αδύνατο να εντοπίσουμε τη συμβολή της Μ.Σ. σε οιαδήποτε σοβαρή και αξιόπιστη προσπάθειά της για την ενημέρωση του πελάτη της (ΟΑΕ) σε κάποιο ρεαλιστικό προσανατολισμό για την αξία του πακέτου των μετοχών του ΟΑΕ.

Επίσης, από τις εισηγήσεις της Μ.Σ. δεν διακρίναμε καμία καθοδήγηση του ΟΑΕ σε θέματα στρατηγικής της πώλησης.

Οι "εκτεταμένες μελέτες" της για τις προεξοφλημένες χρηματικές ροές που αναφέρει στην επιστολή της στον κ. Μάνο δεν ανευρέθησαν, παρά την επίμονη προσπάθειά μας. Οι αναφορές της στις εκτιμήσεις της Α.Α.Α. φαίνεται να γίνονται μόνο και μόνο

για να στηρίξει το υποβαθμισμένο τμήμα, στο οποίο οι διαβλητές διαδικασίες "διαγωνισμού" κατέληξαν.

Οι ενδεικτικές αξίες παρεμφερών διεθνών αγοραπωλησιών στερούνται τεκμηρίωσης και χρησιμοποιούνται από την Μ.Σ. όχι επικοινωνητικά. Κατά την άποψή μας, που τεκμηριώνουμε αναλυτικά, οι τιμές ΤΕΠΙ όπως παρουσιάστηκαν από την Μ.Σ., δεν βοήθησαν την αντικειμενική κρίση του πελάτου ΟΑΕ.

Σημειώνεται όμως ότι -αντίθετα με τους ισχυρισμούς της Μ.Σ.- έθεσε υπόψη της διοίκησης της ΑΓΕΤ τα σενάρια που προέκυψαν από τις αναλύσεις των χρηματικών ροών της ΑΓΕΤ ο κ. Σ. Σταυρίδης κατέθεσε ενόρκως στην Επιτροπή ότι ουδέποτε τα είδε και κατά συνέπεια τα αγνοεί πλήρως.

Η Μ.Σ. αγνόησε, ή συστηματικά υποβάθμισε, την αξία των εισηγήσεων και εκτιμήσεων της Α.Φ. που προέκυψαν από ολοκληρωμένη ανάθεση έργου, ενώ στηρίχθηκε υπέρμετρα στις εκτιμήσεις της Α.Α.Α. που είχαν μονοσήμαντο σκοπό. Υπέπεσε η Μ.Σ. επίσης σε σοβαρότατο απόπημα, υιοθετώντας και προβάλλοντας την άποψη ότι οι αποτιμήσεις πρέπει να γίνονται σε τοπικό νόμισμα. Τέλος, ενώ οι αξίες της Α.Φ. έφθαναν τα 1481 εκ. δολάρια ΗΠΑ, οι ανώτατες εκτιμήσεις της Μ.Σ. σύμφωνα με την εισήγησή της στον ΟΑΕ έφθανε τα 168 δισ. δρχ. ή 842 εκατ. δολάρια ΗΠΑ.

(ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Η χρήση της ΤΕΠΙ άλλων τσιμεντοβιομηχανιών πρέπει να γίνεται πολύ προσεκτικά. Οι τσιμεντοβιομηχανίες από τη φύση τους παρουσιάζουν τεράστιες διαφορές μεταξύ τους όσον αφορά τα χαρακτηριστικά και την οργάνωση των μονάδων παραγωγής και της γενικότερης υποδομής τους (αγορά, τεχνολογία, θέση κ.λ.π.). Αυτό τις καθιστά ανόμοιες και μη συγκρίσιμες επιχειρήσεις. Η μέθοδος αυτή κινδυνεύει να είναι μία ισοπεδωτική στατιστική προσέγγιση, που αγνοεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προς πώληση εταιρείας και το μικρό -και μακροοικονομικό- περιβάλλον που λειτουργεί.

Με βάση τα παραπάνω, αξιολογώντας τις πρόσφατες πωλήσεις στον ευρωπαϊκό χώρο, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η ΑΓΕΤ έπρεπε να προσελκύσει προσφορά τουλάχιστον διπλάσια της επιτευχθείσης.

Επειδή όμως η Μ.Σ. χρησιμοποιεί τέτοια στοιχεία χωρίς τεκμηρίωση, παρουσιάζουμε ενδεικτικά στον πίνακα 1 του παραρτήματος 2: αντίστοιχες αγοραπωλησίες της ίδιας περιόδου χρονικής περιόδου. Από τον πίνακα φαίνεται ότι την κατώτατη τιμή προσέλυσε η CEMENTIR (\$190/ΤΕΠΙ) και ανώτατη η VALENCIANA (\$480/ΤΕΠΙ). Ενδιάμεσα παραθέτουμε την AUXIALAR de la Construssion (\$292/ΤΕΠΙ) και την CCBM (\$221/typ).

Τις δύο ακραίες περιπτώσεις, που αναφέρονται και στην έκθεση της Μ.Σ., είμαστε υποχρεωμένοι να σχολιάσουμε για παραπέρα τεκμηρίωση των επιχειρημάτων μας.

VALENCIANA

Εμφανίζεται από την Μ.Σ. να έχει ετήσια παραγωγική ικανότητα περί τα 6 εκατ. τόννους τσιμέντου ενώ το CEMBUREAU Directory αναφέρει μόνο 3,52 εκατ.

τόνους αφενός και αφετέρου ότι πουλήθηκε το 32% του πακέτου των μετοχών, ενώ σύμφωνα με το έγκυρο Internacional Cement Review το 74,1%.

Έτσι η M.S. εμφανίζει την τιμή πώλησης περίπου 220\$ ανά ΤΕΠΙ έναντι του 489\$ ανά ΤΕΠΙ που υπολογίζουμε βάσει δημοσιευμένων στοιχείων.

Ανεξάρτητα από τα ερωτηματικά που αφήνουν ανοικτά οι εκτιμήσεις της M.S., μπορούμε να δεχθούμε (υποθετικά) τα USD 220/ΤΕΠΙ.

Η M.S. όμως, μη δυνάμενη να εξηγήσει ούτε αυτήν τη διαφορά μεταξύ των USD 220/ΤΕΠΙ της VALENCIANA και των USD 145/ΤΕΠΙ του Ηρακλή, καταφεύγει σε επιχειρήματα τουλάχιστον αφελή, δηλ. στην αυξημένη συγκυριακή ζήτηση τσιμέντου στην Ισπανία.

Δεν αναφέρει η M.S. όπως όφειλε, ότι η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", ως εξαγωγική και ανταγωνιστική επιχείρηση, ωφελείται και από την αύξηση ζήτησης τσιμέντου στην Ισπανία, όσο περίπου και η

VALENCIANA. Επιπλέον όμως η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ωφελείται και από την αύξηση ζήτησης τσιμέντου σε όλο τον κόσμο, πράγμα αμφίβολο για την VALENCIANA.

Με οποιαδήποτε άλλα κριτήρια και αν συγκριθούν οι δύο εταιρείες, είναι αναπόφευκτο να συμπεράνουμε πως η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" μπορεί να πραγματοποιήσει μία καλύτερη τιμή από τα USD 220/ΤΕΠΙ που πραγματοποίησε η VALENCIANA (κατά την M.S.).

CEMENTIR

Από τα επίσης δημοσιευμένα στοιχεία προκύπτει ότι η CEMENTIR πωλήθηκε προς 190\$ ανά ΤΕΠΙ. Η M.S. μειώνει κατά παράδοξο τρόπο την τιμή αυτή στα 140\$ ανά ΤΕΠΙ.

Η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" όμως είναι ασύγκριτα ανώτερη της CEMENTIR διότι:

- Οι άλλες δραστηριότητες της CEMENTIR ήταν ζημιογόνες. Αυτό προκύπτει από τον ενοποιημένο ισολογισμό της για τα αποτελέσματα των θυγατρικών της.
- Οι θυγατρικές της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" παρουσιάζουν μία θαυμαστή κερδοφορία, όπως προκύπτει από τον ενοποιημένο ισολογισμό της.
- Η τεχνολογία της Cementir είναι αποκλειστικά πεπαλαιωμένη, ενεργοβόρα και η παραγωγή της είναι επιπλέον κατακερματισμένη σε μικρούς αντιοικονομικούς φούρνους.
- Η παραγωγική μηχανή της ΑΓΕΤ είναι μοντέρνα, μικρής ενεργειακής κατανάλωσης και κατανεμημένη σε ορθολογικές μονάδες παραγωγής.

Από τα παραπάνω ενδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η αξία της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" είναι κατά πολύ υψηλότερη της Cementir και προκαλεί εντύπωση που δεν επισημαίνεται από την M.S.

(ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΕΣ

Στη διεθνή πρακτική επικρατεί σαφέστατη διάκριση ανάμεσα σε δύο τουλάχιστον κατηγορίες επενδυτών:

α. Σε επενδυτές που αποβλέπουν απλώς ή κυρίως στην κερδοφορία μιας επιχείρησης και στα μερίσματα, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο το παρελθόν της επιχείρησης, αλλά και τις προοπτικές της (θεσμικοί αγοραστές, μικρομέτοχοι).

β. Σε επενδυτές που αποβλέπουν στον έλεγχο μιας επιχείρησης. Οι τελευταίοι αποδίδουν μεγάλη αξία σ' αυτόν τούτο τον έλεγχο της επιχείρησης ανεξάρτητα από την παρελθούσα και παρούσα κερδοφορία της.

Μεταξύ αυτών είναι οι επενδυτές που αποβλέπουν στην ένταξη των δραστηριοτήτων (και περιουσιακών στοιχείων) της προς αγορά επιχείρησης στα δικά τους επιχειρησιακά (corporate) σχέδια και προγραμματισμούς.

Γι' αυτό, όταν διακινούνται είτε μέσω Χρηματιστηρίου είτε μέσω Τραπεζών (Investment Banks) πακέτα μετοχών που εμπεριέχουν το δικαίωμα ελέγχου μιας επιχείρησης, τότε διαμορφώνονται τιμές μετοχών τελείως άσχετες με τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές. Είναι δε διεθνώς παραδεκτό ότι τα πακέτα μετοχών που εμπεριέχουν δικαίωμα ελέγχου (Controlling interest) απαιτούν και επιτυγχάνουν premium (υπεραξία) πάνω από τις τρέχουσες τιμές.

Είναι επίσης γνωστό ότι το premium αυτό διαφοροποιείται αντιστρόφως ανάλογα με το μέγεθος του πακέτου. Έτσι, εάν ο έλεγχος μιας εταιρείας μπορεί να επιτευχθεί με την αγορά ενός πακέτου ελέγχου που περιέχει το 30% των μετοχών, αυτό το πακέτο θα πετύχει premium ανά μετοχή μεγαλύτερο από ό,τι ένα αντίστοιχο "πακέτο ελέγχου" που περιέχει το 60% των μετοχών.

Αξία μετοχής
Εμπεριέχουσα
premium ελέγχου

(ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ)

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η προσπάθεια πώλησης του 70% των μετοχών του ΟΑΕ σε ένα μόνο επενδυτή και υπό ασφυκτικά χρονικά περιθώρια μείωσε το premium πέραν του δέοντος (βλέπε και σχετική εισήγηση Α.Φ. σελ. 9). Ο ΟΑΕ αποποιήθηκε ουσιαστικά το δικαίωμα είσπραξης premium Ελέγχου.

Η πώληση όμως της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" έπασχε, κατά την άποψη του ΟΑΕ, και από την εκκρεμούσα δικαστική προσπάθεια ακύρωσης των μετοχών του που προήλθαν από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Έτσι, η μεν ΕΤΕ με την ιδιαίτερη σχέση της με την Calcestruzzi στέρησε από τον ΟΑΕ τη δυνατότητα παροχής της εκλαμβανομένης ως ιδιοκτησιακής ασφάλειας από κάθε άλλο ενδιαφερόμενο, ο δε ΟΑΕ στερήθηκε ο ίδιος του δικαιώματος είσπραξης τέτοιου premium ασφαλείας.

Λόγω έλλειψης ανταγωνισμού, η CAL - NAT στον διαγωνισμό κατέβαλε για τις μετοχές που αγόρασε το υποδεέστερο τίμημα. Αυτό προκύπτει από την αξιολόγηση των περιουσιακών στοιχείων της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" πωλήθηκε 652 εκατ. δολάρια (ή 124 δισ. δρχ. Φεβρουάριος '92), που ισοδυναμεί σε αξία του συνόλου των μετοχών με 934 εκατομ. δολάρια (ή 177,6 δισ. δρχ. τον Φεβρουάριο του '92, το 1 \$ = 190 δρχ.).

Άρα, στηριζόμενοι στα αποτελέσματα της μεθόδου αποτίμησης της αξίας, όταν περιλαμβάνεται premium, η ζημία με βάση τη μελέτη της Α.Φ. του ΟΑΕ από την πώληση του 69,8% των μετοχών εκτείνεται από 234 έως 382 εκατομ. δολάρια (ή 44,6 - 73 δισ. δρχ.)

Το 50% της ανωτέρω ζημιάς του ΟΑΕ (και του Δημοσίου) αποτελεί άμεση ωφέλεια της Calcestruzzi. Η Calcestruzzi όμως ωφελήθηκε και από το γεγονός ότι απέκτησε

τον έλεγχο της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" χωρίς η ίδια να καταβάλει premium Ελέγχου. Ειδικά, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ταμειακό κόστος της Calcestruzzi περιλαμβάνει μόνο το 26% των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" που ίδια συνεισφέρει στην CAL - NAT.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Η Πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής, αποτελούμενη από τους Βουλευτές κ.κ. Χρήστο Αντωνίου, Κωνσταντίνο Γεωργολιό, Γεώργιο Καλό, Αναστάσιο Καραμάριο, Στέφανο Κυριαζόπουλο, Ιωάννη Λαμπρόπουλο, Χρήστο Μαρκογιαννάκη, Βασίλειο Μπεκίρη, Τριαντάφυλλο Μπέλλο, Ελευθέριο Παπαγεωργόπουλο, Ιωάννη Παπαδημόπουλο, Γεώργιο Σαλαγκούδη και Ιωάννη Τραγάκη του Κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (έγγραφα και μαρτυρικές καταθέσεις), κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το 1983, με την υποβολή μηνύσεως εκ μέρους του ΥΠΕΘΟ (δια του Γενικού Γραμματέα του) κατά της επί σειρά ετών διοικήσεως της εταιρείας για ποινικά αδικήματα (απάτη, πλαστογραφία, λαθραία εξαγωγή συναλλάγματος, απιστία κ.λπ), η τότε Διοίκηση παραιτείται.

Λόγω της απευθείας ενέργειας του ΥΠΕΘΟ και της αδράνειας των μετόχων, ιδιαίτερος εκείνου του δημόσιου τομέα, η τότε Διοίκηση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", ανεξαρτήτως των "ιστορικών" καταβολών της, στηριζόταν στη βούληση των μετόχων, κυριότερος των οποίων ήταν η Εθνική Τράπεζα, η οποία ανήκε ευθέως στο δημόσιο τομέα. Η Εθνική Τράπεζα όμως δεν αντέδρασε, όχι μόνο με υποβολή μηνύσεως, αλλά ούτε με αλλαγή της διοικήσεως, την οποία εστήριζε. Έτσι, ενώ οι μέτοχοι (και μάλιστα του δημόσιου τομέα) φαίνεται να μην λαμβάνουν μέτρα κατά της παρανομούσης Διοικήσεως, επεμβαίνει ευθέως το κράτος (Βλ. Υπουργείο) και δια της καταμηνύσεως οδηγεί σε παραίτηση τη Διοίκηση, την οποία ανέχονται -αν δεν εμπιστεύονται μάλιστα- οι μέτοχοι.

Σε αυτό το σημείο θεωρούμε χρήσιμο να αναφέρουμε την οικονομική κατάσταση της εταιρείας στο τέλος του 1983.

Κατά το έτος 1983 η εταιρεία πραγματοποίησε κέρδη 3.797.000 δραχμές, ενεφανίζετο δε να έχει συσσωρευμένες υποχρεώσεις της τάξεως των 10 δισ. δραχμών. Αυτά δε, μετά το τέλος μίας μακράς επενδυτικής περιόδου στην ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", όπου μ ό ν ο τα 5 τελευταία έτη είχαν αθροιστικώς επενδυθεί 27 δισ. δραχμές.

Δύο χρόνια αργότερα, μετά τη διαχείριση από την ελεγχόμενη από το Δημόσιο διοίκηση, στο τέλος του 1985, εμφανίζεται να έχει συσσωρευμένες υποχρεώσεις 28 δισ. έως 30 δισ. δραχμές, για το έτος δε 1985 παρουσίασε ζημία 2.163.000.000 δραχμές.

Αιτία της κακής οικονομικής πορείας της εταιρείας, εκτός από την εν γένει κακοδιαχείριση, ήταν και η αθρόα και αλόγιστη πρόσληψη διοικητικού προσωπικού. Ήταν προφανές ότι με αυτά τα οικονομικά δεδομένα η εταιρεία ήταν αδύνατο να προχωρήσει.

Με απόφαση, λοιπόν, της τότε Υφυπουργού Βιομηχανίας κυρίας Βάσως Παπανδρέου, στις 7 Αυγούστου 1986, η εταιρεία υπήχθη στις διατάξεις του ν.1386/83 για τις προβληματικές επιχειρήσεις και έγινε η κεφαλοποίηση των υποχρεώσεων, ύψους 27.754.980.000 δραχμές και το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά το ίδιο ποσό ε ρ ή μ η ν τ ω μ ε τ ό χ ω ν και μάλιστα της Ε.Τ.Ε. (Κατάθ. Π. Παπαγεωργίου

6/4/93 σελ. 64 "Δεν συμφώνησε ποτέ η Ε.Τ.Ε. στην μετοχοποίηση των χρεών, με προνομιακή συμμετοχή του Δημοσίου, μέσω του Ο.Α.Ε., στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Επομένως, η Ε.Τ.Ε., η οποία έχασε τον έλεγχο, βρέθηκε με ένα πολύ μικρό ποσοστό μετοχών μιας εταιρείας, η οποία ήταν ένα βασικό της περιουσιακό της στοιχείο.")

Βασικά το μετοχικό κεφάλαιο και η σύνθεση αυτού άλλαξε με την επέμβαση αυτή. Η εταιρεία πέρασε από τον ιδιωτικό τομέα στο δημόσιο τομέα. Πριν από τη μετοχοποίηση ο δημόσιος τομέας διατηρούσε περίπου το 44% του μετοχικού κεφαλαίου (ΕΤΕ, ασφαλιστικά ταμεία κ.λ.π.), ενώ μετά απ' αυτήν ο δημόσιος τομέας κατείχε πάνω από το 70% (ΟΑΕ, ΕΤΕ κ.α)

Την υπαγωγή της εταιρείας στο ν.1386/83, τη μετοχοποίηση των χρεών, την απόκτηση των μετοχών από τον ΟΑΕ κ.λπ επέβαλε η οικονομική κατάσταση της εταιρείας (υπερχρέωση). Η σημασία της ΑΓΕΤ ελήφθη βεβαίως υπόψη, όχι όμως υπό την έννοια του "στόχου κρατικοποίησης", αλλά ως αναγκαιότητα εξυγιάνσεως, αποτέλεσμα της οποίας υπήρξε η είσοδος της στο χώρο του Δημοσίου. Με δύο λόγια, αν δεν υπήρχε το οικονομικό πρόβλημα δεν θα περνούσε η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στο Δημόσιο. (Κατάθεση Π. Παπαγεωργίου 7/4/93 σελ. 11 "Το 1986 έγινε ουσιαστικά η κρατικοποίηση δια της μετοχοποίησης των χρεών της εταιρείας που υπήρχαν τότε και που ο Ο.Α.Ε. συμμετείχε σε αυτήν τη διαδικασία και απέκτησε το 70% του νέου κεφαλαίου και απέκτησε τον έλεγχο ουσιαστικά, μέσω του Ο.Α.Ε., το Κράτος.

Υπήρχε δηλαδή μια οικονομική ανάγκη τότε, προκειμένου να μπορέσει να προχωρήσει στο μέλλον η εταιρεία με τη μετοχοποίηση των χρεών και εξυγιανθεί να μπορέσει να προχωρήσει και να ακολουθήσει την πορεία του ανταγωνισμού.

Δηλαδή, δεν είδα και δεν βλέπω κάποια στρατηγικής σημασίας πολιτική. Έγινε με προοπτική, αφού εξυγιανθεί, να μπορέσει πάλι να επανέλθει στον ιδιωτικό τομέα.

Αυτό προκύπτει από την όλη προσπάθεια, ακόμη και από το ν. 1386, τον οποίο εσήφισε η τότε Κυβέρνηση, προκειμένου να εξυγιάνει τις εταιρείες. Θα ήθελα να σας πω, ότι ένας από τους σκοπούς του ν. 1386/83 άρθρο 2 παρ. 3 ήταν και η μεταβίβαση μετοχών των εταιρειών του Ο.Α.Ε., εκτός των άλλων, και σε ιδιώτες.")

Ο τρόπος, με τον οποίο έγινε η μετοχοποίηση των οφειλών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", με κυβερνητική δηλαδή παρέμβαση και ειδικότερα με έκδοση υπουργικής απόφασης και όχι με τη διαδικασία που προβλέπει ο ν. 2190/1920, δηλαδή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, έχει καταστεί αντικείμενο εντόνων δικαστικών διενέξεων μεταξύ των ενδιαφερομένων ενώπιον τόσο των ελληνικών δικαστηρίων, όσο και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Τέτοιες προσφυγές έχουν γίνει και για μετοχοποιήσεις άλλων εταιρειών.

Η δικαστική διαμάχη για τα σχετικά θέματα, η ορθότης ή μη των εκδοθεισών μέχρι σήμερα αποφάσεων, οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των ενδιαφερομένων δεν αποτέλεσαν ούτε ήταν δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο διερεύνησης της Επιτροπής. Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία διαπιστώνει, εξ αφορμής των ερευνώμενων θεμάτων, ότι οι αναφυσίσεις νομικές αμφισβητήσεις για το νόμιμο του τρόπου που έγινε η μετοχοποίηση κ.λ.π. των οφειλών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" επέδρασαν κατά τρόπο καταλυτικό σε πρωτοβουλίες, ενέργειες και αποφάσεις όλων ανεξαρτήτως των μερών, τα οποία έλαβαν μέρος στη διαδικασία εκποίησης των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Τα ερωτήματα, τα οποία γεννώνται, είναι δύο:

1) Γιατί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν έγινε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, οπότε θα ήταν νόμιμη και δεν θα προέκυπταν τα προβλήματα, που προαναφέρθηκαν, όταν αυτό ήταν δυνατό να επιτευχθεί με το δεδομένο της κατοχής από μέρους της ΕΤΕ του 30% των παλαιών μετοχών, που της έδινε τη δυνατότητα

ελέγχου της Γενικής Συνέλευσης, εφ' όσον βεβαίως η ΕΤΕ συμφωνούσε στη μετοχοποίηση. Διαφορετικά, γιατί η τότε Διοίκηση της ΕΤΕ (1986) δεν προσέφυγε στα δικαστήρια, ελληνικά και διεθνή, για να ανατρέψει τη μετοχοποίηση και να εξασφαλίσει τα συμφέροντά της. Είναι προφανές, όπως προκύπτει και από καταθέσεις μαρτύρων ενώπιον της Επιτροπής, ότι ο τότε Διοικητής της ΕΤΕ φοβόταν απεμπόληση δικαιωμάτων της Τραπεζής και δεν συνήργησε στην με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δια μετοχοποίησεως των οφειλών και

2) Γιατί δεν καταργήθηκαν οι παλιές μετοχές της εταιρείας, ώστε να αντικατασταθούν με νέες μετοχές, που θα εκδίδονταν μαζί με τις μετοχές, που θα αντίκριζαν το εκ της μετοχοποίησησεως νέο κεφάλαιο, ούτως ώστε να μην υφίσταται διάκριση παλαιών (προ της μετοχοποίησησεως) και νέων (μετά τη μετοχοποίηση) μετοχών.

Οι εκδοθείσες νέες μετοχές αριθμήθηκαν σε συνέχεια της αρίθμησης των παλαιών. Συγκεκριμένα, από 4.614.958 μέχρι 50.490.957.

Έτσι, ήταν εμφανής η διάκριση μεταξύ παλαιών και νέων μετοχών.

Η μη αντικατάσταση, εξάλλου, του συνόλου των μετοχών με νέες εθεωρήθη βασίμως ότι παρείχε ένα συγκριτικό πλεονέκτημα στους κατόχους "παλαιών" μετοχών, σε περίπτωση ακύρωσης των διαδικασιών μετοχοποίησης και έκδοσης "νέων" μετοχών, εφ' όσον αυτοί οι "παλαιοί" μέτοχοι θα εξακολουθούσαν να είναι μέτοχοι, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες, ενώ οι κάτοχοι "νέων" μετοχών θα περιέπιπταν στην τάξη των απλών πιστωτών. Τα ζητήματα αυτά, όπως προκύπτει από το σύνολο του συγκεντρωθέντος υλικού, επέδρασαν αποφασιστικά στη συμπεριφορά, στις ενέργειες και στον τρόπο αντιμετώπισης όλων των συμμετασχόντων στη διαδικασία μερών.

Ένα τρίτο ζήτημα, που άσκησε σημαντική επιρροή στην εξέλιξη των ερευνώμενων θεμάτων και επέδρασε στη στάση που επέδειξε η Εθνική Τράπεζα, ήταν η μη τήρηση αναληφθεισών από το Ελληνικό Δημόσιο και τον ΟΑΕ υποχρεώσεων προς την τελευταία από τη μετοχοποίηση οφειλών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" και άλλων εταιρειών, των οποίων είναι πιστώτρια, με αποτέλεσμα την εμπλοκή τους σε δικαστικούς αγώνες.

Το θέμα αυτό, της μη πληρωμής των ομολόγων κατά τις λήξεις τους είτε από τον ΟΑΕ είτε από το Ελληνικό Δημόσιο, δεν πρέπει να υποτιμάται κατά τη διερεύνηση των επί μέρους πτυχών της υποθέσεως αυτής, όταν μάλιστα συνδυάζεται με το πραγματικό γεγονός ότι οι προϋπολογισμοί δεν περιείχαν προβλέψεις για την πληρωμή των ως άνω εγγυημένων οφειλών.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι από τις νέες μετοχές περιήλθαν 3.617.000 στην ΕΤΕ, 3.480.000 στην Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, 1.719.000 στην Ε.Τ.Β.Α., 1.884.000 στην ΕΤΕΒΑ, 578.000 στην Ιονική Τράπεζα της Ελλάδος, 1.719.000 στην Τράπεζα Επενδύσεων και 34.334.000 στον Ο.Α.Ε., ο οποίος εξέδωσε και παρέδωσε στην Εθνική Τράπεζα κυρίως ομόλογα, ίσης αξίας προς την αξία των 34.334.000 μετοχών, τα οποία και ουδέποτε εξοφλήθηκαν, με τις εντεύθεν συνέπειες. Και είναι χαρακτηριστικό ακόμη, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού, εντός των διαδικασιών του άρθρου 93 παρ.2 της Συνθήκης της ΕΟΚ, μετά από ένα μαραθώνιο διαβουλεύσεων με διάφορες κατά καιρούς ελληνικές κυβερνήσεις, στις 31 Ιουλίου του 1991 ενέκρινε τελικώς την κεφαλαιοποίηση, θεωρώντας ότι δεν νοθεύει τον ανταγωνισμό, υπό τον όρο όμοιος ό τ ι το Δημόσιο θα θέσει προς πώληση τις μετοχές που προήλθαν από αυτήν σε τιμή ανώτερη από την ονομαστική αξία των "νέων" μετοχών συν τους συσσωρευμένους τόκους, δηλαδή πάνω από 90 δισ. δραχμές, διευκρινίζοντας παράλληλα ότι η απόφασή της "ουδεμία άλλη επιρροή επί του προβλήματος ενδεχομένης παραβιάσεως των δικαιωμάτων των προηγούμενων

από την κεφαλαιοποίηση μετόχων" και σημειώνοντας ότι " ανήκει στα δικαστήρια να αποφασίζουν περί του θέματος αυτού".

Η τότε Κυβέρνηση, στην προσπάθειά της να εξυγιάνει την εταιρεία και να την οδηγήσει στον ιδιωτικό τομέα, όπως ήταν πάντοτε ο αντικειμενικός της σκοπός, δια του ΟΑΕ ξεκίνησε μια μακρά διαδικασία, για να μεταφέρει στον ιδιωτικό τομέα τόσο την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", όσο και τις λοιπές προβληματικές επιχειρήσεις, που είχαν υπαχθεί στον ΟΑΕ.

Προς το σκοπό αυτόν ανέθεσε από τον ΟΑΕ στη CITIBANK η μελέτη για να υποδειχθούν οι διαδικασίες για την εκποίηση 22 εταιρειών που ανήκουν στον ΟΑΕ, μεταξύ των οποίων και η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Το σχετικό συμβόλαιο μεταξύ της CITIBANK και του ΟΑΕ υπεγράφη από τον Αντιπρόεδρο της CITIBANK Renzo Cenciarini και τον Πρόεδρο του ΟΑΕ Γεώργιο Ανωμερίτη, στις 2 Απριλίου 1987.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1988 υπεγράφη συμβόλαιο τεχνικής συνεργασίας μεταξύ της ETBA, χρηματοοικονομικού συμβούλου του ΟΑΕ και της FIRST BOSTON, με το οποίο ανετέθη στην τελευταία η οριστικοποίηση της διαδικασίας μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1988 για την εκποίηση εταιρειών του ΟΑΕ, μεταξύ των οποίων και η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Στην εισήγηση της FIRST BOSTON αναφέρεται συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, ότι η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" πρέπει να τεθεί πρώτη προς πώληση, με διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό, και όχι με την εκποίηση μετοχών μέσω του Χρηματιστηρίου και με "περισσότερη δημοσιότητα", προκειμένου να εκδηλώσουν ενδιαφέρον περισσότεροι υποψήφιοι αγοραστές.

Από το περιεχόμενο της εισήγησης σαφώς προκύπτει ότι, ενώ είχε αποφασισθεί η μεταφορά της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" στον ιδιωτικό τομέα, ακολουθείτο τακτική μη δημοσιότητας.

Προς το σκοπό αυτόν η FIRST BOSTON είχε αναθέσει στην εταιρεία CITICORP την αποτίμηση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Η αποτίμηση της CITICORP από τη Λωζάνη με ημερομηνία 3.12.1987 προσδιορίζει την τιμή πώλησης της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" μεταξύ 23.644 εκατομμυρίων δραχμών και 34.122 εκατομμυρίων δραχμών.

Όπως κατετέθη από μάρτυρες, μεταξύ των οποίων και ο τότε αναπληρωτής Υπουργός Βιομηχανίας κ. Κων/νος Παπαναγιώτου, η εταιρεία HOLDER BANK πρότεινε να αγοράσει την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", μάλιστα δε συνετάγη και σχετικό συμβόλαιο αγοράς, το οποίο, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρό της, εστάλη για υπογραφή στον ΟΑΕ και στον τότε αναπληρωτή Υπουργό Βιομηχανίας. Ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι τελικά δεν ολοκληρώθηκε η σύμβαση πωλήσεως, από όλα τα παραπάνω καταδεικνύεται η σταθερή πρόθεση και της τότε Κυβερνήσεως να ιδιωτικοποιήσει την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", καταρριπτομένων έτσι των αντίθετων ισχυρισμών και των κατηγοριών για εσφαλμένη επιλογή όσον αφορά την πώληση της εταιρείας, αφού δήθεν αυτή ήταν στρατηγικής σημασίας.

Άλλωστε, αυτό καταδεικνύεται και από την από 29.8.1987 απάντηση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Θ. Καρατζά, σε σχετική ερώτηση του Βουλευτού Δημ. Σιούφα, στην οποία, αναφερόμενος στην εκποίηση των 22 παραπάνω εταιρειών, επί λέξει αναφέρει ότι "αυτή γίνεται με σκοπό την κάλυψη μέρους του ελλείμματος, εν όψει και της καταβαλλομένης από την Κυβέρνηση προσπάθειας μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων".

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ

Στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής αποκρατικοποίησης και με νομοθετικό υπόβαθρο, κατ' αρχήν, το νόμο 1386/83, απεφασίσθη από την Κυβέρνηση - μεταξύ άλλων- και η έναρξη διαδικασίας για την πώληση μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" που ευρίσκοντο στην κυριότητα του ΟΑΕ και συγκεκριμένα 35.246.430 μετοχών, που αντιστοιχούν στο 69.8% του συνόλου των μετοχών της εταιρείας αυτής.

Η απόφαση για την πώληση εκφράστηκε με εντολές και οδηγίες προς τον ΟΑΕ, είτε μέσω της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων, η οποία λειτουργούσε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, είτε μέσω των εποπτευόντων τον ΟΑΕ καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών.

Οι επί μέρους ενέργειες για την προώθηση της εκτέλεσης της σχετικής απόφασης εγκρίνονταν είτε από το Δ.Σ. του Οργανισμού είτε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων του .

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εδημοσιεύθη ο ν. 2000/91, δια του οποίου συνεστήθη Διυπουργική Επιτροπή, πλην όμως η εν γένει διαδικασία εκποίησης δεν έγινε βάσει του νόμου αυτού.

Οι επικρίσεις για την παραπάνω απόφαση δεν κρίνονται βάσιμες, έστω και αν κατά τα τελευταία έτη η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ήταν κερδοφόρος.

Σημασία δεν έχει αν κερδίζεις, αλλά πόσα κερδίζεις και πόσα θα μπορούσες να κερδίσεις.

Το σύνολο των εξετασθέντων μαρτύρων, οι πλείστοι των οποίων προτάθηκαν από βουλευτές - μέλη της Επιτροπής των κομμάτων της Αντιπολίτευσης κατέθεσαν χωρίς κανένα δισταγμό ότι ήταν απόλυτα αναγκαία η ιδιωτικοποίηση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", γιατί ο ασφυκτικός κλοιός του Δημοσίου την καθιστούσε μη ανταγωνιστική.

Χαρακτηριστικό είναι ότι για το έτος 1990 είχε απόδοση κεφαλαίου 12% έναντι 31% του βασικού ανταγωνιστού στην ελληνική αγορά, ιδιωτικής εταιρείας τσιμέντων "TITAN" και κόστος προϊόντος 78% επί του κύκλου εργασιών, έναντι αντίστοιχου 68% της ανταγωνίστριας της εταιρείας και ως εκ τούτου εγεννάτο το ερώτημα πόσο θα άντεχε η ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" με αυτές τις συνθήκες. Είναι βέβαιο ότι από χρόνο σε χρόνο θα πήγαινε προς το χειρότερο και θα ήταν πλέον αναγκαία η ιδιωτικοποίησή της, κάθε αναβολή της οποίας θα επέφερε δυσμενέστατα αποτελέσματα.

Προς υλοποίηση της απόφασης, που είχε παρθεί, η Κυβέρνηση προσέλαβε ως σύμβουλο αποκρατικοποιήσεων την εταιρεία ROTHSCHILD στην οποία ανέθεσε την επιλογή του χρηματοοικονομικού συμβούλου, ο οποίος θα ανέλαμβανε τη διαδικασία της αγοραπωλησίας της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Κατόπιν αυτού η ROTHSCHILD, ήλθε σε επαφή με τις 22 μεγαλύτερες εταιρείες σε όλο τον κόσμο, που ασχολούνται με αυτό το αντικείμενο και πρότεινε τρεις εταιρείες, και συγκεκριμένα τη MORGAN STANLEY, τη HARBOSH και τη U.B.S.

Ο ΟΑΕ, αφού εξετίμησε όλα τα δεδομένα, παρόλο ότι η MORGAN STANLEY ήταν η ακριβότερη από τις τρεις, την επέλεξε αντί αμοιβής 2,7 εκατομμυρίων δολαρίων, αμοιβή, η οποία εθεωρήθη απο τον εκπρόσωπο της MORGAN STANLEY P. Kellner στην κατάθεσή του ως η χαμηλότερη, την οποία έλαβε ποτέ η MORGAN STANLEY για περαιώση παρόμοιας φύσεως αγοραπωλησία σ' όλον τον κόσμο και αυτό έγινε, όπως είπε ο μάρτυρας, επειδή ασκήθηκε πίεση απο την ελληνική πλευρά.

Η επιλογή της MORGAN STANLEY έγινε, γιατί, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπήρχαν, ήταν η κορυφαία εταιρεία σ' όλο τον κόσμο, αφού ενήργησε τα τελευταία πέντε χρόνια για λογαριασμό αγοραστών και πωλητών, αγοραπωλησίες συνολικού ύψους 300 δισ. δολαρίων.

Το έτος 1989 ήταν πρώτη σε αριθμό συναλλαγών (149), αξίας 124 δισ. δολαρίων έναντι της U.B.S., που ήταν στον πίνακα 25η με αριθμό συναλλαγών 59, αξίας 85

δισ. δολαρίων ,και της HARBOSH ,που ήταν 28η στον πίνακα, με αριθμό συναλλαγών 42,αξίας 4 δισ. δολαρίων.

Ακολούθως, την όλη διαδικασία ανέλαβε η MORGAN STANLEY, η οποία χρησιμοποίησε ως ειδικότερους συμβούλους: α)τη διεθνούς φήμης ελεγκτική εταιρεία ARTHUR ANDERSEN για οικονομικά θέματα, β) την επίσης διεθνούς φήμης εταιρεία αποτιμήσεων AMERICAN APPRAISAL για θέματα εκτιμήσεων παγίων και γ)το πολυεθνικό δικηγορικό γραφείο με έδρα το Λονδίνο FRESHFIELDS, το οποίο κατατάσσεται μεταξύ των πέντε μεγαλύτερων γραφείων της Ευρώπης, για νομικά θέματα διεθνών συμβάσεων και ιδία την παρακολούθηση της διαδικασίας και τη σύνταξη του μεταβιβαστικού συμβολαίου, λόγω του διεθνούς χαρακτήρα της συναλλαγής.

(Κατάθ. Π. Παπαγεωργίου 7/4/93 σελ. 52-53 "Γι' αυτό επιλέξαμε τη MORGAN STANLEY για να μπορέσει να διερευνήσει ποιοι είναι οι αγοραστές, γι' αυτό επιλέξαμε την American Appraisal, την καλύτερη στον κόσμο εταιρεία αποτιμήσεων, προκειμένου να μας πει ποια είναι η πραγματική αξία, γι' αυτό πήραμε το καλύτερο δικηγορικό γραφείο του Λονδίνου, της FRESHFIELDS. Είχαμε, λοιπόν, μια σειρά από δικλίδες ασφαλείας, προκειμένου να εξασφαλίσουμε για την αξιοπιστία της διαδικασίας και την αξιοπιστία της αγοραπωλησίας και να εξασφαλίσουμε και το δημόσιο συμφέρον. Αυτό αποδεικνύεται από το συμβόλαιο αγοραπωλησίας.") Παράλληλα δημοσίευσε σε όλο τον ελληνικό Τύπο, στους FINANCIAL TIMES, στην WALL STREET JOURNAL, την προκήρυξη για την εκδήλωση ενδιαφέροντος απο τους υποψήφιους αγοραστές, για να παραλάβουν το Offering Memorandum για την ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ.

Σ' αυτήν την πρόσκληση ανταποκρίθηκαν 7 εταιρείες: Η CALCESTRUZZI, η ΕΤΕ, η ITALCEMENTI, η HOLDER BANK, η BLUE CIRCLE, η LAFARGE και η PIONEER.

Μεταξύ αυτών, που πήραν το Offering memorandum, ήταν και η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είχε γνωστοποιήσει ήδη με επιστολή της απο τις 24.10.1991 προς την MORGAN STANLEY ότι ενδιαφερόταν για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό πελάτη της. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί, ότι από το καλοκαίρι του 1991 η Κυβέρνηση είχε ζητήσει από την ΕΤΕ να συμμετάσχει στη διαδικασία αποκρατικοποίησης και συγκεκριμένα να πωλήσει μαζί με τον ΟΑΕ το πακέτο "παλαιών" μετοχών, που κατείχε. Η ΕΤΕ όμως δια του Διοικητού της αντέτεινε, ότι σε καμμία περίπτωση δεν θα δεχόταν να πωλήσει τις "παλαιές" μετοχές της στην ίδια τιμή με την οποία θα επωλούντο οι "νέες" μετοχές του ΟΑΕ, διότι η αξία των "παλαιών" μετοχών ήταν πολύ μεγαλύτερη από την αξία των "νέων" μετοχών, που εκδόθηκαν από τη μετοχοποίηση των οφειλών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" το 1986 λόγω των νομικών προβλημάτων που είχαν ανακύψει. Η πρόταση όμως αυτή της ΕΤΕ για αυξημένη τιμή δεν έγινε αποδεκτή από την Πολιτεία.

Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι η Εθνική Τράπεζα παρέσχε τη διαβεβαίωση στην Κυβέρνηση, ότι από την πλευρά της θα βοηθούσε την όλη διαδικασία αποκρατικοποίησης και την επίτευξη υψηλότερο τιμήματος, με όπλο το πακέτο των "παλαιών" μετοχών, που κατείχε.

Στις 26.10.1991 ο Διοικητής της ΕΤΕ κύριος Βρανόπουλος γνωστοποίησε στη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων, ότι η ΕΤΕ θα συμμετείχε στο διαγωνισμό ως αγοράστρια, της έγινε όμως σύσταση από τους αρμόδιους Υπουργούς να επιφυλαχθεί και να συμπράξει με τον πλειοδότη.

Από την κατάθεση του κυρίου Βρανόπουλου προκύπτει, εξάλλου, ότι μετά από επαφές, που είχε με όλους τους επιδείξαντες ενδιαφέρον πιθανούς αγοραστές, στα

πλαίσια της κυβερνητικής σύστασης υποβοήθησης της διαδικασίας, διεπίστωσε, ότι η μεν αυστραλιανή εταιρεία, η μόνη μη ευρωπαϊκή εταιρεία, τελικά απεσύρθη, διότι δεν ήθελε περαιτέρω ανάμειξη με τις ευρωπαϊκές εταιρείες παραγωγής τσιμέντου, οι δε ευρωπαϊκές εταιρείες παραγωγής τσιμέντου ότι είχαν πρόθεση να προσφέρουν χαμηλό τίμημα.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι την Επιτροπή απασχόλησε επί μακρόν το ζήτημα αν ήταν επιτρεπτή από την Εθνική Τράπεζα η ανίχνευση των προθέσεων των υποψηφίων αγοραστών και αν υπήρξε παραβίαση του confidentiality agreement, που είχε υπογραφεί μεταξύ αυτής και της Morgan Stanley. Η Εθνική Τράπεζα, αντικρούουσα σχετικούς ισχυρισμούς, αντέταξε ότι δεν προέβη σε καμία παραβίαση, εφ' όσον οι επαφές που έγιναν απ' αυτήν ήταν μόνο με άλλους υποψηφίους, οι οποίοι είχαν λάβει το offering memorandum, πράγμα που δεν απαγορεύεται από το υπογραφέν συμβόλαιο εμπιστευτικότητας.

Γι' αυτόν το λόγο προχώρησε σε επαφές με την CALCESTRUZZI και έτσι στις 5.12.1991 γνωστοποίησε στους αρμόδιους Υπουργούς ότι θα συμμετάσχει στο διαγωνισμό σε συνεργασία -κοινή προσφορά με κάποιον από τους συμμετέχοντες, χωρίς να διευκρινίζει ποιος είναι αυτός.

Και πάλι υπεδείχθη στην ΕΤΕ να μη δεσμευθεί, αλλά να υπάρχει δυνατότητα στο τέλος της διαδικασίας να συνεργαστεί με τον πλειοδοτήσαντα, αφού όλοι οι συμμετέχοντες επιθυμούσαν τη συνεργασία μαζί της λόγω της κατοχής των "παλαιών" μετοχών.

Στις 10.12.1991 η ΕΤΕ με την CALCESTRUZZI συμφωνούν να καταθέσουν την επόμενη ημέρα κοινή προσφορά, η οποία συνετάγη την ίδια ημέρα και για πρώτη φορά εμφανίζεται η επωνυμία "CALCESTRUZZI-NATIONALE".

Στις 11.12.1991 κατατέθηκαν τρεις μη δεσμευτικές προσφορές, οι οποίες ανοίχθηκαν στο Λονδίνο στις 13.12.1991 ενώπιον Άγγλου συμβολαιογράφου και από τις οποίες προέκυψε ότι η Εθνική-CALCESTRUZZI προσέφεραν, για το 69,8% του συνόλου των μετοχών, που ανήκαν στον ΟΑΕ, 107 δισ. δραχμές, η δεύτερη, η ITALCEMENTI, 80 δισ. δραχμές και η τρίτη, η HOLDER BANK, 60 δισ. δραχμές. Όταν η Εθνική και η CALCESTRUZZI διεπίστωσαν ότι είναι οι πλειοδότες, προχώρησαν στην υπογραφή συμφωνητικού στις 23.12.1991 για ίδρυση εταιρείας Holding με την επωνυμία "CAL-NAT" για τη διοίκηση της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", όπου το μεν management ανετέθη στην CALCESTRUZZI, με ουσιαστικό έλεγχο της Εθνικής στα οικονομικά και σημαντικά ζητήματα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι από τις καταθέσεις του συνόλου των μαρτύρων σχετικά με την απόκτηση από την CALCESTRUZZI του management της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" επεκράτησε η γνώμη ότι κανείς δεν θα έκανε στην Ελλάδα τη μέχρι στιγμής μεγαλύτερη επένδυση, εισάγοντας 63,6 δισ, πλέον των 10 δισ που εισήχθησαν προηγουμένως, για την αγορά ποσοστού μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", χωρίς να αποκτήσει το management, πριν αρχίσει η διαδικασία αποκρατικοποίησης και πολύ περισσότερα του ποσού αυτού μέχρι το 1996 (100-150 δισ), δηλαδή συνολικά ποσό πολύ μεγαλύτερο από 128,7 δισ για να αποκτήσει μειοψηφία σε μια βιομηχανική επιχείρηση που θα διοικείτο από μη ειδικό.

Μετά απ' αυτό η MORGAN STANLEY, η οποία ήδη είχε εκφράσει τις αντιρρήσεις της εγγράφως για τη συμμετοχή της ΕΤΕ, διότι, κατά την άποψή της, ενοθεύετο η βούληση της Κυβέρνησης για την αποκρατικοποίηση, πρότεινε να συνεχίσουν στη δεύτερη φάση των οριστικών προσφορών δύο εταιρείες, η CAL-NAT και η ITALCEMENTI.

Ο ΟΑΕ όμως και η Κυβέρνηση ζήτησαν και πέτυχαν και τη συμμετοχή της τρίτης, της HOLDER BANK, παρά τις αντιρρήσεις της MORGAN STANLEY. Η HOLDER BANK, όμως, μετά από μία εβδομάδα δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται και αποχώρησε. Ακολούθως, για να πειστεί η ITALCEMENTI να ανεβάσει την προσφορά της, ξεκίνησε μία σειρά επαφών μαζί της από τον ΟΑΕ, τη MORGAN STANLEY και την ΕΤΕ, η ΕΤΕ δε διαβεβαίωνε την ITALCEMENTI, κατά τις συναντήσεις των υποδιοικητών και του αρμόδιου διευθυντή της, αλλά και του Προέδρου του Δ.Σ. με τον Πρόεδρό της, τον κύριο Pesenti, στο Μιλάνο και στην Αθήνα, ότι, εάν αναδειχθεί πλειοδότης η ITALCEMENTI, η ΕΤΕ θα προχωρούσε σε συνεργασία μαζί της, παρά το ότι είχε ήδη υπογράψει συμφωνία με την CALCESTRUZZI, διότι είχε σχετικό δικαίωμα από τη συμφωνία. Βεβαίως όμως και επεδίωκε την επίτευξη των ίδιων όρων και από την ITALCEMENTI, αυτών, που είχε πετύχει με την CALCESTRUZZI. Η προθεσμία για υποβολή δεσμευτικών προσφορών έληγε στις 14.2.1992. Εζητήθη παράταση από την MORGAN STANLEY κατά μία εβδομάδα, για να συνεχιστούν οι επαφές με τον Πρόεδρο της ITALCEMENTI, τον κύριο Pesenti, για βελτίωση της προσφοράς της, αλλά και των όρων της συμφωνίας. Ο κ. Pesenti με επιστολή του στις 19.2.1992 γνωστοποιεί ευγενικά ότι αποχωρεί από το διαγωνισμό, ότι πιστεύει πως η όλη διαδικασία ήταν άγνοια και ότι θα μπορούσε να προσφέρει και 120 δισ., εάν είχε τη συμμετοχή της ΕΤΕ, χωρίς να αναφέρεται όμως στους όρους και χωρίς, φυσικά, η επιστολή να είναι προσφορά.

Έχει κατατεθεί από μάρτυρες (Νικ. Γεωργιάδης), ότι το ενδιαφέρον της ITALCEMENTI ήταν υποκριτικό και ότι μοναδική προσπάθειά της ήταν να αποτύχει το επενδυτικό σχέδιο της CALCESTRUZZI. Εξάλλου, προέκυψε, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, ότι δεν ήταν μόνο το τίμημα το αποφασιστικότερο στοιχείο στην όλη διαδικασία, αλλά και οι σκληροί όροι, οι οποίοι είχαν επιβληθεί στην CALCESTRUZZI και από το συμβόλαιο, που είχε επιβάλει η MORGAN STANLEY, αλλά και από τη συμφωνία CALCESTRUZZI-ΕΤΕ. Οι μάρτυρες Γεωργιάδης - Παντσαβόλτα καταθέτουν, ότι ήταν τόσο σκληροί οι όροι που επεβλήθησαν από ελληνικής πλευράς (ΟΑΕ και ΕΤΕ), ώστε να δύναται να χαρακτηρισθούν αποικιακοί για την CALCESTRUZZI.

Στις 21/2/1992 έκλεισε ο διαγωνισμός, με μόνη την κοινή προσφορά της ΕΤΕ και της CALCESTRUZZI.

Το Δ.Σ. του ΟΑΕ, στις 2.3.92, αφού ενέκρινε ομόφωνα τις ενέργειες του Προέδρου κ. Παπαγεωργίου, που τον είχε εξουσιοδοτήσει γι' αυτές, απεφάσισε ομόφωνα να παραπέμψει την έγκριση της διαδικασίας στη Γενική Συνέλευση των μετόχων με την πρόταση να επιδιωχθεί όσο το δυνατόν υψηλότερο τίμημα.

Στη συνέχεια, η Γενική Συνέλευση των μετόχων, αφού ενέκρινε τη διαδικασία, ανέθεσε στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας κύριο Μάνο τη διαπραγμάτευση από πλευράς πωλητού για τον καθορισμό του τιμήματος, η δε κοινοπραξία "CAL-NAT" όρισε ως εκπρόσωπό της διαπραγματευτή τον κύριο Παντσαβόλτα.

Στις 11.3.1992, στο γραφείο του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας έγιναν οι διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό του τελικού τιμήματος παρουσία των εκπροσώπων της MORGAN STANLEY κ.κ. P.Kellner και M. Lippi.

Απ' όλες τις συμμετέχουσες σ' αυτήν τη διαπραγμάτευση πλευρές κατατέθηκε ότι έγινε μία πολύ σκληρή διαπραγμάτευση. Από την πλευρά της CALCESTRUZZI αναφέρθηκε ότι ήταν διατεθειμένη να προσφέρει maximum τιμήματος 114 δισ., ο Υπουργός δε Εθνικής Οικονομίας αντιπρότεινε 130 δισ. Τελικά, μετά από πολύωρες διαπραγματεύσεις, η CALCESTRUZZI σταδιακά ανέβασε το τίμημα σε 124 δισ. δραχμές, αφού κατά τη διάρκεια αυτών ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας

επανελημμένα είχε απειλήσει ότι θα αποχωρήσει, εάν η CALCESTRUZZI δεν ηύξανε το τίμημα.

Οι εκτιμήσεις ως προς το τίμημα, τις οποίες είχαν υπόψη τους τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, ήταν:

Εκτίμηση της MORGAN STANLEY Νοεμβρίου 1991, που εκτιμούσε την αξία της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" μεταξύ 77 και 112 δισ. δραχμών, εκτίμηση της American Appraisal του Οκτωβρίου 1991, που εκτιμούσε την αξία της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" σε 91 δισ. δραχμές, εκτίμηση της Alpha Finance του Ιανουαρίου 1991, που εκτιμούσε την αξία από 103 δρχ. έως 127 δισ. δραχμών, αλλά με υψηλότερη τιμή δολαρίου, εκτίμηση δε, που είχε γίνει και από την CALCESTRUZZI, όριζε την αξία μεταξύ 90 και 114 δισ. δραχμές.

Το τελικώς επιτευχθέν τίμημα των 124 δισ. δραχμών, το οποίο μάλιστα, με τις συναλλαγματικές διαφορές, έφθασε στα 128 δισ. δραχμές, γιατί η πληρωμή έγινε σε ECU, είναι, κατά τις εκτιμήσεις όλων των μαρτύρων, από ελκυστικό μέχρι πολύ υψηλό. Η κατάθεση του μάρτυρα Νικ. Γεωργιάδη επ' αυτού είναι αποκαλυπτική, μη αντικρουόμενη, κατά την κρατήσασα γνώμη της Επιτροπής, από άλλα στοιχεία. Πράγματι, στην εν λόγω κατάθεσή του αναφέρεται το ενδιαφέρον του Ομίλου Φερούτσι για την απόκτηση τσιμεντοβιομηχανίας, γιατί είχε γι' αυτόν στρατηγική και επενδυτική σημασία. "Το ενδιαφέρον αυτό -κατά το μάρτυρα- το εκμεταλλεύτηκαν στην Ελλάδα οι πάντες και τον ξεπουπούλιασαν". Αυτό αποδεικνύεται -κατά τον μάρτυρα- από το ύψος της απόδοσης του κεφαλαίου. Ειδικότερα, ο μάρτυς αναφέρει ότι η CALCESTRUZZI έδωσε 65 δις και πήρε μέρισμα 650 εκατ., απόδοση δηλαδή 1%, αφού μια λογική απόδοση είναι της τάξεως του 10%. Η εταιρεία CALCESTRUZZI δεν πρόκειται -κατά το μάρτυρα πάντοτε- ποτέ να αποδεσμεύσει την επένδυσή της μέσω των κερδών. Να μην παραβλέπεται, επίσης κατά την κατάθεση του μάρτυρα, ότι η Κυβέρνηση με τη διαπραγμάτευση Μάνου πήρε 21 δις σε λίγες ώρες. Τέλος, επισκοπώντας ο ίδιος μάρτυρας τη συμμετοχή της ΕΤΕ στην όλη διαδικασία, καταθέτει ότι η Εθνική Τράπεζα, με τους όρους που επέβαλε, αναγνώριζε μεν τον πλειοψηφούντα μέτοχο, εξουδετέρωνε όμως το ρόλο του (σελ. 25 καταθέσεώς του). Ακόμη, η Εθνική Τράπεζα, με την παρέμβασή της διέγινε τις δυνατότητες όλων των υποψήφιων αγοραστών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", διαπίστωσε ότι κανείς δεν είχε πρόθεση να πληρώσει τίμημα άνω των 100 δις και πρόσφερε έτσι σημαντικές υπηρεσίες, τόσο στο Κράτος, όσο και στον εαυτό της. Η ΕΤΕ έκανε, κατά τις εκτιμήσεις του μάρτυρα, μια πολύ καλή δουλειά για τον εαυτό της, μια ιστορική δουλειά και έτσι θα καταγραφεί τελικώς, ανεξαρτήτως των λεγομένων.

Αλλά και η κατάθεση του μάρτυρα P. Kellner σε σχέση με το τίμημα, που πρόσφερε η CAL-NAT, είναι αποκαλυπτική. "Η CAL-NAT υπέβαλε μια πρόταση -κατέθεσε ο μάρτυρας- η οποία ήταν πολύ υψηλότερη από όλες τις άλλες προτάσεις, συμπεριλαμβανομένης και της ITALCEMENTI. Γι' αυτό, λοιπόν, κρίναμε, ότι το να υπάρχει κάποιος, ο οποίος είναι πρόθυμος να καταβάλει μια ιδιαίτερα ελκυστική τιμή, μια τιμή, που ήταν περίπου διπλάσια από ορισμένες άλλες προσφορές και κατά 40% από ορισμένες άλλες, κρίναμε ότι ήταν ελκυστικό". Δικαιολογώντας το ελκυστικό τίμημα που κατεβλήθη, ο μάρτυρας ανέφερε ότι "μερικές φορές, λόγω της ανταγωνιστικής διαδικασίας, οι αγοραστές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν ένα στρατηγικό πριμ, που ξεπερνάει τη χρηματοοικονομική αξία. Στην περίπτωση αυτή πιστεύουμε ότι πληρώθηκε ένα στρατηγικό πριμ". Ο ίδιος μάρτυρας, σε άλλο σημείο της μαρτυρίας του καταθέτει "Η ITALCEMENTI μπορούσε και αυτή να υποβάλει μια προσφορά. Και νομίζω ότι με κάποια νομική συμβουλή θα είχαν βρει τρόπο. Σε τελική ανάλυση, αυτό, που έχει σημασία, είναι ότι εμείς δεν πιστεύουμε ότι κανείς άλλος θα υπέβαλλε τόσο υψηλή προσφορά σαν της CAL-NAT".

Ουδείς κατέθεσε ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί υψηλότερο τίμημα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ η επιτευχθείσα τιμή κατά τόννο παραγωγής της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ανέρχεται σε 145 δολάρια, η τιμή αγοραπωλησίας άλλων ομοειδών εταιρειών, όπως κατατέθηκε από μάρτυρες, σε όλο το κόσμο κυμαίνεται μεταξύ 100 και 130 δολαρίων κατά τόννο.

Το ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν άψογος και το τίμημα που επιτεύχθηκε ιδιαίτερα υψηλό, δεν αποδεικνύεται μόνο από το σύνολο των μαρτυρικών καταθέσεων, αλλά και από πλήθος εγγράφων. Σε βεβαίωση της MORGAN STANLEY με ημερομηνία 19.3.1992 προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας -κάτι που με μεγάλη δυσκολία πράττει η MORGAN STANLEY - και σε έκθεση, που πάλι η MORGAN STANLEY ενεχείρισε, αναφέρεται "... είμαστε της απόψεως ότι από χρηματοοικονομικής άποψης, οι συμφωνίες αυτές, όπως μας τις δώσατε είναι δίκαιες και εξυπηρετούν τα συμφέροντα του ΟΑΕ".

Και συνεχίζει (σελίς 9, η οποία περιέχει και συμπεράσματα της έκθεσης) " σημείο πρώτο. Το σύνολο των δυνητικών αγοραστών του 69,8% του "ΗΡΑΚΛΗ" ήταν πλήρως ενημερωμένο για την πώληση και όλοι, οι ενδιαφερόμενοι είχαν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στο διαγωνισμό. Όλοι, σε παγκόσμιο επίπεδο. Δεύτερον, οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν ήταν δίκαιες για όλους τους συμμετέχοντες και ήταν σύμφωνες με τον τύπο των διαδικασιών που ακολουθούνται σε παρόμοιες περιπτώσεις, συναλλαγές. Τρίτον, το τίμημα που επιτεύχθηκε ήταν στο υψηλότερο μέγιστο σημείο της κλίμακος των προσδοκιών σας - ειδικά εάν ληφθεί υπόψη η νομική και πολιτική αβεβαιότητα αναφορικά με την συναλλαγή αυτή. Τέταρτο, είναι εξαιρετικά απίθανο με τα συγκεκριμένα δεδομένα που αφορούσαν τη συναλλαγή ότι η επανάληψη της διαδικασίας από την αρχή - ακόμα και εάν αυτό ήταν τεχνικά ή νομικά εφικτό - ότι θα οδηγούσε σε βελτιωμένη τιμή - ακόμη και χωρίς να λάβουμε υπόψη μας τη διαχρονική αξία του χρήματος. Πέμπτον, εάν η πώληση του μεριδίου του ΟΑΕ στον ΗΡΑΚΛΗ δεν ολοκληρωθεί βάσει του χρονοδιαγράμματος θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στο πρόγραμμα αποκρατικοποίησης της Ελληνικής Κυβέρνησης. Έκτον, η MORGAN STANLEY έχει παράσχει γνωμοδότηση περί του δικαίου του τιμήματος".

Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι με απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τον ανταγωνισμό εγκρίθηκε η διαδικασία που ακολουθήθηκε, στη συγκεκριμένη περίπτωση. Πρέπει να τονισθεί ότι η Κοινότητα δεν είχε δεχθεί ως νόμιμη τη μετοχοποίηση των χρεών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" του 1986, την οποία θεώρησε ως κρατική ενίσχυση και εκκρεμούσε επιβολή προστίμου της τάξεως των 21 δις, εκτός εάν η ΑΓΕΤ επωλείτο σε τιμή μεγαλύτερη των 90 δις.

Ως γενική παρατήρηση πρέπει να σημειωθεί ότι το θέμα του διαγωνισμού εκποίησης δεν ήταν απλό, ήταν αρκετά περίπλοκο και δεν εντάσσεται σε αυστηρά καθορισμένα πλαίσια. "Το θέμα ήταν περίπλοκο και δεν νομίζω ότι μπορεί να ενταχθεί σε πολύ απόλυτες έννοιες. Γιατί ήταν μια διαπραγμάτευση, που πέρασε από πολλές φάσεις και η οποία κατ' ανάγκη έπρεπε να συμμορφωθεί και με το γενικό πλαίσιο της αγοράς." (Κατάθεση Τ. Χριστοδούλου, σελ. 16, της 4/5/93).

Πράγματι, η διαδικασία της εκποίησης από τη φύση της διήλθε διάφορα στάδια και ήταν αναγκαίο οι εκάστοτε αποφάσεις των ενδιαφερόμενων μερών να λαμβάνονται σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα, τα οποία προέκυπταν στο προηγούμενο στάδιο. Από την εκτίμηση των εξελίξεων, που συνέβησαν στα επί μέρους στάδια, η Επιτροπή κατά πλειοψηφία διαπιστώνει ότι η εμφανιζόμενη σε ορισμένες περιπτώσεις αλλαγή στάσης ή συμπεριφοράς ορισμένων μερών ήταν αποτέλεσμα ακριβώς των νέων δεδομένων που προέκυψαν στο προηγούμενο στάδιο. Με το πρίσμα αυτό πρέπει να εξετασθούν οι ενέργειες των επί μέρους ενδιαφερόμενων μερών. Η ροή των

γεγονότων, όπως ανάγλυφα προκύπτουν από τις καταθέσεις των μαρτύρων, ήταν το κυρίαρχο στοιχείο, που διαμόρφωνε τις νέες αποφάσεις. Συνολικά επισκοπούμενη η όλη διαδικασία, δημιουργεί την πεποίθηση ότι όλα τα από ελληνικής πλευράς ενδιαφερόμενα μέρη προσπάθησαν να επιτύχουν το δυνατόν καλύτερο αποτέλεσμα, το οποίο και επετεύχθη.

Γ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Πρέπει να αναφερθεί ότι από το θέρους του 1990 η ΕΤΕ δεν ανήκε πλέον στο δημόσιο τομέα (ν.1892/90, αρθρ. 51). Βεβαίως με το ν. 2000/91 η ΕΤΕ "επανέρχεται" για ορισμένα θέματα στο δημόσιο τομέα, αλλά ο νόμος αυτός ΔΕΝ ΙΣΧΥΕ κατά το χρόνο που εκδηλώθηκε η δραστηριότητα της ΕΤΕ (φθινόπωρο 1991). Με το δεδομένο αυτό η ΕΤΕ όφειλε να συνεκτιμά τουλάχιστον το ίδιο συμφέρον της ως Τράπεζα και υπό το πρίσμα αυτό πρέπει να εξετασθούν οι κινήσεις της και οι ενέργειες της Διοικήσεώς της.

Η Εθνική Τράπεζα, ο μεγαλύτερος, προ της μετοχοποίησεως, μέτοχος της εταιρείας ΑΓΕΤ, που λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, ως αυτόνομο νομικό πρόσωπο, κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, ευθύς, όταν εγεννήθη θέμα εκποίησης του ποσοστού των 69,8% των "νέων" μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" που ευρίσκοντο στην κατοχή του ΟΑΕ, εδήλωσε προς τους αρμόδιους Υπουργούς ότι:

Α. Επιφυλάσσεται των σχετικών δικαιωμάτων της για την εκποίηση των "παλαιών" μετοχών, που ευρίσκοντο στα χέρια της, υπό την έννοια ότι, αν ήθελε κριθεί, από την Κυβέρνηση, ότι πρέπει να εκποιήσει και αυτή τις μετοχές της (παλαιές) μαζί με την εκποίηση των "νέων" μετοχών, κυριότητας του ΟΑΕ, πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά τρόπο διαφορετικό οι κατεχόμενες απ' αυτήν "παλαιές" μετοχές, διότι έχουν διαφορετική "αξία" από τις "νέες".

Β. Ότι διατηρεί απόλυτη ελευθερία κινήσεων για την προστασία των συμφερόντων της ίδιας και των μετόχων της, σε σχέση με τη σχεδιαζόμενη εκποίηση, αν προηγουμένως δεν τακτοποιηθεί, κατά τρόπο οριστικό, η εκπλήρωση των ρητών συμβατικών υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ΟΑΕ, που προέρχεται από τις ρυθμίσεις της μετοχοποίησης των προς αυτήν οφειλών της ΑΓΕΤ και άλλων εταιρειών, ύψους 150 δισ. και της συναφούς εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, για την αθέτηση των οποίων αναγκάστηκε να προσφύγει από το έτος 1989, επί Διοικήσεως Στ. Παναγόπουλου, στα ελληνικά δικαστήρια. Είναι χαρακτηριστική η περικοπή από την κατάθεση του Διοικητού της ΕΤΕ κ. Μιχ. Βρανόπουλου για το θέμα αυτό. "Ήταν προς το συμφέρον της ΕΤΕ (η πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ που ευρίσκοντο στα χέρια της) υπό την προϋπόθεση ότι θα παίρναμε το πραγματικό τίμημα. Είμαστε αντίθετοι προς την πώληση του κομματιού των μετοχών του ΟΑΕ, χωρίς την ικανοποίηση της ΕΤΕ, που απαιτούσε την πληρωμή 150 δισ απλήρωτων ομολόγων του ΟΑΕ. Αυτός ήταν ο όρος που θέσαμε και εκεί ήταν το συμφέρον της ΕΤΕ".

Είναι ακριβές ότι, εάν το Ελληνικό Κράτος είχε φροντίσει για την πληρωμή των ομολόγων του ΟΑΕ, που είχε εγγυηθεί, τότε η Εθνική Τράπεζα δεν είχε κανένα αποχρώντα λόγο να αναμειχθεί στη διαδικασία της εκποίησης. Είναι δικαιολογημένη και εύλογη η αντίδρασή της και αδιάβλητη η πρόθεσή της, κατά την επικρατήσασα στην Επιτροπή γνώμη, να συμμετάσχει και αυτή (μόνη της) στο διαγωνισμό για την απόκτηση των πωλούμενων μετοχών της ΑΓΕΤ κυριότητας ΟΑΕ, συμφηφίζουσα τις απαιτήσεις της κατά του πωλητού ΟΑΕ από τα ομόλογα, με το τίμημα που θα πρόσφερε αυτή για την αγορά των μετοχών της ΑΓΕΤ.

Οι "θέσεις" αυτές της Εθνικής Τράπεζας στη συγκεκριμένη περίπτωση απηχούν όμοιες τοποθετήσεις των Διοικητών αυτής, της τελευταίας τουλάχιστον 10ετίας. Σε περίπτωση δηλαδή μη συμπλεύσεως των συμφερόντων της ΕΤΕ και του Δημοσίου, τα "ειδικά" συμφέροντα της ΕΤΕ πρέπει να προηγούνται άλλων συμφερόντων και σκοπιμοτήτων. Πράγματι, από τις καταθέσεις του Μ. Βρανόπουλου και των τέως Διοικητών Στ. Παναγόπουλου και Ε. Χριστοδούλου ενώπιον της Επιτροπής, καταγράφονται με πλήρη σαφήνεια οι ως άνω θέσεις.

(Μιχ. Βρανόπουλος "Ήταν προς το συμφέρον της ΕΤΕ (η πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ που ευρίσκοντο στα χέρια της) υπό την προϋπόθεση ότι θα παίρναμε το πραγματικό τίμημα. Είμαστε αντίθετοι προς την πώληση του κομματιού των μετοχών του ΟΑΕ, χωρίς την ικανοποίηση της ΕΤΕ, που απαιτούσε την πληρωμή 150 δις απλήρωτων ομολόγων του ΟΑΕ. Αυτός ήταν ο όρος που θέσαμε και εκεί ήταν το συμφέρον της ΕΤΕ".

Επίσης "θέσαμε ως ΕΤΕ, δια του Υπουργού Οικονομικών ότι δεν δεχόμεθα να πουληθούν οι μετοχές του ΟΑΕ, διότι αμφισβητούσαμε την αξία τους και τη νομιμότητα της πράξεως, όχι μόνο εμείς, αλλά και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και τα ελληνικά δικαστήρια, λόγω του τρόπου που είχε γίνει η αύξηση του κεφαλαίου, που ήταν εις βάρος των συμφερόντων της ΕΤΕ. Γι' αυτό άλλωστε δεν έγινε η γενική συνέλευση για να υπερψηφίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με αυτόν τον τρόπο. Γι' αυτό δηλώσαμε ότι δεν πρόκειται να δεχθούμε να πουλήσουμε μαζί με τον ΟΑΕ, εκτός αν εδέχετο η Κυβέρνηση να πάρουμε διαφορετικό τίμημα, δηλαδή να πάρουμε πολύ περισσότερα για τις δικές μας μετοχές, δηλαδή το 9% από το 69% των μετοχών του ΟΑΕ, που θεωρούσαμε ότι πάσχουν νομικώς και δεν μπορούν να πουληθούν". Συνεχίζοντας δε "Με πρόταση του τότε Υπουργού των Οικονομικών είτε η Κυβέρνηση "δεν μπορώ να δεχθώ να πουλήσω αυτές που ο κόσμος θεωρεί ίδιες, ενώ δεν είναι ίδιες μετοχές, σε διαφορετική τιμή, δηλαδή να πάρει η ΕΤΕ παραπάνω και ο ΟΑΕ λιγότερο!" "Θεωρήθηκε ότι πολιτικά ήταν αδύνατο να γίνει και συμφωνήθη να βοηθήσει η ΕΤΕ δια του άλλου τρόπου, δηλαδή όποιον τελικά κατακυρώσει ο ΟΑΕ, να ξεπεράσει τα νομικά του προβλήματα που είχαν αυτές οι μετοχές οι οποίες ήταν υπό νομική αμφισβήτηση, ήταν επίδικο αγαθό. Αυτό είπε και η MORGAN STANLEY".

Ακόμη ότι εγένετο πρόταση "Ότι θα δεχόμαστε -εφόσον δεν δέχεσθε τη λύση να έχουν διαφορετική τιμή, δηλαδή να πάρουμε περισσότερα λεφτά- να συμμετάσχουμε καλύπτοντας τον αγοραστή, όποιον αγοραστή αποφασίσετε σεις τελικά να του καλύψουμε το νομικό πρόβλημα, υπό την προϋπόθεση ότι θα μας ρυθμίσετε τα 150 δις και μου απήντησε ο Υπουργός Οικονομικών, ότι έγινε δεκτό από την Κυβέρνηση αυτό το αίτημά μας. Προ του διαγωνισμού".

Και τέλος ότι η θέση της Εθνικής:

"Ήταν αφενός να βοηθήσουμε το ελληνικό δημόσιο, όπως μας έχει ζητηθεί από την Κυβέρνηση να πετύχει όσο μπορεί υψηλότερη τιμή, και αφετέρου ο δικός μας ο σκοπός ήταν να ρυθμίσουμε τα 150 δις ομόλογα. Δεν μας είπαν ότι δεν θα σας το ρυθμίσουμε αν το πάρει κάποιος άλλος. Ζήτησαν τη βοήθειά μας στο διαγωνισμό αυτό, την δώσαμε προθύμως, γιατί συνέφερε και την ΕΤΕ και το ελληνικό δημόσιο".

"Μιλάμε ότι η ενημέρωση υπήρχε από το καλοκαίρι, ότι η ΕΤΕ θα βοηθήσει -και αυτό μου εξητήθη μάλιστα από την Κυβέρνηση, δεν το πρότεινα καν εγώ- με όποιο τρόπο μπορεί και είπα ότι το αντάλλαγμα της ΕΤΕ για να βοηθήσει το δημόσιο είναι να ρυθμιστούν αυτά τα ομόλογα του ΟΑΕ. Και το απεδέχθη η Κυβέρνηση. Τότε δεν κουβεντιάζαμε για κανέναν διαγωνισμό. Με όποιο τρόπο θα γινόταν η πώληση σ' αυτόν θα βοηθούσαμε".

Επίσης είναι χαρακτηριστικές και οι δηλώσεις του πρώην Διοικητού της ΕΤΕ Στ. Παναγόπουλου που περιέχονται στην ενώπιον της Επιτροπής κατάθεσή του της 11.5.93, όταν ερωτώμενος για την υποβολή αγωγής κατά του Δημοσίου για την μη πληρωμή της εγγυήσεώς του, που έγινε επί διοικήσεώς του, αναφέρει "προσπαθούσα από κάθε πλευρά να διασφαλίσω την Τράπεζα. Αυτός ήταν ο στόχος μου και πολλές φορές γινόμουν δυσάρεστος στα αρμόδια Υπουργεία. Εγώ ησχολούμην με τα συμφέροντα της Τράπεζας. Και σε άλλα σημεία "ότι αποκλειστικός σκοπός, στόχος και γνώμονας ήταν η εξασφάλιση των συμφερόντων της Τράπεζας" και σε άλλο σημείο "Εγώ πιστεύω ότι ο Διοικητής της ΕΤΕ πρέπει να κάνει μόνο αυτό που συμφέρει την Τράπεζα, ό,τι διασφαλίζει τα συμφέροντά της". Αλλά και οι απόψεις του νυν Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος κ. Τ. Χριστοδούλου δεν διαφέρουν. Καταθέτει χαρακτηριστικά (σελ. 39) "Διετέλεσα και εγώ Διοικητής της Εθνικής και μπορώ να σας πω ότι ήμουν εν μονίμω καταστάσει συμπλοκής με το δημόσιο, διότι τα συμφέροντα της Εθνικής σε πολλές περιπτώσεις ήταν τελείως αντίθετα προς το συμφέρον του δημοσίου. Και επειδή όταν αναλαμβάνεις τη διοίκηση κάποιου οργανισμού το παίρνεις σοβαρά, δηλαδή αντιμετωπίζεις τον οργανισμό σαν ευθύνη σου, δεν μπορώ να πω ότι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, την εποχή που είχα εγώ τη διοίκησή της, εκινείτο σαν ένα είδος συναρτήσεως του δημοσίου. Είχε τα δικά της συμφέροντα και τις δικές της απόψεις. Το ίδιο, λοιπόν, ισχύει και για την περίπτωση του κυρίου Βρανόπουλου, ο οποίος ενδεχομένως να είχε διαφορετική άποψη εν προκειμένω".

Και σε άλλο σημείο "Διετέλεσα και εγώ διοικητής της Τράπεζας και Υπουργός Συντονισμού ήταν και ο κ. Μπούτος και ο κ. Μητσοτάκης, και νομίζω και ο κ. Ράλλης για ένα διάστημα. Στην περίοδο αυτή σας διαβεβαιώνω ότι σε πολλές περιπτώσεις ήμουν τελείως αντίθετος μαζί τους και έκανα ό,τι έκρινα σκόπιμο ή συμφέρον για την Τράπεζα".

Από το σύνολο του συγκεντρωθέντος υλικού προέκυψε, κατά την εκτίμηση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, ότι τόσο οι διάφοροι σύμβουλοι, όσο και οι υποψήφιοι επενδυτές (αγοραστές) τελούσαν σε γνώση των νομικών αμφισβητήσεων και των σε εξέλιξη δικαστικών αγώνων τόσο στα ελληνικά δικαστήρια όσο και στο κοινοτικό δικαστήριο και επεδίωκαν τη όσο το δυνατόν ασφαλέστερη κατοχύρωση των συμφερόντων τους, στην περίπτωση που αναδεικνύονταν πλειοδότες στη σχετική διαδικασία. Η προσπάθεια κατοχυρώσεώς τους οδηγούσε, κατά τρόπο αποκλειστικό, στην αναζήτηση κατάλληλου σχήματος ή τρόπου, σύμπραξης, συνεργασίας, συναίνεσης και εν γένει ανάμειξης της Εθνικής Τράπεζας. Η τελευταία με τη διπλή ιδιότητά της, του μεγαλύτερου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας και του μεγαλύτερου "παλαιού" μετόχου της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", αποτελούσε μία πρώτη τάξεως ή και τη μοναδική δύναμη στήριξης της οποιασδήποτε επενδυτικής τους πρότασης.

Το ελληνικό κράτος κατά την περίοδο της διαδικασίας της πώλησης δια των αρμοδίων Υπουργών του (Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Βιομηχανίας και Ενέργειας), αλλά και ο ΟΑΕ, επεδίωξαν συστηματικά μετά τη γνωστοποίηση των θέσεων της Εθνικής Τράπεζας τη σύμπραξή της στην εκποίηση των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ". Και οι δύο ε γνώριζαν, ότι η σύμπραξη της Εθνικής Τράπεζας διευκόλυνε την όλη διαδικασία εκποίησης, εφόσον οι κατεχόμενες απο την Εθνική Τράπεζα "παλαιές" μετοχές είχαν, εάν όχι ιδιαίτερη "τιμή", ιδιαίτερη "αξία" και "βαρύτητα".

Όπως προκύπτει απο το σύνολο του συγκεντρωθέντος υλικού, η πλειοψηφία της Επιτροπής διαπίστωσε ότι το Ελληνικό Δημόσιο είχε εκτιμήσει ότι η συμμετοχή της Εθνικής Τραπεζής, εντός ορισμένων πλαισίων, ιδίως της συνεργασίας της με αυτόν εκ των υποψηφίων επενδυτών, ο οποίος θα ανεδεικνύετο πλειοδότης, θα ήταν

χρήσιμη και αποτελεσματική και πολλαπλά θα προστάτευε τα συμφέροντά του, ασχέτως του ότι προστάτευε παράλληλα και τα ίδια τα συμφέροντά της. Ειδικότερα εξετιμήθη ότι η συμμετοχή της Εθνικής Τραπέζης θα ασκούσε σημαντικότερη επιρροή:

α) Στην επίτευξη (διασφάλιση) ενός ικανοποιητικού τιμήματος στην πώληση.

β) Στη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου έναντι των "παλαιών" μετόχων από τις εκκρεμούσες δικαστικές διενέξεις.

γ) Στην εκπλήρωση υποχρεώσεων της χώρας προς την Κοινότητα (ΕΟΚ) βάσει των συμφωνιών που είχαν επιτευχθεί μεταξύ του Επιτρόπου BRITTAN και του ΥΠΕΘΟ και την αποφυγή καταβολής προστίμου της τάξεως των 27 δισ. πλέον τόκων, όση και η γενομένη το έτος 1986 αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΓΕΤ.

Ε ι δ ι κ ό τ ε ρ α: Η διασφάλιση ενός ικανοποιητικού τιμήματος καθίστατο περισσότερο εφικτή, εφόσον η παρουσία ενός ελληνικού τραπεζικού ιδρύματος, και μάλιστα του μεγαλύτερου της χώρας και κατόχου σημαντικού πακέτου "παλαιών" μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ", απέτρεπε από την υποβολή πρότασης αγοράς σε χαμηλή τιμή, με το πρόσχημα των νομικών αδυναμιών των πωλούμενων μετοχών. Η παρουσία της Εθνικής Τραπέζης του εξασφάλιζε την ησυχία του, σε περίπτωση δυσμενούς απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, εφόσον η Εθνική Τράπεζα με το 30% των παλαιών μετοχών και της μεγάλης διασποράς των λοιπών εξασφάλιζε το effective majority. Κατά συνέπεια, η προσφορά του οποιουδήποτε υποψηφίου επενδυτή δεν έπρεπε να επηρεάζεται από τη νομική αβεβαιότητα κάποιας δικαστικής περιπλοκής, εφόσον η συνεργασία του με την Εθνική Τράπεζα τον εξασφάλιζε από απρόοπτες δυσμενείς καταστάσεις. Η παρουσία της Εθνικής Τραπέζης, δηλαδή, απέτρεπε ή εσμίκρυνε τους κινδύνους από υπάρχουσες, επίσημες ή ανεπίσημες, συμφωνίες ελέγχου του κλάδου της τσιμεντοβιομηχανίας, συμφωνίες που ελέγχονται και σήμερα από την ΕΟΚ και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, που βάσει των συμφωνιών αυτών θα ήταν δυνατό να προσφερθεί ένα πολύ μικρό τίμημα.

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία συμπεραίνει ότι η ανάμειξη της Εθνικής Τραπέζης στην πώληση των μετοχών της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ήταν αποτέλεσμα μίας φιλοσοφίας, αφενός μεν εξυπηρέτησης των συμφερόντων της, δικαιολογημένων, άλλωστε, από το γεγονός, ότι αναγκάστηκε επί διοικήσεως Σ. Παναγόπουλου να προσφύγει στα δικαστήρια για την επιδίκαση απαιτήσεών της κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΑΕ, αφετέρου δε εξυπηρέτησης των γενικότερων συμφερόντων της χώρας για τη διασφάλιση ικανοποιητικής τιμής και αποφυγής περιπλοκών στον πλειοδότη που θα αναδεικνυόταν.

Πρέπει να σημειωθεί ότι και η εταιρεία CALCESTRUZZI είχε την ίδια αντίληψη με την Εθνική Τράπεζα, ότι δηλαδή οι "παλαιές" μετοχές, που είχε αποκτήσει δια του Χρηματιστηρίου και σε αρκετά υψηλές τιμές, είχαν ιδίαν, αυτόνομη "τιμή", "αξία" και "βαρύτητα", σε σχέση με τις προερχόμενες εκ της "μετοχοποίησης" μετοχές.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΤΕ-CALCESTRUZZI

Οι σημαντικότερες διαφορές εντοπίζονται:

1) Στην αγορά των Τσιμεντών Χαλκίδος. Συγκεκριμένα, το Μάρτιο του 1991 η CALCESTRUZZI πλειοδότησε σε διαγωνισμό για την αγορά των Τσιμεντών Χαλκίδος, προσφέροντας τίμημα 41,25 δρχ., όταν ο δεύτερος πλειοδότης είχε προσφέρει 20 δισ. δρχ.

Την επομένη ημέρα της κατακύρωσης του διαγωνισμού στην CALCESTRUZZI αυτή με επιστολή της ανήρесе την προσφορά της λόγω του ότι η συμφωνία είχε γίνει με τους μετόχους και όχι με τους πιστωτές και ζήτησε να γίνει μεταβολή της συμφωνίας.

Στο διάστημα μέχρι το διαγωνισμό για την ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" η ΕΤΕ, μεγαλύτερος πιστωτής των Τσιμέντων Χαλκίδος, πίεζε την CALCESTRUZZI να καταβάλει το τίμημα για την υλοποίηση της συμφωνίας. Αυτό περιελήφθη ως όρος στη συμφωνία ΕΤΕ-CALCESTRUZZI για τη σύσταση της CAL-NAT.

Η CALCESTRUZZI όμως άφησε και παρήλθε ο χρόνος της κατακύρωσης του πλειοδοτικού διαγωνισμού και δεν κατέβαλε το τίμημα, παρά τις πιέσεις της Εθνικής, αλλά και των μετόχων των Τσιμέντων Χαλκίδος, για την ολοκλήρωση της πώλησης, με αποτέλεσμα να υπάρχουν δικαστικές διενέξεις, ήδη δε έχει εκδοθεί προδικαστική απόφαση, που δικαιώνει τις θέσεις των μετόχων και της ΕΤΕ απέναντι στην CALCESTRUZZI.

2) Στην ερμηνεία του άρθρου 5 του Συμφωνητικού της CAL-NAT, όπου η ΕΤΕ υποστηρίζει ότι η CALCESTRUZZI είναι υποχρεωμένη από τους όρους του συμβολαίου -και ειδικότερα από το άρθρο 5- το 1996 να αγοράσει το σύνολο των μετοχών που έχει η ΕΤΕ στην CAL-NAT με βάση τη σύμβαση για τη σύσταση της Κοινοπραξίας.

Το άρθρο 5 αναφέρει τον τρόπο αγοράς από την CALCESTRUZZI των μετοχών και καθορίζει τους όρους, οι οποίοι με τραπεζικά κριτήρια θεωρούνται ιδιαίτερος ευνοϊκοί και επωφελείς για την ΕΤΕ. Αλλά και από σειρά μαρτύρων έχει κατατεθεί ότι η Εθνική δεν έκανε αγορά, αλλά "πώληση υπό προθεσμία", αφού αυτή τελικά γίνεται υποχρεωτική για την CALCESTRUZZI. Αν ληφθούν μάλιστα υπόψη οι εναλλακτικές λύσεις -που και αυτές είναι τόσο ευνοϊκές από την πλευρά της ΕΤΕ- τότε θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι μόνο οι όροι, που τίθενται στο άρθρο αυτό θα ήταν αποτρεπτικοί της αγοράς της ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" από την ITALCEMENTI, ανεξαρτήτως τιμήματος, όπως κατετέθη από το μάρτυρα Νικ. Γεωργιάδη. Αντίθετα, ο Λ. Παντσαβόλτα για λογαριασμό της CALCESTRUZZI λέει ότι έχει δικαίωμα επιλογής (option) αγοράς των μετοχών αυτών και δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση. Αναφέρουν όμως, και αυτός και ο Νικ. Γεωργιάδης, ότι τότε θα συμφέρει στην εταιρεία να προβεί στην αγορά αυτή και θα το κάνει.

ΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1991

Από νομικής απόψεως το μέρισμα ανήκει στον, κατά την τακτική Γ.Σ. που εγκρίνει τον ισολογισμό και αποφασίζει τυχόν διανομή μερίσματος, κάτοχο της μετοχής. Η έγκριση του ισολογισμού και η διανομή του μερίσματος έγινε μετά τη μεταβίβαση των μετοχών στην κοινοπραξία και για το λόγο αυτόν το μέρισμα εισεπράχθη από τον κάτοχο των μετοχών κατά τη χρονική στιγμή εκείνη.

α) Από ουσιαστικής απόψεως στο μέρισμα αντανάκλα τα αποτελέσματα της χρήσεως 1991, η δε προσφορά της κοινοπραξίας έγινε την 21.2.1992. Για τη διαμόρφωση, δηλαδή, της προσφοράς αυτής, ελήφθησαν προφανώς, όπως κατατέθηκε από πολλούς μάρτυρες, υπόψη και τα αποτελέσματα της χρήσεως, που έληξε την 31.12.91. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα αυτά είχαν γνωστοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους μέσω της ελεγκτικής εργασίας που έκανε η ARTHUR ANDERSEN.

β) Σύμφωνα με το ν. 2190/1920, εάν το 1/20 των μετόχων, που συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση, ζητήσει αναβολή, η αναβολή πρέπει να δοθεί. Εφ' όσον, λοιπόν, η ΕΤΕ, που κατέχει ποσοστό πολύ μεγαλύτερο του 1/20, ζήτησε αναβολή, έπρεπε να δοθεί.

γ) Η πώληση θα ολοκληρωνόταν με την παράδοση των μετοχών, που προβλεπόταν ότι έπρεπε να γίνει εντός 5 εργάσιμων ημερών από την υπογραφή της συμφωνίας. Γι' αυτό εξητήθη αναβολή και πράγματι εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας παρεδόθησαν οι μετοχές.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αποφαινεται, ότι η εκποίηση των μετοχών, που ευρίσκοντο στην κυριότητα του ΟΑΕ και συγκεκριμένα του 69,8% του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ" ήταν αναγκαία και ωφέλιμη για το Ελληνικό Δημόσιο και ότι η διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε ήταν σύμφωνη με τις ακολουθούμενες, σε παρόμοιες περιπτώσεις, διαδικασίες και αρχές και εκινήθη εντός των συμβατικών και νομίμων πλαισίων. Δεν διεπιστώθησαν ενέργειες ή παραλείψεις από κυβερνητικά ή άλλα όργανα, που να δημιουργούν έστω και υπόνοιες αναμείξεως τούτων, πέραν της εκ των νόμων και της συνήθους κυβερνητικής πρακτικής ασκήσεως των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους. Οποιαδήποτε ανάμειξη κυβερνητικού προσώπου (Μελών Κυβερνήσεως, Κυβερνητικών εξ Υπουργών Επιτροπών), αλλά και των Διοικήσεων της Τραπέζης της Ελλάδος και του ΟΑΕ, έγινε εντός των νομίμων πλαισίων και της συνήθους πρακτικής.

Οι ενέργειες, εξάλλου, της Διοικήσεως της Εθνικής Τραπέζης διεπιστώθη ότι εκινήθησαν μέσα στα πλαίσια περιφρουρήσεως των συμφερόντων της, ως μετόχου, κατόχου "παλαιών" μετοχών της εταιρείας και της ιδιότητάς της ως του πρώτου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας, που έρχεται αρωγός στην ασκούμενη εκάστοτε κυβερνητική πολιτική.

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αποφαινεται ότι η διαδικασία εκποιήσεως, στο σύνολό της, υπήρξε διαφανής και αξιόπιστη και οι πράξεις τόσο των κυβερνητικών οργάνων, όσο και των άλλων ενδιαφερομένων μερών ανεπίληπτες.

Αποφαινεται επίσης ότι το επιτευχθέν τίμημα των 124 δισ. ήταν το μέγιστο που μπορούσε να επιτευχθεί.

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αποφαινεται ότι δεν προέκυψε η ελάχιστη υπόνοια για χρηματισμό, ούτε πολιτικές ή ποινικές ευθύνες ατόμων του δημόσιου βίου, που ησχολήθησαν με την πώληση της Ελληνικής Τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ "ΗΡΑΚΛΗΣ".

Τ Α Μ Ε Λ Η ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΧΡ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Κ. ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ
Γ. ΚΑΛΟΣ
ΑΝ. ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ
ΣΤ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ι. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡ. ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Β. ΜΠΕΚΙΡΗΣ
ΤΡ. ΜΠΕΛΛΟΣ
ΕΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Γ. ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ
Ι. ΤΡΑΓΑΚΗΣ

Ν. ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ
ΓΕΡ. ΑΡΣΕΝΗΣ
Κ. ΒΡΕΤΤΟΣ
Δ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Π. ΖΑΚΟΛΙΚΟΣ
Φ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Γ. ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ
Δ. ΜΠΕΗΣ
Π. ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ
ΗΛ. ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ
Π. ΣΚΟΤΙΝΙΩΤΗΣ
ΑΘ. ΠΑΦΙΛΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Με την υπ'αριθμ.5837/4279/25.10.93 απόφαση του κυρίου Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκε η προβλεπόμενη από το άρθρο 46 του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπή των Οικονομικών της Βουλής.

Η σχετική απόφαση θα κοινοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους Βουλευτές και καταχωρίζεται επίσης στα Πρακτικά. Το κείμενο της απόφασης έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Η΄ -ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 1993
Πρωτ. 5837
Αριθμ.
Διεκπ. 4279

ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο Πρόεδρος της Βουλής

έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 46, 47 και 48 του Κανονισμού της Βουλής και
2. Τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, αποφασίζουμε

συγκροτούμε την προβλεπόμενη από το άρθρο 46 του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, για την Α' Σύνοδο της Η' Περιόδου, ως ακολούθως:

1. Κωνσταντίνος Βρεττός
2. Παρασκευάς Φουντάς
3. Κωνσταντίνος Ευμοιρίδης
4. Γεώργιος Αδαμόπουλος
5. Σπύρος Καλούδης
6. Μανώλης Κεφαλογιάννης
7. Νικόπουλος Αναστάσιος

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Κοινοποίηση

1. Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
2. Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου
 - α. Τμήμα Γραμματείας
 - β. Τμήμα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Απόστολος Κακλαμάνης):Θα ακολουθήσει ονομαστική ψηφοφορία για την παροχή ψήφου εμπιστοσύνης προς την Κυβέρνηση.

Παρακαλώ να προσέλθουν επί του καταλόγου ο κ. Ιωάννης Διαμαντίδης από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Παναγιώτης Καμμένος από τη Νέα Δημοκρατία.

Οι παρέχοντες ψήφο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση μετά την εκφώνησή του ονόματός τους απαντούν ΝΑΙ.

Οι αρνούμενοι ψήφο εμπιστοσύνης απαντούν ΟΧΙ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι το Προεδρείο έλαβε την κάτωθι επιστολή: "Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, απουσιάζω στο εξωτερικό.

Δεν δύναμαι να παραστώ στην ψηφοφορία επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως και σας παρακαλώ να γνωρίσετε στο Σώμα ότι τις καταψηφίζω. Με

τιμή. Βασίλειος Κοραχάης. Βουλευτής Α' Περιφέρειας Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας".

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υπάρχει κανείς συνάδελφος που δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ για την καταμέτρηση των ψήφων.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ψηφοφορίας.

Σύνολο ψηφισάντων 299 Βουλευτές.

Στην Κυβέρνηση έδωσαν ψήφο εμπιστοσύνης 170 Βουλευτές.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χειροκροτούν ζωνρά και παρατεταμένα)

Αρνήθηκαν ψήφο εμπιστοσύνης 129 Βουλευτές, σύμφωνα με το κάτωθι πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αλευράς Ιωάννης Ν

Μερκούρη Αμαλία-Μαρία Ν

Κουβελάκης Γεώργιος Ν

Λιβάνης Αντώνιος Ν

Λαλιώτης Κώστας Ν

Κουρής Νικόλαος Ν

Ακρίτα Σύλβα-Καίτη Ν

Τσαλδάρης Αθανάσιος Ο

Κανελλόπουλος Αθανάσιος Ο

Παπακωνσταντίνου Μιχαήλ Ο

Γκόνης Αναστάσιος Ο

Πυλαρινός Κωνσταντίνος Ο

Α' ΑΘΗΝΩΝ

(Δήμος Αθηναίων)

Γεννηματάς Γεώργιος Ν

Αρσένης Γεράσιμος Ν

Πεπονής Αναστάσιος Ν

Παπαντωνίου Ιωάννης Ν

Τσούρας Αθανάσιος Ν

Κατσιφάρας Γεώργιος Ν

Μπέης Δημήτριος Ν

Ανουςάκη Ελένη Ν

Τζαννετάκης Τζαννής Ο

Μάνος Στέφανος Ο

Έβερτ Μιλτιάδης Ο

Αβραμόπουλος Δημήτριος Ο

Βουλγαράκης Γεώργιος Ο

Μπενάκη-Ψαρούδα Άννα Ο
Γιαννάκου-Κουτσίκου Μαριέττα Ο
Παπαδόγγονας Αλέξανδρος Ο
Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας Ο
Κοραχάς Βασίλειος
Κακλαμάνης Νικήτας Ο
Βενιζέλος Νικήτας Ο
Κολοζώφ Ορέστης Ο

Β' ΑΘΗΝΩΝ

(Υπόλοιπο πρώην Δήμου Αθηναίων)
Παπανδρέου Βασιλική Ν
Κακλαμάνης Απόστολος Ν
Γιαννόπουλος Ευάγγελος Ν
Αθανασόπουλος Νικόλαος Ν
Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης Ν
Κουλούρης Κίμων Ν
Γείτονας Κωνσταντίνος Ν
Ανωμερίτης Γεώργιος Ν
Μαγκάκης Γεώργιος-Αλέξανδρος Ν
Κανελλόπουλος Λάμπρος Ν
Βερυβάκης Ελευθέριος Ν
Χυτήρης Τηλέμαχος Ν
Τζουμάκας Στέφανος Ν
Παπαναγιώτου Κων/νος Ν
Χαραλάμπους Ιωάννης Ν
Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα) Ν
Μητσοτάκης Κωνσταντίνος Ο
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης Ο
Καρατζαφέρης Γεώργιος Ο
Πετραλιά-Πάλλη Φάνη Ο
Λιάπης Μιχάλης-Γεώργιος Ο
Κασσίμης Θεόδωρος Ο
Πολύδωρας Βύρων Ο
Ανδρεουλάκος Απόστολος Ο
Γιακουμάτος Γεράσιμος Ο
Μπρατάκος Άγγελος Ο
Καμμένος Παναγιώτης-Πάνος Ο
Μείμαράκης Ευάγγελος Ο
Λεντάκης Ανδρέας Ο
Στεφανόπουλος Θεόδωρος-Στέφανος Ο
Παπαρρήγα Αλεξάνδρα Ο
Κωστόπουλος Δημήτριος Ο

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ροκόφυλλος Χρήστος Ν
Κοκκινοβασίλης Χρήστος Ν
Μπαλτάς Αλέξανδρος Ν
Σμυρλής-Λιακατάς Χρήστος Ν
Δημητρακόπουλος Αθανάσιος Ν

Καραγκούνης Ανδρέας Ο
Μαγγίνας Βασίλειος Ο
Στριφτάρης Σπύρος Ο

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
Μελίδης Ιωάννης Ν
Ντούτσος Ανδρέας Ν
Παπαδημητρίου Έλσα Ο

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
Δασκαλάκης Γεώργιος Ν
Ρέππας Δημήτριος Ν
Τατούλης Πέτρος Ο
Κωστόπουλος Δημήτριος Ο

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ
Οικονομίδης Παναγιώτης Ν
Κολιοπάνος Θεόδωρος Ν
Κονταξής Αθανάσιος Ο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
Πάγκαλος Θεόδωρος Ν
Βρεττός Κων/νος Ν
Γιαννάκης Ιωάννης Ν
Παπαηλίας Ηλίας Ν
Κατσίκης Θεόδωρος Ο
Κατσιγιάννης Χρήστος Ο
Κουμπούρης Δήμος Ο

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ
Παπανδρέου Γεώργιος Ν
Φούρας Ανδρέας Ν
Κατσικόπουλος Δημήτριος Ν
Σκαμνάκης Δημήτριος Ν
Θωμά Μαρία Ν
Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος Ο
Μπεκίρης Βασίλειος Ο
Νικολόπουλος Νικόλαος Ο
Οικονομόπουλος Νικόλαος Ο

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
Ακριβάκης Αλέξανδρος Ν
Κατσιμπάρδης Γεώργιος Ν
Αποστολίδης Λουκάς Ν
Τσιπλάκος Αριστείδης Ο

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
Ταταρίδης Κυριάκος Ν
Κρικέλης Αναστάσιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Κωνσταντίνου Φλώρος Ν
Σαατσόγλου Ανέστης Ν
Ευμοιρίδης Κων/νος Ο
Δαμιανός Θεόδωρος Ο

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Παπανδρέου Ανδρέας Ν
Σκανδαλίδης Κων/νος Ν
Σφυρίου Κοσμάς Ν
Παυλίδης Αριστοτέλης Ο

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

Φωτιάδης Απόστολος Ν
Κηπουρός Χρήστος Ν
Καβαρατζής Ιωάννης Ο
Χατζηνικολάου Παναγιώτης Ο
Λυμπερακίδης Λεωνίδα Ο

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Πιπεργιάς Δημήτριος Ν
Κεδίκογλου Βασίλειος Ν
Παπαστρατής Ορέστης Ν
Γιατράς Σπύρος Ν
Παπανδρέου Νικόλαος Ο
Παπαγεωργόπουλος Λευτέρης Ο

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα) Ο

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Παλαιοθόδωρος Δημήτριος Ν

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

Σκουλαρίκης Ιωάννης Ν
Γεωργακόπουλος Δημήτρης Ν
Ζαφειρόπουλος Γιάννης Ν
Πετραλιάς Αυγερινός-Ρένος Ν
Κορκολόπουλος Βασίλης Ο
Στεφανοπούλου Φωτεινή Ο

ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ Ν
Γικόνογλου Μόσχος Ν
Κυριαζόπουλος Στέφανος Ο
Παπαστάμκος Γεώργιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Παπαστεφανάκης Εμμανουήλ Ν
Φραγκιαδουλάκης Μάνος Ν

Μπαντουβάς Κωνσταντίνος Ν
Σαρρής Δημήτριος Ν
Κουράκης Ιωάννης Ν
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ Ο
Γαλενιανός Μιχαήλ Ο

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος Ν
Βεζδρεβάνης Ηλίας Ο

Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Πρώην Δήμου Θεσσαλονίκης)
Βενιζέλος Ευάγγελος Ν
Παπαθεμελής Στυλιανός-Άγγελος Ν
Καστανίδης Χαράλαμπος Ν
Τσοχατζόπουλος Απόστ.- Αθανάσιος Ν
Κωνσταντινίδης Ελευθέριος Ν
Σπυριούνης Κυριάκος Ν
Ακριτίδης Νικόλαος Ν
Καραμανλής Κων/νος Ο
Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος Ο
Ψωμιάδης Παναγιώτης Ο
Κούβελας Σωτήριος Ο
Σπηλιόπουλος Αναστάσιος Ο
Κατσαρός Ιωάννης Ο

Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Υπόλοιπο Νομού Θεσσαλονίκης)
Κίρκος Γεώργιος Ν
Γερανίδης Βασίλειος Ν
Γλαβίνας Ιωάννης Ν
Διαμαντής Κων/νος Ν
Κοσκινάς Χρήστος Ο
Τζιτζικώστας Γιώργος Ο
Νικόπουλος Αναστάσιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Μωραΐτης Γεώργιος Ν
Παπούλιας Κάρολος Ν
Αργύρης Ευάγγελος Ν
Μαλέσιος Ευάγγελος Ν
Χαραλαμπόπουλος Κώστας Ο
Φούσας Αντώνης Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
Τσακλίδης Ιωάννης Ν
Δημοσθενόπουλος Δημοσθένης Ν
Παναγιωτόπουλος Γιώργος Ο
Καλαντζής Γιώργος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Σωτηρλής Δημήτριος Ν
Καφαντάρης Ευριπίδης Ν
Μπρακατσούλας Βασίλειος Ν
Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος Ο
Σιούφας Δημήτριος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πετσάλνικος Φίλιππος Ν
Σημαιοφορίδης Κων/νος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Καλούδης Σπύρος Ν
Δρυς Γεώργιος Ν
Δεσύλλας Αλέξανδρος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Μπενετάτος Παναγιώτης Ν

ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ

Τριαρίδης Κωνσταντίνος Ν
Αφεντουλίδης Νικόλαος Ν
Πασσαλίδης Θόδωρος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Κοκελίδης Θεόδωρος Ν
Λωτίδης Λάζαρος Ν
Βλαχόπουλος Ηλίας Ν
Κωνσταντινίδης Κων/νος Ο
Παπαφιλίππου Νικόλαος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ποττάκης Ιωάννης Ν
Κοτσώνης Θεόδωρος Ν
Παπαληγούρας Αναστάσιος Ο
Δήμας Σταύρος Ο

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Παπαζώη Ελισάβετ Ν
Χατζηανδρέου Λεονάρδος Ν
Χωματάς Ιωάννης Ο

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Φουντάς Παρασκευάς Ν
Σταθόπουλος Ιωάννης Ο
Δαβάκης Αθανάσιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Αδαμόπουλος Γεώργιος Ν
Στάθης Θεόδωρος Ν
Φλώρος Ιωάννης Ν

Φαρμάκης Νικόλαος Ν
Χατζημιχάλης Φώτιος Ν
Σουφλιάς Γεώργιος Ο
Κατσαρός Νικόλαος Ο
Σκυλλάκος Αντώνης Ο

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
Ιωαννίδης Φοίβος Ν
Κοκκίνης Νικόλαος Ν

ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
Σηφουνάκης Νικόλαος Ν
Παπαδέλλης Φραγκλίνος Ν
Βουνάτσος Δημήτριος Ν
Κόρακας Ευστράτιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ
Πάλμος Παναγιώτης Ν

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
Ζακολίκος Πausανίας Ν
Τζανής Λεωνίδα Ν
Ζήση Ροδούλα Ν
Νάκος Θεόδωρος Ο
Σούρλας Γεώργιος Ο
Αντωνίου Χρήστος Ο

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
Μπένος Σταύρος Ν
Κατσιλιέρης Πέτρος Ν
Γιαννακόπουλος Ιωάννης Ν
Λαμπρόπουλος Ιωάννης Ο
Καλαντζάκος Αριστείδης Ο
Αναστασόπουλος Νικόλαος Ο
Σαμαράς Αντώνιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ
Σγουρίδης Παναγιώτης Ν
Λαμπαδάρης Δημήτριος Ν
Κουρτίδης Ευάγγελος Ο

Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(Α' Πειραιώς και Νήσων)
Σημίτης Κώστας Ν
Ντεντιδάκης Αντώνιος Ν
Μπεντενιώτης Εμμανουήλ Ν
Παπασπύρου Ιωάννης Ν
Σουμάκης Σταύρος Ν
Ανδριανόπουλος Ανδρέας Ο
Μιχαλολιάκος Βασίλειος Ο

Μαχαίρα Μαρία Ο

Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

(Υπόλοιπο πρώην Δήμου Πειραιώς)

Νιώτης Γρηγόρης Ν

Κρητικός Παναγιώτης Ν

Διαμαντίδης Ιωάννης Ν

Καψής Γιάννης Ν

Γαλανός Νικόλαος Ν

Λάλος Κανέλλος Ν

Νεράντζης Αναστάσιος Ο

Αραβανής Γεράσιμος Ο

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ

Πασχαλίδης Γεώργιος Ν

Γαϊτανίδης Δημήτριος Ν

Σούγγαρης Πέτρος Ν

Φουντουκίδου Παρθένη Ο

Βυζοβίτης Χρήστος Ο

ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Αρσένη Μαρία Ν

Τσερτικίδης Παντελής Ν

Μήτρας Θεόδωρος Ο

Κάκαλος Νικόλαος Ο

ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Καραμούτσος Σπύρος Ν

Τρυφωνίδης Γεώργιος Ο

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Λουκάκης Εμμανουήλ Ν

Κεφαλογιάννης Ιωάννης Ο

ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Τσετινές Δημήτριος Ν

Δαμιανίδης Χαράλαμπος Ν

Κωνσταντινίδης Πασχάλης Ο

ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ

Σοφούλης Κων/νος Ν

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Ανθόπουλος Ιωάννης Ν

Δαμιανίδης Αλέξανδρος Ν

Βασιλακάκης Βασίλειος Ν

Καραμανλής Αχιλλέας Ο

Σερέτης Θωμάς Ο

Χαϊτίδης Ευγένιος Ο

Καλαϊτζίδης Χρήστος Ο

Χατζηδημητρίου Κων/νος Ο

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
Οικονόμου Χρήστος Ν
Μάτης Αθανάσιος Ν
Μαγκούφης Χρήστος Ν
Χατζηγιάκης Σωτήριος Ο
Γεωργολιός Κων/νος Ο

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
Παπαδήμας Λάμπρος Ν
Αλαμπάνος Δημήτριος Ν
Δροσογιάννης Αντώνιος Ν
Γιαννόπουλος Αθανάσιος Ο
Χειμάρας Αθανάσιος Ο
Μπέλλος Τριαντάφυλλος Ο

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ
Λιάνης Γεώργιος Ν
Παπαθανασίου Χαράλαμπος Ο

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
Αρβανίτης Φώτης Ν
Γκελεστάθης Νικόλαος Ο

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
Πάχτας Χρήστος Ν
Δριβελέγκας Ιωάννης Ν
Γιοβανούδας Βαρσάμης Ο

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Σκουλάκης Μανώλης Ν
Βαλυράκης Ιωσήφ Ν
Μιχελογιάννης Ιωσήφ Ν
Μαρκογιαννάκης Χρήστος Ο

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ
Κοτσακάς Αντώνιος Ν
Βαρίνος Αθανάσιος Ο
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 299
ΑΠΩΝ 1

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς η Κυβέρνηση έτυχε της ψήφου εμπιστοσύνης της Βουλής.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χειροκροτούν ζοηρά και παρατεταμένα)
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να εξουσιοδοτηθεί το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών των τριών συνεδριάσεων, της 23ης Οκτωβρίου 1993, της 24ης Οκτωβρίου 1993 και της σημερινής 25ης Οκτωβρίου 1993.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.
Μη υπάρχοντος άλλου θέματος για συζήτηση δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;
ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.28' λύεται η συνεδρίαση. Η νέα
συνεδρίαση του Σώματος θα πραγματοποιηθεί στις αρχές της επομένης εβδομάδος
σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη η οποία θα κοινοποιηθεί εγκαίρως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΟΙ